RY PÉTER

őrizi meleged

meleged az ágy,
lsinkik, londonok vonaglanak benne,
rgom bennük én :
n csikorogva fordul
lrajzkönyvekből ismert végtelenre . . .
Blanc és Mount Everest párája
nt akad a cigarettámra . . .
ntem, mint az istenek,
nódik, s már nem lehet,
incsenek istenek, kik
ázni járnak a világ
vidékeire,
idékeire,
és középső és mellső vidékeire . . .
danám már-már, mit nem lehet,
incsenek az istenek, kik . . .
resztbe feküsznek számban a szavak :
lsinkik, londonok, everest
ja hűvösöd,
meleged,
danám már-már, mit nem lehet,
resztbe feküsznek számban a szavak,
ndonok, helsinkik . . .

TÓLY ● Öreg pár

BEKÖSZÖNTŐ EGY ÚJ ROVATH

Az élő és eleven művelődési hagyomány nem lexikon címszó, történeti adat, iskolai házi feladat, beszajkózható szöveg, cím- vagy névtár, nem a sznob jólértesültség-fitogtatás meddő tényhalmaza. Az élő s eleven hagyomány nemcsak műveltségünkhöz szól, de hajlamainkhoz is ; nemcsak történelmileg hitelesített példa, példázat és eszményi mérték, hanem érzés, szemlélet, eszmélet, mely a szív és az agy — az időmúlást figyelembe nem vevő — áramkörébe kapcsolja a rég- és közelmúltat, valamint a jelent, arccal szüntelenül a jövő fele. Az élő hagyomány nemcsak ős- és előzmény-nyomozás, hanem az emberi lelkiismeret mindenkori igazságkeresése is : ismételt beavatás az emberi sors örök és változó részeibe. Magaslati pont és kilátó az eleven hagyomány, a mindig csak pillanatnyinak tételezhető történelmi helyzetből az elnagyoltan maradandóságnak, sőt megbocsátható hetykeséggel öröklétnek nevezhető fele. Az igazán élő hagyomány válasz arra a mindig időszerű, mindig nyugtalanító kérdésre, hogy mi az értelme az útnak az ember életében, mi a célja a harcnak, tragédiája a megfutamodásnak, mámora a diadalnak, emelő ereje a szorongatottságnak, mi az értelme a szüntelen jobbulásra és tökéletesedésre vágyó emberi életnek. És mi a LOGOS mindabban, amit tágan történelemnek, szűkebben életnek, molekulárisan emberi sorsnak nevezünk.

A művelődéstörténetnek volt néhány olyan egyetemes kihatású s rendhagyó nagyságú korszaka — a klasszikus görög és római ókor, a középkor néhány százada, a reneszánsz, a XIX. század, az utolsó félszázad — mely erjesztő és gerjesztő hatásában, céljaiban és eredményeiben az egész emberiség közös múltjának és műveltségének része. Hatalmas örökség : élő, termékenyítő és nem meddő, nem halott hagyomány.

A gyorsuló időben, a dolgok rendje szerint, még az élő hagyományt is időről időre újra fel kell fedezni, beleilleszteni egy arculatában egyre inkább mássá váló műveltség összképébe.

Művelődéstö
melyet első f
kezdünk meg
ra megpróbál
jellegzetesebb
radandóbbnak
ben — az em
déstörténeti k
delljeit.

Sorozatunk
szikus görög-r
olvasóinknak.
dosztól, Hérod
görög líra, drá
zene alkotóin
egészen az el
dokig, Plutárk
A kora-középk
után a renesz
renze tavaszá
korszak végéig

TÁRCA ● TÁRCA ●

és a negyedik nap : a színház nagytermében a heti kványos ismertetőt tartották. Téma : A becsület. az előadó :

— „A becsületesség ellentéte a becstelenség. Kölcsöen feltételezik egymást, mint a vízszintes léte a gőlegesét."

És a hangszórók megszólaltak a falakon :

— „Figyelem, figyelem polgártársak! Az állami geokai intézet közli : Fogózzatok jól meg! A város elkövetkező tíz percben a megszokott vízszintessel nben 90 fokos szögbe fog beállni, azaz merőlegeaz elképzelt földfelszínhez viszonyítva". Az embenagyon megijedtek.

— Elképzelhetetlen — mondogatták. — Ezek szet mi úgy fogunk járni az utcán, mint a legyek a on ?

És bekövetkezett. A folyó a városig rendesen folyt, nan pedig haragos zúgással ugrott neki az égnek. emberek úgy mentek az utcán, mint amikor a yek . . .

NAGY

Tartozom ezzel a pár sorral annak az embernek, aki másfél órára feltámasztotta poraiból történelmünknek talán legellentmondásosabb, legizgalmasabb alakját — annyira hihetően, borzongatóan valódian, hogy a néző önkéntelenül átlépte a nézőtér és színpad gondolati határát, részesévé, kortárs átélőjévé vált e fenséges és groteszk tragédiának. Kocsis remekbe írta Martinovics figuráját — nagy írói érdem harmincon innen ennyit tudni az Emberről — a színész arcot, testet, hangot és szívet adott hozzá, s életre kelt ez a közel kétszáz esztendeje holt Nagy Játékos. Dülheivel, nyüsztő félelmével, szikrázó intellektualitásával — minden emberi silányságával és nagyszerűségével.

Van, aki visszafogottságot — a következésképpen meditálóbb, elvontabb hangnemet — kér számon előadástól és színésztől. Brecht-i elvekre apellál, s a mű gondolatiságát szikárabb öltözetben véli jobban érvényesülni. A citátum találó, jó — Brecht világának néhány pászmáján.

Am elmosolyodom egy pillanatra, ha arra gondolok, hogy „a Varázslat ellen harcolni kell" ... elvén valaki megpróbálná Johanna gyönyörű monológját, kétségbeesett vergődését jól artikulált, „sima" szövegelmondással jeleníteni.

Zsoldos a történés és a szöveg logikáját követi, s ez a logika diktálja, hogy eszközei és érzelmei ská-

*láját a lehetség
sza meg Marti
tinovics utolsó
lábon járó, sz
ténelmi illuszt
radjon. S mer
csis intenciója*

UZON

MŰEMLÉKEINK

AZ UZONI KASTÉLY

A XVII. század végétől, a csökkenő török veszéllyel egyidőben, fokozatosan kibontakozik az az építőtevékenység, amely kényelmesebb lakóhelyeket biztosít, legalábbis a vagyonosok számára.

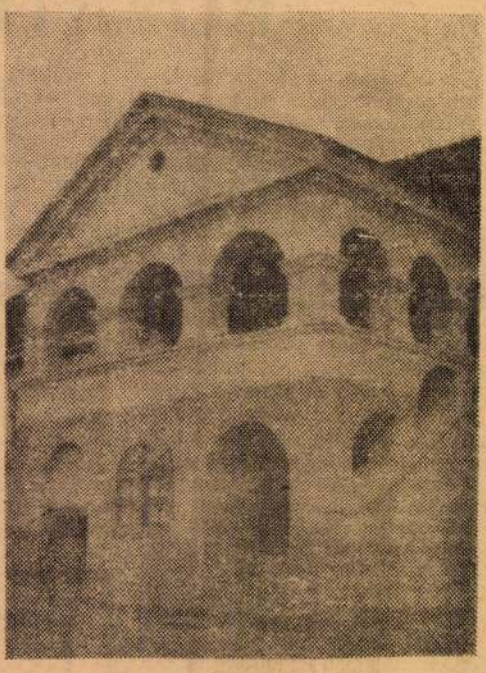

Kastélyt a főnemeseknek, udvarházat, másként kúriát a kevésbé tehetőseknek.

Az udvarházak építése mintegy két évszázad folyamán létrehozta megyénk műemlékeinek legsajátosabb csoportját. Csaknem valamennyi téglalap alaprajzú, a hosszanti oldalon, középen kiugró, legtöbbször boltives tornáccal. E típuson belül — és éppen ebben rejlik értékük — a korok változó ízlésének, az igényeknek, a rendelkezésre álló építőanyagnak, s az újonnan felbukkanó építészeti elemeknek megfelelően, számtalan alaprajzi, főleg pedig homlokzati változat alakult ki. A XVII. századiak jórészt elpusztultak vagy csupán rendkívül átalakított formában maradtak fenn. Annál több ismert a következő két évszázadból, noha az általunk ismertek is csupán töredékét alkotják az egykori állománynak.

Közülük nagyobb méretű az uzoni, egykori Béldi-Mikes kastély. Az egyszerű, emeletes főépület közepéről ugrik elő a nagyméretű, boltives tornác. Az épület jellegtelensége a legutóbbi világháború szomorú következménye. Tönkrement ugyanis az épület melletti reneszánsz pártázatú oromfal a szomszédságában meseszerűen felemelkedő barokk duplatetővel együtt. Csupán az udvart szegélyező istállók barokk oromfalas bejárói maradtak épen. A rendkívül festői, hangulatos épületcsoport azonban igen sokat veszített szépségéből.

A látogatót elsősorban az árkádos tornác kapja meg. Homlokzati oldalán egy-egy boltives bejárati nyílás két lépcsője a pincébe, illetve az emeletre vezet. Itt körbefut a tornácon, a rendkívül vaskos, éleszedett törpepillérekre támaszkodó boltívek sora, a reneszánsz loggiák e XVIII. századi népies változata. Ugyanis az épület hátulsó oldalán, az ún kápolna falán levő felirat, 1755-ben jelöli meg az építés idejét.

Nagy kár, hogy az árkádos tornácot esténként, legalább nyári időszakban nem világítja meg belülről egy erős fényforrás; lévén az épület a rendkívül forgalmas műút közelében. Hadd hívjuk fel arra is a figyelmet, hogy az épület földszintjén, ahol az étkezde működik, boltozatos termekben finom vonalvezetésű tulipándíszes népies stukkó díszíti a boltozatot.

Hogy egy ilyen számottevő épület hatott a környékbeli kisebb építkezések formavilágára az érthető. Meglepő a hasonlóság a bejárati nyílások elhelyezése, az általános kép tekintetében, a közeli Bikfalván levő Molnár-porta 1822-ben épült házával. A szerényebb méret következtében természetesen kisebb az árkádok száma, és négyszögpillérek helyett, törpeoszlopok vannak, ami viszont már bikfalvi jellegzetesség. (Csak sajnálni lehet, hogy jelenlegi lakói újabban ízléstelen módon „megújították.)

Kónya Ádám

---

kis települési lexikon

Imecsfalva

A kiterjedt havasalji Gelencének amolyan vasúti hídfőjévé vált a Háromszéki-medence síkságán, a Kézdivásárhelyt Kovásznával összekötő vasútvonaltól keletre fekvő Imecsfalva. A ma is félezren aluli lakossággal rendelkező falut négyszáz éve említik írott források. Környékéről azonban jóval régebbi, csiszolt kőkorszakbeli leletek kerültek elő. A jelenlegi település jórészt a Gelence patakának áradásoktól veszélyeztetett torkolati szakaszára épült.

Ma is áll az egykori Cserey udvarház, ahol kilencven éve a mai sepsiszentgyörgyi múzeumot alapították. Az árkádos tornácú, boltozatos teremmel rendelkező kúria ma is a művelődés hajléka: iskola, könyvtár működik benne. Imecsfalván született a múlt század végén a Rudnay-tanítvány, Mágori-Varga Béla, aki drámai hatású képeit Dél-Európában és Amerikában festette.

Kálnok

A hagyomány szerint, hatalmas erdő borította a Barótihegység keleti lejtőjét ott, ahol egy akkoriban bővízű patak völgyében, a XIV. század elején már Kalnuk néven feljegyzett falu kialakult. Ennek utolsó emlékét, egy hatalmas tölgyet, természeti emlékként tartanak számon. Hogy egykor fazekasiparáról volt nevezetes, azt csak a völgyben sárgálló, azóta tégla- és cserépgyártásra használt agyag őrzi és az öregek emlékezete. Az utolsó mester azonban már századunk elején meghalt. Hasonlóképpen elsorvadt a lenszövés is.

Egyedül az ácsmesterség őrizte meg hírnevét, nemcsak a műemlékként nyilvántartott XVIII. századi fatornyok képében, hanem a népművészeti kiállításokról, virághímes, faragott bútorai révén jól ismert Bálint András személyében is. A műemléktemplom festett kazettás mennyezetének kimeríthetetlen számú változatban pompázó virágornamentikája, jelenkori átfestésben őrzi a két évszázad előtti mester kezemunkáját.

Az enyhén csökkenő lakosságú falunak mintegy egytizede a közeli megyeszékhelyre ingázik. A lakosság zöme megyénk egyik legrégebbi, húsz évvel ezelőtt megalakult termelőszövetkezetében dolgozik.

Kevesen tudják, hogy Kálnokon született 1781-ben Benke József színész, társulatigazgató, Benke Judit édesapja. Utóbbi, Laborfalvi Róza néven, kora kiváló színésznője lett. A kálnoki temetőben emelkedik Bedő Albert sírköve is, akinek emlékére alapították, erdészeti munkássága elismeréseként, az évente kiosztott Bedő Albert-emlékérmet.

Kézdialmás

A Háromszéki-medence északkeleti sarkában, a hegykeretből benyúló dombsor délnyugati lejtőjén helyezkedik el. Napfénynek kitett, védett fekvése indokolja is egykori híres almatermesztését, ahonnan nevét származtatják. A falu rendkívül zegzugos utcahálózata, a vízmosásos árkoktól felszabadult domboldal viszonyaihoz alkalmazkodott. Ily módon a halmaztelepülések közé tartozik. Érdekes módon, ebben a faluban maradt meg talán a legtöbb szalmaborításos tetővel ellátott lakóház.

A falu összeépülőben van az északnyugatról szomszédos Csomortánnal. Az évszázadok folyamán azonban a jóval nagyobb Lemhényhez tartozott. Középkori, erődített, közös templomuk ma is a két helység közti magaslaton emelkedik. Az iskolások a múlt század első harmadáig Lemhénybe jártak tanulni.

Határa messze felnyúlik a hegyvidékbe, s annak a lemhényi Víz-völgyére tekintő oldalán emelkedik a Várhegy meredek csúcsa. Tetején a nagyméretű erődítmény fala néhol 2—3 m magasan áll az erdő évszázados fái között. A vár nevét Orbán Balázs, romantikus felbuzdulásában, Almos-várára változtatta, a helybeliek azonban ragaszkodnak az Almási-vár nevéhez.

Kézdikővár

A Háromszéki-medence északi peremén, a forgalmasabb Torja- és Kászon vizének völgyétől egyformán félreeső, kisebb völgyben települt, a már 1332-ben megemlített falu. Régi középkori temploma helyén a múlt század elején épített későbarokk templom már messziről feltűnik a falu felett. A hagyomány szerint azonban a Kővártól Torja felé eső völgyben ma is látszik egy kápolna nyoma, ahol a falu eredeti helye lehetett; míg a mostani, a torjai vásárokra igyekvő kászoniaknak lett volna amolyan lovakat pihentető helye.

Régi, szláv eredetű neve, amelyet több változatban is feljegyeztek; Peselnek néven állandósult. Nyilván, az állandó ételelődés is hozzájárult ahhoz, hogy századunk elejére új nevet kapott. Tegyük hozzá, hogy nem is indokolatlanul. Kővár ugyan sehol nem emelkedik a közelében, azonban a legtöbb ház telkét, a vékonypados kárpáti homokkőből könnyűszerrel felrakott, magas kőfal veszi körül. Ez ad az utcaképnek a környező falvakétól egészen elütő arculatot.

Több kénes forrás ismert a Kővártól északkeletre húzódó Szárazpataki-völgyben. Magát Szárazpatakot a XIV. században, mint több közeli települést is, besenyő eredetű lakosaival kapcsolatban emlegették. Kővártól eltérően jellemző a szép, kiskapus-tornácos házú utcakép.

K. Á.

Üveggyártó Benedek

Buda 1494.

1.

Benedek üveg-
gyártó

atás végett tisztelettel bemutatom
uradványkép' jelentkező 16 kor. 80 fil.
jüleg a gödöllői kir. adóhivatalnak

adását, hogy a jövő éri ellátmány
n.-

i december hó 29-én.-

Lágl

m. kir. főerdész.-

RDŐGONDNOKSÁG
GRÁDON

(Üveges)

Üveggyártó Máté

leányanak, Ilonának, aki Szabó Benedek polgár özvegye, haza volt a budavári Szombat-piac ~~kör~~ északi oldalán, meljet 1494-ben 200 forintért eladott.

Patbudvár 266. l.

275. l.

Üveges Máté 1478-ban budai lakó volt.

A vajdahunyadi vár fenntartási költ-
ségei.

A vallás és közoktatásügyi
22-én, 2007 sz.a. kelt s a
intézett rendeletének mása

Utasitom az adóh
1903 évi fentartási költse
ronát, Nán László várfelüg
elszámolás kötelezettsége
közoktatásügyi ministeri t

44 KÁROLY
építész

Budapest

Fasori ref. templom

TKM 575

7.old.

Magyar Madonna

(ÜZBÉGI VILLÁM RÓZSI ALKOTÁSA)

ÜNNEPLŐ KIRAKATOK

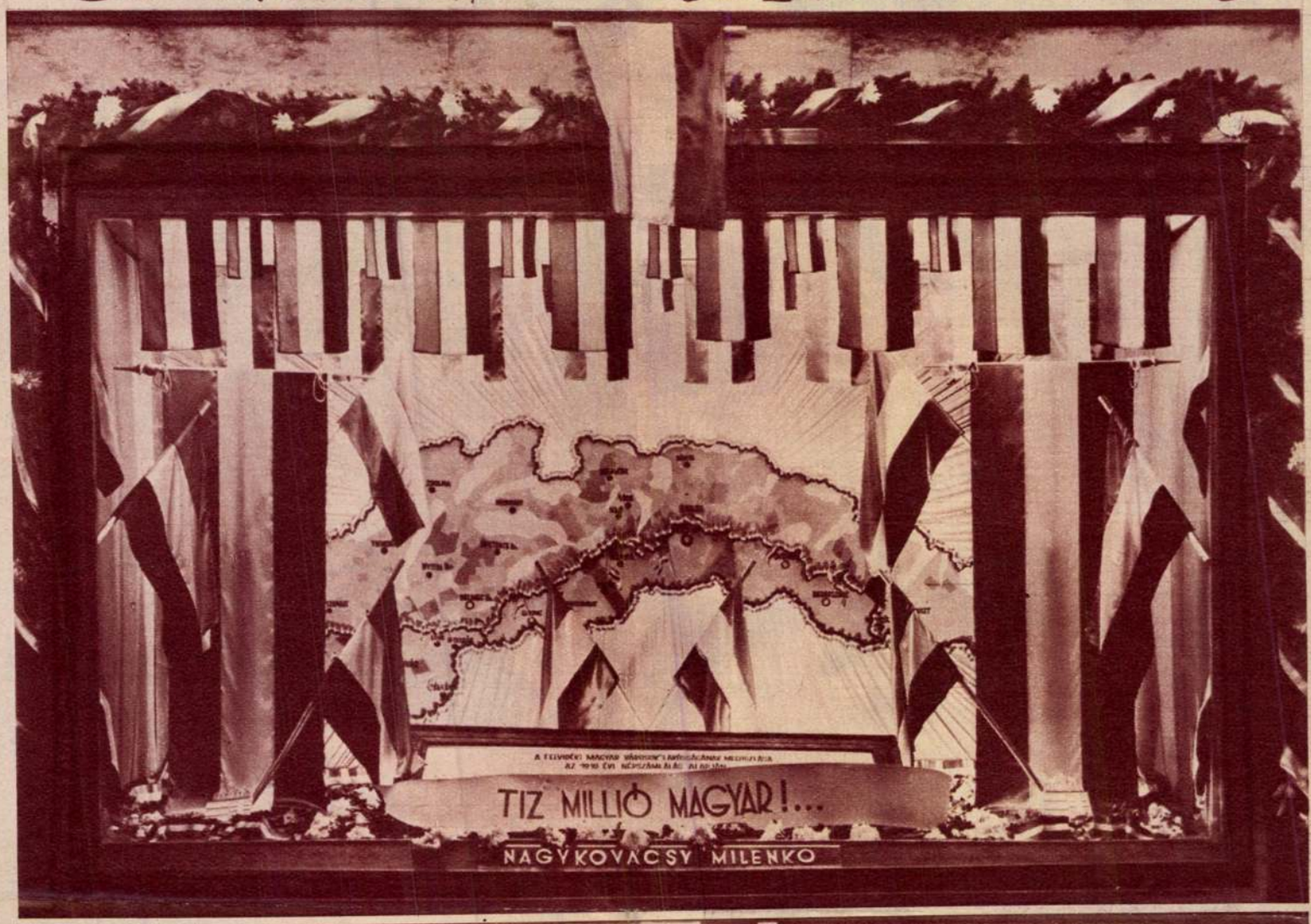

Üzlegi Villám Róza
Vasárnapi Ujság
az Ujságvaró kepeinek
1938. nov. 6.

Üveges Tamás

1714. a kápolna 2 nagy üvegablakát készitette

Wick B: A kassai szt.Rozália-kápolna története.
Kosice 1935. 8.l.

Üveges Zoltán

hangszerkeszítő

Élete

Csobán Hajdúnom

Szemelyi adattár

210. hasáb

Szentivány

TERVEZŐ / DESIGNER

Üveges Péter

Készman József

Droszt, kakukk, treff

Egységes taxiállomás-várók Budapesten

FOTÓK • PICTURES • HAJDÚ JÓZSEF

A címben jelzett mindhárom kifejezés a taxisok szlengszótárából származik. A droszt teljesen mindennapos használatba ment át, míg a kakukk (taxióra), vagy a treff (az első hely a taxiállomáson) kevéssé ismert, újabb keletű nyelvi fejlemények. A változások ezen a téren is felgyorsultak – ki emlékszik ma már a pepita-mintás taxijelzésekre, a Főtaxi kizárólagos jelenlétére Budapesten? Azóta a szállítószakma több szabályozást, létszám-korlátozást is megért, ám az ügynek nemcsak kereskedelmi, hanem város-szépészeti vonatkozásai is vannak.

XII., BOCSKAI ÚT

A BUDAGYÖNGYE ELŐTTI TÉREN

XI., MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTÉR

AZ UTÓBBI HÓNAPOKBAN ÚJSZERŰ, formatervezett taxiállomások jelentek meg városszerte. Örvendetes tény az utcabútorok egy válfajának egységesítésére irányuló törekvés, és alapvetően kétségkívül igényesek, formailag sikerült darabok az új taxivárók.

Másfelől az egységesség nehezen értelmezhető, meglehetősen merev fogalom egy többmilliós nagyvárosban, ahol eltérő jellegű városnegyedek találhatók. Vajon műemléki környezetben, a történelmi városmag közelében is ugyanazt az uniform megoldást kell alkalmazni, mint a város maibb részeiben, tekintet nélkül az épített környezet 'stílusára'? Nem gondolható-e el olyan, határozott alapkoncepcióból kiinduló, megjelenésében alkalmazkodni tudó, variábilis, 'szelíd' altípusok sorozata, amely szélesebb spektrumban kínálhat megoldást Budapest valamennyi kerületében? Elviekben pontosan erre az igényre hangolódott rá a Mediacontact formaterve. (Persze illúzióink nincsenek – anélkül, hogy a megbízatás tisztaságát kétségbe vonnánk, nagyjából tudjuk, milyen PR-fogások, kényszerű 'pacsik' szoktak egy-egy sikeres kampány hátterében meghúzódni.)

A város számos pontján telepített taxi-várók formaterve rugalmasságot mutat, lehetővé teszi, hogy a sajátos formajegyeket megtartva a kerületi főépítészek bevonásával az egyes kerületek egyedi elvárásaihoz alakítható legyen. Az elképzelés alkalmazkodóképességéről tanúskodik a III. kerület főépítészével lefolytatott, közel kétéves egyeztetés, amelynek végeredménye a mai kivitelű taxiállomás. A kerület – egyébként megszívlelendő – észrevétele az volt, hogy jó, jó a droszt, de az állomás, ha máshonnan nézzük – tulajdonképpen ügyes árukapcsolással megoldott reklámhordozó. A helyi szabályozás pedig csak a kör alakú hirdetőoszlopokat engedélyezi. Több alaprajzi elgondolás után cseppalakú, transzparens, az utca látványát kevésbé kitakaró elemekből álló, elhelyezési környezetében növényzettel kombinált változat mellett döntöttek. Kompromisszum született tehát a már városszerte több tucat helyen látható új drosztok ügyében a szabályok rengetege és a szabad formálás között. A szabályok és rendeletek nem feltétlenül elvetendők, éppen azok feladata az egységes városkép biztosítása. Gondoljuk csak el, mi történne, ha minden egyes utcabútorra más-más cég nyerné el a kialakítás kizárólagos jogát (mint ahogy nagyjából ez a szomorú realitás a fővárosban)? Eltérő stílusú lenne a buszváró, a villamosmegálló, a metróállomások; más stílust képviselnének az utcai padok, megint mást a szemeteskukák, és mindettől eltérne a feliratrendszerek formai kialakítása. Az utcabútorok és térinformatikai rendszerek szignifikáns változatossága csaknem a „radikális eklektika" (Rajk László) építészeti gyakorlata felé bővíti Budapest meglévő eklektikus jellegét. Ez az 'alászállt' eklektika nem az az eklektika, amihez hozzászoktunk a történeti

A FLÓRIÁN TÉR KÖZELÉBEN

FLÓRIÁN TÉR, A VÖRÖSVÁRI ÚTNÁL

építészeti stílusok esetében. A történeti utalások aurájától messze álló divatok és trendek diffúz keveredése nem azonos a stílusreminiszcenciák építészetével. Ráadásul, mindig a modern avul el a leggyorsabban; hiszen a csúcsra járatott, 'kicentizett' korszerűség a pillanatnyiság időtartományában lehet érvényes.

Az új taxivárók formai konnotációit a modern designbútorok, térelválasztó panelek és a zuhanyfülkék között kell keresnünk. Első pillantásra meglepő (pontosabban nem éri el az észlelési küszöböt) az új, csőbúrában elhelyezett 3D-s TAXI-felirat, ami levegőfújtatóra emlékeztet, de a középgenerációkban sikerrel idézi fel a vijjogó hangú, elemes játék-rakétapisztolyok lángcsóva-kamuflázsát is. Az állomások homorú, belső oldala az oda belépők, a taxira várakozók számára teremt védettséget a szolgáltatások igénybevételéhez. Ezek a következők: taxihívó rendszerszolgáltatás, térkép- és információs panel, outdoor Internet-csatlakozási lehetőség, rendőrségre bekötött segélyhívó kritikus helyzetek esetére, no és persze nem elhanyagolható szempont az időjárási viszontagságok elleni védelem; továbbá az, hogy a megfáradt utas kicsit meg tud pihenni, ha leül a váró padkájára. A tervek szerint az állomásokhoz később stílusazonos, megjelenésében a taxivárókkal harmonizáló pihenőpadok és szemétgyűjtők kapcsolódnak – talán a fokozatos bevezetés elvét követve?

Epilógus: mint minden használatra tervezett alkalmatosság esetében, a puding próbája itt is az evés. Egy kihelyezett, XIII. kerületi droszt információs paneljének kezelőgombját megnyomva süket, tompa elektromos zúgás volt a válasz.* A reklámhordozó-egységen, a váró belső felületén hiába is keresnénk a beígért térképet, csak egymás után előtűnő, motoros mozgatású reklámplakátokban gyönyörködhetünk. Problémás az elhelyezés is: a taxiállomást jelző táblától több kocsihossznyi távolságra (előtte), hogy még véletlenül se a legelső helyen várakozó, oda beálló taxi közeléből kérhessen kocsit az utas. Beülve egy autóba, és megkérdezve a taxist, mennyire tetszik neki az új droszt, a válasz: – miről van szó, az új tábláról? Az állomás perifériáján elhelyezett váró tehát még nem jutott el azok címzettjei tudatáig, nincs használatban. Így marad az első benyomás – mintha légszennyezésmérő, vagy meteorológiai mérőállomásokat telepítettek volna a pesti utcákra?!

** A már több mint 250 felállított drosztot lapzártakor a használati jogosultsággal és a díjak mértékével kapcsolatos viták miatt még nem üzemelték be – a szerk.*

József Készman

Droszt, Kakukk and Treff

Uniform Taxi Stands in Budapest

Each of the three nouns in the title above are derived from Hungarian taxi-drivers' slang vocabulary. The word droszt *meaning a taxi stand has become a noun used every day, whilst* kakukk *(cuckoo, meaning taxi meter) and* treff *("the first position at a taxi stand") are less well-kown and more recent linguistic items. Changes have also gathered speed in this field. Is there someone who remembers the chequered pattern of the taxi design, the exclusive presence of the cab company named Főtaxi in Budapest? Since then there have been several regulations and reductions in staffing levels concerning the trade, yet this case does not only involve commercial issues but also touches upon aspects of city embellishment.*

The past few months saw the appearance of new-style designed taxi stands all over Budapest. The ambition to have a unifomr solution applied to this type of street furnishing is a welcome one, and the new taxi stands are undoubtedly units also basically successful and of high standard as far as their design is concerned.

On the other hand, uniformity is something difficult to interpret being a rather rigid concept for a city with some millions of inhabitants where districts of various characters have evolved. Should the very same uniform solution be applied to the setting of historic monuments, in the neighbourhood of the core of the city and the more modern sections, regardless of the style of the artificial man-made environment? Could not there be a series of subtypes worked out with more variety and "submissiveness" that result from the same well-defined basic concept, yet able to adapt as far as exterior appearance is concerned to offer a wider range of solutions to all districts of Budapest? In theory the design by Mediacontact has been precisely tuned in to meet these requirements. The design of the taxi stands combined with a waiting section introduced now at several locations in the city reveal flexibility and make it possible to retain the specific formal characteristics thanks to the participation of the the chief architects of the districts in the project in order to adapt to the individual needs of each district. After several various ground-plan concepts they decided on the one with a transparent drop-shaped design with components that cover less of the streetscape combining the vegetation with the surrounding. It is a compromise being born here between the depths of regulations and free formation with new taxi stands now operating at several dozens of locations all over the city. Laws and decrees are by no means to be discarded unconditionally as they are meant to guarantee a unified cityscape. Just think – for the sake of a theoretical experiment – what would happen if the exclusive rights of execution and construction were given to several different companies for each type of street furnishing (as this is the saddening reality now in the capital)? The significant variety of items of street furnishing and geographic information systems are almost on the verge of widening the existing eclectic character of Budapest toward the "radical eclectic" (László Rajk) practice of architecture. This "descended" eclecticism is not the one we are accustomed to in the case of the historic styles of architecture. The diffuse and stray mixture of fashion and trends standing apart from the aura of historic references are not equal to the aura of the architecture of stylistic reminiscences.

The formal connotations of the new taxi stands are to be looked for among modern-design furniture, partition panels and shower stalls. The concave inner sides of the waiting sections of the taxi stands provide shelter for people entering them to wait for a taxi and to use the services available. The latter include cab-calling system, map and information panel, outdoor Internet connection facilities, help-line directly connected to the police station for emergency situations and – an aspect by no means negligible – provide shelter from rigours of weather as well as an opportuity for tired passengers to sit down on the seat at the waiting section. Epilogue: just as it is in the case of facilities designed for use, the proof of the pudding is in the eating. When pressing the button of the information panel at a taxi rank in district No. XIII, what I heard was no more than a meaningless dull-sound electronic buzz. Also their positioning is challenged: the distance between the panel and the sign marking the taxi stand is more than several cars' length (in front of it), so that passengers cannot by any means ask for a car from the first position. When sitting in a cab I asked the driver whether or not he liked the new taxi stands. This is what he replied: What do you mean, the new sign-post? The waiting section positioned on the periphery of the taxi stand has not so far reached the mind of those addressed, and thus remains out of use. This way we are left with the very first impression – are these new metres of air pollution or meteorological stations that have been planted in the streets of Pest?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-[illegible] 340-726

1981 DEC 1

A MEDOSZ LAPJA

Üveges Sándor, grafikus

1021

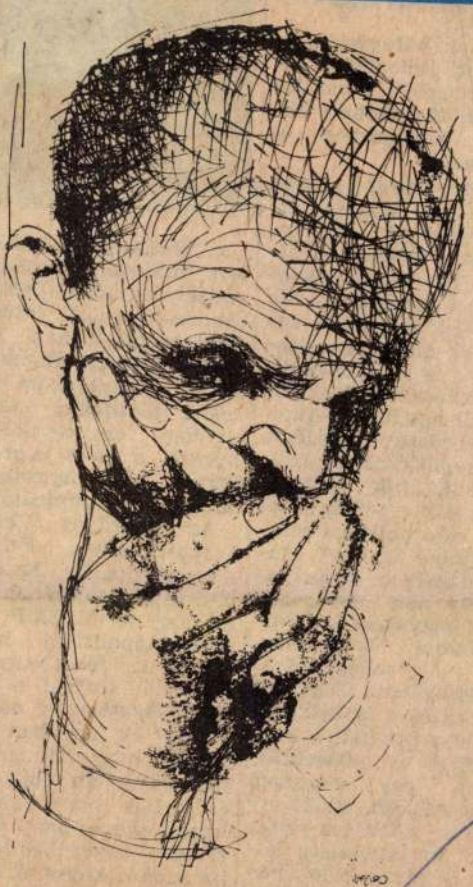

ÜVEGES SÁNDOR TOLLRAJZA

Latin-Ar

Puja Frigyes
ter, a magyar d
zetője novembe
látogatást tett N
caraguában, E
Kolumbiában.

Amint arról az MTI az egyes országokban tett látogatás alkalmával beszámolt, külügyminiszterünk a felkeresett államokban tájékoztatta vendéglátóit, arról a tevékenységről, amelyet hazánk fejt ki az európai béke és biztonság megvédelmezése és a világbéke megőrzése érdekében. Mexikóba érkeztekor egy Közép-Amerikával kapcsolatos kérdésre válaszolva együttérzését fejezte ki azokkal, akik aggodalommal figyelik a térség mind feszültebbé váló politikai helyzetét. Hangsúlyozta, hogy Magyarország elítéli az olyan politikát, amely más országokat fenyeget és beavatkozik a szuverén államok belügyeibe. Nicaraguai vendéglátóival egyetértettek abban, hogy fel kell lépni ezzel a politikával szemben, folytatni kell a harcot a békéért és nemzetközi biztonságért, egy világégés megakadályozásáért. Hatékony lépésekre van szükség a leszerelés terén. Az emberiség létérdekeinek védelme érdekében korlátozni kell a nukleáris

A MEDOSZ elnöksége mellett működő központi nőbizottság legutóbbi ülésén napirendre tűzte *„Az intézetekben foglalkoztatott nők helyzetének elemzését, különös tekintettel a munkaköri besorolásokra, jövedelmi viszonyokra, az élet- és munkakörülményekre, a most végrehajtásra kerülő létszámgazdálkodással kapcsolatos tennivalókra"*.

Az *Országos Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyelőség* főigazgatója, *dr. Szalóczy Bálint* tájékoztatójában elmondta, hogy az MSZMP 1970. februári nőpolitikai határozata óta eltelt időszakban lényeges változás történt e területen. *Az intézetben a nők aránya* 50,4%. Ez azonban nem azt jelenti, hogy mindenhol, felefele arányban dolgoznak nők és férfiak, mert vannak területek, *ahova nem lenne szerencsés nőket beállítani*, mé ha azonos képesítéssel rendelkeznek is, mert nagy fizika

Üveges Tamás

Kassai üveges

XVIII. 7.

Wick Rozália

9. I.

Bradovka Jenő, Remenár Géza, Malíř Fr. József, Klecz Gizella, Varga Gizella, Balucha Pálné, Berthold Anna, Karpely József, Konrády Júlia, Konrády Vilma, Konrády Árpád,* Lackó Mihály, Treffny Ilona.

1930. Lekly Gyuláné, Stark Betuša, Tamássy János, Steininger József, Czmár Jánosné, Pecha Bertalan, Petrik György, Polinszky Anna, Lángh Gizella, dr. Mydlyk Miklós, Else von Hesse, Sutor Katalin, Hübel Anna, Sladsky Jánosné, Mégay Arthúr, Jászay Emánuel, Bodnár József, Novelly Józsefné, Pacher Anna, Vitéz Sándor. 1931. Mikinszky Emil, Mikinszky Anna, Guzmann Ervin, Jorde Róbert, Janitor Katalin, Podolinszky József, Möszl Gusztáv, Brener Ferenc, Novotný Mlinarčik Lajos, Hanusovsky Jenő, Molitorisz János, Elischer Gusztávné, Jurečka Jánosné, Andrássy Béláné, Metzger Géza, Pawlas Ede, Ruszinkó Antonin, Gurdely Irén, Bradovka Géza, Klčo Irén, Sotkó József, Mildner Ferencné, Šidlovič Károly, Guzsela Apollonia, Gromos Antalné. 1932. Fiedler Rudolf br. Rauch G. Júlia, Zbaviteľ Márta, Szoviusz Antal, Teigiszer Stefánia, Istočin Istvánné, Varga

Üveges Márton, ötvös M. D. K.

Komáromi. Dolgozott Fejér megjeben

Pomogyi Árpád: Neuere Beiträge zu der Geschichte der Goldschmiedekunst in der Komitat Fejér. 136. old.

Alba Regia. István Király Múz. Közleményei 4-5. köt. 1963-64. Prékes-fehér vár 1965

Üveges Miklós üvegesmester M.D.K.

Debrecenben a 18. n. alején mutat-
ható ki.

Borbíró Virgil. Debrecen. Bp. 1954, 26.

Üveges Tamás MDK

1714-1715 a kassai Rozália kápolna üveges munkájért „harmincegy magyar forint és nyolc pfzt" kapott

35. o.

Kampis Antal: Egy építészről
Müterem 1958 I. évf. 4. sz. 35-37 o.

MDK

Üveges Tamás, üveges

kassai céhmester 1715-ben

Wick B: A kassai szt. Rozália-kápolna története.
Kosice 1935. 9o. l.

CIVEGES PÉTER

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 200.
155. l.

Üveges Géza

vésnök-tanonc

Hül. 1886. Esti tanf.

Ötvösség

Értimisk 1903/4. 45. l.

59. sz.
1936

R Ajánlott
Vaskút
(Bács-Bodrog vm.)
826

Műemlékek Országos Bizo

Budapest

Rákos

ánlva

ÜVEGES JÓZSEF,csizmadialegény pecsétje

Az abaújszántói csizmadia céh a 19.sz.közepétől új,pe
pecsétet használt/34.jegyz/.Üveges vándorkönyvének 9.la
lapján,1882-ből szerepel.Felirat:"PSZANTAI N CSIZ CZEH
PETSETIE"Ovális.Musta,dikics,bicskia és sarkantyús csiz
ma.Bizonytalan 1845 évszám.Méret:2.2+1.7 cm. 197.old.

BODÓ SÁNDOR: Borsodi,abaúji és zempléni céhpecsétek
189.old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE,IX, 1970
Miskolc, 1971

Üveges Márton

komárom ötvös

1810 – 20

l. Iml

3 rum

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Üveges Gábor, grafikus

A MEDOSZ LAPJA

1983. NOV 15

1021

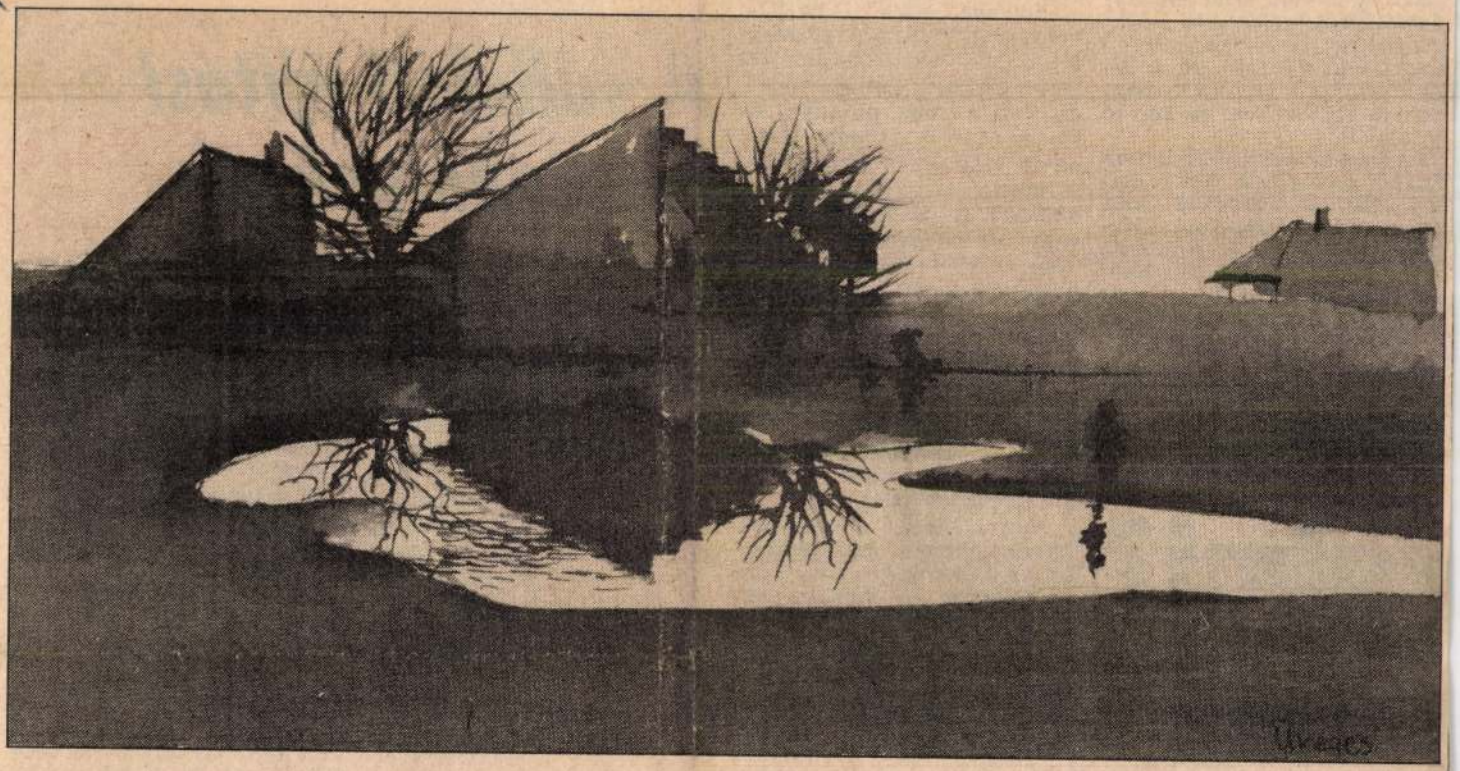

ÜVEGES GÁBOR grafikája

...dolgozik Romániában, aztán a 63-ban született *Annamáriánál* és *Jánosnál* — hiszen ikrek ők — összesen 4 unoka van már: két fiú és két kisleány, így aztán bizony nagy asztalt kell teríteni az ünnep alkalmából.

És mostanában bizonyosan hamar együtt lesz újra a család, hiszen ünnepelni kell, mégpedig az édesapát: a *Magyarnándori Állami Gazdaság* munkavédelmi előadóját: *Hanzel Istvánt*. Ünnepelni, szép szavakkal felköszönteni, hiszen küzdés, a jobbítás szándéka és eredménye mára, évtizedek, vagy évek múltán mind megfakul. De akkor átélni, ott lenni, küzdeni, harcolni, igen, az volt a nagy pillanat. És Hanzel István sok nagy pillanatot őriz az emlékezetében. S most, ezentúl már ezt is: amikor őt szólították, hogy vegye át megérdemelt kitüntetését, a *Munka Érdemrend bronz fokozatát*.

Takács Tibor

OKRÁCIA

zalmi?

Megállapítást nyert az is, hogy a vállalati szintű stratégiai döntések meghozatalához, az érdemi állásfoglaláshoz a dolgozók jobb és őszintébb informálására van szükség.

Az eddigi tapasztalatok alapján kitűnt, hogy a tiszt-

együttes munkát kell, hogy képezzen a szervezeti és működési szabályzatok, ezen belül a belső irányítási rendszer korszerűsítésével.

Fontos kérdés a munkahelyi demokrácia kiszélesítésében a bizalmiak szerepe, felkészültsége. A bizalmi egy adott munkahelyen akkor tud a munkahelyi vezető érdemi partnere lenni, ha munkájára a dolgozókkal való együttgondolkodás és -cselekvés a jellemző. Hogy a követelményeknek és az elvárásoknak meg tudjon felelni, ahhoz megfelelő szakmai és mozgalmi felkészültséggel kell ren-

Javasolják a TESZ

A válla... jogszab...

1983. július 1-én érvénybe lépett a Minisztertanács 10/1983. (V. 12.) MT számú rendelete az újításokról és az OTH—SZOT 7001/1983. (SZK. 6.) számú közös irányelve a gazdálkodó szervezetek újítási és találmányi munkájának továbbfejlesztéséről.

Az említett jogszabályok számos változást jelentenek az újítómozgalom és az újítók számára, ezért el kell végezni a vállalati újítási szabályzatok felülvizsgálatát, korszerűsítését. Ezt a munkát az újításokról szóló 10/1983. (V. 12.) számú MT-rendelet 20. §-a értelmében minden gazdálkodó szervezetnek a szakszervezettel egyetértésben kell elvégezni.

egységes szerkezetben elkészíteni úgy, hogy az újítási rendelet egyes paragrafusaihoz kapcsolják a szükséges helyi szabályozást. Így az érdekeltek együtt tanulmányozhatják a rendeletet, a vállalat belső szabályzatát, a két szabályozás összefüggéseit, az újító jogait és kötelezettségeit.

A szabályzat készítése során szerzett tapasztalatait a szakszervezeti bizottság bocsássa vitára, a szakszervezeti álláspont kialakításához kérje ki az újítók, feltalálók véleményét, észrevételeit.

A vállalati, szakszervezeti észrevételek alapján a gazdasági vezetésnek az év utolsó hónapjára ki kell dolgoznia az újítási szabályzat tervezetét, és azt az üzemi demokrácia fórumain — újítási tanácskozáson, vagy termelési

Üveges Márton

ötv

Kőmagyöty. 1047 r

tünk rekonstruálódjék. Az újjáalkotó és teremtő munkából azonban semmiesetre sem szabad kivonnia magát egy olyan nagy magyar mesternek, mint Kerner István. Visszavonulása egyik fő oka szomorú zenei lehanyatlásunknak.

Haraszti Emil.

Üveges Máté

XIII. 44

Buda

Láza

A Pesti Vásárhára

1937. Bz. 8 P.

lángoló tüzében csontunk velejéig újjászülettünk, nem tudta kiégetni a fővárosi publikumból a kozmopolitizmus lelketlen közömbösségét. Úgy kell lenni, hogy a budapesti zenekedvelők nagy tömege érzésben, gondolkozásban semmi közösséget sem érez a magyarsággal. Szívesebben hallgat bármilyen zenét, mint magyart. Magyar zene csakis akkor fejlődhetik, ha van közönsége; ha zenei műveltségünk nem nyugszik faji alapokon, csakhamar kártyavár módjára fog összeomlani idegen zenekulturák egyetlen erősebb fuvallatára.

Vajon csak a közönség hibás ebben? Bizonyára maguk a muzsikusok is. Hány magyar dalművet adott elő szeptember óta a *Magyar Nemzeti Operaház*? A magyar énekes színpad gazdag terméséből mindössze két Erkel-operát vett föl műsorába. Erkölcsi lehetetlenség, hogy egyetlen Operaházunk így tegyen hitvallást a nemzeti művészet mellett. A magyar darabok számúzését nem menti még idegen művészi izgalmakban mozgalmas évad sem, mert az Operaház becsvágya jelenleg úgy látszik nem egyéb, mint hogy minden este tarthasson előadást. Ezért még azt sem átalja, amit idáig senki sem tudott elképzelni: hogy magyar énekes németül énekeltessen.

Mindez nemcsak a jelenlegi vezetőség bűne. A háború kitörésétől kezdve folyvást hangoztattuk a magyar darabok fölújítását. Doppler Ferenc *Ilkájától*, Hubay Jenő *Lavotta szerelméig* egész sereg olyan magyar opera van, amelyet édes-örömest meghallgatna a közönség. És ezt a közönséget

Üveges Márton

Komarönn ötvös

XIX. st

rod

Thain 18. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Üveges Márton, ötvös M. D. K.

Komáromi 1807-ben a sárbogárdi reformátusok rendeltek egy kelyhet nála. Ez korai empirestílusban készült.

Somogyi Árpád: Neuere Beiträge zu der Geschichte der Goldschmiede-kunst in der Komitat Fejér 137. old

Alba Regia. István Király Mús. Közlemények. 4-5. köt. 1963-64. Székesfehérvár 1965

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Üveges Gábor

1984 MAJ 1 1

A MEDOSZ LAPJA

1021

Üveges Gábor rajza

zaro, nyolcszáz vendégük van, többnyire idősebbek. Nyáron családos üdülővé alakulnak, ilyenkor a nyolcszáz felnőtt négyszáz gyereket hoz magával, tehát az összlétszám 1200. Egy kis falu, ha úgy tetszik. Úgy is élnek itt, két hétig, az érkezettek? Az igazgató itt javasolta először, hogy keljünk útra, és nézzünk körül emeletről-emeletre, egészen a csúcsig, ahol az üdülő csillagvizsgálóját rendezték be, és ahol alkalmanként, ha szép idő van, kétszázan is rácsodálkoznak a csillagos égre, a Hold hegyeire, a Jupiter vörös foltjaira, és ha éppen a Vénusz is „ügyeletes", hát az esthajnalcsillagot is látni . . . Repülünk felfelé a gyorsliften, a látvány nehezen leírható. Aki látta, tudja, aki nem, járjon utána, hi-

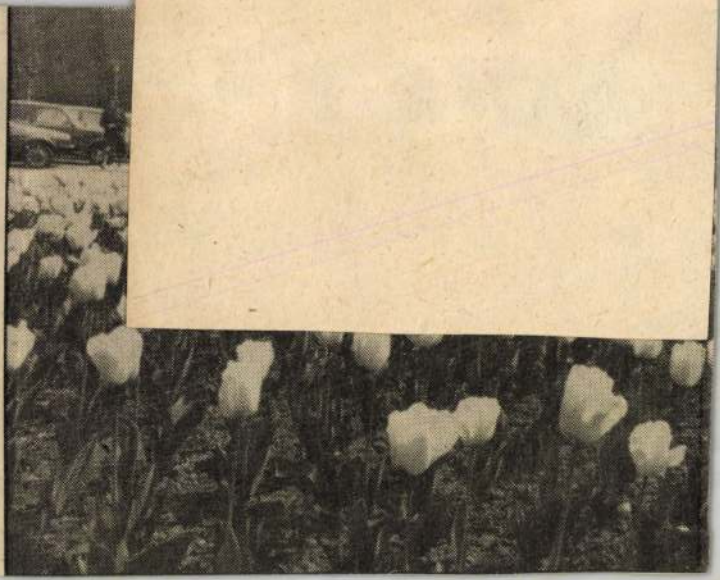

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÜVEGES GÁBOR

NÓGRÁD

6

1983 MÁJ 07

1021

Anyák napjára

Üveges Gábor rajza

Szegedre

tással

TRAGÉDIÁJA c. szabadtéri

: a

Tourist

salgótarjáni irodáiban.

KRE

rszági Közmű- és Mélyépítő

svezetőségén

3.

ÁRAMSZÜNET

Értesítjük t. fogyasztóinkat, hogy feszültségmentes hálózat

APRÓ

JÁRMŰ

MŰSZAKIZOTT 850-es Fiat eladó. Telefon: Salgótarján, 10-794, este.

5 éves 1200 Zsiguli eladó. Érdeklődni: RAMOVILL-szerviz, Pásztó.

FIAT 500-as tartalék sárvédőkkel és homlokfallal eladó. Csécse, Kossuth u. 2.

ELADÓ UF Wartburg Limousine. Érdeklődni lehet: Salgótarján, Pécskő út 3. Tel.: 15-527.

TRABANT Limousine 5 éves, garázsban tartott eladó. Balassagyarmat, Kossuth utca 52.

PH 19—67 frsz. 1500-as Zsiguli eladó. Nagyoroszi, Kertész utca 38.

UY Zsiguli, fűtött garázsban tartott, jó állapotban levő személygépkocsi eladó. Érdeklődni: 7—15 óráig. Telefon: 14-295.

INGATLAN

RÉTSÁG, Dózsa György út 12. szám alatt nyolchónapos üsző sürgősen eladó. Dudás Andrásnál.

JOBBÁGYI dűlőben szőlő és gyümölcsös zártkert eladó, 800 kvadrát műút mellett. Érdeklődni: Hevér Sándor, Gyöngyöspata, Jókai út 22/a.

RÉVFÜLÖPÖN telek eladó (lerakott alappal). Érdeklődni: Nagybátony, Táncsics út 10. Mile. 17 óra után.

3 szoba, komfortos, kertes, családi ház eladó. Érdeklődni: Pásztó, Farkas Béla, Nyikom u. 7.

szobás lakás eladó vagy kertes családi házra cserélhető. Telefon: 11-031, 17 órától.

ELADÓ kétszobás, komfortos házrész Salgótarjánban. Érdeklődni: 17 órától, szombat—vasárnap egész nap, 15-253-as telefonon.

GARÁZS eladó Nagybátony, Mező Imre úton. Érdeklődni lehet: Nagybátony, Lenin út 20. Ferencz.

ÉPÍTÉSI telek Salgótarjánban, a Mezei úton eladó. „300 négyszögöl 41843" jeligére a salgótarjáni hirdetőbe.

PÁSZTÓ központjában OTP-s családi ház eladó, azonnal beköltözhetően. Érdeklődni: Pásztó, Múzeum tér 8.

MÁSFÉL szobás családi ház eladó. Kazár, Lenin út 13.

KÉTSZOBÁS, szövetkezeti lakás Salgótarján, Kilián körtéren sürgősen eladó. Érdeklődni: 10-977 telefonon.

KÉTSZOBÁS, OTP-s öröklakás a Kemerovo körúton 380 000 kp + OTP-átvállalással eladó. Érdeklődni lehet: 13-297 telefonon 18 órától.

BUDAPEST határában, Ecseren kétszobás társasházas öröklakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Karancslapujtő, telefon, 7.

KÉTSZOBÁS nagybátonyi lakásomat salgótarjánira cserélném. Minden megoldás érdekel. Szemerei, Bányász út 1.

NAGYBÁTONYBAN a Zagyva-parton kétszobás családi ház

víz, Balassagyarmat, Mikszáth 71. Telefon: 777.

PÁLINKAFŐZŐ berendezést keresek megvételre. Üzemképtelen is érdekel. Ajánlat: Szécsény, Pesti Divatban.

ÁLLÁS

AUTÓIPARI Szolgáltató Kisvállalat felvesz: autószerelőket és karosszérialakatosokat. Jelentkezni lehet: Balassagyarmat, Régimalom út 2.

A VEGYÉPSZER SALGÓTARJÁNI GYÁRA FELVÉTELRE KERES:

TECHNOLÓGUS MUNKAKÖRBE

felsőfokú vagy középfokú műszaki végzettséggel rendelkezőket. Felvesszünk továbbá:

MARÓS,

SZERKEZETLAKATOS,

HEGESZTŐ

szakmunkásokat.

Jelentkezés a gyár munkaügyi osztályán. 3100 Salgótarján, Rákóczi út 249.

ÁFÉSZ, Salgótarján felvételre keres szakképzett pénztárost és hentest a 8.

ÜVEGES GÁBOR

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ü

DOLGOZÓK LAPJA

1983 MÁJ 07.

/1021/

sír a cipőm és kabátom.

Üveges Gábor rajza

ször is: i
első szen
kal hitel
hagyja el
fölöslege
kérem, a
moron h
csáthatat

Másnap reggel Szemipjagyev az üzemi lap szerkesztőjének asztalára tette az immár kiérlelt remekművet. Ebéd után benyitott hozzá a feldúlt szerkesztő, és vele Csizsov, a szakszervezeti titkár.

— Hogy hallgathattál eddig öregem! — lobogtatta barátságos szemrehányással a kéziratot Csizsov. — Na de ezentúl odafigyelünk rád!

A kézirat jobb felső sarkában, Csizsov írásával ez állt: „Nehéz anyagi helyzetét feltáró beadványa alapján a szakszervezeti bizottsága 20 rubel rendkívüli segélyben részesíti Szemipjagyev elvtársat. Csizsov."

(Mátrai Veronika fordítása)

Ezért úgy [illegible]
személyes művészi munkáma
házamat, a Vígszínházat is i
sen koncentrál arra, hogy mi
hódítson meg a színházművés

— *Vígszínházi színész szár*
elismerésnek számit ez a díj

— Arra gondol, hogy a Vi
gebben rákerült a pecsét: pol
sorpolitikát folytat? Nos, ez
darabok sora bizonyitja, hogy
kás-) kerületi színház a mu
ből érkező nézőkhöz is akar.

— *Sok meghivást kap koll*

— Szerencsére nem teljesi
kat, mert meghivásokat nem
utasitani, viszont elfoglaltság
tudnék minden kérésnek ele

— *A SZOT-díj munkássza*
Ön mellett? Mit tart jellemz
fiatalokra?

— Szerintem egy fiatalemb
lapotánál és a társadalomba
lyénél fogva akár munkás, a
ugyanazokkal a problémákk
lakás, a családalapitás, az él
egyforma kérdéseket vet fel
ben, s a művészetektől, köz

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Üveges Gábor

1984 MÁJ 5

VAS NÉPE

grafikus

1021

Üveges Gábor rajza.

regdrága
megviseli a családon
viszont jónak tartom az olcsó, ötletes kiegészítőket. De ezeket tapasztalatom szerint nagyon későn közlik a lapok. A kiskereskedők, kisiparosok eléggé jól kihasználják a ballagást, sokuktól kaptunk ajánlkozó levelet. Igaz, azzal a kisiparossal, kivel végül egyen-nyakkendőt készíttettünk, nem voltunk mindenben elégedettek, de jó volt, hogy tudtunk róla.

Simon Imréné eladó: Két éve ballagott az egyik fiam, a másik jövőre ballag. Sokba kerül egy alkalomra a fehér ing, öltöny. Nagy luxus lenne, ha csak a ballagás napjára vennék a szülők a ruhát. Nem tudom ki engedheti ezt meg magának manapság. Nem mondom, egy lányt másként öltöztetnék, fodros fehér blúzba, de a fiúknak megteszi a sötét öltöny is. A nagyobbik fiamra évnyitóra, évzáróra úgy kellett rákönyörögnöm az akkori öltönyét. Most meg minden alkalmi megmozdulásra, például a megyebálra is nagyon szívesen ment öltönyben, nyakkendőben. Abban, amelyikben ballagott.

ÜTTÖ Gustáv

91 1. 63

sepsiszentgyörgyi művész

Új Müvészet

Új Művészet

RUCZ GYULA BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 27-29
Piarista palota TELEFON: 1—863—28
Régiség- és műkereskedő Antik bútorok és lakberendezések

IV. ARANY-, EZÜST-, ÉKSZERTÁRGYAK.

(1077-től 1450-ig.)

Kikiáltási ár pengőben

1077. BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel, fedelén orsós óra. Bécs, 1830 . . . . . 60.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1078. SZERENCSEHAJÓ. Ezüst, ráaggatott apró alakokkal. 244 gr. Bécs, 1830. A vitorlán magyar dedikáció 1874-ből . . . . . 36.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1079. BURNÓTSZELENCE. Ezüst, részben aranyozva, vésett díszítéssel, fedelén óvális nyílás miniatür részére. 132 gr. Barokk stílus. Bécs, 1855 . . . . . 60.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1080. FEDELES KANCSÓCSKA. Aranyozott ezüst, vert virágos díszítéssel, Augsburg, XVII. század második fele . . . . . 400.—
(Illusztrálva a XVI. táblán.)

1081. BURNÓTSZELENCE. Ezüst, fedelén a reichstadti herceg domború mellképével. 129 gr. Prága, 1832 . . . . . 60.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1082. KAGYLÓSERLEG. Ezüst talppal és felsőszélén emberi alakkal. Igen jól formált darab a mult század derekáról, a XVII. század modorában . 135.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1083. BURNÓTSZELENCE. Ezüst, félköralakú, vésett díszítéssel. 108 gr. Prága, 1826 . . . . . 45.—
(Illusztrálva a XVII. táblán.)

1084. FÜLES KOSÁRKA. (Cukortartó.) Ezüst, áttört díszítéssel. Készítette: Üveges, Komárom. 100 gr. (Csekély hibával.) . . . . . 80.—
(Illusztrálva a XVI. táblán.)

Arv. Kőr. 94. aukció

		Kikiáltási ár pengőben
1085.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, vésett díszítéssel. 103 gr. XIX. század eleje	35.—
	(Illusztrálva a XVII. táblán.)	
1086.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, trébelt díszítéssel. 212 gr. Bécs, 1847	72.—
	(Illusztrálva a XVI. táblán.)	
1087.	BURNÓTSZELENCE. Ezüst, hullámos előrésszel, fínoman vésett díszítéssel. 96 gr. Bécs, 1847	45.—
	(Illusztrálva a XVII. táblán.)	
1088.	CUKORSZÓRÓ. Ezüst, 196 gr. Nagyvárad, XIX. század első fele	50.—
	(Illusztrálva a XVI. táblán.)	
1089.	CSÉSZETARTÓ. Aranyozott ezüst, fenekén beforrasztott érem 1765-ből. (Hibás.)	40.—
1090.	MOKKACSÉSZE ALJJAL. Ezüst, szegsoros peremmel. 6 darab, 590 gr. Csiszolt üvegbetétekkel	90.—
1091.	KARPEREC. Ezüst, zománccal díszítve. 4 darab	12.—
1093.	KEREKTÁL. Ezüst, trébelt díszítéssel. 260 gr. Bécs, 1845	52.—
1094.	DOHÁNYSZELENCE. Ezüst, zománcozott díszítéssel, fedelén vésett trojka. 233 gr. Orosz, 1872. (Hibás.)	36.—
1095.	KIS ÁLLÓÓRA. Ezüst, zománccal díszítve. Zenith. Bőrtokban	24.—
1096.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, domború díszítéssel, maratott díszű üvegtállal. 275 gr. (Repedt.)	40.—
1097.	PECSÉTGYŰRŰ. Arany, vésett kővel, 14 gr. XIX. század	75.—
1098.	HALASTÁL. Ezüst, díszes peremmel. 1720 gr .	240.—
1099.	GYÖNGYSOR arany csattal	300.—
1100.	LIKÖRÖSPOHÁR. Ezüst. 6 darab. 240 gr . .	33.—
1101.	ŐVCSAT. Ezüst, domború díszítéssel. 52. gr .	7.—
1102.	MÁRTÁSCSÉSZE. Ezüst. 730 gr	100.—
1103.	ÚTI SÓ- ÉS PAPRIKATARTÓ. Ezüst. 82 gr.	16.—
1106.	NŐI KARÓRA. Arany. Patek	350.—
1107.	FŐPAPI GYŰRŰ. Ezüst, házikó alakjában, aranyozás nyomaival. XVII. század (?). . . .	26.—
1108.	SÓTARTÓ. Ezüst, szárnyas lábakkal. Egy pár. 295 gr. Bécs, 1807. bélyegzéssel. (Újabb.) . .	90.—
1109.	POHÁR. Ezüst vésett díszítéssel. 87 gr. Bécs, 1807	32.—
1110.	TALPASPOHÁR. Ezüst. 155 gr. 1820 körül . .	25.—
1111.	POHÁR ALACSONY TALPPAL. Ezüst. 150 gr. Bécs, 1816	25.—
1112.	PERSELY. Ezüst. 70 gr. Bécs, 1860	15.—

Üveges Gábor, festő

L: Karkus Tihár

- : Heti ajánlat 3

Új Tükör, B p. 1986. aug. 10. XXIII/32

Üveges Gábor festménye diplomamunkája.

A Képzőművészeti Főiskola végzős növendékeinek diplomamunkáiból rendezett tárlat látható a Ligeti Műcsarnokban.

Üveges Gábor festménye

Kisalföld, 1984. aug. 25.

Ütő Gusztáv: Körösi Csoma Sándor utca 24., 1992, vegyes technika, 200 × 130 cm

ben a Nagy Utazóként emlékeznek rá. E mögött a jelenség mögött meghúzódik az a tény, hogy a kiállítók túlnyomó többsége erdélyi magyar képzőművész. Olyan környezetben élnek tehát, ahol a világutazás, világjárás ma is inkább utópia, mint gyakorlat. Emiatt romantikusan, nosztalgikusan él bennük az utazás iránti vágy, s e vágy megtestesítőjének érzik és láttatják Kőrösi Csomát. Ez azonban azt eredményezi, hogy az e felfogással született művek túlnyomó többsége romantikus pátosszal telített, s ezért azután nem is foglalkoznak az utazás két nagyon fontos, racionális kérdéskörével. Egyrészt, hogy miért történik az utazás, másrészt, hogy ez a cselekvés az illető számára milyen feladatot jelent. Így például egyetlen mű sem utal arra a 20 éves életperiódusra, amelyet Kőrösi az útra való felkészülésként tanulmányaival töltött, s nem emlékeznek meg a nagy utazás első felvonásáról, a „Nagy Helybenmaradásról", miszerint Kőrösi 16 évig élt a Nagyenyedi Kollégiumban (a „székelyek Mekkájában"), hogy ott tudásban és aszkézisben felkészüljön az ázsiai útra.

Az előzőekből következik, hogy a portrék után vándorábrázolások között találjuk a legtöbb konzervatív szemléletű műalkotást. Közülük emelkedik ki a szikársággáért és hagyományőrzéséért díjazott *Márton Árpád*-festmény.

A harmadik alkotói lehetőség e pályázati felhívásra az volt, hogy a művész egyáltalában nem foglalkozott a kérdés történeti aspektusával, hanem Kőrösit valóban a mai hétköznapokban próbálta megtalálni. *Ütő Gusztáv* díjazott munkája volt kiemelkedő darabja e csoportnak: egy körvonalaival jelzett alig-figura, tiltást jelző sorompóelem, lábmotívumok és „új-hullámos" jelek — mindebből markáns kompozíció szerkesztve. Mindezt az tette „Kőrösivé", hogy a mű címe, amely képi elemként a művön is olvasható: *Kőrösi Csoma Sándor utca 24.* volt. Az emlékké felszívódás és a valódi lét határai — volt az első gondolatcsoport, amely a mű kapcsán foglalkoztatott. Később megtudtam, hogy Sepsiszentgyörgyön, ahol a művész él, s a mű készült, az adott utcában dolgozott a hírhedt román Ceausescu-féle titkosrendőrség. Ezáltal az előző gondolatok egy csavarral újabb gondolati szintre emelkedtek. (Az már csak anekdotikus részlet, hogy a művész a szomszéd ház lakója...)

Kazinczy Gábor: Jelek I, tempera, dukkó, bronz, 112 × 70,5 cm

Fényhozás a székelyek Mekkájából

Kőrösi Csoma Sándor-kiállítás Kovásznán • Chikán Bálint

Romániában, a Kovászna megyei Kovásznán Kőrösi Csoma Sándor halálának 150. évfordulója alkalmából a nagy tudós szülőfalujától 2 kilométerre képzőművészeti kiállítást szerveztek *Kőrösi Csoma Sándor köztünk él* címmel. A kiállítási anyagot pályázati úton gyűjtötték össze. A pályázat meghirdetése nem volt elég széles körű. Sok romániai képzőművész nem is értesült róla, Magyarországról is jóformán csak a Rembrandt-körösök küldtek munkát. A kovásznai kiállítás anyagának legjobbjai mégis túlmutattak egy provinciális művészeti esemény formai és tartalmi problémáin.

Elsőként azt a művészetelméleti kérdést vethetjük fel, hogy vajon eleve nem anakronizmus-e a XX. század utolsó évtizedében ilyen témát képzőművészek alkotói programjául adni, miszerint „X.Y. köztünk él". Ahogy a tárlatról is kiderült, a tematika ilyen meghatározottságára háromféle, alapvetően különböző magatartást tanúsíthatnak az alkotók. Az első, és Kovásznán a legnagyobb számban jelentkező válaszlehetőség a hagyományos ikonográfiai megoldásokhoz nyúlni, azoknak új megfogalmazást adni. A portrészerűen megjelenő Kőrösi Csoma Sándornak a korábban megformázottakhoz, megrajzoltakhoz képest tökéletesebbnek vagy gazdagabb asszociációs lehetőséget rejtőnek kell lennie. (Ezért hiányolhattuk például a szovátai *Bocskai Vince* jelenlétét — bár nem tudni, értesült-e egyáltalán a kiállításról —, mivel a mai erdélyi képzőművészetnek legérzékenyebb portréművésze ő.) Igazán emlékezetes darabja a kiállításnak ebben a műtípusban nem volt.

Egy másik alkotói lehetőség a szimbolizáció: a tematikát meghatározó személy valamely kikristályosított személyiségjegyéhez, tulajdonságához kapcsolódó jelet, képi, plasztikai szimbólumot kell ez esetben az alkotónak materializálni, azaz anyagban megjeleníteni. A kovásznai tárlaton ilyen felfogással készült a legtöbb érdekes mű.

Ilyen alkotói felfogás esetén nem a Kőrösi-Csoma-féle ikonográfiát kell a művésznek alkotás előtt tanulmányoznia, hanem az életművet magát, hogy abból kivilágoljon: mit jelent nekünk ma Kőrösi életműve. Kit tisztelünk benne? Az őshazát keresőt, a nemzeti gyökereket kutatót? Közvetlen, direkt formában ilyen értelmű szimbolizációt egyetlen műből sem olvashattunk ki, s ezt én határozottan pozitív vonásnak tartom, mivel azt jelzi, hogy nem valami hamis, nosztalgikus vágykép vetítődik rá az életműre, hanem annak teljesítményét összességében reális megítélés alá vetik a képzőművészek. Eszerint a szellem elkötelezettjének tarthatjuk, aki tökéletesen alárendelt mindent az önmaga által választott célnak, s még a test legelemibb funkcióit is képes volt minimumra szorítani, hogy az anyagi igények meg ne zavarják gondolatait? *Kovács Géza* díjazott *A tudós* című kisplasztikája állít elénk ehhez hasonló Csoma-képet első szintű üzenetként. Érdekessége a műnek, hogy a „vándor-motívum"-ot (Kőrösi a Nagy Utazó) is tartalmazza a plasztika a figura testénél megtörő út motívumával. Kissé indokolatlan viszont a negatív emberforma teljesen sematikus, karakter nélküli jellege.

A tárlat szerint sokan a nagy közvetítőt látják benne, azt, aki képes volt megtalálni a kultúrák közötti átjárást olyan nagy szemléleti distanciák ellenére is, amilyen a természetleigázó európai és a természetbe illeszkedő ázsiai világlátás között van. Több mű azáltal idézi meg ilyenképpen Kőrösi szellemét, hogy a meditatív ázsiai szemléletre utal e tevékenység európai ember kapcsán, mint például *Jakobovits Márta: Meditáció* vagy *Jakobovits Miklós: Buddha szelleme* című műve. Ezek épp puritánságukkal hívták fel magukra a figyelmet. Ugyanakkor hasonló jelentésmagyarázat fűzhető *Kazinczy Gábor* (szintén díjazott) művéhez, annak ellenére, hogy nála a dekorativitáson van a fő hangsúly. A kép mégis érzékeltetni tudja az idegen jelek birodalmában eligazodni képes székely szótárszerkesztő tettének világosságot hozó jellegét. E műtárgycsoporthoz kötődik jó néhány Magyarországról érkezett grafika is: *Muzsnay Ákos, Parádi Tamás* vagy *Korányi Gábor* hidegtű-rajzai.

E gondolatkörhöz csatolható *Bíró Gábor*nak díjat nyert alkotása. A rajz nem tartalmaz emberi figurát, címe azonban: *Fény és árnyék* szinte regényírásra késztethet Kőrösi Csoma kapcsán. Már a Kazinczy-műnél utaltam a „fényhozás" mozzanatára, s az életműnek ezt a fontos aspektusát Bíró Gábor még az írásmegfejtés, szótárkészítés konkrétumától is eloldva, gyakorlatilag nonfiguratív eszközökkel, nagyon erőteljes drámaisággal képes felvetni. Nem véletlen, hogy ő kapta annak a Baász Művészeti Alapítványnak az elismerését, amely *Baász Imre*, a tavaly tragikus hirtelenséggel elhunyt avantgárd grafikusművész szellemiségét ápolandó jött létre a progresszív művészet támogatása érdekében.

Tovább folytatva a vizsgálódást, hogy a kiállítók kit tisztelnek Kőrösi Csoma Sándorban, kitűnik: a legtöb-

Üveges Ede

ötv.

Körmagötvj 1054. sz

Üveges Ede

Ötvös Komárom

Kőmagyötvj. 181,

182. l

1054	Nr. 1019 +1031	ÜVEGES Eduardus Üveges, c. 1836—1848. Nyaklánc. — *Halskette.* Iparműv. Múzeum — *Kunstgew. Museum*, Bp.

F. sz. *Lf. Nr.*	Próba *Beschau*	Mesterjegy *Meisterzeichen*	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom *Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur*
1055		Üveges	Ugyanaz. — *Derselbe.*
	—		*a)* Övcsat. — *Gürtelschnalle.* Mus. Nat. Hung.
	Nr. 1020 +1032		*b)* Kanál. — *Löffel.* Bencésrend, Komárom — *Benediktinerkloster, Komorn.*
			c) Hasonló tárgyak u. ott. — *Ähnl. Gegenstand daselbst.*
	Nr. 1022+1033 ; 1023+1034 ; 1024+1035.		
1055 A		ÜVEGES	Ugyanaz. — *Derselbe.*
	Nr. 1023 +1034		*a)* Csésze 3 lábon. — *Kleiner Aufsatz auf 3 Füßen.* Csekei Varjú Elemérné, Bp.
	Nr. 1023A		*b)* Kanál. — *Löffel.* Magántulajdon — *Privatbesitz*, Bp. (Csányi).
	Nr. 1024 +1035		*c)* Merőkanál. — *Schöpflöffel.* Museum, Komárom — *Komorn.*

Üveges Ede

Komáromi ötvös

1835 – 1848

l. Iml

4 mű

Üveges

ötvös Esztergom

1820

(1056.) CUKORTARTÓ DOBOZ, ezüst, felnyíló fedővel, rajta tagozott gomb. Üveges mesterjeggyel. Esztergom, 1820 k. 540 gr.

Zuckerdose, Silber, Meisterzeichen Üveges. Esztergom, um 1820.

Ernst Múzeum aukció
XXX VII.

ész képmása (fénykép) sajátkezü ajánlással Farkasházy
n. — Photographie des Malers Gustav Wertheimer mit

nyképe, sajátkezüleg ajánlva Fischer Jenőnek. 1897.
irtuosen David Popper mit Widmung. Gerahmt.

keményfaszobor. Magas homlokkal, sziklás talapzaton,
lehrte, aus Holz geschnitzt. China.

ZOBROCSKÁJA, puszpángfa, fekete fa talapzaton.
usfigur, Buchsbaumholz. Deutsch, XVIII. Jh.

tojásdad testén gerezdes disz. XVIII. sz. v. — Vase
XVIII. Jh.

és gyöngyházdisszel, vasverettel. Német, XVI. sz. v.
sia, Perlmutterdekor und Eisenbeschlag. Deutsch,

kkel, lapján selyempapplikációs alapon szines alakok,
és aranyozott faállványban. Kina, XIX. sz. —
k, das Blatt aus Seide mit Application und Elfenbein.
XIX. Jh.

talapzaton. Kina. — Figur, Wurzelholzschnitzerei.

Üveges Ede

komáromi ötvös

Alakra szokatlan egy üst-alakú cukortartó, áttört és vésett oldalakkal a *komáromi Üveges Eduárd* névbélyegzőjével, ugyanazon időből.

1084. FÜLES KOSÁRKA. (Cukortartó.) Ezüst, áttört díszítéssel. Készítette: Üveges, Komárom. 100 gr. (Csekély hibával.) . . . . . 80.—

(Illusztrálva a XVI. táblán.)

Árverési Körlöny

1940. 3. rk. sz.

2353. KOMBINÁLT SZEKRÉNY. Fényezett diófa . . . 210.—
2354. ASZTALI TÜKÖR. Cseresznyefa, sávos berakással. Biedermeier . . . . . 40.—
2355. ALACSONY SZEKRÉNY. Fényezett topolyafa. Neobarokk . . . . . 60.—
2356. ASZTAL. Habos köris- és topolyafa . . . 70.—
2357. KEREK ASZTALKA. Fényezett cseresznyefa, berakott díszítéssel. Biedermeier stílus . . . 20.—
2358. ASZTALI VITRIN. Feketére pácolt fa. Biedermeier . . . . . 60.—
2360. TÁMLÁSSZÉK. Diófa, mustrás vászonnal kárpitozva. Biedermeier. 3 darab . . . . 60.—

Üveges Ede

Komáromi ötvös

1842

ród

Kszg 145.

ÜTŐ Gusztáv

3. 31. p.

Új Mív. 1993

Ütő Gusztáv előadása

1327, 2125

, 2116

331, 372, 399, 400, 1245, 1246, 1408,

7, 841, 1330, 1405, 1408, 1412, 1439, 1442,
1589, 1612, 1656, 1769, 1778, 1781, 1798,
2065, 2119, 2136, 2251, 2285, 2299, 2302,

ÜTŐ Gusztáv

SZÜCS György: Elültetett kavicsok : beszélgetés Ütő Gusztávval. = Magyar Narancs, III.évf.24.sz. 1992 november 21. 13.p. ill.

az erdélyi Etna Csoportról mai avantgarde

A MAJÁLIS FESTŐJE

Tisza István a Majálisról

1911 tavasz

Jöttem ki már képkiállításból dobogó szívvel, mámoros fővel, az élet viharosan fölpaskolt örömével; jöttem ki így, és szerettem volna beszélni örömömről. De a feltörekvő szót lezárta ajkam. És én, aki megszoktam, hogy irodalmi benyomásaimról a legapróbb részletekig beszámoljak, némán állok a képek előtt.

ÜTÖ Gusztáv

2. 22.p. Részlet 4-5-6. – Médium 2. kiáll Marosvásárhely 1991

9. 55.p.+ill

10. 60. Varadinum '92

Új Művészet 1992

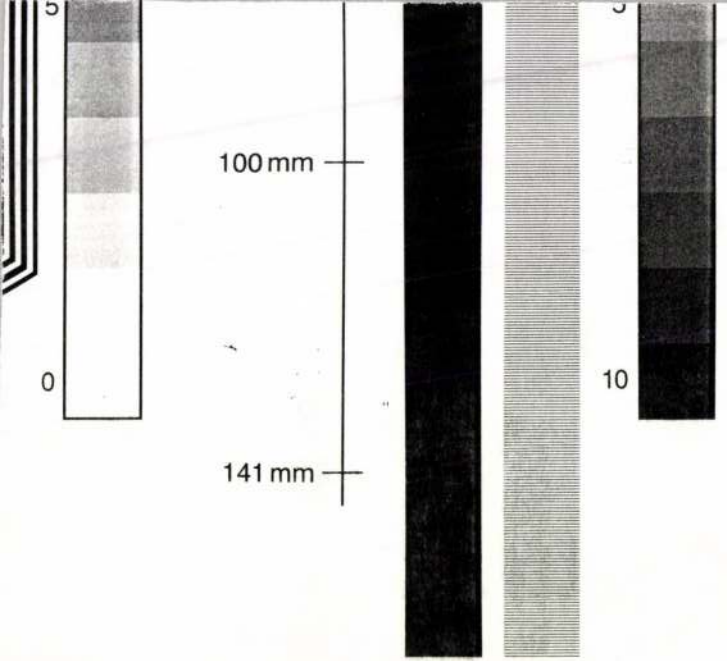

Masch.-Nr.:

Zähler:

Typ:

Techniker:

VS:

Ütő Endre

Született Nagykanizsán 1903. október 11-én; színész, díszlettervező. Az Iparművészeti Főiskola után 1925-ben a Színművészeti Főiskolán szerzett oklevelet.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

4 fol

Ujfalvi Endre

Vidéki színházakban volt díszletfestő, majd 1929-ben a kassai színházhoz került. Ettől kezdve több városban (Csehszlovákiában, Romániában is) működött, mint színész és díszletfestő.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969. 470l.

KECSKEMÉTI
GALÉRIA
H-6000 KECSKEMÉT, RÁKÓCZI U. 1

Ifjúsági Nyomda 1648

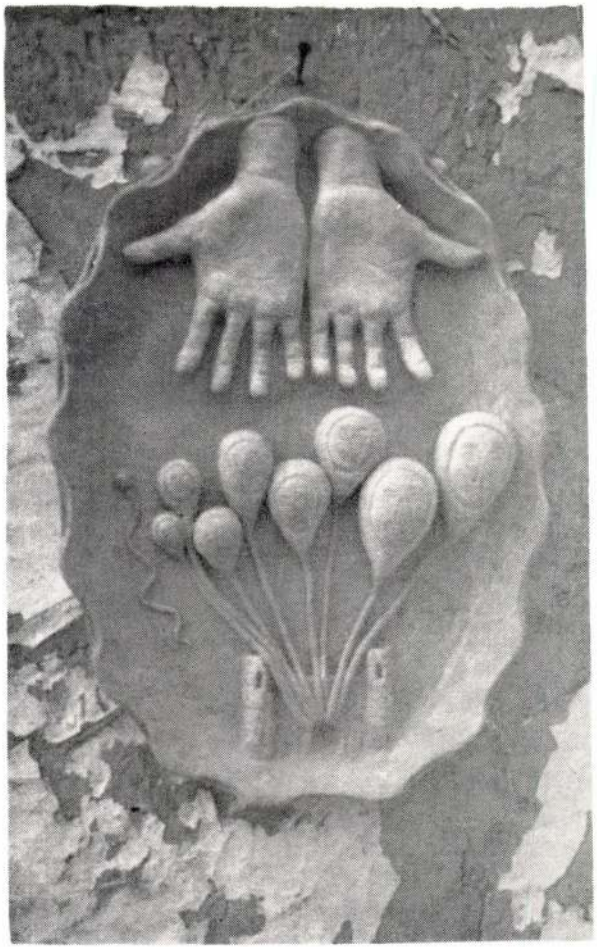

„Népballadák fában és kerámiában"

Tisztelettel meghívjuk
1988. augusztus 26-án, 16.00 órára

ÜTŐ ENDRE
operaénekes
kiállítására

A kiállítást rendezi és megnyitja:
PAP GÁBOR
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: szeptember 25-ig,
hétfőn zárva; csütörtök-péntek 9.00—19.00 óráig;
más napokon 10.00—18.00 óráig.

A megnyitó után

ÜTŐ ENDRE

népballada- és népdalfeldolgozásokat énekel

Műsoron:

1. Molnár Anna
2. Egy nagy orrú bóha
3. Kádár Kata
4. Rossz feleség
5. Az hol én elmegyek...
6. Szomorú fűzfának
7. Barcsai
8. Kit kéne elvenni...

Zongorán kísér:

PATKÓ JÓZSEF zongoraművész,
a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára

KECSKEMÉTI GALÉRIA

Utő Árpád

A stúdió tegja.

A Budapesti pedagógusok képzőművén stúdiója
1953-1963. Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963.
39.o.

Ütő Endre, díszlettervező

MDK

4 díszleteket tervezte a Gorkij-darabhoz.

Zsugán István: Az Éjjeli menedékhely Miskolcon 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. nov. 12.

M.D.K.

Ütő Endre

Gorkij:"Éjjeli menedékhely" c. drámájának a miskolci Nemzeti Szinházban bemutatott előadásához tervezett diszleteiről elismeréssel ir a kritika.

Demeter Imre:"Négy város - négy előadás" c. Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. nov. 12. IX. évf. 46. sz. 8. lap

MDK

Ütö Endre,

reá is vonatkozik amit R.P. mond a magy színpadművészet fejlödéséről: fantázia, ízlés, alkalmazkodóképesség európai színvonalra emeli a magy .színpadművészetet.

Relle Pál: A magy. színpadművészet útja.
Iparmüvészet. 1-2.l. 1936.

M.D.K.

Ütő Endre

Sós György: „Pettyes" c. vigjátékához tervezett diszleteket.
A darabot a Miskolci Déryné Szinház mutatta be a Bp.-i Madách Szinházban.

Szinház és Mozi. Bp. 1954. juni. 18. VII. évf. 25. sz. 28. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A miskolci Déryné Szinházban Sándor Kálmán: "A harag napja" c. darabjának előadásához készitett diszletterveket.

Szinház és Mozi. Bp. 1955. május 13. VIII. évf. 19. sz. 25. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A pécsi Nemzeti Szinházban a "Montmartrei ibolya" bemutató előadásához tervezett diszleteit a kritika kiemeli.

/szegi/: Két bemutató a pécsi Nemzeti Szinházban. Szinház és Mozi. Bp. 1950. febr. 12. III. évf. 6. sz. 17-18. l.

Ütő Endre.

Díszleteket tervez Csiky Gergely
„Mákvirágok" c. színműve-
hez a Miskolci Nemzeti
Színházban.

emlitve.

Napjaink, 1963 10. szám, 10. lap.

M.D.K.

Ütő Endre

A pécsi Nemzeti Szinház "kaposvári állomásán" Lope de Vega: "A kertész kutyája" c.vigjátékához tervezett diszleteit a kritika megdicséri. A diszletek egy része a szereplőket bemutató képeken szerepel.

Klasszikus darabbal nyitott a pécsi Nemzeti Szinház. Szinház és Mozi. Bp. 1949. okt. 28. II. évf. 43. sz. 15. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A Pécsi Nemzeti Szinházban bemutatott, Mihajlov: „Vidám álom" c. mesejátékához tervezte a hét képből álló darab diszleteit.

\- - - - -

Szegi Pál kritikája mellett szerepel a fenti bemutató két diszletének repr.-ja.

\- - - - -

H i r e k c. Rovat
Szinház és Mozi. Bp. 1949. nov. 25. II. évf. 47. sz. 39. l.
Szegi Pál: Vidám álom. Bp. 1949. dec. 9. II. évf. 49.sz. 14.l.

M.D.K.

Ütő Endre

A miskolci Déryné Szinház bemutatójára, Guti Soma: "A kormánybiztos" c. bohózatának előadására készített "...stilusos szép szinpadképei.." ről elismeréssel ir a kritika.

György László: A kormáynbiztos c.
Szinház és Mozi. Bp. 1956. május 25. IX. évf.
21. sz. 5. l.

M.D.K.

Ütő Endre

"Csendélet" c. festményének ~~repr.~~ repr.-ját hozza a lap a "Szinész piktorok"alkotásai között s beszámol arról, hogy január 11-én a Vigadóban kerülnek kiállitásara a szinmüvészek müvei.

Szinházi Élet. Bp. 1937. dec. 12-18. XXVII. évf. 51. sz. 2o-21. lap

M.D.K.

Ütő Endre

A miskolci Nemzeti Szinházban a „Romeó és Julia" előadáshoz készitett diszletterveket.

- - - - - - -

Erdélyi Lukács: Családi ház c. müvének előadásához tervezett szinpadképeket.
A darabot Miskolcon mutatták be.

-- - - - - --

A miskolci Nemzeti Szinház életéből.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. ápr. 7. V. évf. 14. sz. 18.-19. l. --- N.J.: Miskolc - Családi ház. Bp. 1961. nov. 17. V. évf. 46. sz.29. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A Miskolci Nemzeti Szinházban szinre kerülő "Mágnás Miska" c. operett diszleteit tervezte.

"Aktuális" c. rovat hiradása.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. május 14. XX
IX. évf. 2o. sz. 2o. lap

Ütő Endre M.D.K.

Az előadás díszlete

Kiss Károly: Az Éjjeli menedékhely Miskolcon

Magyar Nemzet 1965. nov. 20. 4. 1.

Ütő Endre díszlettervező M.D.K.

A Miskolci Nemzeti Szinházba n köszöntötték 40 éve s jubileuma alkalmaváal

Pályáját szinészként kezdete , később tért át a díszlette vezésre, A Mis kolci Szinházna l 15 éve müködik

N apló

Magyar Nemzet 1965. nov. 3. 4.1.

Ütő Endre

Erich Kästner: "Három ember a hóban" c. regényének szinpadi változatához tervezett szinpadképeket.

Délibáb, Bp. 1935. okt. 12. IX. évf. 42. sz. 19-21. lap.

Ütő Endre

Szirmai Rezső és Rozványi Vilmos: "Fő ur fizetek" c. szindarabjának -a Bethlen-téri Szinházban bemutatott- előadásához tervezett szinpadképeiről irja Ujházy György a darabbal azonos cimü kritikájában: "a tér kihasználásának pompás bravurja a diszlet, igen szellemes és kifejező munka".

Délibáb, Bp. 1935. febr. 23. IX. évf. 9. sz. 26-28. lap.

Ütő Endre

kiállítása a berettyó-
sýfalni mův. központban

Népszabadság, 1987. X. 28

Ütő András
Festő

1919-20
Élmiskt 1930
89. l.

tésére tudomés és további eljárás

oktatásügyi miniszternek jelen kelet
számv. VII. és csekkosztályhoz intézett

számvevőséget, hogy Schulek János
. . . . . .
, I, Horthy Miklós-ut 86. :/
a
. . . . . történt hivatalos
ilt utiköltségeiről és napidijairól
em által érvényesitett utiszámlája
azaz Huszonkettő
. . . . . P
számu kiadási csekkszámla terhére
30 évi szeptember hó 10 - n.

ÜTÖ Gusztáv

Tárlatnyitogató

Nyáridő

A nyári nap olyan forrón perzseli a levegőt, hogy mikroszemcsékre bomlik, s úgy reszket az aszfalt és a tarló felett, mint máskor csak a gépek motorházának teteje fölött. S mint hajdanában a Hortobágyon, ahol a jelenség olyan csodás tünemény eredményezett, amelyet ma már csak szemfényvesztésnek gondolnánk: a délibábot.

Aki látott eredetiben már majdnem pointillista Monet-képet, az észlelhette, hogy ez a művész milyen fantasztikusan tudta anyagban megjeleníteni ezt a csodát. S aki mostanában a Dorottya utcában jár, a kiállítóteremben olyan érzése támadhat, hogy íme, a varázslók ma is köztünk járnak. Tillai Ernő Monet tiszteletére rendezett fotókiállításán ugyanis először azt gondolhatjuk, szép festményreprodukciókat látunk. Például a roueni katedrálisról. Monet negyven festményéből álló sorozatot készített erről a templomról, amelyeken más-más fényviszonyok között ábrázolva szinte feloldotta a színekben az épületet. S most itt is egy folttá oldott kép a katedrálisról... De ez a fotó magáról az épületről készült! A legfestőibb festészet hatását Tillai magas szintű technikai tudással, tisztán fotós eszközökkel érte el. A géppel, a technikával tesz valami olyat, amelyről eddig úgy gondoltuk, csak a festő, a színre különösen érzékeny alkotó tudja véghez vinni. S íme: nem. Új varázsló jár közöttünk, s a 20. század végének megfelelően: a technika varázslója. Túlszárnyalja-e s ezáltal felejthetővé teszi-e elődjét? Nem, hisz a művészet az emberi tevékenységnek az a területe, ahol az új törvények új birodalmakat szentesítenek, de nem teszik feleslegessé a korábbiakat.

Már csak ezért is fontos, hogy a régieket, a valódiakat, az igazakat mindig meg tudjuk nevezni. Hogy ne álújdonságokért lelkesedjünk, csak a valódi újnak örüljünk, s hogy képzeletbeli múzeumainkban felidézhetőek maradjanak az elmúlt idők nagyjai is. Ezért volt fontos a Vigadó Galériában rendezett Frank Frigyes-kiállítás. A 101 éve született, 1976-ban elhunyt alkotó retrospektív (visszatekintő) tárlata olyan alkotót állított reflektorfénybe, aki — itt bemutatott festményei bizonysága szerint is — valóban megérdemli, hogy művészeti tárgyakat rejtő emlékezetünk fel tudja idézni műveit. Igaz ugyan, hogy szerintem legerőteljesebb korszaka a 20-as, 30-as évekre tehető, míg a kiállítást rendező, a művész monográfiáját elkészítő Gelencsér Rothman Éva szerint „művészetének csúcsát a hatvanas években azokon a festményein érte el, ahol a merész kolorizmusa kiérlelt, átgondolt kompozíciós egyensúllyal párosult". Ez azonban ahhoz képest lényegtelen, hogy a monográfia és a kiállítás nélkül az életmű „jó úton" haladna az elfelejtéshez. A „Modern magyar művészet" (Németh Lajos, 1966) egy közös zárójelet szentel neki: „Ugyancsak felhasználta a modern francia festészet néhány formamegoldását a KUT körének több festője (Frank Frigyes, Vörös Géza)", s még Az expresszionizmus enciklopédiájában Aradi Nóra A magyar expresszionizmus című fejezetben is mindössze egy nem túl sokat ígérő mondatban foglalja össze véleményét: „Frank Frigyest általában az École de Paris-t követők közé sorolják, pedig legalább annyira jellemző, a húszas évektől mindvégig, lírájának, színeinek, formaalkotásának némi expresszionisztikus darabossága." Velük szemben én Gelencsér Évát erősítem meg hitében. Ő azt mondja: „Szeretném hinni, a centenáriumi kiállítás bizonyítja majd, hogy Frank Frigyesnek fontos helye van a huszadik század magyar művészettörténetében." Szerintem bizonyítja. Mint ahogy azt is, hogy a Vigadó Galéria komoly szerepet játszhatna a magyar művészeti életben, ha programszerűen vállalná a közelmúlt nagyjainak ilyen rangos bemutatását.

Mert bár a galériák száma nagy, közülük azonban kevés dolgozik igazán szisztematikus program szerint. Enélkül viszont véletlenszerű, hogy az érdeklődő feifedezi-e a számára fontos, lényeges tárlatot, melyek nyitvatartási időtartama manapság is leggyakrabban mindössze két hét. Pedig képzeljük el egy aktuális példán: Szentendrén, a Péter Pál utcában bemutatkozik kilenc romániai képzőművész. Mennyi szervezőmunka, mennyi utánjárás, pecsétszerzés, bürokratikus akadály és földrajzi távolság leküzdése kell ahhoz, hogy a szentendrei közönség láthassa Miklósi Dénes, Bob József, Ütő Gusztáv, Bartha József és Sándor, Balogh Csaba, Kiss Pál Szabolcs, Pál Péter és Sándor János munkáit Székelyudvarhely, Marosvásárhely, Kolozsvár és Arad városaiból. Még végigírni is hosszú e sort, s mégis: 12 nap múlva mindez eltűnik. S ha valaki eközben nem tudott eljutni a Vajda Pincébe, annak csak néhány halvány xerox lap idézhetné a kiállítást. Nem idézi. Csak felhívja a figyelmet arra, hogy még mindig pazarlóan bánunk a szellemi energiákkal.

Mert egészen más a helyzet egy olyan tárlatnál, amely például a zebegényi könyvtárban látható most, ahol a kiállító, Aknay János festőművész tudván tudja, hogy kultúrmissziót teljesít, amikor nagyméretű szitagrafikáit két hétre elzarándokoltatja a Dunakanyar festői falucskájába. Ahol a közönség a helyi lakosság s a kultúr-turisták, ahol tehát nem a nézői utazik a művekért, hanem a műveket utaztatják a nézők kedvéért. Én azonban azt gondolom, hogy még ilyen esetben sem lenne hosszú akár a két hónapos kiállítás sem, hiszen a bemutatott már-már festményértékű nyomatok állandóan megújuló élményforrásai lehetnének a könyvtár törzsközönségének is.

• Chikán Bálint

ÜTŐ Gusztáv
Sepsiszentgyörgy, 1958. február 1,
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

ÜTŐ Gusztáv

JÁNÓ Mihály: Egy témaelemző kiállításról. = Pavilon, 1990.4. 91-93.p. ill.

Sepsiszentgyörg, A ház c. kiáll., 1990

XXXXXXXXXXXXXXXX

ELÜLTETETT KAVICSOK

Beszélgetés Ütő Gusztávval

December 8-ig látható a várbeli Fortuna Galériában az erdélyi Etna Csoport kiállítása. A megalakulás idén július 26-ra megy vissza, amikor a Szent Anna tóhoz meghirdetett II. performance napok (AnnART 2) résztvevői – Bob József, Damokos Csaba, Fazakas Gyula, B. Szigeti Pálma, Ütő Gusztáv, valamint a walesi Paul Davies – elhatározták, hogy a már korábban elkezdett alternatív művészeti gondolatot a kezdeményező Baász Imre (1941-1991) hirtelen halála ellenére is folytatják. Baász Imre a romániai kortárs művészet meghatározó alakja volt, képzőművész, díszlet- és borítótervező, performer – akinek egyénisége maga köré vonzotta a fiatalabb generációt, s jó eséllyel dolgoztak azon, hogy Sepsiszentgyörgy valóban kortárs művészeti és dokumentációs központ legyen. Ennek a törekvésnek nagyszabású rendezvénye volt 1991 májusában a Sepsiszentgyörgyön megnyitott Medium 2 nemzetközi képzőművészeti kiállítás, amelyre mintegy 120 alkotó jelentkezett. A beküldött művek bebizonyították, hogy a hagyományos, Magyarországon így is eléggé félreismert romániai művészet más dimenziókat is hordoz. Az Etna Csoport éppen ezért korábbi megnyilvánulásaik (pl. az 1986-os Madár című csoportos akció, vagy a Rajz/Szín/Forma témaelemző kiállítássorozat 1987-88) fuzetszerű kiadását tervezi. A szeptemberi érsekújvári International Alternative Art Festival után most Budapesten is bemutatkoznak. A Fortuna-beli megnyitón a Medium 2 társrendezője, Ütő Gusztáv a Kelet/Nyugat fogalmakat próbálta értelmezni performance-ában.

***M.N.:* Hogyan alakult ki a performance-napok ötlete a Szent Anna tónál, és mi volt a menete?**

Ü.G.: Tavaly ilyenkorra kell visszamenni, amikor a forradalom után megpezsdült az itteni élet. Az ötlet Baász Imréé volt, akinek egyik lányát véletlenül épp Annának hívják, s gyakran járták a tóhoz. A kráter, a tó mindig félreeső szigete volt az erdélyi magyarságnak. Imre éppen azért választotta művészeti megnyilvánulási helynek, s az időt is azért kötötte az Anna-naphoz, mert az Anna-napi búcsúkor sokadalom gyűlik össze. 1990. július 26-ra tehát meghirdettük a performance napokat, amire öt sepsiszentgyörgyi képzőművész jelentkezett: Baász Imre, Fazakas Gyula, Kopacz Attila, Damokos Csaba és én. Ez volt az alap; s most, idén a Mediummal párhuzamosan intéztük az AnnART 2-t is, amire már külföldieket is meghívtunk. Sajnos csak egyetlen nyugati jött el, Paul Davies walesi *land artos* művész, aki fantasztikusan komolyan vette a rendezvényt, s egy tizszer hétméteres felületen gyeptégla és kövek felhasználásával megcsinálta Európa térképét. Tavaly még csúfondárosodtak velünk, nem értették, hogy ez most micsoda; idén viszont az egyszerű csíki katolikus ember is segített az Európa-építésben.

***M.N.:* A munkákra mennyire nyomta rá a belyegét Baász Imre váratlan halála?**

Ü.G.: Az idei rendezvény valóban egy kicsit torz lett, mert nagyon közel volt július 19-e, a temetés napja. Én meg akartam csinálni egy a Kelet és Nyugat közötti nyitási folyamatot jelképező krátert, az Etnát, ennek menetét még Imrével is megbeszéltük. Eredetileg egy olasz művészt hívtunk, hogy ketten dolgozzunk, végül egyedül maradtam a gödörben a W és az E betű között, a West és az East között. Nem alakulhatott ki az a felszabadult, új kapcsolatok teremtésére jellemző vidám hangulat; mindez imádkozásba fúlt... Arról lett volna szó, hogy a végén a kráter körül vigadozunk, de ezt már nem lehetett; tehát a gödörben maradtam, a munkaruhámat levettem, öltönyben voltam alatta, ugyanabban, amelyet a temetésen viseltem. Amikor vetkőzni kezdtem, megszólalt az erősítőből Imre hangja: „Halló, itt Baász Imre, üzenetrögzítő rögzíti üzenetedet... Halló, aici Imre Baász, mesajul tua va fi inregistrat..." Ez ment igen nagy hangerővel, elég nyomasztó volt. Ráadásul a vége felé elkezdett esni az őszies, szomoru, nyálkás eső. Ezután következett Fazakas Gyuszi, aki egy manókenfejes építményt állított fel; a fej betört, vörös szájából hosszú papircsíkot húzogatott ki, amelyre napocskákat rajzolt, ezek egy idő után horogkeresztbe váltottak át. A végén megfogta az egész kb. tizenöt méteres szalagot, betette az építményen lévő zsákba, ott benzinnel belobbantotta s elégette a szalagot. Baász-Szigeti Pálma egy Finnországból küldött Baász-levelet írt fel papírdarabkákra, minden papírra egy szót, s ezeket cérnára fűzte fel. Maguk a papírok nagyon csúnyán elkészített üres gyászjelentők voltak; Imre szép szavai ezeken bizarrul hatottak. Utólag megkísérelte meggyújtani a rózsét, de csak nagyon szar román gyufája volt, s kínlódássá vált az egész.

***M.N.:* Érdekes, mert a rózse Baász Imrénél alapvető motívum, a két Medium kiállításon is ilyen művei szerepeltek: A megmaradás esélyei 1981-ben, és a Tükörút 1991-ben.**

Ü.G.: Még „bántóbban" kapcsolódott elhez a furcsa mementóhoz Damokos Csaba, aki Imre tavalyi performance-át értelmezte tovább. Akkor Imre hosszú, fehér vászoncsíkot teritett a földre, s egy leányt kitalált, furcsa, ruhába öltöztetett, majd derékig levetkőzött, kenyeret és kést tartott a szájában, letérdelt, s a két kezében tartott hatalmas horgokat igen agressziv módon beledőfte a földbe. A késsel levágott egy szeletet a kenyérből, és azt mondta: „Ha nem adsz kenyeret, nem kapsz kenyeret", majd továbbment, s a következő stációnál megint ledőfte a két kampót, közben a lány ugyanazokat ismételte angolul, amiket Imre mondott: „Ha nem adsz vizet, nem kapsz vizet", a következőnél: „Ha nem adsz szerelmet, nem kapsz szerelmet", a negyedik stációnál pedig: „Ha nem adsz életet, nem kapsz életet". Ezután mindketten felállták, és a felszeletelt kenyérdarabokat kockára vágták, s a körénk gyült tömegnek úrvacsoraként szétosztották. Idén Damokos Csaba korhadt fenyőrudakból kapukat állított fel, egy hatalmas követ cipelt oda, és ugyanazzal a lánnyal, akivel tavaly Imre dolgozott, a fenti szövegeket felírták a kapukra feszített papírlapokra. Majd ezeket a lapokat gázsprayvel sorban elégette, a követ pedig átvitte a kapukon, s mikor túljutott rajtuk, csákánnyal kis darabokat pattintott le s elásta őket. Ezt folytatta egészen a tóig, ahol a vízben is próbált lyukakat csákányozni s a kódarabokat „elültetni".

Aztán eljött még Csiky Sándor, egy helybéli jobb sorsra érdemes zenész, aki hangszerei segítségével csak hangokkal igyekezett felidézni Imrét. A marosvásárhelyi Bob József már nem ebbe a vonulatba tartozott, általánosabb (közjérzeteket próbált kifejezni. Társával terpeszben szembeállták, kezükben vodkás üvegtel, s artikulálatlan hangokkal, mutogatással „beszélgettek" egymással. Közben lábuk között folyamatosan egy széles papircsíkot húztak keresztül, amelyre harmadik segítőjük festékbe mártott rongyszabályos függőleges vonalakat rajzolt, amelyeket beszámozott egészen a végtelenig, azaz a papircsík végéig. A papírt tovább úsztatták a fóba is. Miután a vodkát megitták, a helyszínen „talált" öreg zenész húzta a lakodalmast.

***M.N.:* Baász Imre halálával a már korábban elkezdett tevékenységi sor, ezek a láncszerűen összefűzhető dolgok menyniben folytathatók, mennyire van lehetőség ezt az irányzatot tovább vinni?**

Ü.G.: A temetésen felolvasott szövegből idézném, hogy „pótolható-e a pótolhatatlan?". Tudjuk Imréről, hogy nagyon sok embert testesített meg, így őt pótolni nem tudjuk, de amit elkezdett, azt tűzön-vízen át megpróbáljuk, persze bizonyos mértékig változtatva, végigvinni. Nagyon sokat tanultunk tőle, főként azt, hogy profi munkát kell végezni, legyen az egyszerű fényképelőhívás vagy összetett művészeti megnyilvánulás. A profit nem lejáratott értelmében mondom; ez nem jelítélnünk a nikkelezett, sima felületet jelenti, hanem a művészeti átválthatóságot. Ezért mondom, hogy 1994-ben lesz *Medium 3*, az AnnART-ot is minden évben megrendezzük. A lényeg az, hogy Imrével nem halt meg a gondolat, s folytatjuk, mert bebújt a bőrünk alá ez a dolog, ott motoszkál, s nem hagy nyugodni; ahogy Damokos Csaba az apró kavicsokat elültette, úgy mindnyájunkban el van ültetve.

Szűcs György

Luc Besson: Nikita

FILM

BESSON, A SOKRÉTŰ

Luc Besson illik manapság a posztmodern filmes nagyságok közé sorolni, Lynch, Carax és John Waters mellé. Lehet, hogy ő is a mozgóképes mesemondás azon mágusai közé tartozik, akik képtelenek igazán komoly képet vágni saját filmjük témájához, kaján kivülálló pózt öltenek magukra s csak nagyritkán (a melodráma eszközeivel) vallják be, hogy valódi viszonyuk merő szentimentalizmus: már képtelenek kamera nelkul élni.

Lehet, hogy igy van, de lehet, hogy nem. Az is elképzelhető, hogy Luc Besson egy teljesen normális ticko, akit a filmesztetak tutonamaja pufiasztott magussá, holott a lelkében egy slemil karakterjegyeit hordozza – bár ketségkivül furcsa filmeket csinál.

Elsősorban a **Nikita** (1990) vet föl ilyen dilemmát. A filmet ugyanis kétszer láttam, s mindkétszer más hatása volt. A még francia nyelvű változat pergőnek, expresszívnek tűnt, s olyannak, amelytől új életérzésre éhesen édes ajulatba lehet omolni. A magyar nyelvű verzionál főként azon röhögtem, hogy mi mindenen képes röhögni az előttem ülő négy bunkó. Sosem hibáztak: bámulatos erzekkel ekiktek ki azokat a jeleneteket, ahol Besson elleledkezett kötelező kivulállásáról, s ahol már-már maga is komolyan vette a banális Pygmalion sztorit.

rásokra volt szemem, kötözködő hangulatban lehettem. Nehezen viselhető, hogy Besson a filmidő olyan bakugrásait engedi meg magának, amiért egy főiskolást hármas alával küldenek haza. Bosszantó, hogy a rút kiskacsából pompás hattyúvá alakulás pszichológiai lehetőségeit nyegle nagyvonalusággal oldotta meg, azaz nem oldotta meg sehogy. A behizelgően sima amerikai, vagy kvázi-amerikai thriller jeleneteit csupán akkor tehtődtek meg, amikor valaki személyes atmoszférájából vitt valamit a filmbe. Az öreg, bölcs nőt alakító Jeanne Moreau, vagy a Nikita kivételes feladatok közé tartozik, ezért a kétszer öt percért hálásak lehetünk Bessonnak. A Nikita hol kócos, hol jólfésült jelmezébe bújt Anne Parilland törékeny alkata ellenére is képes elhitetni magáról, hogy elvetemült bűnözőként és hivatásos gyilkosként egyaránt megállja a helyét. Ez akkor is kiderült, valahányszor a hölgy polán rúgott valakit. Ezt az előttem ülő publikum mindannyiszor jólesó elégedettséggel kommentálta.

Talán mégiscsak posztmodern film lehet a Nikita, számos olyan réteget futtat, amelyet a különböző dolgokra fogékony nézők eltérő jelenetnek a szépségét emelte ki, amikor a bérgyilkos Nikita könnyes szemmel ló le a távolból egy másik nőt (!), miközben a csukott ajtó mögül épp szerelmet vallanak neki. Illendően vele borzongok magam is, sajnos nem én vettem észre. Ilyen esetben még az is elhihető, hogy ez a film másról szólt, nem csupán egy bérgyilkosná, állami janicsárrá nevelt bűnöző történetéről.

A rendkívül fiatal (harminc körüli) Besson négy nagyjátékfilmet forgatott idáig, ha jól tudom, most újra **A nagy kékséghez** (1988) hasonló vizimisztikus filmen dolgozik. Ha majd behoz... isten bizony elmegyek, megnézem azt is.

BIA

ÜTŐ Gusztáv

M. Naranes 1991. nov. 24.

ELÜLTETETT KAVICSOK

Beszélgetés Ütő Gusztávval

December 8-ig látható a várbeli Fortuna Galériában az erdélyi Etna Csoport kiállítása. A megalakulás idén július 26-ra megy vissza, amikor a Szent Anna tóhoz meghirdetett II. performance napok (AnnART 2) résztvevői – Bob József, Damokos Csaba, Fazakas Gyula, B. Szigeti Pálma, Ütő Gusztáv, valamint a walesi Paul Davies – elhatározták, hogy a már korábban elkezdett alternatív művészeti gondolatot a kezdeményező Baász Imre (1941-1991) hirtelen halála ellenére is folytatják. Baász Imre a romániai kortárs művészet meghatározó alakja volt, képzőművész, díszlet- és borítótervező, performer – akinek egyénisége maga köré vonzotta a fiatalabb generációt, s jó eséllyel dolgoztak azon, hogy Sepsiszentgyörgy valóban kortárs művészeti és dokumentációs központ legyen. Ennek a törekvésnek nagyszabású rendezvénye volt 1991 májusában a Sepsiszentgyörgyön megnyitott Medium 2 nemzetközi képzőművészeti kiállítás, amelyre mintegy 120 alkotó jelentkezett. A beküldött művek bebizonyították, hogy a hagyományos, Magyarországon így is eléggé félreismert romániai művészet más dimenziókat is hordoz. Az Etna Csoport éppen ezért korábbi megnyilvánulásaik (pl. az 1986-os Madár című csoportos akció, vagy a Rajz/Szín/Forma témaelemző kiállításrorozat 1987-88) füzetszerű kiadását tervezi. A szeptemberi érsekújvári International Alternative Art Festival után most Budapesten is bemutatkoznak. A Fortuna-beli megnyitón a Medium 2 társrendezője, Ütő Gusztáv a Kelet/Nyugat fogalmakat próbálta értelmezni performance-ában.

M.N.: Hogyan alakult ki a performance-napok ötlete a Szent Anna tónál, és mi volt a menete?

Ü.G.: Tavaly ilyenkorra kell visszamenni, amikor a forradalom után megpezsdült az itteni élet. Az ötlet Baász Imréé volt, akinek egyik lányát véletlenül épp Annának hívják, s gyakran jártak a tóhoz. A kráter, a tó mindig félreeső szigete volt az erdélyi magyarságnak. Imre éppen azért választotta művészeti megnyilvánulási helynek, s az időt is azért kötötte az Anna-naphoz, mert az Anna-napi búcsúkor sokadalom gyűlik össze. 1990. július 26-ra tehát meghirdettük a performance napokat, amire öt sepsiszentgyörgyi képzőművész jelentkezett: Baász Imre, Fazakas Gyula, Kovács Attila, Damokos Csaba és [illegible] volt az alap; s most, idén a [illegible]mal párhuzamosan intéztük az AnnART 2-t is, amire már [illegible]et is meghívtunk. Sajnos egyetlen nyugati jött el, Paul Davies walesi *land artos* művész, aki fantasztikusan komolyan vette a rendezvényt, s egy tízszer hétméteres felületen gyeptégla és kövek felhasználásával megcsinálta Európa térképét. Tavaly még csúfondároskodtak velünk, nem értették, hogy ez most micsoda; idén viszont az egyszerű csiki katolikus ember is segített az Európa-építésben.

M.N.: A munkákra mennyire nyomta rá a bélyegét Baász Imre váratlan halála?

Ü.G.: Az idei rendezvény valóban egy kicsit torz lett, mert nagyon közel volt július 19-e, a temetés napja. En meg akartam csinálni egy a Kelet és Nyugat közötti nyitási folyamatot jelképező krátert, az Etnát, ennek menetét még Imrével is megbeszéltük. Eredetileg egy olasz művészt hívtunk, hogy ketten dolgozzunk, végül egyedül maradtam a gödörben a W és az E betű között, a West és az East között. Nem alakulhatott ki az a felszabadult, új kapcsolatok teremtésére jellemző vidám hangulat; mindez imádkozásba fúlt... Arról lett volna szó, hogy a végén a kráter körül vigadozunk, de ezt már nem lehetett; tehát a gödörben maradtam, a munkaruhámat levettem, öltönyben voltam alatta, ugyanabban, amelyet a temetésen viseltem. Amikor vetkőzni kezdtem, megszólalt az erősítőből Imre hangja: „Halló, itt Baász Imre, üzenetrögzítő rögzíti üzenetedet... Halló, alici Imre Baász, mesajul tua va fi inregistrat..." Ez ment igen nagy hangerővel, elég nyomasztó volt. Ráadásul a vége felé elkezdett esni az őszies, szomorú, nyálkás eső. Ezután következett Fazakas Gyuszi, aki egy manökenfejes építményt állított fel; a fej betört, vörös szájából hosszú papírcsíkot húzogatott ki, amelyre napocskákat rajzolt, ezek egy idő után horogkeresztbe váltottak át. A végén megfogta az egész kb. tizenöt méteres szalagot, betette az építményen lévő zsákba, ott benzinnel belobbantotta s elégette a szalagot. Baász-Szigeti Pálma egy Finnországból küldött Baász-levelet írt fel papírdarabkákra, minden papírra egy szót, s ezeket cérnára fűzte fel. Maguk a papírok nagyon csúnyán elkészített üres gyászjelentők voltak; Imre szép szavai ezeken bizarrul hatottak. Utólag megkísérelte meggyújtani a rózsét, de csak nagyon szar román gyufája volt, s kínlódássá vált az egész.

M.N.: Érdekes, mert a rózse Baász Imrénél alapvető motívum, a két Medium kiállításon is ilyen művei szerepeltek: A megmaradás esélyei, 1981-ben, és a Tükörút 1991-ben.

Ü.G.: Még „bántóbban" kapcsolódott ehhez a furcsa mementóhoz Damokos Csaba, aki Imre tavalyi performance-át értelmezte tovább. Akkor Imre hosszú, fehér vászoncsíkot terített a földre, s egy leányt kitalált, furcsa, ruhába öltöztetett, majd derékig levetkőzött, kenyeret és kést tartott a szájában, letérdelt, s a két kezében tartott hatalmas horgokat igen agresszív módon beledőfte a földbe. A késsel levágott egy szeletet a kenyérből, és azt mondta: „Ha nem adsz kenyeret, nem kapsz kenyeret", majd továbbment, s a következő stációnál megint ledőfte a két kampót, közben a lány ugyanazokat ismételte angolul, amiket Imre mondott: „Ha nem adsz vizet, nem kapsz vizet", a következőnél: „Ha nem adsz szerelmet, nem kapsz szerelmet", a negyedik stációnál pedig: „Ha nem adsz életet, nem kapsz életet". Ezután mindketten felálltak, és a felszeletelt kenyérdarabokat kockára vágták, s a körénk gyűlt tömegnek úrvacsoraként szétosztották. Idén Damokos Csaba korhadt fenyőrudakból kapukat állított fel, egy hatalmas követ cipelt oda, és ugyanazzal a lánnyal, akivel tavaly Imre dolgozott, a fenti szövegeket felírták a kapukra feszített papírlapokra. Majd ezeket a lapokat gázspray-vel sorban elégette, a követ pedig átvitte a kapukon, s mikor túljutott rajtuk, csákánnyal kis darabokat pattintott le s elásta őket. Ezt folytatta egészen a tóig, ahol a vízben is próbált lyukakat csákányozni s a kődarabokat „elültetni".

Aztán eljött még Csiky Sándor, egy helybéli jobb sorsra érdemes zenész, aki hangszerei segítségével csak hangokkal igyekezett felidézni Imrét. A marosvásárhelyi Bob József már nem ebbe a vonulatba tartozott, általánosabb (köz)érzeteket próbált kifejezni. Társával terpeszben szembeálltak, kezükben vodkás üveggel, s artikulálatlan hangokkal, mutogatással „beszélgettek" egymással. Közben lábuk között folyamatosan egy széles papírcsíkot húztak keresztül, amelyre harmadik segítőjük festékbe mártott ujjal szabályos függőleges vonalakat rajzolt, amelyeket beszámozott, egészen a végtelenig, azaz a papírcsík végéig. A papírt tovább úsztatták a tóba is. Mialatt a vodkát megitták, a helyszínen „talált" öreg zenész húzta a lakodalmast.

M.N.: Baász Imre halálával a már korábban elkezdett tevékenységi sor, ezek a láncszerűen összefűzhető dolgok menynyiben folytathatók, mennyire van lehetőség ezt az irányzatot tovább vinni?

Ü.G.: A temetésen felolvasott szövegből idézném, hogy „pótolható-e a pótolhatatlan?". Tudjuk Imréről, hogy nagyon sok embert testesített meg, így őt pótolni nem tudjuk, de amit elkezdett, azt tűzön-vízen át megpróbáljuk, persze bizonyos mértékig változtatva, végigvinni. Nagyon sokat tanultunk tőle, főként azt, hogy profi munkát kell végezni, legyen az egyszerű fényképelőhívás vagy összetett művészeti megnyilvánulás. A profit nem lejáratott értelmében mondom; ez nem feltétlenül a nikkelezett, sima felületet jelenti, hanem a művészeti átválthatóságot. Ezért mondom, hogy 1994-ben lesz *Medium 3*, az AnnART-ot is minden évben megrendezzük. A lényeg az, hogy Imrével nem halt meg a gondolat, s folytatjuk, mert bebújt a bőrünk alá ez a dolog, ott motoszkál, s nem hagy nyugodni: ahogy Damokos Csaba az apró kavicsokat elültette, úgy mindnyájunkban el van ültetve.

Szücs György

FILM

BESSON, A SOKRÉTŰ

[illegible] manapság a [illegible] nagyságok [illegible]ch, Carax és [illegible]. Lehet, hogy ő [illegible] szemmondás [illegible] tartoznak, akik [illegible] képet [illegible] ka[illegible]ukban is zsákutcába [illegible] hogy [illegible] nyelvű változat pergőnek, expresszívnek tűnt, s olyannak, amelytől új életérzésre éhesen édes ájulatba lehet omolni. A magyar nyelvű verziónál főként azon gondolkodom, hogy mi mindenen képes robbanni az előttem ülő négy

Elsősorban a **Nikita** (1990) vet föl ilyen dilemmát. A filmet ugyanis kétszer láttam, s mindkétszer más hatása volt. A még francia nyelvű változat pergőnek, expresszívnek tűnt, s olyannak, amelytől új életérzésre éhesen édes ájulatba lehet omolni. A magyar nyelvű verziónál főként azon gondolkodom, hogy mi mindenen képes robbanni az előttem ülő négy rásokra volt szemem, kötözködő hangulatban lehettem. Nehezen viselhető, hogy Besson a filmidő olyan bakugrásait engedi meg magának, amiért egy főiskolást hármas alával küldenek haza. Bosszantó, hogy a rút kiskacsából pompás hattyúvá alakulás pszichológiai lehetőségeit nyegle nagyvonalúsággal oldotta meg, azaz nem oldotta meg sehogy. A feladatok közé tartozik, ezért a kétszer öt percért hálásak lehetünk Bessonnak. A Nikita hol kócos, hol jólfésült jelmezébe bújt Anne Parilland törékeny alkata ellenére is képes elhitetni magáról, hogy elvetemült bűnözőként és hivatásos gyilkosként egyaránt megállja a helyét. Ez akkor is kiderült, valahányszor a hölgy pofán rúgott valakit. Ezt az jelenetnek a szépségét emelte ki, amikor a bérgyilkos Nikita könnyes szemmel lő le a távolból egy másik nőt (!), miközben a csukott ajtó mögül épp szerelmet vallanak neki. Illendően vele borzongok magam is, sajnos nem én vettem észre. Ilyen esetben még az is elhihető, hogy ez a film másról szólt, nem csupán egy bérgyilkossá, állami janicsárrá nevelt bűnöző történetéről.

A rendkívül fiatal (harminc körüli) Besson négy nagyjátékfilmet forgatott idáig, ha jól tudom, most újra **A nagy kékség**hez (1988) hasonló vízimisztikus filmen dolgozik. Ha majd behozzák [illegible]

ÖTÖ Gusztáv

M. Naraic, 1991. nov. 21.

GIZELLA NAPOK 1996 VESZPRÉM

A Művészetek Háza
tisztelettel meghívja Önt
1996. május 7-én,
kedden 15.00 órára
a Kisgalériába (Veszprém, Vár u. 3.)

ÜTŐ GUSZTÁV

festőművész (Sepsiszentgyörgy)
kiállításának megnyitójára

Megnyitja:
Ütő Gusztáv és Kónya Réka
az IDŐJÁRÁSJELENTÉS című
performance-szal
és
Szűcs György művészettörténész

A kiállítás nyitva 1996. május 30-ig,
naponta 10.00–18.00, csütörtökön 20.00 óráig

KÖRNER Éva:

Az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság képzőművészeti intézkedései,
A M.Müvtört. Munkaköz. Évkve, 1951. 1o2-1o7.

[? első kötetbe

UTÓ GUSZTÁV

Bartha Gabriella: Háló a tón.
ANNART 6 Performansz-fesztivál,
Szent Anna tó

Uj Müvészet 1966, 1-2, 47-49

KECSKEMÉTI
GALÉRIA
H-6000 KECSKEMÉT, RÁKÓCZI U. 1.

Ifjúsági Nyomda 1648

„Népballadák fában és kerámiában"

Tisztelettel meghívjuk
1988. augusztus 26-án, 16.00 órára

ÜTŐ ENDRE
operaénekes
kiállítására

A kiállítást rendezi és megnyitja:
PAP GÁBOR
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: szeptember 25-ig,
hétfőn zárva; csütörtök-péntek 9.00—19.00 óráig;
más napokon 10.00—18.00 óráig.

A megnyitó után

ÜTŐ ENDRE

népballada- és népdalfeldolgozásokat énekel

Műsoron:

1. Molnár Anna
2. Egy nagy orrú bóha
3. Kádár Kata
4. Rossz feleség
5. Az hol én elmegyek...
6. Szomorú fűzfának
7. Barcsai
8. Kit kéne elvenni...

Zongorán kísér:

PATKÓ JÓZSEF zongoraművész,
a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára

KECSKEMÉTI GALÉRIA

Ütő Endre, fafaragó keramikus

OPERAÉNEKES FAFARAGÓ

Ütő Endre, Operaházunk basszistája fafaragónak és keramikusnak is jeles művész. Alkotásaiból kiállítás nyílt Kiskunhalas művelődési házában. A tárlat egy hónapig tekinthető meg.

– Horai tükö

Ü; Tübön

43

XX 14/18

Ütő Endre

1945 után Pécsett, majd Miskolcon dolgozott.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969

4 Fol.

M.D.K.

Ütő Endre

A Miskolci Nemzeti Szinházban bemutatott - Gyurkófás Miklós: "Johanna éjszakája" c. szinjátékához készitett diszleteit kiemeli a kritika.

Illés Jenő: "Johanna éjszakája" c.
Film Szinház Muzsika, p. 1966. nov. 18.
X. évf. 46. sz. 4-5. lap

Ütő Endre

N.D.K.

Az előadás diszlete

Mátrai-Betegh Béla: Johanna éjszakáj
Gyárfás Miklós szinmüve a Miskolci Nemzeti Szinházban

Magyar Nemzet 1966. nov. 17. 4.1.

M.D.K.

Ütő Endre

A miskolci Kamaraszinház előadásában bemutatott Gorkij: "Vássza Zseleznova" c. drámájához tervezett díszleteit elemzi és komoly elismerésben részesiti a kritika.

N.J.: Miskolci esték c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. május 19. V. évf. 20. sz. 20-21. l.

M.D.K.

Ütő Endre

Forgách István: Vándormadarak c. szindarabjának bemutatójára készitett -a kritika által kiemelt- diszletterveket.
A miskolci Déryné Szinház előadása.

Both Béla: Vándormadarak. c.
Szinház és Mozi. Bp. 1955. dec. 16. VIII. évf. 50. sz. 4. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A Sztálin dijas Miljutyin: "Havasi kürt" c. nagyoperett diszleteit tervezte. A Miskolci Déryné SZinház a bpesti Magyar Néphadsereg szinházában mutatja be a darabot.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. aug. 28.-szept.3.
VI. évf. 35. sz. 11. lap.

Üllő Endre M.D.K.

A pécsi Nemzeti Szinházban bemutatott "Mélyek a gyökerek" c. előadásához tervezett szinpadképeket.

Szinetár György: "Pártolj közönség és majd haladunk!..." /Petőfi/
Szinház és Mozi. Bp. 1948. szept. 22. I. évf. 6. sz
11. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A Pécsi Nemzeti Szinházban Gorkij: "Jegor Bulicsov és a többiek" c. előadásához tervezett szinpadképeit a kritika kiemeli.

Szász Péter: "Jegor Bulicsov és a többiek."
Szinház és Mozi. Bp. 1951. márc. 4. IV. évf. 9. sz. 34-35. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A miskolci szinházban Huszka Jenő: Bob herceg-énnek előadásához tervezett diszleteket, amelyekről a kritika dicsérettel emlékezik meg.

/Halasi/: Bob herceg c.
Szinház és Mozi. Bp. 1955. márc. 11. VIII. évf. 10. sz. 12-13. l.

M.D.K.

Ütő Endre

A Miskolci Nemzeti Szinházban bemutatott -Darvas József: "Hajnali tüz" c. drámájának- előadásához tervezett diszleteket.

- - - - - - -

Miskolcon ugyanezen drámának bemutatójára tervezett diszleteiről a kritika komoly elismeréssel ir.

- - - - - - -

c. rovat/
Kis Film Szinház Muzsika/híradása
Film Szinház Muzsika Bp. 1961. febr. XÍ 17. 7. sz. V. évf. 2. l. --- /d.i./:Miskolc: Hajnali tüz. Bp. 1961. márc. 3. V. évf. 9. sz. 19. l.

Utó Endre

Díszleteket tervezett a Miskolci Nemzeti Színház „Néma levente" előadásához.

említve.

Napjaink, 1962 3. szám, 8. lap.

ÜTÖ Endre M. Hírlap 1992. ápr. 11.

Ütő Endre, az Állami Operaház igazgatója új oldaláról mutatkozik be. Péntektől különös hangulatú fafaragásait és kisplasztikáit láthatják az érdeklődők a budapesti Pataky Művelődési Központban

FOTÓ: MÜLLER JUDIT

USKOS ? GYÖRGY, takacsmester

Mag:

A szentgáli takacscéh korsója. Zm. dm. 425 mm. Felirat: "ANO 1846. Az Érdemes Nemes Takacs Céh öreg korsaja. VIVA! Tisztes Főcéhmester Fülöp Janos- Alcéhmester Bovasnak ? Janos- Céh jegyzője Kis Daniel-Szolgálómester Uskös ? György. 424.old. 23.kép.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

Üstgyártó György

Kőnüves

l.

Biró Erdmüv

121. l.

midőn az angyal üdvözl tét trónon ülve hallgatja. Nem jelentéktelen mellékalakok, hanem hierarchikus jelentőségük tudatában megmerevült eszményei a görög istenszobrok. Ez már a hellénizmus hatásának és diadalra jutásának jele a római művészetben, művészeti következménye Nagy Konstantin elhatározásának, hogy a birodalom súlypontját keletre helyezi, új fővárosát pedig a hellénizmustól átitatott földön, Bizáncban építi fel.

A *S. Maria Maggiore* mozaik dísze bizonyára nem állt egyedül a IV—V. század Rómájában, bár e stílusnak több emléke nem maradt ránk. A mozaik művészet viszont tovább él és fejlődik Ravennában a birodalomnak 402-től kezdve új középpontjában. A ránkmaradt ravennai mozaikok stílusa Rómából indul ki és szerepe az antik művészeti örökség konzerválása, továbbélése szempontjából nagy jelentőségű. Galla Placidia sírkápolnájának figurális mozaikjai tárgy és stílus szempontjából teljesen a

Üsgyártó György

könnivesseged

XVIII. sz.

l.

Birógernyezeji

32. l.

T. 6401.

al megerősitett város foglalja
az előtérben pedig a Szamos
il:

AR.

nos fluss.

cm.
eibung Königreichs Ungarn,

Üstgyártó György

könivespallér

gernyeszegi gr. Teleki-
kastély

Építészet
1941. 32. l.
(Építési napló.)

Veuillez agré

pression de ma plus haute consid

Budapest, le

Comisiunea Monumentelor Istori

À son Excellence

Monsieur le Pré

ÜTŐ ENDRE

SZÍNRŐL SZÍNRE

43.o.
44.o.

XII. 23-án terjesztettek be, 1939.V.4-én iktat-

igi és közéleti térfoglalásánmak korlátozásáról".

ozta a zsidók engedélyezett arányát szellemi

glalt 2o %-hoz képest.

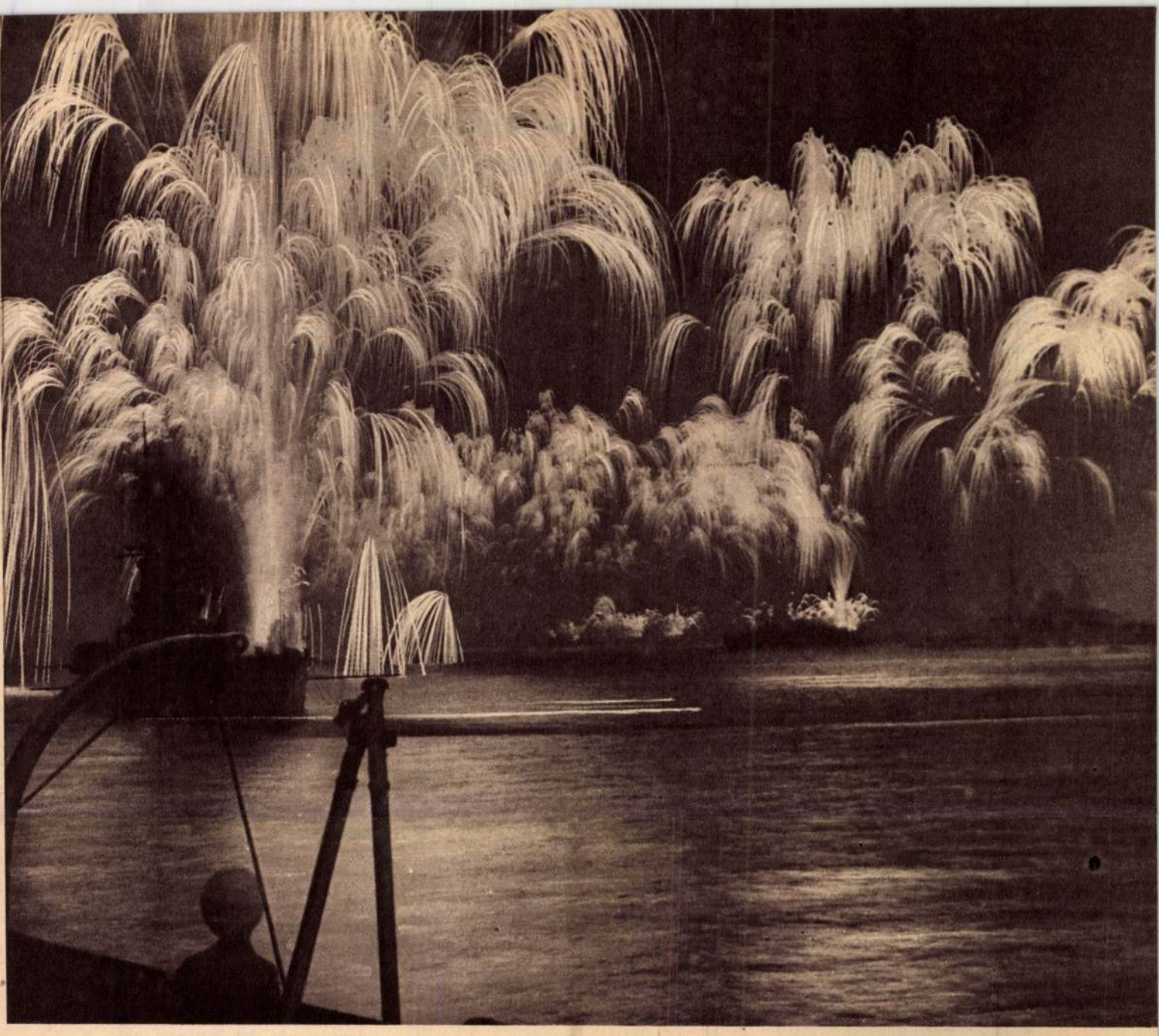

Káprázatos tüzijáték a tengeren. Baloldali kép: a király az admirálisok tisztelgését fogadja.

Annyira vérbeli tengerész volt, hogy élete és egészsége veszélyeztetésével részt vett a világháboru legnagyobb tengeri csatájában, a skagerraki ütközetben is. Később is, amikor a hivatása már elszólitotta a haditengerészettől, szivében és érzésében megmaradt tengerésznek és most, amikor mint VI. György király először tartott szemlét a világbirodalom flottája felett, a tengerészek ugy üdvözölhették, mint az igazi tengerész-királyt, aki szivvel-lélekkel tengerész ma is, mint fiatal kadét korában volt.

Csodálatosan nagyszabásu flottaparádé volt, amit a király tiszteletére tartottak Spitheadben. Ilyen arányu felvonulást ma csak az angol hajóhad tud produkálni. 277 hajó sorakozott fel az öböl 40 négyzetkilométeres területén 11 nyilegyenes sorban és a király yachtjának, a „Victoria és Albert" nevü yachtnak 83 kilométert kellett megtennie, amig elvonult a felsorakozott hajók arcéle előtt. 24 tengernagy és 125 ezer főnyi legénység tisztelgett feszesen uralkodója előtt a flottaparádén, amelyen csaknem kivétel nélkül valamennyi angol szolgálatban álló hadihajó felvonult, mert nemcsak a „Home Fleet" — a honvédelmi flotta — és a Földközi tengeri haderő minden nélkülözhető egysége volt együtt, hanem a dominiumok távoli vizeiről is eljöttek a hajók a király előtt való tisztelgésre, ezenkivül pedig 18 más állam is elküldött egy-egy hajót, hogy képviseltesse magát a nagy díszfelvonuláson.

A 600 tonnás kis torpedónaszádoktól kezdve a 42.000 tonnás óriás csatahajókig ott volt az angol haditengerészet minden büszkesége, a tengeralattjárók, a legmodernebb repülőgép-anyahajók, a felfegyverzett halász-gőzösök, az óceánjáró személyszállitó hajókból álló segédcirkáló-raj, szóval mindaz a tengeri haderő, amelyre a brit állampolgár teljes joggal büszke.

Abban a pillanatban, amikor a király a királynéval és Erzsébet trónörökösnővel együtt vizre szállt és a *Victoria és Albert* yacht árbocára felrepült a királyi lobogó, valamennyi hajó ágyui eldördültek és felvonták az árbocokra a pompázó zászlódiszt. Kürtharsogás, ágyudörgés, a levegőben pedig a hadirepülőgépek százainak motorbugása volt a csodálatos kisérőzenéje a világ legnagyobb flottaparádéjának, amellyel lezárult a nyolcnapos koronázási ünnepségek fényes sorozata.

Az olasz királyné Üröm községben Alexandra Pavlovna nagyhercegnő sirjánál

Az olasz királyi pár elutazása után került csak nyilvánosságra, hogy Elena királyné a szigoruan előirt és amugy is fáradságos programot ismételten kibővitette. Igy budapesti tartózkodásának harmadik napján, pénteken, mialatt leánya, Mária királyi hercegnő minden kiséret nélkül a Belvárosban járt kirakatokat nézni és selymeket vásárolni, azt az óhaját fejezte ki, hogy szeretné megtekinteni a Szent István bazilikát. A bazilikából a királyné a várbeli plébániatemplomba ment és amikor mindent alaposan megnézett, azzal a kérdéssel fordult kiséretének tagjaihoz, hogy hol nyugszik *Alexandra Pavlovna* orosz nagyhercegnő, *József* nádor első felesége, mert szeretné fölkeresni a sirját. A királyné kiséretében levők az első pillanatban nem tudtak felvilágositást adni, nem tudták, hogy hol van az orosz nagyhercegnő eltemetve.

— Valahol Budapest környékén van a sir — jegyezte meg Elena királyné.

Néhány perc elég volt az érdeklődésre és a királyné parancsára már robogtak is a gépkocsik Üröm község felé. Óbudán, Római fürdőn keresztül haladt az udvari kocsisor, majd Csillaghegyet elhagyva, letért a főutról és néhány perc alatt már meg is álltak Üröm határában. Messziről látszik a község szélén az a szép kert, amelynek közepén egytornyu kis görög-keleti kápolna áll Ebben a kápolnában, a templom alatti kriptában nyugszik az orosz nagyhercegnő, Alexandra Pavlovna.

Elena királyné, az orosz templomba belépve, néhány pillanatnyi áhitatos magába mélyedés után a magával vitt virágcsokrot kegyeletesen a sirbolt lejárata melletti márványkőre helyezte. A magas látogatás hire — bármennyire is váratlanul érte a kis pestkörnyéki községet — pillanatok alatt elterjedt a lakosság körében. Amikor az olasz királyné elhagyta az orosz kápolnát, a kertajtónál már többszáz főnyi tömeg gyült össze és viharosan megéljenezték a Budapest felé visszatérő fejedelmi látogatót.

*

Ki volt Alexandra Pavlovna nagyhercegnő és miért van eltemetve hazájától olyan nagyon-nagyon távol? A nagyhercegnő I. Pál orosz cárnak volt a leánya és unokája II. Katalin cárnőnek, a hatalmas orosz birodalom nagy uralkodójának. 1783 augusztus 9-én született és 13 éves korában, 1796-ban már menyasszonya IV. Gusztáv Adolf svéd királynak, mert az orosz diplomácia ezt a frigyet a birodalom érdekében állónak tartotta. A menyasszonyságig eljutottak, a házasságig azonban már nem, a svéd király megtagadta annak a házassági szerződésnek az aláirását, amelyet Alexandra Pavlovna nagyanyja, II. Katalin cárnő tett eléje. A frigy felbomlott, a cárnő pedig cselszövényes politikusaival és unokájával haragosan utazott vissza Oroszországba. A cárnő néhány héttel később meghalt és nagyban siettette halálát a svédországi kudarc.

A fiatal nagyhercegnőnek a közben trónra lépett atyja, I. Pál cár, három évvel később, 1799-ben ujabb kérőt mutatott be, II. Lipót magyar király és osztrák császár fiát, a fiatal József nádort. Mivel korábban már megkötötte a cár és az osztrák császár a politikusok által annyira áhitott szövetséget, I. Ferenc császár boldogan adta hozzájárulását öccsének, József nádornak a cár leányával való házasságához.

József nádort a cári udvarban kitüntető szeretettel fogadták. A szép nagyhercegnőnek, Alexandra Pavlovnának tetszését elnyerte és a látogatás eredménye, a nyomban megtartott eljegyzés lett. József nádor, mint császári bátyjának magyarországi helyettese, magyar voltát hangsulyozta, még pedig olyan mértékben, hogy az eljegyzésre a nagyhercegnő is magyar ruhát varratott magának. 1799 októberében tartották meg a fényes esküvőt, a nádor nagy ünneplés közben boldogan tért haza, Budára tizenhat éves feleségével. Ez a boldogság azonban nem tartott sokáig, másfél évvel később, 1801 márciusában Alexandra Pavlovna gyermeket szült, aki néhány órát élt csak és a szülés után tizenegy nappal, március 19-én meghalt utána a nagyhercegnő is.

József nádor váratlanul elhunyt ifju feleségét ürömi birtokán temettette el. Egy évvel a temetés után elkészült az a kis görög-keleti templom, amely alatt a nagyhercegnő nyugszik. József nádor családja azóta is kötelességének érzi, hogy a nagy Palatinus első feleségének sirját kegyeletesen ápolja. II. Sándor cár 1883-ban renováltatta a nagyhercegnő hamvait magában foglaló kis kápolnát, falait templomfestő művészekkel diszittette, az orosz egyház szokásainak megfelelő diszes miseruhákkal és egyéb templomi kincsekkel látta el, azonkivül alapitványt tett, amelynek kamataiból fizették a templom állandó orosz őrzőit. Ennek ellenében viszont a cár azt kivánta, hogy a templom és a hozzátartozó kis kert területét irják az ő, illetve utódai nevére. A cár óhaja teljesült, a telekkönyvben a kertes kápolna ma is, mint az orosz cári család tulajdona szerepel, sőt talán ez ma a világ egyetlen ingatlana, amely még a szétszóródott, hatalmát és országát vesztett Romanov-család tulajdona.

*

Elena olasz királyné, aki tudvalevőleg montenegrói származásu — Nikita szépséges leányainak egyike —, közeli rokonságban áll a Romanovokkal. Kegyeletes figyelmességének gyönyörü megnyilvánulása, hogy rövid magyarországi tartózkodásának zsufolt programjába bele tudta illeszteni az ürömi orosz kápolna alatt nyugvó nagyhercegnő sirjának meglátogatását.

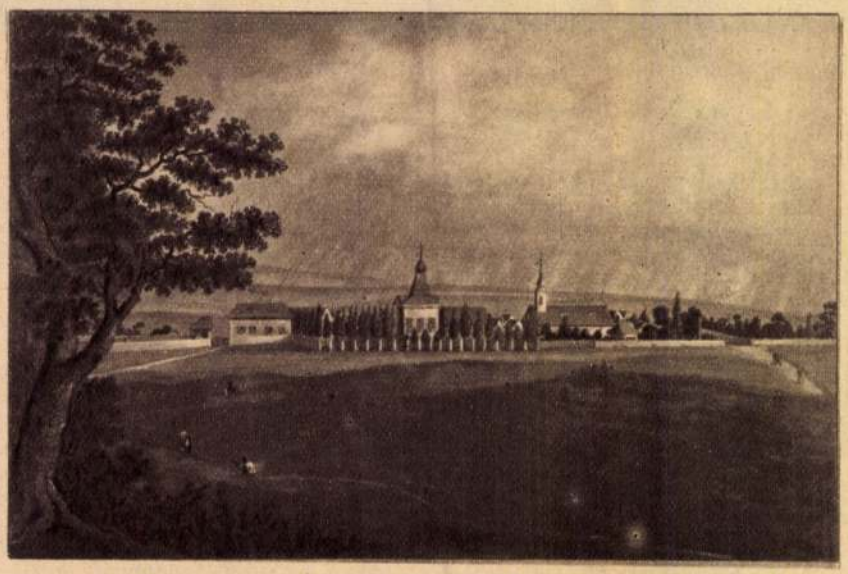

Alexandra Pavlovna emlékkápolnája Ürömön. A felállitással egykoru metszet.

Képes Vasárnap. 1937. máj. 30.

ARNEA
VITAMINDÚS TÁPSZER

IDEGERŐSÍTŐ | VÉRKÉPZŐ

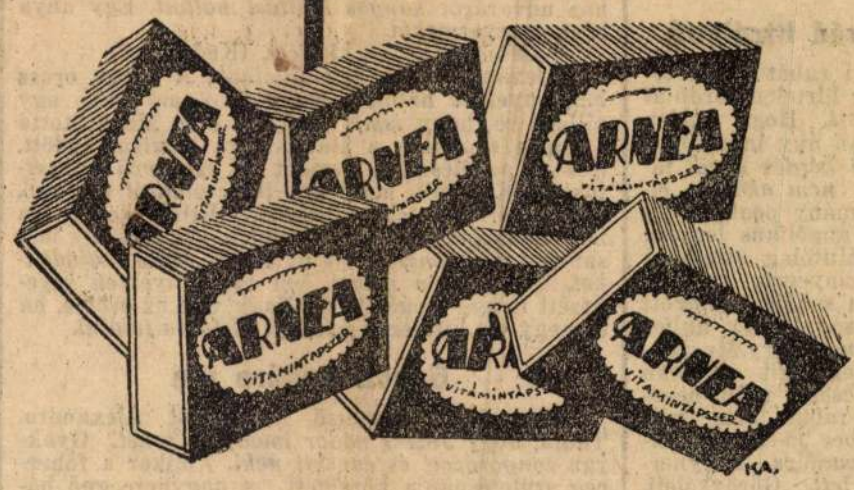

Ismeretlen cári birtok van még ma is Magyarországon

Alexandra Pavlova nagyhercegnő regényes élettörténete — József nádor első feleségének fejedelmi sírboltot és kápolnát emelt az orosz cár

(Saját tudósítónktól.) Huszonöt perc alatt rohan az autobusz a bécsiúti vámtól *Ürömre, másfélszázados legendák világába.* Ott, a lankás pilisi hegyek alján piheni örök álmát *Alexandra Pavlovna* nagyhercegnő, a Romanov-dinasztia Magyarországra szakadt, korán lehúnyt szemefénye.

Hazai földben nyugszik, mert a terület, ahol el van temetve, *orosz cári birtok,* egy darab a végtelen orosz rónából. *III. Sándor* orosz cár vette meg ezt az ingatlant, amely *telekkönyvileg még ma is a Romanov-család tulajdona.* Azt hiszszük, ez az *egyetlen jószágtest az egész világon,* amelyet a földönfutó orosz dinasztia a *magáénak mondhat.* Még a világháború alatt is, egészen a Kerenszki-forradalom kitöréséig az *orosz állam gondoskodott a karbantartásáról,* azóta *József* főherceg vette át az intézkedést, mert a *szovjet a dologgal egyáltalán nem törődik.*

Alexandra Pavlovna, akinek élete olyan, mint egy *bús, romantikus elbeszélés,* 1783 augusztus 9-én született. Apja *I. Pál* orosz cár volt, akinek négy lánya között *ő volt a legidősebb.* A cárnak rajtuk kívül négy fia is volt, de összes gyermekei között Alexandra Pavlovnát *szerette a legjobban.*

Napoleon Kosarat Kap

A nagyhercegnők mind igen szépek voltak. Alexandra nővére, *Kataerina Pavlovna* hosszú ideig volt *Napoleon* szerelme tárgya. Kataerinát *feleségül is igérték* a »nagy parvenü«-nek, de a házasságból mégsem lett semmi. A cárnő *tiltakozott a mesalliance ellen* és a császári asszony akarata előtt minden oroszok cárjának is *meg kellett hajolnia.*

Alexandra, amint fényképén ma is látható, *karcsú, finom vonású, törékeny teremtés volt,* akinek egyéni bájossága alól nem tudta magát senki kivonni.

Még 14 éves sem volt, máris *királyi kérője akadt.* A fiatal svéd király, *IV. Gusztáv Adolf* Moszkvába jött látogatóba. Az uralkodót, aki akkor *már vőlegény volt,* — a mecklenburgi hercegnőt jegyezte el — *elbűvölte* Alexandra szende üdesége. A király visszautazott Svédországba, de — *sebzett szívvel.* Követek jöttek, követek mentek a szélrózsa minden irányába, diplomaták tanácskoztak s a dolog vége az lett, hogy a svéd király *felbontotta régi eljegyzését és megkérte Alexandra kezét.* A házasság eszméje *nagyon tetszett* az orosz udvarban, a cári család hozzájárult a tervezett frigyhez s a gyermek Alexandra csakhamar tágranyilt szemmel nézte végig az *eljegyzési ünnepségeket.*

Alexandra nem lehet svéd királyné

Már szőtték a menyasszonyi ruhát és az *esküvő napját is kitűzték,* amikor hirtelen fordulat állott be: a *jegyesség felbomlott.* Hogy miért, az *örök titok marad.* Hivatalosan úgy indokolták meg a változást, hogy a *vallási kérdés* körül támadtak nehézségek: Alexandra *nem akarta elhagyni ősei hitét,* a svéd alkotmány pedig a királynőtől megkívánta, hogy evangélikus legyen. Ezt a nehézséget nem tudták állítólag áthidalni s emiatt maradt el a királyi mennyegző.

A cári korona gyöngye nem sokáig csillogott magányosan. Távol Magyarországról egy *daliás férfi, talpig igaz ember indult útnak* nagy Muszkaországba. Egy *Habsburg*-főherceg, akit azonban mindenki inkább magyar méltósága után nevezett: *József nádor* szíve esett rabul. Nem volt hosszú a vőlegénység, 1799 október 15-én, a gacsinai cári kéjlakban a szép Alexandra nagyhercegnő *Palatinus József hitvese lett.* Görögkeleti, majd római katolikus szertartás szerint, *kétszer is eskették a fiatal párt, a jegygyűrűt maga a cár húzta ujjukra,* az egész udvar tombolva ujjongott a fényes ünnepségeken.

I. Pál *150.000 rubel évjáradékot biztositott* a fiatal férjnek, ennek fele még *felesége halála utánra is* ki volt részére kötve. Pár havi utazgatás után Alexandra *útnak indult férjével Bécsbe,* új otthonában bemutatkozni.

A cár balsejtelmei

A búcsú nagyon *érzékeny volt.* A távozáskor *az egész cári család megjelent* a palota kertjében. A cár félretéve minden udvari etikettet, *forró öleléssel, csókokkal zárta karjába legkedvesebb leányát.* Könnyekben úszott szeme, amikor a drága alakot a hintó mélyében eltünni látta. Mintha valami *balsejtelem fogta volna el,* mintha érezte volna, hogy *többé látni nem fogja,* közvetlenül az indulás előtt I. Pál *odafutott a kocsihoz* és leányát újra ölelni, csókolni kezdte. A hatalmas »bátyuska«, milliók és milliók ura *nem törődött a sokasággal,* amely mindezt végigszemlélte és *hangosan zokogni kezdett.* Az udvari embereknek úgy kellett közbelépniök, hogy szétválasszák őket.

1800 február 2-án vonult be az orosz nagyhercegnő férje karján *Budára* a nép örömrivalgása közben. *Hatvankét társzekér hozta utána kelengyéjét, ékszereit és ruhatárát.* Megkezdődött az egyhangú magyar élet. Távol a bécsi udvar zajától Alexandra *csak magának és főhercegi férjének élt.* Sokat olvasott, zenélt, de még több időt töltött a szabad levegőn, a budai hegyek között. Így jutott el Ürömre is, amely csakhamar *kedvenc tartózkodási helyévé vált.* József nádornak itt *kis villája volt,* ebben szeretett leginkább lakni. Ez lett a kirándulások központja. A nagyhercegnő *nem tudott ugyan magyarul,* de a környékbeli svábokkal németül gyakran elbeszélgetett.

Alexandra Pavlova nagyhercegnő, I. Pál cár leánya, József nádor első felesége

Érdekes epizódot jegyeznek fel róla ebből az időből. Egy ízben *Pomázra kocsizott ki* s amint a nyitott hintóban szemlélte a tájékot, az egyik ház udvaráról *hangos kiáltást hallott.* Egy anya hívta a gyermekét.

— *Moja dusa!* — kiáltott. (Kedvesem.)

Alexandra *nem hitt füleinek.* A drága orosz haza nyelvét hallotta muzsikálni, azt hitte egy pillanatra, hogy *ismét odahaza van.* Megállította a kocsit s amikor a kiáltás újra megismétlődött, leszállt az ülésről s bement az egyszerű parasztokhoz. Kiderült, hogy egy *tót családról van szó,* azok nyelvét értette orosznak. Ettől kezdve a nagyhercegnő gyakran kiment a környékre s lassanként *megismerkedett az összes szláv családokkal,* akikkel hol német, hol orosz nyelven igyekezett magát megértetni. Nagy volt az öröme, ha egy-egy tót kifejezés *értelmét el tudta találni.*

Haydn Budára jön

Gyengéd és megértő lélek volt Alexandra. Tudta, hogy *József nádor imádja a zenét.* Gyakran *zongorázott és énekelt neki.* Amikor a főherceg születésnapja közelgett, a nagyhercegnő bájos *meglepetést eszelt ki.* Bécsben, *Haydn*-nál, a nagynevű osztrák zeneszerzőnél *kompozíciót rendelt,* a kótákat Budára hozatta és a nagyszabású zeneművet az udvari muzsikusokkal betaníttatta. Gyakran *megjelent maga is a próbákon* s mire a nagy nap eljött, *Haydn-t is lehivatta Budára,* aki a meglepett nádornak *személyesen adta elő legfrissebb szerzeményét.*

A jólsikerült születésnapi ünnepség után a nagyhercegnő szűkebb környezetével *Ürömre költözött.*

1801 március 8-án, tehát alig *17 és fél éves korában* Alexandra Pavlovna nagyhercegnő *gyermeket szült:* egy pici leánykát, aki azonban csak *néhány óráig élt.* Megkeresztelték — anyja nevét kapta — s máris a másvilágra távozott, tündérszép édesanyja előhírnöke gyanánt. Nyolc nappal később, pontosan 1801 március 16-ikán azután a *nagyhercegnő is elköltözött* az árnyékvilágból, a *gyermekágyi láz megölte őt.* Akkor még nem ismerték *Semmelweis* tanát, a felséges cár törékenytestű, halovány leánya utánament ártatlan szülöttének.

A gyászhírt *Králitz* István udvari huszár viszi Moszkvába. Váltott lovakon vágtat a határ felé. Az orosz grániconál *lovas jön vele szembe,* ez meg Magyarországra tart, a cár futárja. *Gyászhírt hoz ő is.* 1801 március 24-én, 8 nappal Alexandra elhalálozása után *meghalt a cár is.* I. Pál *sejtelme nem csalt,* amikor leányától oly érzékenyen búcsúzott.

Tizennégy évig gyászol a nádor

Mélységes volt József nádor bánata. Tizennégy évig *nem tudta első feleségét elfelejteni.* Csak azután nősült meg újra, de Alexandra emléke *mindig élt szívében.* Még *végrendeletében is megemlékezik* a nagyhercegnőről. Meghagyja utódainak, hogy emberemlékezetig *orosz pap, kántor és éjjeli őr legyen az ürömi birtokon,* akik a fenséges halott emlékének és tetemei őrzésének szenteljék életüket. Részükre lakóházakat is épít s ezzel egy csepp *orosz kolóniát alapít* Üröm községben.

Még a gyász első éve nem telt el s *kőművesek, építészek jelennek meg* a kis faluban. Gyönyörű *kápolnát emelnek* sírboltal együtt, ide hozzák át Alexandra súlyos koporsóját. Az építészek remekelnek, a nehézpompájú berendezést, a kegyszereket, képeket *Oroszországból az új cár küldi meg.* Azon a helyen, ahol Alexandra egy kéjlak építését tervezte, *boltozatos kápolna emelkedik, amelynek oszlopai márványból vannak, falait pedig nehéz arany és megszámlálhatatlan műkincs borítja.*

Kincsek jönnek Oroszországból

A muszka földről egyre-másra *jönnek a szállítmányok.* Vigyázva hozzák a szentképeket, a cárné ajándékát és a *nagy Katalin,* Alexandra nagyanyjának pompás küldeményét, egy festményt, amely Szent Katalint és Szent Januáriust ábrázolja s büszkén viseli a feliratot, hogy ezt *a minden oroszok cárnője ajándékozta kicsiny unokájának keresztelője napján.*

Az orosz ritus szerint templomban tudvalevőleg *nem szabad szobrot felállítani.* Ezeket *művészi festmények pótolják* a kápolnában, amelyeket azután *arannyal, briliánsokkal díszítettek.* Egyes képeken a gloriola, másutt a ruhák, koronák, övek *tiszta, vert aranyból vannak,* az evangélium takarójába egymagában *16 kilogram aranyat dolgoztak bele,* a kelyhek, kupák, keresztek, a tabernakulum *óriási értéket képviselnek.*

A szerencsétlen Alexandrának a szegény magyar földön *cári pompát, fejedelmi gazdagságot teremtettek.* Könyvtárat is állítottak fel. 2500 bőrbe kötött könyv foglalja magában az orosz költészet remekeit és köztük rengeteg az ószláv templomi könyv. (Ma már *a könyvtárból tanítói lakást csináltak,* a könyveket a pilisborosjenői főhercegi uradalomba szállították át, ahol egy gazdasági épületben helyezték el őket.)

Meglopják a halottat

A kincsek nagyrésze is *elkerült már Ürömről.* 1917-ben ugyanis ismeretlen tettesek *betörtek a kriptába,* felfeszítették a koporsót s *kirabolták a kápolnát is.* Magukkal vitték a nagyhercegnő *értékes fejdíszét, az egyik festményből kivágták az aranydíszítést és a drágaköveket.* Ma sem akadtak nyomukra. József főherceg az eset után *kiadta a parancsot az értékek eltávolítására.* A vagyontérő miseruhákat, drágaságokat, a műbecsű kegyszereket mind *biztos helyre szállították* s gondoskodtak a sír szorgos megőrzéséről is.

Azóta *békén pihen a magyar földben, de orosz területen* a Romanovok ideszakadt, tragikus sorsú sarjadéka. Keleti boltívek alatt, márványoszlopok, bíbortakarók között alussza örök álmát.

Hiszen az egész olyan, mint egy *szomorú mese.* A cári udvartól egy kis magyar faluig... Az egyetlen Romanov-birtokon... Vajjon *tud-e róla a halott?*

Jó és rossz

Irta: Pásztor Árpád

Aki nem áll senki útjába,
Az jó!
Aki magát földig alázza,
Az jó!
Aki hivatalt, címet elismer,
Aki rang előtt mukkanni nem is mer:
Az jó, az jó, az jó!

Aki elhiszi ezt a világot,
Az jó!
Aki jobb után sohase vágyott,
Az jó!
Aki új vágást nem tör magának,
Akit botnak, lapátnak használnak:
Az jó, az jó, az jó!

Aki magát nem tetteti jónak,
Az rossz!
Aki nem szolgál szolgai szónak,
Az rossz!
Akit furdal, hogy mért, minek élünk?
Aki megkérdi, mi itt a bérünk?
Az rossz, az rossz, az rossz!

Aki a holnapot jobbnak akarja,
Az rossz!
Aki magát különbnek tartja,
Az rossz!
Aki nem hisz el régi meséket,
Akit mindenki fájdalma éget:
Az rossz, az rossz, az rossz!

ÜRÖM (Pest-Pilis-Solt-Kiskun)

Nel.

GÖR. ~~KAT~~ TEMPLOM építtette 1800-ban elhúnyt első felesége, ~~[illegible]~~ Alexandra ~~[illegible]~~ Paulovna temetkezési helyéül 1802-ben József nádor. 1883-ban II. Sándor cár renováltatta. A koporsó a templom alatti kriptában van. Nevezetesek festményei, díszes miserukái.

RMV 2, 35 l.

Ürom

Ürom

ind

Luppa Péter =

Alexandra Pav-
lovna siremléke
Ürömben. Vas. Uj

1860. 408 l. keppel

Teniers d. J

Velhagen & Klasing

II/2 pole

Úrónie mauzoleum

Kimnach László
vajza

Repr.

Om III. 547. l.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium számvevőség

.....szám.

Nsp.

dr. Szentiványi Gyula

titkár úrnak,

Budapest

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

Ürömi sirkápolna

Vas. Ujs. 1883. 509. l.

Az orosz czár és az ürömi sirkápolna. József nádor-főherczeg első neje, Mária Alexandra Pavlovna tudvalevőleg a Buda melletti ürömi sirkápolnában piheni örök álmát. Az 1801-ben ifjan elhunyt főherczegné születésnapjának századik évfordulója alkalmából — Mária Pavlovna 1783. augusztus 9-én született — III. Sándor orosz czár elhatározta, hogy kegyelete kifejezéséül az ürömi sirkápolna belsejét ujra diszitteti. A czár által e czélra ajándékozott nagy értékü tárgyak már meg is érkeztek s legközelebb rendeltetési helyükön lesznek. E tárgyak egy remek ikonosztázionból, művészi kidolgozásu szent képekből, egyházi öltözetekből és templomi szertartási eszközökből állanak, s ugy érték, mint csin és izlés tekintetében valóban fejedelmiek.

A tudományos riportok legszebb, legérdekesebb képes havi folyóirata a

Alapította
LAMBRECHT KÁLMÁN

Egy évben 1000 oldal, 1000 kép, többszáz pályadíj. Egy szám 90 f, egész évi előfizetés 9 P 60 f

Kérjen mutatványszámot!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVKERESKEDÉSE
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. Postafiók 214.

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Müemlékek Országos *úrnak*
Bizottsága *úrnönek*

Budapest

IX.Rákos u.10.

Ürömi várkápolna

Ortenburg Henrik: Üröm és az ürömi úrkápolna ő császári fenségének, Alexandra Pawlowa nagyhercegnőnek, József főherczeg, Magyarország nádora kitvezének utolsó nyughelye.

4°, 7K, 15L, Pest, 1860.

Ortenburg, Henrik: Rom und die Grabkapelle daselbst ... der Großfürstin Alexandra Pawlowna.

2°, K, L, Lpz, 1860.

Rom, Grabkapelle

Ürömi sírkápolna

Ortenburg Henrik:

Ürom és az ürömi sír-
kápolna Alexandra
Pawlowna nyughelye.
e. n.

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) dísztermében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) dísztermében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"
címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"**
címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Úrnői kápolna

(Alexandra Pavlovna nagyhercegnő, József nádor feleségének sírkápolnája)

Zádor – Rados

219. l.

Vasárnap

9

Vianney János

Hétfő

10

Lőrinc

Kedd

11

Zsuzsanna

Szerda

12

Protestáns naptár

Augusztus

V	9	Emőd
H	10	Lőrinc
K	11	Tibor
S	12	Klára
C	13	Ipoly
P	14	Özséb
S	15	Mária

Ó görög naptár

Július-Auguszt.

V	27	Pantel.
H	28	Nikan.
K	29	Kallin.
S	30	Szila
C	31	Eudoc.
P	1	Aug.
S	2	István

Izraelita

Ürömi gör. kel.

templom

Alexandra) [illegible]

Paulovna főherceg-

nő nyugvó helye

Barcza Bpest 1924

85. l.

Úrom

(Pest vm)

Kápolna 219, 325. l.

Zádor – Rados

Ürom

Vas. Ujs. 1860
408. l.
keppel -

M. D. K.

ÜRHÖSSY Teréz építészhallg.

dolgozatterve:

Az aranyhegyi lakótelep (Repr.)

Kismarky-Lechner Gyula: A városépítési tanszék oktató munkájáról
Magyar Építőművészet 1960. 4. sz. 16. l.

Ürmössy Teréz épitész

M.D.K.

Egyes ötletek megvételi szerzés nélkül

Társtervező: Brenner János, Medgyesi Tamás, Mester Árpád

repr.

Lux Kálmán: A magyar szocialista falu tervpályázat magyar épitőművészet. 1961. 4.sz. 9- 25.l.

Ürmössy Teréz, [építész] MDK

Balatongyörök rendezésére
készült terve díjat nyert.

–: Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Dp. 1964. okt. 2.

Ürmössy Tevéz, építész MDK

A Duna parti sétányok kiépítését fontosnak tartja.

Pakots György: Legfontosabb a Dunapart rendezése 3

ESTI HIRLAP

Bp. 1963. júl. 2.

Ürmössy Teréz épitész M.D.K.

Az ujjárendezett Duna-part 25 000 forintos I. dijjal jutalmazott pályamüvének elképzelése szerint. repr.

Társtervező: Pfannl Egon, Preisich Gábor

Gárdonyi Jenő:Milyennek képzelik a Duna-partot a pályadijnyertes tervezők

Magyar Nemzet 1963. julius 6. 5.l.

Ürmössy Teréz épitész M.D.K.

Résztvett a pesti Duna-part beépitésre kiirt

tervpályázaton.

~~Kaxzevontxlxxásxgyxxegyxlj.xdijx25x000x~~

25000 Ft-al dijazva.

Társtervező: Pfannl Egon, Preisich Gábor

G.J.:Kihirdették a Duna-parti tervpályázatot

eredményét

Magyar Nemzet 1963. julius 2 2. 5.1.

Ürmössy Teréz épitész M.D.K.

A Duna-parti terenyszálló dijnyertes tervükben
Technika Háza / A Petőfi-híd mellett / " "
Társtervező: Pfannl Egon, Preisich Gábor

Gárdonyi Jenő: Milyennek képzelik a Duna-partot
a pályadijnyertes tervezők
Magyar Nemzet 1963. julius 6.5.1.

Ürmössy Teréz épitész M.D.K.

Részt vett a pesti Duna-part beépitésre kiirt tervpályázaton.

25000 Ft-al dijazva.

Társtervező: Pfannl Egon-Preisich Gábor

G.J.:Kihirdették a Duna-parti tervpályázat eredményét

Magyar Nemzet 1963. julius 2 2. 5.1.

MDK

Ürmössy Teréz-Pfannl Egon-Preisich Gábor

A Duna-part ujjárendezésére kiirt pályázaton 25.ooo forintos I. dijat nyertek

Gárdonyi J.: Milyennek képzeli a Duna-partot a páladij-nyertes tervezők. Magyar Nemzet 1963. jul. 6. 3.l.

MDK

Ürögdy Gizella nőiruhatervező

végbizonyitványt nyert

Budiparrajzisk 1932-33. 91 l.

Ürögh

Lavangtorony R. h. 1890/23.

Schulz ferenc 1861

1) Kerentmetnet és távlati várlat.

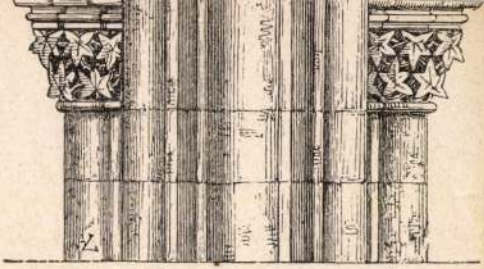

5.

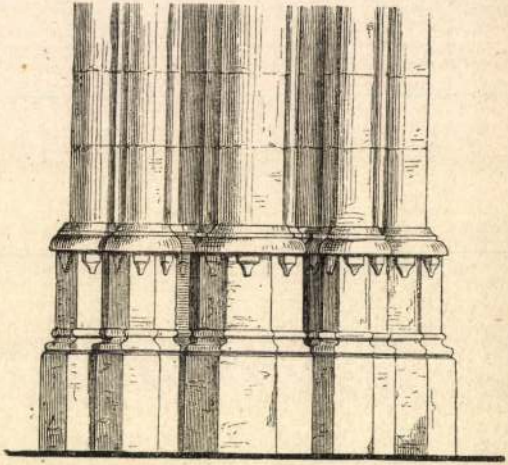

Ürögi József épitész

M.D.K.

Tervét megvásárolták 12000 12000 Ft

Társtervező: Pelecsényi Zoltán, Seregi György, Branczik Károlyné

Sikeresen zárult a korszerű felvonulási épület-tervpályázat

Magyar Nemzet 1966. július 3. 5.l.

Ürögi József M.D K.

Dijazva a pályázaton 12ooo Ft

Társtervező: Jankovich Oszkárä Seregi György

Sikeresnek bizonyult a viztárolók tervezésének pályázata

Magyar Nemzet 1965. dec. 23. 7.1.

M.D.K.

Ürögi József
Ürögi

Jankovich Oszkár: Szakály-Regöly komplex sertéstelep. Épitész-irányitó te vező Jankovich Oszkár, munkatársak Dercsényi Pál és Ürögi József épitészek, Fernezelyi Sándor szerkezettervező mérnök. /képes isnmertetés/

Magy.Ép.ip. 1971.lo.sz. 572-58o.l.

ÜRÖGI JÓZSEF

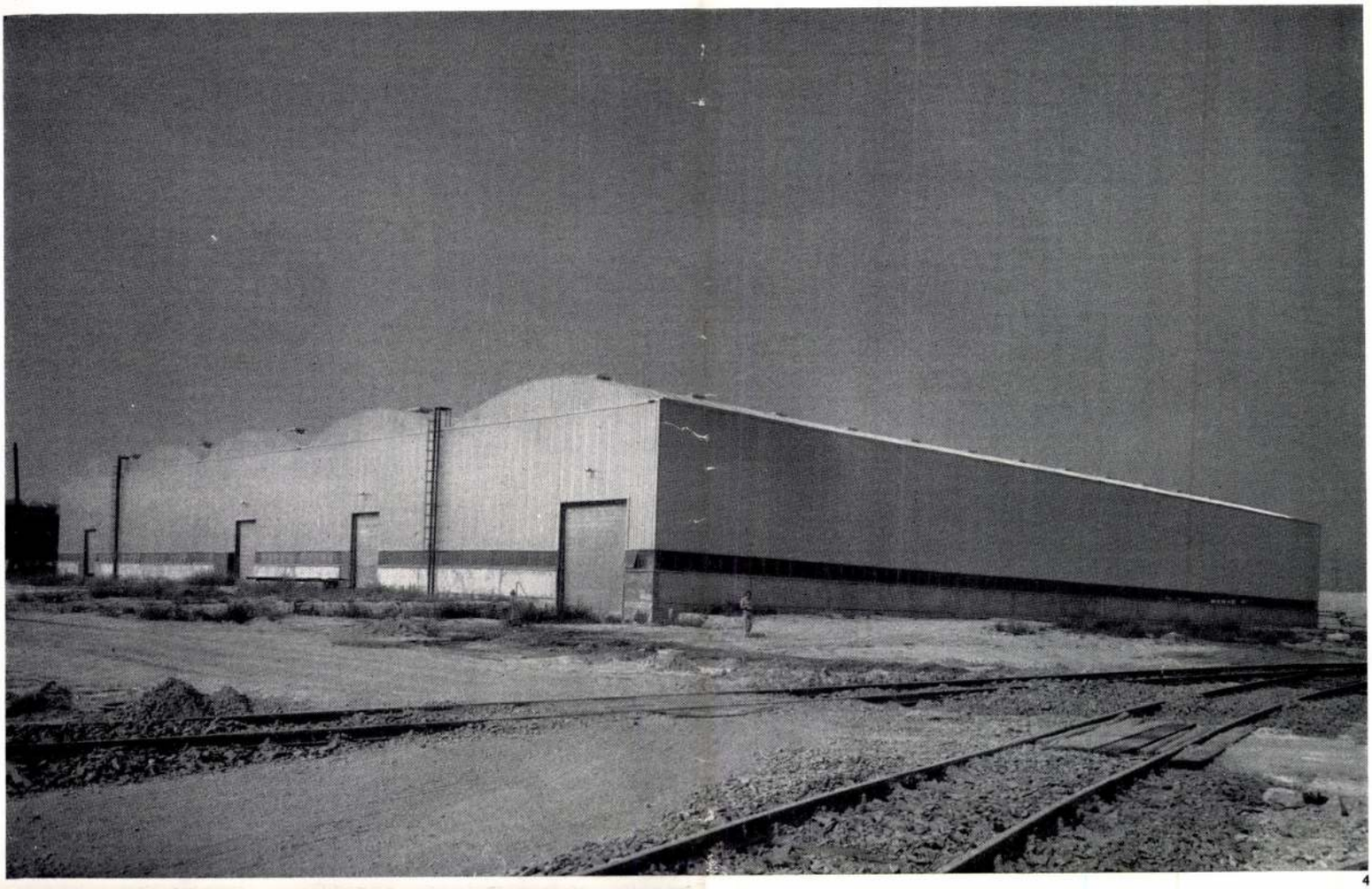

4

Magyar Építőművészet 1981/3

Központi raktárcsarnok, Székesfehérvári Könnyűfémmű

Építész: Ürögi József (ALUTERV—FKI)

Statikus: dr. Fernezely Sándor; statikus munkatárs: Szilli András; gépészek: Farády Mihály, Koza György; elektromos tervezők: Dénes Lajos, Koller Zoltán; kivitelező: Fejér megyei ÁÉV; főépítésvezető: Nagy Zoltán; építésvezető: Király Zoltán; beruházó: Székesfehérvári Könnyűfémmű; műszaki ellenőr: Major Vilmos; térfogat: 83 850 lm^3; alapterület: 7720 m^2; kivitelezési költség: 61 306 eFt; fajlagos költségek: 7,94 eFt/m^2, illetve 0,731 eFt/lm^3.

A létesítmény rendeltetése

A központi raktár az alumínium félgyártmány fejlesztésére irányuló kiemelt nagyberuházás részeként valósult meg. A létesítmény célja, hogy a Székesfehérvári Könnyűfémmű sokirányú — gép, alkatrész, karbantartási anyag, csomagolóanyag, műszer stb. — raktározási gondjait egyetlen, összevont, tömbösített egységben oldja meg.

Az előkészítése során az érdekeltek úgy döntöttek, hogy a központi raktár megvalósítását időben előre hozzák annak érdekében hogy a nagyberuházás időszakában a csarnok a technológiai felvonulás céljait szolgálja. Így mintegy 40 millió forint értékű felvonulási raktár, műhely létesítését lehetett megtakarítani.

Ugyanakkor a létesítmény időbeni megvalósítása a nagyberuházás sarkalatos pontjává vált. A központi raktár építésének esetleges késedelme a teljes 7,2 milliárd forint értékű beruházás ütemes lebonyolítását veszélyeztethette.

Helyszínrajzi elhelyezés

A központi raktár — a beruházás egyéb létesítményeivel együtt — a Könnyűfémmű meglevő épületeitől keletre — korábban mezőgazdasági célú területen került elhelyezésre.

Az épület — funkciójának megfelelően — saját iparvágánnyal és hét közúti csatlakozással rendelkezik.

A csarnok a beruházás keretében megvalósuló azonos szerkezeti kialakítású — így hasonló megjelenésű épületek — együttesének részét képezi.

Funkcionális megoldás

A raktárépület négy funkcionális egységből áll:

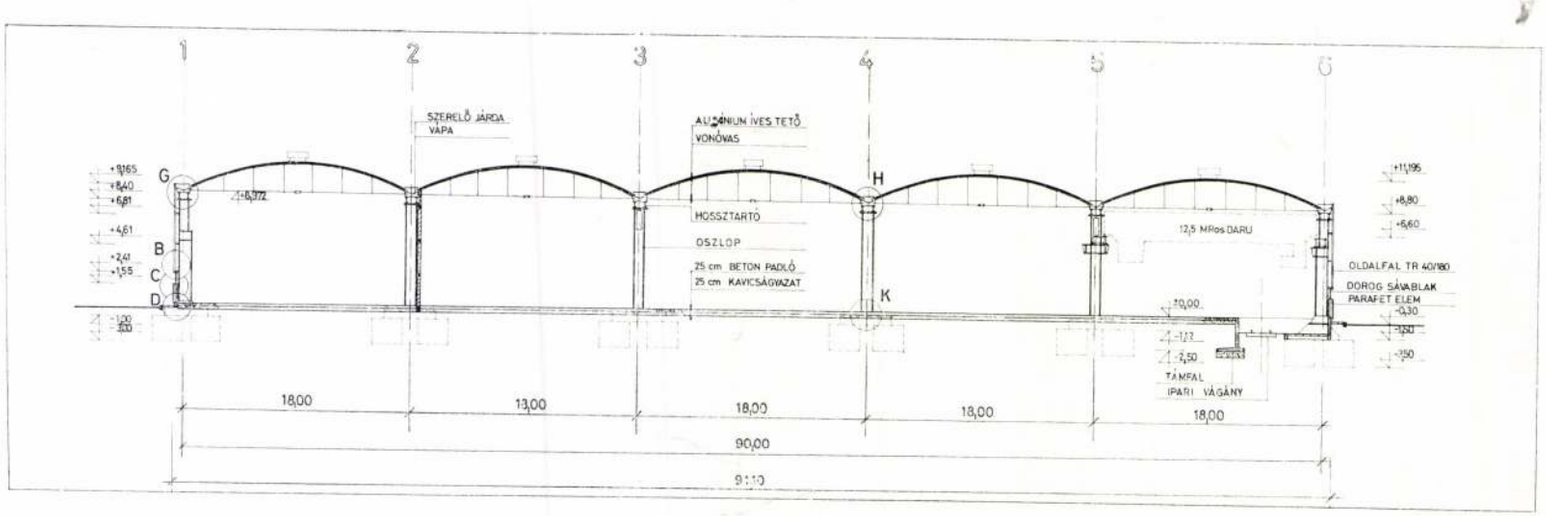

1

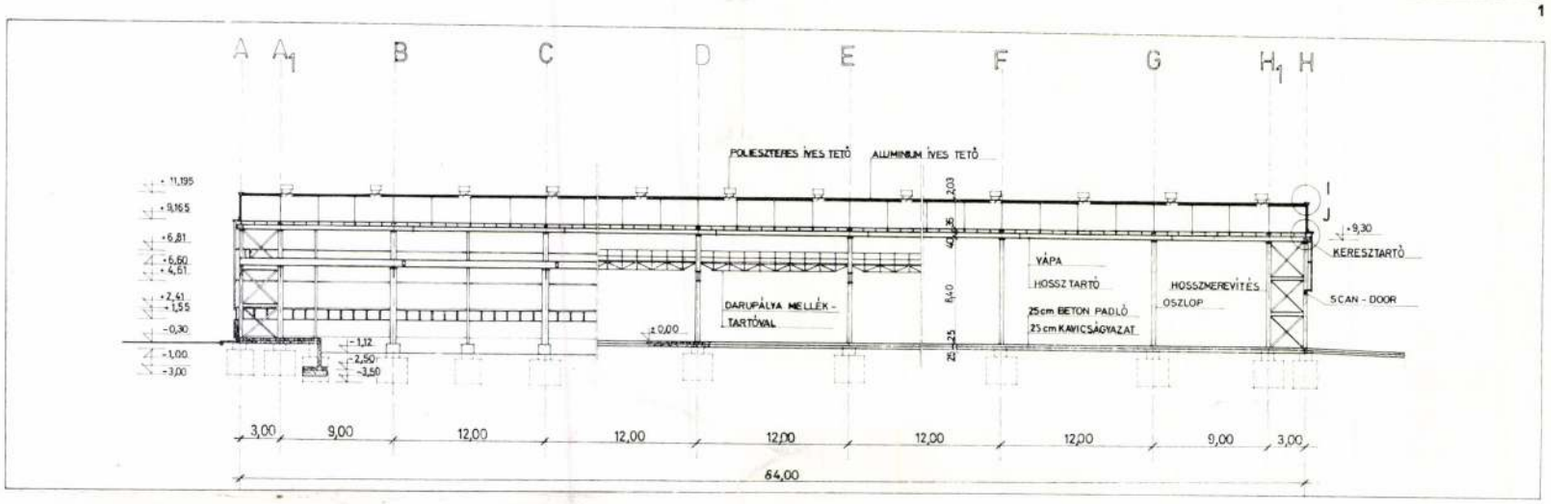

2

— nehézáru-raktár,
— egységrakomány-raktár,
— műszerraktár,
— csomagolóanyag-raktár.

A nehézáru-raktár — alapvetően — a Könnyűfémmű nagy berendezéseinek (prések, hengerállványok, daruk stb.) TMK raktáraként szolgál. A tárolás a padozaton történik.

A padlóterhelés 8 Mp/m². A nehéz elemek rakodásának biztosítására az egyik hajón az iparvágány végig fut, és 12,5 Mp-os futódaru került beépítésre.

Az egységrakomány-raktárban raklapos tárolást terveztünk. A kiszolgálást forgóvillás, elektromos targoncák biztosítják.

A műszerraktárban polcos, rekeszes tárolás van. Ennek a helyiségnek a temperálása 18 °C.

Újszerű a csomagolóanyag-raktár kialakítása. Az eredeti elképzelések szerint a csomagolóanyag: papír, fa, műanyag fólia, az előbb felsorolt funkcionális egységekben került volna elhelyezésre. Ebben az esetben a raktár egész területén a tűzterhelés 400 Mcal/m² értéket ért volna el. Könnyűszerkezet alkalmazása esetén a teljes 7700 m²-es csarnok összes fémszerkezetének tűzgátló anyaggal való bevonását követelte meg. Tűzfalakkal leválasztott, különös gonddal kialakított, füstérzékelő berendezéssel felszerelt 540 m²-es „éghető anyag" raktár egység kialakításának mintegy 6 millió forint értékű, jelentős élőmunka ráfordítását igénylő tűzvédelem vált megtakaríthatóvá.

Építészeti kialakítás

Az építészeti kialakításnál igazodni kívántunk a már meglevő csarnokok külső kialakításának strukturális rendjéhez, másrészt meghatározóak az ALU-DONGA rendszer adta lehetőségek.

A csarnok külső térelhatárolásának tervezése során 3 eltérő magassági méretű burkolati sáv adódott:

— előregyártott vb. parapet elemek,
— felette „DOROG" típusú acél ablaksáv, majd
— tömör felületi egységként alumínium trapézhullámlemez burkolat.

A körülbelül azonos oldalhosszakból adódó tömegformálást egyrészt a fenti — különböző anyagú és magassági méretű — térelhatárolással kívántuk bontani, másrészt a végfalak homlokzatán jelentkező íves tetőszerkezet megjelenése teszi oldottabbá a kubatúra merevségét.

A dongák ívei — bár eltérő léptékben, de szerencsésen — harmonizáltak a régi technológiai csarnokok hiperbolikus-paraboloid héjainak íveivel.

A formaképzésnél a színdinamikai lehetőségekkel élve igyekszünk további tónus-különbségeket létrehozni a hangsúlyosan nagy felületet adó alumínium burkolat hatásának kiegészítése céljából. Ezért mind a homlokzaton jelentkező acélanyagok felülete, mind a belsőben megjelenő acél vázszerkezet „párizsi kék" színezést kapott. Az épületgépészeti vezetékeket sárga és piros mázolással terveztük. Célunk az volt, hogy a könnyűszerkezetes építési módot és az alumíniumipart burkolati anyagaiban és arányaiban jól reprezentáló épület valósuljon meg.

Szerkezeti kialakítás

A központi raktár ALU-DONGA rendszerű, daruzott, könnyűszerkeztes csarnok.

Az alapozás 2,00 m, ill. 2,40 m átmérőjű, rövid kút. A Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat teljes gépsorral rendelkezik a kútalapok előállítására, így ezt az alapozási módot jelentős élőmunka-megtakarítással, csökkentett átfutási idővel lehetett kivitelezni.

A vázszerkezet a Kohászati Gyárépítő Vállalat által gyártott, hegesztett I-tartókban épül fel.

Az oszlopok IA—1000, ill. IA—700-as szelvényűek. A főtartók 2 db IA—400 szelvényből kialakított, 12 m támaszközű, folytatólagos többtámaszú tartók. A csarnok elején és végén 3 m-re oszlopkettőzés és „Andráskereszt" rácsozás biztosítja a térbeli merevséget. Valamennyi hajó daruzható, a darupálya tartó IA—700-as szelvényű, rácsozott melléktartóval. A vázszerkezet valamennyi eleme beépítésre készen érkezik a helyszínre, a szerelés csavarozással történik.

A fajlagos acélszerkezeti anyagfelhasználás: 44,13 kp/m². A tetőszerkezet a Hódmezővásárhelyi Fémipari V. gyártmánya. A 18/I. jelű hőszigetelt, alumínium, íves tetőelemek közé 7 m-enként poliészteres bevilágítós elemek kerülnek. A bevilágítós tetőelemekbe

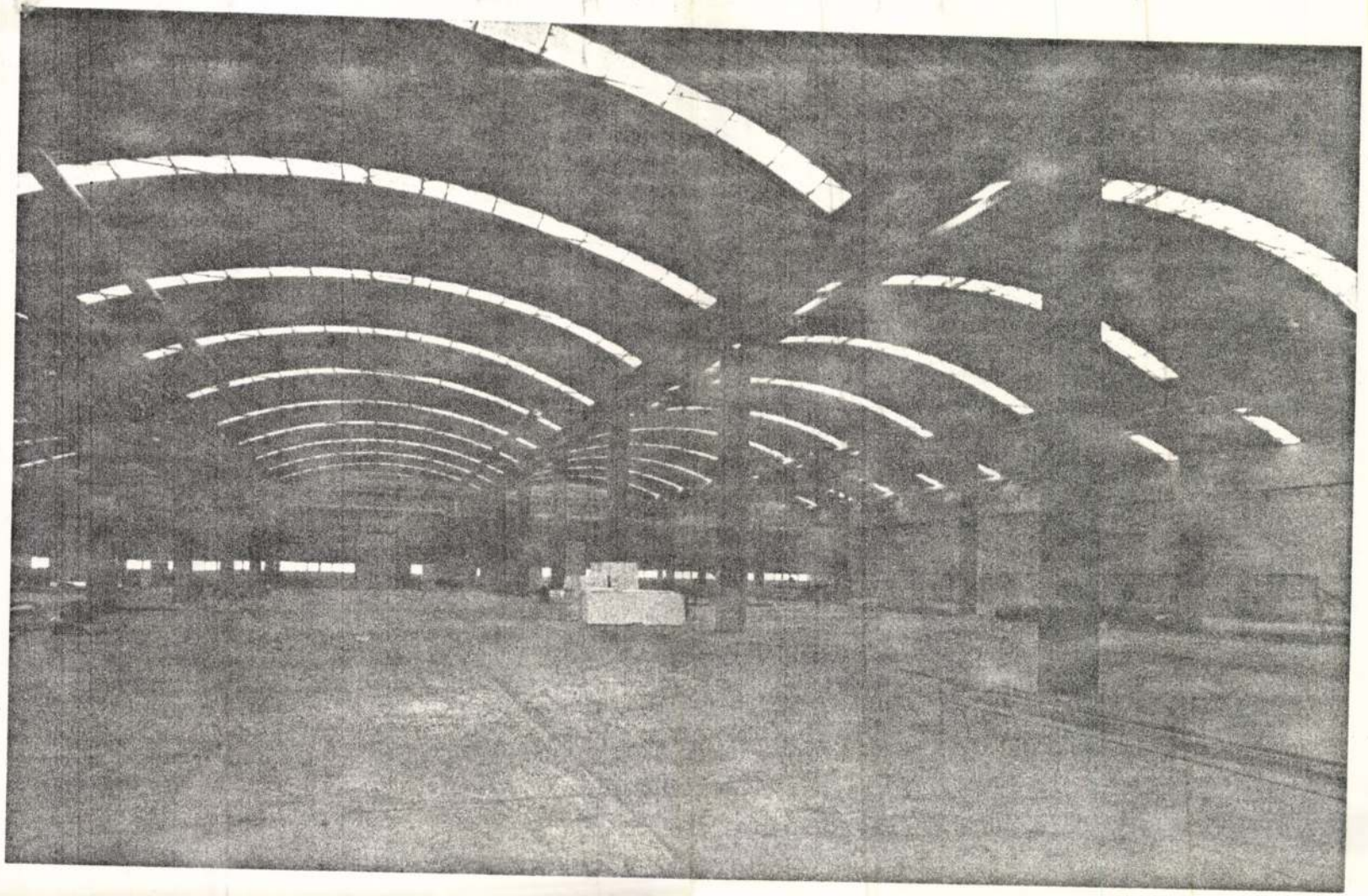

3

van beépítve a 600×1200 m méretű, zárható tetőszellőző.

Fajlagos alumíniumfelhasználás: 9 kp/m².

A tetőelemek komplexen előregyártva (héjalás, külső-belső felületképzés, hőszigetelés) kerülnek szállításra és beépítésre.

A lábazat: „KP" típusú előregyártott vasbeton panel. Az ablaksáv: Dorog típusú acél szalagablak. A függőleges térelhatárolás: alumínium trapézlemez, szórt azbeszt, ill. üveggyapot hőszigeteléssel. A bejárati kapuk „Scan-door" típusúak.

A csarnok szerkezeti rendszerét a magas fokú előregyártás jellemzi. A váz és a tető felépítéséhez mindössze ötféle, komplexen előregyártott elem összeépítése szükséges.

Oltóvízellátás: a BM TOP 4/1974. sz. rendelete szerint. A raktárat a gyári tűzjelző rendszerbe be kellett kapcsolni. Az éghető anyagraktár füstjelző érzékelőkkel és a hozzá tartozó riasztóval van felszerelve.

A rendszer ismétlődő felhasználásának lehetőségei

A központi raktár az ALU-DONGA könnyűszerkezetes rendszer alapelemeinek és szerkesztési elveinek felhasználásával készült, a 18 m fesztávolságú változat prototípus épülete. A 12,5 Mp-os daruzás, valamint a nagy belmagasság (8,70 m) egyedi megoldásokat tett szükségessé.

1. Keresztmetszet
2. Hosszmetszet
3. Belső kép a kész csarnokról
4. Az üzemelő csarnok belső képe

1. Section transversale

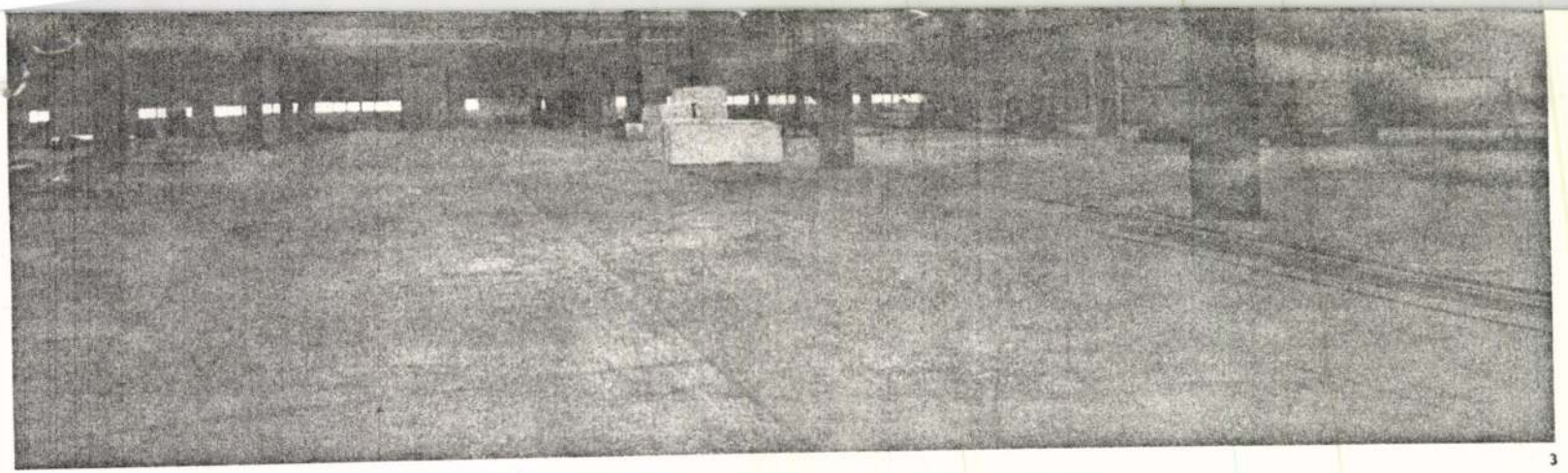

3

van beépítve a 600×1200 m méretű, zárható tetőszellőző.

Fajlagos alumíniumfelhasználás: 9 kp/m².

A tetőelemek komplexen előregyártva (héjalás, külső-belső felületképzés, hőszigetelés) kerülnek szállításra és beépítésre.

A lábazat: „KP" típusú előregyártott vasbeton panel. Az ablaksáv: Dorog típusú acél szalagablak. A függőleges térelhatárolás: alumínium trapézlemez, szórt azbeszt, ill. üveggyapot hőszigeteléssel. A bejárati kapuk „Scan-door" típusúak.

A csarnok szerkezeti rendszerét a magas fokú előregyártás jellemzi. A váz és a tető felépítéséhez mindössze ötféle, komplexen előregyártott elem összeépítése szükséges.

A csarnok légterében megvalósult szociális helyiségcsoport és hőközpont, négyszögacél vázon „Durinyp" burkolatú.

Épületgépészet

Csapadékvíz-elvezetés: a vápákban egy réteg 1,2 mm vastag TAURUS W fóliaszigetelés, a tetőelemekhez szorítóléccel és Bayflex tömítéssel kapcsolva. A gyűjtő- és levezető rendszer hegesztett acélcső.

A csarnok szellőztetése — alapvetően — gravitációs rendszerű. A helyiségek rangsorolásáról, valamint depressziós időszakban az előírt légcsere biztosításával léghűtő, szellőző berendezés gondoskodik.

Alapegysége: Chrysler-rendszerű klímaelem, a légelosztást a csarnok hosszanti tengelyében vezetett gumifúvókás alu. spirócső vezetékek biztosítják.

Oltóvízellátás: a BM TOP 4/1974. sz. rendelete szerint. A raktárat a gyári tűzjelző rendszerbe be kellett kapcsolni. Az éghető anyagraktár füstjelző érzékelőkkel és a hozzá tartozó riasztóval van felszerelve.

A rendszer ismétlődő felhasználásának lehetőségei

A központi raktár az ALU-DONGA könnyűszerkezetes rendszer alapelemeinek és szerkesztési elveinek felhasználásával készült, a 18 m fesztávolságú változat prototípus épülete. A 12,5 Mp-os daruzás, valamint a nagy belmagasság (8,70 m) egyedi megoldásokat tett szükségessé.

Hasonló szerkezeti megoldással, jelenleg az alábbi csarnokszerkezetek kivitelezése készült el:

— Székesfehérvári Könnyűfémmű. Présmű II.
— Székesfehérvári Könnyűfémmű. Szélesszalaghengermű II.
— Alumínium Szerkezet Gyár Raktárcsarnok.
— Hódmezővásárhelyi Fémipari Vállalat. Műhelycsarnok.

Az ALU-DONGA könnyűszerkezetes rendszerre vonatkozóan adaptálható rendszertervek és katalógusok állnak rendelkezésre. CSOMITERV végezte, ill. végzi.

Ki kell emelnünk a Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat szakembereinek a központi raktárcsarnok megvalósítása során tanúsított alkotó hozzáállását, szervezett, magas színvonalú munkavégzését.

Ü. J.

1. Keresztmetszet
2. Hosszmetszet
3. Belső kép a kész csarnokról
4. Az üzemelő csarnok belső képe

1. Section transversale
2. Section longitudinale
3. Vue intérieure sur la halle terminée
4. Vue intérieure de la halle en fonction

4

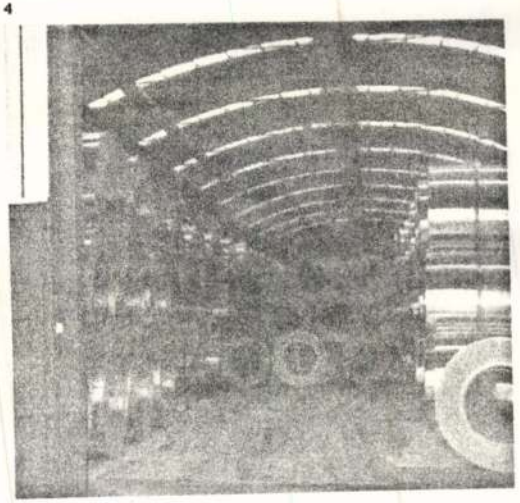

<Üröm és az üröm

várkápolna>

Ortenburg Henrik:

<> ő császári fenségének, Alexandra Pawlowna nagyhercegnőnek József főhercegnek, Magyarország nádora hitvesének utolsó nyugvó helye. 2-r, 7 kép. 15 l. Pest 1860

Gent (1707)

U. az német nyelven Gent (1708)

A visegrádi Salamon-f

Junius h

a mellékelt heti jegyze

május havi tulk

1	Junius	16ban	Bevétel
2	"	9ben	Munkások nyugt
3	"	12ben	Linek ferencné
4	"	"	Kubyánszky
5	"	"	Frölich József
6	"	"	Zeller ferencz
7	"	16ban	Kézi kiadások J
8	"	"	Nagrandlilány kikü

ösm

Bevétel: 65

Kiadás: 68

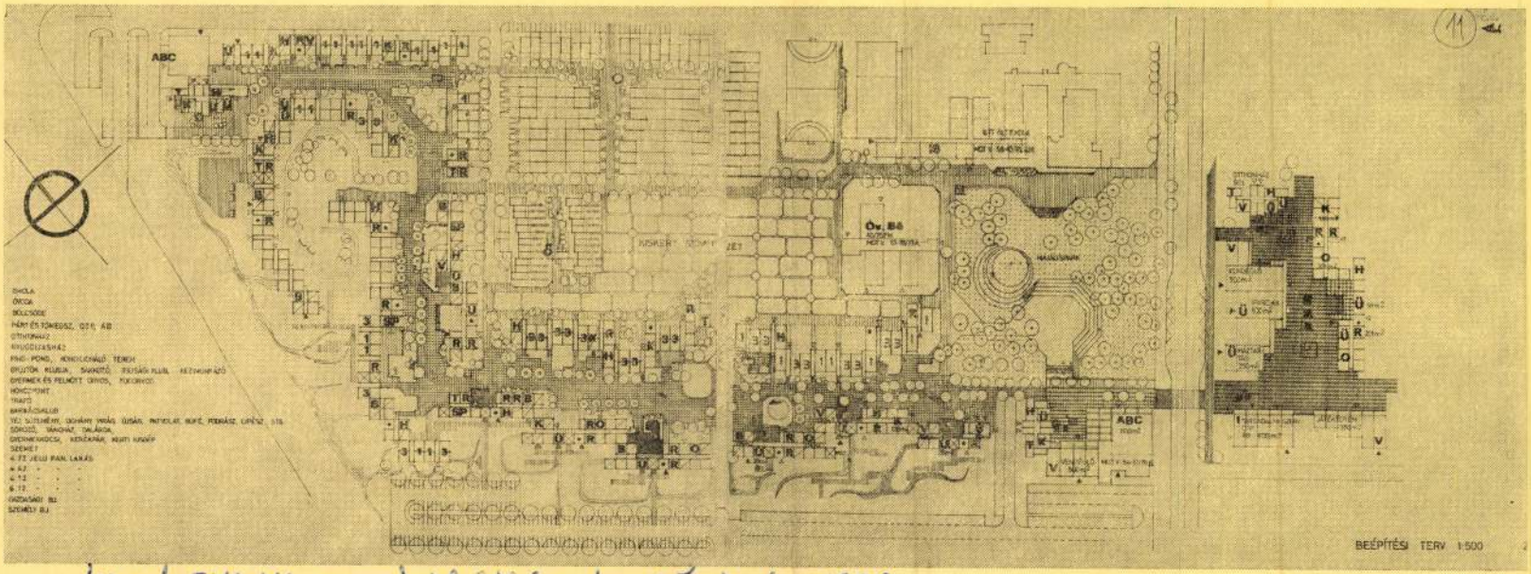

Lipest, Fóti úti munkásszálló terveinek, 1978

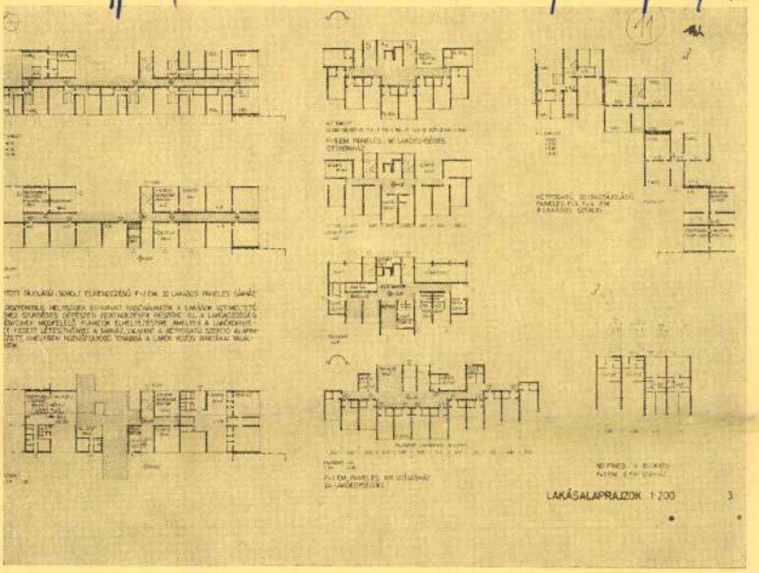

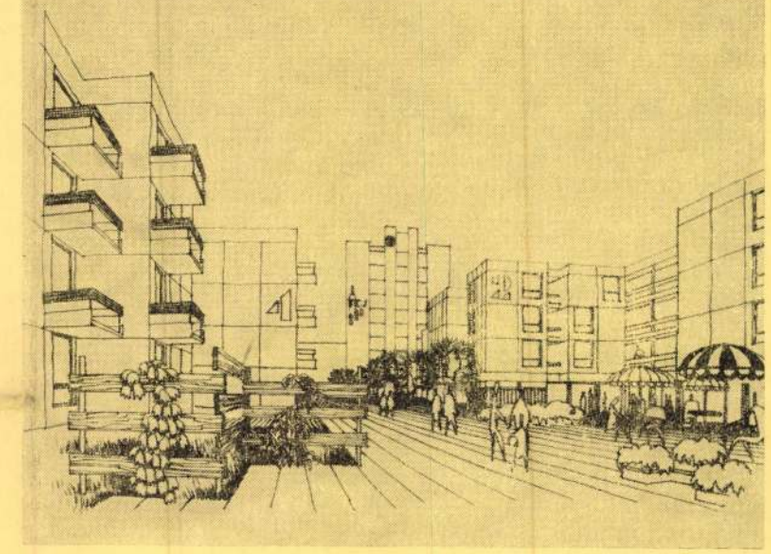

III. díjat nyert 11. sorszámú pályamű

Szerzői: **P. Ürmössy Teréz**
Barsy Istvánné
Mészáros Ferenc

„A terv a »hagyományos« lakótelepi felfogású munkák közé tartozik. Szerkezete a területet hosszában három lineáris sávra osztó alapelrendezésből indul ki, két szélén a lakó-, középen a közintézmény zónával. Térarányai viszonylag intim jelleget biztosítanak. Beépítési megoldása elég jól ütemezhető. A monotónia elkerülése érdekében alkalmazott eltolt szekciókapcsolatai helyenként túlformáltak és ezzel a tiszta ütemezhetőséget is befolyásolják.

A telepítésből következően a közintézményeket hagyományos módon szervezik központtá a tervezők, ezért eléggé szétesők, helyenként túlzott gyalogos felületekkel. A műleírásban hangsúlyozott «kollektivizált» életmódot a terv nem bizonyítja eléggé. Alapfokú intézményei közül az általános iskolát — összesen 16 tanteremmel — két helyre telepítik. A Megyeri út forgalma nem olyan nagy, hogy egy jó helyen elhelyezett oktatás-nevelési központban ne legyen megoldható ez a program. Az óvodai férőhelyek számát feleslegesen eltúlozzák.

Zöldterületi rendszerét a terv a meglevő adottságok figyelembevételével jól alakítja ki. Kis «hobbi» kertek telepítésével és közintézmények — otthonházak — ehhez kapcsolódó elhelyezésével jól funkcionáló zöldterületi sávot biztosít (összesen 1698 lakást telepít). A kis kerteket helyesebb lett volna a védősávban, vagy a családiházas övezet mellé helyezni. Bemutatott lakásalaprajzai különösebben kiemelhető javaslatot nem tartalmaznak. Ugyanez a megjegyzés vonatkozik a tervezett otthonés nyugdíjasházak alaprajzi megoldására is.

A pályamű a humánusabb, emberibb karakterű megoldások felé keres utat. A közösségi létesítmények elhelyezése logikus, a központ funkcionális rendje jó, kapcsolata a lakóépületekkel megoldott. A lakásnagyságok és épületszintszámok egymással összhangban vannak. Kedvező a gépkocsiforgalom elválasztása a gyalogosforgalomtól.

A pályázók 93%-ban panelos technológiát terveznek, mértéktartóan irányozzák elő a középmagas épület kategóriát (16%). Túlnyomó többségben 4 szintes épületeket terveznek. A középmagas épületekben elhelyezett 270 lakást a 3 db otthonház kialakítására használják fel. Az öregek házát helyesen földszint+1 emeletes megoldással, saját tervezésű panelos sejtekből alakítják ki. A tervmegoldás szerkezetileg átgondolt, mértéktartó, ugyanakkor városképi megjelenése is megfelelő. Igazolja, hogy lényegileg azonos szerkezettel, megfelelő szinten megoldható a feladat."

P. Ürmössy Teréz

Magyar Építőművészet 1979/5

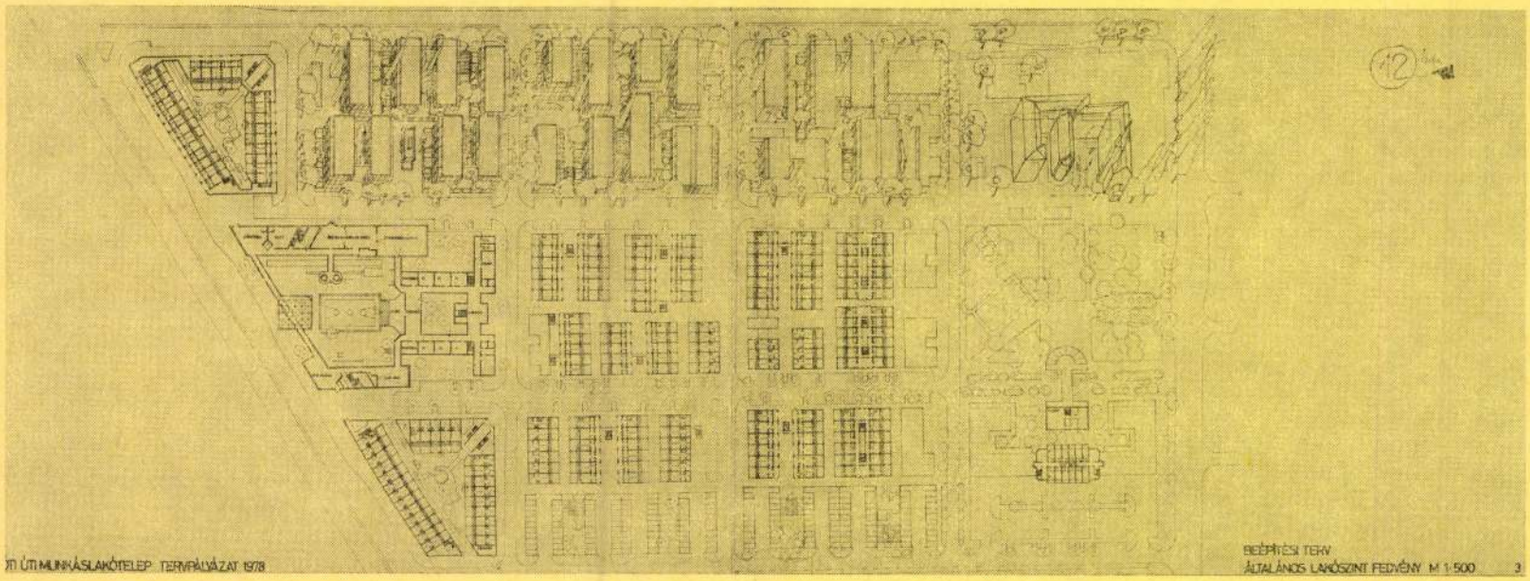

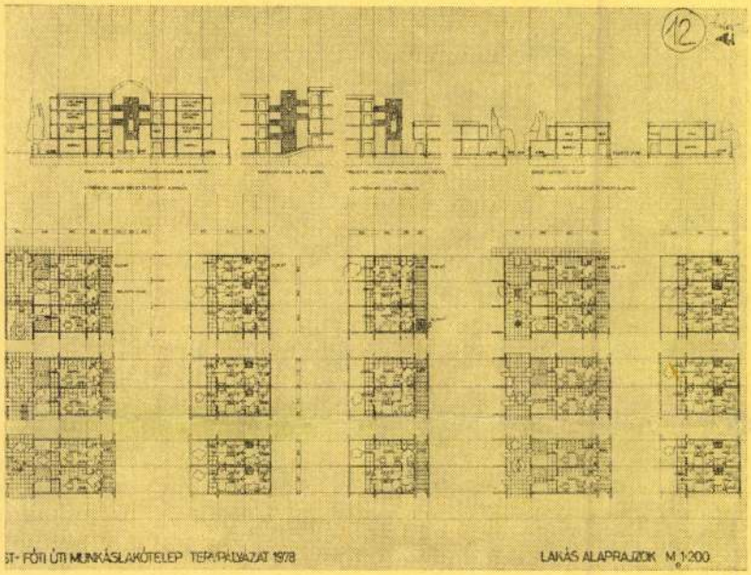

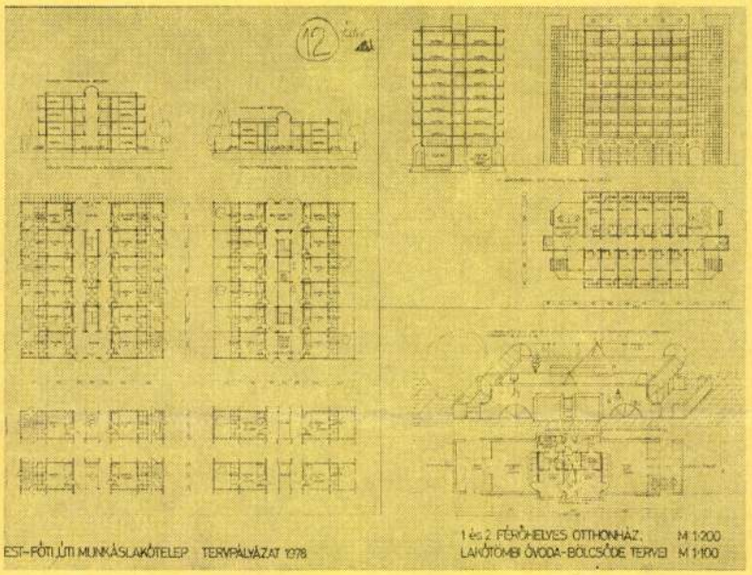

II. díjat nyert 12. sorszámú pályamű
Szerzői: Bodonyi Csaba
Ferencz István
Gergely Katalin
Horváth Zoltán
munkatársak
Koncz János
Gonda Antal
Domb Teodóra
Tóth Márta

„A jelenlegi városszerkezet (utcahálózat) megtartásával folyamatos átépítés lehetőségét biztosító javaslat. Területfelhasználási, szerkezeti elveit hagyományos értékrendünk szerint értékelni csak a pályázat alapelveinek értelmezése után lehet. A megvalósítás során az időtényezőt, valamint az öntevékenységet figyelembe vevő, nyitott metodikát javasoló terv, amely sajátos módon elégíti ki a kiírásban támasztott általános igényeken kívül az újpesti specifikumokat is. A feladat megoldásának ez a megközelítése — kipróbálatlansága ellenére — elvileg nem zárható ki, sőt újszerű gondolatainak értéke miatt különös figyelmet érdemel. A felvetett ötletek sokrétűek, változatos, új léptékű épített környezetet eredményezhetnek, mely alapjául szolgálhat a kollektív élet kialakulásának. A jelenlegi városrendezési, építési gyakorlat átértékelésének szándéka azonban több vitatható megoldást is eredményez. Ezek közül a legfontosabbak: a beépítés túlzott intenzitása, az összefüggő zöldterületek hiánya, az alulméretezett gyermeknevelési és kereskedelmi szolgáltató létesítmények, a túlzott mértékű közösségi létesítmények rendszere. A meglevő utcahálózat egyes elemeinek megszakítása, kiiktatása, belső gépkocsi-közlekedés korlátozása is a terv előnyére vált volna, biztosíthatta volna a tömbök egymás közötti (észak—dél) gyalogos kapcsolatát is. Különösebb gondot — alapelvének következményeképpen — az utcaképek képzésére nem fordítanak a tervezők, s ez a Fóti út mentén már nem mellőzhető. A lakásalaprajzok, a választott méretrend a korszerű lakásépítési elveknek megfelelnek, gazdaságos kivitelezési lehetőséget nyújtanak.

Indokolatlanul magas arányban alkalmaznak a tervezők F+4 szintes épületeket. Javasolt átlaglakás alapterülete 69 m², ma még túlzott. A lakóközösségi üzemeltetést is lehetővé tevő óvoda-bölcsőde javaslat előremutató, újszerű gondolat, bár realitása ma még vitatható. Közművesítési gondokat a pályamű nem vet fel, jól alkalmazza a terület adottságait, a gazdaságos közművesítés lehetőségét. Értékelhető a faállomány kezelése, az orientációs jelentőségű és hangulatteremtő épületek felhasználása az új struktúrában."

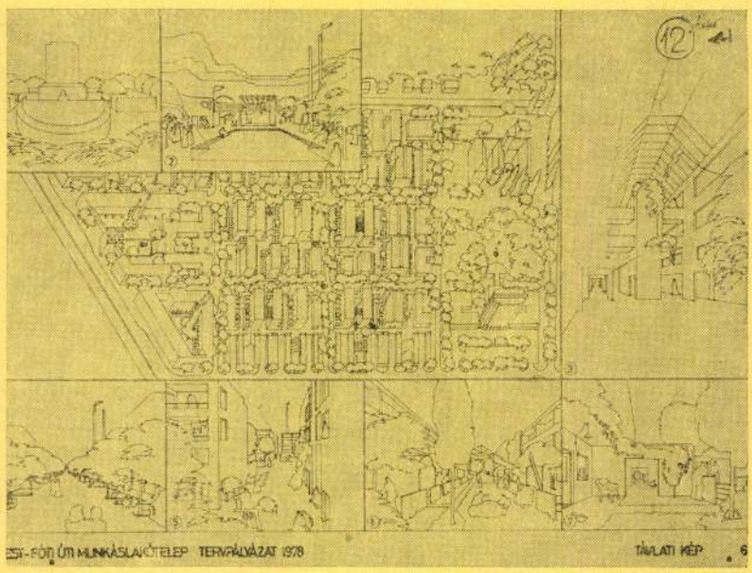

Ürmössy Domokos

butorterverő

1913–14

Ejmisk 1930

89 l.

a Számvevőséget, hogy a Magyarország
id. W e i n w u r m A n t a l által
ejében utaljon át a Kir. Magyar Egye-
ekkszámlája javára Hatszáznyolcvannyolcz

340 - 4
---------szám.
55 - 1930.

Klisé költségek kiutalása.

melléklet száma: 0

A Műemlékek Országos Bizottságának, folyó évi augusztus hó 27-én kelt 367. számu felterjesztésére, tudomás végett, másolatban megküldöm.

Budapest, 1930. szeptember hó 12-én.

A miniszter rendeletéből:

MDK

Úrmössy Lászlóné

Tatabányai Képzőm. és Ipram. Társ. levele
Szentiványi Gyulának, 1948. febr.

Ürmösy Lászlóné, tanár, iparmüvész

szül. 1891. Sátoraljaujhelyen.

Angyal Tatabánya

MOB Könyvtár

939.

zágos Bizottsága

ány	száma:	—	19 —
	kelte:	1726.	19 39.
	beérkezése:	727.	19 39.

ek száma:

elintézett szám:

áma:

áma:

ista:

Ürmössy Teréz, építész

L: Horváth Lajos

Szöllősi Ferenc: Két építész, két remekmű 3

Esti Hirlap, Bp. 1979. ápr. 3.

Ürmössyné Benczúr Elza

— **Dolányi Benczur Ida és Elza kiállitása.** Dolányi Benczur Ida és Ürmössyné Benczur Elza kép- és iparmüvészeti kiállitást rendezett Horthy Miklós-ut 16. szám alatti mütermében. A kiállitás december 16-ig dijtalanul tekinthető meg hétköznap délelőtt 10—1 és délután 5—8 óra között, vasárnap délelőtt 10—1 óráig.

Ujság, 936.XII.3.
P.H. 936.XII.3.

Lőrinczyné Benczur Ella

szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

Ürmössyné Benczuk Elza ipakmüvész

Benczuk Gyula lánya.

hűtermében lakácsonyi kiállítást

rendezett bőrtárgyaiból

Nemzeti Ujság 1938 XII. 10

Ürmössyné Benczur Elza

néhány magyar szép gobelint állitott ki
(Duna u-i „Kis Szalon" kiáll.)
(Szinhatásukban a belga, kompoziciójukban
édesapja pennek képeire emlékeztetnek.)

(m. v.). – N. U. 930. XI. 16.

A BENCZUR NŐVÉREK

Ármósiné Benczur Elza iparművészeti tárgyai.

-huszárok emlékművét Istók János
, akinek e munkájáért elismerésül
ár, az ezred tulajdonosa, e saját-
llátott fényképét küldte meg.

Homonnay Márton, a közismert kitünő vizipólójátékos és menyasszonya Szőke Kató, a többszörös magyar uszóbajnoknő. Esküvőjük hétfőn volt az Egyetemi-templomban.

Ürmösiné Benczur Ilza
ip. mův.

(Benczur vývoreh koll. kniell.)

Magyarság

M.D.K.

Ürmössyné Benczur Elza

Magyar motivumu fafestéseivel szerepelt a tárlaton, mint Domokos Mariska: "Magyar müvésznők kiállitása" c. beszámolójában irja.

Magyar Salon, Bp. 1901. junius hó
280-283. lap

MDK

Ürmössyné Benczur Elza

Torockói bababutorai a kiallitason.

Dr.Éber László: A Karácsonyi kiáll.

Magyar Iparművészet, 1905. 24.l.

Ürmössyné Benczur Elza M.D.K.

magyar mustrás festett fadobozok

Györgyi Kálmán: Az iparművészet a párisi kiállitáson
A világ iparművészete Párisban, 1900. Szerk. Pittler
Kemill és Györgyi Kálmán
Klny. a Magyar Iparművészet 1900. évi folyamából 35.1.

MDK

Ürmössyné Benczur Elza

Ürmössyné Benczur Elza és Bolanyi Benczur Ida otthonukban kép- és iparművészeti kiállitást rendeztek.
Ürmössyné Benczur Elza magyaros bőr- és fadiszműveit állitotta ki.

Cikk: Műterem-kiállitások.

Pesti Hirlap, 1939.dec.15. 10.1.

MDK

Ürmössyné Benczur Elze

György K: A keleti vásár iparművészete. Magy. Iparművészet. 1921. 35-38 l.

MDK

Ürmössyné Benczur Elza

gobelin-szőnyeg

Erdélyi müvészeti kiáll. dr. K. I: Épitő- és iparmüvészek. Erdélyi Szemle, 1919, jun. 286 l.

Ürmössyné Benczur Elza

Iparmüvészeti munkák a vitrinben

A Budapest-Szentimrevárosi kulturegyesület
képzőmivészeti és iparmivészeti kiállitása.
1935. 5 l.

Ürmösyné Benczúr
Elza

art hüzem

Benczúr-Elza

alatt
ítam
meg

Mélyen tisztelt Urunk !

Van szerencsénk fölkérni, hogy a mellékelt meghivóink szerinti KIÁLLITÁS-unkat sziveskedjék nagybecsü látogatásával megtisztelni és ha tetszését megnyeri ,róla becses lapjában néhány szóval megemlékezni.

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1938. Nov. 28.

Bencsúr Ida

Ürmässyné - Bencsúr Elsa

Ürmössyné Benczúr

Elza

l.

Fittlajosgyi

35. l.

MDK

Ürmössyné Benczur Elza:

Iparmüvészeti munkák a vitrinben

A Budapest-Szentimrevárosi Kulturegyesület kiáll.
1935. Bp. XI. Horthy Miklós ut 15/d.

Ezd-Ürmössyné Benczur Elza

festett gobelinjeit állitotta ki.

A Benczur növérek kiállitása.

N. U. 930. XI. 14.

Ürmösi Sándor, festő

Ikat. Szemle, 1894. 110.-119. o.

p.: Képkiállitásunk.... etc.

önálló táblakép, Ürmöji Sándor „Az egyetlen menedék" c. képe

Kat. Szemle, 1894. 110.-119.o.

p.: Képkiállitásunk... etc.

Ürmösy Sándor /1863-1916/

Álló női akt, of.

Árv. Közl. 1939. 4. rk.sz.

MDK

Gyenes Gitta és Tóth Sándor kiáll. Szépm.Kiáll. helyiségeibenm 1933. okt.

Ürmösi Sándor MDK

A tüz, olf.

Műcsarnok 1897. téli kiáll.

Ürmösi Sándor MDK

Az erdő széle, olf.

Lesben, olf.

Mücsarnok 1898/99. téli kiáll.

Ürmösi Sándor MDK

„ülemile dal, pasztell

Műcsarnok 1895/96. téli kiáll.

MDK

Ürmösi Sándor, festöm.

A tüz. Vevője: Nemeshegyi Sándor.

Műcs. - 1897-98 téli kiáll.
Vásárlások. - Műcsarnok.1898. 54.1.

MDK

Ürmösi Sándor, festő

A nyár. Olf.

A "Visszautasítottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 7.1.

Ürmösi Sándor

MDK

Tavasz a Margitszigeten, olf.

Műcsarnok 1897. téli kiáll.

Ürmösi Sándor

MDK

Este a Lánchidon, olf.

Műcsarnok 1894/95. téli kiáll.

MDK

Ürmösi Sándor

A műcsarnok téli tárlata. Vas. Ujs. 1897. 827-828.l.

Ürmösi Sándor

MDK

Az egyetlen menedék, pasztell

Mücsarnok 1893/94. téli kiáll.

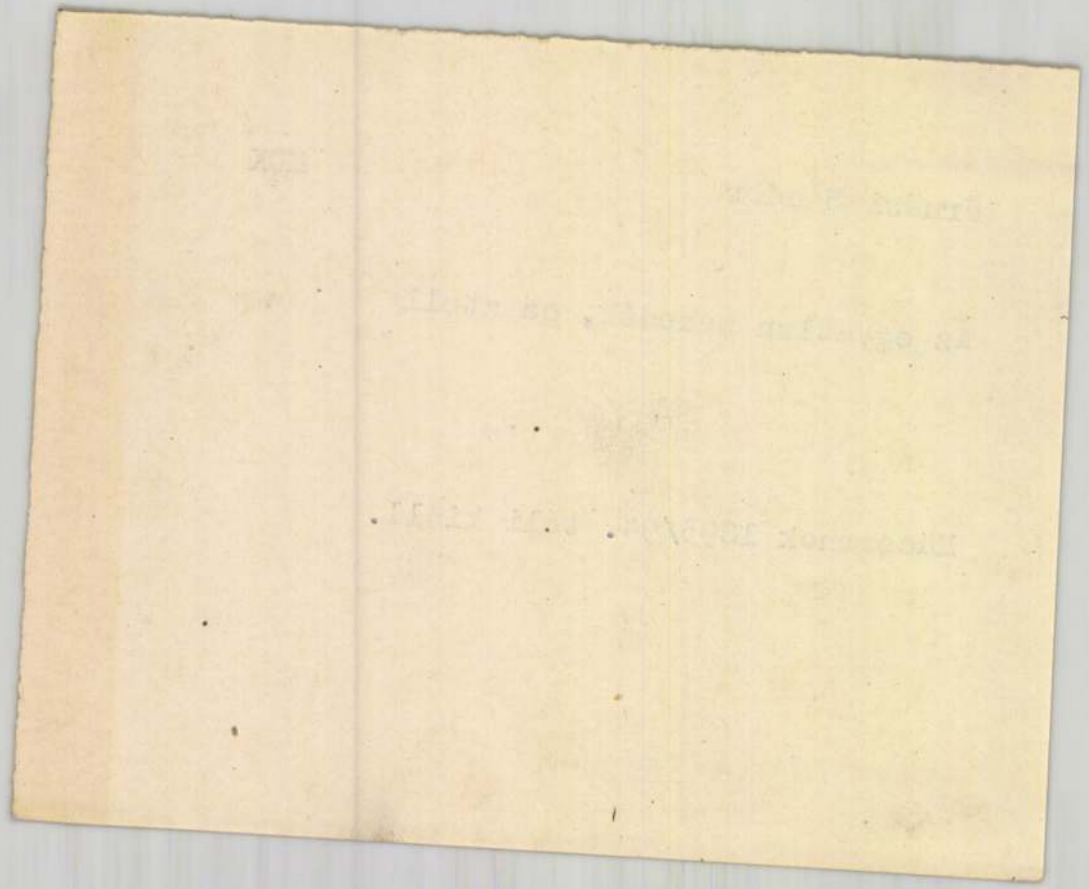

MDK

Ürmösi Sándor

Téli őrjárat, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

MDK

Ürmösi Sándor. festöm.

Fülemile dal. Vevője: dr. Rothmann Ármin
/Iam.kiáll. /

Műcs.- Téli kiáll 1897-98.

Vásárlások. - Műcsarnok. 1898. 54.l.

Magánosokmvásárlása.

MDK

Ürmössi Sándor

A milléniumi kiállitás plakátja. Vasárnapi Ujság 1895é 6. sz.

MDK

Ürmösi Sándor, festő

Kis Parasztlány. Olf.

Ma gány. "

A "Visszautasítottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 18. l.

MDK

Ürmösi Sándor,

a kultuszminiszterhez benyujtott ivet ö is aláirta tiltakozásul Hock képv. reformkodása ellen a magy. müvészet terén.

Ujváry Ignác.: Válasz az "Okiratos válaszra". Mücsarnok. 1898.nov.27. 155.l.

MDK

Ürmösy Sándor, festö
1863-1916

Hegyi táj. Olf. v. Jelz.l.j."Ürmösi S.98."

Nemz.Szal.Müv.Egy.-Szérfv.Kpt.és Tört.muz.uj szerzemé-
nyei 1937/38. 1939. máj.-jun. Kat.

M.D.K.

Ürmössy Anikó, építén

Pfannl Egon és Preisich Gábor hörös terve az egyik első díjat nyerte el a dunaparti szállodasorra 1963-ban ismételten kiírt pályázaton (2 rajzábrával)

Major Máté: A pesti Duhapart szivének városképi problémái
"BUDAPEST", Bp. 1966. IV.évf. máj.sz.

20. old.

M.D.K.

Ürmössyné Benczur Elza

Festett faskatulyák. Repr.

Az Orsz. M. Iparm. Társ.., a Baross Szövets. iparm és háziipari kiáll. emlékalbum. Bp. 1929. Szerk.: Györgyi Kálmán. 25. l.

özv. Urmössyné Benczur Elza, Dolány

festett fa, butorok, játék

O. Iparm. és Háziipari Kiáll. Magyar Iparművészet,

1928: 1929. 150 l.

MDK

Ürmössyné Benczur Elza ,ip.,.

magyaros diszitésü festett dobozaival szerepel.

A MIP Társ.karácsonyi vásárt. 1968 nov.21.
MIP 1968. 341.1.

Ürmössyné Benczur Elza

Iparművészeti tárgyaiból műterem - kiállítást rendezett.

NU 1939 XII 5.

Ürmössyné Benczur Elza

magyarus ip. művészeti tárgyait külföldön a kadvelik.

(„Kis Szalon" koll kiáll.)

A Benczur ügyérek kiállítása.

M. 930. XI. 13.

özv. Ürmössy Jenőné Benczur Elza

-ipari műcsipeti disztárgyai (forőckói mintázatukkal) magukra vonják figyelmet.

A Benczur-család kiállítása a Ilis Szalonban.

Magyarság 930. XI. 15.

Herzlichen Dank für Ihre

özv. Ürmössy Jenőné, Benczur Elza

"Kis Szalon" decemberi kiállítá-
sán iparművészeti dolgaival
szerepelt.

NM. 930. XII. 10.

özv. Ürmössyné, Benczur Elza

"Vis Szalon" karácsonyi kiállításán iparművészeti munkáival szerepelt.

M. 930. XII. 11.

Ürmösi Jenőné, Benczur Elza

Képzőművészeti Társulat kisszalonjában a Benczur család kiállításain népi motívumokon épült lakásdíszével szerepelt.

MH. 930. XI. 16.

Ürmössy Jenőné sz.: Benczur Elza

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat Kisszalonjában rendezett Benczur család kiállításán népművészeti motívumaival (lakás díszítéshez) szerepelt.

Az Est 1930.XI.16.

Özv. Ürmössyné Benczur Elza

a harmadik növér, mint iparművésznő állitott ki gazdag kollekciót: bőr-, és festett régi erdélyi motivumu fanumkatbil.

A művészi hajlam átöröklésének érdekes dokumentuma a három növér művészi munkássága.

(k.k.l.): A Benczur-növérek kiállitása

P.H. 930.XI.15. (Dunn-p.-i, „His Szalon")

Ürmössyné Benczur Elza

hűtekem kiállítást rendez
karásonykor ipakmüvészeti (bőr)
munkáiból

Budapesti Hirlap 1938 XII. 4

ÜRMÖSY *Sándor*, festő, * Homoródkarácsonyfalva 1863 márc. 21, † u. o. 1916 jún. 7. Művészeti tanulmányokat Budapesten folytatott. 1903-ban vissza-

tér szülőfalujába, ahol haláláig csendes visszavonultságban dolgozott. 1893 óta volt kiállítója a bpesti Műcsarnoknak. Téli őrjárat c. olajfestménye a Szépművészeti Múzeum tulajdona.

K. 3 II. 558/1

biztositására .....
9./ A diósgyőri vár munkála
10./ Műemléki lajstrom készi
11./ Előre nem látható és ve

Ürmössi Sándor

festő (?)

Fővárosi Lapok 1895. febr. 6., 415. old.
(Szerkesztek. a millénniumi kiállítás plakátjai.)

Kalmár

Ürmösi Sándor
festő

Fővárosi Lapok 1895. febr. 17., 545. old.
(Szana Tamás: A plakátok versenye.)

Kalmár

Ürmössy Sándor

Caspar Netscher után.

43. A BETEG NŐ. Asztal mellett karossz
ben szobaleány. Másolat Caspar Ne

Ernst Muzeum aukcioi

IV - V.

Ürmösi Sándor

olajf-
a képm-
Mizeumban

Filigrán mintka, rónai
V. 245.

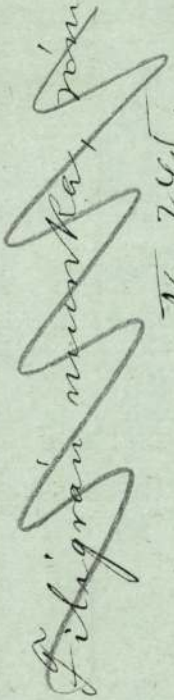

Ürmössy Sándor

Géza

Bálint Ödön: Ürmössy Sándor festőművész és fia Géza emléke. Unitárius Közlöny. 1917. 3. sz. (Arcképpel.)

Ürmösi Sándor Bpest.

Munsarnok
1893/94. téli kiáll.
1894. tavaszi kiáll.
1894/95. téli kiáll.
1895/96. téli kiáll.
1897/98. téli kiáll.
1898/99. téli kiáll.

Agyagipar, pozsonyvidéki VIII. 164.

4939.

Ürmösi Sándor:

Téli őrjárat.
Vászon, méretei 61.5:81 cm.

Értéke 600 K.
Vétel 1916.

Száma:
a leltnban 18765,
a szakleltban 26-916.

Mod 26-916

Ürmösi Sándor

"Jól rajzolt női alakjá"-t kiemeli Szana Tamás: "Téli tárlat a Mücsarnokban" c. kritikájában.
A kiállitást a Képzőmüvészeti Társulat rendezte.

Képes Családi Lapok, Bp. 1897. dec. 19.
XIX. évf. 51. sz. 812-814. lap

M.D.K.

Ürmösi Sándor /1863-1916/

646.Téli őrjárat. Olajf. 615 x 81 vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 72. l.

MDK

Ürmösi Sándor

Magyar kiállító művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

MDK

Ürmösy Sándor, 1863-1916.

Álló női akt, of.

•

Árv. Közl. 1939. szept. 4.rk.sz. 91.sz.

31 l.

a m

Ürmösi

A Téli Tárlat cimmel Sz.E. /Szalai Emil/ ir a kiállitásról és anélkül, hogy a müvész munkáit megnevezné, szigoruan birálja őket.

Otthon, Bp. 1894. december hó
268-269. lap

Ürmösi István népi faragónművész

A barcsi aruház előtt látható „Vadkacsa" c. alkotása a drávaszentesi faragónműésznek.

Somogyi Néplap, 1974. aug. 31.

Ürmösi Sándor

festő

A gyergyó-bélbori templom és Eör vyéke. Fenti festménye után készült szinnyomat repr.

Erdély (Kolozsvár) 1904. XIII. évf. 5-6. szám

87. l.

A szovátai Medvetó. Fenti vízfestm. után szinesen repr.

u. o. 1906. 5-6. sz.

vegyes

l. 46
1 köt. 16 t.

Dornyay
Béla

A hadnagykúti római
feliratokról

(Különlenyomat a Tata-Tóvárosi
Híradó 34. évf. (1913.) 38. számából)

MDK

Ürmösi Sándor

Téli őrjárat, ö.

Szépalv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952.

M.D.K.

Ürmösi Sándor

"A HÉT TÜKRE" c. rovat közli, hogy a müvész először tünt fel müveivel az Andrássy-uti Mücsarnok téli kiállitásán.

Képes Családi Lapok, Bp. 1894. dec. 2.
16. évf. 49. sz. 784. lap

Ügyintéző:
Tárgy:

A GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR
tisztelettel meghívja Önt

ÜRMÖS PÉTER

grafikusművész
kiállításának megnyitójára
a könyvtár galériájába (Győr, Herman Ottó u. 22. sz.)

1985. április 9-én, kedden 17 órára

A kiállítást megnyitja: SZIJ BÉLA művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: 1985. április 10–április 27-ig
hétfőtől péntekig 14–18 óráig, szombaton 9–13 óráig

F. k.: Mezei György – SZGY 85.15982

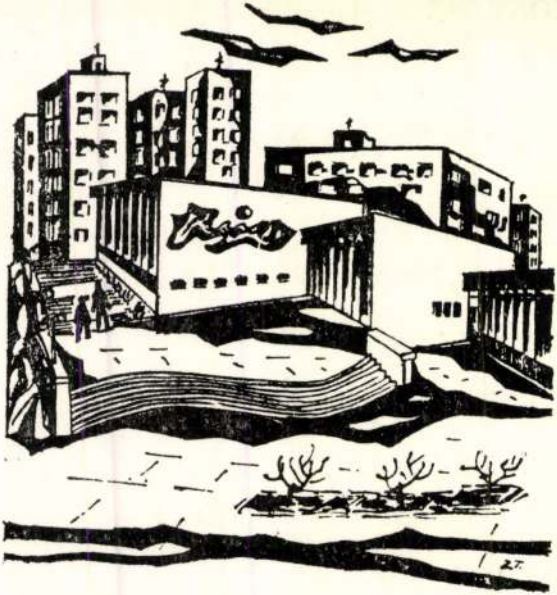

Meghívó

Ürmös Péter MDK

Vizivárosi bucsú, vizf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Kőszállitó hajók, rajz

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Ürmös Péter MDK

Halászbárkák a kikötőben, szénrajz

Mücsarnok 192o-21. Téli kiállitás

MDK

Ürmös Péter

Kőszállitó hajók.Rajz.
Moló.Rajz.

Műcsarnok,1909.tav.kiáll. 42.l.

Ürmös Péter MDK

Utcarészlet, vizf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Ürmös Péter

MDK

Hajó a kikötőben, szénrajz

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Ürmös Péter MDK

Ponte Morosini Genova, rajz

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MDK

Ürmös Péter

Hajójavitó mühely.Rajz.

Képzőm.Társ.1909/10. téli kiáll.kat. 57.1.

Ürmös Péter

MDK

Velencei utcarészlet, vizf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Úrmös Péter

MDK

Oceánjáró hajó a kikötőben,rajz

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MDK

Ürmös Péter

Hajó a dokkban, rajz

Mücsarnok 1911/12. téli kiáll. kat. 8o.l.

MDK

Ürmös Péter

Művészet 1917. 4.1.

Ürmös Péter

MDK

Vizivárosi bucsu, vizf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Halászbárkák a kikötőben, szénrajz

Mücsarnok 1920-21 téli kiállitás

Ürmös Péter MDK

Hajójavitók Quintoban, szénrajz

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Esti hangulat, kőrajz

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Ürmös Péter MDK

Kereskedelmi hajó a kikötőben, szénrajz

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Hajójavitók Quintoban, szénrajz

Műcsarnok 1919-20. Téli tárlat.

MDK

Ürmös Péter

Kőszállitó hajók. Rajz

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 42.l.

MDK

Ürmös Péter

Moló. Rajz.

Képzőm. Társ. 1909. tav. kiáll. kat. 42.l.

Ürmös Péter MDK

Hajó a dokkban, Tajz

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Úrmös Péter

MDK

Molo Vecchio Genova, rajz

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

MDK

Ürmös Péter

Kikötőrészlet Genovában, rajz

Hajóácsok, rajz

KMT 1910/11. téli kiáll. kat. 56.l.

Ürmös Péter grafikusművész

Balatonfüreden a Nike szálló előcsarnokában látható a pápai képzőművészek kamarakiállítása. — Szerepelnek Gombás Péter, Ürmös Péter pittúrő érzékkel készített kompozíciói.

V. L.: Pápaiak Füreden.
Napló (Veszprém), 1984. dec. 6. 5. old.

Ürmös Péter

MDK

Kikötőrészlet Genovában, rajz

Hajóácsok, rajz

Mücsarnok 1910/11. téli kiállítás

Ürmös Péter, grafikus

Márciusban nyílik Gdanskban a magyar napok keretében 34 magyar grafikus Pécs és Baranya műemlékeit bemutató kiállítása, amely a magyarországi kisgrafikai pályázat anyagát tartalmazza. A művész műve szerepel a tárlaton.

Dunántúli Napló, 1978. márc. 8.

Ürmös Péter, grafikusművész

A pápai Jókai Képzőművészeti Kör 30 éves jubileumi kiállítása megnyílt. – A művész jellemrajzi litográfiáit karikaturisztikus elemekkel színesíti.

Veszeli: Amatőr képzőművészek kiállítása. Napló (Veszprém), 1979. okt. 26.

Ürmös Péter, amatőr grafikus

Veszprémben, a Megyei Művelődési Központban megnyílt a XIII. megyei amatőr képzőművészeti kiállítás, melyen szines nyomatai szerepelnek.

Vezseli Lajos: Amatőr képzőművészek megyei kiállítása. Napló /Veszprém/, 1979. szept. 23.

Ürmös Péter grafikus

ÜRMÖS PÉTER grafikusművész kiállítása nyílt meg Győrött, a városi könyvtár galériájában. A tárlat azokat a könyvillusztrációkat mutatja be, amelyek világhírű magyar és külföldi írók, költők műveit díszítik.

Népszabadság, 1985. IV. 10

Ürmös Péter MDK

Személy szállitó hajó, rajz

Hamburgi kikötőrészlet, rajz

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Ürmös Péter MDK

Elbe partirészlet Hamburg mellett, rajz

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Kereskedelmi hajó a kikötőben, szénrajz

Mücsarnok 1920. tavaszi kiállitás

Ürmös Péter

MDK

Kikötő, szénrajz

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

Ürmös Péter

MDK

Berakodás, szénrajz

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

MDK

Ürmös Péter, festö

Esti hangulat. Körajz.

Tavaszi tárlat. 1923 ápr.-máj. OMKT-Mücs. Kat. 43.1.

Ürmös Péter

MDK

Hajójavitók Quintoban, szénrajz

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

Ürmös Péter grafikus

ÜRMÖS PÉTER budapesti grafikusművész kiállítása nyílt meg kedden Győrött, a városi könyvtár galériájában. Az április 27-ig megtekinthető tárlat elsősorban azokat a könyvillusztrációkat mutatja be, amelyek világhírű magyar és külföldi írók, költők műveit díszítik.

Magyar Hírlap, 1985. IV. 10

Ifj. Ulmos Péter

Kiállítás Szentendrén,
a Pest megyei Művelődési
Központban

Magyar Nemzet 1986. IX. 11.

Ürmös Péter

PLÓ

Az 1879 és 1925 közt élt, neves grafikusként számontartott Ürmös Péternek és unokájának, a harminceszendős ifj. Ürmös Péternek a munkáiból nyílik meg ma délután öt órakor kiállítás Szentendrén, a Pest megyei Művelődési Központban. A nagyapa a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban mutatkozott be szentendrei képeivel a század elején, az unokának eddig öt kiállításon szerepeltek a munkái, szülővárosában, Pápán, valamint Budapesten, Pécsett és Győrben.

Magyar Nemzet 1986. IX. 11.

Meghívó

A Kisgrafika Barátok Köre meghívja Önt

1992.március hó 4 -n 18 órakor

Ürmös Péter kiállítás

megnyitójára, rendezvényére, Budapest V., Szerb u.21-23.ELTE Tanári Klub

Megnyitót tartja, illetve a házigazda dr. Arató Antal

Megtekinthető 1992.március 4-27.

Lev. cím: Dr. Vida Klára KBK titkár
Budapest, Frankel Leó u. 12. 1027

Ürmös Péter
Hajójavitók Quintoban, szén

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 21 l.

Monatshefte für Kunstw
von Georg Biermann, 1 -
bolti ára P 600.- hely

A gyüjteményt külföldről aj
tekintettel fennáll annak a
delésünk beérkezik. Kérjük
könyvtár számára óhajtanák-

Abban a reményb
ket sikerül ismét feleleven
készen

3783.
Ürmös Péter (1956-)
Művek (vál.)
Ürmös Péter grafikái : Győri Városi Könyvtár Galériája, [1985. április 10-től április 27-ig] / [rend. Salamon Nándor]. – [Győr] : Győri Vár. Kvt., 1985. – [8] p. : ill. ; 20 cm. – (Győri Városi Könyvtár kiállítási katalógusai, ISSN 0230 – 5739 ; 20.)
ISBN 963 01 6418 3* füzött : ár nélkül
76(439)Ürmös P.:061.4(439)„1985"

Nemzetközi Üvegszimpóziumok

TÖLGYFA Galéria

Tölgyfa Galéria
Budapest II., Henger utca 2.
1998. Augusztus 26. - Szeptember 10.

Válogatás a bárdudvarnoki
Nemzetközi Üvegszimpóziumok
anyagából (1991-1997)

megnyitó:
1998. Augusztus 26.-án 17 órakor
megnyitja:
Simon Károly
tanszékvezető egyetemi tanár,
MIF Formatervező Tanszék

Lóska Lajos
Budapest
Felsőzöldmáli u. 61-65.
1025

M E G H Í V Ó

Ürmösy Sándor

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 50,

Üveges Gábor

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA
Budapest, III. Kiskorona u. 7.

ÜVEGES GÁBOR - EGZISZTENCIALISTA BALETT

Megnyitó: 2001. április 17-én, kedden 19 órakor
Bevezető: Sturcz János
Ének: Ágens
Mozgás: Csabai Attila

Megtekinthető: 2001. április 17-től május 13-ig, hétfő kivételével 14-18 óra között.

FŐVÁROSI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP

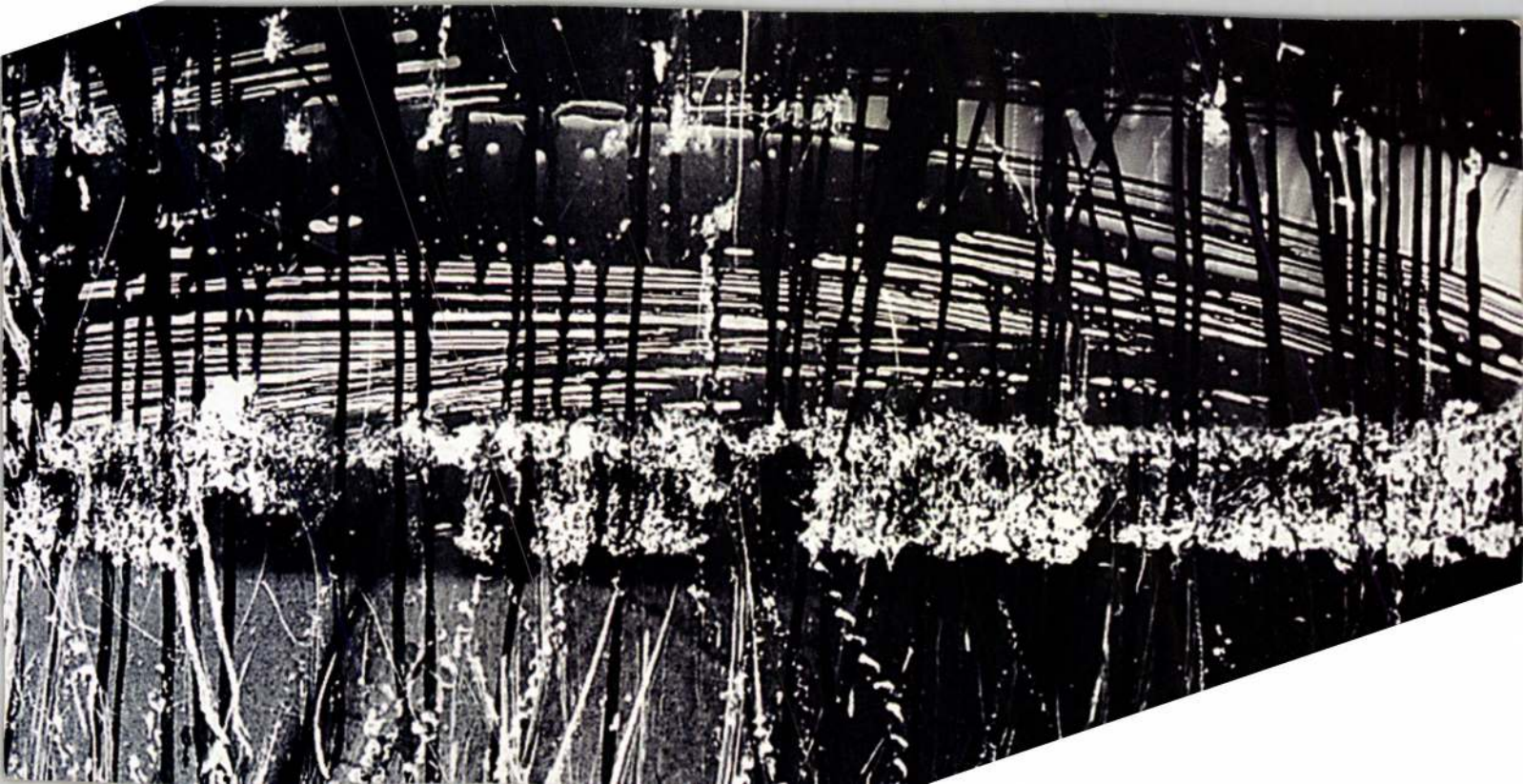

ÜRMÖS *Péter*, festő és grafikus, * Szabadka 1879 ápr. 26. A bpesti képzőművészeti főiskolán tanult. Budapesten letelepedve, 1909 óta főleg tájképeket állít ki a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalónban.

E. G. II. 558 l

.....	1.000 "
taira	2.000 "
tésére	2.000 "
gyes kiadásokra	2.000 "
Összesen :	25.000 P.-

[illegible] Kolts-avert
[illegible] mert [illegible]
[illegible] Eulin
[illegible] bátorán

Ürmös Péter

Hajó javítás alatt, rézmetszet
Kirakodás a kikötőben, rézmetszet

Nemzeti Szalon
1917. május
tav. tárl.

HEREND 100 ÉVES

Ábrahám és Sugár, Bagó M. és Fia Utóda. Kiadó: Lehel Béla.

Ürmös Péter

Munkarnok Pesti Bpest

1914. tav. kiáll. 521, 609 618, 662

1917. tav. kiáll. 123, 129

1918. tav. kiáll. ~~[illegible]~~ 371

1919–20. téli kiáll. 436.

1920–21. téli kiáll. 406, 418

1923. tav. kiáll. 630

1924. őszi kiáll. 292

Aggagidolum VIII. 196.

András, é. 1564. Kassa.

András, kf. 1557-1565. Kassa.

András, ö. 1574. Nagyszáva.

András, é. 1585. Kassa.

András, ö. 1591. Kassa.

András, áp. 1600. Kassa.

András, áp. 1632. Kassa.

András, l. 1632. Kassa.

~~Andraschofszky l. Andraschofsky.~~

Andraschofski Dániel, kö. 1807-1818.

Andraschofski Ephraim, kö, 1818-1861.

Andraschofski Tamás (I.), kö. 1779-1800.

Andraschofski Tamás (II.), kö. 1855.

~~Andraschofski Tamás (III.), kö. 1855.~~

Andrásfalvich Tamás, f.

~~Andrasofski l. Andraschofski~~

Andrássy Mihó gróf, f. 1821-1891.

Ürmös Péter

Mucsarnok Bpest

1909. graf. nemzeth. kiáll.
565, 573

1909. tav. kiáll. 370, 373

1909–10. téli kiáll. 563

1910–11. téli kiáll. 542, 544

1911–12 jub. kiáll. 768

1913. tav. kiáll. 591, 592; 595

~~Augsburg~~ VII. 259, X. 11. — i ezüstfüstölő

VII. 151. —

i „Kugelbecher-"t utánzó

modern vörösrez pohárkák

X. 197. — i ötvösczéh IV. 90. —

ötvös hitelesitőjelek VI. 26, 27. — i ötvösművek

I. 178, III. 23, IV. 91, VIII. 27. — városi czimer IV. 91.

Ürmös Péter

1899/1900 – 1902/3

1907/8 I. 1908/9 II.

1911/12 I.

Ferképzomfoiskévk

143. l.

Ürmös Péter

szul. Szabadka 1879
ápr. 26. okl. tanító
1899/900 T-II. 1 évs rajztjel

Gyertyatartó 1732-ből Türschitz Mihály pozsonyi ötvöstől (a pozsonyi clóm Ricsotárában) V. 160.

— 1748-ból Metzner Zsigmond György pozsonyi ötvöstől (a pozsonyi ág. h. ev. egyhár tulajd. V. 160.

— (az Erzsébet-rendü apacrár pozsonyi Rolostorában) V. 160.

Ürmös Péter

1928. jun. Venus. Halon
tav. tárl.

3 Lajtep

Manet, francia festő III. 48.

DISZNÓPÖRKÖLÉS. — Ürmös Péter rajza.

Legjellemzőbb rajta azonban csontos, száraz keze, melynek fiatalos szorítása még most is erőt és határozottságot árul el.

Idegenből szakadt hozzánk, a Herrnhutterek fészkéből, Morvaországnak Fulnek nevű helységéből. Tizenhárom éves korában hozta magával a néhai Calderoni tanoncznak. Nyughatatlan lelke vágyott világot látni; garastgarasra rakott, míglen végre háromszáz forintot összegyűjtött. Azt találván, hogy ez utóvégre sem valami sok pénz, eladta nélkülözhető ruháit s az ekként összekuporgatott összeggel álmainak országába, Amerikába vitorlázott, a hol négy és fél évig élt. «Elmentem Amerikába azért is, — magyarázta, — mert tudtam, ha hazajövök, sokkal jobban meg fognak becsülni.» Ez volt első nagyobb útja, eredménye pedig, hogy még többet akart látni a világból s a mint szerét tehette, földkörüli utakra indult, mindenkor egymagában. Összesen négyszer járta körül a világot, legutoljára 1905-ben, mindég a leghosszabb útirányokat választva. Így, mikor a chicagói világkiállítást ment megtekinteni, a maghellani szoroson át igyekezett Amerikába. Indult innét májusban, októberben érkezett Chicagóba.

Mint minden utazó, úgy ő is kezdetben vásárolgatott úti emlékeket, különösebb terv nélkül, a mi épen kezeügyébe akadt, magának, ismerőseinek s barátainak. Hazatérve úgy találta, hogy emlékei annyira érdekesek, hogy azoktól megválni nem képes. Megtartotta tehát azokat magának s ezzel megvetette alapját későbbi gyűjtésének, mely életének, az utazás mellett, egyedüli szenvedélye. «Inkább eladom a nadrágomat, semminthogy akárcsak egy japáni lakkdoboztól is megváljak», mondotta, mikor nála jártam. Gyűjteménye ma négyezer darabból áll s neki magának kétszázezer koronánál jóval többe került.

Négyezer tárgyat leirni lehetetlen. Azokról átnézetes képet festeni sem könnyű, kivált olyanok számára, a kik nem szoktak ahhoz, hogy egy szó, egy jelző szemük elé varázsolja a szóban forgó tárgyat. Mind a mellett megkisérlem fogalmat adni az olvasónak arról, a mit Hopp villája a földszinten s az emeleten, összesen hat helységben, vasajtók mögött, egy sereg szekrényben, múzeumszerűleg rendezve magában rejt és a mi ezen felül a falakon felfüggesztve látható. A gyűjtemény zömét Japán szolgáltatta. Ennek az országnak az alkotásai vonzották leginkább a fáradhatlan utazót. A gyakorlott szem hamar rátalál e csoport javára, a körülbelül harmincz darab aranyos lakkdobozkára, melyben az inventio ügyessége és változatossága versenyre kel a bámulatos kivitellel. Az ilyen elsőrendű japáni arany lakk tapintásra is egyetlen a maga nemében, semmi máshoz nem hasonló és európai észszel alig vagyunk képesek felérni, mikép végezhet ember szabadkézzel, ennyire finom munkát. Az egyik doboz fedelén két páva, tollazatuk mikroszkopikus nagyságú zöldeskék gyöngyházból kirakott, oldalán ugyanebből az anyagból körbe rajzolt picziny mértani mustra, csillag, százával: az ember kérdi, lehet-e ilyet egyáltalán csinálni? és a mellett bájosan szép. A japánok orvosság-tartója, az inró, és a hozzája tartozó fityegő, a neczke, valami négyszáz példánynyal van képviselve. Az előbbi rendesen hosszúkás, három egymásra illő részből álló lapos doboz, ezerfélekép diszítve. Láttam egyet Kenja mestertől, Kenzan tanítványától. Fából való; elején gyöngyházból faragott bambuszlevelek között, gubbasztó darút ábrázoló craquelé fayence, bensejében fedeles fiók, ebben még három kisebb fiók, az egyikben még most is van néhány fehér pirula. A neczkéből pedig, mely zsinóron lóg, a japánok kifogyhatlan fantáziája a legváltozatosabb, legmeglepőbb alkotásokat hozta létre, minden elképzelhető anyag felhasználásával. A neczke hol lapos porczellángomb, hol fából faragott teknősbéka, kigyó, hol gyümölcs, hol pedig s ez a leggyakoribb eset, elefántcsontból való apróság: egérke, hal, majomcsalád, szörnyeteg, emberke, játszó gyermekek s mi egyéb. Nincs két egyforma. Nagyon sokszor igen szépek, mindenkor művésziek, leggyakrabban érdekesek, sokszor meglepők és mulatságosak, de sohasem banálisak ezek a csecsebecsék, melyeket a japáni tárgyak gyűjtői előszeretettel vásárolnak.

A kemény cserép a japáni iparművészet egyik legfényesebb lapja. A Satzuma név közkézen forog. Pedig nemcsak ott és Kiotóban, hanem Japán majdnem minden részében készitettek agyagművesek aranyat érő remekeket, melyeket az odavaló amateurök selyemzacskókba zárva, féltő gonddal őriznek s büszkén mutatnak. Mindig apróságok; nagyméretű edények csak az európaiak számára készülnek. A japáni amateur, akár mi egy festmény vagy szobor előtt, órahosszat tud gyönyörködni kis csészéje mázának izzó színében, változatos csillogásában, abban az egy-két fűszálban és a rajta ülő kis madárban, mely esetleg falát diszíti. Hopp gazdag gyűjteményében két darab ragadta meg figyelmemet. Az egyik Kiotóban készült virágedény, külsején a szivárvány minden színében ragyogó krizantemum-erdő, Meizan mester modorában, belül pedig sok-sok pille, azt mondják, tizezer. Nem tudom, annyi-e; de érdekes, hogy tudtommal a japáni az egyetlen nyelv, melyben a tizezer számjegynek külön neve van — man — s egység gyanánt szerepel. A másik, egy karcsú, bársonyos tapintású edény, melegszürke craquelé mázzal; diszítése néhány igen élénk, de azért harmonikusan egybeolvadó, zománczczal festett krizantemum.

Khina művészete kevésbbé van képviselve; de az amateur szeme bizonyára megakad két rekesz-zománczos edényen, melyek állitólag a császári palotából származnak. Annyi bizonyos, vannak annyira szépek, hogy ott is helyet foglalhattak volna. Kerek talpuk sakudot (egy sajátságos ötvény) példáz, arany berakásokat utánzó rajzokkal, testük finom hamvaskék alapon diszkréten szinezett stilizált virágokat tüntet fel; szájuk tányérszerű korong, melynek belső lapján gyönyörű kobaltkék zománcz ragyog, rajta arany pókhálók között cseresznyevirágok.

Ezeket inkább találomra soroltam fel a sok közül. Így lehetne ezt folytatni lapokon keresztül. Mert ha egyfelől vannak a gyűjteményben nagyobb csoportok, a minő a japáni emlékeké, másfelől Hopp az öt világrész termékeibe, a természet és az emberi kéz szül-

1. BERAKOTT SZEKRÉNY ÉS ELEFÁNTCSONT FARAGVÁNYOK. — 2. KHINAI CLOISONNÉK. — 3. SZALON RÉSZLET. — 4. HOPP

HOPP FERENCZ JAPÁN GYŰJT

A konyhasó-telepek képződéséről.

Írta Balló Rezső dr.

A föld civilizált részének évi sótermelése és fogyasztása 10.147,986 tonnára rug.

10.147,986 tonna! De hát honnan termelhetnek ily óriási mennyiséget? Biz e sótömeg jórészét bányákból nyerik. Még elgondolnunk is nehéz, hogy a földnek mily nagy sótartalommal kell bírnia, hogy az emberiség szükségletét fedezhesse és így nem is meglepő azon aggodalmas gondolat, vajjon nem merülnek-e ki hamarosan a bányák. De nincs aggodalomra ok, legalább egyelőre, mert csak az eddig ismert telepek oly mennyiségben tartalmazzák a sót, hogy úgyszólván beláthatatlan időre még sokkal nagyobb igényeket is kielégíthetnek.

Közelfekvő példát említek: a máramarosi sóterület több sóteste közül az egyik, az aknasugatagi, az eddig felkutatott részeiben körülbelül 1,609.224,665 métermázsa sót tartalmaz. Íme ez csak egy sóterület egyik sóteste, pedig még hány van. Ily elgondolhatatlanul nagy tömegek találhatók e sótestben, pedig a máramarosi rétegek alig másfélszáz méternyi vastagsága aránylag nagyon csekély, ha a sperenbergi kutatásokra gondolunk, amelyeknél a fúró már 1272 méterre hatolt le, anélkül, hogy e sótest alsó határát elérte volna, ha a valóságos sóhegyekre gondolunk, amelyekből Indiában még az utakat is kifaragták, amelyek némely helyen, mint pl. Parajdnál (Erdélyben), Cardovánnál (Spanyolországban) fejüket is kiütik, meg akarván mutatni, hogy legnagyobb ellenségüknek, a víznek is ellent tudnak állani, amennyiben évszázadok, évezredek, sőt évtízezredek esővize sem képes elpusztítani.

Az ember véges esze az első pillanatra elszédül, ha ez óriási arányokra gondol. Elszédül, csekélynek érzi magát, de csak egy pillanatra, mert a következőben az isteni szikra ismét a rettenetes arányú természet urává teszi, mert immár elég bátor kérdezni, kutatni: hogy keletkezett mindez? Elég merész így felkiáltatni: tudni akarom!

*

„Nincs más só, csak az, amit a tengernek köszönünk“ . . . mondja már Kant is a Physische Geographie című munkájában. Igaza van, mert a tenger az, amelynek a sótelepeket köszönhetjük; a tenger az, amely óriási sótartalmával, a szárazföldi telepek hiányában, könnyedén fedezhetné örök időre az emberiség szükségletét.

Olvasóink közül talán nem egy kétkedve csóválja a fejét, ha a fennebb említett sótömegekre gondol, pedig csak egy kis számítást kell végeznie, hogy meggyőződjön ennek a lehetőségéről. A föld

A só hordása. (Ürmös rajza.)

felületének 73%-át, azaz 365.501,000 négyzetkilométernyi felületét tenger borítja. A tenger átlagos mélysége 3500 méter, ebből a tengerek térfogata 1,279.253,500 köbkilométer. A tengervíz minden literje 26·70 gr. sót tartalmaz, de minden köbkilometerben 1.000,000.000,000 liter van és így ennyiszer 26·70 gr. sót tartalmaz, ami 267.000,000 métermázsával egyenlő. Igen, de ez csak egy köbkilométer tengervíz sótartalma, holott a föld tengerei 1,279.253,500 köbkilométert zárnak magukba, tehát összes sótartalmuk ennyiszer 341,560.684,500.000,000 métermázsa, azaz 341,560.684,500.000,000 tonna.

Most már nagyon egyszerűnek látszik a sótelepek keletkezése, mert ha a tengervíz ily nagymennyiségű sót tartalmaz, akkor csak valamely tengerrésznek el kell szakadni a többitől és beszáradnia. Tényleg ilyenféle módon is keletkezhet-

nek sótelepek, amelyek azonban még a legkedvezőbb esetben is csak alig érik el a 90 méternyi vastagságot, ami még nagyon távol esik a fennebb

Fejtés.

említett ezerharmadfélszáz métert (Sperenberg) meghaladó rétegektől.

Most tehát újabb kérdés előtt állunk! Hogyan keletkezhetnek e rengeteg vastagságú sótelepek, ha a tenger egyszerű beszáradása alig eredményez 90 méternyi réteget. E kérdésre kívánok a következőkben megfelelni.

Mielőtt e kérdésre megfelelnék, a szilárd anyagok oldásáról kell egyetmást elmondanom. Ha valamely szilárd testet folyadékba dobunk, úgy annak kisebb-nagyobb mennyisége szintén felveszi a cseppfolyós halmazállapotot, azaz oldódik. Az oldószernek nevezett anyag egyenlő mennyisége a különféle szilárd anyagok különböző mennyiségét oldja. Ha ezen mennyiséget feloldotta adhatunk az oldathoz akármennyi szilárd anyagot, nem fog több benne oldódni. Az ilyen oldatot telített oldatnak nevezzük és a szilárd anyag azon mennyisége, amely 100 gr. oldószert telít, grammokban kifejezve adja azon jellemző adatot, amelyet oldékonyságnak szoktunk nevezni. A vegyületek oldékonysága nagyon különböző, így pl. míg a barytnak nevezett, fehér festék gyanánt is használt, ásványból alig oldódik 0·00025 gr.-nyi 100 gr. vízben, addig a bennünket érdeklő konyhasóból 36 gr.

Ha ez oldatok bármelyikét is levegőn állani hagyjuk, párologni fog. Azon esetben, amidőn az oldat telített, az elpárolgó oldószerben feloldott mennyiségben szilárd alakban kell leválania, ha az oldat még telitettlen, úgy a párolgás közben mindaddig nem történik kiválás, míg az oldat nem telítődik.

Az oldatoknak oly faja is ismeretes, amelyekben nemcsak egy, hanem több anyag oldódott. Ez esetben a párolgás folytán történő leválás rendkívüli módon bonyolódott jelenséggé változik. Bonyolódottá válik azért, mert az egyes anyagok leválási sorrendje sok tényezőtől függ. Függ az egyes oldott anyagok mennyiségétől, oldékonyságától, függ továbbá attól is, hogy alkotnak-e egymással a feloldott vegyületek kettőssókat, ha igen, úgy mily mértékben elegyednek ezek egymással stb. stb. E viszonyok oly bonyolultak, hogy e helyen nem is térhetünk át a részletezésükre[1] dacára, hogy a tengervíz is ily

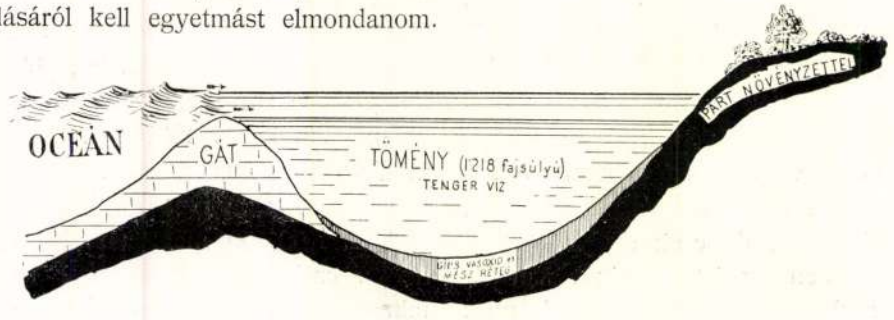

Sóképződés I. ábra.

összetett oldat, mert a konyhasó mellett még számos más vegyületet tartalmaz oldva. Ez a

[1] E kérdés iránt érdeklődőket az ez irányú vizsgálataimat összefoglaló A Magyar Chemiai Folyóirat 1907. évfolyam február—juliusi számaiban megjelent „Tanulmány az elegykristályok oldhatóságáról" című dolgozatomra utalom.

mellékelt adatokból is kitűnik, amelyek egy liter tengervízben oldott anyagok mennyiségét tűntetik fel:

1 liter tengervízben található:

Konyhasó	($NaCl$)	26·70 gr.
	($MgCl_2$)	3·22 „
Magnesia (keserű) sók	($MgSo_4$)	1·97 „
Kalisó	(NCl)	1·29 „
Gipsz	($CaSo_4$)	1·63 „
Hássók		0·46 „
	Összesen	35·27 gr.

szilárd alkotó rész.

A tengervíz tehát tényleg számos vegyületet tartalmaz, a legtöbbet azonban sokkal kisebb mennyiségben, semhogy telített oldatot alkotna. Hogy a tengerek vizéből e vizéből e vegyületek kiváljanak, ahhoz a tengerek legnagyobb részének elpárolgása volna szükséges. És tényleg a tengerek oly nagy mértékben párolognak, hogy az elpárolgó víz a szárazföldeken eső alakjában hull le.

Az ily módon eltávozó óriási mennyiségű víz dacára, még évtizedek alatt sem töményül az Oceánok vize annyival, hogy azt a legpontosabb kisérletekkel nem hogy megmérni, de még észrevenni lehetne, És ebben nincs semmi csodálatos, ha az Oceánok hihetetlen tömegére gondolunk és ha tekintbe vesszük, hogy még az elpárolgott viznek is jórésze a folyók révén ismét vissza kerül a tengerbe.

Ily módon elképzelhető időn belül nem is indulhatna meg a só kiválása A sótelepek képződéséhez a földrajzi viszonyok legkedvezőbb alakulása szükséges. E viszonyoknak olyanoknak kell lenniök, hogy az elpárolgó vizet tengervíz pótolja, hogy ily módon is szaporodjon a sótartalom. Ez azonban csak az esetben történhetik, ha valamely száraz, esőmentes vidéken oly öblöt, amejybe folyó nem ömlik, nyilt tengertől, a fenéktől pár méter hiján, felszínig emelkedő gát zár el. Ekkor párolgás folytán az öbölben a víz színe alább szállna, ha nem volna a nyílt tengerrel összeköttetésben, mert így a hydrostikai törvényeknek megfelelően, mindig annyi víz folyik az öbölbe, amennyi elpárolgott.

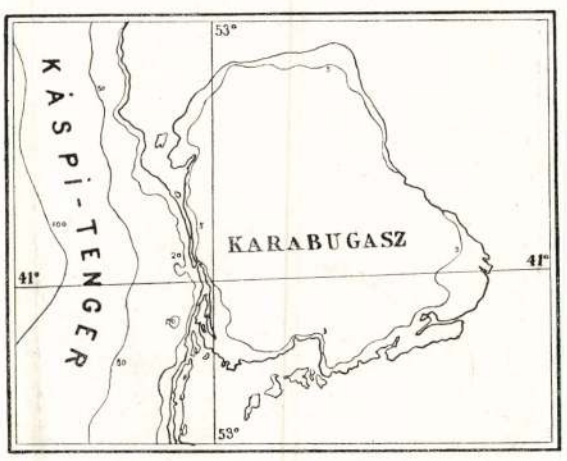

Karabugasz öblének térképe.

Az elmondott viszonyoknak megfelelő módon jelenleg is több helyen folyik a sótelepek keletkezése. Legjobb, ha egy ily helyet megtekintünk.

A Kaspi-tenger keleti partján találjuk Karabugas öblét. A tengerrel csekély 100 méter széles és alig 1 6 méter mély csatorna köti összse. Az öbölbe nem ömlik édes víz (folyó). Amily kevéssé ismeretes környékén az eső jelensége, oly ismert a mindent kiszárító keleti szél, amely az öböl felett végig száguldva, vizét oly

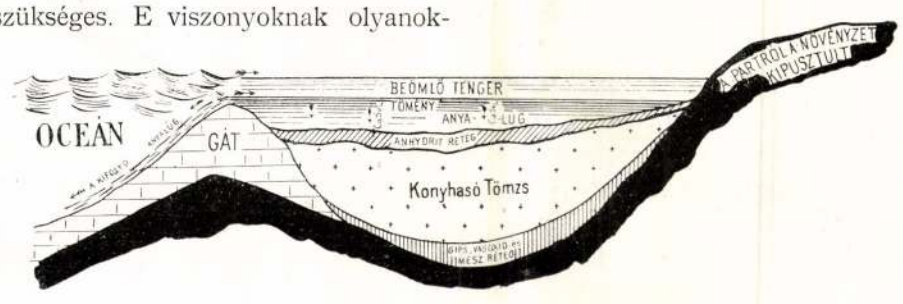

Sóképződés II. ábra.

különbséget a szűk csatornán át, csak folytonos élénk beáramlás képes kiegyenlíteni. A naponkint beáramló tengervíz mennyisége oly nagy, hogy a benne oldott só 60,000 métermázsával szaporítja az öböl sótartalmát. Napi 60,000 métermázsa pedig évi 22 millió métermázsának

gyors párolgásra bírja, hogy az így előálló niveau felel meg. Meg is látszik e folytonos munka eredménye, mert az öböl vize (literenkint) már

Darabolás.

több mint tízszer annyi sót tartalmaz feloldva, mint a Kaspi-tengeré.

Az elzárt öbölben a nyugodt sima felületü víz felmelegedve hevesen párolog. Párolgás folytán a híg oldatot alkotó tengervíz folyton tömönyül, mindaddig, míg a felszinen levő vízrétegeknek növekedő fajsúlya meg nem haladja az alatta levő rétegét, mert ekkor, magasabb hőmérséklete ellenére is lesülyed, hogy magasabb hőmérsékletet adjon az öböl alsó rétegeinek. Ez állitásunkat szépen igazolja azon tény, hogy amíg a Földközi-tenger amely az óceánnak a sekély Gibraltár révén összekötött óriási öble gyanánt tekinthető, legmélyebb pontján (4000) 12·70 foknyi hőmérséklettel bír, addig a nyílt óceánon Gibraltártól nyugatra már sokkal kisebb mélységnél 0·2 foknyi hőmérséklet uralkodik.

A öbölben levő tengervíz ez alatt folyton párolog. Lassankint a sóknak már oly tömény oldatát alkotja, hogy élőlény már nem élhet benne. Menekülnek is az állatok ki a tengerbe és méltán, mert a visszamaradtakat a tömény oldat megöli. A folyamat most már nincs távol a végcéltól, mert nem sokára megindul az oldott anyagok kiválása. A sort a legkevésbbé oldódó vasoxid (rozsda) kezdi meg, szénsavas mész társaságban, hogy a hozzájuk csatlakozó gypssel egyetemben vízálló réteggel borítsák be az öböl fenekét. (L. 1. ábrát.) A gypsréteg jól meg is vastagodhatik, mert a só csak akkor kezd kiválni, ha az öböl tartalma már elérte az 1·218 fajsúlynak megfelelő töménységet. Ekkor azonban az elpárolgó vízben oldott konyhasó egy kevés gyps kiséretében majdnem egész tömegében leválik. A gyps-talapzaton nyugvó sóréteg vastagsága mindaddig növekedik, míg az öblöt kitöltve, annak fenekét oly magasra emelte, hogy közvetlenül a sóréteg felett levő nagyon sűrű, kalium és magnezium vegyületekben gazdag anyalúg eléri a gát szintjét. Ekkor mint nehezebb, kezd a peremen kifolyni a nyílt tenger mélyebb fenekére. Az anyalúg helyére befolyó tengervíz gyps tartalma hirtelen lecsapódik. A sótest fölött még hátra maradt tömény anyalúgban levő vízszívó sók elvonják a gyps kristályvizét és így kénytelen vízmentes módosulatában, anhydrit alakjában a sótestet befödni (l. 2. ábra).

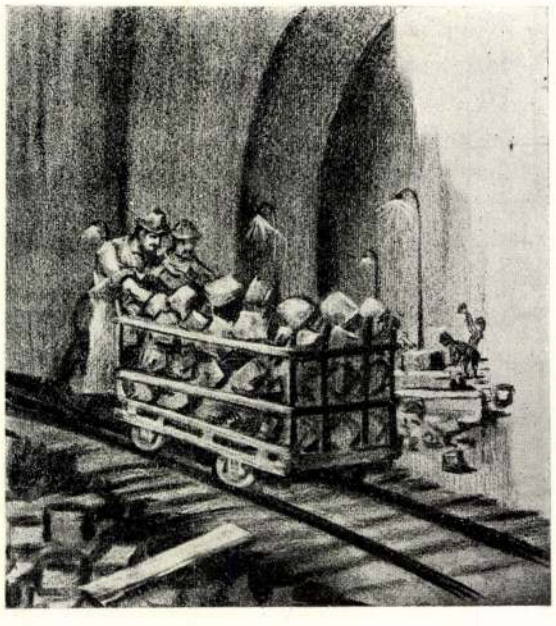

Szállítás.

Időközben a part növényzetét az öböl tömény sóoldata elpusztította. A növényzet elpusztulása folytán, a part laza földrétege nincs megkötve

és így a szelet semmi sem gátolja, hogy ezt az öbölbe söpörve, az anhydrit réteget még agyag- vagy homokréteggel is borítsa.

Némely esetben a viszonyok sajátságos alakulása nem engedi a magnezium- és kalium-sókban gazdag anyalúgot lefolyni, és így az a sótest fölött szárad be, hogy a kaliumtartalmánál fogva nemzetgazdasági szempontból oly fontos fedősókat adja. A magyarországi sótestekről, sajnos, hiányoznak e fedősók.

Az ily módon keletkezett sórétegek, a föld folytonos felszinváltozásai folytán, a tenger szine fölé emelkedve alkotják a sótelepeket. A telepekből bányaművelés révén nyerik a sót. A termelés egyes fokozatait minden leírásnál szebben tűntetik föl a mellékelt rajzok.

*

Nem tudom mennyire sikerült feladatomat megoldani. Megvallom, nehéz feladat volt, mert számos buvár évtizedeken át folytatott fáradságos kisérleteinek eredményét kellett elmondanom e rövid írás keretében, hogy a sótelepeknek nemcsak a keletkezését, hanem egyszersmind sajátságos, első pillanatra megmagyarázhatatlannak látszó geologiai szerkezetét érthetővé tegyem. Mert nagyon sok munkát adott ám a buvároknak azon tény megmagyarázása, hogy a sótesteknek nemcsak a fekvő, hanem a fedő rétegét is vízben nehezen oldódó calciumsulfát (gyps illetőleg anhydrit) alkotja. Honnan kerül a sótest fölé újból egy ily réteg, ha a gyps épp csekély oldékonysága folytán, még a konyhasó leválása előtt, lerakodott. Azt hiszem a leírtak megfelelnek e kérdésre.

Bányászok imádsága.

Még egy régi baltáról.

A Csepel szigetén talált és e helyütt ismertetett hadi szekerce juttatta eszembe, hogy a „romana campagna"-ban is került napfényre, de nem vas-, hanem bronz-balta, melyet jelenleg a római jezsuita-collegium Kirchenarium múzeumában őriznek.

Azt mondja e baltáról Lubbock „Történelem-előtti idők" című s a kir. magyar természettudományi társulat által magyar fordításban kiadott művében, hogy az úgyszólván egyetlen példánya ama bronzkori emléktárgyaknak, melyeken felirat fordul elő. A felirat azonban — úgy mond tovább — máig sincs megmagyarázva, de sőt még azt se tudják, hogy betűi mely a b c-be illenek . . .

A bronz-balta alakja s felirata ím ez:

Az a körülmény, hogy e bronz-baltát a romana campagnán, tehát a hajdani etruszkok, vagy héturiak földjén találták; hogy az etruszk emlékeken előforduló följegyzések betűi, mint boldogult Fadrusz Jánosnak a Budapesti Hirlap 1902. dec. 25-iki számában megjelent cikkéből kitűnik, hasonlók azokhoz, amelyek e baltán láthatók, azt sejteti, hogy ez a bronz-balta etruszk emlék.

De viszont az a körülmény, hogy e felirat betűi hasonlók, sőt azonosak a mi ú. n. régi rovásírásunk betűivel; sőt az egész felirat tiszta magyar szövegű: az sem tekinthető kizártnak, sőt nagyon is valószínű, hogy ez a bronz-balta valamelyik arra vetődött ősünk tulajdona lehetett.

Sőt, ha etruszk eredetű e balta, épen a feliratának magyar szövege kisértetbe hoz annak hivése tekintetében is, hogy a héturiaiak és a későbbi magyarok rokonok lehettek.

Ez a sejtelem bírt rá, hogy e baltára és feliratára a figyelmet e helyütt felhívni bátorkodtam.

A felirat ugyanis, balról jobbra olvasva, az *e* betű kihagyásával, amely a mássalhangzóban benne rejlvén, rendszerint nem iratott, — betűről-betűre azt tartalmazza:

„Segít is, üt is, ró is."

Ürmös István, amatőr szobrászok

Nagyatádon a művelődési házban amatőr képző-
művészek az elmúlt három évben készített munkái-
ból nyílt kiállítás. Szerepel Ürmös István „Mester"
és „Anyó" c. kisplasztikái, melyek a műfaj ha-
gyományos útjait idézik. /említve/.

Nagy Jenő: Dél-somogyi amatőrök.
Somogyi Néplap, 1984. febr. 24.

Üregi Lukács
molnár
1646. Sempte
Bal Hel (125. l.
35. l.)

Tagányi K.

A sempthei ~~molnárcéh~~
molnárok 1646-iki
céhszabályai.
Magyar Gazdaság-
Történelmi Szemle
1900. 122-123. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1966 OKT 23

Matyómotívumok müncheni kiállításon

A nők öltözködésének irányítói, a világhírű divattervezők egyre gyakrabban vesznek kölcsön valami „újat" a régmúlt idők divatjától. Ennél is szívesebben frissítik fel divatkreációikat a népművészettől kölcsön vett motívumokkal. Az elmúlt néhány esztendőben például a matyó hímzések már számos esetben díszítették egy-egy világhírű divatszalon estélyi ruharemekeit. A Matyó Népművészeti és Háziipari Szövetkezet számára ez kitűnő propagandát is jelent egyúttal a világpiacon. Most hazai kezdeményezésre is eljutnak a matyómotívumok egy kiállításszerű, nagy külföldi divatbemutatóra. Az Iparművészeti Főiskola megbízásából Ures Zsuzsa, a mezőkövesdi szövetkezet ismert fiatal tervezője készített néhány nagyon szép, matyó hímzésekkel díszített ruhamodellt egy müncheni kiállításra. Bizonyára nagy sikere lesz Münchenben a matyó hímzésű, rojtos nagy kendőnek és a hozzá illő, hímzésekkel díszített estélyi ruhának, valamint több más hasonló népművészeti összeállításnak.

Ures Zsuzsa

Petőfi rádió. 10.00: A Pjatnyickij-együttes felvételeiből. 10.09: Fiatalok Stúdiója. 10.29: John Kihót Amerikában. 12.14: Zenekari muzsika. 13.17: Könnyűzenei Híradó. 14.00: Kettőtől — hatig... 18.10: Kilátó. 19.10 Holnap közvetítjük. 19.30: Loewe zenés játékaiból. 20.30: Rádiószínház. 22.15: A politikai irodalom új könyvéről. 22.25: Magyar kamarazene.

Televízió

16.43: Hírek. 16.50: Reklámműsor. 16.55: A XIX. nyári olimpiáról jelentjük. 19.00: Esti mese. 19.15: Közvetítés Szolnokról. 20.00: TV Híradó. 20.15: Sabella unokája. Olasz filmvígjáték. 21.45: A XIX. nyári olimpiáról jelentjük. 23.00: TV Híradó — 2. kiadás.

A Magyar Rádió miskolci stúdiójának műsora

(a 188 méteres hullámhosszon, 18—19 óráig)

Megyei körkép.
Ülésezett a Megyei Közoktatási Tanács.
Mire készül az OTP?
Új borról — a pincében...
Kollégisták között...
Pergő ritmusok.
Önkéntes [illegible]éradók megyei találkozója.
Lányok [illegible]k... A kalauznők [illegible]vomában...
Előad[illegible]
A r[illegible]

Ürményi-Hamar Lehel

Született Sopronban 1929. ben. Festő.
Tanulmányai: Pólrigsban és Rómában
/: Franco Gentilini :/ 1956: Pólrigsban Telepedett le. 1963: első önálló kiállítása.

Fekete Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 334 l
303 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Ürményi József, vállalkozó

271
280

„szerencsés kezre tudott az alagut megépítéséhez tőkét szerezni" minek folytán a tárna 1853-1857. között megépülhetett

Darvas István: A budai alagut ismeretlen első tervezői és tervei. Városi Szemle, 32.évf. 1946. 271. és 280.old

MBK

Ürményi Sándor

Zala György: Művészek lakomája. Műcsarnok. 1898. nov. 20. 16. sz. 145 l.

Ürmös István

Horányi Endre. Egy fiatal fafaragóról (Ürmös István) - Somogy megyei Mélap, 1966. okt. 20.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. 1969. 3.sz. 243-284. l./

261. l.

Üllöi ref. templom

(Pest om)

Emliti

Chobotvać

315. l.

Üllői út. Templom

(Pest vm.)

Lásd

Chobotvác

315. l.

Üllöi ref. templom

(Pest vm)

Ep 1844.

l.

Bar Bpestbalp

50. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Üllöi kat. templom

Pest vm

Ep. 1753

l.

Bar Bpestbalp

50. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Überpacher

Ltáb I. 82.

A TÁBLABIRÓ-VILÁG MŰVÉSZETE

1800-1850

ÜBERPACHER, Alois, pozsonyi üvegesmester

A. Ueberpacher, bürgerl. Glaserer, 7 hónapos lánya meghalt. (1845, 700 l)

—

A. Ueberpacher, bürgerl. Glasermeister, 32 éves felesége meghalt. (1846, 172 l)

—

Preßburger Zeitung
(Genthon)

Übner Antal

Übner Antal, Budáról, 17 éves korában, 1826-ban iratkozott be.

Fleischer Béla

92. 1.

Szamosi János IV. 174.

Überpacher

l

LykaMagyműI800-50

74. l

Fiatal boxoló

De Pisis Filippo

Csendélet

Egy párisi utca

Tájkép

Csendélet

Képtár belseje

De Grada Raffaele

Valsassina

De Rocchi Francesco

Napnyugta a tengeren

De Rosa Loris

Műhely

Überlacher Antal

kolozsvári ácspallér

l.

Gerevich Emlékkönyv

188. l.

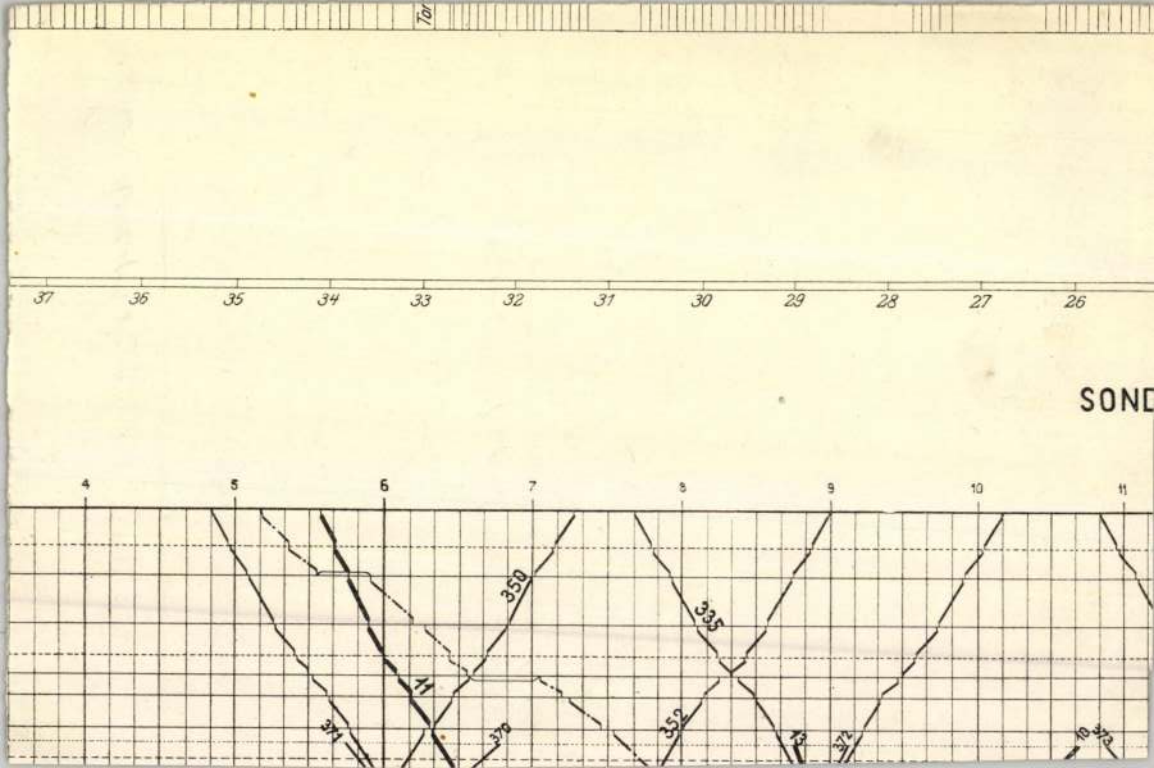
Tor
37
36
35
34
33
32
31
30
29
28
27
26
SOND
4
5
6
7
8
9
10
11
350
335
41
374
372
352
13
374
10
372

Überlacher Antal

Könnivesm.

XVIII. n

l.

Bürgermeszegi

22. l.

ó nyilik, a tűzhely előtt lócza áll
ta lefödött káddal. A falra, szem-
lat, sótartót és szerszámokat akasz-
as bögre és egy üveg köti le figyel-
van, jobbra pedig a hol egy falhoz tá-
szemünkbe, a küszöbön fiatal parasz-
, a kit figyelmesen szemlél. Öltözete
hér vállkendő, barna rékli rövid uj-
alól jobbra: Bruck Miksa.

cm.
lat téli tárlatán az 1902: XII. 20-
(907/902).

Überlacher (Oberlacher) Anton

1794. Kolozsvár: o.z. unitárius templomon dolgozik. 1795 előtt. u.o. Kemény Simon házán végez munkálatokat. 1795. Zsibó: Wesselényi kastélyban dolgozik. 1795. Kolozsvár: a Farkas utcai ref. templomban tevékenykedik.

Bg. Nagy Margit: Renezánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970. 328 l.

Überlacher (Iberlacher) Anton

1792: a Bethlen család keresdi ágának dolgozik. 1793. Kolozsvár: Wesselényi Farkas szén utcai házán javításokat végez. 1793. uo. Wesselényi Farkas kétvizközti háza körül javításokat végez és épít.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970. 328 l.

Überlacher (Iberlacher) Anton

1787-1792. Kolozsvár: Teleki házon dolgozik. 1790-91. Szamosujvár: örmény nagytemplom: Thallinger mernökkel dolgozik egy restaurációs tervet. 1792 előtt: Torda: katonai „magazin" épitése.

Bj. Nagy Margit: Renezánsz és barokk kastely, Bukarest, 1970. 328 l.

Überlacher (Iberlacher) Anton

(+1797) Ács. A század vég legkeresettebb mestere. Ausztriából származik. 1774-82 Kolozsvár: Bánffy palotán dolgozik. 1775 uo. akadémiai (jezsuita) templom restaurálása.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970. 327 l.

Überlacher Anton

Ginottner Franz (Linthner)-el együtt
építi Tordán, 1792-ben a katonai
raktárat.

B. Nagy Margit: Kereszténység és barokk
Erdélyben, Bukarest, 1970.

301

Überlacher Anton

és Leder Josef terve: a kolozsvári Telekipalota oldalnézete; fehete-fehér reprodukció. (222 sz.)

Bj. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

240 l.

Liberlacher Anton

ácsmester végezte el 1782-ben a szamosújvári örmény templom helyreállítási munkáit Bringer János kőművesmesterrel.

B. Nagy Margit: Renaszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

214 l.

1

Überlacher Anton

Ausztriából feltehetően Bécsből származó mester a századvég legtöbbet foglalkoztatott ócsmester. Legkorábban a kolozsvári Bánffy palota épitésénél tűnik fel.

B. Nagy Margit: Renesánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

207b

Überlacher (Iberlacher) Anton

1776. 11o. Rédey Mihály háza: az udvari front munkái. 1776 előtt. Hadad; Wesselényi kastély, fedélpék. 1778. Kolozsvár, a főtéri Rédey ház felülvizsgálata. 1780: a keresdi Bethlen család nak dolgozott.

B. Nagy Margit: Renesánsz és barokk Erdélyben. Bukarest, 1970.

328 l.

Überlacher Anton

ácsmesteri munkálatokat végzett 1783 januárjától a hadadi Wesselényi kastélyon.

B. Nagy Margit: Renepzánsz és barokk Erdélyben, Bukarest 1970.

182 l.

2

Überlacher Anton

Bánffy Györggyel a palota építésére vonatkozó szerződése 1774. VIII.; a szerződésben foglaltak szerint a mester a fedélszerkezet, a stukatúra gerendák, az ajtó- és ablakbélletek elkészítésére vállalkozott.

B. Nagy Margit: Renesszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

2071

Überlacher (Überlacher) Anton

1783,-1787. Hadad: Wesselényi kastély, a Josef Leder által épített mellékszárny munkálatai. 1784. Kolozsvár: Szamos híd építése. 1785. Uo. Szent József Seminarium épületeinek becsüse.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bucharest, 1970. 328 l.

Überlacher (Iberlacher) Anton

1780. Bonchida: Bánffy kastély különböző munkálatok. 1782: Szamosujvár: örmény nagytemplom. 1782. Kőbölkút: Bánffy György házát javítja. 1783. Erzsébetváros. az örmény templomon dolgozik.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk. Erdélyben, Bukarest, 1970.

3281.

Überlacher Antal

---

ej itömesta

XVIII 24

Lasd

Szongott. 1901. II. 23.

25. l

Überlacher Antal

ácsmester

l.

Arch. Ert. 1934

119. l. 120. l.

~~Csobáncz vára VI. 133.~~

Uzsaszentlélek

Henrik. Kovnh. 1891/159

1) Zárda templom romjainak alapraja $4^{\pi}=1^{0}$.

9.

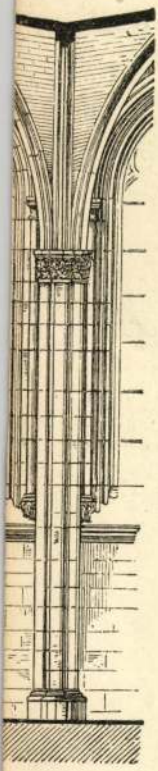

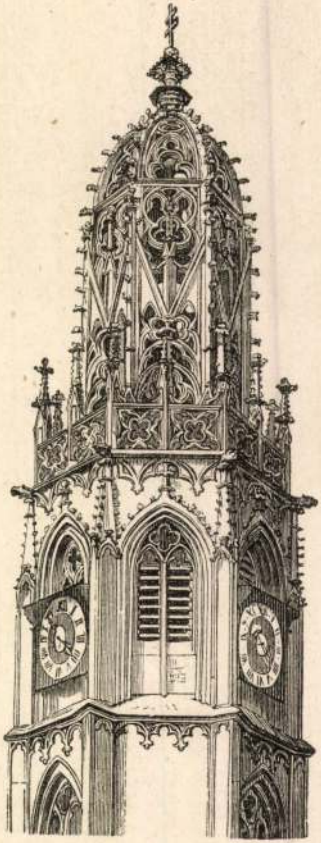

12.

Uzsoki fatemplom

Környezete

l.

Művészeti Motek Ungvár
1941. 15. l.

Uzsonyi Pál pedagogus MDK

Részt vett a kiállitáson.

portretizáló készségét árulta el.

Dr. Tóth Ervin: Nagy jelentőségü kezdeményezés az ebesi képzőművészeti kiállitás.

Hajdu-Biharmegyei Napló, 1958. máj. 7.

Übel Simon

asztalosmester

Szombathely

1821.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
430
1911
érk.: X. 4.

Arch. Közl. 1876. X. 12
II. f. 43. l.

A MAGYAR EGYETE

KÖNYVESBO

BUDAPEST IV, KOSSUTH LA

POSTAFIÓK: 242. TELEFON: 89-5-40. A
POSTATAK.-PÉNZT. CSEKKSZÁMLÁ

31082/ SZÁM

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Mü

SZÁMLA

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Uzonyi Pál

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG
1967 MÁJ 11.

Járási képző
1021
kiállí

A Debreceni Járási Tanács mazújváro
művelődésügyi osztálya gon- Hajdúhadház
dos előkészítés után hamaro- *tyén József* v
san megrendezi a járás terü- szerepel a kiállítók
letén levő, festéssel foglalkozó tárlatot folyamatosa
amatőr művészek kiállítását. be a járás községeib
Kiválogatták és zsürizték azo- velődési otthonokba
kat a képeket, amelyek a kö- si tanács így biztosít
zönség elé kerülnek. Négy nosságot azoknak a
pedagógus művész mutatja nak, akik munká
be alkotásait. *Uzonyi Pál* máris kiérdemelték
Ebesről, *Horváth Imre* Bal- met és az elismerést.

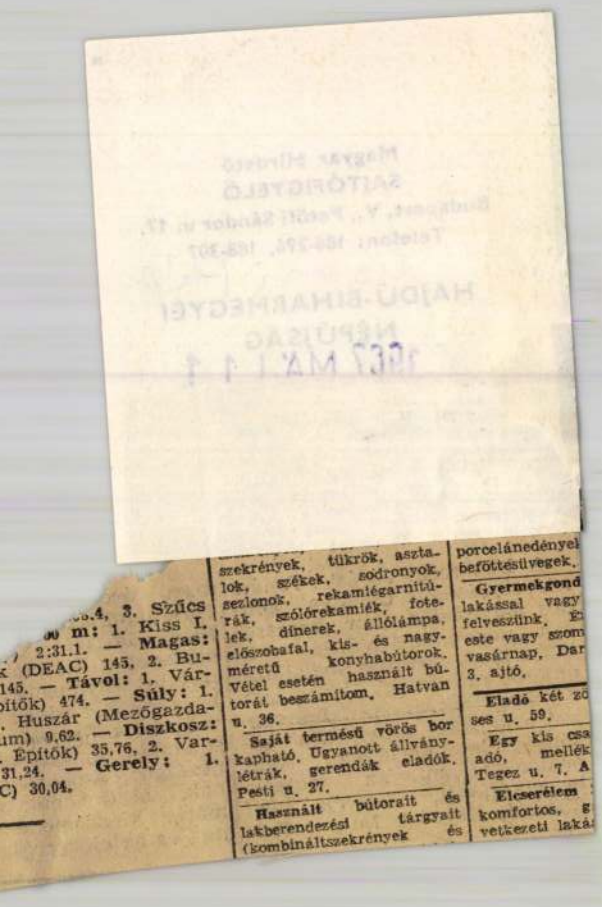

...4, 3. Szűcs
...m: 1. Kiss I.
...) 2:31.1. — **Magas:**
...k (DEAC) 145, 2. Bu-
...145. — **Távol:** 1. Vár-
...pítők) 474. — **Súly:** 1.
... Huszár (Mezőgazda-
...um) 9,62. — **Diszkosz:**
... Építők) 35,76, 2. Var-
...31,24. — **Gerely:** 1.
...C) 30,04.

szekrények, tükrök, asztalok, székek, sodronyok, sezlonok, rekamiégarnitúrák, szólórekamiék, fotelek, dínerek, állólámpa, előszobafal, kis- és nagyméretű konyhabútorok. Vétel esetén használt bútorát beszámítom. Hatvan u. 36.

Saját termésű vörös bor kapható. Ugyanott állványlétrák, gerendák eladók. Pesti u. 27.

Használt bútorait és lakberendezési tárgyait (kombináltszekrények és

porcelánedényel
befőttesüvegek.

Gyermekgond
lakással vagy
felveszünk. É
este vagy szom
vasárnap. Dar
3. ajtó.

Eladó két zó
ses u. 59.

Egy kis csa
adó, mellék
Tegez u. 7. A

Elcserélem
komfortos, g
vetkezeti laká

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Uzonyi Pál
1972 AUG 25

1021

Látogatás Uzonyi Pál műtermében

Távol a város zajától, Debrecen szomszédságában, a kis Ebes községben több mint két évtizede fest és tanít Uzonyi Pál. Azon megszállott pedagógusok közé tartozik, akik a nevelői munka tengernyi teendői között is tudnak időt szakítani művészi kedvtelésükre, s akiknek az elismerésért, tudásuk méltánylásáért folytatott küzdelmeit végül is igazolja az idő. A lektorátus zsűrije az elmúlt napokban harminc képét válogatta össze, s e rövidesen kiállításra kerülő művek összességükben már meggyőzően igazolják tehetségét.

Témaköre általában az emberábrázolás. A bomló tanyavilág, a haldokló múlt s a kialakuló jelen sokszor együtt él képein. „Ki sem tudnék már szakadni mindebből, hiszen ebben a légkörben élek, ezekkel az emberekkel érzek már két évtizede, ismerem minden ügyes-bajos dolgaikat. Így természetessé vált előttem, hogy az ő létüket fejezzem ki, velük együtt a község alakulását, jelenét. Három és fél ezer ember sorsa zajlik előttem, mindennapjaikból akarok fel-felvillantani egy-egy mozzanatot. Ismert, hogy Ebes dolgozóinak zöme a környező tanyákról költözött ide, s felfogásuk már eggyé vált a nagyüzemi gazdálkodás érdekeivel." — A kiállításra kijelölt anyagában tallózva néhány kép különösen megragadta figyelmemet, nemcsak festőiségénél, hanem filozófiai mélységénél fogva is. A *Visszaemlékezés* pl. az emberi élet végére, az út utolsó éveire való ráébredést jelképezi. „Az elmúlás bármennyire is kegyetlenül törvényszerű, mégiscsak ferde igazsága az életnek!" A szürrealista ihletésű kép hátterében ifjúkori élmények sorakoznak. A *Napszakok* c. kép a festő három arcát mutatja, három életkor tükrében. — A magány Uzonyit két képen is foglalkoztatja. Freskóra emlékeztető megoldással, mintegy premier planban készült az *Anya gyermekével*. A munkában és gondokban megtört alvó parasztasszony arcáról szeretet s ragaszkodás sugárzik. Az *Udvar* a nagyüzemi gazdálkodásban még bent rekedt kellékeket jelzi, mintegy felkiáltójelként, míg a *Papírcsákósok* gyermeki játékos pillanatoknak a megragadása.

Uzonyi Pál olaj- és pasztellképein gyakran szerepelteti az állatokat, főleg a lovakat. E vonzódás még a múltból ered, amikor még gyermekfővel látta az ember sok évezredes segítőtársának a küzdelmeit, a földdel való viaskodást. E visszaemlékezésekhez még ma is szívesen kapcsol a mához is kötődő jelképeket. Uzonyi filozofikus hajlamú, bizonyára ezért is vonzódik gyakorta a szürrealizmus időt és teret egybefonó megjelenítési módjához is. Töprengő, sorskérdéseket boncolgató egyénisége több vásznán kifejeződik.

Műtermében 2—3 krétarajzzal is találkozunk *(Napraforgó, Hegyalja)*. Az oeuvre zöme azonban olajpasztell, melyek felületi megmunkálásában a festék anyagszerűsége, széles ecsetvonással felrakott tömege is szerepet játszik. A *Bomló tanyavilág* két változatban is foglalkoztatja, a múlttól elszakadás már emlékké mosódó jelzéseivel, a háttérben pedig már ott az új falu: magasfeszültségű vezetékek szövik át a háttér rekvizítumait, egy beomlott kút roncsát, egy dűledező istállót. A *Nyári karám* már a jelen nagyüzemi gazdálkodásának élő valósága, a lovak játékos örömének szinte freskója, míg a *Rohanás* szürrealista víziójában nagy vörös ló ágaskodik. Időnként — kegyetlen őszinteséggel — önmaga arcát is megfesti, a vörös és zöld színek nyers odavetésével.

További útjáról így nyilatkozott: „Feltétlenül megmaradok ezeknél a témáknál. Nem egyszerű ábrázolás ez, hiszen az embert környezetével megjeleníteni soha ki nem meríthető terület. Amit látok úgy akarom megfesteni, hogy elsősorban Ebesről beszéljen, de ugyanakkor általánossá, egyetemessé is váljék." — Uzonyi nyilván eleven élmények segítségével akarja kifejezni az általános kérdéseket, a mély lélektani problémákat. Képei mind arról vallanak, hogy elsősorban ez a témakör foglalkoztatja. Kötődik földjéhez, lakóhelyéhez, annak népszokásaihoz. Időnként egy-egy virágcsendéletet is fest, de ezek is e vidék világából valók, e táj színeit őrzik a vörös, kék, zöld és a sárga sajátos átköltésében.

Uzonyi Pál: Napszakok

Uzonyi kétségkívül erős akaratal s befelé néző önkritikával küzdötte magát előbbre. Korábbi darabos képszerkesztését, nyers, s időnként disszonáns színvilágát javarészt már feloldotta. A zsűri elismerő ítéletét is kiváltó kiállítási anyaga már világosan tükrözi két évtized festői és grafikai küzdelmét.

Dr. Tóth Ervin

HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ
Telefon: 128-068, 321-748, 340-728
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 31

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ

Nagyerdő mellett háromszobás, összkomfortos családi ház eladó. Szigligeti u. 11. sz.

Kétszobás házrész 130 000 forintért sürgősen eladó. Ötmalom u. 9.

Háromszobás, összkomfortos villa garázzsal, beköltözhetően eladó. Weszprémy u. 14.

Maróthy György u. 25. sz. alatti ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni délután 4 órától, szombat, vasárnap.

3×1 szoba, konyhás, vetéményes, gyümölcsös házrész, öregség miatt, főbérleti lakásért elcserélem, különbözet részletre fizethető. Dobó u. 3. Árpád térnél.

Beköltözhető szoba, konyha, kamrás lakással Jókai u. 27. sz. ház eladó. Érdeklődni: 17-862-es telefonon.

LAKÁS

Egyszoba konyhás, alápincézett lakás 400 négyszögöl telekkel eladó. Kondorosi csárda mellett. Villany és víz van. Érdeklődni lehet a Vörös katona u. 4. III. em. 2. ajtó. Új Élet parkban.

Elcserélem jeninvárosi két és fél szobás, összkomfortos, III. emeleti és egy összkomfortos garzon I. em. lakásomat debreceni háromszobásért. Érdeklődni: Debrecen, Vörösmarty u. 3.

Összeköltözök: Belvárosban, tanácsi három és fél szobás, gázfűtéses lakásomat két kisebbre cserélem. „Minden variáció érdekel 59 057" jeligére a Hirdetőbe.

ALBÉRLET

Iskolai tanulók, hallgatók részére két bútorozott szoba kiadó. Cegléd u. 18.

Tanulólányt albérlőtársnak keresek. „Egyetem kávéház" jeligére a kiadóba.

Bútorozott szobába két dolgozó nőt elsejétől felvesszek. Könyök u. 11.

Fiatal, diplomás férfi albérletet keres. Ajánlatokat a kiadóba „Fizikus" jeligére.

ÁLLÁS

Szakképzett órást keresek. „Megbízható 415" jeligére a Hirdetőbe.

Gondozónőt keres 53 éves bénult férfi mellé napi 8 órai munkára. Fizetés megegyezés szerint. OTI biztosítva. Cím: Barcsa Mihály II. ker., Verseny u. 39.

JÁRMŰ

Autókarosszéria-javítás Apaffy u. 107. Gombácsi.

IFA W 50 tehergépkocsi pótkocsival eladó. Hajdúsámson, Dózsa Mtsz.

UAZ négykerék meghajtású kis teherkocsit, használtat, hibásat készpénzért veszek. Telefon: 14-100.

P—10-es motorkerékpár eladó. Hadházi u. 141. Sírkőüzem.

412-es Moszkvics eladó. Téglás, Kossuth u. 76.

T—5-ös oldalkocsis Pannónia motor eladó. Veresegyházi Tamás u. 14. Érdeklődni du. 5 óra után.

BÚTOR

Rekamiék, rekamiégarnitúrák, hármasszekrények, kombinált szekrények, négyszemélyes rekamiék, szelon, heverő eladó. Arany János u. 13.

Kisméretű modern konyhabútor, négyszemélyes rekamié, mini olajkályha csővel, hordóstól, fényezett szekrény, kétszemélyes rekamié, világos, páros heverő eladók. Faragó u. 1.

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13.

Sötét kombinált szekrény vitrines, szögletes asztal, kézi szorzógép, írógép eladó. Béke útja 38. I. 1.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Szaratov hűtőszekrényt kifogástalan állapotban megvételre keresek. Csap u. 16. földszint.

1 db K—25-ös Zetorra szerelt 650-es szalagfűrész eladó. Hajdúszoboszló, Könyök u. 20. Érdeklődni szombaton, vasárnap, Szabó.

ÁLLAT

Eladó simaszőrű házőrző kutya. Zákány u. 3. Malakék.

12 db kaptár méhekkel együtt és pergető eladó. Hajdúnánás, Óvoda u. 22.

Méhek NB kaptárakban, olcsón eladók. Érdeklődni: 16-166.

EGYÉB

Bontásból való faanyag, cserép, tégla, deszka, léc, gerendák eladók. Fürst S. u. 17.

GÉPÍRÁS! Gépírás gyakorlás, korrepetálás, ügyiratok begyakorlása. Buthola Sándor, iparengedélyes gépírónál. Debrecen, Csapó u. 6. VI. emelet 93.

Bontott bádoglemez eladó. Huszár Gál u. 9.

Zsolnai és herendi porcelánt veszek. Vári Andrásné Debrecen, Nyulas, Százados u. 4.

Dunyha, párna, használt toll felvásárlása. Bajcsy-Zs. u. 42.

Parkettcsiszolást, lakkozást vállalok, vidékre is. Deák, Ságvári u. 5.

Tollat veszek, hívásra házhoz megyek Gottlieb, Bajcsy-Zs. u. 55.

Bontásb minőségű méretű tér rendák ka u. 6. Déry gött.

Feri szól nyiségben 28. sz.

Eladó sz van u. 21.

Kétkarik eladó. Vécs

Jó állap pong aszta lődni: Szal

készülékeinek meg... ipari Szövetkezet szervizeinél, mely olimpia időtartama alatt reggel 8— óráig az Ön rendelkezésére áll.

Telefon: 13-120 és 15-637.

Dolgozókat alkalmaz

Kőműves, tetőfedő, szigetelő szakmunkásokat felveszünk. Debreceni Építőipari Szövetkezet, Hatvan u. 43. II. számú fő-építésvezetőség.

Segédmunkásokat felveszünk. Jelentkezés: Anyagbeszerző Iroda telepe, Karabély u. 4.

A MEZŐBER felvételre keres elektromos szerkesztő-rajzolót. Jelentkezni lehet: Maróthy György u. 5.

Villanyszerelő szakmunkásokat, kőműves segédmunkásokat azonnali belépéssel alkalmazunk. Jelentkezés: Debreceni Építőipari Vállalat, Irinyi u. 20., munkaügy.

MEZŐGÉP Vállalat központi gyáregysége felvételre keres nagy gyakorlattal rendelkező esztergályost, KDM—100-as motorok szerelésében jártas motorszerelőket öltözőőröket, és nyugdíjasokat kapuőri szolgálatra. Jelentkezés: Debrecen, Szoboszlói út 50. munkaügy.

Lakatos szakmunkást és betanított munkásokat felvesz a Kossuth Egyetem. Jelentkezés a műhelyvezetőnél.

Férfi segédmunkás jas portást felvesz Nyomda, Böszörmény

Árvetésekben képze műszaki adminisztr szünk. Debreceni Játé ki u. 36. sz.

Éjjelőrt felvételre dúsági Bőrgyár. Jelen cen, Vágóhíd u. 3. szá

Kőműves, bádogos, getelő szak-, betanít munkásokat, éjjelőrö a Szakipari Ktsz. Pás

A Debreceni Általá tató Ipari Szövetkezet műves szakmunkások munkásokat debreceni re, továbbá takarító é tó munkásokat. Jele gazdasági osztály, De kóczi u. 37. sz.

Felvonószerelő szak épületüvegest felvesz kezelő Vállalat. Jele szörményi út 68. szám

MEDICOR felvételre portásokat és öltözőőr őrnek nyugdíjasok is

VÁLLALATOK FIGYELEM!

K—503 típ. kotrógép, 2 db ADK—6, 3—2 típ. Phanter autódaru 2 db valamint Sz—100-as Doser

szabad kapacitással rendelkezünk

Bérmunkát hosszabb időre is vállalunk.

Érdeklődni: MÁV ÉPÍTÉSI FŐNÖKSÉG

Debrecen, Wesselényi utca 2.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÚLLŐI ÚT
Telefon: 138-068, 337-748, 340-7

Uzonyi Pál

EGYETEMI ÉLET

1983 NOV 24

1021

UZONYI PÁL RAJZA

funkciót töltenek be
tizán ruhája. Fűzőb
ból és svájcisapkából
keveréke. Vajon arra
hogy a darab aktual
Igen, abban az értel
és bárhol játszódhat,
sem veszti el. Ez a k
mese a szó legteljese
zetek, képtelen ötlete
val ragadja a nézőt,
öröm, hogy a darab
felfogásban kerül szi
kad attól, s teret eng
nak.

LÉNER PÉTER rendezése világosan mutatja, hogy ellentétben mind az öncélú kísérletezéssel, mind pedig a konzervativizmussal, lehet élő, izgató, érdekes színjátékot létrehozni.

A színészek közül a két szolga, *LIPCSEI TIBOR* és *O. SZABÓ ISTVÁN*, valamint Adrianaként *CSOMA JUDIT* remekel. *O. SZABÓ* színpadi mozgása sokat javult, Dromiója mozgékony, eleven, érdekes figura. Szinte sohasincs egyhelyben, mindig ide-oda cikázik. Tökéletes illúziót kelt. *LIPCSEI* egy kicsit bizonytalan, mozgása lassúbb, nehézkesebb, halvá-

Uzovics Péter

ötv

Kölmagyötvy 2087.2

Uzonyi Pál

amatőr nokránműrész

munkái, műtárdése a hajdúmokonlói
műrénteleven

Hajdú-Bihari Napló
1984 aug. 16.

Uzonyi Pál

kiállitása, Ebes. - Ism: Tóth Ervin, Hajdu-Bihar Megyei Népujság, 1967.márc.15.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művészettört. Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

94. l.

MDK.

Uzonyi Pál

Gyermekrajzkiállitáson szerepelt

Hajdubiharmegyei Népujság 1965 ápr.18.lap -

Uzum Angelina

M. D. K.

192[illegible]-ben Nag bány n a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.. 3[illegible]7.1.

M.D.A.

1925-ben Nagybanyan a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... 537.1.

M.D.K.

VZUN Angelika

1922-ben Nagybányán dolgozott a Szabad-
iskolában

Réti: Nagybánya.... Bp.1954. 335.l.

M.D.K.

UZUN Angelina

1930-ban Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Ep. 1954. 340.l.

Uzsedényi Ferenc

törökbálinti fotóművészt második dijjal julamaz-
t a zsüri a Széleky Aladár országos fotókiállitáso
n a Dürer teremben.

Magyar Hirlap 1974/219.8

Uzsoki fatemplom

Képe repr.

Csikvári Ungvár

161. l.

UZONYI PÁL

1021 kiállításáról

Festészetének és grafikájának fejlődésében hosszú útra, élesen elhatárolható, nemegyszer egymásnak ellentmondó szakaszokra tekinthetünk vissza, amíg eljutott első önálló bemutatkozásáig, az ebesi művelődési ház falain felsorakoztatott képeinek tárlatáig. Uzonyi már sok kiállításon szerepelt műveivel, s ezek alapján a kritika joggal említette kisebb-nagyobb fogyatékosságait, több képen szereplő túlzott ragaszkodását a natúrához, a kolorit nem eléggé átgondolt kapcsolatait, egyes részletek elnagyolását, megoldatlanságát. A most látható összkép azonban egészen más. Uzonyi Pál állandó grafikai gyakorlatokkal formavilágát anatómiailag is hitelessé emelte, nyers vagy disszonáns színvilágát egyensúlyba hozta, s javarészt érlelt, sőt dinamikus művekkel jelentkezett.

Ma már egyre fokozottabb figyelemmel kell fordulnunk kisebb települések önálló képzőművészeti megmozdulásai felé, már csak azért is, mert tájegység szempontjából sokszor egészen sajátos szín- és formavilág kibontásának lehetünk tanúi. Uzonyi is Ebesen — egy alföldi nagyváros tőszomszédságában — új embertípusokat tudott formálni. Tárlatán azt is bizonyította, hogy nemcsak Ebes hangulata — szélesebb megfogalmazásban —, nemcsak ennek az Alföldhöz kapcsolódó kis településnek az életformája ragadta meg, hanem a történelmi patinájú Bakonybél, sőt külföldi utazásai, így román, cseh, lengyel útjai is. Mindezekről számos tanulmánnyal tér vissza, mindenütt rajzol, krokizik, szénnel, pittkrétával, ceruzával, tollal. Impresszióit villámgyorsan rögzíti. Nemcsak grafikai, de festészeti magatartására is jellemző a gyors, nyugtalan, sőt szenvedélyes vonal- és ecsetvezetés, ami korábbi művein gyakran vezette a felületek széttördeléséhez, szerkezeti egység széthullásához.

Mostani visszatekintő, retrospektív kiállításán különösen kiemelkedik portretirozó modelljeinek lelkiségét is boncolgató készsége; kettős, sőt hármas figurák is szerepelnek oeuvre-ében. Érdeklik a tanyák, a kaszálók, a körülötte élő emberek, a kialakuló közös gazdálkodás új életformája. A negyvenedik életévén is túljáró festő-grafikus már olyan új embertípusokat is mintáz, akiknél a munkához való viszonyulás benső indítékú, természetes, örömeik, gondjaik pedig közös a festő világképével.

Ez a nemes képzőművészeti kezdeményezés az Ebes Községi Tanács részéről meggyőzően mutatja egy festőművész-rajztanár két évtizednyi pikturális és grafikai küzdelmeit, jelezve a további fejlődés joggal várható útjait is.

Dr. Tóth Ervin

eg, de ők jól érzik ma
n

szeretettel terelgeti őket, s ha úgy látja, hogy elég volt a napozásból, szigorúan behajtja őket a meleg szalma közé.

ner pavat.

Kellemes és derűs dolog egy tavaszi séta az állatkertben. Bár még r el itt a h talos „s várja a

n settenkedik a ketrecben. nára, hogy közelben az anyja, nincs melegük a vastag bun- időjárást

jt okoz tlenség

A MEGYÉBEN

bantotta a tetőszerkezetet. Miután a fűtéssel megbízott személy a megengedettnél hamarabb elhagyta munkahelyét, nem volt hirtelen senki a helyszínen, aki a tüzet csírájában el tudta volna fojtani. A helyszínre érkező csibenevelők már kifejlett tüzet találtak. A felelőtlenség miatt elharapózott lángok tízezer forintos kárt okoztak.

ni tűzeset

matos szemléknek, a tűz elkerülhető lett volna.

A Komádi Földművesszövetkezetnél is gondatlanság miatt keletkezett tűz. A cirokkénezőben nem ügyeltek arra, hogy a kénezésre előkészített cirok ne hulljon rá a kénégető dobozra. A mulasztás következménye tűz, és nagy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HAJDÚ-BIHARMEGYEI
NÉPÚJSÁG

1960 APR 20
1021

UZONYI PÁL • VÁGTA (SZÉNRAJZ)

Kis képtelen kr...

A másik kettő

Az üdülőben vívott óriási ulticsatának Kovács volt az áldozata, aki nemcsak minden idejét a kártyaasztalnál töltötte, de ráadásul állandóan vesztett is. Éppen ezért a feleség Kovácsot az üdülés közepén eltiltotta a kártyától. Így tehát már csak a legnagyobb titokban folytathatta az ulticsatát.

A feleség azonban a sétáról jövet rajtaütésszerűen meglepte az ultizó társaságot, épp amikor osztás volt és a kártyacsomag az asztalon feküdt.

— Már megint kártyázol? Na, megállj! — rivallt rá Kovácsné.

— Mi kártyázunk? — szólt ártatlan arccal Kovács. — Hiszen látod, hogy nem is nyúlunk a paklihoz.

— Úgy van — szólt a másik két partner. — Mi nem kártyáztunk.

— Esküdjenek meg! — szólt Kovácsné.

A két partner kénytelen-kelletlen megesküdött, hogy nem is volt ma még kártya a kezükben.

— Na, és most esküdj meg te is! — fordult Kovácshoz az asszony.

— De minek, édes szívem? — szólt Kovács. — A másik kettő már megesküdött. Egyedül pedig nem ultizhatok.

Vallomás

— A csinos Ica férjhez ment a nemrég ide került fiatal mérnök-

hoz — újságolták a büfében a ...rtársak.

— És bevallotta az előbbi udvarlóit? — faggattuk Icuka legjobb barátnőjét.

— Egyet bevallott, de a nevét nem mondta meg.

— Na és?

— Tehát bármelyikre gyanakszik a férj, azt fogja mondani, hogy az volt az az egy.

A gyufa

A barátom áldott jó fiú, csak egy kicsit könnyelmű.

A nyereségrészesedés kifizetésének napján a vállalatnál klubestet tartottak. Erre az estére a feleségétől kimenőt kapott. A kellemes társaságban gyorsan telt az idő. Néhány üveg bor, rossz lapjárás, és a barátom reggel felé 300 forinttal könnyebben tért haza.

Az iskolásgyerek a fürdőszobában mosakodott, a feleség pedig a gázon a teát forralta. A barátom letelepedett a konyhaszékre, előkaparta zsebéből a cigarettát és a gyufát, rágyújtott.

— Látod, fiam — szólt szemrehányóan az asszonyka —, ezért nem megyünk mi semmire. Ég a gáz, és te mégis gyufát pazarolsz.

E. R.

MDK

Uzonyi Nándor [építész]

„a Városterv nyugdíjas, önkéntes tervező" mérnöke."

Meghalt. Temetése a Farkasréti temetőben lesz.

—: Halálozás 11.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 28.

1941-ben születtem egyénileg gazdálkodó paraszt családban. Szüleim házasságkötésük után tanyán kezdték az életet, s mi már ott születtünk . . . 1960-tól növényápolóként dolgoztam a tsz-ben. Néhány év eltelte után, mint bérelszámoló végeztem a munkám . . .
1975-ben leszázalékoltak. Azóta rokkantsági nyugdíjas vagyok, mozgássérült. Több éve már — állapotom rosszabbodása miatt — csak tolókocsiban tudok közlekedni . . .
Betegségem óta egyre többet gondolok a régi tanyasi életre, s a magam módján — képeimen keresztül — a legrészletesebben szeretném bemutatni azoknak, akik ezt nem ismerik. Részemről izgalmas ez a téma, kellemesen tudom magamat vele elfoglalni, kevesebbet gondolok a betegségemre.
Célok nélkül nem lehet élni. Betegen is széppé tudja az ember tenni az életét.

Uzonyi Imre
Hajdúböszörmény

84. 41315 Petőfi Nyomda, Kecskemét

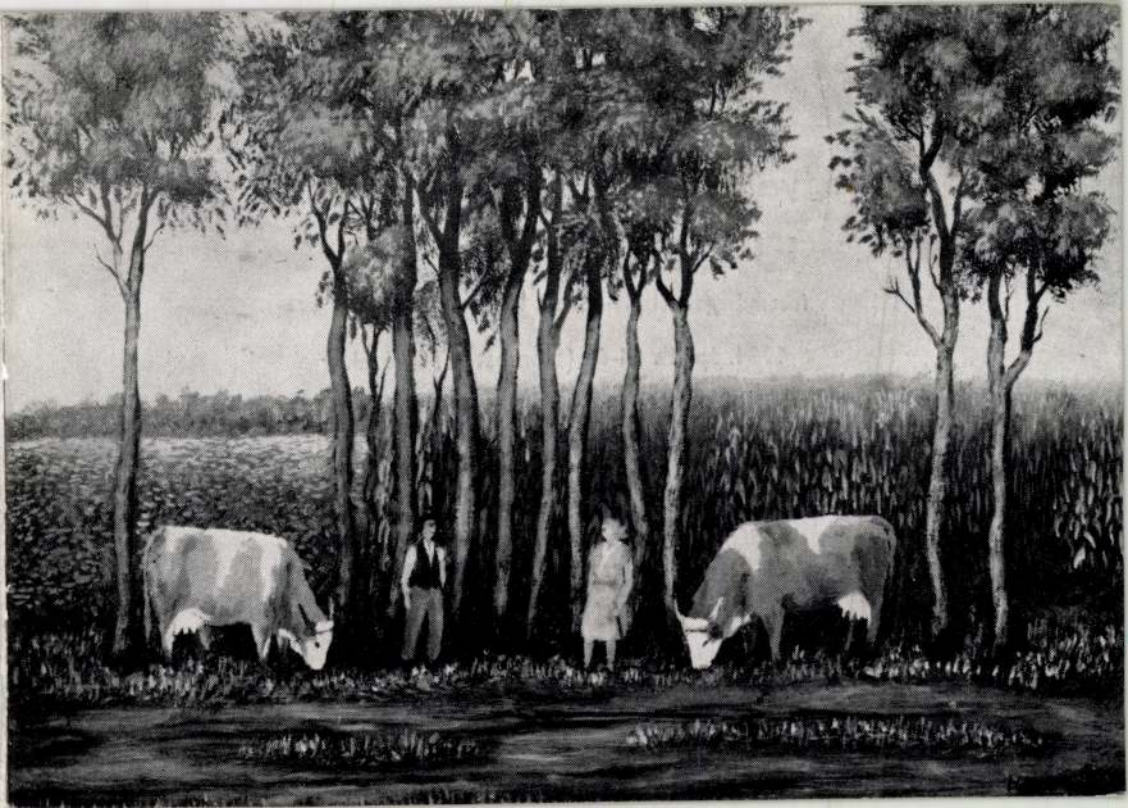

Tisztelettel meghívjuk

a Magyar Naiv Művészek Múzeumába

UZONYI IMRE

festményeiből rendezett kiállítás megnyitására

1984. április 14-én (szombaton) 11 órakor

Megnyitja: dr. BÁNSZKY PÁL
művészettörténész

a kiállítás megtekinthető: 1984. július 5-ig

(Kecskemét, Gáspár A. u. 11.)

MDK.

Uzonyi Pál

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 aug.

MDK.

Uzonyi Pál

Kiállitási hir

Szocialista Művészetért 1967 aug.

1941-ben születtem egyénileg gazdálkodó paraszt családban. Szüleim házasságkötésük után tanyán kezdték az életet, s mi már ott születtünk . . . 1960-tól növényápolóként dolgoztam a tsz-ben. Néhány év eltelte után, mint bérelszámoló végeztem a munkám . . .

1975-ben leszázalékoltak. Azóta rokkantsági nyugdíjas vagyok, mozgássérült. Több éve már — állapotom rosszabbodása miatt — csak tolókocsiban tudok közlekedni . . .

Betegségem óta egyre többet gondolok a régi tanyasi életre, s a magam módján — képeimen keresztül — a legrészletesebben szeretném bemutatni azoknak, akik ezt nem ismerik. Részemről izgalmas ez a téma, kellemesen tudom magamat vele elfoglalni, kevesebbet gondolok a betegségemre.

Célok nélkül nem lehet élni. Betegen is széppé tudja az ember tenni az életét.

Uzonyi Imre
Hajdúböszörmény

84. 41315 Petőfi Nyomda, Kecskemét

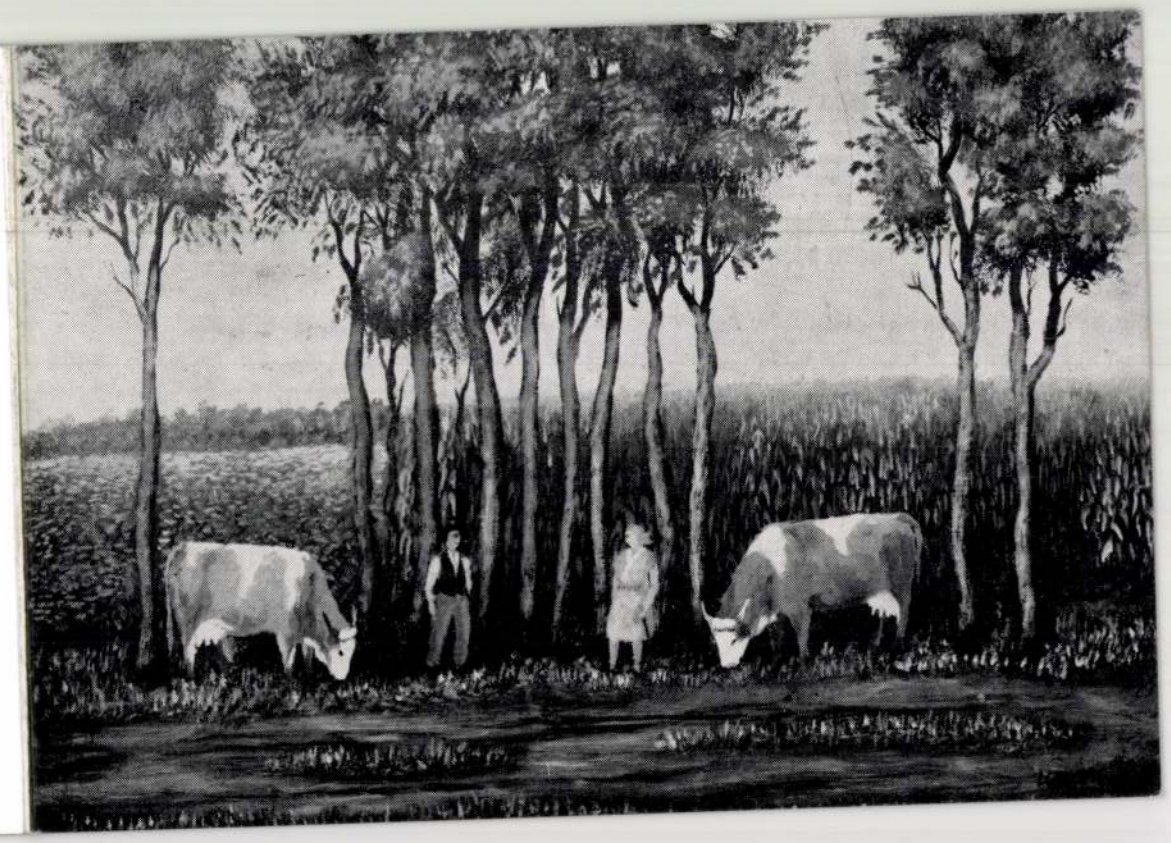

Tisztelettel meghívjuk

a Magyar Naiv Művészek Múzeumába

UZONYI IMRE

festményeiből rendezett kiállítás megnyitására

1984. április 14-én (szombaton) 11 órakor

Megnyitja: dr. BÁNSZKY PÁL
művészettörténész

a kiállítás megtekinthető: 1984. július 5-ig

(Kecskemét, Gáspár A. u. 11.)

Uzer Ádám,csizmadia

Győrben polgárjogot nyert:1792.febr.29.Feketevárosból jött.kath.Taksa 6 Ft./Album Neo-Civium 1743-1838 Győrv.lvt./.102.o

Lengyel Alfréd:Sopronmegyei családnevek Győr város polgárkönyveiben ~~XVI~~ 97.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XII.1958.Sopron

Uzonyi Imre

NA

Uzonyi Imre hajdúböszörményi naiv festő képeiből nyílt időszaki kiállítás szombaton a kecskeméti Magyar Naiv Művészek Múzeumában.

Magyar Nemzet 1984. IV. 15.

Uzobel Lajos építész

Pesti Hirlap, 1882l.dec.23. 3.
Fővárosi ügyek

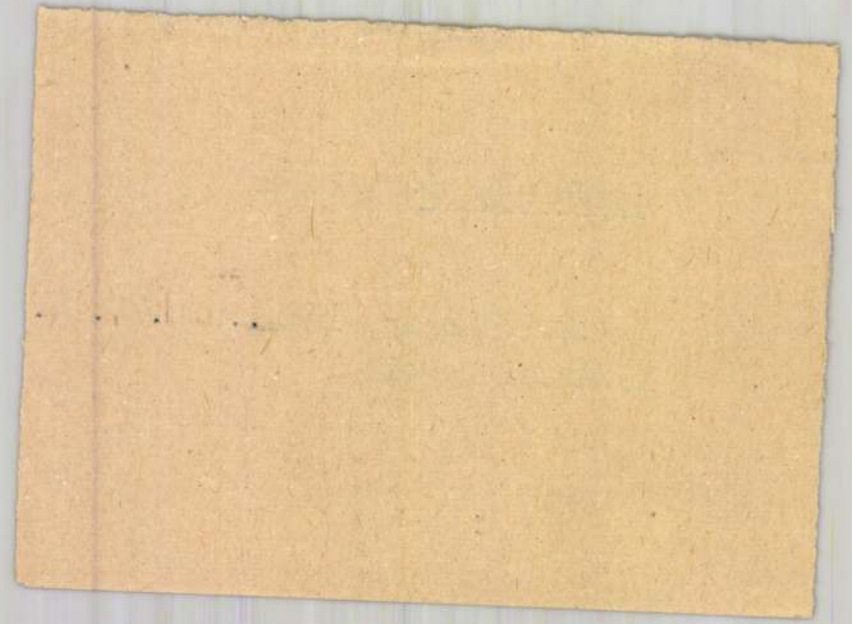

K. D. V.

NZOKY Jonos harcelas

az 1685. évi összeírásban szerepe

ungvárt

Hodinka Antal: Adalékok az ungvár vár és tartománya és ungvár város történelmez ungvár 1917. ~~[illegible]~~ 24. l.

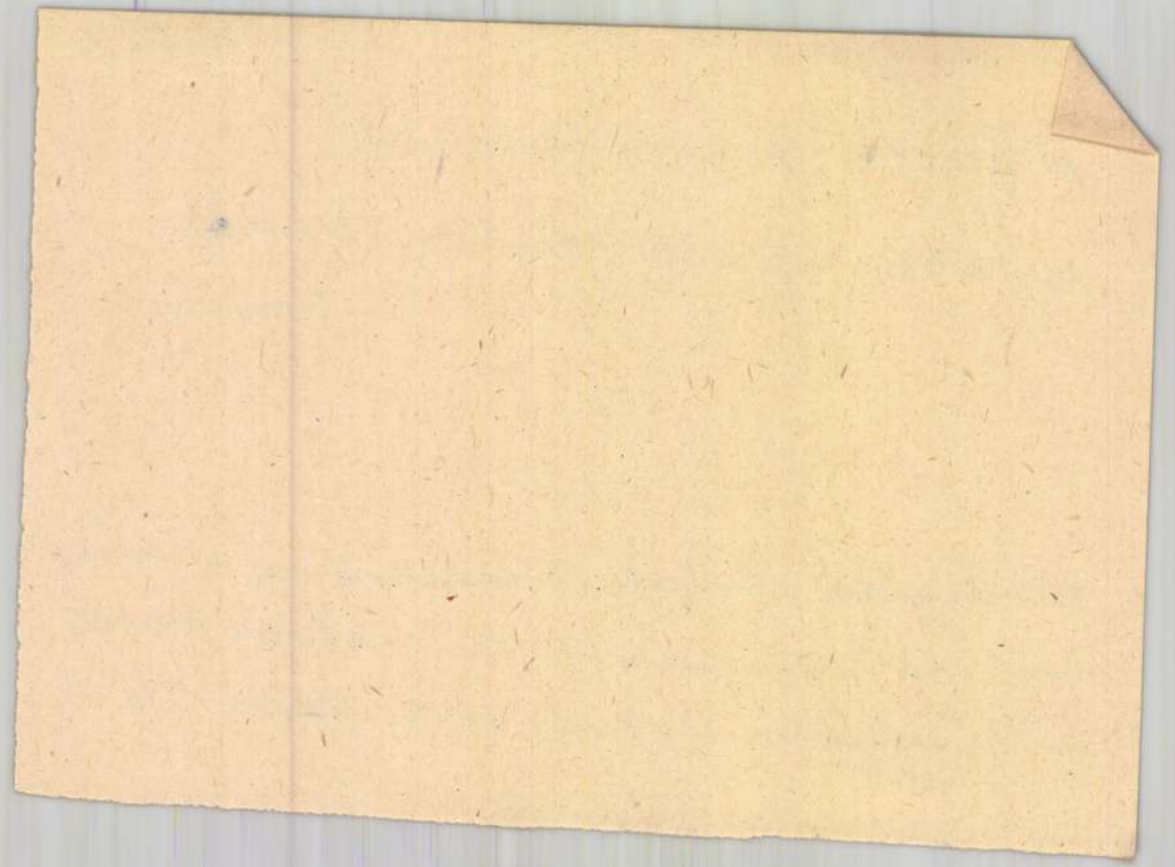

Uzoni Béldi-
Mikes-Kastély
mai kaje repr.

Biró Erdkast
XI. t.

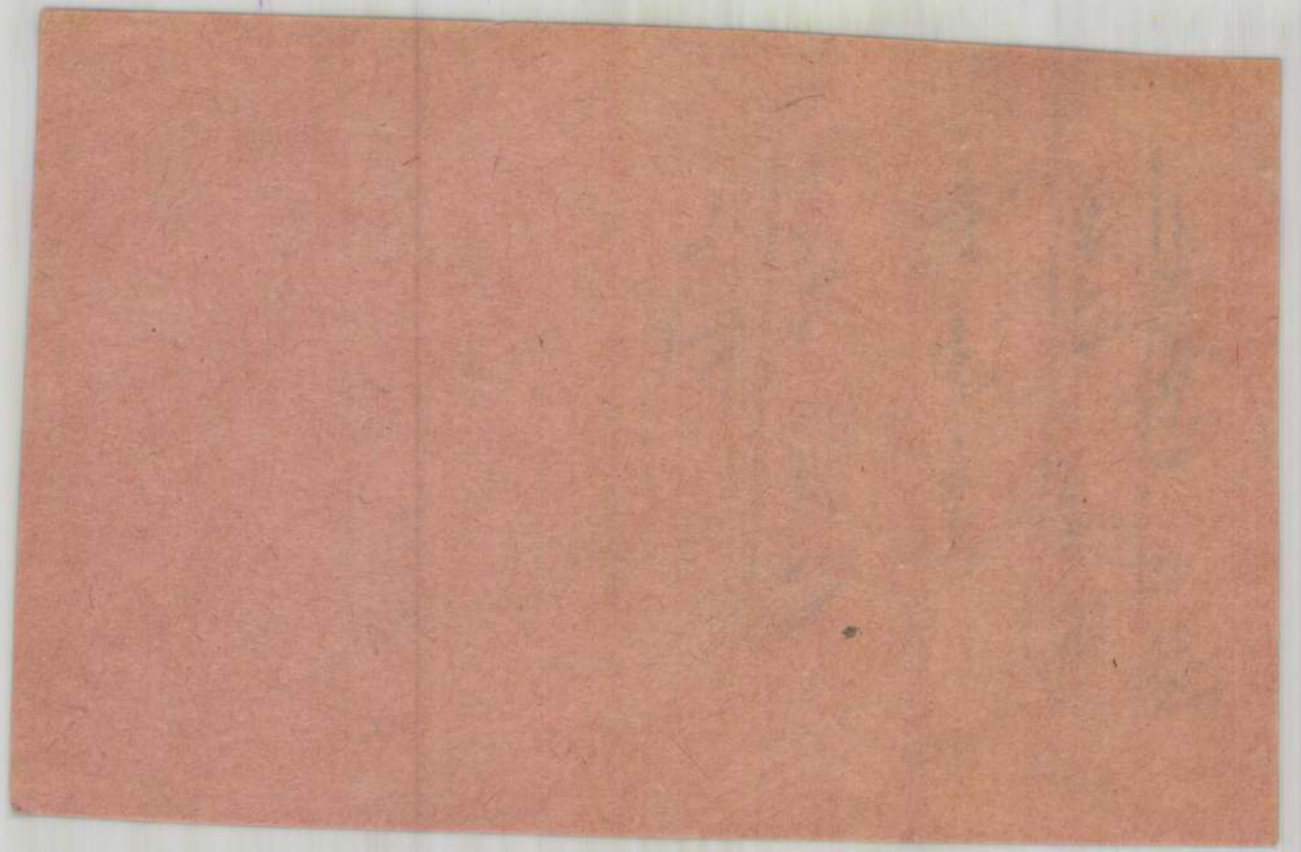

Uzoni

Templomkastély

(Brassó közelében)

Kőnári Erdépeml.

241. l.

242. l.

Nagyváradi Szigligeti Társaság VI.222

gató-

rólag

5.

hibeléül:

7.X.26.

Fitz Ünpár

Mroni Károly

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán megvételben részesült 4.sz. pályamű egyik épületgépész-tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3.l.

M.D.K.

Utzmann Sebastianus, lakatosm.

Pesten dolgozott. Szül. Kirchhauzz in Würtenberg.
Róm.k.házas. Pesten polgárjogot nyert. 1823. VII. 26.
248.o.

Temesváry Ferenc: Lakatosipari érdekességek a Magyar Nemzeti Múzeum gyüjteményében. 237.o.

Folia Archaeologica. XVII. 1965. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 APR 22

ÉLET ÉS IRODALOM

Urbánkovics Róbert
1021

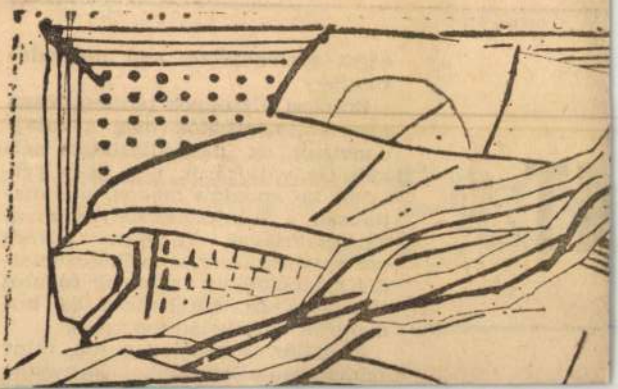

Uwierkiewicz Róbert

Cim nélküli rajzát hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. ápr. 22.
XVI. évf. 17. sz. 4. lap.

Uvisesz Gergely

frater

ötvös

1494

lásd

Harsányi András

A domonkosrend

Magyarországon

a reformáció előtt.

Debrecen 1938.

301. l.

MOB kat. 2249

HELYSÉG

ESZTERGOM.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Kézi

KOR

XV

ŐRZÉSI HELYISÉG

– Könyvtár.

TULAJDONOS

Főegyházmegyei –

MÉRET

TÁRGY

Bakocs-féle Gradua

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉSI

Lapszéli festett di

kel. Elsőlapján levő ín

alul Bakocs Tamás cse

FÉNYKÉP, RAJZ

Uvisesz Gergely

laikus domonkos
frater 1494-ben a
temesvári fraterek-
tól egy pacifica-
let követel, mikjet
ő kérjetett

Levélt. Közl

1929. 20. l.

Uy *Géza*, l. *Csabai Uy*.

Uy* Géza
Pesti

Lásd

Csabai Uy Géza

* Uy

Uy Kálmán

építész

Gentmüeml

274. l.

zottság !

isegrádi Salamontorony helyreálli-
láját azzal a tiszteletteljes kérés-
szegét az átvételt igazoló jelenté-
r Nándornak kiutalványozni méltóz-

ezett jelentésében a jövö nétre egy-
i:amennyiben 500 korona részére már
korona elküldését van szerencsém ké-

Uy Kálmán

Markáns ferencrendieit figyelemre méltó művekként emliti meg Faludi Iván: „Amatőrök és szakfényképészek - Művészi fényképkiállitás az Iparmüvészeti Muzeumban" c. beszámolójában, melyet a Művészet c. rovat közöl.

A HÉT, Bp. 192o. nov. lo.
XXXI. évf. 34. sz. 525-526. lap.

Uy Károly

épitész

Szül. Zilah 1881.

oklevelet nyert 1903.

Névjegyz műegyetem 21.

Fót.

A park közepén lévő kast
lom látszik, az uton balra két
hattyú uszkál, jobbra pedig a
közelében kutya szaladgál. Fel

FÓTH

Szines kny., mér. a vk

Szn. 528-
112-98-13

Ulj Károly

épitész

l.

Szm Egerműv

203. l.

Győr, Kapt. domb 2.

BUDAPEST
937 JUN. 6 10
LXB

Ugy Károly
épitész

erőd
v
Bierbauer Virgil
dr: Repülőterek
épitészete.
MMÉEkvsl
1938. 266. l.

lásd a Euton nyo-
matban is!
A bpesti repülőtér
vasbeton részeinek fen-
ti a terveröje

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Uy Károly
épitész könyve

<) Vasbetonépítés.
Bp. 1914. 258 ábrá
val és 10 tablá-
val.
Épitő Munkavezetők
Könyvtára.

Petit 63.

.ek elterjedését, nem tarthatjuk való-
.ébukkanó azonos formáju jelek ugyanazt
.nnyi azonban bizonyos, hogy vannak je-
: bizonyos korokban, meghatározott mü-
.tak. A kőfaragójelek egyezéséből tehát
i következtetéseket vonhatunk különböző
.asem szabad azonban elfelejtenünk, hogy
: jeleiről van szó, akik az épület sti-
.yen értelemben ~~xxx~~ maguk nem lehet egészen vélet-
.agójelből 12 félé~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ ismerünk ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Uj Károly

az egri minorita
templom különleges
boltozat megerősítése
munkálatait terverte
és az alábbi kiránduláson
résztvevőknek bemutatta

MMÉE Kösl

1940. 134. l.

(Tudósítás az egri-
mátrai tanulmá-
nyi kirándulásról.)

VASÁRNAP 5 Kat. Imre hg. Prot. Imre	A hold kelte 20.49 nyugta, 11.56 óra.	Ó görög 23. Jakab aps.
HÉTFŐ 6 Kat. Lánárd hv, Prot. Lénárd	A hold kelte 21.48 nyugta, 12.43 óra.	24. Proklusz
KEDD 7 Kat. Engelbert Prot. Rezső	A hold kelte 22 50 nyugta, 13.21 óra.	25. Marcián
SZERDA 8		

Uy Károly
épitém

l.

Kapossy jegyzetek
203. l.

~~Körös folyó III. 121~~

MDK

Uy Károly

építész

A Kamara uj tagjai. MMÉÉKözl. 1927. aug.14. 209.l.

MDK

Uy Károly épitészmérnök

A XI. Hamzsabégi-uti kislakásos bérháztelep

Halász Á.: Bp. Szfv. középitkezései 1941. Bp. 1942. 58.l. képpel.

Uy Károly, ép.

Az Orsz. Lakásépitö Tanács hat áll. bérházra ha t csoportban jelölte ki az épitészeket.
E etnevezett a II. csoportba tartozik.

.: Az áll. lakásépitö akció.
MÉM 1925. XXV.évf. 1-3 sz. 3o.l.

MDK

Uy Károly

Az 1927-évi Czigler-érem birálóbizottság pótttagja.

Cikk: Egyleti közlemények.

A Magy.Mérnök- és Épitész-egylet Közlönye LXI.k. 47-48.sz. 302.o.

Uy Károly

MDK

A vasbeton hidak épitése terén eredményes munkát végzett.

111.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp.1960.

Uy Károly
építész
l. IMMÉÉÉvk
1934.252.l.

MELOCCO PÉTER
CEMENTÁRU GYÁR ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ÁLTALÁNOS
CEMENTIPARRÉSZV.TÁRSASÁG
BUDAPEST, Szabolcs utcza 25.
Gyárt: Gépüzemmel sajtolt SALAKTÉGLÁKAT választófalakhoz.
ÜREGES TÉGLÁKAT lakás elválasztó és világítóudvar falakhoz.
legelönyösebb választófalak.

Körkemencék,

téglagyárak, cserépgyárak, cement-, mész- és gipsz-gyárak, szintugy magnezitgyárak, szénbriquetgyárak, **kavicszuzó telepek,** állathullahamvasztó kemencék teljes felépitését, berendezését és üzembehelyezését elvállalja

Gedeon és Kont

műszaki iroda

Budapest, V., Lipót-körut 13.

Legelső referenciák. Legrégibb hazai vállalat e szakmában.

Prospektusok bérmentve és dijmentesen.

Saját kisérleti és anyagvizsgáló telep.

MDK

Uly Károly szalétkus mérnök.

Halánkörép, 1941, 57. l.

MDK

Uy Károly, statikus mérnök

Halász Közép 1941, 57 l.

Magyar Néprajzi Múzeum — 6000 db — 64.85783 K

Ny Károly

A Vigadó épületén történt későbbi átalakítások:
IBUSZ-átköltöztetés-átalakítások /Lechner és Schaefer/
1932-43 között
óvóhelyek /1941-43, Vaits, Paulovits, Leidl/
kisebb átalakítások: Katona Mihály, Ny Károly. 1937-40

Csagány István: A pesti Vigadó épülettörténete. Építés-
Építés- ettudomány. 1970./2.köt./. 173-268.l.

2e3.1.

Uyhelyi Szabó István MDK

önöntő?

A körösszegapáti-i /Hajdu m./ ref. egyházközség kassai tipusu kannáin

WSM 1699

és

Uyhelyi Szabó István 1686

felirat áll.

50.o.

WEINER MIHÁLYNÉ: A XVII. századi ónedények, falusi református templomokban.

Müv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 48-54.l.

Uylaky, Ferenc von

festö

1546-1547

l.

Hoffmann Pozsony

51. l.

Hoffmann Südost

3.

4.

M.D.K.

Uylaky Ferenc, festő

1546-1547-ben Pozsonyban polgárjogi illetéket fizet.

Hoffmann Edit: Pozsony a középkorban, elfelejtett művészek, elpusztult emlékek. Bp. é.n. 51. old.

Uytterschout (holland)

bintén a régmultat idézi a MAPE kiállitásán

Kézdi Kovács L.: A Mücs. őrsi tárlata.

P. H. 931. X. 18.

Uzdi-szentpéteri ref.

templom

gotikus, alaprajza
223. l.

Telekiek régi hára
223. l.
himzések 224. l.
ezüstök 225. l.

Debreczeni L. ~~224. l.~~
1928.

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **SZEPTEMBER** 39. hét

20 asárnap		Euszták *Friderika*
21 Hétfő		Máté *Máté*
22 Kedd		Móric *Móric*
23 Szerda		Tekla *Tekla*
24 sütörtök		Fog.-kiv. M. *Gellért*
25 Péntek		Gellért *Kleofás*
26 zombat		Cipr., Juszt. *Jusztina*

MDK

Utráta Pál

Magyar Iparművészet 1926. 83.l.

K-D-K

UTNER, Joannes szobrász

1772. Besztercebánya polgára

Aggházy: Barokk szobrászat... Bpn. 1959.

I. 65, 291.

UTT Ferenc egri kőmüves, aki 1771-75 között szerepel az egri kézmüvesek adólistáján.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Uth Ferenc, kőműves

1771-75 között szerepel
az egri kézművesek adólistáján

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 414. old.

M.D.K.

Uttasits Gabi

Három jelmezterv a "D I V A T" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1927. febr. 13-20.
XVII. évf. 7. sz. 88. lap.

TURÁN

A „TURÁNI TÁRSASÁG“ LAPJA. — MEGJELENIK KÉTHAVONKÉNT. ÁRA 6 KOR.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BUDAPEST, I., NAPOS-ÚT 4.

UY KÁROLY

OKLEVELES ÉPÍTÉSZ ÉS VASBETONTERVEZŐ

BUDAPEST, I., GYŐRI ÚT 1. SZÁM.
:: TELEFONSZÁM 175 – 76. ::

HIRDETÉSEKET

„A CÉL“ KIADÓHIVATALA VESZ FEL,
BUDAPESTEN, VIII., ÜLLŐI-ÚT 14., II. EM., 4.

A Cél 1914. 1. szám

ESSŐ ÉS TÁRSAI OKL. MÉRNÖKÖK

Esső és dr. Pattantyús gépészmérnökök, Marschalko műépitész

MŰSZAKI VÁLLALATA

Telefon: József :: 28—85.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 14.

Általános és speciális elektromos erőátviteli és világitóberendezések. — Hűtő-, jégkészitőgépek. — Diesel- és svéd nyersolajmótorok. Mezőgazdasági, tejgazdasági épitkezések és gépberendezések. — Takarmánykamrák, :: vizellátás, szadadalmazott önitatók. — „MAX"-féle FEJŐGÉPEK. ::

HAZAI LENIPAR! HAZAI LENIPAR!

Szepességi vászon- és damasztárú-főraktárunk

BUDAPEST, IV. KERÜLET, VÁCI-UTCA 30/B. SZ.

VALÓDI SZEPESSÉGI VÉD- JEGY ECHT ZIPSER

Haris-bazárépületben van, ahol szepességi lenkészitményeink: **vásznak, asztalneműek, törülközők, törlők, ágyneműek, zsebkendők stb.** nagy :: választékban kaphatók. ::

Wein Károly és Társai

szepességi vászon- és asztalneműgyárosok

Gyáraink minden darab készitményén mellékelt védjegy látható.

Pompás ajándék!

SZEMERE GYÖRGY:

IGAZ TÖRTÉNETEK

Ára 4 K ELBESZÉLÉSEK AZ IFJÚSÁG SZÁMÁRA

UTRILLO, Maurice

Brestyánszky Ilona: A Montmartre utolsó rajongója.
= Nők Lapja, XXXVI., 24., 1984. jún. 16. 16-17. p. ill

-

fordítható pénzösszeg csökkenése.
a kollégák cédulázásával tartottuk
itását. 199o végére sikerült felszá-
/Bardoly/, csupán egy nagyobb doboz

csatoltuk a Képző- és Iparmüvészeti
nyveit, mint forrásértékü, müvészetpo-
llegü anyagot. Kutatását időrendes mu-

icsarnok és kiállitási intézményei 195o-
nak dokumentum anyagát az általunk ké-
t, tekintettel arra, hogy saját adattá-
nt az anyag folytatását nem adták át
ábbá a költözással előálló helyszüke
y terjedelmü anyag elhelyezését /4 kék

intézetének hozzánk került meglehető-
hozta a házhoz/ átadtuk az Uj Magyar

Utz

Ötvös 1495

Hoffmann Pozsony 55. l

Hoffmann Südost

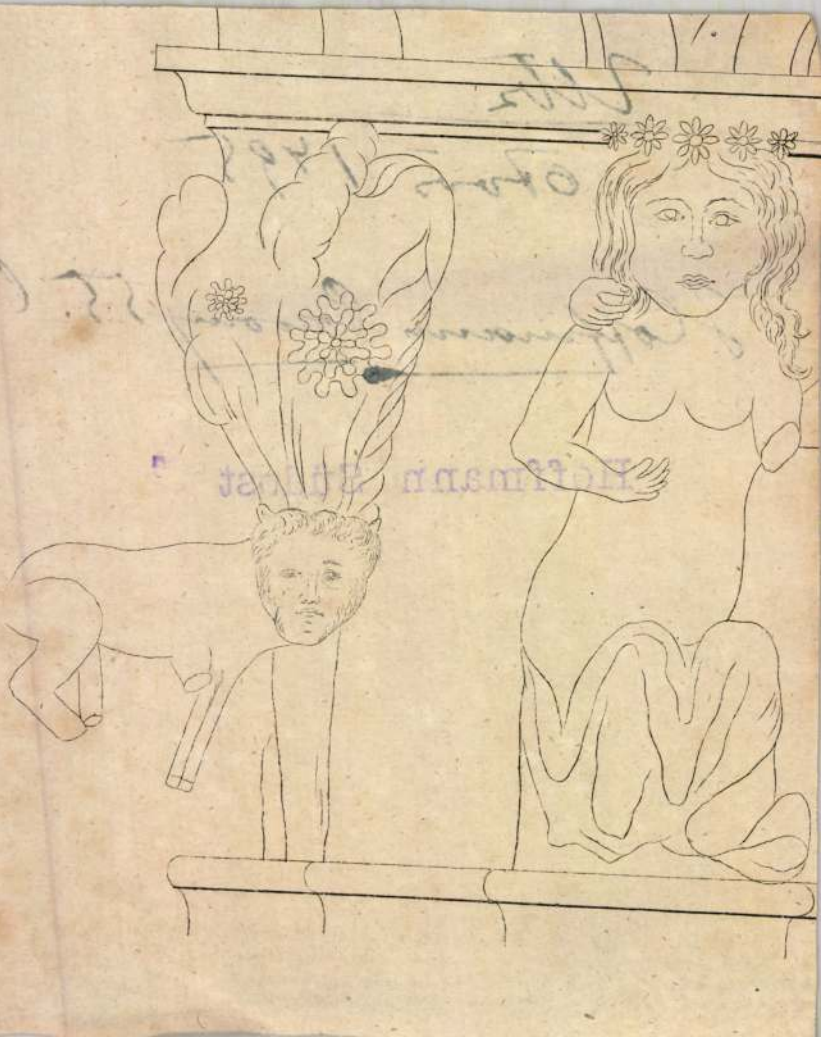

Utz, Ottó

1495-ben, Pozsonyban, ezüst madarat készít a város számára, valószínűleg céllövő-versenyre.

Hoffmann Edit: Pozsony a középkorban, elfelejtett művészek, elpusztult emlékek, Bp. é.n. 55. old.

UTZMANN, Andreas, pozsonyi kőművesegéd

A. U., Maurergesell, 6 napos lánya meghalt. (1845, 668 l)

—

U. az, 3 éves fia meghalt. (1846, 920 l)

—

Preßburger Zeitung
(Genthon)

UTZMANN Sebestyén

Utzmann Sebestyén Württembergből került Pestre, és 1818. ápr. 26-án vették fel a céh tagjai sorába.[209] 1823. júl. 26-án mint házas lakatoslegény (faber serrarius sodalis) kapta meg a pesti polgárjogot.[210] Ez feltehetően téves, mert vagy mesterség, vagy ingatlantulajdon alapján kaphatta azt meg. Ingatlantulajdonáról nem tudunk, de a felvétel indokában sem ez szerepel, a Pesti Lakatos céh mesterkönyvének tanúsága szerint ekkor már céhes mester volt. Mesterként lett tehát pesti polgár. 1847 után, de 1859 előtt halt meg, tehát a múlt század közepe táján.[211]

Perehány 1985

165. p.

mesterek mintájára, a mest
váltja fel az új festészet
ezen a részen való teljes
a képtartalomra tolódik át
nem a festői tartalomra s
még a modern festészet rem
A mai kép ugyanazt az etik
a nézőtől, mint amilyennel
Mai magyar festőink javaré
festészettől nyert impulzu
cia festői elveknek, hanem
lesztése, elmélyitése. Csa
Aurél mentesek e francia h
pontjait az önmagáig való
talán keresnünk. E g r y e

őket összetartani. Szétszaladnak. Nem tréfából mondjuk, komolyan ajánljuk: tessék a vezetőségnek egypár előadást tartani az árúmintavásárok céljáról a — kereskedőknek.

Ezekben az előadásokban legyen egy pár szó arról is, hogy mi is az a bódé. Arról is, hogy bódé csak kétféle lehet: egyéni és nagyon ízléses (a gazdag kiállító-cégek számára) és egyszerű, tömeges, ritmikusan egymásután következő bódék utcája (a szerényebb kiállítók részére). Továbbá arról is legyen szó az úgynevezett nagy cégek szaktanfolyamán, hogy akinek sok a pénze, az ne arra helyezze a fősúlyt, hogy minél több legyen az oszlop, a jón, dór s egyéb templomforma, mert akinek Baeder-szappan kell vagy filatórigáti ruhaszövet, az nem klasszikus szépségideálokat keres, hanem jól világított, mindenünnen látható árúasztalokat. A Koestlin-csokoládét, a Diana-sósborszeszt, a Rózsavölgyi-féle grammofonokat, az Elekt. lux-porszívó-gépeket és a Váncza-féle bódé elgondolását olyan iparművészek kezére bízzák, akiknek van reklámérzékük. Akik tudják, hogy az olcsó faanyag, a vászon, a lemezpapír csak köntös, de a színek közt világítania kell az árúnak, frissen, harmatos tisztaságában és a sátor fölött lobognia kell a betűk tüzének, mint égő szövétneknek. Olcsó anyagok, szép árúelrendezés, jó betűk — ez a Messe-reklámok és standok lényege. Semmi más.

Tehát műmagyaros, únottnépies motívumok sem kellenek cégérnek (Bikszádi-forrásvíz bódéja). S ha ez cégérnek nem jó, milyen rossz az, ha ilyesmit — árulnak. S még hozzá drága pénzért árulnak jó külföldieknek és naiv magyaroknak. Teremtő Isten, micsoda áradata van itt a matyókendőknek, mezőkövesdi zongoraterítőknek. Jóképű parasztmenyecskék géppel tömik otthon a libát, de Pesten bódét tartanak az árúmintavásáron. Kalotaszegi kisgazdák pedig azokat a szomorú, karcolt fekete műparasztbútorokat akarják Keletre exportálni, melyeket a pesti utcákon hiába hordoznak. Egyáltalában soha még úgy nem dühöngött a háziipari járvány ebben az országban, mint amióta megszűnt a háziipar. Jótékony nőegyletek, csizmás úrinők, kézimunkanagyiparosok, tűzzománcozók, műselyemfonál - árúdák, mindenki ezt az elzüllött magyar népművészetet űzi. Imádkoznunk kellene, hogy ennek a reklámnak ne legyen foganatja s minél több maradjon meg belőlük — árúmintának.

Utráta Pál rajza.

Más fejezetre tartozik az, amit iparművészet néven láttunk itt. Jórészt ízléses holmik, ismert kiállítóktól. Becsületes átlag. Ötvösmunkák, szolid könyvkötések, pénztárcák, cserepek. Talán egy tucat férfi és nő, akik kétségbeejtő harcot vívnak egy évtizede viszonyokkal és közönnyel. Körülöttük pedig vagy két tucat kontár, akiknek tábláján harsog az „iparművész" rang. Győri, miskolci, egri iparművészek, a monogrammos zsebkendők, az aranykeretes üvegtálcák, a mosható expresszionista selyemsálok sikkes iparművésznői. Ha valaki „gomblyukba való tótatyafit" árul fából vagy villanyos légyfogót gyárt kézierővel, az ma mind „iparművésszé" nevezi ki magát. Itt azonban már nem imádkozással kell segíteni, hanem csattanós akciókkal a kontárok betolakodása ellen. Ez a reklám nem reklám többé, hanem tisztességtelen verseny. És a törvényes rendeletek dolga volna ez ellen a visszaélés ellen küzdeni.

Mikor ennyi a hamis és hazug reklám, lássuk, miként viselkedik az igazi, a bevallottan reklámcélokat szolgáló ipar. Nos, el kell ismerni, hogy felvonulása impozáns és nagyvárosias. A sokféle doboz-, csomagolópapír-, reklámkártya-gyár s a nagyszerű technikai készültséggel jelentkező világítóreklámok, az ügyes babák és a sokoldalú mozgó-emberek mindmegannyi készítőik

Magyar Iparművészet
1926.

letek helyiségei és az utcák sem válnak szűk épületszorosokká. A részlettagolásban természetesen csak itt-ott láthatunk önállóbb eredményeket. Legnagyobbrészt még most is az európai történeti stílusok motívumainak összehordásából állanak a felhőkarcolók homlokzatai. *Eliel Saarinen*től, az Amerikában működő és nálunk is ismert jeles finn építésztől láthattuk a kiállításon a legérdekesebb és legeredetibb felhőkarcoló - megoldásokat. Saarinennek nagyvonalú, tektonikus stílusa igen jól illik ezekhez az épületkolosszusokhoz. Különösen nagy várostervei, melyekben egész csoportját tervezi a felhőkarcolóknak, lepnek meg érdekes körvonalaikkal és művészi kompoziciójukkal. Gigantikus tömegek formálódnak ezekben egymás mellé. Egy másik építész, *Elmslie* már kisebb, európai méretekben tervezett néhány igen érdekes bankpalotát és egyéb középületet. Stílusán megérzik az európai expresszionizmus hatása, de ezt egyéni, mondjuk amerikai módon értelmezi.

Kétségtelenül e két architektus tervei voltak az amerikai építészeti kiállítás legérdekesebb látnivalói, melyek túltettek az újabb amerikai kastélyok meghitt, de az angol és normandiai vidéki házaktól átvett artisztikumán. E kastélytervek is azt bizonyítják, hogy a legújabb Amerika szeretne már megszabadulni a tovább nem fejleszthető méretektől.

A kiállítást egyébként még *Pennelnek* kitünő kőrajzai egészítik ki, melyeken a római emlékektől kezdve az amerikai vashámorokig mindenrendű építményt megörökített a művész. W

ÁRÚMINTAVÁSÁR ÉS REKLÁM

(NÉHÁNY MEGJEGYZÉS)

Amióta a kereskedelmi életnek legfontosabb, sőt egyedüli fontos kérdése a reklám lett, azóta minden megmozdulásában legelőször a reklám szolgálatát kell megbírálni. Különösképpen vonatkozik ez a vásárokra, melyek önmagukban nem is mások, mint hatalmas reklám-nyilvánulások, egyetlen gócpontra irányítva. A vásárok egyre inkább elvesztik azt a jellegüket, mely régen megvolt, hogy az üzletkötések gyors és alkalmi lebonyolítását szolgálják. S egyre inkább dobszóval összeterelt látványosságokká válnak, melyekben csak lassan érlelődik az üzleti haszon. Voltaképpen tehát ma már a budapesti tavaszi vásárokat is csak ilyen szempontból szabad elbírálni. Nem az üzletkötések, nem a résztvevők száma szerint, hanem azon elv szerint, hogy mennyit nyújtott a szemnek, az emlékezetnek, a maradandó benyomások elevenségének.

Erre a kérdésre a tavaszi vásár minden látogatója megadhatja a feleletet. E vásár térfogata, helyisége száma, sátortábora évről-évre nő, de belső értéke alig változik. A nagy Iparcsarnok falain kívül ma már talán több árusító táboroz, mint odabenn, de ez a hangyaboly, melynek nyüzsgésébe rendet, ritmust, hatalmas és egyöntetű lélekzetet kellene vinni, zűrzavaros képet nyújt. Kint és bent egyaránt. Felvonulás, álarcosmenet, bandérium, színjátszás sohasem lehetett meg egy erős rendezőkéz vasfegyelme nélkül. A tavaszi vásárok nálunk ezt, úgy látszik, nélkülözni tudják. Van itt minden, a villamos légyfogótól a baromfitömőgépig minden, amire a volt monarchia lakósainak szükségük lehet. De furcsa, szinte mulatságos keveredésben. Szűcs a gépek között, virslis a cserepek világában, műhímző a papioskártyák árusítója mellett. A pesti utcák reklámszolgálata, egymást elnyomó könyörtelensége, kereskedői összeférhetetlensége: kicsinyben ezt tükrözi az árúmintavásár is.

Évek óta szó van arról, hogy építészek rendező keze fog belenyúlni e pokoli zűrzavarba. Utaknak, öveknek, parcelláknak kellene kialakulniok, hogy a zománcedényt éppoly könnyű legyen megtalálni, mint a fagylaltkészítő gépet. Valami ilyesféle már megvan a közlekedő eszközök, a mezőgazdasági gépek és a rádió világában, de teljességgel hiányzik az egyéb területeken. Párisban, Londonban vannak jellegzetes ipari centrumok, újságnegyedek, parfümutcák, könyvesbolt-streetek, de Budapesten még a nagy vasboltozat alatt sem lehet

Uten, Antonius
von Prunswik
ágzióntó
1641. Gyulafejérvárt és
1647. Sárospatakon
I. Rákóczi György szolgá-
latában állt.

l. Arch. Közl. 1878.
XII. k. 61. l. 62. l.
63. l.

Budapest, 1932 VII. 6.

...zottsága Budapest.

...DA ÉS KÖNYVKIADÓ
...ÁN-TÁRSULAT
...RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
...A-OSZTÁLYA
Telefon: Aut. 465—69.

Egyházi zeneművek, földgömbök, térképek stb. □ □ Rózsafüzérek, szentképek csipkézettel vagy anélkül, különféle alak s minőségben, ifjúsági iratok, képeskönyvek és naptárak.

...us 17. 32.018. szám a. ...18 : 1881. szám a. be-	Ár	Összes ár		Tiszta ár	
		Pengő	fill.	Pengő	fill.
		(Fizetendő Budapesten)			
				8	—
...száll.				—	50
				8	50

STEPHANEUM NYOMDA ÉS KÖNYVKIADÓ
...SZENTASTVÁN-TÁRSULAT

M.D.K.

Uti János, borsódnádasdi asztalos

1844-50 körött Streimmelwöger egri epitésszel dolgozik a borsódnádasdi r.k. templomon.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 414. old.

UTI János borsodnádasdi asztalos, aki --
Streimelwőger egri épitésszel dolgozik 1844-
50 között a borsodnádasdi rk.templomon.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

MDK

Utolsó itélet mestere

a cserényi falképen látható durva arctipusai megjelennek a necpáli László legendának utolsó töredékein.

O készitette még a mártonházai templom freskociklusát is.

A magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 173.1.

Utrata Pai

l.

Czak György

35 l. 38 l.

LUX KÁLMÁN
OKL. ÉPITÉSZ
BUDAPEST. X. TISZTVISELŐTELEP
SZABÓKY U. 40.

Nagyt. Elintetű Bizottság!

Van szerencsém csatolban az Eternit művek 2 db levelét beküldeni, kérve méltóztassék az ügy elintézése céljából az [illegible] annak idején igazolt

Utrata Pál

tanyértesve
repr.
Magyar Iparmuvészet
1926. 83. l.

Jász alkotók kiállításának katalógusa 2000 Bp.

Utassy Petronella

Jászapátin született, tanulmányait Jászapátin és Budapesten végezte. Az Eötvös Gimnáziumban érettségizett, majd a Hunfalvy Közgazdasági Technikumot végezte.

Szabadkézi textilfestőként és tervezőként dolgozott, majd irodai munkát végzett, bérszámfejtőként dolgozott.

Molnár József rajztanár-festőművész képzőművészeti szakkörének, majd a Jászok Egyesületén belül működő Jász Alkotók Körének tagja.

Több csoportos kiállításon szerepelt munkáival Budapesten és vidéken is.

Festett selyemkendők

Közös kiállításaink

1995
július 28. Budapest, Gellért Szálló
1996
október 17. Budapest, OTP Galéria
október 31. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum
december 2. Jászkisér, Művelődési Ház
december 14. Jászárokszállás, Művelődési Ház
1997
január 18. Jászdózsa, Művelődési Ház
május 14. Budapest, XVIII. Rózsa Művelődési Ház
június 30. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - I. Művésztelep
július 16. Budapest, I. Magyar Kultúra Alapítvány
július 21. Budapest,XVIII. Kondor Béla Közösségi Ház
szeptember 16. Budapest, XVIII. Pestimrei Közösségi Ház
október 21. Budapest, XIV. Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája
1998
február 19. Budapest, XVIII. Lőrinci Nemzetközi Művésztábor
július 5. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - II. Művésztelep
1999
augusztus 20. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - III. Művésztelep
szeptember 15. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja
2000
július 13. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - IV. Művésztelep
július 29. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája
szeptember 14. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja

Utcai Dávid, festő

Új Műv. 2003. 9. p. 4.

SZERZŐDÉSBEN RÖGZÍTETT F
JÓVÁHAGYOTT OM-TÁ
szigorú számadási nyom

Kedvezményezett: ..... címe: .... Adóazonosító száma: ..... Pénzintézet: ..... Pénzforgalmi jelzőszáma:	
Teljesítés időpontja: év hó nap	Bizonylat kelte: év

A .....számú szerződés
javaslatában rögzített .....számú fela

Költségnemek	**OM-támogatás (Ft)**	**Saját r (**
Működési költségek		
Személyi juttatások és járulékai		
dologi költségek		

Közös kiállításaink

1995

július 28. Budapest, Gellért Szálló

1996

október 17. Budapest, OTP Galéria
október 31. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum
december 2. Jászkisér, Művelődési Ház
december 14. Jászárokszállás, Művelődési Ház

1997

január 18. Jászdózsa, Művelődési Ház
május 14. Budapest, XVIII. Rózsa Művelődési Ház
június 30. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - I. Művésztelep
július 16. Budapest, I. Magyar Kultúra Alapítvány
július 21. Budapest,XVIII. Kondor Béla Közösségi Ház
szeptember 16. Budapest, XVIII. Pestimrei Közösségi Ház
október 21. Budapest, XIV. Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája

1998

február 19. Budapest, XVIII. Lőrinci Nemzetközi Művésztábor
július 5. Jászapáti, Vágó Pál Múzeum - II. Művésztelep

1999

augusztus 20. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - III. Művésztelep
szeptember 15. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja

2000

július 13. Jászapáti, Vágó Pál Műterem - IV. Művésztelep
július 29. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Galériája
szeptember 14. Budapest, VIII. Közszolgálati Dolgozók Klubja

Jász alkotók kiállításának katalógusa 2000 Bp

G. Utassy Mária

Jászapátin született, ott kezdte tanulmányait, de már Budapesten érettségizett. Hosszú évekig mint szabadkézi textilfestő és tervező dolgozott. Később más foglalkozása is volt, könyvelő, majd minőségi ellenőr.

Évekig volt a Molnár József festőművész vezette képzőművészeti szakkör tagja.

Részt vett Gyulán egy nyári művésztelepen, ott is és Budapesten is több csoportos kiállításon. Bemutathatta munkáit a Jász Alkotók Köre tagjaként is.

Munkáiból külföldre is került, így néhány Frankfurtba faliképek, Münchenbe batikolt kendők.

Csendélet
(pasztellkréta, karton)

Urwegen Herbord épitész

XIII.sz.-ban a Gyulafehérvári dóm ujjá-
épitésnél.

Arch.Sieb.1889.22.köt.43.l.

MDK

Uzsbó M., festőm.

995. Csendélet. Olf. j.l.k.

Árverési Közlöny. 1929. ápr. 3.rk.sz. 37.l.

Jurij Uszanov

A budai járás képzőművészei az érdi Bentavölgye Tsz. kultúrtermében mutatkoztak be.
Köztük van a szovjet származású Jurij Uszanov is.

Losonci Miklós: Gazdagodó műhelyek a megyében.
Pest Megyei Hírlap, 1982. jún. 8.

Úszfalvai templom harangja (Sáros vm)

l. Arch. Ért. 1920-22. 116. l.

Teniers, ifj. Dávid (d. J.) (1610—1690).

588. 2 darab (Stück). A FOGORVOS
Vászon (Leinwand). Mindegyik (

Than Mór (1828—1899).

589. Két darab (zwei Stücke). LEHE
Vászon (Leinwand). Mindkettő (

Theer, Adolf (1811—1868).

590. NŐI KÉPMÁS (Damenbildnis).
Miniatür. 21×16.5 cm.

Theer, Albert 19. század (Jahrhundert)

591. NŐ FEJKÖTŐVEL (Dame mit
Miniatür. 13×10,5 cm.

Theer, Albert 19. század (Jahrhundert)

592. FRANZ SALLMEYER ARCKÉ
Wien 1853."
Vizfestmény (Aquarell). 30×22 c

Theer, Róbert (1808—1863).

593. FIATAL LEÁNY KÉPMÁSA (E
Robert Theer Wien 1860.
Miniatür. 3.5×3 cm.

910).
udien).
hzeichnungen). Különféle méretben (In verschiedenen

910).
udien).
nzeichnungen). Különféle méretben (In verschiedenen

R (Rennender Wagen). 2. A TENGELYTÖRÉS (Der
(Aus der Nachlassenschaft des Künstlers).
enként (jede) 22.5×50 cm.

e). Jelezve (Bezeichnet): „Szemlér M. 1880."

ichnet): „Szenes Budapest."

tbildnis des Malers mit seiner Frau).

(Bez.): Kr.

Uszkay Erzsébet
textilkeszező

A „Diák" című faliszőnyege
kissé disszonáló összhatásával
mai eldet próbálja vízéhelt etni.

Ágopcsa Marianna: A valóság szintézise.
Müvészet, 1971.március - 24.lap

Uszkai Márkus Erzsébet

Paulovics László, Balázs Imre, Erdős Pál, Domokos Lehel, Schnell Károly, Csapó Sándor, Littenczki Ilona, Szőgyi Kálmán, Olajos Béla, Pethes József, Kis Béla, Kuki Sándor, Szatmári Ágnes, Szilágyi Albert, Fodor Kálmánnal együtt kiállított munkáiért említi a szerző.

Szecsi András: Szatmári képzőművészek kiállítása a Marosvásárhelyi Igaz Szó 1971/11 855 old

Uszpekleinji templom

(Sáros vm)

harangja -

l.

Arch. Ért. 1917

205. l.

VOIT : RÉGI · M

Utasi Kálmán

festő
1900

Éimisk 1930
89. l.

KÖZ

16-án 371. ...szám alatt kelt felterjesztésére, tudomás és további eljárás céljából másolatban

ügyi miniszternek jelen kelet és

és Csekkosztályhoz intézett ren-

ámvevőséget, hogy . . . . . .

. mob. tag . . . . . .

r. Krisztina-körút 159.szám. . .:/

om-Zsámbék. és .történt hivatalos
vissza
költségeiről és napidijairól ki-

érvényesitett utiszámlája alapján

Ludovikás Levente 1935. XIV. évf.

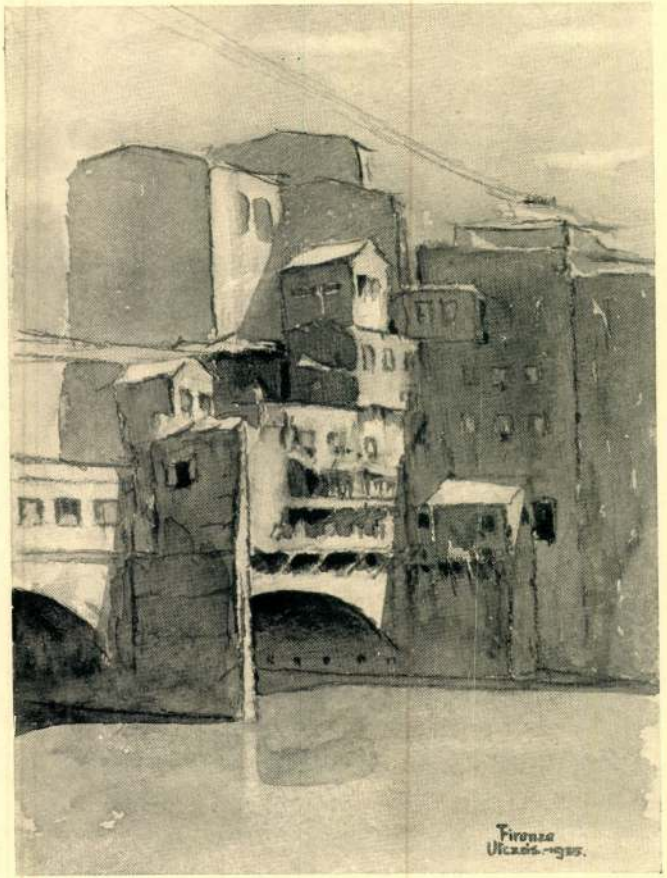

UTCZÁS ANDRÁS főhadnagy, örökös tag vízfestményei Firenzéből.

Utczás András

festő

Kövér Gyula könyvtára VI. 314.

Uten Antal

nagyszebeni
harangöntö

l.
Batthyáneum

I. 102. l

Urvölgyi templom

gótikus ezhyke

leirva. repr

XVI sz

Pul Rad

I. 93, 94. l.

Benkhardt Ágoston, Ab.

marad, ahogyan a 68. old. tá-

lálható.

[Urvölgyi bányászjelvé-
nyekről]

Lipcsey József: Az < >
Arch. Ért 1899. 302. l.

U. az: Az < >
1899. 126–129. l.
(Egy átrával.)

Herbord von Urwegen

XIII szarad -

laid Tarios, Tino fiát

W 274. l.

Ugy Ibolya, művészettörténész

Fischer Ernő festőművész kiállítását a Vigadó Galériában Ugy Ibolya rendezte. A kiállítás febr. 5-ig látogatható.

csorba: Visszatekintő kiállítás.

Pesti Műsor, 1984. jan. 26.

Ury Ibolya, művészettörténész

A mult évi katalógusban írta Ury Ibolya,:
"... az országos tárlatok képe szerte az országban, években keresztül azonos képet mutatott. Semmi újdonság, semmi változás nem volt érzékelhető. Az utóbbi egy-két évben azonban, mintha megmozdult volna valami."

Tandi Lajos: A XXIII. Szegedi Nyári Tárlat anyagából.
Dél-Magyarország, 1982. júl. 24. 5. old.

Ury Ibolya, művészettörténész.

Országh Lili festőművész gyűjteményes kiállítása ma nyílt meg a Műcsarnokban. A kiállítás rendezője Ury Ibolya.

Esti Magazin.
1979. ápr. 13. Kossuth 18.30 (K Gyné)

Ury Ibolya, művészettörténész,
Kmetty János festőművészről írt tanulmányt
Ury Ibolya, ról a művész sokirányú te,
kenységéről. a tanulmányt 32 színes és
mintegy 24 fekete-fehér reprodukció
egészíti ki.

Vas Népe, 1979. jún. 30.

Ury Ibolya, művészettörténész

a nyíregyházi Jósa András Múzeumban nyílt meg Balint Endre festőművész tárlata, amelyről Ury Ibolya számol be, az adásban.

Láttuk, hallottuk...

1977. nov. 4. Kossuth 20.29, Ka.

Ury Ibolya, művészettörténész

A jubileumi Ady-év vujtányaként a Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata Reich Károly újonnan készített Ady-illusztrációit adta közre, falinaptár formájában. Ury Ibolya az illusztrátort méltató diobéjtömöségi tájékoztatót írt.

Fasnádi Attila: Reich Károly Ady-naptára.

Népszava, 1977. febr. 25.

Ury Ibolya, művészettörténész

Bálint Endre, Kossuth-díjas festőművész kiállítása
ma nyílik a Műcsarnokban.
A kiállítás rendezője: Ury Ibolya, a tárlaton
nyíló életmű kiállításáról tart beszámolót az adás-
ban.

Jó reggelt!

1984. XI. 23. Kossuth 4.25.

Úry Ibolya, művészettörténész

Szabó Zoltán festőművész kiállítását rendezte Úry Ibolya, az Ernst Múzeumban, 1987. okt. 22 – nov. 22 – ig lesz a tárlat nyitva.

Műcsarnok és Kiállítótermei,
1987. okt.

Ury Ibolya, művészettörténész
Műcsarnok

Bálint Endre festőművész kiállítása
1984. nov. 23 – dec. 30.

A kiállítás rendezője: Ury Ibolya.

Műcsarnok és Kamaraterme, 1984. november és december.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alá

8. sorsz. Műhelyi

Antonius Uten

harangörts

Nagpreben

läsd

Batthyanerm

I. 102

..... *mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Uten, Antonius

harangönts

Zuerst in Weissenburg, dem heutigen Karlsburg, und dann in Hermannstadt weilte ebenfals ein Fremder Antonius Uten. Die eine Glocke Kleinschenk trägt die

irod

Rothkunstgew. 7, 8. l.

Inschrift: Mit Gottes Hilf Gos mich Antoni(us) Uten in Weissenburg A.D. 1644, und die eine Glocke in Jakobsdorf „Soli Deo Gloria me fvdit Antonius Vtenn Cibiniensis A.D. 1645.

läsd Mülgl

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

...y helyettesének
...ása.

... Endrényi Imre, Szeged.

Uten von Prunswik,
Antonius

1641. Gyulafehérvárt
és 1647. ben Sáros Patakon
Szolgalta I. Rákóczy
Győrjót-
ágyumatra

[illegible]

Thaly i 61 l.

lásd 62
s 63

Uten Antal

hangontö

1643 Fajan Nagy Heben

ben a Gyulafehervarott

a ~~mag~~ mjiben más ult

nem lenne adat, lásd ezt

a forrást.

IROD.

Dr. G. D. Teutsch Nach-
träge zur ältern sieben-
bürgischen Glockenkun-
de. Korrespblatt. 1881
139 l

Uten Antal

Gyulafehérvár 1644

wód

Kovács Harang

66. l.

850. Katonák Nagy Lajos:

A ⊥ jobbra látható két m
vísel, jobbját felemelve beszélu
ben pedig még egy ifjú s egy
jobb mutató ujján sólyom ü
hogy a kardját fogó katoná
lebernyeges fele-más öltözet
e mögé dugják; a magyar vi
széles karimával s fele-má
keresztvasa egyenes s a kosárné

Fresco, méretei 139:
Vétetett 1897-ben
Festette: Thomas O a
Másolta: A. Carlini
Ezredéves kiállítás katal.
⊥ szent Orsolya-martyrion

II. 31-én (475/97) s az
Ipámolást Budomásvevet
e 1898. V. 30-án a 2448
sz. leirat (216/97)

216/97

Uten Antal

ügyüöntő

1641. Gyulafe-
hérvár

1647 Sárospa-
tak

l.

Hadtört, Közl

1928. 424. l.

Uten, A. MDK

ágyuöntő

1641-től az ágyuöntés vezetője Gyulafehérváron.

Makkai László: I. Rákóczi György tüzérségének történetéhez.
Hadtörténeti Közlemények I/2 (1954) 110-135.

Ism.: Műv. Ért. 1955. I. év/f. 2. sz. 320. o.

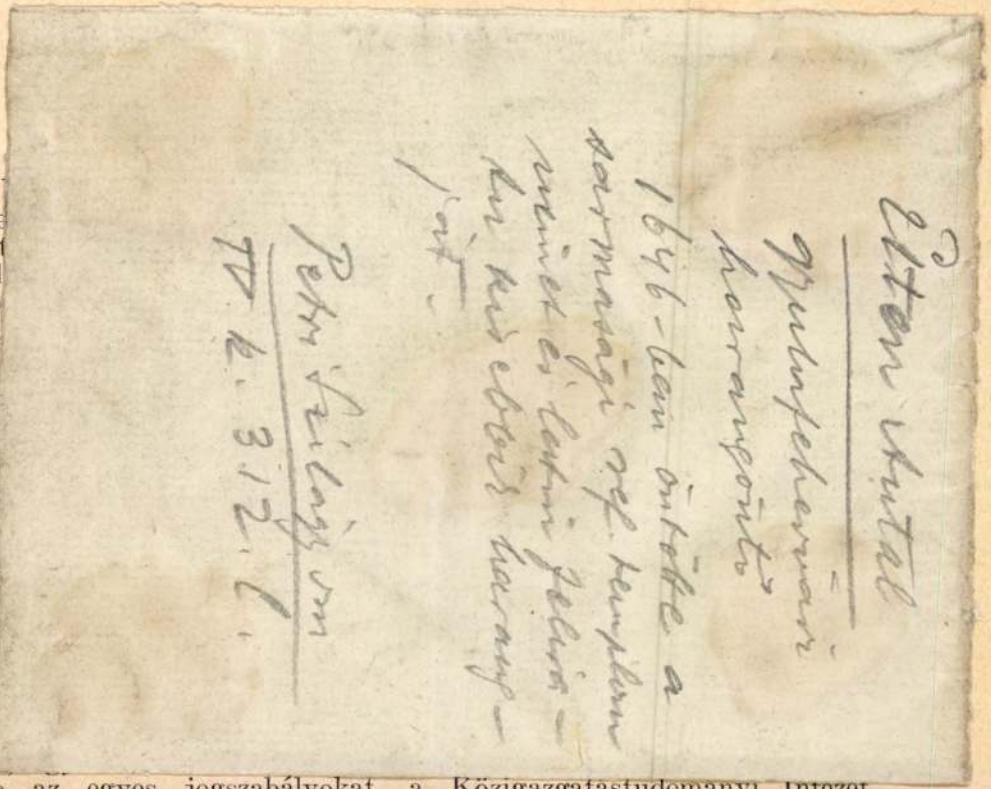

Elten Antal

gyulafehérvári harangöntő

1646-ban öntötte a sarmasági ref. templom német és latin feliratu kisebbik harangját.

Petri Szilágyom

IV. k. 312. l.

teljes problematikájának feldolgozására irányuló monografiájának első köteteként megírta „A mulasztás I. A mulasztási bűncselekmény okozatossága" (Pécs, Dunántúl, 1937.) című nagyobb (VIII+240 oldalas) munkáját, amelynek elkészítésével kapcsolatban 210 szakmunkát dolgozott fel. A könyv első része a tudományos alapvetést, a filozófiai megalapozást adja, a második a büntetőjogi okozatossági elméletek átfogó bírálatával foglalkozik, a harmadik végül a mulasztási bűncselekmény különössége által nyujtott első büntetőjogi probléma tárgyalását, az idevágó vélemények bírálatát és a probléma feloldását tartalmazza.

A budapesti tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Augustin Vince (1909, Budapest, róm. kat.), egyetemi belgyógyászati klinikai díjtalan gyakornok Budapestről, alkattani és öröklestani kutatásokat folytatott (Herzog professzor) félösszegű kutató ösztöndíjjal. „A vérnyomás változása évszakok szerint" (Magyar Orvosi Archivum, XVIII. kötet, 4. füzet, 1937.) című közleményében terjedelmes anyag középértékeként kimutatja, hogy a vérnyomás systolés és diastolés értéke tél végén és tavasszal a legmagasabb, de a férfiak és nők között nem változik egyformán. További munkálko-

vegyes

d. 96

1 Röt. 8°

Leguay,
M. Louis

Note sur une pierre à polir les silex,

trouvée, en septembre 1860, à La Varenne-Saint Hilaire (Seine), au lieu dit La Pierre au Prêtre

Különpugomat.

Uten Antal
Gyulafehér vári
harangöntő

1646. öntötte a Sarma-
sági ref. templom
kisebbik harangját.

Petri Mór dr
Szilágy vármegye
monographiája.
IV. k. 312. l.

Uten Antal

harangöntö dgyula-
fehérvár 1644.

l.

Korrespondenzblatt

1881. 139. l.

1) a kissinki
(Nagykukülö vm.)
templom egyik
harangja 1644-ból
2) a szászveszödi
templom harangja
1643-ból.

u. o.

I.-54. M.

München
Dr. C. Wolf u. Sohn
1876

Ursovici, A

román festő

l.

Délvidéki Szemle

1944. 333. l

Ursovici Ana, festő

laid

v

Kassai Károlyné

alatt

Puszterdromán

19, 20, 23 l.

Bibliograf. l. u. o

29 – 31 l.

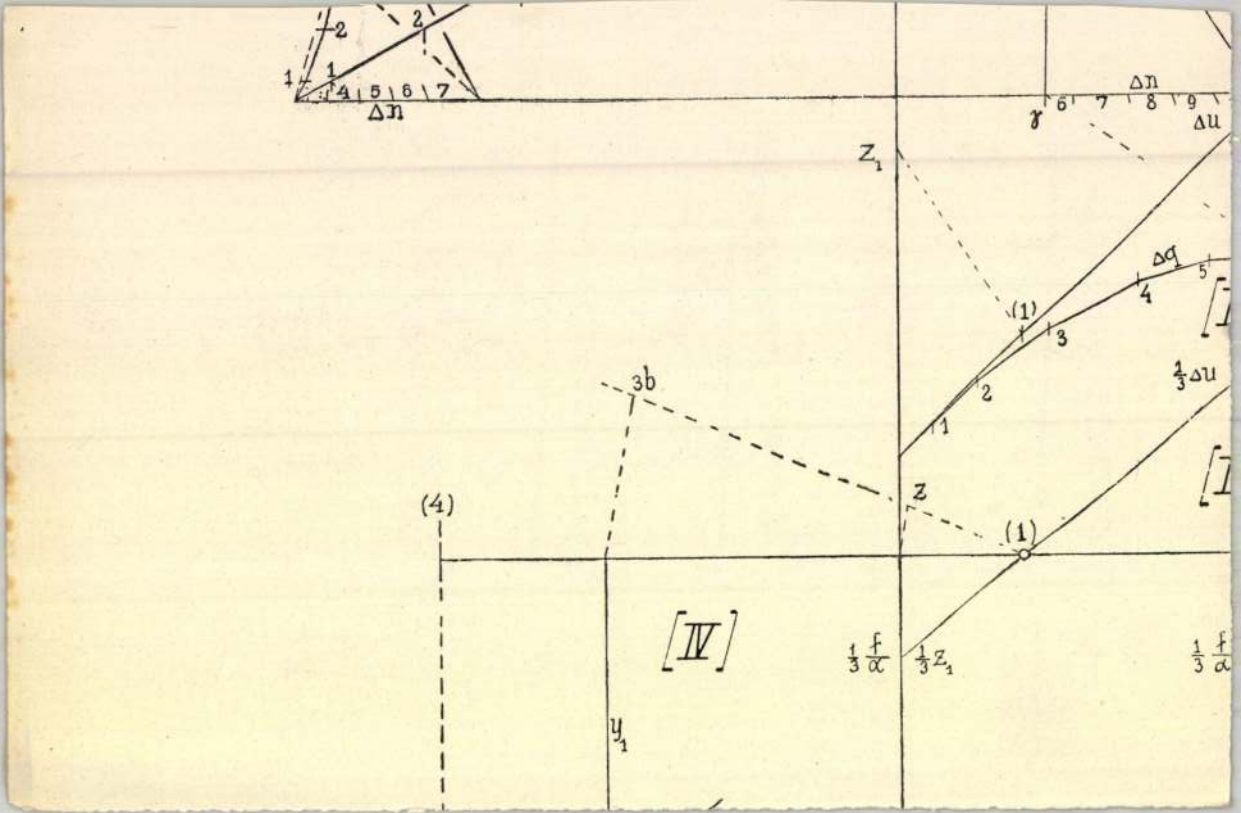

Δn
Δn
γ
Δu
Z₁
Δq
(1)
3b
z
(4)
(1)
[IV]
1/3 f/α
1/3 Z₁
1/3 Δu
y₁

Ursprung György

farekas

Sopron

1687 jan. 3. polgareskü

Hází

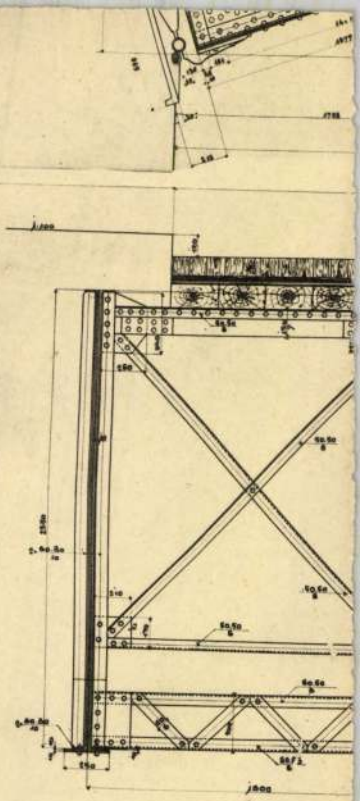

Fénynyomat **Divald K.** *budapesti műintézetéből.*

DOMINICUS URSULUSUS, épitőmester

Zemplénben és Ibrányban dolgozott, és nem azonos a sárvári Domonkos mesterrel. A névazonosság okozta H. Takács tévedését, a névrokonság révén. 227.old. 139.jegy

TÓTH MELINDA: A sarvári vár épitéstörténete 193.old

BAVARIA, A Vas Megyei Muzeumok Értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

DOMINICUS URSULINUS, építőmester

H. Takács munkájában téves Domonkos mesternek bizonyos Dominicus Ursulinussal való azonositasa. Ilyen nevü mester Sárváron nincs. Szerepel azonban egy Pietro Orsolino az is azonban száz évvel később. 227.old. 139.jegy

TÓTH MELINDA: A Sarvari var épitéstörténete 19?.old

SAVARIA. A Vas megyei Muzeumok Értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

Ursulinus Dominicus

1667 és a következő években Zemplén vármegye részére dolgozott mint építőmester; korábban az Ibrányiaknak.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970

1331

Ursulínus Domenicus

olasz fundáló Zemplén-i várban

1667-ben dolgozott.

Sl. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

2481

Ursulinus Domenicus

olasz fundáló 1668-ban Zemplénben dolgozott.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

2491

mak

Urszenyiné Breznay Ilona

Magyar festőnő Ghánában, a körülötte elő embereket: gyümölcsárusleányt, öreg katonát, hausza kereskedőt festette meg.

Kalmar György Bemutatja Ghánát. Magyar festőnő az ashantik földjén

Ország-Világ 1962. 35. sz 24. l

Urszinyi Mária

Illusztráció Dehel Gábor: „Az orosz-lánszelidítő és a légy" c. íráshoz.

Utunk, 1974. ápr. 26.

MÜVÉSZET
IX.évf.1910.
359.1.

Péczely

U r t z O t t ó :

Fejléc

Tussrajz

MÜVÉSZET Péczely
IX.évf.1910.
382.1.

U r t z O t t ó :

Fejléc

Tusrajz

MÜVÉSZET
IX.évf.1910.
366.l.

Péczely

U r t z O t t ó :

Fejléc

Tusrajz

M.D.K.

Urtz

Plakátrajza "Még nem késett el" cimmel a Wágner Hangszeráruház lemezeinek reklamirozására.

"Itt az idő" cimmel reklámrajz fenti áruház lemezeiről és más ujdonságairól.

Szinház és Divat, Bp. 1918. nov. 1o. III.évf.
44. sz. 45. lap " " 24. " "
46. " 47. "

M.D.K.

Urtz

Plakátrajza "Papa kérem" cimmel a Wágner Hangszeráruházban kapható hangszereké, lemezek reklamirozására.

Szinház és Divat, Bp. 1919. jan. 5. IV. évf. 1. sz. 45. lap

Urtz Ottó

rajzoló

3 elemi, 2 iparrajz

10 hónap, jeles.

sokszorosító iparosok

tanf.

Tanár Vesztróczy Aladár

Iparrajziskola 1909

k őket. A test állása és alakítása,
stb. a mitológiai-ikonográfiai
ségmozdulatot jelentenek, ami
nális érzelmi megnyilvánuláson
zés észrevehető változását is
eszközeik lehetőségeit korlátoz-
a domborművön észlelhetjük.
cióját mégis csak észrevehetjük.
vényvilággal szerfölött szeren-
alában egyszinten áll a korabeli
z az emlék valószínűleg vissza-
iniciáléképnek felelhetett meg.
keresztény időkbe visszanyúló
sztergom környékéről és való-
építésénél faragták.
lnunk fejtegetéseink menetébe
éket (7. kép), melynek témája
e utal, hanem elsőrangú klasszi-
ilag is nehezen magyarázható
ogyvári bencés apátsági temp-
az ottani Széchenyi-kastélyban
r Flóris[77]) Szent Jeromost az
nielt az oroszlánbarlangban és
ámson oroszlánviadalát vélték
onytalanság két további meg-
ozódik.
omosra vagy a két ó-szövetségi
magyarázatok elmellőzik vagy
y a dombormű nem is oroszlánt,
árkarma után ítélve, a hiányzó

Urtz Otto

Univerzit 1910. 356, 366, 382

hben

Urtz Ottó festő és rajzoló; szül. 1887 március 23-án Budapesten.

1907-8-ban a Képes Családi Lapok munkatársa volt.
A Szépművészeti Múzeumban több képet másolt.

Ůrumoff Péter

Szofia

koll. kiáll.

l.

Ernst Museum

kiáll. 164. sz

1937. jan.

4254
.2281
1973

Urtz Ottó M.D.K.

cinkografus

1948-ban a Budapesti Dési Huber Kör Képzőművészeti Szabadiskolájának hallgatója.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 132.l.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II;
Bp. 1965.

-Urumoff Péter.

Bolgár festőművész képeit kiállitotta az Ernst muzeom 1937-ben.

Bende J:
A Képzőművészetiegyesületek története,kézirat

Uramoff Péter festő

Pesti Napló képeslap. 1937. I. 17.

(Escher Károly felvételei)

Urumoff Péter bolgár festő kiállított Budapesten

Stoilov bolgár követ (balról a második) és Urumoff (jobbról) a kiállítás megnyitásán

Urumoff egyik képe: Bolgár parasztok

Ursits Lipót

építész.

Az aradi ev. ref. egyház iskolájának felépítésére 1859. jun. 26 án megkötik vele a szerződést. Nov. 1-ig az iskolát felépítenü köteles. Töl is épült az iskola, az anyagi gondokkal küzdő egyház azonban csak évek múlva tudta teljesen kifizetni az építészt.

Csécsi Imre. Az aradi ev. reform. egyház története. Arad. 1897. 40. l.

Ursits. Lipót

épitész

+ 72 éves korában Mäs-
kolczon. 1898-ban.

Vas. Ugs 1898. 526. l

Ursisto Lipot

ivod

Lakato II. Fol.

Ursitskypot

egyetem

csód.

Mart. 828.

a budavári Mátyás-templomban jelent meg az isteni tiszteletre. Ott voltak a budapesten időző miniszterek élükön báró Bánffy Dezsővel, a polgári és katonai hatóságok, a törvényszékek képviselői.

⋆ **József főherczeg mint násznagy.** Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk róla, mily megtisztelésben részesitett József főherczeg az alcsuthi urodalmához tartozó Dobozon három egyszerű földmíves házaspárt. *Bereczki* István, *Horváth* István és *Dobozi* Ferencz ugyanis aranylakodalmukat tartották s József főherczeg vállalta el a násznagyi tisztet. Magyar ruhában, bokrétás pörge kalappal fején s tarka szalagokkal diszített násznagyi bottal kezében jelent meg az aranylakodalmasokkal a dobozi ref. templomban. Az esküvő után a főherczeget násznagyi ruhájában az aranylakodalmas párokkal s az esketö Nyikos Lajos ref. lelkészszel együtt lefényképezte Goszleth budapesti fényképész, s e fölvétel másolatát mai számunkban mi is bemutatjuk.

Idegen herczegek Magyarországon. Zichy József gróf *vedrődi* kastélyának jelenleg előkelő vendége van. *Viktor Napoleon* herczeg, Jeromos király unokája, a ki nagyanyai ágon Rainer főherczegnek is rokona, néhány napi tartózkódásra ellátogatott a Zichyek ősi fészkébe. Zichy gróf vendégét La Granche vicomte társaságában várta meg a diószegi állomáson. A herczeget bandérium kisérte a kastélyig, a hol Zichy Ferencz gróf tárnokmester, a család szeniora üdvözölte. — *Tátra-Füreden* pedig Ferdinánd bolgár fejedelem két fia, *Boris* és *Cyrill* herczegek nyaralnak. A herczegek e hónap 8-án érkeztek a poprádi állomásra, a hol egy bolgár pap várta őket. Rövid tartózkodás után Tátrafüredre utaztak.

Perczel Mór tábornokról. A magyar szabadságharcz ötvenéves fordulóját három tábornok érte meg. A Braziliában lakó *Czecz* János, továbbá *Görgei* Arthur és *Perczel* Mór, kik a számüzetésből hazatértek. *Perczel* Mór Bonyhádon lakik, s már rég idő óta visszaemlékezéseit irja, emlékeinek kifogyhatatlan tárházából, bőséges, többnyire okmányszerű adatainak fölhasználásával. Mintha nem is érezné a vállaira nehezedő 86 esztendőt, olyan kitartással munkálkodik, megszakítás nélkül, és nem szereti, ha zavarják. Ott lakik a Perczel-család bonyhádi kuriájában, melynek nagyobb részét Perczel Dezső belügyminiszter lakja családjával. A hátsó udvari lakásban tartott fönn magának szerény lakást és évek hosszú sora óta mást sem tesz, mint ir. Szobájának fele telve van már irataival gondosan egymásra rakott kéziratával, melybe csak a legritkább esetben enged belepillantást még legbizalmasabb embereinek is. Munkájával siet, mert szeretne mielőbb elkészülni, de emlékirataiból életében mitsem bocsát nyilvánosságra. A tisztes aggastyán alakját a bonyhádiak maguk csak ritkán látják, mert alig hagyja el otthonát, de azért élénken érdeklődik a napi politikai események iránt.

Az aradi országos dalünnep. Az országos dalos egyletek országos szövetsége augusztus 13—16-ik napjain tartotta Aradon dalversenyeit és közgyülését, nagy érdeklődés mellett.

E hó *12-ikén* volt az egyletek érkezése. Budapestről több százan mentek külön vonaton *Lung* György fővárosi tanácsos, az országos dalszövetség elnökének vezetése alatt. A vasútnál nagy közönség várta a vendégeket, *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag díszelnökkel. *Zemplényi* Sándor elnökkel és *Edvi Illés* László főrendezővel. *Institorisz* Kálmán aradi főjegyző üdvözlő beszédet mondott, a melyre Lung György válaszolt. A bevonulás a föllobogózott városba festői volt. A Baross-parkban rendezett lakomára 2000 ember gyült össze, de a hirtelen

Tisztelegj!

jött eső megrontotta a lakomát. Augusztus *13-án* is a viharos eső meghiusította az ünnepélyeket. A *közgyülést* s a dalegyletek próbáit azonban megtartották. A közgyülés zajos éljenzésekkel fogadta id. *Ábrányi* Kornélt, az országos szövetség régi titkárát, ki irói és zeneszerzői működésének félszázadát érte meg. A közgyülés elhatározta, hogy a legközelebbi országos dalünnepet *1901-ben Kassán* rendezik.

Augusztus *14-ikén* végre félig kiderült az idő, s a Baross-parkban megtarthatták a versenyző egyletek az előadást. Délután sok ezernyi tömeg gyült ide. Az egyes dalegyesületek saját zászlóik alatt vonultak ki. A versenyre kiválasztott dal Gaál Ferencznek «Sóhajtás» czimű műve volt. Husz dalegylet jelent meg egymás után az emelvényen, hogy elénekelje. A versenyt a kecskeméti polgári dalkör kezdte. A nagyközönség legjobban tapsolt a *kassai* dalegyesület, *szatmár-németi* dalegyesület, *h.-m.-vásárhelyi* dalkör, a budapesti *Ganz-gyár* dalköre és a *debreczeni* munkás-dalegyesületnek. — Estére megint kitört a vihar, esett az eső. Ez azonban nem akadályozta meg a dalosokat abban, hogy kimenjenek a városligetbe, a hol hideg buffetre a város vendégei voltak.

Augusztus *15-ikén* délelőtt a szabad verseny kezdete előtt a dalosok fölvonultak a *vértanuk szobrához*, ott sorra lerakták koszoruikat, majd elénekelték a Himnuszt. Az ünnepi beszédet *Lung* György elnök mondotta, kifejezvén a dalosok kegyeletét a szabadság hősei iránt. Beszédére az aradi polgárság nevében *Barabás* Béla országgyülési képviselő válaszolt. A vértanuk szobrától a Baross-parkba mentek a dalosok, a hol előadták szabadon választott dalaikat. Kapott minden egyesület sok tapsot, de legtöbbet a *kassai* és a *Ganz-gyári* dalosok. Kitüntek a szatmáriak, nyiregyháziak, a sárospataki főiskola dalosai és a hódmező-vásárhelyiek is. — Délután öt órakor óriási közönség gyült egybe a Baross-parkban; lehetett ott vagy 15,000 ember. Nagy élvezettel hallgatták a háromszáz dalos *együttes énekét*. Nyolcz dalt adtak elő. A negyedik után következett a nap legkiválóbb ünnepi része, idősb *Ábrányi* Kornél ünneplése. *Lung* György méltatta az agg zeneszerző érdemeit az országos dalosegyesület létesítése körül. Mikor beszédét befejezte, az aradi szép lányok virágot szórtak Ábrányi elé. Az ünnepelt zokogva köszönte meg a kitüntetéseket. Életének legfőbb törekvése — ugymond — az volt, hogy a közös ideált, a magyar hazafiságot a dalban szolgálja.— Este kilencz órakor a városligetben tánczmulatság fejezte be a napot.

Az öt napig tartott ünnepély után aug. 15-ikén osztották ki a megérdemlett *díjakat* a bírálóbizottság itélete alapján. Az első díjat, az országos dalegylet alapította aranyérmet és serleget a *Kassai dalkör* és a budapesti *Ganz-gyári dalegyesület* kapta. A másodikat, egy Vásárhelyi Béla ajándékozta ezüst koszorút, a *szegedi*, a harmadik díjat a budapesti *Törekvés*, a negyediket a *nyiregyházai* dalegyesület — ez a két utóbbi díszes karnagyi pálcza, — az ötödik — Liszt Ferencz mellszobra — a *Debreczeni munkás-dalegylet*-nek jutott. Dicsérő oklevelet kaptak: a budapesti *Érczhang*, a *hódmező-vásárhelyi, szatmári, Kecskemét városi* és *zombori* dalegyesületek.

Id. *Ábrányi* Kornél ünnepléséről még a következőket említjük: *Lung* György elnök díszes babérkoszorút adott át az ünnepeltnek az orsz. dalszövetség nevében, s ezenkívül finom mívű ezüst kazettet, mely meg volt töltve arany és ezüst pénzzel. A budapesti «Törekvés» dalegylet egy arany tollal lepte meg Ábrányit, a zombori dalárda küldöttje pedig díszoklevelet nyújtott át neki, melylyel az egylet dísztagjává választását jelentette. Az üdvözlő szavak után az *aradi* dalegylet Kovács Pál karnagy vezetése alatt id. Ábrányi Kornél műveiből alkotott egyveleget adott elő.

Eljegyzés. Szép ünnepet ültek a közelmúlt napokban *Libits* Adolf kir. tanácsos, József főherczeg központi jószágigazgatója családjában Alcsuthon, a mikor a köztiszteletben álló jószágigazgató két leányának, Adrienne-nek és Margitnak eljegyzését tartották. Az előbbit Bolgár Géza magyar kir. honvédhadnagy, az utóbbit Dorner Béla, a földmivelésügyi miniszteriumba beosztott magyar kir. gazdatiszt — ki lapunkba is több csinos dolgozatot irt — jegyezte el.

Új szobrok. *Honterus*-nak, az erdélyi evangélikus egyház alapítójának, Luther Márton tanítványának, a szobrát augusztus 21-én fogják leleplezni Brassóban. — *Orbán* Balázs, az ismert nevű elhunyt iró szobrának felállítása érdekében Székely-Keresztur városa buzgólkodik. A szobor-bizottság ujra szervezkedett és augusztus 20-án népünnepet tart a szobor javára.

Magyar szerzetes Khinában. Csak nem régiben adtunk hirt *Ürge* Ignácz, Khinában élt magyar hittérítő haláláról, a ki hosszabb ideig hirdette ott

Gyakorlat a puskával.

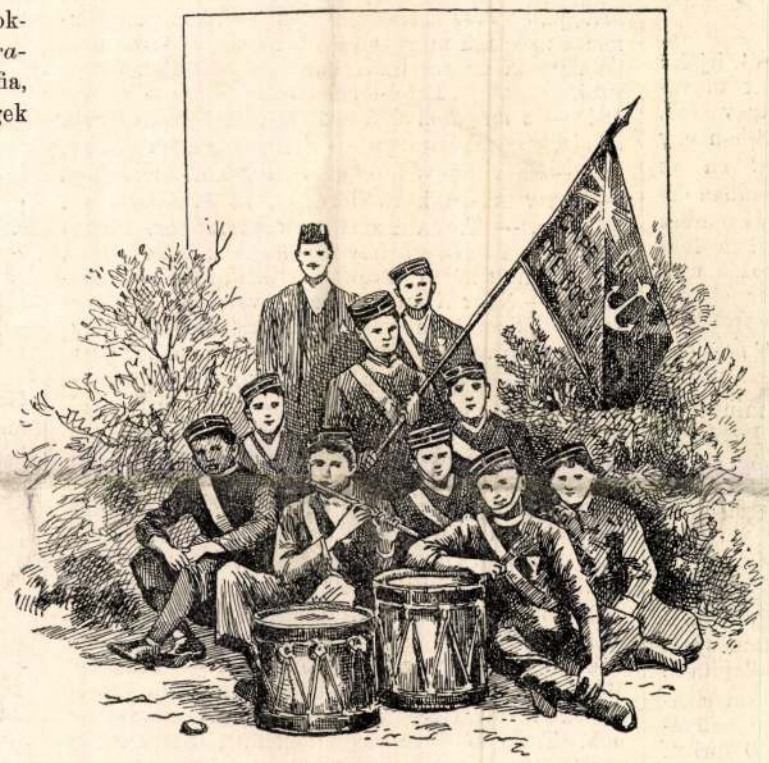

A fiúk hadseregének egy csoportja, a század zászlajával.

A század siposa.

A FIUK HADSEREGE.

Isten igéjét. Halálával azonban nem sokáig maradnak az általa megtérített hivek vezető nélkül, mert Szombathelyről e hó 10-én egy ifju pap, *Wilfinger* József ment Marseillesbe, hogy onnan Khinába induljon és elfoglalja Ürge Ignácz örökét a khinaiak között. Wilfinger József 24 éves ember, lazarista pap és csak egy hónappal azelőtt mondotta el első miséjét.

A szerb szinészet új igazgatója. *Hadzsics* Antal, az ismert szerb iró és volt orsz. képviselő harmincz három éves működés után visszalépett a magyarországi szerb szinészet igazgatásától. Utódjául megválasztotta a szinibizottság a 24 éves bölcsészt, *Stanojevics* drt.

Régi csontok. A *segesvári* leányiskolának kibővítési és átalakítási munkálatainál az építő munkások sok csontvázat találtak, melyeket egy közös sirba temettek. A csontok minden valószinűség szerint a XVII. századból, a török háborúk idejéből valók. A csata után minden bizonynyal az elesetteket közös sirba temették, mire az enged következtetni, hogy ásás alkalmával több koponyát találtak egymás mellett, mely körülmény kizárja azt a feltevést, mintha e helyen régebben temető lett volna. Már eddig két óriási ládával szállítottak el csontokat, de még mindig lehet találni nemcsak egyes testrészeket, hanem egész csontvázakat is, elporladt állapotban. Sajátságos, hogy eddig nem találtak semmi féle ékszert, vagy valami ismertető jelet, a mi bizonyos korra engedne következtetni. Régente e helyen katholikus templom volt, melyet később luteránus templommá alakítottak, most azonban puszta térség volt s az iskola kibővítése folytán bukkantak a csontokra.

Egy tudós kozák emléke. Pétervárról irják: A Behring-utat Ázsia és Amerika között tudvalevőleg nem Behring kapitány, a kiről elnevezték, hanem már nyolczvan évvel előbb, 1648-ban egy *Deshnev* nevü kozák fedezte föl. 1890-ben az igazságügyminisztérium moszkvai levéltárában érdekes adatokat találtak Deshnev életéről és merész fölfedező utjáról. Mivel most szeptemberben lesz épen 250-edik évfordulója a vakmerő kozák utazásának, a czár a tengerészeti miniszter előterjesztésére elrendelte, hogy ezentúl Ázsia legkeletibb fokát, az ugynevezett Keleti fokot *Deshnev-fok*-nak nevezzék el.

* **Bankjegy-vizsgálattal** jelenleg több mint hatezer nő foglalkozik Washingtonban az Egyesült-Államok kincstárában. Külön osztály az egész s élén is nő van, Brown asszony, ki már harmincz éve foglalkozik a hamis bankjegyek megvizsgálásával s oly kitűnő szakértő ebben a dologban, hogy a hosszú idő alatt csak egyetlen egyszer tévedett, de akkor sem engedték el neki a szokásos birságot. Minden bemutatott bankjegyről külön jegyzőkönyvet vesznek fel. Az elégett bankjegyek minőségét képesek egy csekély hamudarabból megállapitani.

* **A legnagyobb darab tiszta ezüstöt** Amerikában ezelőtt nehány hónappal a Smuggter-i bányában találták. Súlya 1650 kiló, értéke 80,000 forint. Eddigelé a legnagyobb darabnak a new-yorki múzeumban kiállított 150 kilós termés-ezüstöt tartották.

* **A tekenősbéka-zsir** a legdrágább eledelek közé tartozik, mivel csak fiatal állatoknál fordul elő s oly kis mennyiségben, hogy egy 250 font sulyu állatban legfelebb 100—120 grammnyi található.

* **Buenos-Aires,** Argentinia fővárosa, a legutolsó népszámlálás szerint 800,000-nél több lakossal bir s igy a legnagyobb város Dél-Amerikában.

* **A legmagasabb hely,** hol állandó lakóház van, az ancomarcai vámház Peruban. 4876 méter magasságban fekszik, tehát körülbelől kétszer oly magasságban, mint a Magas-Tátra csúcsai.

* **A legnagyobb csigatenyésztője** egy anati franczia gazdának van. Körülbelől 200,000 ehető csigát tart állandóan s ezek élelmezése csak annyiba kerül, mint két tehéné.

* **A juhtenyésztők** állítása szerint legjobb a juhoknak az olyan legelő, melynek a földjét a vakondok már összeturták.

* **Hat patkó** és a hozzátartozó szegek egy londoni teleknek az állandó bére. 1234-ben állított fel itt valaki egy kovácsműhelyt oly feltétel alatt, hogy annyit ad évente a kincstárnak. Azóta a telek sok gazdát cserélt, jelenleg a rendőrségé, de a bér nem emeltetett fel s 665 év óta folyvást hűségesen beviszik a patkókat és szegeket az állami kincstárba.

* **Kiásott templom.** Soubac franczia város mellett nemrég egy keresztet találtak a homokban s ki akarván azt venni, észrevették, hogy egy XIII. századbeli templom tornyához tartozik. Ma már az egész templomot kiásták s igen csekély javítás után használatba is veszik.

* **Ellenséges növények.** Franczia gazdák rájöttek, hogy a szamártövisnek legnagyobb ellensége a répa. Ha a szamártövist már nem tudják másként kiirtani, répamagot szórnak ki a földön s a következő évben a tövis önmagától eltűnik.

* **A legdrágább étlap** volt eddig a Wanderbilt kisasszony esküvőjén. Minden vendég külön művészek által készített étlapot kapott aranykeretben, melyeken a házastársak czimere volt. Egy-egy lap átlag 600 forintba került.

HALÁLOZÁSOK

Elhunytak még a közelebbi napokban: Jámbor Antal, a munkácsi gör. kath. szertartásu székeskáptalan nagyprépostja, 83 éves korában, Ungváron. — Lindtner Lajos, IV. ker. főreáliskolai tanár, VIII. ker. iskolaszéki jegyző, a vörös-kereszt-egyesület titkára, szivszélhüdés következtében, 36 éves korában, Budapesten, honnan Eperjesre szállították a családi sirboltba. — Dr. Kaunitz Lajos, a budapesti kereskedelmi akadémia tanára, Földesen, Dunaföldvár mellett. — Móricz János, 48 évig volt kenesei ref. lelkész, megyebizottsági tag, egyházmegyei volt főjegyző, a Ferencz-József-rend lovagja, 88 éves korában, Fülén. — Willigens Sándor, az osztrák-magyar vasuttársaság resiczai uradalmainak, az acélműveknek és bányáknak volt vezérigazgatója, Perchtolsdorfban. — Szabó József, 1848—49-iki honvédfőhadnagy, a menedékház lakója, 89 éves korában. — Niederkirchner József, 1848—49-iki honvéd, 68 éves korában, Budafokon. — Hazay Ignácz, honvédőrnagy, 74 éves korában, Bécsben. — Tifnia András, gárdaőrmester, Buziás fürdőben, a hová a király fogadásának előkészületei miatt a mult héten utazott, szivszélhüdés következtében. — Nagy Kálmán, városi hivatalnok, 24 éves korában, Szombathelyen. — Ursits Lipót, építész, 72 éves korában, Miskolczon. — Höbinger Antal, budapesti háztulajdonos. — Asztalos János, megyei irnok 53 éves korában, Tordán. — Loványi Lenárd, m. kir. erdész, 34 éves korában, Vychodnán. — Meskó Márton, gyógyszerészettan hallgató, Mező-Berényen. — Mahmud Hamdi basa, a legfőbb török katonai felügyelőbizottság tagja és a szultán főhadsegéde — mint Konstantinápolyból jelentik — meghalt. Mahmud Hamdi magyar születésü volt; eredetileg Freund-nak hivták. Hamdi basa 1896-ig a drinápolyi második hadtest parancsnoka volt és igen kiváló tiszt hirében állott. — Forki János, kunfélegyházai tüzoltófőparancsnok. — Patzauer Mór, a miskolczi izr. hitközség egykori elnöke, 76 éves korában, Miskolczon. — Csernajev orosz tábornok, Taskend hirneves elfoglalója, Szent-Pétervárott 70 éves korában meghalt.

Nagy-kállói Kállay Ubulné, szül. nagy-kállói Kállay Amália, élete 77-ik, boldog házasságának 57-ik évében, végelgyöngülésben, Nagy-Kállóban. — Özv. szentiváni Szentiványiné, szül. szentmiklósi és óvári Pongrácz Angela, Késmárkon 72 éves korában. — Tóth Jolán, nagy-bányai óvónő 24 éves korában, Nagy-Bányán. — Lescsisin Olga, a solymosi gör. kath. lelkész leánya, 18 éves korában, Solymoson. — Özv. Schlichter Károlyné, szabolcsmegyei nagybirtokos, 80 éves korában, Győrött. — Szundy Radóné, szül. Tábory Mária, vizsgálóbiró neje, 64 éves korában, Csákován. — Özv. Tüske Jánosné, szül. Póczy Zsuzsanna, 41 éves korában, Győrött. — Özv. Siateczky Tiribiusné, szül. Kárász Katalin, Bécsben. honnan Felső-Sápra szállították. — Özv. id. Molnár Bertalanné, szül. Kraudy Matild, 78 éves korában, Miskolczon. — Özv. baranfalvi Aba Mihályné, szül. Bertalan Etel, 57 éves korában, Zalaegyházán. — Özv. Liebwerth Ferenczné, a fővárosban köztiszteletben élt matrona, mária-besnyői nyaralójában, 62 éves korában.

Szerkesztői mondanivalók.

Hazugságok. Legközelebb közölni fogjuk.

Silviához, Leopardi. A közlendők közé soroztuk.

Mosolyogj rám. Szeretem-e. Úgy szeretem. Ne vedd zokon. Az bizonyos, hogy nyilvánosságra nem valók; de hogy bizalmas kör számára elég jók-e, az a bizalmas kör izlésétől és érzelmeitől függ; valamint attól is, hogy szerző felolvasás közben mennyire tud lelket önteni verseibe. Lehet, hogy hangjának melegsége, meghatottsága hivebben tolmácsolják érzéseit, mint e kisérletek.

Nem közölhetők: *Emlék.* Nagyon sivár, hiányzik róla a költészet himpora. — *D. E.-hez.* Gyönge kisérlet, versnek sem lehet nevezni, annyira próza. — *Laczikonyhás sátorokban.* A szatirának nincs elég éle, a verselés is nagyon fogyatékos. — *Az én virágom.* Nincs semmi költői becse. — *Arczképed előtt. Elmerengek.* Van bennök egy kis hangulat; de a nyelv és verselés egyaránt gyönge, e nélkül pedig nem élvezhetjük a verset.

SAKKJÁTÉK.

2075. számu feladvány. Dahl A. M.-tól.

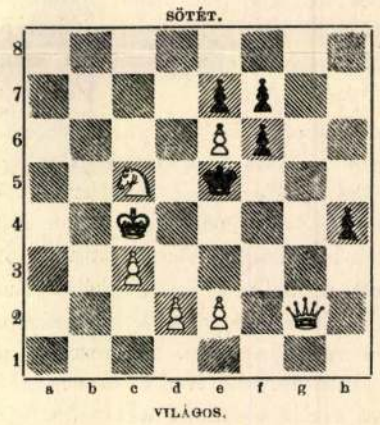

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2061. sz. feladvány megfejtése Würzburg O.-tól.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Vf8—e8	Bd1—a1 (a)	1. — —	—	Bd1—b1—g1 (b)
2. Ve8—a8	t. sz.	2. Ve8—e4	—	t. sz.
3. B v. V mat.		3. B v. V mat.		

Világos.	*b.*	*Sötét.*
1. — — —	—	Bd1—c1
2. Ve8—c6	—	t. sz.
3. V v. B mat.		

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Szilády Zoltán. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

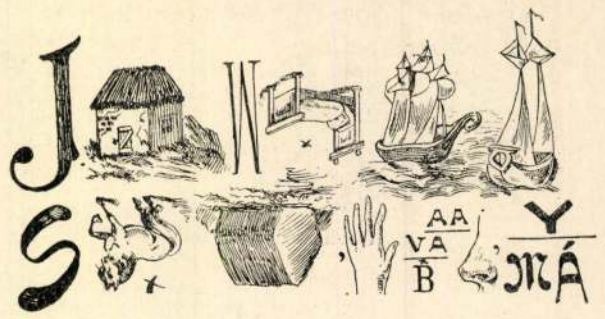

A «Vasárnapi Ujság» 31-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Legnagyobb szegénység az, mely nem birja nélkülözni a fölöslegest.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Királyi Pál-utcza 4. sz.)

Gummiáruk, betegápolási czikkek *sérvkötők (óvszerek* F. Bergueránd párisi gyárostól) legelőnyösebben beszerezhetők *Polgár Sándor* egyetemi kötszerésznél, Bpest, Erzsébet-körut 50. 6734

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterem, kávéház és amerikan bar.
Helyiségeiben egész nap
KATONAZENE.
Étkezés teriték szerint.
Pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak.
Tisztelettel **Fodor L. József.**

Henneberg selyem
7532
csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 frt 65 krajczárig méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb).
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen és házhoz szállitva.
Minták póstafordultával.
Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélybélyeg ragasztandó.
HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító).

M.D.K.

Ursitz Lipót

1866-ban a városháza Körös-parti részén felépült a hivatásos tüzoltók őrhelye. 1891-ben Ursitz Lipót tervei szerint kibővitették a régi homlokzattal megegyező keleti szárnnyal, az emeleten három ablakkal és a földszinten kocsibehajtóval.

Börtsök László: Gyula városképi és müemléki vizsgálata. Bp. 1953. 44. l.

Uraitz Lipót és fia

aradi épitészek

terve szerint bővitették

a gyulai városházát

1891-ben

Scherer

II. 194. l.

Tizenötödikén

jelenik meg a

BÚVÁR

új száma

Szerkeszti Dr. CAVALLIER JÓZSEF

---

rda

4

zsef o.

---

rtök

5

us p.

---

lek

6

os. ev.

---

bat

7

ella

Ursits Lipót

aradi építész

építette az almási templomot 1864-ben.

Történelmi Adattár Csanád

Egyházmegye hajdana és jelenében 1871. 20. l.

(Temesvár,

sion f.

t., VI.,

Ursitz Lipót és fia
aradi építőcég

l.

Scherer

II. 210. l.
215. l.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
rajzpapír lap, ceruzrajz.		Román stil. 525/73 cm. Schulek Fr. vezetése alatt rajzolta Blacho V., restaur. terv.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Ursits Lipót

aradi építőmester
tervezte és építette a 2
aradi ág. hitv. ev. egyház
imaházat, paplakát és
iskolájat 1867–68-ban.

Lakatos Ottó

Arad tört. II. k.
Arad, 1881. 70. l.

ugor és indogermán nyelvtörzsek közt kimutatható nyelvi hasonlóság ősrokonságból, vagy ősrégi nyelvi érintkezésből származik-e, illetőleg közelebbről arra, hogy van-e már együtt olyan mennyiségi és minőségi anyag, mely feljogosít végleges döntésre. Eredményei azt mutatják, hogy az eddig összegyüjtött anyag nem elegendő a kérdés végleges eldöntésére, ezt még beható szókincs-vizsgálatnak kell megelőznie.

Dr. Némedi Lajos (1912, Hajdúkorót, Hajdú m., ref.), okleveles középiskolai tanár, egyetemi német intézeti fizetéstelen tanársegéd Debrecenből (Huss professzor), német irodalmi tanulmányokat folytatott 800 pengő ösztöndíjjal. Átdolgozta „A németség magyar szemmel" című doktori értekezését. Foglalkozott a mai német irodalommal s a magyar-német szellemi érintkezés köréből a XVIII. századi magyar fordításokat kívánta tanulmányozni stílustörténeti szempontból. Három nagyobb tanulmánya jelent meg az év folyamán: „Das Gesamtdeutschtum im ungarischen Blickfeld" (Budapest, 1938.); „A mai német irodalom" (Debreceni Írók Antológiája, Csokonai könyvtár 5 kt., 1938.); „A Kártigám nyelvéről (Mészáros purizmusa)" (Papp Károly emlékkönyv, Debrecen, 1939.).

Meghívó

A kiállítást megnyitja:

Szemadám György

festőművész

A Kuny Domokos Múzeum tisztelettel meghívja Önt és ismerőseit

1987. október 11-én, vasárnap 11 órára

Annelise Ursin

svájci grafikusművész

kiállításának megnyitójára a tatai várba.

87-4919 KMNYV., K.

Мотиці 765 Р пер 126 ма

$$K = \frac{765 \times 126}{9000} = \frac{0{\cdot}765 \times 126}{9}$$

1850 Р 96 на 8%

$$K = \frac{1850 \times 96}{4500} = \frac{3{\cdot}7 \times 32}{11}$$

74

11,84 : 3 = 3

28

14

20

Urr György

kassai nobrát

l.

Wick Kassa sört

398.l.

Oszták János, spanyol kadvezető III. 118.

Úrr György

Kassai szobrász faragta a kassai görög szertartási rk. szűz Mária templom ikonosztázát 1886-ban(?) Leiva.

Wickkassaikasmüeml

72. l.

MDK

Urr György kassai szobrász

Az Ipm. Társ. választmányi ülése. Magyar Iparművészet 1906. 46. l.

Urr György, hassai nobrás M.D.K.

készítette a napokban felavatott, és Gerey Ernő pályanyertes terve alapján épült kondorosi ág. ev. templom oltárát és szószékét.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV. évf.

dec. 14. sz. 5. old.

MDK

Urr György, kassai
egyházi szobrászm.

A választmányi ülésen a főtitkár a következő jelentést terjesztí elö:

U.Gy. szobrászm.-nek a társulat javaslatára a kereskedelemügyi miniszter munkagépet adományozott.

A M. Iparmüv. Társulat választmányi ülése.

Magyar Iparmüvészet. 1906. 46.1.

URR György szobrász

Kassai mester, 1905-ben felujitotta a tarcali rk. templomot

GLAJCS Csaba: A tarcali koronauradalom épitészeti emlékei. = A Herman Ottó Muzeum Évkönyve, 28-29. (1991) 83-84.

Urrath Mihály

ötvös 1562, Pozsony

l.

Csatsopronióto

8. l.

Urrich

A neuridák kútját 1835-ben Fesul és Urrich kérnítette – a Hild Józseftől megálmodott klassnicista Pest egyik díszе volt.

Láttuk, hallottuk a kiállítótermekben.

1976. dec. 12. Petőfi 11.33 M.

URSAN Florica

M.D.A.

1926-ban Nagybányán a szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya...338.l.

URSCHELD (Urfeldt) Peter artalos (Wagnaulo

1715 Stuckdecke - Pálffy - Königsfaber

Ars 1997 245.

festett címerével, Vexillum g. Domini Francisc
globo traiectus abdorminis netatis suuae 5. die 16 (
A szentély falán két XVII. századbeli primitív
egyik festett faragványos keretben beragasztva a l
Mária újabb nyomtatott képével, alján a Jesenszk
másik a feszület festett képével ékes, amely e
három fiú és egy asszony s két lány térdepel, tót
Kostiál Zsófia készítette 1669-ben.

A templom hajójában kétszakasos czikkelyes d
XVII. századból. Északkeleti sarkában szószék
festett alakokkal díszítve, mennyezetén XVII. szá
faragott Jeszenszky czímerrel. Az orgonakarzat fa
apostolt és Krisztus kínszenvedését ábrázoló XV
népies jellegű festmények. A hajó északi falán
szempontból érdekes XVII-XVIII. századbeli

Urmenyi Hamar Lehel.
Tisztelet a szülőföldnek.

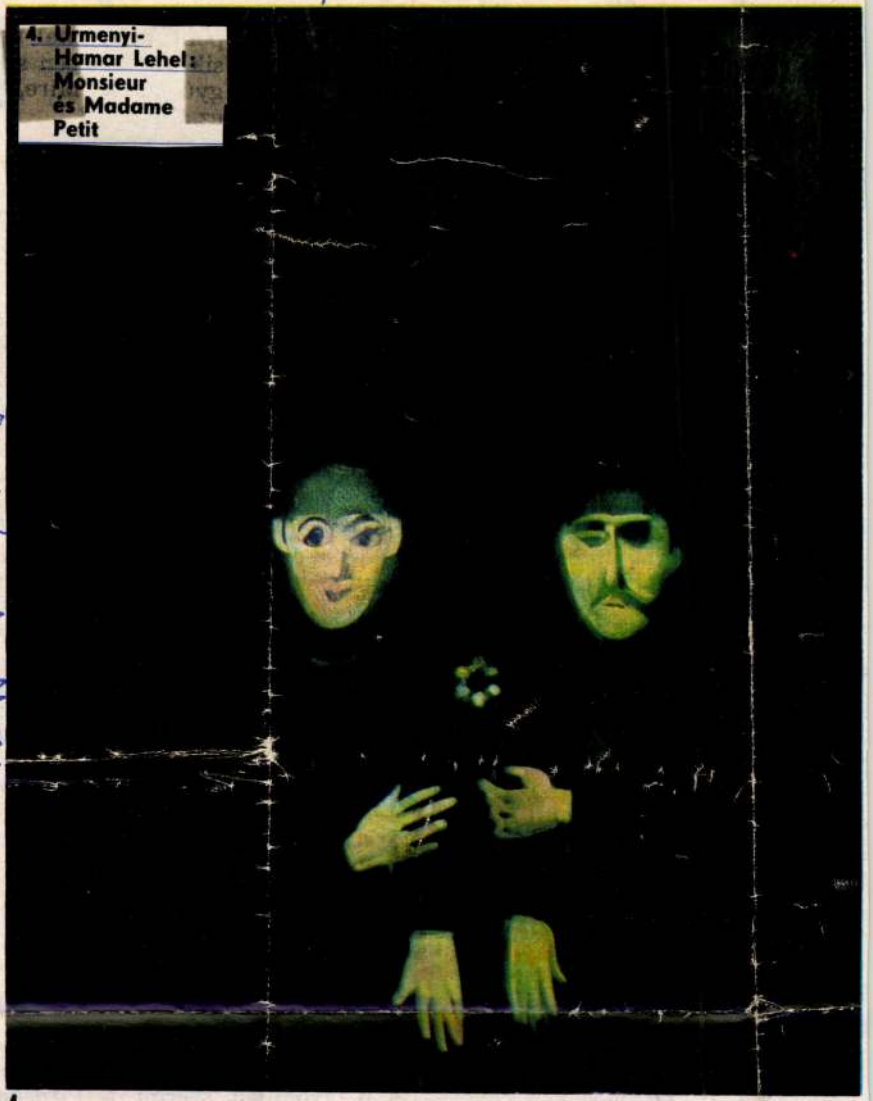

4. Urmenyi-Hamar Lehel: Monsieur és Madame Petit

Magyar Hírek, 1983. jan. 22.

dult meg a táncház, a Bihari Együttes patronálásával. A mozgalom egyre terebélyesedett, túlnőtt a határokon.

— *Kérem, szóljon néhány szót a terveiről!*

— Szeretnék megjelentetni egy „táncszó"-gyűjteményt a Mezőség, Kalotaszeg, Gyimes és Moldva területéről. Akárcsak a balladák, a táncszók is egységesnek mutatkoznak az egész magyar nyelvterületen: dallamaik, szövegeik nagyon hasonlóak az Őrségtől Moldváig. E viszonylag kevéssé ismert műfajt két részre oszthatjuk; egyikhez tartoznak a lakodalmi táncszók, a másikhoz a tánc közben, illetve a „falucsúfolás"-kor elhangzók.

Később szeretném összeállítani — erre még Ortutay Gyula biztatott — egyik lészpedi adatközlőm teljes „repertoár"-ját. Ez a kötet tehát *egyetlen ember monográfiája* lesz, aki tud balladát és mesét, legendát és igaz történetet, egyházi éneket és ráolvasást, mindent. Végére hagytam a leghamarabb megjelenő kötetemet, amelyet gyimesi gyűjtéseimből válogattam, s amely a bukaresti Kriterion Kiadónál lát majd napvilágot. E könyv gerincét a „keservesek" adják. E kiveszőben lévő műfajhoz tartoznak a rabságot, bújdosást, katonasorsot, szerelmi bánatot panaszló szövegek. A keservesek mellett a *„lírai dalok"* is helyet kapnak a gyűjteményben, tehát a tréfás lakodalmi- és katonadalok. A gyimes

NÉVN

Piros

Ha történetesen a magyar *Farkas* keresztnév (gondoljunk Bolyai *Farkas*-ra, a kiváló tudósra) januárra esnék, most *Piroska* és *Farkas* címmel kezdhetnénk névtudományi meséinket: (hozzágondolva mindjárt Arany János szellemében, hogy „nem mese ez, gyermek"). De mivel a *Farkasok* máskor ülik névnapjukat, *Piroska* mellé egy januári fiút, *Károly*-t választottunk. Így is eléggé izgalmas lesz a történet, mint látni fogjuk.

Már magáé, a *Piroska* névé is. Legtöbbünk a gyermekkor tájain, Grimm híres meséjében találkozott először a női névvel, s mivel a német eredetiben *Rotkäppchen* — azaz „piros sapka", „piros csuklyácska" — a kislány neve, (s az angoloknál ehhez hasonlóan *Redhood*), hajlamosak vagyunk rá, hogy a mi *Piroska* nevünket a *piros* színnév, illetve melléknév kicsinyítőképzős származékának tartsuk.

De hol voltak még a derék Grimm fivérek, mikor a *Piroska* név már megvolt nyelvünkben! A krónikák szerint a *Piroska*,

Ormódyné Benczur Elza.

Kézimunka-művei szerepeltek az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán, a régi Műcsarnokban.

Vasárnapi Ujság, 1928. dec 2.

Urnach János

lakatosmester

l.

Luveszprpüspvár

117. l

Uros apát

Közvetlenül a tatárjárás előtt erős Előfallal veszi Eőnül Pannonhalmát. Szerepe Szigligetvárának építése Eőnül?

Récsey Viktor dr:

Győr és Pannonhalma nevezetességei.

Bp. 1897. 22, 23. l.

Ursini,
prágai épitész
tervezte Borsmonos-
tori (?) kegytemplomot
(Sopron vm.) 1668–82-
ben. Eredetileg pálos-
kolostor templom volt.
Irod.
i
Dehio-Ginhart
283. l.

Budapesti X. Ker. nép-i iskolai Könyvtár

III. 13.

URSZÍNYI Mária
?

Banner Erdély

Gauss Bibliothek

URLEJSPACHEK, ANTON

Petrová-Pleskotová, Anna: Maliarstvo 18. storocia na Slovensku v kontextoch stredoeurópskeho umenia

Ars 1990, "Uloha pamiatky", 85-107

M. D. K.

VRLESPACHER Antal festő

1786-ban a varannói pálosok-nál véges becslési munkát

Garas XVIII. sz. 258. l.

Urhegyi Alajos
festő

M.D.K.

Macsaras táj.

Aradjegyp. IV. terem, [illegible] sz. 32 l.

MDK

Urhegyi Alajos

Őszi hangulat, olajfm. 34x52 J.l.j.

Árverési Csarnok aukció kat. 1931.dec.
4.sz. 50.lap

~~Balla Trigyes~~

tovább

festő

Urhegyi Alajós

Visontay Kálmán

U. 2043

Aradi Közlöny

1907. márc. 20.

(Visontay Kálmánt elitéltek. A művészvörök vége.)

1938 évfolyamainak,feltüntetve és k
mutatók pótlását is. Kiadványsoroza
kastélyok/ sajtó alatt van és az "E
hajlandók lennénk elcserélni,megje
25 Pengő lesz különben. Abban a rem
Szerkesztőségnek megfelel és szivél
fenntarthatjuk

maradok kiváló tiszt

	Pengő	fillér
Áthozat		

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
300/1939.

„I B U S Z“
IDEGENFORGALMI, BESZERZÉSI, UTAZÁSI ÉS
SZÁLLITÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
HIRLAP- ÉS KÖNYVKERESKEDÉS
BUDAPEST,
IV., VÁCI-UTCA 1.
TEL.: 1-816-40, 3-805-57.
KÖZPONT: V., AKADÉMI-U. 10.

T.

Müemlékek Or

Előfizetések felvétele

Példány	
1.	Die Naumburger Werkstatt
1.	Chefs d'ouvre de l'art France
1.	Die Kunstdenkmäler von Bayern
1.	Die Kunstdenkmäler von Bayern

Urhegyi Alajos.

Műve szerepel a Balatoni Társaság harmadik kiállításán, a Nemzeti Szalonban.

Pesti Napló, 1928. ápr. 1.

Urhegyi Alajós

rajztanár

l.

Lyka Kőrös

119. l.

a) Tisza István-internátus 114 férőhelye
b) az egyetemi Bocskai Diákotthon 47
c) egyetemi Horthy Miklósné leánykollégi
d) református kollégiumi internátus és k
e) Szent László-kollégium 14 férőhelye
f) Mensa Academica (Magoss György-t

Az itt nyerhető kedvezményekért az inté

Az egyetemi Diákjóléti Iroda (az egyeten sorsú és jóelőmenetelű hallgatóink erkölcsi és a ruhasegély, élelmezési és lakássegély) intézmény tájékoztatja. A Diákjóléti Iroda a nyerhető segé tatja a hallgatókat s tanácsadás céljából rendsz

A tandíj összegét, valamint a beiratko külön közöljük.

Tandíjmentességért vagy tandíjkedvezn címezve a kari dékáni hivatalba a (bölcsésze beszerezhető tandíjmentességi űrlapon) **1941. év** református hittudományi és a og- és államtudo folyamodványokat benyujtani.

Az önkéntes nemzeti munkaszolgálatot tében a félévi tandíjat **három** részletben fizethet

Debrecen, 1940. december hó 10.

dományegyetemi nyomda

URHEGYI *Alajos*, festő, * Miske (Pest vm.) 1871 máj. 31. A budapesti mintarajziskolában szerzett rajztanári oklevelet, azután Aradon, majd Bpesten tanított. Spányi Béla hatása alatt főleg tájképeket festett és állított ki Aradon, Budapesten stb.

K

E. G II. 557 l

.....	1.000 "
taira	2.000 "
tésére	2.000 "
gyes kiadásokra	2.000 "
Összesen :	25.000 P.-

MD.

Urhegyi Alajos

Partszakadék a Balatonnál, of.

A Balaton Fonyódnál, of.

A " szélén, "

Balatoni Társ. 3. N.Sal. 393. kiáll. 1928. ápr.

23. 1.

MDK.

Urhegyi Alajos festő

"Őszi hangulat" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.

50.l.

MDK

Urhegyi Alajos

Mocsaras táj, olaj

MDK

Urhegyi Alajos festő (1871-)

Miske (Pest vm.) szül. A bpesti mintarajz-iskolában szerzett rajztanári oklevelet, azután Aradon, majd Bpesten tanitott. Főleg tájképeket festett és állitott ki Aradon, Bpesten stb.

E.G.II. 557.1.

Urbeczy András

1916/17 I
1917/18 — 1920/21

Ferképzőintézet.
143. l.

31

Kath. Loyol. Ign.
Prot. Oszkár

Izr. 1. Ab Ros Khodes

CSÜTÖRT.

1

Kath. Vasas Péter
Prot. Vas. Péter

PÉNTEK

2

Kath. L sz. Alfonz
Prot. Lehel

SZOMBAT

3

Kath. István er.
Prot. Hermina

Izr. 4. S. Debarim 2. P.

Urhegyi Endre

Árverési Csarnok aukció Kat.

31. sz. 1926. febr.

~~Aranygyűrű, római VIII. 186~~

Uri Endréné, művészettörténész

a Műcsarnokban rendezték meg Diószeghy Balázs festőművész kiállítását, melynek katalógusát Uri Endréné írta.

Láttuk, hallottuk.

1977. V. 1. Petőfi, 16.50 Ka.

Uri Endrémé, művészettörténész

A Műcsarnokban vasárnap záruk „A műhely-munkák a weimari Bauhausban" c. kiállítás. – A Bauhaus hagyományait ápoló mai magyar fiatal építészek néhány tagjával: Gerondi Jánossal, Horváth Lajossal, Salt Péterrel jártam végig a kiállítást Uri Endrémé, a kiállítás rendezőjével.

Szombat délelőtt.

1977. jún. 4. Pétőfi 10.00

Ury Endréné művészettörténész.

Iványi Katalin festő művész kiállításán mond megnyitó beszédet Hódmezővásárhelyen, csütörtökön.

Csongrádmegyei Hírlap, 1975. dec. 3.

Ury Endvéné, Erdey Ibolya, művészettörténész

A Megyei Művelődési Központban rendezte meg Kmetty János festőművész – 1975-ben elhúnyt – kiállítását. A feldevített életmű egytizedét: 45 festményt és 24 grafikát tárt a közönség elé az időrendet tükröző, jól áttekinthető rendezésben. A művész valamennyi korszakából itt láthatók a jelentősebbnek számító alkotások.

H.F.: Kmetty János képei Kecskeméten.
Petőfi Népe, 1977. márc. 16.

dr. Ury Endvéné művészettörténész.

Kaposvárott Dobrazláv Lajos festőmész kiállítását mutatja meg szept. 7.-én.

Dalgozók Lapja /Komárom/ 1972. szept. 6.

dr. Ury Endréné művészettörténész

Reich Károly grafikusművész kiállítását
nyitotta meg máj. 5.-én Visegrádon,
a Salamon-tanyában.

Pesti Napló, 1944. máj. 29.

dr. Ury Endréné művészettörténész.

Dobrozlár Lajos festőművész kapasvári katalógusának előszavát írta

Horányi Barna: Poéta, cosettel.

Samogyi Néplap, 1972. szept. 10.

dr. Ury Endréné művészettörténész.

Dobroszláv Lajos akvarellképeiből kiállítás nyílik a Vaszary-teremben, ahol bemutatja a művészt.

Somogyi Néplap, Kaposvár, 1972. szept. 5.

dr. Úri Endréné művészettörténész

Győrben, a Bálint Endre tárlatát rendezte.

D. J.: Napló, képzőművészet.

Vigilia, Budapest, 1971. okt. (?)

Kiss 1. August
K. 2. Balint
K. 3. György
[redacted]

~~K. 4. Rezső~~, festő és stb. marad, l. 402. old. — 3. sorból az első két szó (erőteljes fakturájú) kimarad, helyette: elsősorban stb.

K. 5. Sarolta, stb. marad.

Uriás

pannonhalmi apát
1207 - 1242-ig

kicsiva a pannon-
halmi Szent Benedek-
rend névtárából

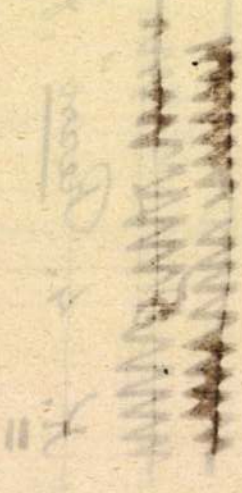

Urias

pannonhalmi apát

: XIII. 27. :

l.

Divald 1927

31. l.

könyv

ságnál 1905 évi novemb hó

előterjesztett

eset- **ről.**

Kemény Béla

(l. Andrássy ut 21) felperesnek

Schmidt Jánosné (l. Dob-

rentei u. 13.) alperes elleni

kilakoltatás iránti ügye.

Uriás (Oros)

pannonhalmi apát

1219–1225 ig újra épit-
tette az alábbi templo-
mot átmeneti stílus-
ban. Tehát nem ő ter-
verte és épitette, hanem
épittette.

Emlpannonh.

lapszám
nincs

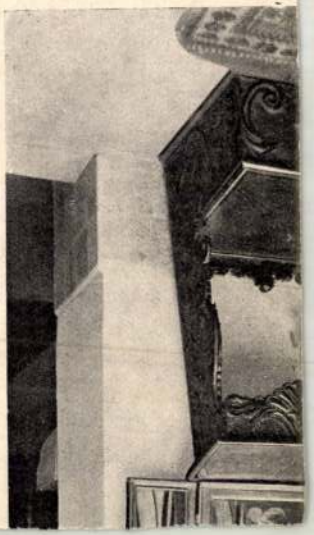

XVIII. századból, a Szent
éh aukcziójáról.

tókkal, szóval ő rendezte azt úgy sajtó alá, hogy abból egy igen becses és főkép könnyen kezelhető forrásmunka lett a legrégibb hazai veretű pénzek gyüjtői és tanulmányozói számára.

Dr. Gohl Ödön érdemei a barbár pénzek tanulmányozása terén általánosan elismertek. Ő terelte, mondhatjuk, barbárpénzeink tanulmányozását tudományos mederbe. Ami előtte e téren hazánkban történt, az még vajmi kevés volt. S ha ő a szóban lévő mű bevezetésében a leletekből előkerült barbár pénzek följegyzését s azoknak a gyüjteményekben való szaporodását elvetett magnak mondja, amelyről azt hihetnők, hogy ki kellett csiráznia s kalászokat teremnie, amelynek most érnek meg az aratásra, úgy e szerénységből fakadó hasonlathoz hozzá kell tennünk, hogy az elvetett magokat csak a tudomány melege csiráztatta ki. Csak az, aki rendszert vitt a történeti segédtudományok ez ágának művelésébe, tette lehetővé, hogy kalászok teremjenek egy azelőtt terméketlen területen. Erről nem szabad megfeledkeznünk, midőn most a szóban lévő műben a learatott kalászok dúskévéjét kapjuk közkinccsé téve.

Urii rk. templom

(Pest vm)

laid

Chobotné

273, 274. l.

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KRT. 68. III. 2.
Telefon: 119—455.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA t.

ELNÖKSÉGÉNE K

BUDAPEST

Hivatalból
díjátalányozva.

IX. Hőgyes Endre u.10.

Tárgy: Urkom Gergely Gera kiállítása a Magyar Műhely Galériában - 2007.11.14.
Feladó: magyarmuhely@frugo.docca.hu
Dátum: Tue, 6 Nov 2007 10:30:35 +0100
Címzett: <magyarmuhely@frugo.docca.hu>

A **Magyar Műhely Galéria**
szeretettel meghívja

Urkom Gergely Gera (London)

VÁLOGATÁS KÜLÖNBÖZŐ KORSZAKOKBÓL

című kiállításának megnyitójára,
2007. november 14-én, szerdán 18 órára.

Megnyitja: **Szombathy Bálint** művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: 2007. december 7-ig
munkanapokon 10–17 óráig

Urkom Gergely 1940-ben született a vajdasági Székelykevén. A belgrádi Művészeti Akadémián végzett tanulmányait követően 1973-ban Londonba költözött, ahol 1992 és 2003 között a Chelsea College of Art and Design-on adott elő.

Urkom Gergely a hetvenes évek elején a belgrádi Hatak Csoportjával tűnt fel, amelynek rajta kívül többek között Marina Abramović és Raša Todosijević volt az alapítója. Nemzedékének a tagjai szembefordultak a mérsékelt modernizmus doktrínájával, radikális lépéseket téve a nyelvi újítás felé. Urkom első nyilvános szereplései a fotó és a fénymásoló használatához kötődő mentális akciók voltak. Bár a későbbiekben a festészet felé távolodott, műveinek szellemisége mindenkori érvénnyel képviselte korai művészetfelfogását, mi szerint az alkotói folyamat elsődlegesen mentális gyakorlat, amelynek a rögzítése a nyelvi kötetlenség szellemében, legkülönbözőbb módon történhet.

Urkom Gergely Gera történeti személyében a korabeli jugoszláv művészet egyik központi egyéniségét ismerhetjük meg. Kiállításának anyagát különböző korszakokból válogattuk, keresztmetszetet nyújtva majd négy évtizedes munkásságáról.

Az MMG támogatói:
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága, Nemzeti Kulturális Alapprogram, RÁCIÓ KIADÓ

MMG
Magyar Műhely Galéria
1072 Budapest, Akácfa utca 20.
tel./fax: +36-1-321-4757
www.magyarmuhely.hu

Magyarmuhely mailing list
Magyarmuhely@frugo.docca.hu
http://212.40.96.88/mailman/listinfo/magyarmuhely

1.2. rész	**Content-Type:** text/plain **Content-Encoding:** quoted-printable

Lirkom Gergely Gera

Urkon József, iparművén [?] porcelán festő

MDk.

Tanítja a gondjaira bízott fiatal alkalmazottat.

14. l

– : Fiatalok az üzemekben

Család és Iskola, Bp. 1959. szeptember

X/9.

Urkut

(Veszprém vm.)

Bányatelep

181, 356. l.

Zádor – Rados

Url

— **Egy német lap** panaszkodott, hogy a régi német színháznak Schwanthaller által faragott szobrai egy berlini muzeumba kerültek; e szobrok azonban, korántsem a müncheni művész, hanem Url pesti kőfaragó munkái, nincsenek oly messze s a Buzzi Bódogné városligeti kertjében vannak felállitva. — **Baker**

Fővárosi Lapok

1875. I. félév, 508. l.

la úrnak

Bízottsága

Url Fr.
morva sobrán

Gyöngyösi Orczy-
kastély, a kapuk
előtti 2–2 oroszlán
fenti műve

Stiller János és dr Thir-
ringer Gusztáv:
Gyöngyös részletes
kalauza. Bp. 1929
6-l.

napig minden kérdés függőben marad, amig a szegedi kormány erélyesen tiszta helyzetet nem teremt, nem maradt más hátra, minthogy azonnal Szegedre jöjjön jelentést tenni.

Már előbb Charpy tábornok irásban közölte a magyar kormánnyal, hogy a hatalmak a románokat a Tiszánál megállitották; errenézve a bukaresti kormány garanciát is vállalt a párizsi főtanáccsal szemben és a magyar kormány minden segitségben részesül, hogy Budapestre vonuljon és hogy a magyar hadsereg az egész Duna—Tisza közét birtokába vegye és ott háborgatás nélkül biztositsa a közrendet.

Most azonban a változott helyzet következtében — főkép Berthelot, a román seregek főparancsnoksága mellé delegált francia tábornok kezdeményezésére — eltürték, hogy a románok a Tiszán átkelve, egyrészt Gödöllő és Budapest felé, másrészt Félegyháza, Majsa, Kistelek, sőt Halas felé előrenyomuljanak; ugyhogy a Halas irányában Budapest felé vonuló magyar seregtestek kénytelenek voltak a románok elől Fajsz irányába kitérni.

Url Ferenc

szobrász

faragta a gyöngyösi

Orczy-kastély be-

járatánál lévő

magas talapzatra

állított két hatalmas

oroszlánt a XIX

cz. első felében

Barcza Mátra

79 cl.

Keppel

5 Április

M

Urlaub, Andreas

l. Cincik S. l.

URLAUB, Andreas festi

Pamiatky a Múzea, 41, 1992, 5/6.
Tematikus szám: Barock in der Słowakei.
16, 18

Urlaki, szül. 1825 körül; mint
archepfertő 1852-ben Pesten tűnt
fel. Bognár Vilma szinésznő arc-
képe U.-tól 1873-ból a Történelmi
Képcsarnokban, egy arché-
pe a kolozsvári Erdélyi Muzeum-
ban és Sillye János és neje mi-
niatur archépei a debreceni
Déri Muzeumban vannak;
állítólag megszólalásig hiven
ábrázolta modelljeit; Ugyláttszik
sokat bolyongott vidéken és mind-
végig jelentéktelen maradt.

A Fővárosi Képtár
igazgatóságával közölt
adatok

1941. nov. 27

Nachod S(mile?)
Uslaky

Urlaki

festő

C

Perálltörtképes

160, 504. C.

30 nap.	**November**	46 hét
Vasárnap **9** Tivadar		
Hétfő **10** András		
Kedd **11** Márton p.	Actio Cath. XIII Hulia- u.7- „Középkori magyar tpl.-elő- adást tartani	
Szerda **12** Márton		
Csütörtök **13** Szaniszló		
Péntek **14** Jozafát		
Szombat **15** N. Albert		

Urlaki

„Bognár Vilma" (Balázs Sándorné)
6 x 117.5 cm. méretű műszer-
zője

Magyar színészportrék 2. Cenner
Mihály: Festmények, domborművek,
szobrok a XIX század, Budapest, 1966
katalógus 28 l.

Urlaki János

festő 1860(?)

Kolozsvár

l.

Szabad Művészet

1948. 4.sz. 147.l.

Medvey Lajos okl. gépiszmérnök
2001 ptkp. szla
XII.
Bp. Gömbös Gyula-út 7 a.

4·20

URLAKY János fényképén

MIKLÓSI-SIKES Csaba: Adatok az erdélyi fényképezés történetéhez = Fotóművészet, XXXIII.évf. 3/4.sz. 1990
24.

Urlaky

lásd

Us Posta 571.

..... *mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

.....szamu .....

n.

vi ..... ho.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Urlaky festő

Kitünő az arczfestészet terén, mint fiatal festő már több müértő figyelmét magára vonta. Képei a megszólalásig hük. Szállása ujvilág - utcza 6 szám. 1.)

1.) Budapesti Viszhang. 1862. XVIII sz.

Urhegyi Alajos

tanárjelölt

8 gymn.

a nyilvános rajz- és mintázási tanfolyamon 3 hónapot töltött

Iparrajziskola 1892.

1908 augusztus 26

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Mayer Árpád* újaradi lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztté az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

— **Urhegyi Alajos búcsuzása.** *Urhegyi Alajos*, az Aradról Budapestre helyezett tanár és festőművész tiszteletére az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat *pénteken*, augusztus 28-án este nyolc órakor a Millenium-vendéglő külön termében *búcsu-estét* rendez, a la carte vacsorával. Mindazok, akik a társulat tagjai, Urhegyi barátai és tisztelői közül a búcsu-estén részt venni kívánnak, szíveskedjenek ezt Barsy Aurél, a társulat pénztárosánál (Arad, József főherceg-ut 3.) bejelenteni.

1908. augusztus 26.

Iskolai kö[illegible]vek

has[illegible]is

egjobb[illegible] az ösz-
szes h[illegible] iskolák

2761

T[illegible]

URFI GYÖRGY, fazekas

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old
/ 1,2.V. fazokas. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

URFFI, Johann, pozsonyi fazekas

J. U., Hafner, a Pozsony melletti – Theebner Steige – fazekasműhelyét kínálja megvételre. Hirdetés.
(1815, 307, 321, 357 f.)

Preßburger Zeitung
(Zenthon)

Urfy Sándor
(festőművész)
64 éves
tüdővész
+ 1946. IV. 27
X. her ujhöztemető

Halotti főkönyv
140

Urhazy Miklós

ötv.

Kőrmagyötv. 1898. sz.

Urházy Miklós
ötvös Rimaszombat

Könnagyötvös 317 l

Rimaszombat

F. sz. Lf. Nr.	Próba Beschau	Mesterjegy Meisterzeichen	Mester — tárgy — tulajdonos — irodalom Meister — Gegenstand — Eigentümer — Literatur
1898		Nr. 1876	UM **Nicolaus (Miklós) Urházy**, M 1824, MC 1839—, e. —1866. (1870-ben még él, de munkára képtelen. — *In 1870 arbeitsunfähig.*) Merőkanál, tallérból való fejjel. — *Schöpflöffel, aus einem Taler.* Magántulajdon — *Privatbesitz*, Rimaszombat.

Urházy Miklós, ötvös. Az ötvösséget Alexy Mártonnál (l. o.) tanulta, aki 1821-ben szabadította fel. Bujdosása után visszatért Rimaszombatba s az ottani ötvösczéh 1824-ben avatta mesterré. 1845–48-ig ő volt a czéh előljárója.

Mihalik Sándor: A rimaszombati ötvösczéh. (Bpest, 1919.) 47, 93. l.
(30,

Urhegyi Alajos

~~190~~ Műcsarnok Arad

1906-7. téli kiáll. 436

nyok allegoriájának mellék-alakjai.

...ti szegletekben a történelmi tudomá-
...egymásnak háttal ülő ifjú ábrázolja.
~~...ban lévő~~ könyvből olvas és hátratett
...dényt tart; a másik pedig a philologia jobbra tekintve,
...t szemléli és hátratett bal kezében nyitott
~~...~~ rövid haját szalag szorítja és meztelen testőket
...takarja.

...2:166 és 195:171 cm.

... előterjesztésre 1898. XII. 31-én kelt 81978
...t (384/98), a vételár elhámoltatott 1899.
...nolást 1900. III. 4-én a 20.75 szos. fogadta

...1900. XI. 5-én (550/900)
...00.

Urhegyi Alajos
Pesto

A Kossuth-szobor ügye.
Aradi Közlöny 1907. 81. sz

Urhegyi Alajos

festő

A zsúri döntött. A Kossuth szobor pályázata. Arad Közlöny 1907. 73 sz

Urhegyi Alajos

festő, szül. 1871. Miske.

irod
Z

666. l.

Krück II. ~~666. l.~~

~~Ásatás, adai VII. 240.~~

Urhegyi Alajos

ferkő.

Arad Kossuth-szobra.
Aradi Közlöny 1907. 72 sz

Urhegyi Alajos

festő

Becsületkeresés. Utontay Kálmán pörli.

Aradi Közlöny 1907.

65, 17

Urhegyi Alapi

Jestő

Visontay Kálmánt eli-
télték. A műveszpörök
vége. Aradi Közlöny
1907. 66. sz.

47. l.

Sáros h. n. II - 196.

Urhegyi Alajos

Aj Gily Ede Irén c. rejényét illusztrálta
U. A. ki most a rajztanárképezdében tanul.

Aradi közlöny, 1892. 128 szám

Egy aradi új Eonyv

957. Urlaki.

Működött a XIX. sz. derekán.

Bognár Vilma, Balázs Sándorné.

Egész alakban, Norma szerepében, jobbrafordultan állva és szembe nézve van ábrázolva. Egymásra tett kezeit, a melyekkel fehér ruhájának uszályát is tartja, keblén nyugtatja. Fejdísze koszorú alakban feltűzött tölgygaly. Fürtözött haja és szemöldöke fekete, szeme barna. Ruhája, melyet derekán csatos öv szorít, vállait és karjait meztelenül hagyja, karperecze széles aranyabroncs. Mögötte jobbról talapzaton nyugvó urna köti le figyelmünket, a melyből füst száll föl, a háttérben pedig zöld cserjék látszanak. Az égbolt felhőzött. Jelzése alól jobbra: »URLAKI 1873«.

Vászon, méretei 197·6 : 115·7 cm. — Lelt. sz. 957. — Értéke 100 K. — Waszilievits Vazulné ajándéka 1904 július 8-án (363–904). — Bejelentetett 1905 február 20-án (1004–1904).

Urlaky

fentiték Sillye János és neje
2 db miniatur arckepe,
vízf, megvette a Déri mu-
zeum 1928-ban

Zoltai Lajos: Jelentés Debre-
cen sz. k. város muzeumná-
nak ... 1928. évi működésé-
ről (Debrecen 1929) 29. l.

Ürlespacher Gáspár

eperjesi épitész

1753-59 közt végezte
az eperjesi minorita
templom átalakitását

Ruby József: Az eperjesi
kir. kath. fögymnasium története a jezsuita-rend eltörlésétől a jelenkorig (1773-1890)
Az eperjesi kir. kath. fögymnasium 1889-90. tanévi értesitője
Eperjes 1890. 11. l

BUDAPEST, 1937

KIRALYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

Urlespacher Gáspár

epitóm.

1753/4

lásd

Toth Sáros 712

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

helyettesének

1.

Endrényi Imre, Szeged.

Urlespacher Gaspár

épitén

1753-4 Eperjes-

irod

Tóth Sáros 721.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Urlespacher Gáspár

Műveriet. 1904. 195

26 v.

Urlespacher Gáspár MDK

eperjesi épitőmester

Divald Kornél: Eperjes ujabb templomai.
Müvészet 1904.195-197.o.

Urlespacher K

épitési

az eperjesi gör. kat. templom terveröje. Épült 1753-54.

Repr.

Šourek 731. sz

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
541/1914 szám
Érk.: 914 jul. 16 13. n.

ag Urnak

esten.

alatt

ada-

-én.

keskeny völgy-
hogy feltárják
kivezet a hegy-
get lábaink elé.
atlan szőlők és
gút-, a Bakony
zalakgikyója- s
en alattunk egy
t felénk: Mór,

pihenni, újabb
kkadt test, má-

élénk forgalmú,
ermészetes köz-
nál. Már az Ár-
ancéje felé irá-
ológiai harmad-
rmilliók előtt, a

tájat s a következő geológiai időkben a tenger és szárazföld közötti harc eredménye az az egymásra települt, kövületekben gazdag agyagmárga, homokkő, nummilinás mészkőréteg, mely évmilliók folyamán a medencét feltöltötte.

A bányatelepen tehát a föld metszete pontos sorrendben, alulról fölfelé menve a következő rétegeket mutatja: triászmész alapkőzet. Ezt követi az édesvízi agyaglerakódás, a fekű. Erre következik a szén. Fölötte a cerithium-mész, sárga tályag, kékes tályag, sárga homok, agyag, végül a televényes réteg.

Hozzávetőleges számítás szerint a szénmedence körülbelül 2000 millió métermázsa kagylóstörésű, palamentes, 4700—5400 kalóriájú szenet rejt magában s így óriási nemzetgazdasági értéket képvisel. A szénbánya mellett az üzemet fönntartó Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársaságnak hatalmas tégla-, brikett-, cementgyára és modernül berendezett mészégető telepe is van, melyek együttvéve több ezer munkáscsaládnak és a tisztviselők százainak adnak biztos és nyugodt megélhetést.

A telep bejárása nemcsakhogy rendkívüli mértékben növeli az ember látókörét, amennyiben tiszta képet nyújt egy minden tekintetben európai színvonalú üzem nagyszerűségéről, üzemi, szociális és kultúrális intézményeinek minden kívánalmat kielégítő voltáról, nemkülönben az egyes

K.D.K.

URLESPACHER, Kaspar szobrász

1753 – 1754. Eperjes, volt minoréta, maja gör. kat. templom, homlokzati stukkók és szobordisz

Aggházy: Barokk szobrászat .. Jb. 1959.

I. 130, 291.

MDK

Urlich Ferenc

15.500 forintot kapott a Vigadó újjaépitési tervpályázataért.

Cikk: Milyen lesz a Vigadó?

Népszabadság, 1957.szept.18.(Képpel.)

Urmacher Illés

ovás. 1602

l.

Wickkassaidoni

374. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

ÉLETÜNK

MŰMELLÉKLET • 2004

URESCH ZSUZSA

Uresch Zsuzsa képző- és iparművész – 2003. (Fotók: Markovics Ferenc)

A valóság kinyíló rejtelmei

Uresch Zsuzsáról szólva

Vannak dogmák, éppenséggel a műtörténet operál számos dogmával, amelyekkel roppant nehéz zöldágra vergődni, mivel értékként mutatják föl magukat, stíluseszményként protestálnak minden eltérő fölfogással szemben; kimondva, kimondatlanul valamiféle fejlődés-ideált sejtetnek maguk mögé, jóllehet, a művészetben értelmetlen fejlődésről ábrándozni: a Gilgames-eposz – teszem azt – legalább annyit el tud mondani a halálfélelemről, mint bármelyik szorongó egzisztencialista opusz. A művészeti technikák esetében is változásokról beszélhetünk inkább, egyféle korszerűsödésről, amely nem több az új anyagi lehetőségekhez való alkalmazkodásnál. Az ábrázolás és a kifejezés fogalma sem kizáró egymással szemben, nem is gondoljuk, hogy csak is a tárgynélküli (absztrakt) művészet sajátja lenne a kifejezés. Ráadásul időről időre, úgyszólván periodikusan visszatért a huszadik század művészete a lázas absztrakció után az ábrázoláshoz és viszont. A kérdés bonyolultságát csak fokozza, hogy egy-egy művész életművében jelentkezhetnek (jelentkeznek is) a váltogatások, mivel éppenséggel a gondolat határoz afelől, milyen legyen a megformálás módja.

Szükségesnek tartom ezek előrebocsátását Uresch Zsuzsáról szólva, mivel egyes képein, elsődlegesen csendéletein, macska-képein eltökélt megfelelése a naturális modell-világnak; egyszerűbben szólva: ideálnak tetszik az ábrázolás pontossága, tökélye annak ellenére, hogy más jellegű képein könnyedén rugaszkodik tovább a látvány-valóság kötelmeitől. Gyaníthatólag az anyag-szerűség belülről jövő követelménye nyűgözi: az egykori textiles iparművész – például – úgy nyúl a drapériához, mintha egyenesen a festővásznat kívánná drapériává szellemíteni. Ez pedig egészen más hozzáállás, mint a különféle akademizmusok naturális hűsége, amely csupán a látvány-valóság látszatát érzi magára nézvést kötelezőnek. Úgy tetszik, esetleg nem is annyira az anyag, valószínűleg az anyagról szerzett tudás, az elmélyült ismeret tárgyiasul ezekben a gesztusokban, és az manifesztálja a festéket, a pasztellkrétát dologi metamorfózisokban.

Fölöttébb nehéz egy olyan művészetről, alkotói fölfogásról beszélni, amely minduntalan önmagába fordul, alig-alig kínál gesztusokat eredendő szimbolikusságának fölfejtéséhez. Holott pontosan tudjuk (Heideggertől is), hogy a műalkotás mindössze egyfelől dolog, másfelől azonban össze is van vonva valamivel (szümballein), naná, hogy firtatnánk, mivel is. A materiális élmény megtapasztalásával? Az élmény lehető legközvetlenebb visszacsatolásával az adott anyagi szférába? Az alkotói gondolkodás sajátos logikájával? Netán mindegyikkel egyszerre? Kérdések, amelyekre a válasz Uresch munkáiban rejlik, és a szemlélődő földerítésre vár.

Fábián László

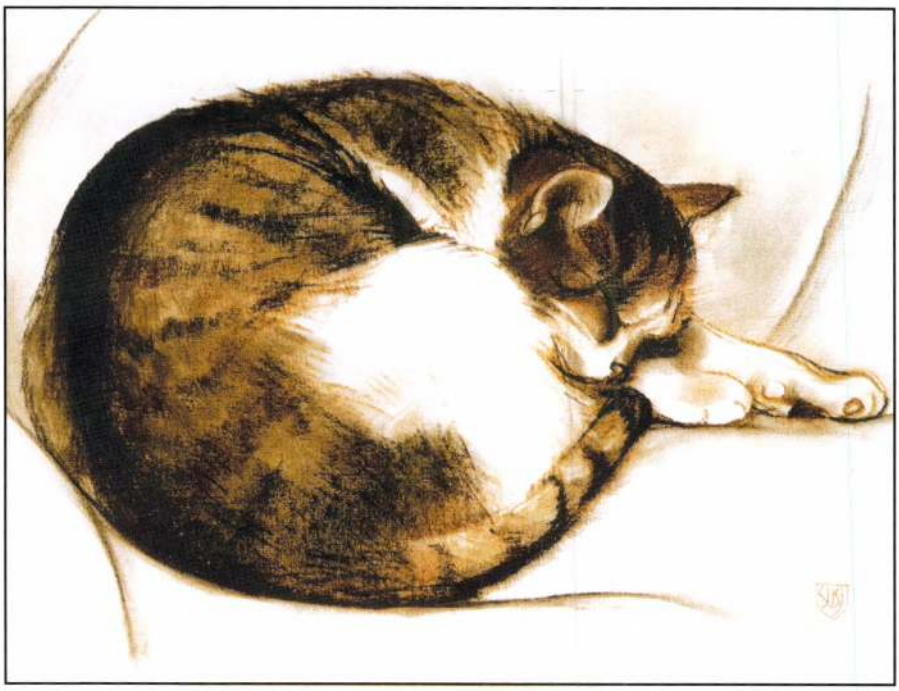

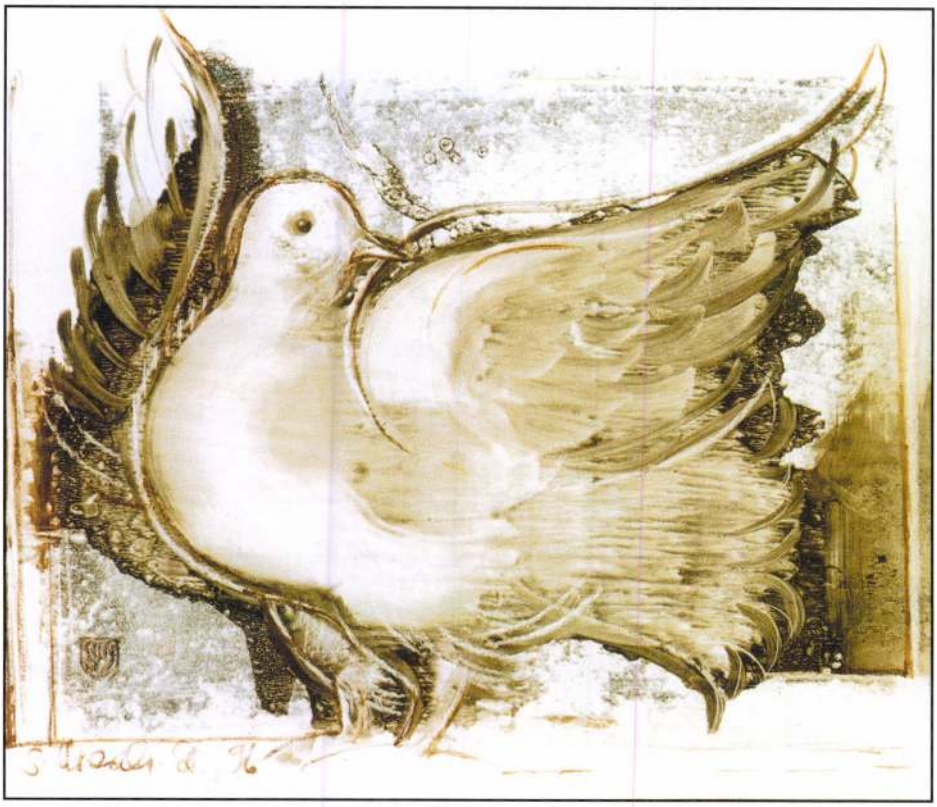

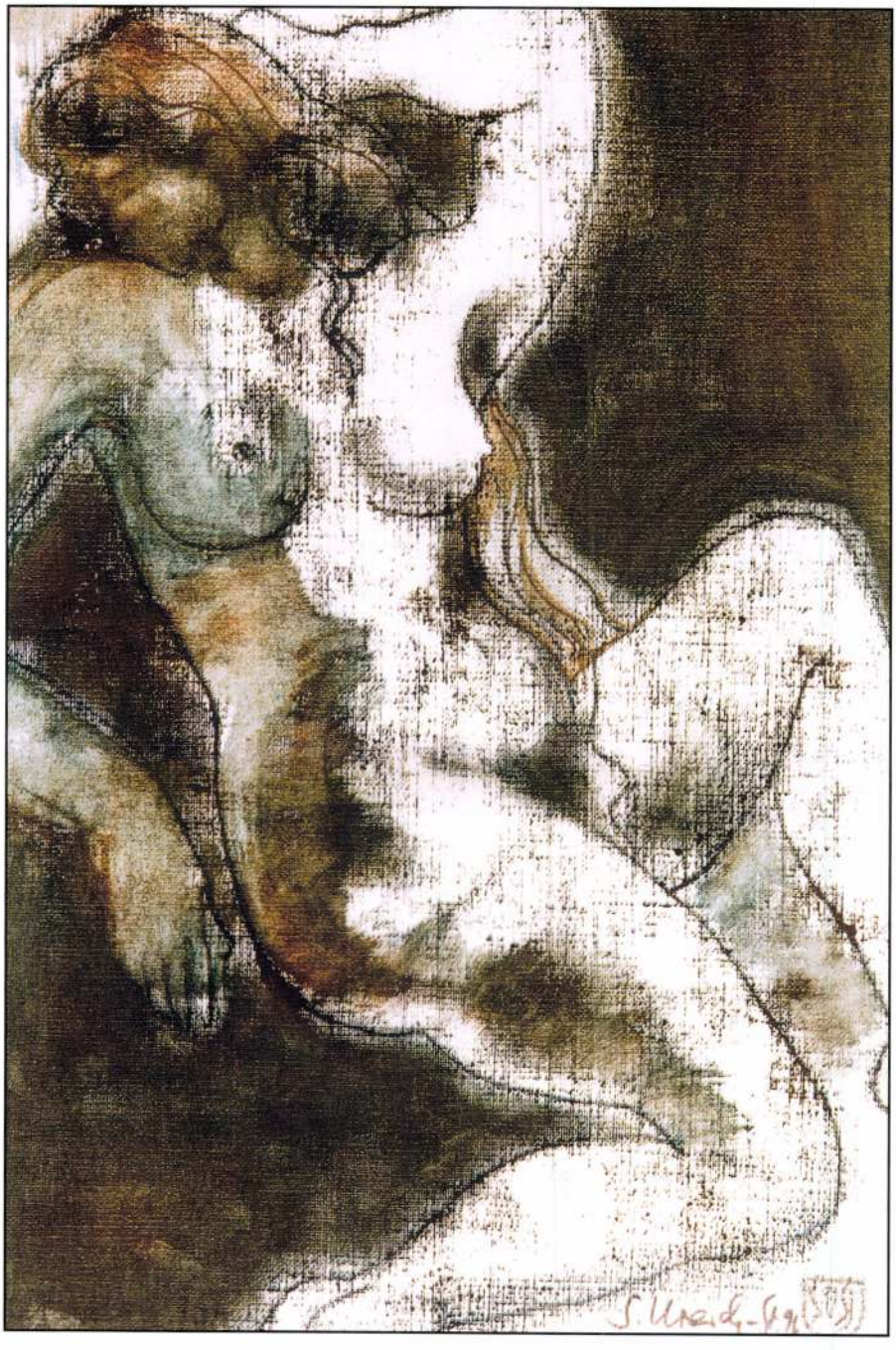

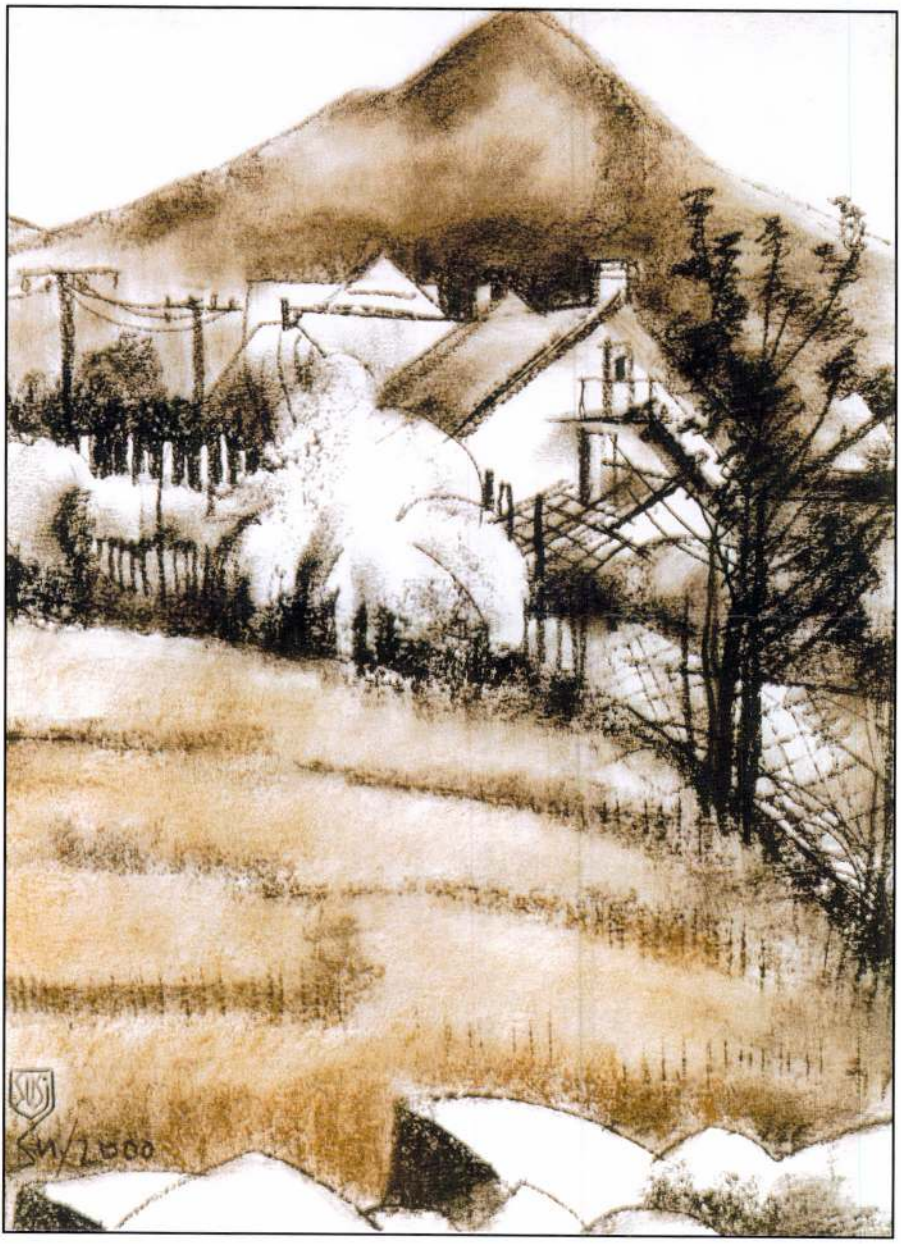

CHRESCH-STOCKINGER/92

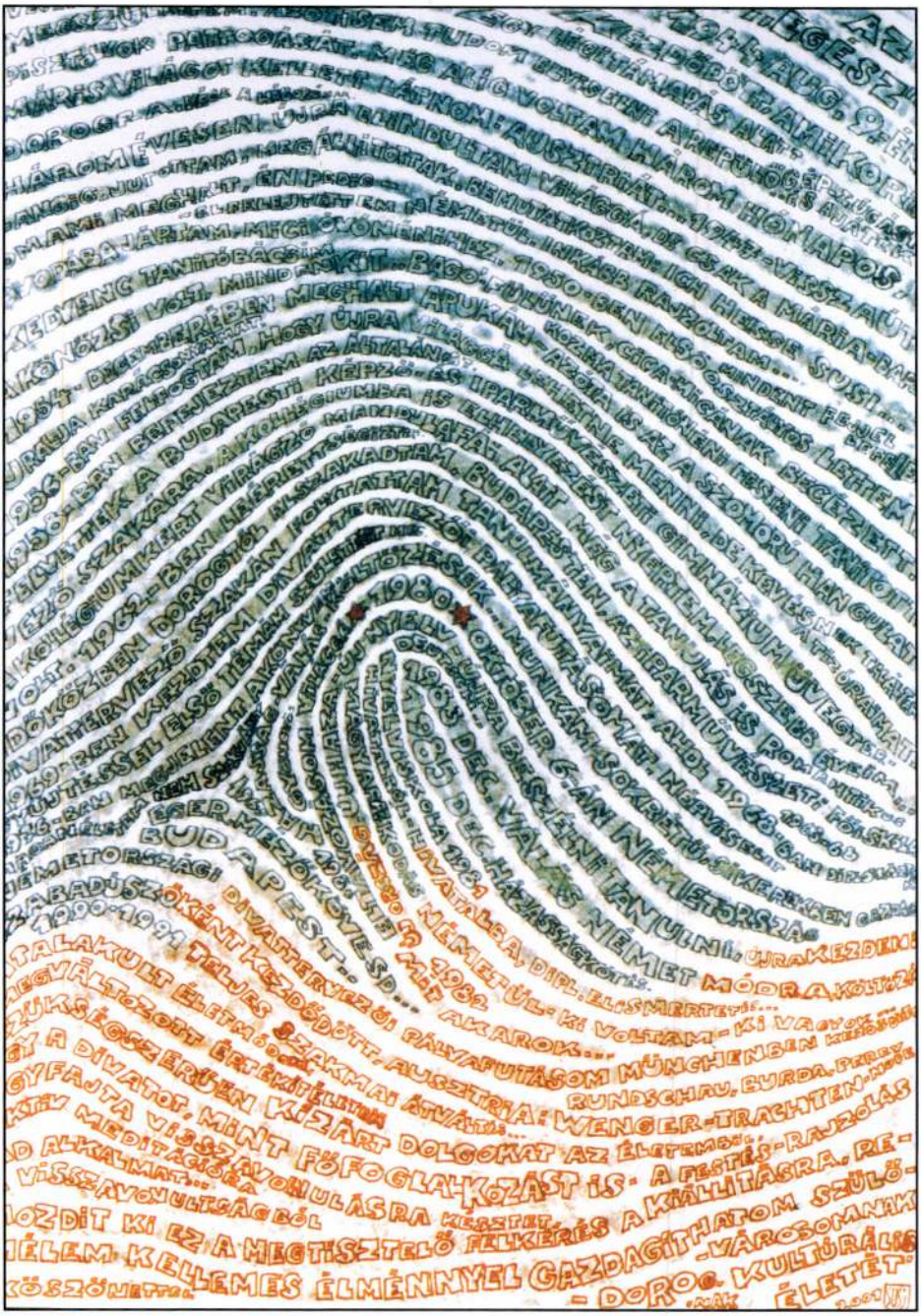
1980 OKTÓBER 6-ÁN NÉMETORSZÁG
1985 DEC. VÁLÁS NÉMET MÓDRA
BUDAPEST...
WENGER-TRACHTEN
KELLEMES ÉLMÉNNYEL GAZDAGÍTHATOM SZÜLŐ-VÁROSOMNAK
ÉLETÉT

HANGALAKZATOK:

a Hanga Kiadó 2003-as tavaszi-nyári „kollekciója"

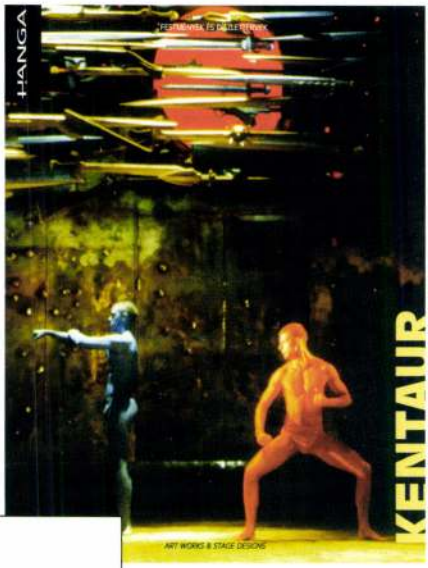

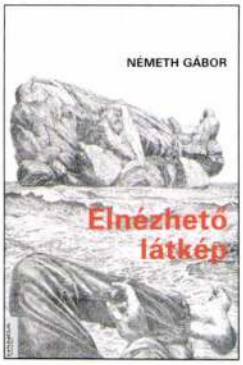

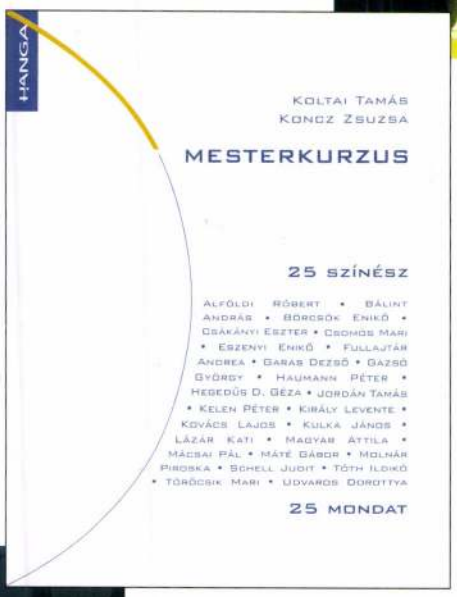

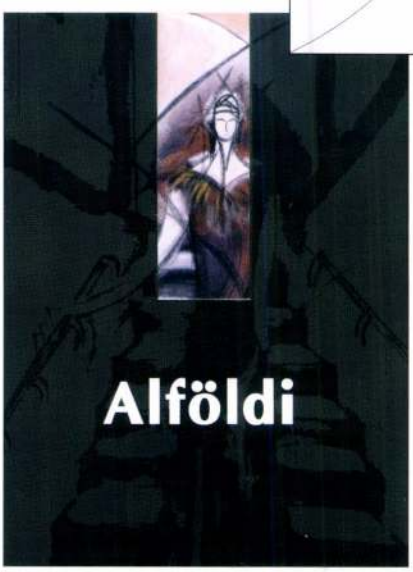

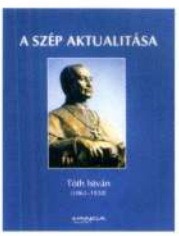

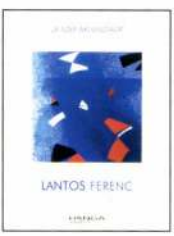

HANGA KIADÓ

További információ: Hanga Kiadó
1089 Budapest, Reguly Antal u. 21.
Tel.: 210-6829, tel./fax: 210-6811

Ureschné Lőrinczy Éva

Metszett geometrizáló vázájával szerepelt az 1970 nov.-i miskolci kiállításon. Ugyanitt mennyezet-világítással is.

T. Marik Klára: Mai magyar üveg művészet; Ipari Művészet, 1971.1 sz. 5. l, 7. l.

Ilreschné Lőrinczy Éva

Vázák (repró)

Ipari Művészet, 1971. 1-sz. 6. l.

Ureschné Lőrinczy Éva /Tokod/

Az Iparmüvészeti Tanács és az Üvegipari Müvek által kiirt pályázaton dijat nyert.

Hirek; Ipari Müvészet, 1972/2, 28. l.

Urbanovitz Pál

A lőcsei Itt Zakab temp-
lomnak a XV. szaz adból va-
ló remek cuecsives stylü
főoltárának mestere ül
Henszlman Urbanovitz
Pál lőcsei mestert tartja.
A templom déli előcsar-
noka Eeleti falának Külső
oldalába illesztett sirem-
lek Urbanovitz Márton
nejéről mint Urbanovitz
Pálnak, „qui supremum
Altare Ecclesiae hujus
sculpsit" (aki ezen temp-
lommak főoltáráts faragta)
unokájáról emlékszik meg.
Arra, hogy a Eegyelet ezen
jelét haragnak tekintsük

Urbanovits Pál 2

semmi okunk sincs. Az idösszámítás is pontosan összevág és így Pál mestert bizvást eltogadhatjuk az oltár szobrász mestereinek. Hogy a festmények nem tőle származnak, azt már abból is következtethetjük, hogy az unokáinak kegyeletes fénye Pál mestert nem neveri egyéttal festőművésznek is, amit, ha úgy lett volna, a többi cím közt szintén elmond vala.

Lásd még: Henszlmann

Löcse műemlékeiről szóló munkáját.

Dr Demko Kálmán. Löcse története I. Löcse 1897, 213. A fiolták folio képével Kulcsos mellékleten

Urbanowitz Marton

kőfaragó és

kőmives

l

Schürer-Wiese

75 l.

Másoly példány

Jegyzék

Kapa javítási munka 2.54

Másokert 1.50

4.04

Négy korona ou fillér

hiány nélkül felvettem

...ny. 28-án

Hunyák Ferenc

Urbanovitz Márton

szobrász és kőmüves

szül. 1543

meghalt 1621.

Henszlmann J.

Löcsének régiségei.

Bp. 1878. 58—60.

l.

1600
.S7
1543

A. D. K.

URBANOVITZ Márton kőfaragó

1621-ben a lőcsei Szt. Jakab templomban síremléket emelt önmagának és családjának,
melynek felírása szerint feleségé unokája volt Pál szobrásznak, aki „e templom főoltárát faragta"

Vojtech Tilkovsky: Pál mesterről és a lőcsei főoltár keletkezéséről

Müvészettörténeti Értesitő 1961. 2-4. sz.

175.

M. D. K.

URBANOVITZ Márton kőfaragó szobrász
és kőműves Lőcsén

Szül. 1543-ban

Második feleségre révén veje Lőcsei Pálnak
1621. Lőcse, Szt. Jakab-Templom, családja és maga számára oszlopos epitáfium, saját domborműves mellképével

Vegyházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 21, 281, II. 162.

Urbanovits Pál rovrán M.D.K.

IVI. n.

Lehet, hogy a löcsei H. Jakab tyrkus
főoltárának faragója.

Demkó Kálmán: Löcse város mütörténeti
rövid leírása. Löcse 1896 69

K. D. K..

URBANOVITZ Pál szobrász

Lőcsei mester XVI. sz. első negyede

Henszlmann át tartotta a lőcsei szt.

Jakob t. oltárszobrai alkolójának.

Demkó: Lőcse város... Lőcse 1896. 69. l.

70. l

Pál (Urbanovitz?)

Izobrász

Kaposztafalva Rk teplom Mellérőltár faragott Mettertia Képcsoporttal. A lőcsei főoltár Pál nevű mesteretől

Dr. Éber L. Zel a M. N. Muz. 1903. áll. rol 147 l.

Gerecze A muzeum. 806.

Urbanovits Márton

Kőfarajó

l.

Kampis Antal

Lőcsei Pál mester

69. l.

Urbanovitz Márton

szobrász, kőfaragó és
kőmüves, Lőcse várvs
polgára 1621-ben első
és második feleségének (az utóbbi
Lőcsei Pál szobrász lánya
volt) és elhunyt gyermekei ⁊
~~[illegible]~~ ké-
~~[illegible]~~ mellet a templom déli
előcsarnokának keleti külső
falán helyeztek el. A sírkő
középső márvány tábláján levő
felirat szerint ekkor 57 éves
volt, tehát 1564-ben született.

Kompanyik Coelestin: A sz.
Jakabról címzett lőcsei plébá-
niai templom rövid leírása.
Lőcse, 1891. 28. l. – 77. l.

⁊ nek ~~sírem~~ családi léket állitott.

A. Henselmann: Lőcsének régiségei

MEGHIVÓ

a MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

f. évi április 27-én,
szombaton délután 6 órakor
az Iparművészeti Múzeum (IX., Üllői-út 33—37.) díszteremében
és
f. évi április 29-én,
hétfőn délután 6 órakor
a TESz (V., Falk Miksa-utca 1.) díszteremében tartandó

NYILVÁNOS ÜLÉSEIRE,

amelyeken

P. FACCHINETTI VITTORINO
a milánói Szent Szív egyetem tanára

tart előadást

szombaton:

„DUE FULGIDE GLORIE DELLA SANTITÀ ITALIANA"

címmel (vetített képekkel),

hétfőn: **„LA RADIO IN VOLO"** címmel.

AZ ELNÖKSÉG

Vendégeket a Társaság szívesen lát.

Urbanovits Marton

epitem

1621 Lőcse

szül. 1543 + 1600

lisd

2

H Lőcse 59. 60. l

61

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Urbanovitz Martin

Cönci Esfarago

Irod

Rath II. 247

Urbanowitz Marton

Wobrań

Laid

=

Dikepes II 68

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Urbanovits Martin

Kof. és ép.
XVII n

Irod

Om V(a) 171 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Urbanowitz

Stoh. - XVI u

Grod

Om V(a) 1221

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Urbanovits

Laid

Di Szepes II. 68

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Az

isko
álla
ren
soka
kés
net
kat
kut
kun

ből
félé
nye
gat
a
szó
gya
alapon ismerkedett meg az osztrák

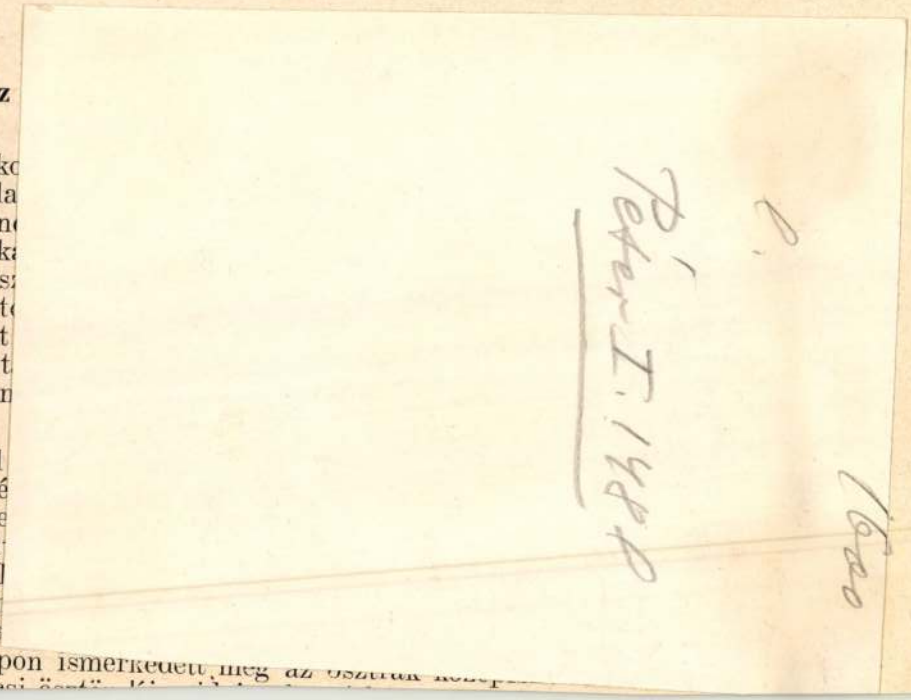

Ilona énekesnő (énektanulmányok Wildbrunn kamaraénekesnőnél), *dr. Végh* Pál debreceni klinikai orvos, belföldi ösztöndíjas (belgyógyászat); — *b)* külföldi honosok: *dr. Emich Isolde* gráci középiskolai tanárnő (összehasonlító nyelvészet), *Mostny Grete* (archaeologia, aegyptologia), *Mostny Helga* (művészettörténet), *dr. Ryan Ella Nóra* amerikai orvosnő (kísérleti pszichológia).

III. BERLINI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Berlin, N. W. 7. Dorotheenstrasse 2.

NÉMETORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

A berlini kollégium dr. Támedly Mihály kollégiumi igazgató miskolci tankerületi királyi főigazgatóvá történt kinevezése következtében, jelen tanévtől kezdve *dr. Farkas Gyula* berlini egyetemi ny. r. tanár, eddigi kollégiumi kurátor vezetésével folytatta működését, akit a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az intézet igazgatójává nevezett ki.

Urbanovits Márton
kőfaragómester
1621.

l.

Arch. Eccl. 1934.
69. l. 96. l.

Sepsiszentgyörgyi

Székely Mikó-Kollégium

VIII. 175.

Urbanovitz Marton

Kolozs 1621

l.

Ballagi Aladár

Die Kunstdenkmale Leutschau's.

Bp. 1879. 19, 20. l

T. 5278.

sitett keretbe foglalt térrajzon
ának térrajzát szemléljük, mely-
ik. A háttérben Pest látszik. Fel-

g Eccellentissimo
ONI,
iografo pubblico.

12.6 (25.4) :17.2 (32.9) cm.

Urbanovitz Márton

Löcsei ~~épitéi~~ szobrász

1621

szód

Pulmagyarch

II. k. 226. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Urbanovitz

lőcsei szebrász †
1621-ben 57 éves
Eurabián

Erőd
2

Henszlmann Dr Emerich

Die Grabungen des
Erzbischofs von Kalocsa
Dr Ludwig Haynald.
Leipzig 1873.

78. l.

258

gyanott 1883. november 30-án.)

...éből kivezető, s jobbra forduló hegyi úton, kettős
... kötött szalmát szállítanak, a melyet rud szorít
...ny fekszik, kinek feje kék kendővel van bekötve s vál-
...llette balra, háromi kecskétől körülvéve gyalogol a
...ben pipára gyújt, jobbra pedig a bőgő fehér borju
...i után egy-egy tehén szammog. A fekete hajú, ki-
...beretvált arczú fiatal gazda fején kalap van, ingének
...e piros, zöld nadrágja s fehér harisnyaja térdig ér, csipője
...tt borját viszi s kabátját vállra vetette. A bekeritett
...bbra puttont vivő aszony alakja tűnik szemünkbe.
...t vizzel s az előtérben balra pocsolya tükrözi a fü-
...t égbolt kissé felhőzött. Jelzése jobbra, a virágzó kóró

...r 1878. 4.

...méretei 77:125·5 c/m.,

...1879. III. Ára 500 frt.

...371.

...258.

...27.

193

Urbancsek Margit

1902/3 – 1903/4

Ferképzőmfoisk vk

143.1.

Kath. R. sz. Alfonz
Prot. Kolos

CSÜTÖRT.

31

Kath. Farkas pk.
Prot. Ref. eml.

PÉNTEK

1

Kath. Mindszent
Prot. Marianna

SZOMBAT

2

Kath. Halottak n.
Prot. Achill

Izr. 6. S. Noakh

URBANCSIK András ács, akit az általános országos összeirás alkalmával Verpeléten vesznek számba.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Urbancsok Tibor

építészmérnök

Magyar Építőművészet.

1943. 292 — 295. l.

(Magyar Waggon- és Gépgyár R. T. Nyugdíjintézetének [győri] beháza, képekkel és alaprajzokkal.)

Terverte fenti.

4 emeletes, nagyméretű épületcsoport.

Fürtöpuszta

MÁMA

Templomrom.

Dalmady Győző: Kőrösberény VI
1814, 453.l.

M.D.K.

Urbancsik András, ács

az 1827-évi általános országos összeírás alkalmával Verpeléten került lajstromba.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemlékei topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 414. old.

Urbancsok Tibor, építész
a legújabb kor építészeti emlékeinek védelme.

9. Győr, Munkácsy Mihály utca 5. Vagongyári bérház (Urbancsok Tibor 1943)

Magyar Építőművészet, 1986. 5., 31–old.

MDK

Urbanek János, festö

Szélcsend. Pasztell.

Nemzeti Szalon.-MAPE XXIII.kiáll.1938.nov.20.-dec.4.
Kat.

MDK

Urbanek János dr.

Szélcsend, past.

A Magy. Akvarell- és Pasztellfestők Egyesülete
XXIII.kiáll.kat.1938.nov.20-tól dec.4-ig.

Sz. Urbanek Kilvia, építén

L: Eltér István

követségi kírek

agyar

tőművészet Bp.1983

10-12

83/4

URBÁNFY Éva textil

Ziall 1992. -2. sz. 50. p.

Új Mür. 1993

ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL

Tisztelt adózó Állampolgár!

Szeretnénk Önt megkímélni az 1992. évi adóbevalláshoz szükséges nyomtatványok és útmutatók beszerzési gondjától, ezért ne vegye zavarásnak levelünket és a mellékelt csomagot.
Az adóbevallás pontos kitöltése az Ön érdeke is, ezért kérjük, figyelmesen olvassa el az útmutatóban foglaltakat.
Az adóbevallást egy példányban kell benyújtani a lakóhelye

MDK

Urbano Suess

Győr várának egyik épitője, 1565 körül

Jankó L: Könyvismertetés. MMÉÉKözl. 1933.II.19.
~~42 1.~~ 42 l.

Urbanovics

l.

Wag Dej

86. l.

latok.

obra fordult. Jobb kezét fel-
: tart kenyérrel és körtékkel.
n. Fejét vörös kendővel kö-
zú. Öltözete: vállon rongyos
sch és czipő.
— Lelt. sz. 1476. — Vétetett
etól 10 lirán, vagyis 9·20 K-án.
-én (191–898). — Az elszámo-
us 26-iki 373 eln. sz. határozat

45

Urbanovits Márton kőfaragó, M-D.K.
volván XVII. sz.

Emléktáblája 1621. ből a lőcsei ut. Jakab
Tyrlom külső falán.

Dénes Ferenc: A művészet és művelődés lel-
helyei szepesmegyében. Lőcse 1900 37

TIBOR

Új művészet

2003. jún.

19.o.

URBÁN TIBOR graf.

Horpácsi Sándor: Urbán Tibor rajzai elé.
= Borsodi Művelődés, 10, 1985, 4. 42. ill

URBÁN TIBOR ÉSZAK – MAGYARORSZÁG · 1998. III. 27

AZ ÉM OTTHONA

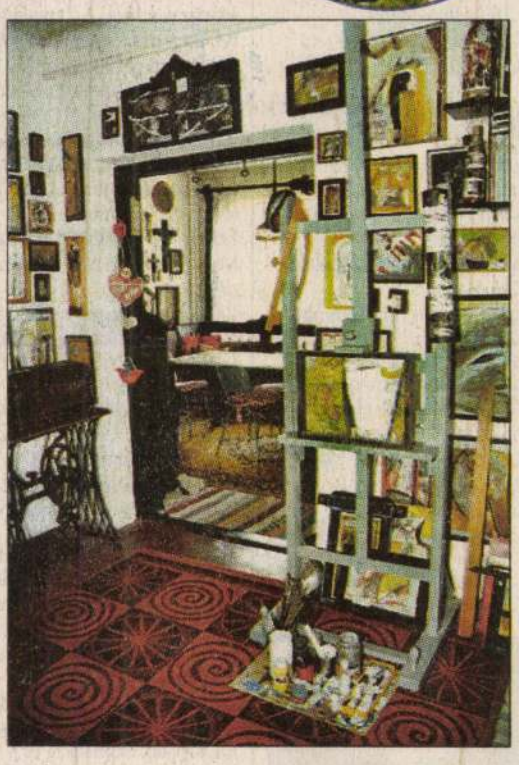

Tárgyak, bútorok szerves egysége – az otthon

A képzőművész, akárcsak a lakberendező a teret alakítja – vallja Urbán Tibor festő és grafikus

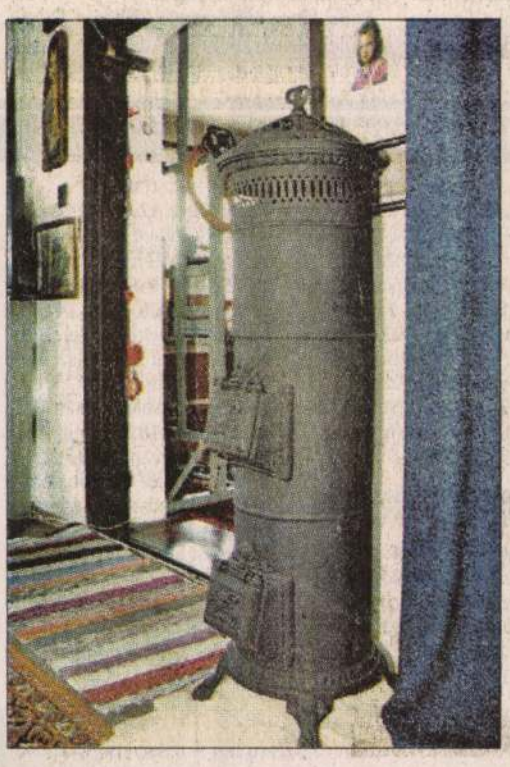

Fotók: Bujdos Tibor

KORNYA ISTVÁN

Szikszó (ÉM) – Arra a kérdésre „Ki vagy?" az is egy felelet: megmutatom a lakásom, és abból kitalálhatod. Urbán Tibor otthonába lépve a válasz egyből adódik: festő. S még ennél is több derül ki róla: régi és egyszerű tárgyak gyűjtője, aki szeret otthon lenni és dolgozni családja körében.

Már a típusterv szerint jó tíz éve épült ház előszobájából beljebb kukkantva érezzük, ez már nem tipikus. Mindenütt Urbán Tibor festményei a falakon, apró és nagyobb tárgyak egy látszólat áttekinthetetlen elv szerint elrendezve – mégis megtalálva helyüket.

Élő múzeum

A nagyszobába lépünk, amely dolgozószoba és műterem is egyben. Ecsetek, festékestubusok állnak itt két hatalmas asztalon sűrűn egymás mellett, s egy számítógép az íráshoz. Itt áll a művész festőállványa, bár saját bevallása szerint leginkább a földön szeret dolgozni. A polcokon, a könyvek előtt mindenféle apróságok, fényképek, régi szenesvasalók, amelyek így kiemelve, gonddal odahelyezve – mint egy kicsi élő múzeum.

– A családom azt mondja, kellemes érzés tölti el őket, amikor hazajönnek. Pedig legtöbbször az emberek elmenni szeretnek otthonról – mondja házigazdánk. – Itt születnek a képeim, s a családom is itt, az étkezővel egybenyíló nagyszobában van a legszívesebben. Itt van egy asztal, amely hívogatóan vonz mindenkit: a tizenhárom éves Esztert, a nyolcéves Bencét és a feleségemet. A konyha túl kicsi ehhez, a családi élet itt zajlik ebben a két szobában.

A tér rendbetétele

A lakberendezés is, vallja Urbán Tibor, akárcsak a képzőművészet bizonyos értelemben a tér rendbetételét jelenti. Ennek egyik feltétele, hogy minden szervesen kapcsolódjon egymáshoz.

– Munkáimban is leginkább a népi ihletettségű tárgyak vonzanak – s a mondottak igazolásául mutatja is a sok régi bútort, amelyek valaha parasztházakban álltak – egy részük a nagyszülőkében. Egyre több és több ilyen szekrény, pad, asztal és kredenc került a birtokomba és remélem, még több is kerül idővel.

A régi tárgyak iránti vonzalom nem a ma reneszánszát élő régiségmánia, hanem – ahogyan fogalmaz – számára felelősség.

– Léhen élt nagyszüleimmel, szüleimmel beszélgetve mindig előkerültek tárgyak. Vonzalmam ezért mélyebb és személyesebb irántuk, hiszen őseimé voltak valamikor, s így lettek aztán részei az én életemnek is.

A tárgyak értéke

Ilyen a szobrok, még inkább a szobrocskák gyűjteménye is, amelynek első darabja szintén a nagyszülők házából került a festőhöz. Az egyik régi szekrény tetején már alig férnek az angyalok, a gyermeket karján tartó Szent Antalok, a Jézusok és a Szűz Máriák.

– Itt van például ez a feszület – emeli le óvatosan. – Nincs rajta semmi különös, de én éppen ezért szeretem. Látszik a fa megmunkálásán, a domborított lemezből készült Krisztuson, hogy egyszerű ember keze munkája – hétköznapi tárgy, vallásos tartalma miatt azonban különleges jelentőséggel bírt készítője számára.

Nem áruházi mértékkel – bolti áron – nézi a tárgyak értékét Urbán Tibor, hanem szeretettel és ragaszkodással.

Mindenkinek megvan a saját kis zuga a családban – mondja házigazdánk az emeletre menet; a fiúéban Eger vár ostromának nyomait mutatja – ezt játszotta legutóbb Bence. Eszteré, egy kamaszlány titkos kamrácskája, ide éppen csak bepillantunk.

– A felső szinten még nincsenek meg azok a bútorok, amiket szeretnénk – szabadkozik –, de reményeim szerint idővel a lenti részekhez hasonlóan kerülnek ide is. Ehhez azonban a pénzen kívül legfőképpen idő kellene, így mindent nyugodtan és megfontolva lehetne megcsinálni.

A szülők hálójában egy régi falkendőn mintha Urbánék lakberendezési ars poeticája állna: Egyszerűen élünk – senkivel nem cserélünk. S még tegyük hozzá: varázslatos hangulatú környezetben.

ÓK

17.30 100-ból egy
18.05 Knight Rider
19.00 Híradó
19.30 Fókusz
20.00 Superman
21.10 Gyilkos sorok
23.00 Érzések sorrendje
0.25 Fókusz

Tv2

6.00 Nemcsak egy mozi
6.25 Jelkép-kalendárium
6.30 Jó reggelt Magyarország!
9.00 Délelőtt a tv2-vel
10.25 Egy kórház magánélete
11.15 Marienhof
11.40 Mindent vagy semmit!
12.00 Stádium
12.15 Szerencsekerék
12.40 Egy kórház magánélete
13.30 Csupa-csupa élet
13.55 Cápali és Cápeti
14.25 Nekem nyolc!
14.55 Csipsz
15.50 Frankie
16.15 Magnum
17.05 Marienhof
17.30 Csupa-csupa élet
17.55 Az Acapulco-öböl

18.25 Szerencsekerék
19.00 Tények
19.30 Gazdagok és szépek
19.55 Kifutó
21.40 Mindent vagy semmit
22.00 Jó estét, Magyarország!
23.00 Végső hajsza
0.30 Sportszenzációk
1.00 Hajnaltól napestig
1.10 Tények
1.35 Közvetlen ajánlat

2-es csatorna: **16.00** Szív Tv

VTV Miskolc
16.00 Képújság **18.30** Műsorismertetés **18.40** Kínáló – kulturális ajánlóműsor **19.00** Sztárrandevú **19.40** Műsorismertetés, hírek (ism.) **20.00** Film

VTV Szikszó
ATV és Szív TV az országos hálózaton meghirdetett kezdési időpontokban.

VTV Tiszaújváros
9.00 A Tisza Tv saját szerkesztésű műsora

Molly és Gina **23.00** Felkínálom magazin **23.30** Elmeállapot

Tv3
15.40 Vagyonlesők **17.15** 72 óra **17.45** Hegylakó **18.45** Hír3 **19.15** Melrose Place **20.15** A balfácán **20.45** Behálózva **22.40** Hír3 **23.10** Jövőnéző **23.40** Trükkös halál **0.35** Hegylakó **1.30** Cinema **2.00** NBA Orlando Magic–Houston Rockets

KIÁLLÍTÁSOK

Színháztörténeti kiállítás. Színháztörténeti és színészmúzeum. Miskolc, Déryné u. 3. Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.
A magyar ortodox egyház művészeti és kulturális öröksége (állandó kiállítás). Magyar Ortodox Egyházi Múzeum. Miskolc, Deák tér 7. Nyitva: délelőtt 10-től délután 4-ig.
Madarak világa, A Zempléni-hegység kőzetei, ásványai, élővilága, Fényes Ujhely (állandó kiállítások). Kazinczy Ferenc Múzeum. Sátoraljaújhely, Dózsa György út 11. Nyitva: délelőtt 9-től délután 3-ig.
Kondor Béla-gyűjtemény, Szalay Lajos rajzai (állandó kiállítás). Miskolci Galéria. Miskolc, Hunyadi u. 12. Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.
Feledy Gyula állandó kiállítása. Feledy-ház. Miskolc, Deák tér 3. Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.
Kortárs avantgarde művészet. MissionArt Galéria. Miskolc, Széchenyi u. 14. Nyitva: délelőtt 10-től délután 1 óráig és délután 2-től este 6 óráig.
Kalotaszegi konfirmáció – fotókiállítás. Kósház. Miskolc, Görgey A. u. 32. Nyitva: délután 1-től 5 óráig.
Társadalom – természet (állandó kiállítás). Gömöri Múzeum. Putnok. Nyitva: délelőtt 10 órától délután 4 óráig.
Jósvafői tájház, barlangtörténeti és használati tárgyak állandó kiállítása. Jósvafő. Dózsa Gy. út 3. A téli időszakban előzetes bejelentkezés alapján tart nyitva, bejelentkezni Balda Jánosnál (Jósvafő, Rákóczi út 1.) lehet.
Barlangi tárgyú és a környéket ábrázoló festmények állandó kiállítása. Baradla Galéria. Jósvafő, Szabadság u. 3. Előzetes bejelentkezés alapján tart nyitva.
Andrássy Kurta János szobrászművész állandó kiállítása, „Házad ékessége" egyháztörténeti gyűjtemény állandó kiállítás. Sárospataki Képtár. Nyitva: délelőtt 10-től délután 4 óráig.
Bajcsi József vasúttörténeti gyűjteménye. Szerencs, Kulturális Központ. Nyitva: reggel 8-tól délután 5 óráig.
Barsi Szilvia kiállítása. TIT Kazinczy-klub, Miskolc, Széchenyi utca 14. Nyitva: reggel 8-tól este 8 óráig.
Kalapos László fotókiállítása. Miskolc, Ady Művelődési Ház.
A szabadságharc csatái Abaújban és Zemplénben; Európa címmel képes levelezőlapokból rendezett kiállítás. Zempléni Múzeum különterme. Szerencs, Rákóczi vár.
Komputergrafikai kiállítás. Csetneki József és Balogh István alkotásaiból. Mini Galéria. Miskolc, Kossuth utca 11. Nyitva: délelőtt 9 órától délután 5 óráig.
Máger Ágnes festőművész kiállítása. Rákóczi-ház. Miskolc, Rákóczi út 2. Nyitva: délelőtt 9 órától délután 5 óráig.
Válogatás a Homonnai fotográfia-gyűjteményből. Internet Galéria. Miskolc, Rákóczi út 2. Nyitva: délelőtt 9 órától délután 5 óráig.
Válogatás az encsi Országos Képzőművészeti Alkotótábor grafikai anyagából. Megyeháza Galéria. Miskolc, Megyeháza. Nyitva: reggel 8 órától délután 4 óráig.
Miniatűr történelem – ólomkatona-kiállítás. Ifjúsági és Szabadidő Ház. Miskolc, Győri kapu 27. Nyitva: délelőtt 9 órától este 6 óráig.
Stekly Zsuzsa tűzzománcainak kiállítása. Miskolc-Tiszai pályaudvar olvasó-váróterme. Nyitva: reggel 8 órától este 6 óráig.
Pető János grafikusművész kiállítása. Miskolc, Teleki Tehetséggondozó Kollégium. Nyitva: reggel 8-tól este 6 óráig.
Korkos Jenő Zoltán festőművész kiállítása. Városi kiállítóterem. Kazincbarcika, Egressy tér 5. Nyitva: délelőtt 10 órától déli 12 óráig, délután 3 órától este 6 óráig.
Illuziók, Kormosné Szurdoki Judit festőművész kiállítása. Holló László Galéria. Putnok, Rákóczi u. 14.
Magyar vagyok – gyermekrajz-kiállítás. Miskolc, 40. Sz. Általános Iskola.
Pataki János festőművész kiállítása. Miskolci Egyetem Galériája.
Lantosné Grubits Gizella kiállítása. Tiszaújváros, Városi Kiállítóterem.
Fehérvári Istvánné Makó Lívia művésztanár kiállítása. Alsózsolca, Faluház Galéria. Nyitva: délelőtt 9-től este 6 óráig.
Arnóti Nagy József festőművész-tanár kiállítása. Felsőzsolca, Szent István Általános Iskola kisgalériája. Nyitva: reggel 8-tól délután 4 óráig.
Schweitzer Pál és Horkay György művésztanárok kiállítása. Sárospatak, Árpád Vezér Gimnázium iskolagalériája.
Szendrői Árpád szobrászművész és Eisele Gyula festőművész kiállítása. Miskolc, Szabó Lőrinc Általános Iskola.
Raffai Kinga művésztanár kiállítása. Felsőzsolca, Kazinczy Ferenc Általános és Zeneiskola. Nyitva: reggel 7-től délután 4 óráig.

Spiceworld a Kossuthban

A Spiceworld című filmet láthatják az érdeklődők ma Miskolcon a Kossuth moziban

DON JUAN MTV2 20.00

A színházi világnap alkalmából tűzi műsorára a TV2 a közelmúlt egyik sikeres előadását: Moliere Don Juanját, az Új Színház előadásban, Székely Gábor rendezésében. A legenda nyomán csábítónak ítélt hős a fix pontot keresi a létezésben. A főbb szerepekben Cserhalmi Györgyöt (képünkön), Sinkó Lászlót, Tóth Ildikót, László Zsoltot, Fazekas Istvánt, Garas Dezsőt láthatjuk. A tévés színházi előadás után a Mélyvíz című műsor résztvevői arról beszélgetnek, hogyan nyerheti vissza elveszett pozícióit mai világunkban a színház?

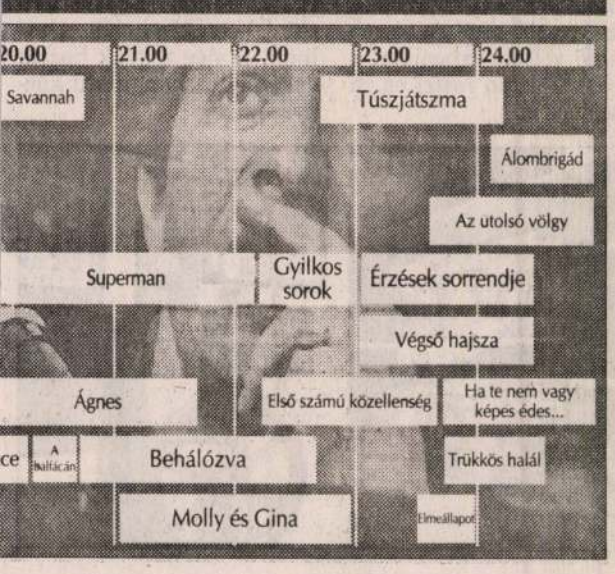

RÁDIÓMŰSOROK

KOSSUTH

4.30–9.00 Reggeli krónika **4.40** Határok nélkül **5.38** Falurádió **9.00** Hírek **9.05–10.59** Napközben **11.00** Hírek **11.05** Cigányfélóra **11.35** Szaltikov-Scsedrin: Jelenetek a Galavljov család életéből, 5. **12.00** Déli krónika **12.40** Ki nyer ma? **12.50** Törvénykönyv **13.00** Hírek **13.05** Vendég a háznál **13.20** A Baptista Központi Énekkar énekel **13.30** Az Úr közel! **14.00** Hírek **14.05** Klasszikusok mindenkinek **14.35** Levél a fehér toronyból. Sütő András novellája **14.56** Irodalmi műsorajánlat **15.00** Hírek **15.06** Parlamenti ütköző **15.55** Kamatozó forintok **16.00** Délutáni krónika **16.10** Mindennapi gazdaság **16.20** Hasznos tudnivalók **16.25** Talpalávaló **17.00** Hírek **17.06** „Magyarországról jövök..." **18.00–19.00** Esti krónika **19.00** Hírek **19.06** Sportvilág **19.30** Jó éjszakát, gyerekek! **19.37** Ottlik Géza: Hajnali háztetők **20.00** Hírek **20.05–20.10** Színházi Világnap. Göncz Árpád üzenete **20.10–21.45** Művészet. Yasmina Reza színművének közvetítése a Katona József Színházból **21.45** Zene **21.55** Szóló **22.00** Késő esti krónika **22.30** Szellemtörténetek **23.00** Hírek. KENÓ **23.05** Hangversenymúzeum **24.00** Hírek
URH: **5.55–9.00** Körzeti információs magazinok **14.35–17.05** Nemzetiségi műsorok – román, szlovák, német, horvát és szerb nyelven (ism.) **18.30** Szlovák nyelvű műsor **19.00** Román nyelvű műsor **19.30** Német nyelvű műsor **20.00** Horvát nyelvű műsor **20.30** Szerb nyelvű műsor **21.00** Az Amerika Hangja magyar műsora **23.00** A BBC késő esti magyar műsora

PETŐFI

4.30 Hírek **4.33** Hajnali dallamok **6.00** Hírek **6.03** Reggeli csúcs **7.38** Zöld/sport/reggel **8.00** Petőfi délelőtt **12.00** Jó ebédhez szól a nóta **13.00** Naprakész **kb.13.15** Biztonságban **kb.13.40** Korkérdés **14.00** Péntektől péntekig **17.00** Hírek **17.04** Apukám világa **18.30** Délutáni csúcs **19.00** Hírek **19.03** Nemzetközi slágerlista **19.30** Kölyökrádió **20.00** Húszas stúdió **21.00** Hírek **21.03** Garázs **21.30** „Füst a víz felett..." **22.00** Jazzkoncertek **23.00** Hírpercek. Benne: Sporthíradó **23.15** Ennyi.. **24.00–4.00** Nóra. Közvetítés a Madách Színház Kamara Színházából

BARTÓK

6.00–6.03 Hírek **6.00–7.58** Muzsikáló reggel **8.00** Hírek **8.10** Pódium **9.35** Barokk muzsika **10.00** Hírek **10.05** Helyettem írták **10.55** Operaslágerek **11.40** Magyar régiségek **12.00** Hírek **12.05** Hangverseny délidőben. A Salzburgi Mozarteum Zenekara játszik **13.25** Tokos Zoltán gitárhangversenye **14.00** Hírek **14.05** Ágh István életút-interjú, V/5. **15.00** Magyar zeneszerzők **15.55** Poggyász **16.00** Hírek **16.05** Muzsikáló délután **18.00** Hírek **18.05** Kritikus füllel **18.55** Ez van! **19.05** Carlo Bergonzi Verdi operáiból énekel **19.35** Budapesti Tavaszi Fesztivál, 1998. Kapcsoljuk a Budapest Kongresszusi Központot **kb.22.00** Hírek **kb.22.05** Csembalómuzsika **22.25** Összkiadás **22.50** Nagy mesterek kamarazenéjéből **24.00** Hírek

HELYI RÁDIÓK

Miskolci rádió
Adásidő: 5.55–22.00 a 71,3 a 71,2 a
az 1.11
mon, 7
zió har
Álland
12.00
7.30, 1
gyaror
Napin
ország
szágos
Híradó
zenés
magya
18.30–
Műsor
6.20
sítóink
ajánló
körzet
13.00
zenés
hírek)
16.30
házi r

City R
10.00
ciós m
11.00
rek, id
13.30,
lekedé
13.50,
10.00
vák Z

12.00–13.00 Kívánságműsor
14.00–18.00 City dzsúz – egy

Tisztelettel meghívjuk Önt és kedves családját

Urbán Tibor
képzőművész

DRANKÁK
(BÁBUZÁS II.)

című kiállításának megnyitójára,
2003. február 28-án (pénteken) 16 órára a

Vigadó Galériába.
(1051 Budapest, Vigadó tér 2.
tel.: 318 70 70)

A kiállítást megnyitja:

Ficsku Pál
író

A kiállítás megtekinthető:
2003. február 28-tól március 16-ig,
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

A kiállítás létrejöttét támogatta:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

A **Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete**
tisztelettel meghívja Önt és barátait
a **Szentendrei Régi Művésztelepi Galériába**

Urbán Tibor

2004. július 27-én, kedden 17 órára

képzőművész
Fekete emberek
című kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja **Ficsku Pál** - Szabó Lőrinc díjas író
Kurátor **D. Udvary Ildikó** művészettörténész

Megtekinthető
2004. augusztus 15-ig, hétfő kivételével naponta 12-18 óráig.

Szentendre, Bogdányi utca 51.

Urbán L. Valéria

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Grafi Munkácsi

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1979 DEC 20

Urbán L. Valéria: Jugoszláv táj

HÍREK

FENNÁLLÁSÁNAK 10. évfordulójáról bensőséges keretek között emlékezett meg nemrég az izsáki általános iskolai diákotthon. A tanyasi gyerekek a helybeli, korszerűen felszerelt általános iskolába járnak, a diákotthonban pedig nyugodt körülmények közt készülhetnek föl a következő napi órákra. Szabad idejükben sportolhatnak, olvashatnak, mozgalmi életet élhetnek.

A PEDAGÓGUS KÓRUSOK vezetői november elején tanácskozásra gyűltek össze szakszervezetünk székházában. Gondosan megvitatták a kórusmozgalom tapasztalatait és időszerű feladatait, valamint a kórusok munkáját érintő egyéb kérdéseket.

ÚJ FOLYÓIRATTAL *gazdago-*

Zöld szoba

„Ma délután az erdő megtalált . . ." nyünk vízszintes 1., valamint függőle megfejtéseket legkésőbb 1980. január szerkesztőség címére: 1068 Budapest,

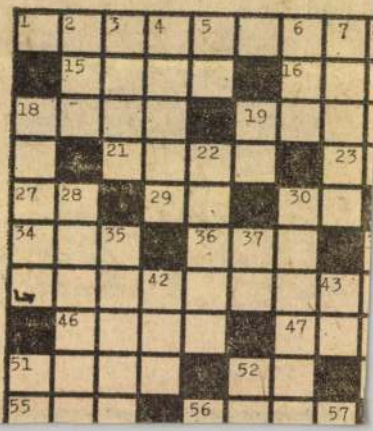

URBÁN L. Valéria festő

Urbán L. Valéria: Egy festőnővér emlékei. In: Történelmi és irodalmi antológia Középisk. Könyv, 1996 93, 191. ill

9173

"L" alaprajzú,
tős lakóház
ági épülettel.

2261

ornyos, egyenes
nplom, a szentély
ben kőkereszt,

-82 között Francz

URBÁN Tibor

Tisztelettel meghívjuk Önt

URBÁN TIBOR

festőművész

kiállításának megnyitójára a

DUNA GALÉRIÁBA

(Budapest XIII., Pannónia u. 95.)

1995. augusztus 23-án 17 órára.

Megnyitja:

SZEMADÁM GYÖRGY

képzőművész

A tárlat megtekinthető: augusztus 23-tól szeptember 10-ig
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

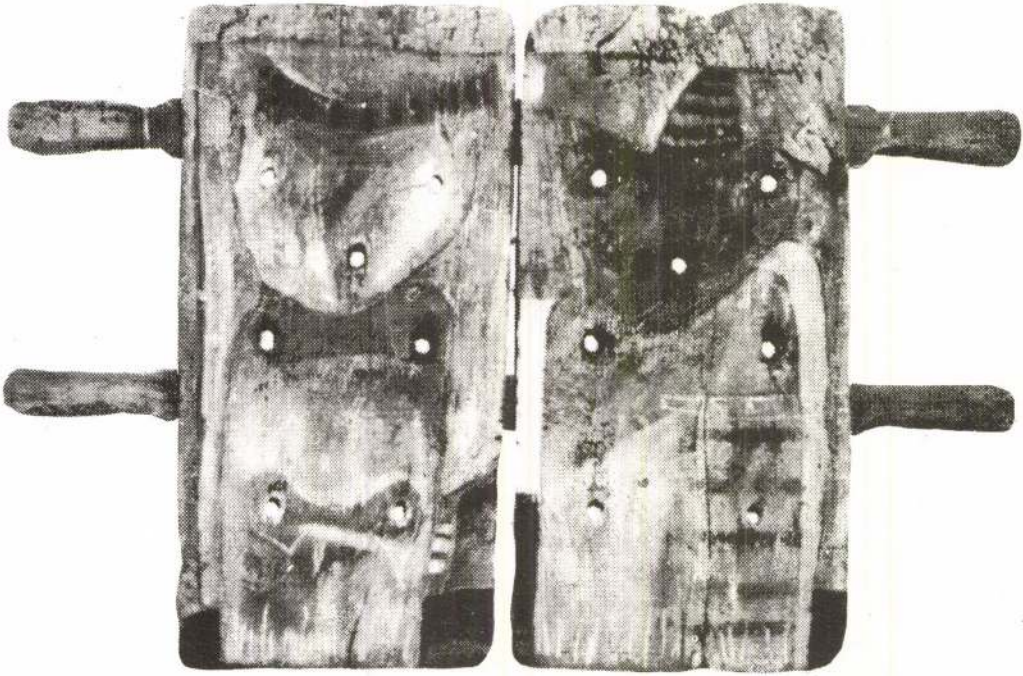

encsieknek azonban azzal is tisztában kell lenniük, hogy a forráshiány elismerése nem jelent tőkebevételt a tervhez viszonyítottan.

(3. oldal)

Kassát tekintik igazi közegüknek

Az abaúji színházrajongók előszeretettel keresik fel a kassai Thália Színházat. Az encsiek, az abaújszántóiak, a gönciek és a hidasnémetiek közül sokan váltottak bérletet a kassai színházba. Buszokkal, autókkal indulnak a premierre. Miskolc helyett inkább Kassát választják, és nemcsak a földrajzi közelség miatt.

(4. oldal)

Mily boldog érzés, hogy magyar vagyok

Társadalmunk hétköznapi, idegeket őrlő létbizonytalanságában többen vannak közérzetünk mérlegének alsó serpenyőjében a nehéz életkörülmények között élő embertársaink, mint a viszonylagos jólét vagy a kiemelten gazdag nívóban élő polgáraink. Az idősebb és a ráérősebb réteg fokozottabb érdeklődést mutat időbeosztásában a „jó magyarnak lenni"-érzelem kiélésében.

(7. oldal)

Észak-Magyarország
1995. szept. 12

URBÁN Tibor

Amikor a képek elkezdenek beszélni...

Szikszó, Budapest (ÉM) – Urbán Tibor szikszói festőművésznek nyílik kiállítása a Duna Galériában (Budapest XIII, Pannónia út 95.) augusztus 23-án, 17 órakor. A léhi születésű művész főleg festészettel, grafikával és ezek „határeseteivel" foglalkozik. 1981 óta rendszeresen szerepel hazai és külföldi kiállításon. A Duna Galériában Urbán Tibor tárlata megtekinthető augusztus 23-ától szeptember 10-éig hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

Itt-Hon

Az Észak-Magyarország regionális melléklete.
Megjelenik minden kedden.
Felelős szerkesztő: Priska Tibor.
Szerkesztő: Buzafalvi Győző.
Az abaúji melléklet címe: 3800 Szikszó, Kálvin tér 25.
Telefon: 46/396-174

Kőszárnyú madarak

A 79-es troliról a Pannónia és a Dráva utca sarkánál kell leszáll
ni. Ott található a Duna Galéria. Ki ott belépsz, varázsos világb
lépsz be: *Urbán Tibor* festőművész szeretni való világába. Sz
nük vesztett régi faeszközök, redves kredencajtók, szújárat
ki-tudja-mire-szolgált deszkaalkotmányok kelnek haló poraikb
soha nem látott, pajkos életre. Urbán rájuk festi titkot tudó e
bereit, kőszárnyú madarait, személyes szentjeit. Görbe szöge
ver ide-oda, egymáshoz is kötöz ezt-azt; zsinegből, cérnáb
ebből-abból teret tágít, felteszi a falra, lerakja a padlóra. I
romdimenziós képek. Közöttük lenni: élet és öröm. (Képi
Bölcső volt, most Mária-kép – Körmendi Imre felvétele)

Bársony

URBÁN TIBOR

AKCIÓ PRODUKCIÓ

Vépkava 99.09.02

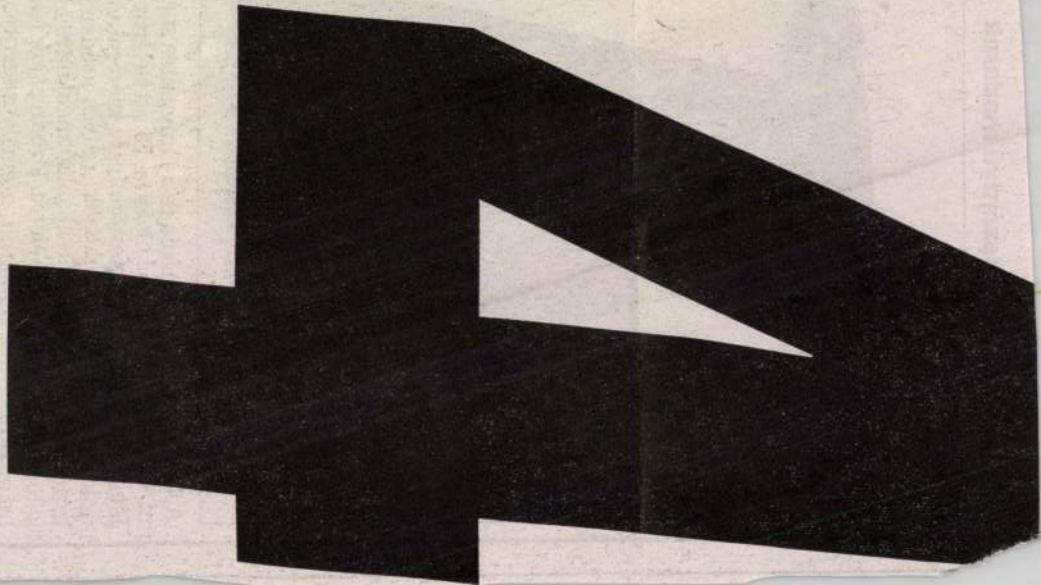

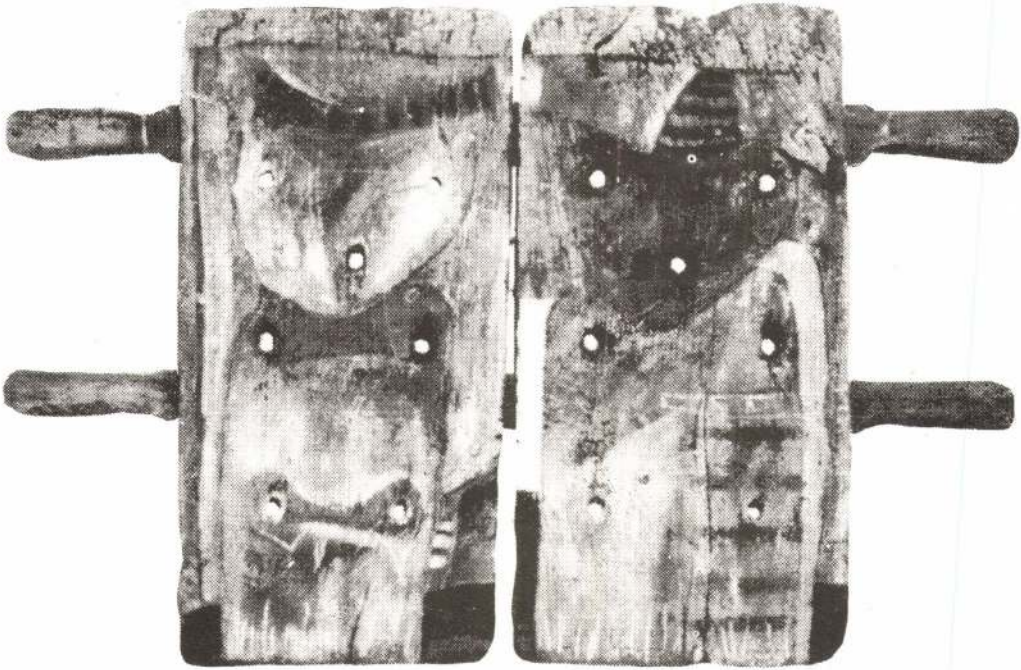

Tisztelettel meghívjuk Önt

URBÁN TIBOR

festőművész

kiállításának megnyitójára a

DUNA GALÉRIÁBA

(Budapest XIII., Pannónia u. 95.)

1995. augusztus 23-án 17 órára.

Megnyitja:

SZEMADÁM GYÖRGY

képzőművész

A tárlat megtekinthető: augusztus 23-tól szeptember 10-ig
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

URBÁN Tibor grafikus (1960-)

URBÁN Tibor: Uton vagyok.= Új Magyarország, 1992. október 8. 15., ill.

iiji iiiiiii iiiiiiiiii

""""" HHHHY HXHJ K jjjjjjjjrjrjrjjrHIPLH

URBÁN TIBOR

GY 3/2000

folyóIRAT

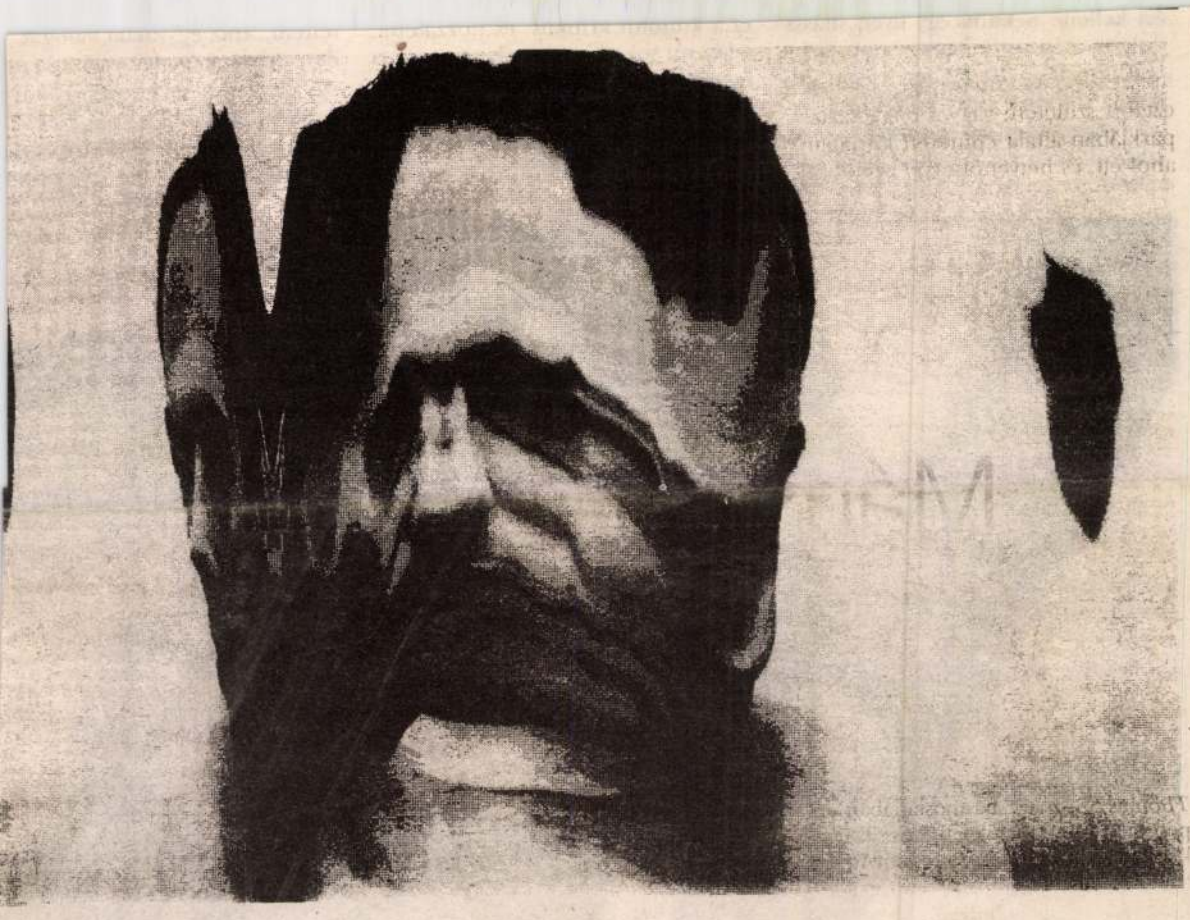

Lévay Jenő: 189. Gondolatrészvény - Maszkok

URBÁN TIBOR

Tárlat

BOHÁR ANDRÁS:

Életvilágunk elágazásai

— Urbán Tibor kiállítása az Írószövetségben —

■ Nemcsak a „tárgy nélküli világ" megidézése, de a tárgyak új rendbe szervezése is komoly kihívást jelentett századunk művészetében. Míg azonban az első megformáltsága az ideák tiszta érzékiségét célozta meg, az utóbbi alkotói tendenciák a mindennapok sokféle jelenségeiből merítették élményeiket.

Urbán Tibor az utóbbi alkotói világlátás igézetében komponálta munkáit, de a múlt emléknyomait idéző ideák mégis jelentékeny szervezőerőként jelentkeznek „fél-installációin". Amelyek még megtartják a kép idéző és keret által formált jellegzetességeit, ám ugyanakkor az objekt felé való elmozdulást is nyilvánvalóvá teszik. Múltbéli mindennapi tárgyaink be-beépítései — egy szövőszék, egy bölcső darabjai — egyrészt a megőrzés művészet általi valóságát hozzák közelbe, másrészt ezek a tárgyak és személyes jellemzőik érzékeltetése a megélhető hagyomány jelképei is. Így a művészet archaikus-mindennapi funkciói lépnek működésbe, s jelzik életvilágunkhoz való tartozásukat.

S még inkább élővé és kézhezállóvá teszi a munkákat a direkt konstruáltság jótékony hiánya. Mert eltűnnek a megszerkesztettség közvetlen megnyilatkozásai, beleolvadnak az emlékezés és újraalkotás múltat és jelent egybekötő aktusaiba.

Hasonló ihletettséggel fogantak a kiállításon szereplő, belső tudati élményeket kivetítő képek. A tudatállapotok lírai közvetítései furcsa groteszk figuráknak, életvilágunk sokféle démonainak adtak lehetőséget a megjelenésre. Ezek a munkák is mindennapi életünk múlófoszló dokumentumai, ám itt nem a rögzítés-megőrzés kap hangsúlyos szerepet, sokkal inkább az élmények képi kreációjának megformálása. Sokszor nem tudjuk jó vagy rosszkedvünk okát, ám a föltárás nem minden esetben történik meg. Urbán Tibor képei ezeket a folyamatokat indítják útjukra.

Nem pusztán a rögzítés-megőrzés és tudati világ kivetítései jelzik a munkák ihletettségét, de az a ki nem mondott törekvés is, hogy mindezt magától értetődő egyszerűséggel öntsék formába. Ezzel hangsúlyozva a természetes odafordulás egyéni lehetőségeit, s a folyamat nyitottságát, ami nem az ezoterikus alkotói attitűd jegyében jött létre. Különböző dialógusformák megnyilatkozásaiként, kezdőpontjaiként is számba vehetjük az alkotásokat. Ahol saját élettörténetünk múltból eredő sokfélesége éppúgy jelentékeny szerepet kaphat, mint életvilágunk másokat érintő megnyilvánulásai.

1995. június 23.

ért kellene nekünk egy ilyen snassz dolgot utánozni? Persze nem akartam rápirítani, az ember legyen udvarias, különösen egy külföldivel, inkább így feleltem ravaszul: azért, mert a zsűri tíz nap alatt nem tud

ta a külföldi kritikus, és hozzátette, talán túl sok előadást választottunk a fesztiválra, mindenhová nem juthatott elég közönség, úgy tudja, Budapestnek csak kétmillió lakosa van. Megnyugtattam, hogy még a fölsőleltem, azaz egyvalaki válogat, den évben más, így esetenként egy élesszemű és eltökélt ízlésű ember jóvoltából — akiknek a ménye meghatározott közönség get is reprezentál — megtudha

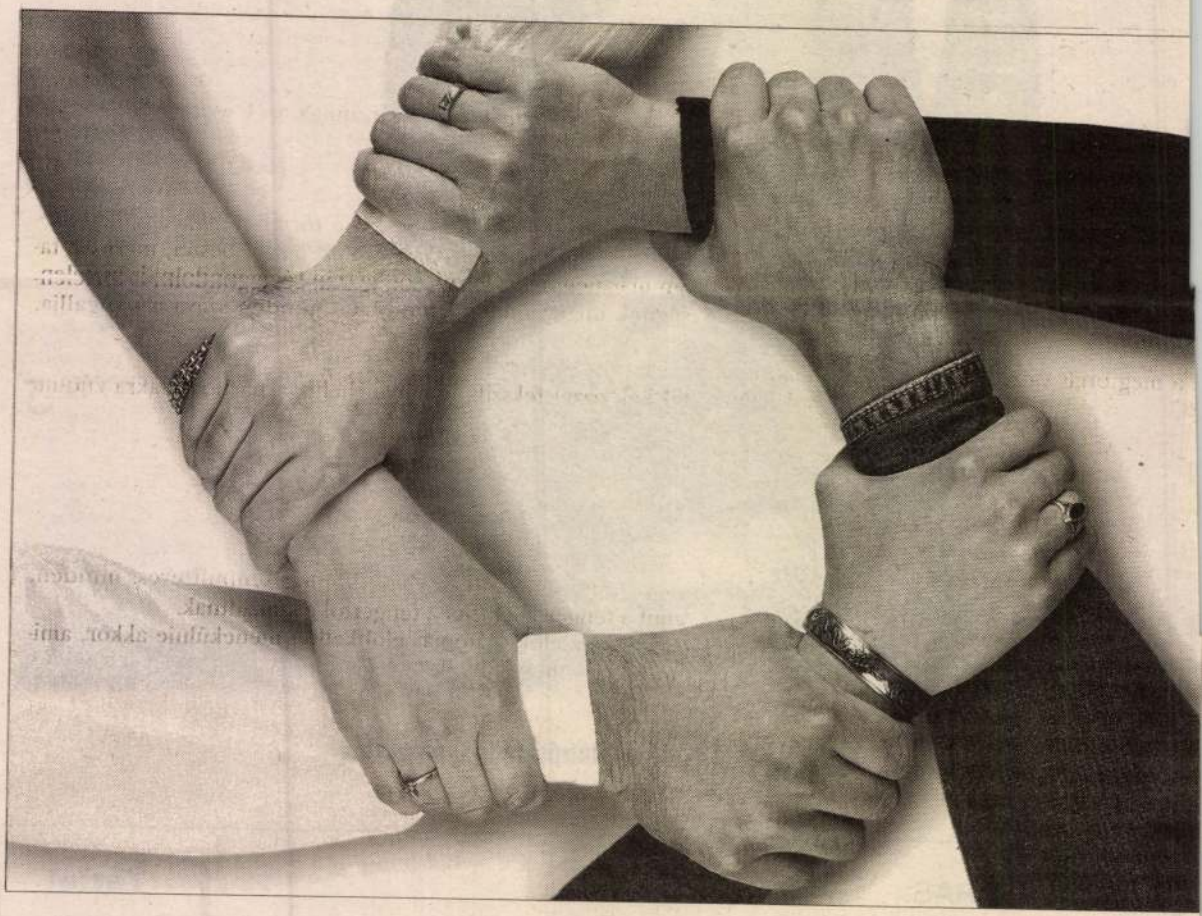

Együtt jobb

OTP-GARANCIA BIZTOSÍTÓ RT.

OTP-Deutsche Leasing Kft

BROKER RT.

BANK

BEFEKTETÉSI ALAPKEZELŐ Kft.

Ingatlan Rt.

OTP CONFIDENCIA KFT.
Az OTP csoport tagja

OTP csoport. Részben is egész

'skolás Veszprémből —

tkolni is tudnak az ifjú
yok. Bár a tét itt sem
apánba szóló meghívó
hasznosítás, elterjesztés

ág Egyesülés a társuk.
k a pályázókkal.
ázatra, de így is érkezett
ilogattunk, mert kötött-
Akadt például egy kis-
tőre tervezzék a határ-
kéziféket kell használni
ötödikestől ez is ötlet,
pályázat lényege, hogy
ni célunk természetesen
asznosítás, hiszen üzleti
en is kecsegtet bennün-
uk, érdemes lesz gyak-

Ez még új dolog nálunk.
ben akarunk maradni,
lnünk. Mert a legutóbbi
neglévő, eddig titokban
lszínre elsősorban, de az
lom csak akkor érhető
ódik a kitalálás, kiötlés
galma. Ebben, egyelőre
g nem igazán társak . . .

SOÓS KÁLMÁN

. . . . . és a Loggie játék

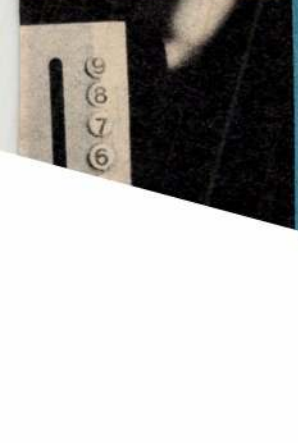

FOTÓ: BOROS JENŐ

AJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5.
Telefon: 337-748, 340-726
Urbán Tiborhoz
Grafikus
IFJÚSÁGI MAGÁZIN
1984 JUL

URBÁN TIBOR RAJZAI

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Urbán Tibor

ÉLET ÉS IRODALOM
1984 JAN 27

1021

Urbán Tibor: Üres zsebek

klasszikus attitud mesteri egyensú-
lyával telibetalálta a King's Sin-
gers-jelenség lényegét. A kitűnő,
finom pódiumdarabot simulékony
formája, a zenei anyag mozgatásá-
nak artisztikuma (cselekménybeli
előrehaladás — zenei repríz, illetve
visszautalás), arányainak tökéle-
tessége és a megfogalmazás min-
den rétegét átitató bájos humo-
ra révén megkülönböztetett hely
illeti meg a mai magyar kórusiro-
dalomban.

Egy harmadik élet és hangulat-
szféra szívhez szóló megnyilatko-
zása a Planctus Maraie. Virtuóz
formáját csak érzelmi telítettsége
múlja felül. Szövegének hét vers-
szakét egyrészt Jacopone da Todi
Stabat Materének latin szövege,
másrészt egy 18. századi magyar
népipassiótöredék adja. Egyidejű-
leg vagy váltakozva halljuk a kö-
zépkori sequentia szöveget, annak
egy barokk témafejből kibomló
szótagoló és megközelítőleg 12 han-
gú melódiáját, az ebből épülő imi-
tációs szakaszt és a magyar passió
melizmatikus, kromatikus sira-
tódallamát. A zenei forma ritmu-
sa érvényesülni engedi a strófa ta-
golódását (három háromsoros la-
tin, három kilencsoros magyar), a
zenei struktúra mégis saját logiká-
ja szerint épül. Több szála van en-
nek a folyamatnak. Az egyik a la-
tin szövegű strófapárok témájának
szánsz vagy barokk jellegű variá-
lása, a másik a melizmatikus pas-
siódallam rögtönzésre emlékeztető

Urbán Terézkerámikus

URBÁN TERÉZ keramikusművész kiállítása nyílt meg Szentendrén, a Pest megyei Művelődési Központban. A kiállított falképek, tálak, vázák, tarka, meleg színei, népi motívumokból táplálkozó világa érdekes látnivalót ígér a vendégeknek.

- Hír

21.

Népszabadság, Bp. 1980 júl. 6.

Ury Ibolya, művészettörténész

A Szegedi Nyári Tárlat a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály u.-i képtárában ma nyílik meg. A nagyszabású kiállítás rendezője Ury Ibolya művészettörténész.

Dél-Magyarország, 1980. júl. 20.

1021

1980. VII. 5.12.00. Kossuth. S.J.

~~Esti~~ Déli Magazin

- Már hozzászokhattunk, hogy júliusban Szentendre bőségesen kinál eseményeket, látnivalókat, az odalátogatóknak, akik nem csak szórakozhatnak, hanem a város és a járás ipari fejlődéséről is képet kaphatnak egyuttal. Bővebbet Varga Páltól.

- Strandolni, napozni aligha lehet ma és holnap, de Szentendré re kirándulni érdemes lesz. A Móricz Zsigmond Gimnáziumban már

Urbán Tevér
keramikusművész

megnyilt Szentendre város és a szentendrei járás üzemeinek, vállalatainak valamint szövetkezeteinek termékkiállitása. A Pest megyei Fémipari Vállalat például ügyes kéziszerszámokat, a hajdani kocsigyr mezőgazdasági pótkocsikat, a Beton és Vasbetonipari Müvek korszerü épitőelemekt mutat be, mellette az Épitéstudományi Intézet kiállitása. A szentendrei Papirgyárk, a budakalászi Lenfonó, a pomázi Fésüsfonógyár is a legujabb termékeivel szerepel. Az Óbuda termelőszövetkezet, mesés virágkompoziciókat állit ki. A kiállitásra naponta frissen szedett gyümölcsöt, egrest, szamócát, ribizkét, meggyet cseresznyét, és hozzá diszitésül az érő buzakalászokat, a dunabogdányi, tahitótfalui téeszek szállitják. Most délután 2 órakor a emplom téren, felhangzik majd a toronyzene, meg a duna-parti vigasságokra szóló hivogató. Ezek a duna-parti vigasságok, új müsorai az idei szentendrei nyárnak. Lent a Duna-parton ugyanis három szinpadot ácsoltak össze és ezeket vásári komédiák, folklór müsorok, dzsudó, karate müsor bemutatók, mesejátékok láthatók egészen este 8-ig. Kiki izlése szerint válogathat a müsorban. Ugyanakkor a Görög Kancsó étterem előtt, müvészeti galéria nyilik. Képző és iparmüvészeti kirakodó vásár kezdődik a duna-parti platánok alatt. A Müvelődési Központban délután nyitják meg Urbán Teréz kerámikus müvész kiállitását. Mindezt természetesen holnap is lehet majd látni, csakhogy a holnapi müsor még tetőződik azzal, hogy a szabadtéri Néprajzi Múzeumban őrölni fog a vámosorosziból származó régi szárazmalom. Lesz köleshántás, meg búzaőrlés és a lisztből mindjárt lángost és kenyeret sütnek az egyik bubuskemencében.

- Az utóbb hallottak már olyan programjavaslatként is szolgál

Urbán Teréz

Kezámiákkal szerepel az alábbi hárlatban szentendrén

N.N.: A Ferenczy Károly Múzeum új szerzeményei

Pestmegyei Hirlap 1970 I. 10

Urbán Teréz keramikus

művész szerepelnek a

szentendrei Ferenczy Károly Múzeum

Kiállításán

Nápszava 1969 január 5

7 cold.

Urbán Teréz

Zerámia falképeivel szerepel

a Pestmegyei tárlaton Szentendrén

Pestmegyei Hírlap 1969 május 11

9. old

Urban Terei

keramikus

A szentendrei Ferenczy Károly Múzeumban az 1969 évi szerzemeinyek kiállításán szerepelnek művei

— —

Műveszet, 1970 márcus - 30 lap

Urbán Teréz

Kerámia faliképekkel

szerepel az alábbi tárlaton

Prukner Pál: Szentendre. Pest megyei tárlat, 1969

Pestmegyei Hirlap 1969 V. 11

Urbán Teréz

Szerepel a nentendrei Ferenczy Károly múzeum kiállításán

havas: Tárlat Szentendrén

Népmaca 1969 I. 5

MDK

Urbán Teréz
szerepelt. A Szentendrei kerámia kiállításon.

Fábián Zoltán: A kerámia ürügyén.
Napjaink. 1963 márc. 1.

Urbán Teréz

Szentendrén kerámiakiállításon szerepel. Csempék.

(említve)

Napjaink, 1963 III. szám, 3. lap.

Urbán Tamás 2000 Szentendre, Kígyó u. 1.

1936. szept. –

Az iparművészeti Főiskolán Gádor István, Borsos Miklós és Csernovszky Árpád tanítványa volt. 1963 óta szentendrei Kerámia KTSZ tervezője. 1965-től lakik Szentendrén, Borsódy László felesége. 1962 óta szabadúszó művész. 1967-től szerepel a szentendrei és a Pest megyei tárlatokon. Több nagyméretű kerámia plasztikája áll közterületen.

Kiállított művei:

Tál I., II., III., IV. 35 - 36 cm

(kerámia)

Szentendrei művészet 1976

Bp. MNG 1976 május

Urbán Teréz

Urbán Teréz keramikus

Omszkban rendeznek ápr. 4. én nyílótárlatot megjénk képzőművészeinek alkotásaiból, melyen szerepelni fognak művész mázas kerámiái.

Lasonci Miklós: Pest megjei alkotások Omszkban.

Pest Megjei Hírlap, 1946. jan. 25

B. Urbán Teréz, keramikus

L.: Borsódy László

— : (— szöveg — jénykép —) 2.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 29.

Urbán Teréz

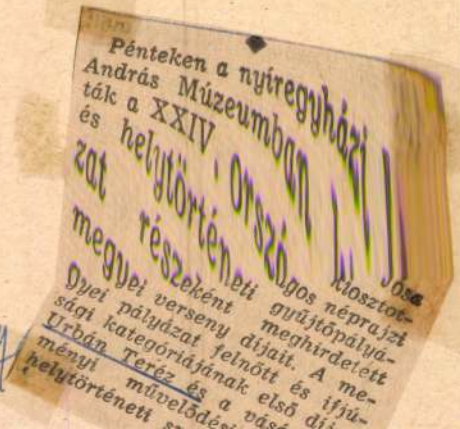

Magyar Nemzet, 1971

Pénteken a nyíregyházi Jósa András Múzeumban ... ták a XXIV. Országos kiosztot- és helytörténeti néprajzi zat részeként gyűjtőpályá- megyei verseny díjait. A me- Gyei pályázat felnőtt és ifjú- sági kategóriájának első dí- Urbán Teréz és a vás- ményi művelődés- helytörténeti s-

1021 **Urbán Teréz: Kerámia falikép** Urbán Teréz Budapest 1973. '12.

a kihe-
jában a
en ezért
nt meg-
l, hogy
an csíp-
még ak-
terjesz-
vetett-e
arójának
in, még
emérdek
ácia ural-
rultak el
ről, mint

észetesen
z újságok
ótörténeti
: a Ludas
sti humor
ó, később
vicceket,
eket, ban-
hogy *bele-*

János markáns egyénisége, vagy Mikes György, Somogyi Pál és sokan mások, akik e nehéz pályát választották.

Sokan vallják, hogy a pesti humor, legalábbis ami a népköltésű vicceket illeti, a legnehezebb helyzetekben virul a legjobban. Nem tudom, így igaz-e, annyi azonban bizonyos: a megszorítások, a szűkös pillanatok serkentik a szatirikus történetek születését. Nemrégen járt itt nálunk egy londoni újságíró, ki gyakori vendég hazánkban. Társaságban megjegyezte:

– Kevés most a vicc Pesten. Úgy látszik, a magyaroknak nagyon jó dolguk van. Bezzeg . . .

Valóban, éppen vicc-apály volt azokban a napokban Pesten. Valaki azonnal replikázott:

– Nézze, a jó dolgunk remélhetőleg tovább tart. Sőt szeretnénk, ha fokozódna. De azért ne féltse a pesti vicceket. Azoknak még nagyon sokáig jó talajuk lesz a fővárosban.

Hogy meddig? Alighanem addig, míg Pest – Pest marad.

Azaz, bocsánat: természetesen Budapestre gondoltam.

B. Urbán Tevéz kerámikus

Szentendrén megnyílt a „Kerámia az építőiparban" c. kiállítás, melyen javarészt az Építési és Városfejlesztési Minisztérium által kiírt pályázat díjazott és legjobbnak ítélt munkák láthatók. – A kerámiaüzem két tervezője, a művészházaspár – Borsody László. B. Urbán Tevéztől belső díszítőcsempéket, csempeképeket, térválasztó elemek láthatók. (emlitve).

T.i: A sokarcú kerámia.
Pestmegyei Hírlap, 1943. júl. 10.

B. Urbán Teréz

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Iparművészet, 1968. 5-6. sz. 59. l

B. Urbán Teréz

Emlékre

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának tájékoztatója

1970. IV. 28-ig

Urbán Teréz, Kerámikus

Borsódy László felesége, a neutendrei Épületkerámia Szövetkezet tervezője.

Szimpei Merse Anna: Fiatal magyar Kerámikusok 17-21.

Kritika, Bp. 1970. Március VIII/3.

Urbán Teréz

„Család" c. máras Zsámiájá-
nak fotója a 9. oldalon

Pestmegyei Hírlap 1971 október 17

Urbán Teréz

Relief, fehér márvány, 1971.,
repr.

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1977.

Urbán Teréz

Relief, felületmaras fa, 1971.
62 × 33 cm

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

Urbán Teréz

A Szentendrei Teátrum évadzáró ünnepélyen alkotását átadták az egyik szentendrei művésznek.

L.: Kialudtak a szinpad fényei.
Pest m. Hírlap, 1972, aug. 1.

Urbán Terézia kerámikusművész

a tápiószelei Blaskovich Múzeumban nyílik meg Borsody László kerámikusművésszel együtt kiállítása.

Pest Megyei Hírlap, 1972. ápr. 8.

Urbán Tevér
keramikus

Részt vett a tárlaton.

Bozókyhária: Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972 január - 40 oldal

Urbán Tevér
keramikus

Resit nett a tárlaton.

Berecz Miklós Pest megyei tárlat.
Művészet, 1972 januar - 40 oldal

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PESTMEGYEI HÍRLAP
1971 MÁR 21
1021

1971. MÁRCIUS 21., VASÁRNAP

Mibe öltözzenek a házak?

KERÁMIAÜZEM ÉPÜL SZENTENDRÉN

„Ami a lányon a virág, az épületen az a kerámia" — mondják az építészek. Ellensúlyozza a sivárságot (a házak „tömegtermelésével" óhatatlanul megszületik az egyhangúság), elviselhetővé, netán élvezhetővé teszi a környezetet. Humanizáló szerepével mind többen élnek: kerámiával „öltöztetik fel" a házakat.

Az idegen, ha a HÉV-végállomástól Szentendre központja felé sétál, aligha veszi észre a földbesüppedt, évszázados házat: a budapesti Építőanyagipari Ktsz műhelyét.

— Vagonszámra jön Mádról és a Nógrád megyei Petényből az agyag — mondja *Juhász Károlyné*, helyettes részlegvezető. — Itt, a pincében filterezzük a masszát, kiszűrjük a szemetet, majd átdaráljuk. Díszkosaraink, fali csempéink — az ARTEX révén — az idén is eljutnak Hollandiába, Svédországba és Ausztriába.

Bár több korszerű gép, s egy modern égető kemence is található már itt — kézműves jellegét megőrizte az üzem. Egyedi darabok vagy egészen kis szériák készülnek. A magyar városok plakettjaival, s a BNV-n kiállított művészi munkáikkal nagy sikert arattak. Újabban a házgyári lakásokhoz szellőző rácsokat (a képen) is gyártanak — így találkozik a régi és az új technológia.

Hogyan formázzák, gyúrják, égetik az anyagot? — külön tanulmányt érdemelne. S külön kellene szólni *Urbán Teréz* és *Borsodi László* iparművészek tervező munkájáról, fantáziagazdaságáról, ábrázolásmódjáról. Arról, hogy a metróállomások díszítéséhez is ez a műhely adta a kerámiát. De a múltnál fontosabb a jövő.

— Rövidesen szanálják ezt a területet, s a Papírgyárral szemben felépítjük új üzemünket — tájékoztat *Márton Endre*, a ktsz elnöke. Most zajlik a kisajátítás, ha rajtunk múlna, már az idén elkezdenénk az építkezést.

Egy év alatt tető alá kerül az új, 3 millió forintos üzem. Változatlan — 50 fős — létszámmal, a jelenleginek négyszeresére ugrik a termelés. (Eddig 5—6 millió forint értékű kerámiát — a ktsz termelésének egytizedét — adta Szentendre.) A masszagyártást és anyagmozgatást teljesen gépesítik. Az ügyes formázó kézre azonban továbbra is szükség lesz; anélkül nincs kerámia, az adja az értékét.

(paládi)
(Foto: Urbán)

Urbán Teréz

Tegnap – ma – holna

NAGYK

A Nagykőrös felé vezető országút néhány szakasza, elsősorban a bekötő utaknál, akár az érdes reszelő. Dió meg tojás nagyságú kövek ragadtak a nyáron a megolvadt aszfaltba. A köveket a földutakról kiforduló traktorok és vontatók kerekei hordhatták fel ide.

Most nyoma sincs még a traktoroknak. Nyársapát után szekerek fordulnak ki a sáros hátú földutakról az érdes országútra — esőverte magányos tanyákat hagyva maguk mögött. A didergő fák ágai közt néha megbújik a szél,

Szücs Zoltán: Elégedettek lehetünk eredményeinkkel...

ilyenkor egyetlen pillanatra megpihennek a zaj hullámai. Az ég fakó ólomburája ránehezedik a vidékre. Az első fo-

Mindez az egyre gyorsabb ütemű iparosodás következménye. Az elmúlt öt esztendőben a város ipari üzemeinek a száma tovább nőtt. Újra megkezdte működését a téglagyár, két AKÖV-telep létesült, letelepült a Trafó Ktsz, s az Irodagéptechnikai Vállalat részlege is új, modern épületben kezdte meg a munkát.

Mindezek ellenére, a város ipari termelését változatlanul az élelmiszeripar, elsősorban a konzervgyár jellemzi, mivel ez foglalkoztatja az ipari munkásság mintegy hatvan százalékát. Ugyanakkor a nagykőrösi üzemek termelési értékének a hatvan százalékát a konzervgyár adja. Nem véletlenül költöttek az elmúlt esztendőkben több mint háromszázmillió forintot a gyár rekonstrukciójára. Ez az üzem ma nemcsak az ország, hanem Európa egyik legnagyobb, korszerűen felszerelt élelmiszergyára, amely termékeit a világ minden táján értékesíti. Évi termelése eléri a tizenegyezer vagont.

Az elmúlt négy esztendő alatt a nagykőrösi üzemek termelése ötven százalékkal nőtt és meghaladja a másfél milliárd forintot! Vajon ki gondolt volna erre, akárcsak egy évtizeddel ezelőtt?!

A huszonhatezer lakosú város túlnőtt régi önmagán és a megye déli részének fontos ipari-mezőgazdasági centruma lett. És a Nagykőrösi Konzervgyárnak ebben a változásban meghatározó szerepe van. A város huszonnégyezer holdon gazdálkodó hat termelőszövetkezetének akarva-akaratlan igazodnia kell a konzervgyári igényekhez. S hogy nem rossz dolog ez az

Urbán Teréz

Kerámiája szerepelt a Pest megyei tárlat 70-en (Szentendre, Ferenczy múzeum).

Bojár Iván: Kiállításról – kiállításra; Magyar Hírlap, 1970. 10. 21. 9. l.

Urbán Teréz
olyan kerámia műveket álitott ki,
amelyek stilárisan beilleszkednek
az egyéb műfajú szentendrei törek-
vések sorában, a budapesti művészeti
hetek keretében rendezett kiállitásan.

Bojár Iván: Pest megyei művészek tárlatos

magyar Hirlap 1971/270 6 old.

Urbán Teri keramikus.

Szentendrén, a Kigyó utcában van házuk és kerámiaműhelyük férjével, Borsódy László kerámikussal.

Szánthó Imre: Borsódy László.

Textilélet, 1973. júl. 14.

1021

1974. V. 23. 20.55. /20 / V. Televizió

A TV-Galériája

- A műsorvezető Rapcsányi László.

- / zene. /

- Kedves nézőink ebben a műsorunkban, Szentendrére látogatunk el, egy irigylésre méltóan kedves, és hangulatos házba, egy keramikus házaspár, Urbán Teréz, és Borsodi László otthonába. Üdvözlöm művészettörténészünket, Petényi Katalint. Mikor végezte a főiskolát ?

- 1960-ban.

- És rögtön ide kerültek Szentendrére ?

- Nem, egy kis kitérővel. Először Pesten laktunk,

- Igen,

- És mivel a főiskola után azonnal abba az üzembe kerültem, ahol ma is dolgozom, és ez az üzem Szentendrén van, ezért két-három év elteltével, Szentendrére költöztünk.

- Most tulajdonképpen, főleg alkotásaiban, meghatározó a környezet ? TEhát az, hogy Szentendrén vagyunk, vagy inkáb b az üzem ?

- Mind a kettő. Ez azt hiszem igy igaz, mert a főiskolát elvégezve az ember nagyon bátor, és ugy érzi, hogy kész programmal akar az életnek nakivágni. Persze az élet más, és amikor egy művésznövendék, hirtelen egy üzembe bekerül, akkor az élet szabta követelményekkel kell először is eleget tenni, azokkal megismerkedni, és majd egy idő elteltével kerülhet sor arra, hogy amit a főiskoláról magával hozott, valamiféle programot, azt megpróbálja belelopni a munkáiba.

- Ezért mondta tréfásan azt, hogy ne mondja, hogy művész, hanem azt, hogy üzemi dolgozó.

- Nem szeretem azt, hogyha valaki a művészetre hivatkozik. Én a munkáimról tudok beszélni.

- Az annyiszor dicsért Szentendre, varázslatos hatásáról, sokat hallottak már a művészek, gondolom, hogy sokszor nemis tudják elmondani, hogy miről van szó, hiszen egy környezet légköre, alakitó hatása, nemis pontosan elemezhető. Na, de hogy látja ezt a művészettörténész, ilyen esetben, amikor, amikor egy egészen új műfaj, a kerámia jelenik meg ebben a városban.

- Szentendre, a város mediterrán festői szépségén túl, az iparművész számára a kézműves ősök közvetlen jelenlétét is jelenti. A rozsdamart rácsok, és kereskedő cégérek az emberi használattól megkopott kerámia edények a tárgyformáló emberi kéz jelei, meghatározóan hatottak, az itt letelepedő iparművészre. A régi dalmát kereskedő és iparos házaknak, leheletük van. Vagy ahogy a költő Vergilius mondja : " Szentendrén a dolgoknak, a tárgyaknak könynyük van. " Szinte természetes, hogy épp az iparművészet az életet

legközvetlenebben kiszolgáló müvészet találjon otthont, ebben a régi iparos, és kereskedő városban. Urbán Teréz is folytatva, és meghonositva itt kerámikus őseinek kézmüves mesterségét, Arra vállalkozik, hogy a tárgyformálással, közvetlenül szolgálja mindennapjainkat, hogy a kancsó, amiből a tiszta vizet töltjük, necsak funkciójában hasson, hanem, hogy szép is legyen. Hogy a tál, amiért naponta nyulunk, amit az asztalra teszünk, azon túl, hogy gyönyörködtet, esztétikai rangot adjon a mozgulatnak. A szentendrei kézmüves emlékanyag mellett, döntő módon hatott pályájának alakulására, a festészet , a szentendrei festészet élő hagyománya. Az első szentendrei festészet hatására, készült bálos kép, paradox módon, éppen Sopront ábrázolja, első kerámia városképeit, a nagy, szentendreix mesterek, akiknek neve összeforrott már a város történetével, Vajda Lajos, és Barcsai Jenő tiszteletére készíti. BArcsai tiszteletére készült kerámia faliképén, A dolgok, a tárgyak, a házak, oromfalak kapcsolódásában, egy nagyon tiszta, szerkesztő rend érvényesül. VAjdára emlékezve, egy stilizált em-ú beri fejben jelennek meg, a jólismert szentendrei motivumok. Mindkét esetben, éppen a kerámia anyagával, próbálja megközeliteni e festői övröket. Ebből a kerámia falikép sorból kiemelkedik, egy szentendrei város képe, ahol a házaknak , ablakoknak, a szentendrei városházának, egy különös könnyed lebegését látjuk, mintha egy álomképben ugy jelennek meg. A legutóbbi sikerét, éppen a Pest - Buda egyesitésének centenáriumára készült kerámia feliképen mutatja, amivel az elsődijat megnyerte. Ezek a megbizások jelentenek-e valami kötöttséget, a müvészi alkotómunka folyamatában ?

- Ugy érzem, hogy a legnagyobb kötöttség, tulajdonképpen az a felelősség, amit érzek ezeknek a munkáknak a tervezésekor. Az idegenforgalom, amit emlitettél, hogy megrendlőként jelentkezik, ez teljesen új müfajt teremtett tulajdonképpen, mert hiszen nemcsak én készitek városképes csempéket, és ezt az igényt kiszolgálni ugy érzem, nem lebecsülendő feladat. TEhát, ha ezeknek a feladatoknak a megoldásánál sikerül belelopni valami olyat, ami az embereknek a szépérzékét neveli, és fejleszti, akkor már ugy érzem, hogy megbocsáthatók ezek a munkák.

- Hát azt hiszem, hogy ezt a televizió nézői számára is most már nyilvánvaló, hogy sikerült belelopni, azt a bizonyos esztétikai többletet ezekbe a müvekbe. A városképek mellett, gyakori témája Urbán Teréznek, a Duna -menti táj szépsége. A Dombok-Vizek cimü kompoziciójában, megnézhetnénk ezt a kerámiakompoziciót ? Éppen a hegyek mozgását, és a viznek a mozgását, azonos hullámvonal motivumokkal, a kerámia diszitő müvészetnek, egyik legősibb motivumával jelzi. Kati emlitette az előbb, hogy amit az idegenforgalom a müvészekkel szemben támaszt igényt, az egyfajta kötöttség. De én ugy érzem, ha nagyobb léptékü munkát készit az ember, épitészeti szempontok figyelembevételével, az is egyfajta kötöttséget jelent. És más szempontoknak kell megfelelni, de mindenképpen kötöttség. Ugy érzem, amikor a müvész, a leginkább magának szánt munkáit készíti el. Akkor sem mentes a kötöttségektől, mert hisz a saját magával szemben

talán
támasztott igényeknek, a legnehezebb megfelelni. Tárgyformáló művészetében, vázáiban, tárgyaiban, az ősi kerámikus mesterséget folytatja. Ezek mind korongolt technikával készülnek. A vázák formáját, alakját, rendeltetésük határozza meg. Alul szélesebbek, hogy fel ne boruljanak. Felül keskenyebbek, ogy a virág amit beteszünk, kecsesen álljon bennük. Napi hasznosságukban, közhasználhatóságukban szépek. A diszitményekben is az ősi motivumokhoz zeg-zugvonal, hullámvonal töredékeihez tér vissza.

/ zene. /

- Ezek a tárgyak, közhasznuságukban, napi használhatóságukban szépek. Ugyanez a müvészi szándék mutatkozik meg, a nagyobb intézményekbe, középületekbe megrendelésre készitett munkáiban. A Számitástechnikai Központ, és a Vizügyi HIvatal számára készült, legujabb virágcserepeiben. Az előzőben, egy organikus formához nyúl vissza, felülnézetből olyan ez a forma, mint egy japán betü, mintegy ősi rováirásnak a képe, oldalnézetből a fa törzsére, a viz hullámzására, a szélfútta drapériákra emlékeztet. Utóbbi munkájában, egy sokkal zártabb formájából indul ki, a gömb formájából, ami lényegében a vizmolekulákra vezethető vissza.

- / zene. /

- Az a kedvesség, ahogy fogadtak, ugy érzem, hogy talán alkalmat ad olyan kérdésre, amit nemis szoktak föltenni, mert nem tartozik a témához. Megengedi ?

- Igen.

- Magától értetődő volt, hogy felvették a főiskolára ?

- Hát nem egyből sikerült.

- NEmis vették fel.

- Az első nekifutással nem sikerült, a második nekifutás sikerült csak. A közben lévő két év, amely a második felvételi vizsgára eltelt, az egy gyárban mint ipari tanuló géplakatos szakmát kitanultam, és mivel ezt a szakmát mig tanultam, megszerettem, ezért nem kerámikusként, kerámikusnak jelentkeztem a főiskolára, hanem ipari formatervezá szakra. A formatervezést két évig tanultam, és tulajdonképpen a kerámia munkáimon, azt hiszem, hogy ezeknek a nyoma szemmel látható, mert részint a mechanikai formáknak a szerkesztettsége, az változatlanul inspirál, a kerámiamunkák elkészitésénél is, másrészt meg a kerámia anyaga megengedi azt, hogy a széria által készült darabokat épitve, egy olyan formarendszert alakit csak ki, amely végülis most már csak ugy érzem a magamé.

- Ez pontosan olvasható azokban a katalógusokban is, amelyek az Ön kiállitásairól szólnak. Tetszett az a mondat, az egyik igy szól, hogy alkotásainak kedélyvilága komoly.

- Hát ez azt hiszem elsősorban ebből a technikai szemléletből

Urbán Teréz

Művét Ziállitáson mutatjál be a tápiószentmártoni Művelődési Házban

Pestmeppei Hírlap 1972 február 5
6. old.

B. Urbán Teréz

Csempekép

Borsódy László, Gottl Egon, Halmy Miklós, Schéner Mihály, Szeles Judit, B. Urbán Teréz Miállítása 1973. december

Urbán Teréz grafikus művész

Részt vesz munkáival a szentendrei Pestmegyei Tárlaton

cikket l. „Barcsay Jenő festőművész" cimszó alatt

Losonci Miklós cikke: „Pest Megyei Tárlat" cimmel

Pest Megyei Hirlap 1978. X. 15.

B. Urbán Terez

(Szeged, 1936 -

Müveivel résztvett az V.Országos Kerámia Biennálén - Pécs,1978.

-Katalógus a könyvtárban-

URBÁN TAMÁS

– A besenyőn – bólintott Taszári. – Nagyokos, olvastad?
– Március közepe.
– Idusa.
– Római 133.
– Túr!
– Mit kiabálsz, nagyokos?
– Tisza mellékfolyója...

Fakezű fölkelt, odasétált az ablakhoz. – Túr – mondta. – Igen. A Túr. Az a miénk. – Rám nézett. – Igazad van. Túr – csóválta a fejét. – Írd be, nagyokos. Hát persze... Ezt meg honnan tudtad?

– Onnan, hogy majdnem belehaltam. – Beírtam: Túr.
– Te jártál Szatmárban?
– Fölfeküdtem a Túrra. Csak feküdtem hanyatt. Nagyarnál, tudod... Hogy majd így, lassan... Nem is siet... Lassan folyik. Feküdtem a vízen, nagyon szép arra. Néztem az eget, vártam, hogy majd lassan, mint a gyermek, anyja kebelébe...

Fakezű felröhögött.

– Ne röhögj – korholta Taszári. – Petőfi Sándor.
– Várj csak – intette Fakezű.
– Elég az hozzá, hogy folytam lefelé és nagyon jól éreztem magam. Néztem a felhőket, szóval... Csak a parton ordibáltak valakinek, hogy le fog zuhanni. Mi van? Valaki fölmászott egy fára? Vagy póznára...

Fakezű kuncogott.

– Nagyon jó folyó, ugye Fakezű? Vékony, de mély. Nem ér le a lábad, de eléred a bokrokat. Olyan szép, olyan békés, már fönn voltam a gáton, mikor elkaptak és kirántottak a partra...

Fakezű bólintott, Taszárinak magyarázta: – Most egy nagy betongát van ott, tudod, ahol a gyermek az anyjába... Vagy hat méter magas! Oda a gát alá szoktunk bemenni, nagyokos, mert a víz így ferdén esik, láttad? És a tövében marad egy folyosó. Egyik oldalon a beton, a másikon a vízfal, abba bele lehet nyúlni, ha nem félsz. Nagyon jó. Ott szoktunk hülyülni...

Jani állt az ajtóban.

– Balog...

Csönd.

– Az ágyneműdet, azt ki fogja lehúzni?
– Nem tudtam...
– A házinéni?!
– Ne haragudj, gyorsan, várj egy kicsit...
– Nem várok.

Kimentünk a folyosóra. – Takarodó! – üvöltötte Jani. – Takarodjatok az ágyba! Takarózzatok be, hunyjátok be a szemeteket, aztán... – Kirohantunk az éjszakába. Fújt a szél, a fenyőfák ropogtak.

Taszári lehúzta a pokrócomról a huzatot. Fölemelte a párnát, egy könyv feküdt alatta: „Ha rózsák, nyílni fognak". Összegöngyölte a lepedőt, párnahuzatot, törülközőt és rádobta a földön kiterített huzatra. Összekötözte a huzat sarkait és a batyut kivitte a folyosóra.

Fakezű felnevetett az asztalnál, ledobta a rejtvényt, az ágyához csoszogott, rádőlt, recsegett az ágy, a rugók sikoltoztak. – Bazmeg – motyogta Fakezű és már aludt. Taszári megmosta a fogát, megnézegette a fogkrémet, amit otthagytam, megfésülködött, megigazította az ágyát, lekapcsolta a villanyt és odaült az asztalhoz. Ült egyenesen, fogta az asztal sarkát, szétnézett. Imre fél karja lelógott az ágyról, a feje a párna mögé dőlt, az álla leesett, a szája nyitva, a takarója összetekeredett, a hátán az ing fel volt csúszva, bordái meredtek a holdfényben. Taszári odament, kiráncigálta alóla a paplant, látszott Imre két sovány talpa, ahogy összedörgölte őket álmában. Taszári kirázta a dunyhát és gondosan betakarta Imrét.

Urbán Tamás

Jogerősen

Szociofotók

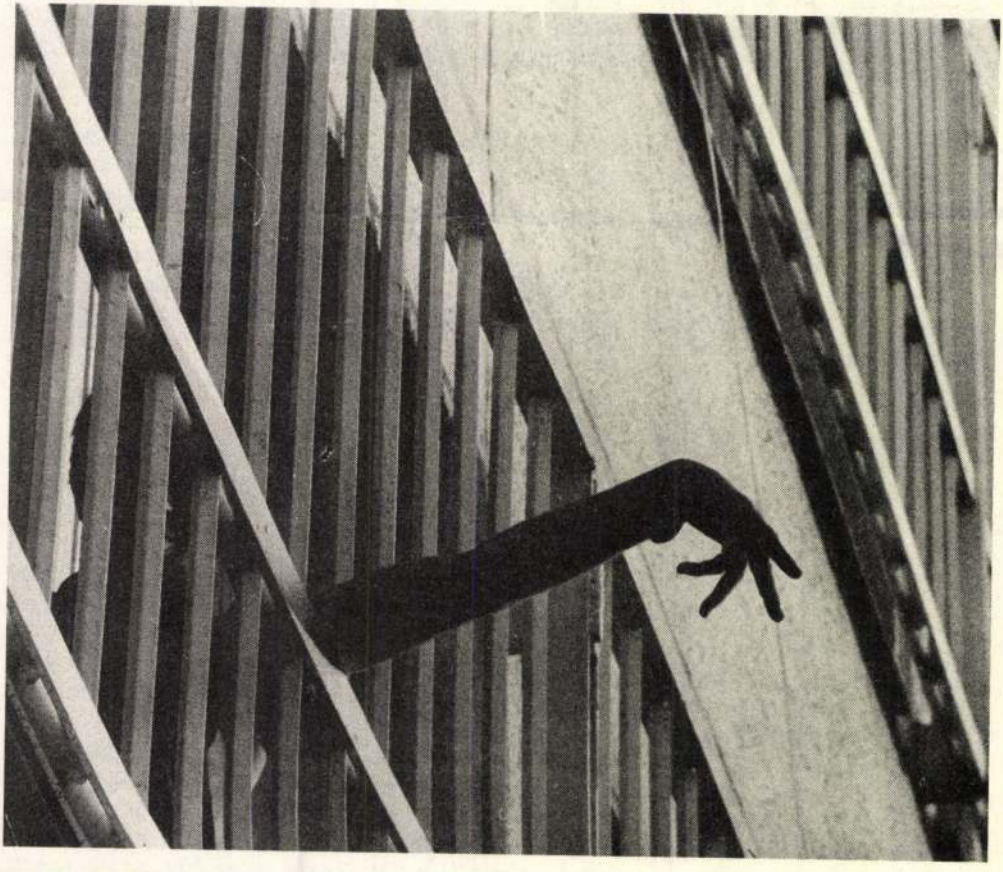

STROHMAGER
VOLT 1942
Berci
MCMLVIII

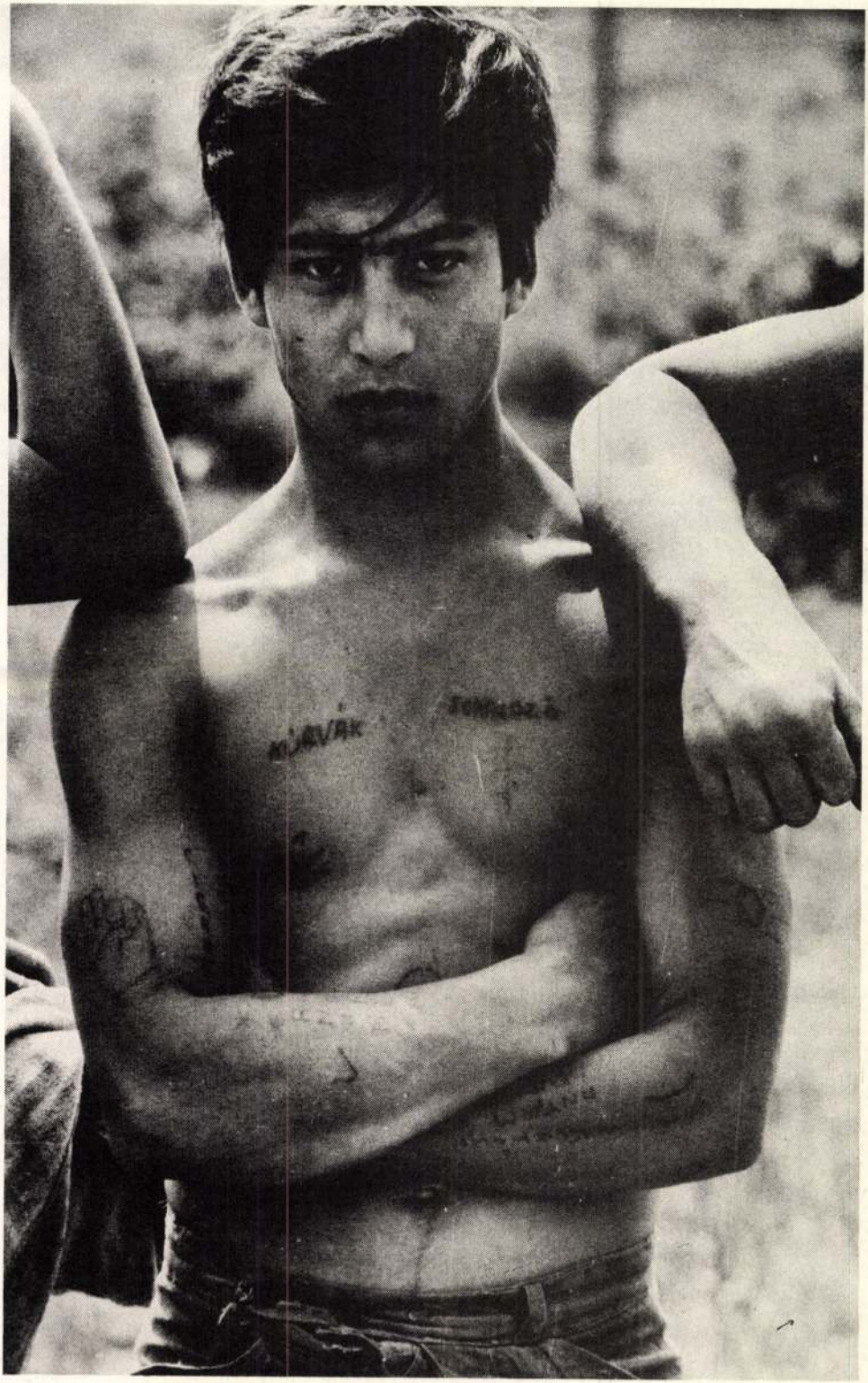

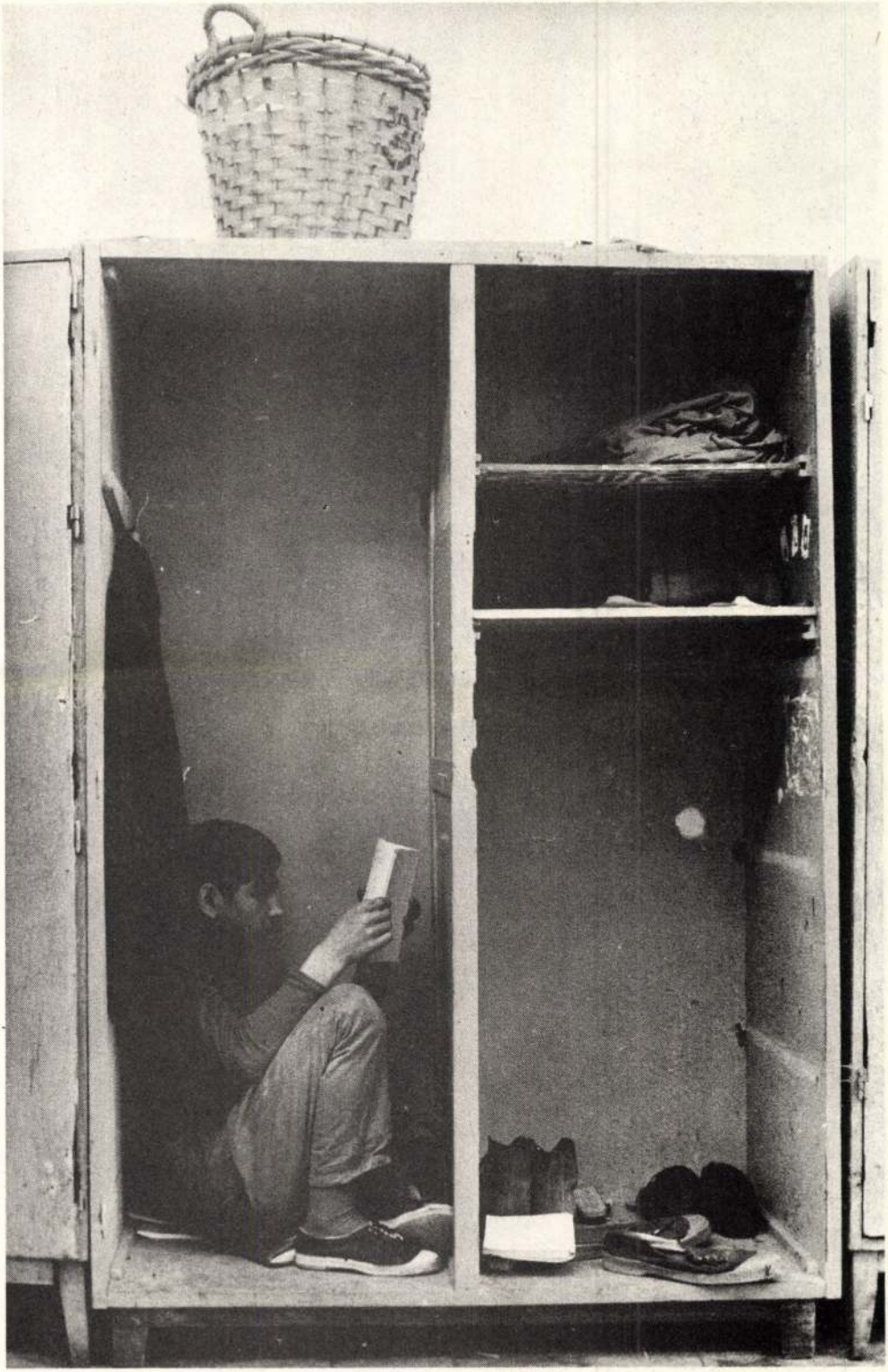

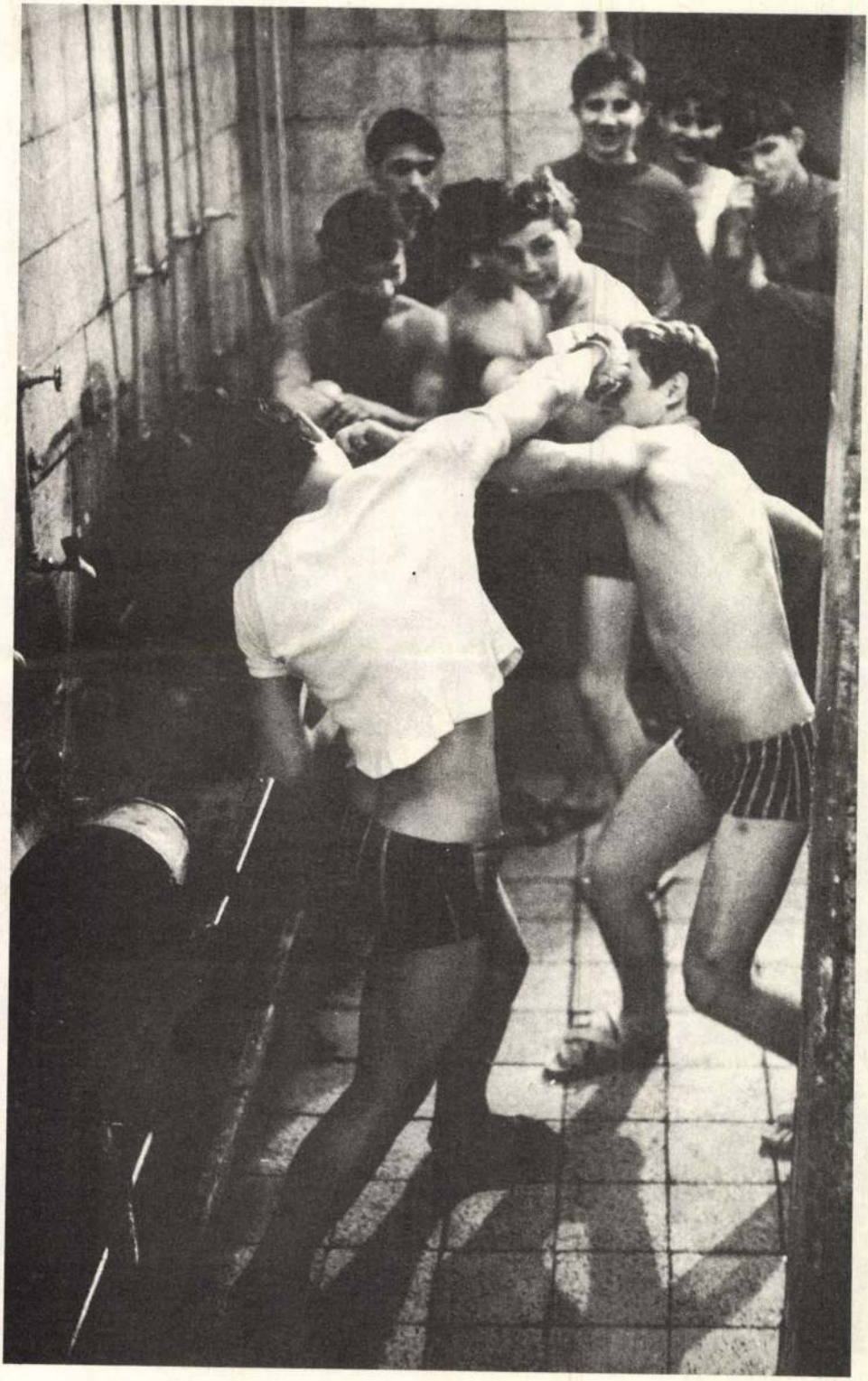

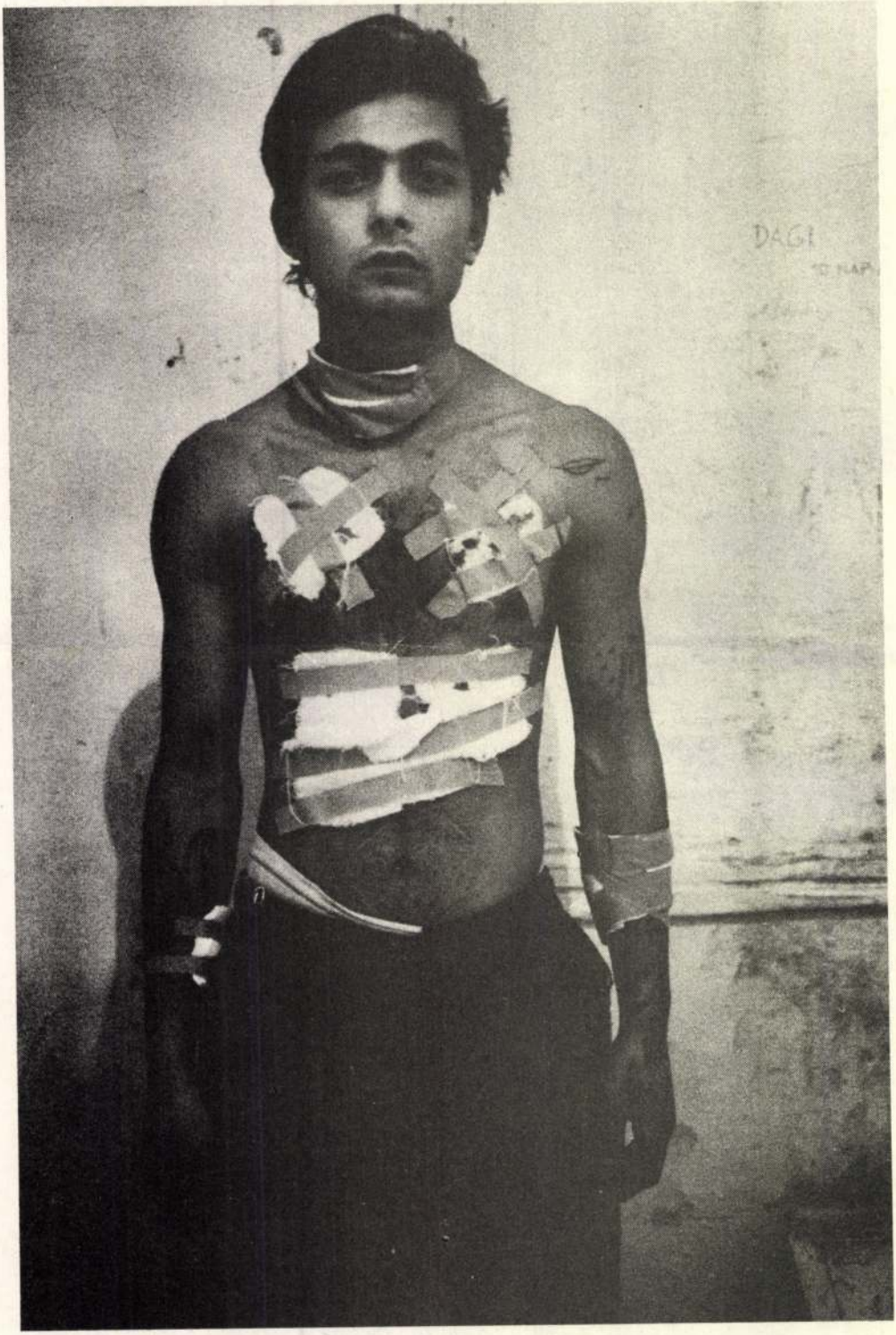
DAGI

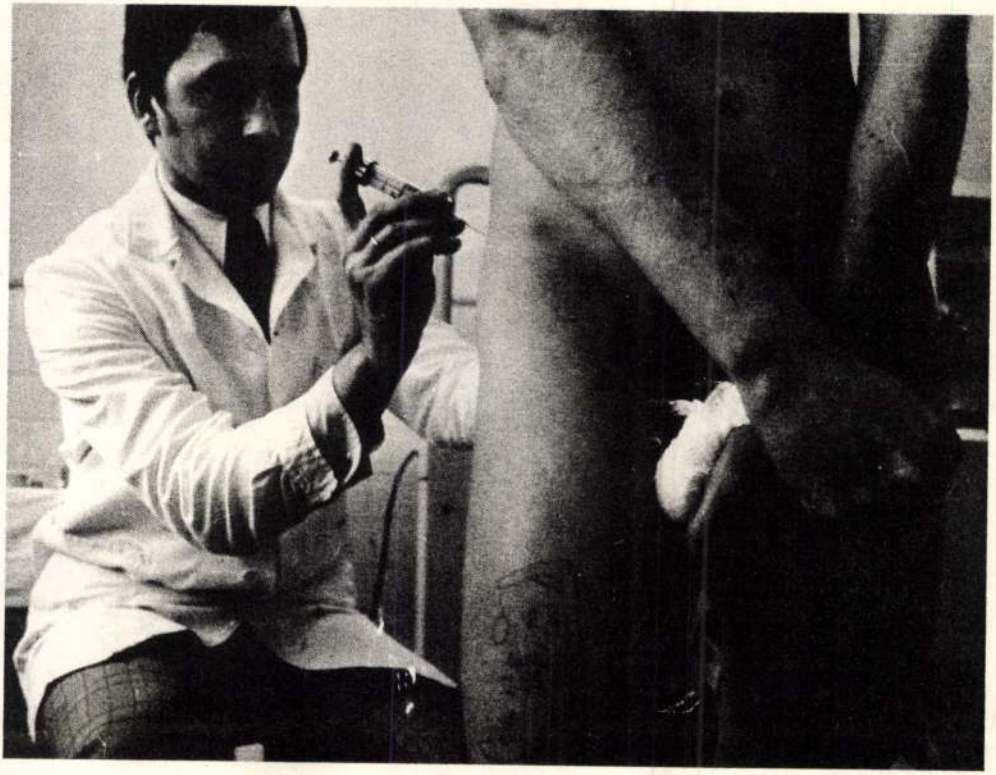

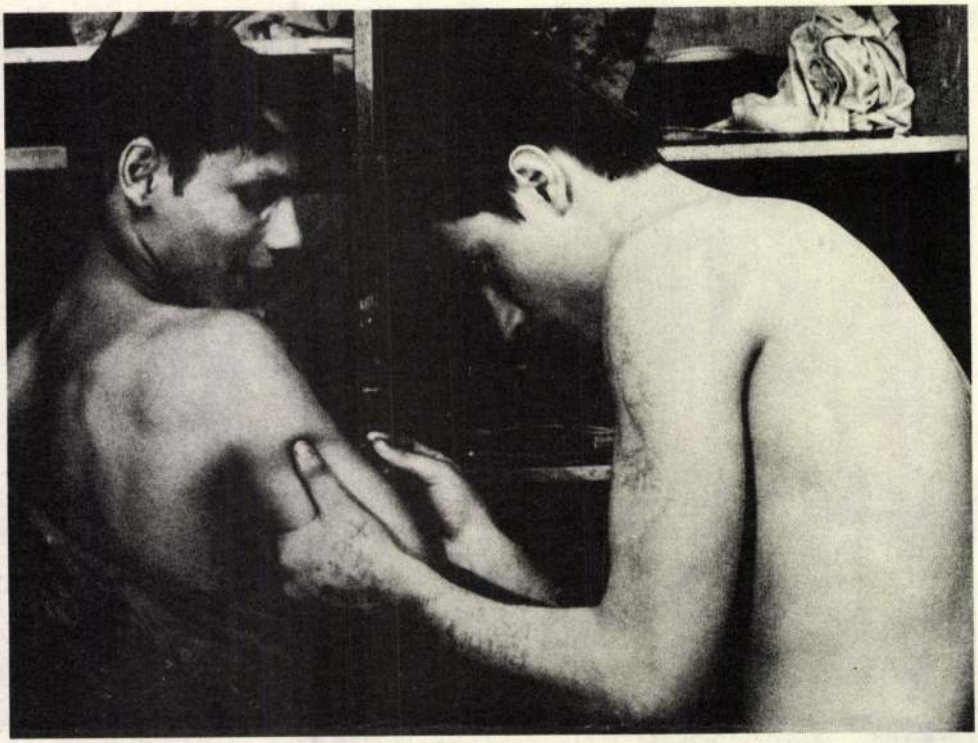

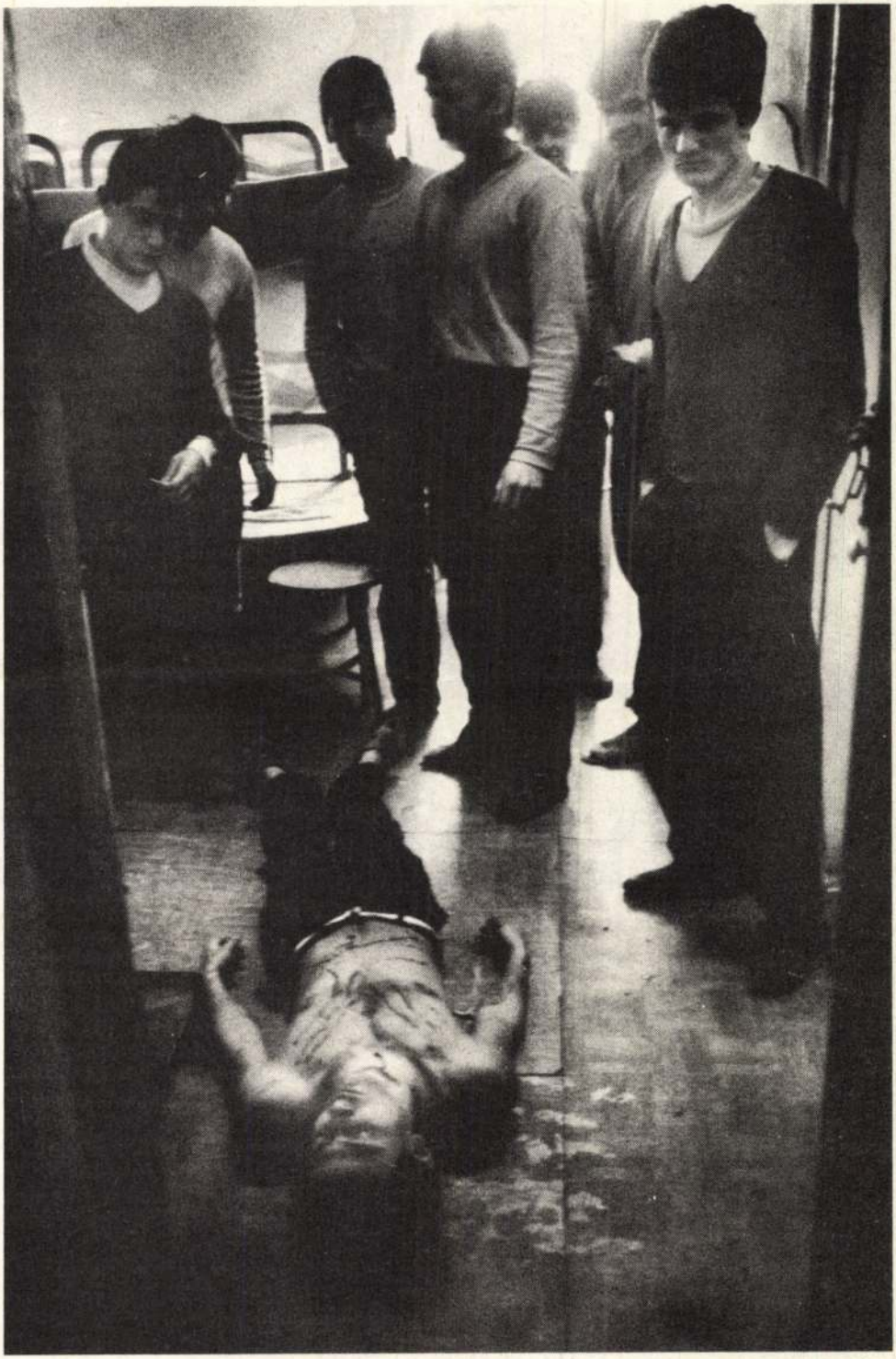

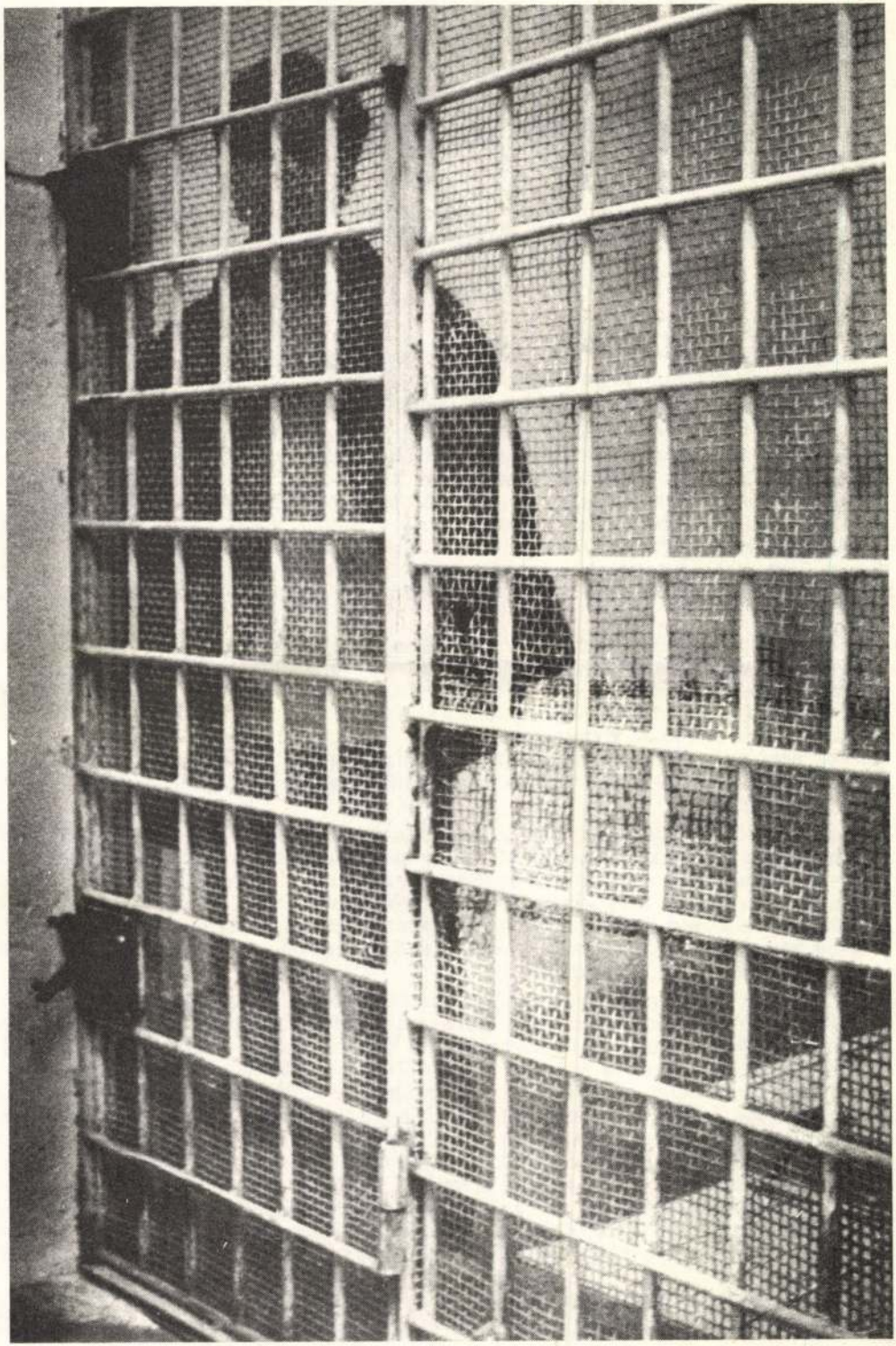

Tódor János

Két évad a Bahamákon

Nevelőtisztként két évet töltöttem az ország legmodernebb büntetés-végrehajtási intézetében, a Baracskai Fogházban, amit a börtönargó *Bahamák*nak nevez.

Terepszemle

A martonvásári vasútállomás elől indul a piros büntetés-végrehajtási busz. A börtön a községtől mintegy három kilométerre van, egy egykori uradalmi majorság területén.

Baracska a hetvenes út mentén fekszik, félúton Budapest és Székesfehérvár között. Kétezer lakost számláló önálló tanácsú község, saját általános iskolával. Munkaképes polgárainak a helyi téesz mellett a börtön, illetve a Bahamákhoz tartozó célgazdaság biztosít megélhetést. A faluban egyébként nincs semmi különös, itt is szinte kizárólag emeletes családi házakat építenek, ugyanazon típustervek szerint, mint szerte az országban. A büntetés-végrehajtási intézetben szolgálatot teljesítőknek, a háztáji mellett, a községben, valamint a Velencei-tó körüli üdülőhelyeken folyó építkezések biztosítják az állandó mellékes jövedelmet. Napi 600–800 forintot is meg lehet keresni alkalmizással. A fegyőrök közül ezért sokan – kivált a fiatalabbja – a 12–24-es szolgálat mellett szabadnapjaikat az építkezéseken töltik.

Február közepét írunk. Metsző északi szél söpri a busz előtt a száraz havat. Nem megyünk egyből a fogházhoz, másfél kilométer után a főútvonalról balra fordulunk. A busz a baracskai posta előtt fékez. A sofőrtől megtudom, körülbelül egy órát állunk itt: fölpakolják a csomagokat és a leveleket. Baracskán is a kocsma a falu agorája. Alig egy órája nyitott, és már tele van. Alaposan szemrevételeznek, hiába, ritka errefelé az idegen. A szabaduló elítéltek nem mehetnek be a faluba, őket azonnal a vasútállomásra viszi a busz. Mire visszaérek, buszunk első ülésein már csomagok tornyosulnak. Baracskától a majorig hat-hét perc a menetidő.

Hosszú, majd két kilométeres bekötőút ágazik le a főútvonalról, azon megyünk végig, de a fogház bejáratához érkezve nem fordulunk be, hanem továbbra is a pusztaság belseje felé tartunk. Néhány száz méterrel arrébb elszórt házakhoz, lerobbant barakképületekhez érünk. Körben magas, felül visszakunkorodó szögesdrót kerítés, az ablakokon rozsdás rácsok. A barakksor melletti – ugyancsak szögesdrót kerítéssel határolt – területen fekete posztóruhás alakok nádat kötnek kévébe. Arcukat nem látom, de mozdulataik fáradt lassúságából érezni, hogy idős emberek.

Az autóbusz néhány pillanatra megáll, tanácstalanul nézek a postásra; már-már elindulok lefelé, amikor szól, hogy maradjak, ez még nem a börtön. Egy nevet mond – Toboz vagy Doboz –, amit nem értek, aztán hozzáteszi: itt őrzik a szabálysértőket. Csak hetekkel később jövök ki ide, akkor látok először *simliseket* (a börtönszleng hívja így a szabálysértőket). Nekik rozsdabarna színű a ruhájuk, sapkájuk. A simlisek többsége borotválatlan, torzonborz, sok köztük a hosszú hajú, szakállas férfi – őket nem kötik az elítéltekre vonatkozó szigorú ápoltsági szabályok. Némelyiküknek szinte bérlete van a Bahamákra: évente ötször-hatszor is előfordulnak itt. Vannak, akiket százszor is vendégül látott már a büntetőtelep. Beszéltem simlissel, akit a főváros területére vonatkozó kitiltás notórius megsértése miatt százharmincnyolcszor utaltak be a Bahamák fiókszigetére. A szabálysértők szálláskörletén szinte elviselhetetlen a zsúfoltság; minden a lepusztultság és a végtelen elhanyagoltság benyomását kelti. Hárman leszállnak, a postás beteszi a ládába az újságokat és leveleket.

Sorompó emelkedik, az őr szalutál, ahogy befordulunk a fogház bejáratához. A parancsnoki épületben a személyzetis kedvesen hellyel kínál. Percek múlva hármasban, két

U. BÁN Tamás fot.

Fotó 1989. 5.sz.

„A kiolthatatlan megbánás aratása"

Urbán Tamás kiállításáról

Az idézetek helyét szerzőnk nem kívánta megjelölni. Kérésének helyt adtunk.

Egy küszöb előtt állunk, a rabság küszöbe előtt.

Olyan világ előtt, ami nem létezik, bár neve van: BÖRTÖN. Nem létezik, mert nem tudunk, nem akarunk tudni e sötét zugokról. Itt csak a szélsőséges végletek érnek valamit. A *kiállítás* sok helyen ókori barbár arénára emlékeztetett, ahol az emberek arra szövetkeztek, hogy egymást pusztítsák el. Felépítették új birodalmukat, az erő birodalmát, amelyben saját foglyokat ejtenek, megkötözik, megkínozzák őket és nem tudni, mire megy ki a játék. Megvetjük őket és fintorgatjuk az orrunkat, mert „bűzlenek", mert alul kell maradniuk, mert *ők* egy pusztító társadalom torz tükrei. A tehetetlenség kibírhatatlan látványa már nem az értelemből, hanem a szenvedélyeinkből fakad. „... a hódításhoz nem kell egyéb, csak a nyers erőszak, amire pedig, ha rendelkezünk vele, kár büszkének lenni, hiszen erőnk csupán a többiek gyengeségéből fakadó véletlen." Nem hihetjük, hogy orrunkat az egyenlőség falába verve boldoggá lehetünk, még akkor sem, ha a nyomort kimeszelték és nem szembeszökő. Már a tegnap eltorzította *őket,* vagy mi torzítottuk el a tegnapot? Az agresszivitás általános jelenséggé vált. Lassan beépül, életformánkká, szociális jelenséggé válik. Meg kell tanulnunk tartósan együtt élni a bűnnel. A zárt mikrorétegben az agresszivitás védekezés a társadalmi leértékelés vagy leértékelődés ellen.

A gátlásos átlagember vágya (is), hogy egy szép napsütéses napon (ő is) levedli hétköznapi bőrét, emberfeletti lénnyé válik, s ádáz bosszút áll középszerűségben eltöltött életéért. A politikai intézmények megmerevedése is hozzájárult ahhoz, hogy a fennálló viszonyok képtelenek szabályozni

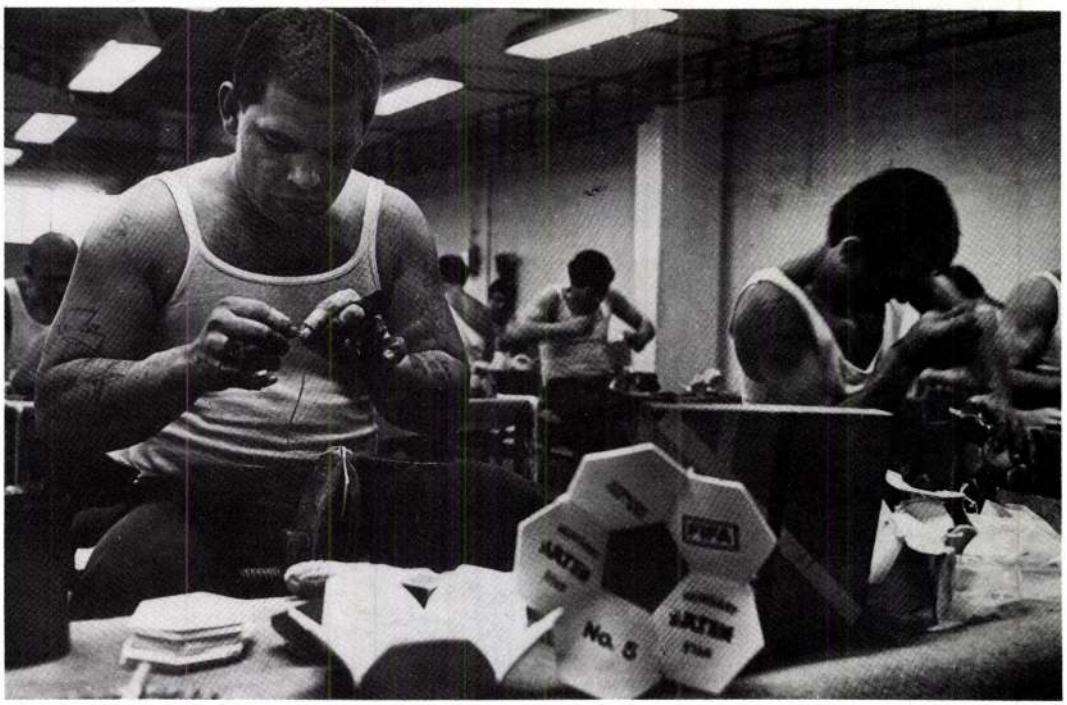

A szerkesztésért felel:
Mányoki Endre
Szerkesztőség: Budapest IX.,
Mester utca 34.
Telefon: 334-509
Levélcím: Budapest 1906
Kiadja a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat,
Budapest VII.,
Lenin krt. 9—11.
Telefon: 222-408
Felelős kiadó:
Németh Jenő vezérigazgató
88-2356 Révai Nyomda,
Budapest
Felelős vezető:
Horváth Józsefné dr.

Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalban, a Posta hírlap-üzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodáiban (HELIR) Budapest XIII., Lehel út 10/A, 1900
közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással
a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára
Előfizetési díj 1/4 évre 66 forint
Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat
(H-1389 Budapest, postafiók 149)
és külföldi bizományosai

HU ISSN 0427-0576

A szerkesztőség munkatársai:

Bán Gabriella
Berkovits György
J. Király István
Keslerné Fátrai Mária
Mányoki Endre
Varga Jánosné

Művészeti szerkesztő:

Einhorn Péter

fotó

FOTÓSZAKLAP, MEGJELENIK HAVONTA

A TARTALOMBÓL

„A kiolthatatlan megbánás aratása" — Urbán Tamás kiállításáról (Kondákor László) 194
A szabadság dimenziói — Bahget Iskander szociofotói (Futaki József) 199
„Fontos vagyok. Lefényképeznek." — Székelyhidi Sándor öt fotója (Szemadám György) 202
Fényképfüggöny — Frankl Aljona képei (Szegő György) 206
Kimerevített rekonstrukciók — Kálmándy Pap Ferenc műveiről (Pálinkás György) 210
Kollázs szaxofonra, csellóra és zongorára — Noel Myles hangképei (J. Király István) 213
Chamberlain és a szép láma — Stefan Lorant esszéje (Szalai Judit fordítása) 218
Képszerkesztők III. — Féner Tamás (Antal István) 221
Hogyan működik? (XVI.) — (Sárközi Zoltán) 225
Csúcsgép a profiknak — Nikon F4 (Schwanner Endre) 229
Van-e jövője a félformátumnak? (Dr. Szimán Oszkár) 232
Két új nagyérzékenységű fekete-fehér negatív (Szimán) 235

1989/5

A borító oldalain

Kálmándy Pap Ferenc:
A nagy tájkép,

Noel Myles: Noel Myles 1988,

valamint
Urbán Tamás: Börtön

c. képeit közöljük

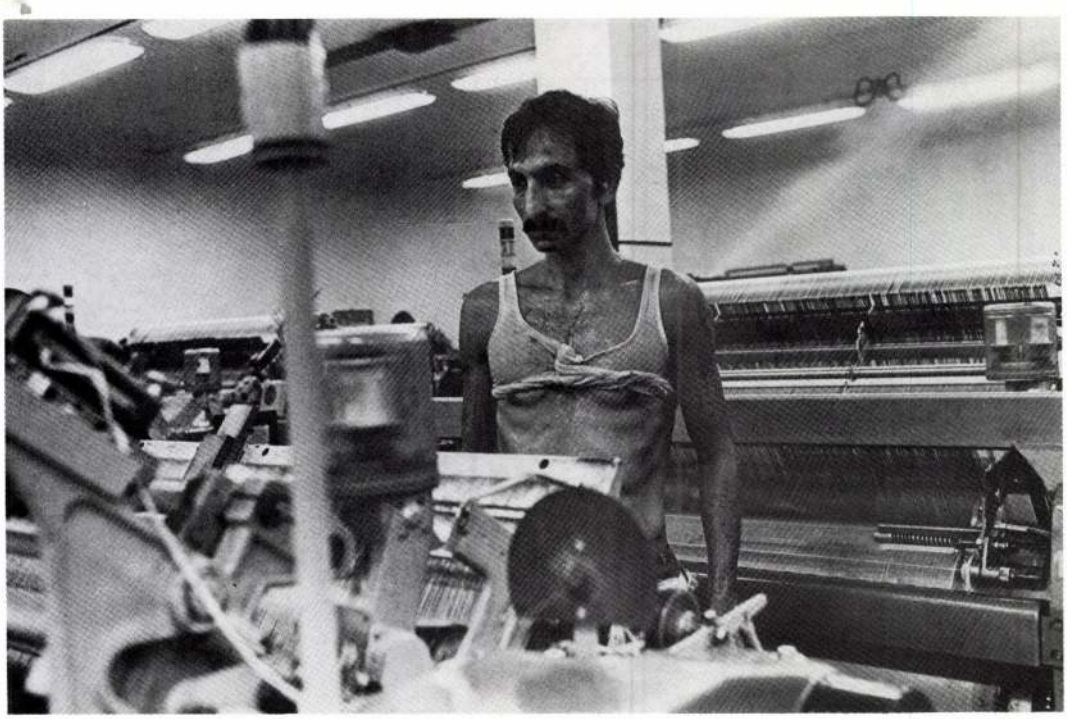

az egyén és a társadalom kapcsolatát. A deviancia társadalmi jelenséggé, a támadás az önvédelem egy formájává vált.

„Olyan ez, mintha álmot kisérelnénk meg elmondani — hiábavaló törekvés, mert hiszen az álom elbeszélése nem idézheti föl az álom érzetét, a lehetetlenség, meglepetés és zavar keverékét a küszködő lázadás borzongásában, azt az érzést — az álom legfőbb lényegét —, hogy valami hihetetlen ejtette rabságba az embert."

Belépsz.
Vajon beléphetünk-e, akarunk-e belépni?
A valóságban belebotlunk. Be kell vallanom, megyek a *falak* mentén és beszélek, miket is mondok? Ha tudnám! *Beszélek,* magamban beszélek, bevallhatom, hogy másutt vagyok — magamban.

„Én születésem óta zuhanok csak
önmagamban, hogy eljussak a mélyig."

Mindenütt vannak falak, amelyek fölmerednek, közelednek, magukba zárnak.
Hallgassátok csak a falakon át, hogyan pusmognak,
Nézzétek csak, hogyan lapulnak ugrásra készen,
Nézzétek csak, a málló falakba neveket, kívánságokat,
szidalmakat, néma jeleket vésnek.

„...és a némaság, mely jelekkel van tele, a némaság, mely szótlan is szól, mind nem mondana semmit? Az emberek jajszava nem volna semmi?"

Az itt elterült, elfásult, feldagadt, megsebzett, összekapart testekből ördögöt csináltunk. Ezek az emberek szánt szándékkal provokálnak, már jó előre fel/előhívják figyelmünket, félelmünket, hogy ők a rossz megtestesítői, szinte a húsukban hordozzák a hitványság jeleit.

„Ó, fészek, vacok, menedék—"

A képeket nézve felmerül a kérdés, hogy az idő amelyben élünk, alkalmazkodott-e az emberhez?

A szándékos emlékezésnek, persze, semmi értelme, mert éppoly távol van a valóságtól, akárcsak képzeletünk mítoszai.

A hátrányos helyzet, a hosszú távú kiúttalanság ördögi kör. Csonka családok nyomorban élnek, nemcsak pénzgondjaik vannak... Gyermekek születnek, de a férfiak hamarosan otthagyják a családot, és hogyan várható el, hogy többségük

szakmával vagy szakma nélkül — akiknek kisgyerekeket is el kell látnia —, „munkával"? vágja ki magát a nyomorból? Pénzük és lehetőségeik túl alacsonyak az élethez és túl magasak a halálhoz. Egy suttogó kérdés: A társadalom vajon képes-e helyet biztosítani valamennyi tagja számára?

A művész saját gondolataival fertőzi meg a képek eseményeit. A fotós szemének a kamera kegyetlen pontosságával kell működnie. A kíváncsiság gyorsan hajmeresztő szokássá válik, amely mindig megszerzi saját zsákmányát. A szociofotó lényegében kommentál, értelmez, politikai tevékenységet — is — kifejt. A képeknek gondolatokat kell provokálniuk. Egyre szükségesebb, hogy az ember végre elkezdjen beszélni akár a „taburól" is. Rá kell döbbennünk: azzal, hogy mindig kiskorúnak tekintettek, elrontották gondolkodásunkat, a sok-sok tiltással megakadályoztak abban, hogy gondolatainkat és érzéseinket szabadon fogalmazzuk meg. Ezért is okozhat megrázkódtatást egy ilyen kiállítás. Megmerevedett esztétika telepszik ránk, mely lehatárolja cselekvéseinket és gondolatainkat.

Fell kell törnünk a megcsontosodott felületi jelenségeket, és teljesen lényegtelen, hogy mindez mennyire fedi a művészet hagyományos eszményeit. Kitapintathatatlan sötétség nehezedik ránk.

„Fal vesz körül, a te falad, az én falam."

Fontossá kell válni, hogy mindenre friss szemünk legyen, hogy saját hajunknál fogva emeljük fel fejünket. Azt is mondhatnánk, minek annyit töprengeni!?

És egy újabb kérdés. A felelet nélküli kérdés: „Mindig a szélén vagyunk, saját határaink szélén?"

A képek, melyeket kiválasztottunk, épp olyan önkényesek, mint amiket a képzelet választ ki, és ezek nagyon messze vannak a valóságtól!

„Mókás dolog az élet — a könyörtelen logika rejtelmes rendje egy hiábavaló cél érdekében, a legtöbb, amit kaphatunk tőle; önmagunk megismerése — az is túlságosan későn érkezik —, a kioltathatatlan megbánás aratása."

Annyi az el-nem-mondanivalónk.

Kondákor László

A MISKOLCI GALÉRIA tisztelettel meghívja Önt és családját URBÁN TIBOR festőművész „Rajztáblák, karikák, eNTEXA vacakok, elrohadt küllők, ujjak gyűrűcskéi..." című kiállításának megnyitására a RÁKÓCZI-HÁZBA

1998. április 23-án, csütörtökön délután 5 órára.

A kiállítást megnyitja: SZEMADÁM GYÖRGY festőművész, művészeti író. Közreműködik: A MISKOLCI GALÉRIA KAMARAZENEKARA. Miskolci Galéria, Rákóczi-ház (Miskolc, Rákóczi u. 2. Főbejárat a Széchenyi utca felől.) A kiállítás május 17-ig tekinthető meg.

Selinp

Julien

Richards

Schardt

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját

1998. szeptember 12-én, szombaton 4 órára a
Czóbel Galériába

URBÁN TIBOR
képzőművész

KÖZBEN

című kiállítására és könyvbemutatójára

A kiállítást megnyitja:
VASS TIBOR
Kassák Lajos - díjas költő

CZÓBEL GALÉRIA

Hatvan, Kristály Kastély, Boldogi út 1.
Nyitva: október 9 -ig, naponta 10 és 22 óra között

Támogatók: Kristálycoop Rt., Hatvan Közművelődéséért Alapítvány
OTP Heves Megyei Igazgatóság, Hatvani Volán Rt.

Sinkovits Péter
Budapest
ÚJ MŰVÉSZET
Báthori u. 10.
1054

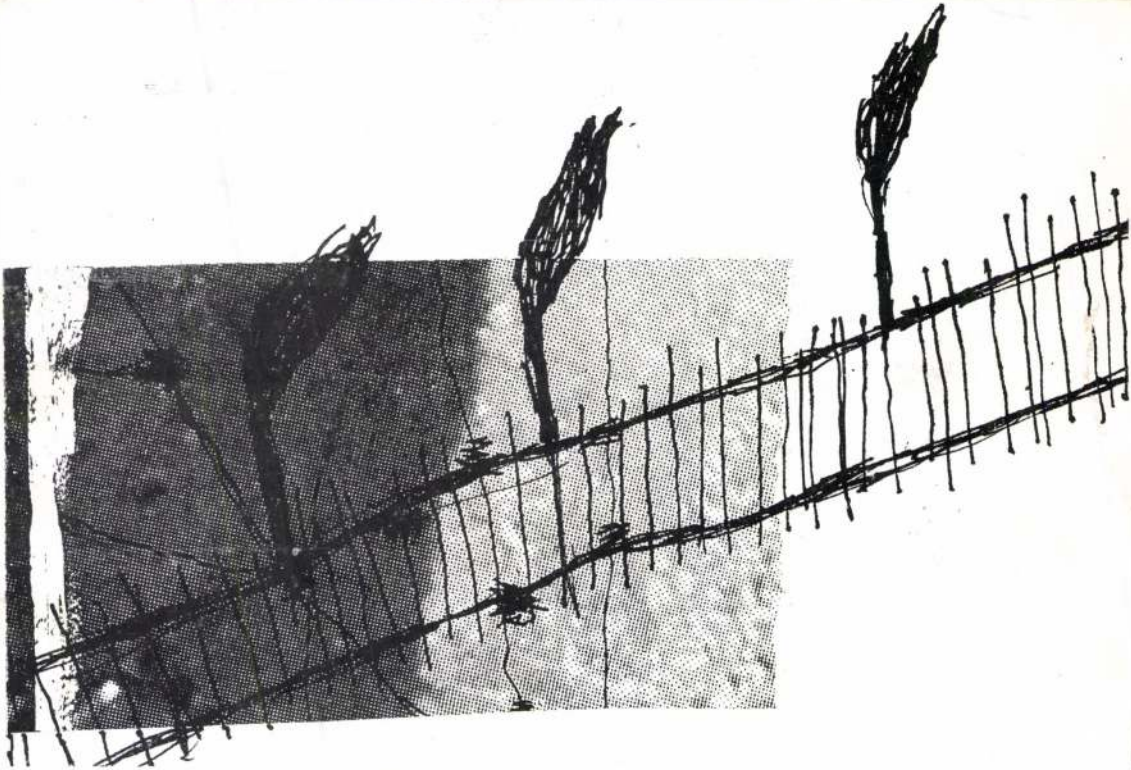

URBÁN Tamás

GERA Mihály: A börtön után = Fotó,
1989 / 10. 440-441.
ill. ver. R. E. G.

XX. 12. 45-n / Mesterek

URBÁN Tamás

kiáll.

ism. KONDÁKOR László: „A kiállítatlan megbánás arátása" Urbán Tamás kiállításáról = Fsb, 1989/5. 194-198. ill. ver. R. E. G.

XX. sz. 45. n / Mesterek

URBÁN Tamás

MOLNÁR István: A poksljárs.
(Kortársi monológ Urbán Tamásról) =
Fotóművészet, 1989/2. 9–15.
ill. rez E.

XX. sz. 45. u/ Mesterek

URBÁN Tamás

Kiáll. címe: A rácson túl,

ism. BÁN András: A rácson túl. Urbán Tamás fotókiállítása = Kritika, 1989/5, 46.

XX.12.45.n / Mesterh

URBÁN Tamás fotóművész

P. Szűcs Julianna: Fókusz és fókuszon kívül
Tíz fotókiállításról

Képzőművészet 1983. IV. 1.

Urbán Tamás

fotóművész

Elnyerte a Magyar Fotográfia 189 címmel megrendezett verseny és Ziálitás fődíját.

Új Tűzi,
1989 aug. 27.

Urbán Tamás

fotóművész

Magyar fotográfia '89 címen kiállítási a Műcsarnokban

Arany-Kamera díjat kapott Gera Mihály

cikke

Új Tükör,

1989 aug. 20.

URBÁN TAMÁS (fotó)

Kiállitása Hódmezővásárhelyen, 1984.nov.

Fotóművészet, 1985. 1.sz.

MI NÉKI?

GERA MIHÁLY

Ha úgy vesszük, akkor Urbán Tamás, írásom főszereplője, irigylésre méltóan sikeres embernek tekinthető, aki körül már hosszú ideje rendben mennek a dolgok; önmagával elégedetten, a világgal összhangban éli az életét, végzi a munkáját, pnaszra tehát semmi oka sem lehet. Ezt bizonyítják a tények is. Hiszen közel másfél évtizede megbecsült fotóriportere egy havonta megjelenő képeslapnak, az Ifjúsági Magzinnak, amelynek majdnem minden számában találkozhatunk felvételeivel, fényképriportjaival. Emellett elnökségi tagja a Magyar Fotóművészek Szövetségének. Fotográfiai tevékenységét pedig éppen ebben az esztendőben ismerték el hivatalosan is a Balázs Béla-díj odaítélésével. Aztán azt se felejtsük el, hogy ez év tavaszán immáron negyedik alkalomml rendezett Urbán fényképeiből kiállítást a KISZ KB Értelmiségi Fiatalok Tanácsa; e kiállítások hangsúlyozott fontosságát bizonyítja, hogy 1984-ben a jelenlegi egészségügyi miniszter, 1985-ben pedig a miniszterelnök egyik helyettese vállalta magára a kiállítás megnyitását; megnyitó beszédükben mind a ketten meleg szavakkal méltatták a bemutatott fényképek társadalmi fontosságát, időszerűségét, közben arról sem feledkeztek meg, hogy a szerzőt további munkára buzdítsák, amire meg is lesz a módja, mivel az Értelmiségi Fiatalok Tanácsának titkára már most azt nyilatkozta, hogy „ezt a sorozatot a jövőben is folytatni kívánjuk".

Ennek a már-már idillikus képnek, amelynek hátterébe oda képzelhetjük még a családot, az otthon melegét, valamint a pályatársak elismerően bólogató, lelkes csoportját is, egyszóval ennek a cáfolhatatlan tényekből kikerekedő, falvédőkre illő, remek idillnek van azonban egy súlyos és alapvető hibája, amiről gyakran megfeledkezünk.

Nevezetesen az, hogy miközben Urbán Tamást, a szerzőt, mint láttuk, nem győzik dicsérni tevékenysége okán, miközbent azt hallja mindenfelől, hogy csak így tovább, azonközben azt kell tapasztalnia, hogy tevékenységének gyümölcsei: azok a fényképek, amelyek olyan fontosak, jól sikerültek és időszerűek, mostoha sorsra vannak kárhoztatva. Mintha bizonyos, rajtunk

URBÁN Tamás (fotó) Fotóművészet, 1985/3. sz.
4

— a néprajzi koncepció nem végigvitt. Nem kapunk logikusan végiggondolt áttekintést a temetői szokások — akár múltjáról, akár topográfiai, vallási változatairól, vagy éppen múlt és jelen bonyolult összefonódásáról. Mindegyik — önmagában is megálló és önmagában is kiállítást érdemlő — témából a legjobbnak ítélt képeinek kiválogatásával rendezte meg Kunt Ernő a tárlatot.

Ha a fotók minőségét firtatjuk, akkor el kell gondolkodnunk. Nem mintha a munkák rosszak volnának. Ellenkezőleg. Egy olyan amatőrnek, akinek magamat is tartom, kifogástalanoknak tűnnek. Élesek, megkomponáltak, tónusgazdagok, a rafinéria sem hiányzik belőlük. A szemléletükkel sem lehet bajom. Nincs bennük ködös nosztalgiázás vagy kozmológiás áhítat; Kunt Ernő mindenekelőtt dokumentál. Teszi ezt attraktív beavatkozások nélkül. Nem közömbös ugyan a hangulat iránt: figyel a környezetre, és megfogja a fények-árnyékok játéka. De nem hangsúlyozza túl a jelentőségüket. Számára az esemény — a halotti szertartás — a fontos. Illetve azok a kellékek, amelyek hozzá kötődnek. Így lesznek művei illusztrációk.

Ha a fotókat tematikai összefüggésbe helyezem, akkor eszembe jut: a temetkezés megörökítése végletes érzelmi effektusok kifejezésére alkalmas. „A temetők katolikus civilizációnkban gyakran nemcsak szeretetre méltó látványukkal hatnak a látogatókra, hanem az itt porladó holttestek gondolatának társítása révén is" — olvasható Jean A. Leim *A fényképezés és a halál* című tanulmányában, amely feltárja fénykép és temető kapcsolatának lehetséges alapeseteit. A fák és a sírkövek harmóniája békés idillt áraszt, ezzel szemben a magába görnyedő emberi alak a fájdalom és boldogság megtestesülése. Más szóval a temetőt egyszerre kísérti az időtlen béke és a tragédia árnyéka.

Ha a fotók hangulatát értékeljük, akkor azt kell látnunk: Kunt Ernő munkái sem szomorúságot, sem harmóniát nem sugároznak. Egy másik dimenzióban helyezkednek el. Ugyanis nem érzelmi állapotot fejeznek ki. Kunt Ernő mint fotográfus számára nem érdekes sem a maga, sem a fényképein

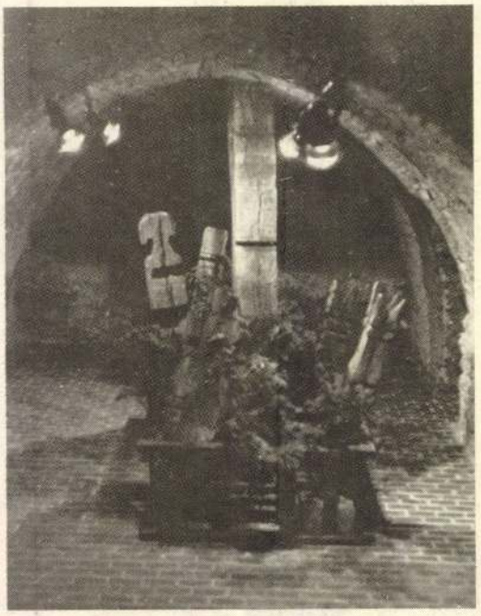

megjelenő emberek lelkivilága. Nem eseményt fényképez, szenvedő vagy áhitatos emberekkel, hanem rituálét — amelynek csupán szereplői vannak. Azaz: nem az egyedi jelenségben tettenérhető általános törvényszerűség foglalkoztatja, hanem az utóbbi önmagában; innen ered e képek személytelensége.

A sírkőállítás, a siratás, a gyertyagyújtás stb. Akármilyen művésziek is ezek a képek, a tudós attitűdjét viselik magukon.

Ha a képeket előzményeikhez hasonlítjuk, akkor kiderül: Kunt tartózkodik a kritikai véleménynyilvánítástól. Ahogy egy orvos számára a betegség nem fájdalmat jelent, hanem sejtek rendellenes működését vagy más aberrációját, amely — akármilyen furcsa — látványként a mikroszkóp alatt esetleg még gyönyörű is lehet. A néprajztudóst sem izgatják — sem a közhelyek, sem az ízléstelenségek. De még csak, hogy pozitív példát mondjak, a szépség látványát sem akarja elragadtatással szemlélni. Tőle — nem az embertől, hanem a szakembertől — éppen úgy idegen Major János sírkőfotóinak szentimentális erotikája és mosolyra késztető ízléstelensége, mint Korniss Péter balladás szociográfiája. Kunt éppen csak annyi teret enged önnön személyiségének, amennyit a tárgy — a művészet — kíván. Hogy ne unalmas, száraz, műszaki dokumentációként hassanak a felvételek. Hogy a fénykép legalább tudjon arról a varázslatról, amely a halállal kapcsolatos, ha már e varázslat megörökítésére vagy érzékeltetésére nem vállalkozik.

Ha e műveket reprodukcióknak tekintem, akkor eszembe jut: csalóka szó szolgál a műtárgyfotózás megjelölésére. Holott egy igazi *reprodukció* — hadd említsem csak Petrás István nevét, ha festményekről, Seidner Zoltánét, ha enteriőrről és Lelkes Lászlóét, ha tárgyakról van szó — nem másolás, sokkal inkább felfedezés.

Mindenekelőtt az. Először is a mű kiválasztása okán, másodszor pedig azoknak a részleteknek és értékeknek az értelmezése jóvoltából, amelyek gyakorló szemünk-értelmünk — az értelmes szem — számára elvesznek. Mint ahogy elvesznek a közepes vagy rossz reprodukciós fotós munkáiban is; személyes dolog, de megemlítem: napi munkámban, a könyvkiadóban gyakran találkozom ugyanarról a műtárgyról készült nagyon különböző fotókkal. Tudom tehát becsülni a jó reprodukciót; tisztelni a reprodukciós fotós önmegtartóztatását, amellyel a személyiségét háttérben tartja, és igényességét, amely elengedhetetlen feltétele annak, hogy a mű értékei a felvételen kibontakozzanak.

Összefoglalva, úgy fogalmaznék: Kunt Ernő nem abban az értelemben fotózik, mint a riporter Korniss Péter vagy a képzőművész Major János. Reprodukciókat készít. Annak viszont a munkái tökéletesek. Csak arra biztatnám készítőjüket, hogy ne hagyja abba. Hogy legyen a mai magyar valóság minden olyan jelenségének fotósa, amely néprajzi szempontból érdekességet kínál. Szeretném tehát, ha nemcsak temetőket fotografálna, hanem lakásbelsőket és parasztudvarokat, falusi mulatságokat és vásárokat. Ismétlem: nem szociográfusként, mert ezt mások már csinálják, hanem etno-fotográfusként. Mint egy jól felkészült amatőr vagy egy művészi babérokra nem pályázó profi. Olyan elődök biztatják erre, mint a néprajztudós Plohn József vagy a mesterember Klösz György.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Urbán Péter, grafikus

1983 JAN 24

ORVOSEGYETEM
Budapest

1021

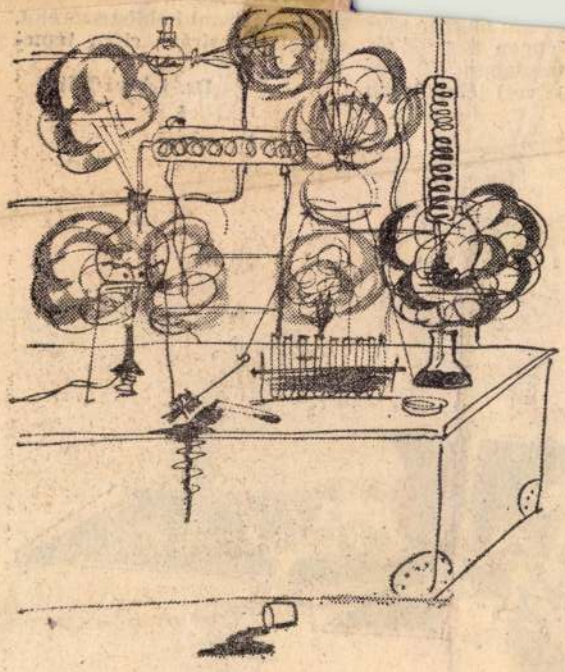

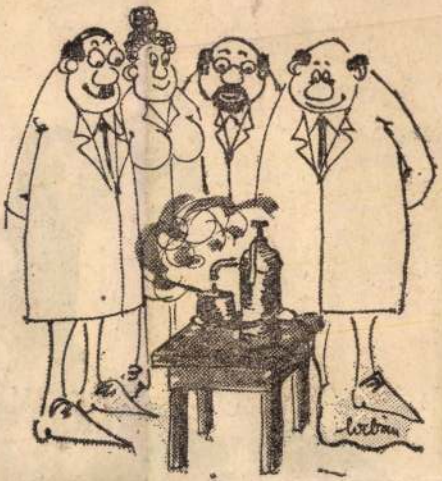

ELIXÍR

Urbán Péter rajza

...fertlasságon nem az apaságot
értjük, s a nőiesség fő tartalma
sem az anyaság". „A mai nő-

...azonban nagyon sz...
morú, hogy éppen a szülők...
peskorú házasságban élő n...
pesség (20-30 éves) jelentőse...

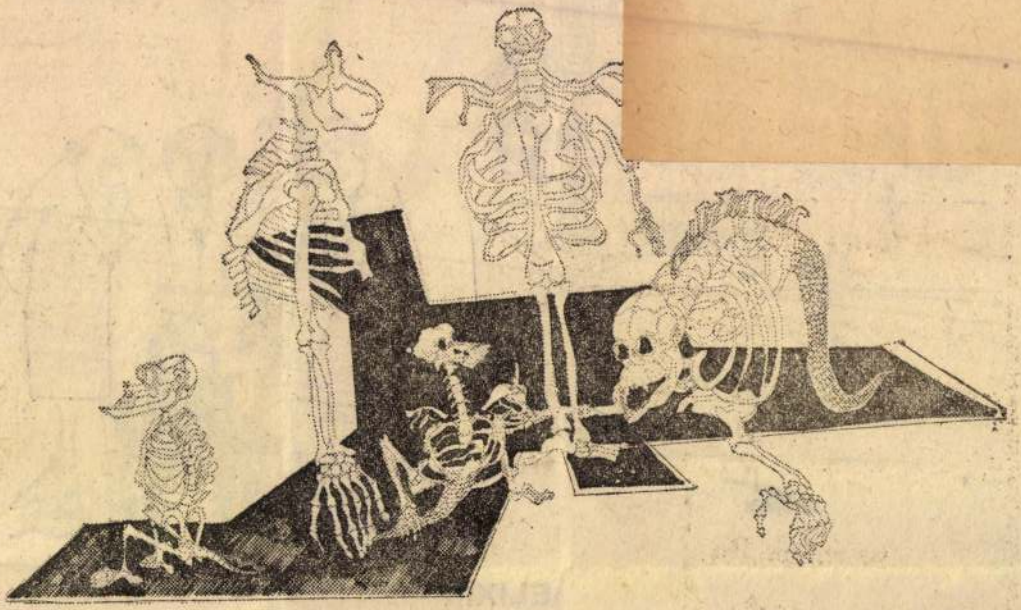

...ncos László grafikája

Urbán Miklós

1968-ban az UFO kiállitáson Szentendrén
szerepelt a müvész.

Beke László: Dátomok a magyar avantgarde müvészetről.
MÜVÉSZET, 1980. október - 20. lap.

Urbán László

felvételei illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1971. 4. számát

4-5. l.

Kubán Nándor

felvételei illusztrálják Szüts László: Budapest - "mezővárosa" c. cikkét.

Budapest, 1969. 4.sz.

2-5. l.

Urbán Rezső

Két rajza repr.

Vas Ujs 1891-

92 lap-

Békési Urbán Sándor

békési

Boxeres támadás Óbudán egy szobrászművész ellen

Vasárnap éjszaka Óbudán a Főtéren ismeretlen tettesek *megtámadták Békési Urbán Sándor szobrászművészt, aki hazafelé tartott.* Az ismeretlen támadók *boxerrel* estek neki a szobrászművésznek és *leütötték, mielőtt védekezhetett volna.* A járókelők találtak rá az *eszméletlen, több sebből vérző* szobrászművészre, értesitették a mentőket, akik azután *Békési Urbán* Sándort *sulyos zuzott sebekkel* a Rókus-kórházba szállitották. Kihallgatása során nem tudott felvilágositást adni támadói személyéről, de valószinünek tartja, hogy *bosszuból ütötték le.* A rendőrség keresi a támadókat.

Hétfő Reggel

1942. febr. 3

My Fair Lady nyilv. főpr. (cs. 6); Kamaraszínház: Furcsa pár (k. du. 5); Padlásszínház: Mániákusok (sze, cs. 7); Petőfi Sándor Városi MK: Életmódi Klub – előa. a sejttáplálkozásról (cs. du. 5).

GYULA, Kohán Képtár: Kohán György festményei és grafikái; Ladics-ház: XIX. századi polgári család életmódja, lakóházának berendezése (h. zárva).

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY, Hajdúsági Múzeum: A hajdúság története és néprajza (h. kivét.).

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, Petőfi MK: Hímzőkör – gyermekeknek (sze. fél 3).

JÁSZBERÉNY, Déryné MK-Gyermekek Háza: „Farsangváró" délután – játékos vetélkedővel (p. du. 2-től).

KAPOSVÁR, Csiky Gergely Színház: Luxemburg grófja – operettelőa. (szo. 7); Kokainfutár (szo. fél 8), A szokás hatalma – premier (cs. fél 8); Bolha a fülbe – bem. előa. (p. 7).

KECSKEMÉT, Magyar Népi Iparmű. Múzeum: Napjaink tárgyformáló népművészete – Zana Dezső kalotaszegi gyűjt.

KISKUNHALAS, Thorma János Múzeum: Halas, a kiskun mezőváros.

KOMLÓ, Városi Helytört. Múzeum: Fejezetek Komló múltjából; Városi MK: (Bohócparádé) 2 részes cirkusz, a veszprémi Petőfi Színház gyermekelőa. (h. de. 10 és du. 2).

KUNSZENTMÁRTON, Helytört. Múzeum: A Tiszazug régészeti emlékei.

LÉBÉNY, Falumúzeum: XIX. századi gazálkodás a Hany peremén.

Családi hangverseny – házigazda: a Gödöllői szimf. zenekar (v. 69.

MISKOLC, M. Nemzeti Színház: a Miskolci Szimf. Zenekar estje, közrem. Gál Károly (hegedű), Iván Klára (cselló), Kovács László (zongora) – műsoron Beethoven: G-dur versenymű hegedűre, csellóra és zongorára, op. 56., Ravel: Daphnis és Chloé – 2. szvit, Bolero, vez. Kovács László (h. fél 8); Belvárosi Kult. Iroda: Rapszódia, fantázia, variáció, parafrázis, átirat – a Komolyzenei Klub délutánja (cs. fél 5).

NAGYKANIZSA, Hevesi Sándor MK: az Oxigén Alapítvány Vukán György és mások (szo. 79.

NAGYKŐRÖS, Arany János MK: a Népdalkör dalos délutánja (h. fél 5), a Dilemma Tánczenekar progr. (cs. du. 4).

OROSZLÁNY, Városi MK: Zenés délután, – a Vadvirág Citerazenekart vez. Richter Kálmán és Borsi Attila (p. du. 4).

PÉCS, P. Nemzeti Színház: zenei est Johann Strauss, Offenbach és Suppé műveiből – közrem. a Pécsi Szimf. Zenekar, vez. Blázy Lajos (p. 7); Művészetek Háza: „Tete d 'Affiche" Michel Jonasszal; videóval és magnóval ill. francia nyelvű est (k. fél 7).

(Tükörterem): a Liszt Ferenc Női Kar progr. (cs. 6), Hangversenyterem: a Liszt Ferenc Szimf. Zenekar estje (cs. fél 8).

SZEKSZÁRD, Babits MH: LGT nosztalgiaest – Somló Tamás konc. (sze. 7).

SZÉKESFEHÉRVÁR, Vörösmarty Színház: klasszikus zenei est – műsoron Corelli, Mozart, Beethoven, Kodály, Bartók, Hubay művek. Körmendy Klára (zongora), Szecsődy Ferenc (hegedű) és Bányai Miklós (brácsa) hgv. (cs. 7).

VÁC, Madách Imre MK: az Arrival egy. koncertje (szo. 8).

Budapesti templomok egyházi zenéje

Január 19. vasárnap:

Belvárosi Főplébánia-templom, délelőtt tíz óra. Hidas Frigyes: Missa in honorem Reginae pacis. Halmos László: Jubilate Deo universa terra. Orgonál: *Virágh* András. Énekes szólisták: *Gergely* Andrea (szoprán), *Takács* Judit (alt), *Szennai* István (tenor), *Mezőfi* Tibor (basszus). A templom kórusát *Virágh* Endre vezényli.

Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templom, délelőtt tíz óra. Farkas Ferenc: Szent Margit mise. Közreműködik *Hock* Bertalan orgonán, valamint a templom ének-zenekara. Vezényel: *Tardy* László.

Lehel téri Árpád-házi Szent Margit templom, délelőtt fél tizenegy órakor elhangzik: Schubert: G-dur mise, Beethoven: Isten dicsősége, C. Franck: 150. zsoltár. Közreműködik *a templom Szent József ének-zenekara.* Énekes szólisták: *Fábián* Magdolna, *Prevoz* János, *Köblös* Gábor. Orgonál: *Solymosi* Ferenc. Vezényel: *Bánkuti* Gábor.

Ugyanitt, este hét órakor *Fáy* András zeneszerző Szép magyar Liliom című oratóriumát mutatják be. A Czigány György verseire komponált mű szereplői: Margit: *Hüvösvölgyi* Ildikó, Érsek: *Bordás* György, Narrátor: *Dunai* Tamás. Közreműködik *a templom Szent Margit női kara és kamarazenekara.* Vezényel: *Bánkuti* Gábor.

Szent István-bazilika, délelőtt tíz óra. Missa gregoriana.

Ugyanitt, délután öt órakor a Keresztények egysége imahete megnyitó istentiszteletete. Refice: Exsulta et lauda. Kersch: Dextera Domini. Kodály: 114. genfi zsoltár. Közreműködik *a templom kórusa.* Orgonál: *Koloss* István. Vezényel: *Fehér* László.

Január 23. csütörtök:

Szent István-bazilika szent jobb kápolna, este háromnegyed hét óra. Vesperás (énekes esti dicséret) a Fővárosi Kántorátus közreműködésével. In aeternum a Rhau-gyűjteményből (zsoltárantifona). Dufay: O lux beata trinitas (Himnusz). Sermisy: Magnificat octavi toni. Benedicamus Domino (Rhau gyűjtemény).

(g. á.)

Vajda János emlékezete

Nagy eseményre készülnek a váliak ezen a szombaton, 1997. január 18-án. A község lakói nagy tisztelettel emlékeznek meg szülöttükről a híres költőről: Vajda Jánosról. A 100 esztendővel ezelőtt elhunyt verselő hajdani házában ez alkalomból időszaki kiállítás is nyílik. A kíváncsi vendégeket a váli katolikus templomnál lévő iskola aulájában várják a rendezők kora délután. Innen lovas szánokon viszik ki a látogatókat. A megemlékezésre a háznál kerül sor, ahol beszédet mond dr. *Miklóssy* János irodalomtörténész, *Zsirai* Győző alpolgármester. A házat *Kandi* István plébános szenteli meg és a zenei élményről *Makovecz* Pál és növendékei gondoskodnak, az *„Őszidő"* váli nyugdíjas klub kórusa énekel. Az eseményről lovasszánon érkeznek vissza a vendégek Válba.

(v. a.)

Urbán Sándor tárlata

Életem útjai a horizont felé címmel nyílt kiállítás Urbán Sándor festőművész alkotásaiból január 16-án a Suzuki Ház galériájában (Budapest, XIV. Egressi út 17–21.). A kiállítás február 24-ig naponta 10–18 óra között látogatható

Operaház: Szo: Bohémélet (Osváth bérl. 2. ea., 7) – V: III. budapesti nemzetközi énekverseny-döntő (bérletszünet, 7) – K, Sze: Lammermoori Lucia (Oláh bérl. 3. ea., Sze: bérletszünet, 7) – Cs: Cosi fan tutte (Nádasdy bérl. 2. ea., 7) – P: Anyegin (Ifj. bérletszünet, du. 6)

Erkel Színház: Szo, V: Faust (Maleczky bérl. 4. ea., V: Rösler bérl. 3. ea., du. 5) – Cs: A végzet hatalma (Fodor bérl. 3. ea., du. 6) – P: Traviata (bérletszünet, 7) – Jövő Szo: Sylvia (Ifj. VI. bérl. 2. ea., de. 11), Pillangókisasszony (Báthy bérl. 3. ea., 7)

Budapesti Kamaraszínház – a Józsefvárosban: Szo: Piaf (7) – V: Süsü a sárkány (de. fél 11 és du. 3) – H, Cs: Indul a bakterház (7) – Sze, jövő Szo: Volt egyszer egy kupleráj (7)

– a Károly körúti Kisszínpadon: Szo, H, jövő Szo: Isten Ágnese (7, Szo, H: bemutató) – V: Othello (7)

– a Shure Stúdióban: V, Cs: Három magas nő (fél 8) – K: Az élő álarc (fél 8) – P: Gőzben (fél 8) – Jövő Szo: Találkozás (nyilvános főpróba, fél 8)

Fővárosi Operettszínház: Szo: Bál a Savoyban (7) – V, H: Elisabeth (7) – K, jövő Szo: Jézus Krisztus szupersztár (7) – Sze, Cs: Csárdáskirálynő (7) – P: Marica grófnő (7) – Jövő Szo: A muzsika hangja (de. 11)

Játékszín: Szo, Sze: Nászinduló (7) – V, K: Furcsa pár (7) – H: Kényes egyensúly (7) – Cs, P: Utazás a koponyám körül (7, P: fél 8) – Jövő Szo: Az Ifjú Gárda... (7)

József Attila Színház: Szo: Amerikai komédia (Herczeg bérl. 1. ea., du. 3, Maróti bérl. 1. ea., 7) – V: Én és a kisöcsém (7) – Sze, Cs, P: A miniszter félrelép (7) – Jövő Szo: A kölyök (du. 3 és 7)

– az aluljáróban: H: Hedda Gabler (7)

Karinthy Színház: V: Hatkezes (7) – P: Korai fagy (7)

Katona József Színház: Szo: Sárga tapéta (8) – V: Szeget szeggel (7) – H: Az eltört korsó (7) – K: A fösvény (7) – Sze: Élnek, mint a disznók (7) – Cs: Cseresznyéskert (7) – P: Ma este improvizálunk (7) – Jövő Szo: A telihold dalai (8)

Kamra: Szo: Weill-Csákányi-est (8) – V: A csendestárs (7) – H: Mit ültök a kávéházban? (7) – Sze: Csak bejebb, Jancsikám! (este fél 9) – Cs: Elnöknők (7) – P: Az író színháza – Parti Nagy Lajos estje (7) – Jövő Szo: Mauzóleum (7)

Kolibri Színház: Szo: Ki lopta el a népet? (7) – V, H: Bakkfy és a csúnya királykisasszony (du. 3) – Sze: Bors néni (de. 10) – Cs: Szerelmem, Josephine! (7) – P, jövő Szo: A farkas szempillái (du. 3)

Kolibri Fészek: Szo, H: Aucasin és Nicolete (de. fél 11) – V: Alice Csodaországban (de. fél 11) – Jövő Szo: Tenyérbe zárt mese (de. fél 11)

Kolibri Pince: Sze: Pályi András előadása (7) – Cs: Egyedültem; John Lennon saját eszei (7) – P: Rosszcsirkeff Mária emlékiratai (8)

Komédium: Szo, Sze, jövő Szo: A szerződés (7, Szo: bemutató) – H: „A Márkus" (du. 5) – Cs: A legújabb Villon (7)

Madách Színház: Szo: Macskák (7) – V, H: Kaviár és lencse (du. 3, H: 7) – K, Sze: Isten pénze (7) – Sze, P: Lúdas Matyi (du. fél 3) – Cs, P: József (7) – Jövő Szo: Ne most, drágám (7)

Madách Kamara: Szo, P: A férfi, akit szeretek (7) – V, Cs, P: Élelem bére (8, Cs, P: éjjel fél 11) – H: Páratlan páros (7) – K, Cs: Az utolsó hőszerelmes (7) – Sze, jövő Szo: Mese habbal (7)

Merlin Színház: Szo, V: Nézd meg, ki az! (du. 3 és 7) – Szo, jövő Szo: Színházikó gyerekeknek (du. 3, jövő Szo: du. 4), Az út, avagy Svejk (Klubszínház, éjjel fél 11) – V: Grim(m)aszok (du. 3) – H: Virtuális valóság (7) – K: Gyöngyöző cián (Klubszínház, este 9) – Jövő Szo: Pannónia dicsérete (du. 4 és 7)

Mikroszkóp Színpad: Szo: Körmendikabaré (fél 8) – V: Én vagyok a hunyó! (fél 8) – Sze, Cs, P: Kiskegyed kabaré (fél 8) – Jövő Szo: Zsarukabaré (fél 8)

Nemzeti Színház: Szo: My Fair Lady (du. 3) – V, K: Szent Péter esernyője (du. 3, K: 7) – Sze, Cs: A nagymama (7) – P, jövő Szo: A Csodaszarvas (Gellért bérl. 2. ea., 7, jövő Szo: Mészáros bérl. 1. ea., du. 3)

Várszínház: Szo: A tanítónő (du. 3) – V, Sze: A főnyeremény (de. 11, Sze: 7) – H: Tündöklő Jeromos (7) – Cs: Bánk bán (7) – P, jövő Szo: Leláncolt Prométheusz – Médeia (7, jövő Szo: du. 3)

– a refektóriumban: Szo, Sze: Oszlopos Simeon (fél 8) – V: Az úr katonái (fél 8) – H, jövő Szo: Kávécsarnok – Ők tudják, mi a szerelem (fél 8) – Cs: Kutyu idők (fél 8)

Ódry Színpad: Szo, V: Véletlen és szerelem játéka – Viharos éjszaka (du. 3) – Szo: Patkányok (7) – K: Tribádok éjszakája (7) – Jövő Szo: Veszedelmes viszonyok (du. 3), Haramiák (7)

Pinceszínház: Szo, P, jövő Szo: Papagájok (du. 3, P: este 8) – Szo: Komédia az asszonyokról, akik... (7) – H: Beszélgetés-minták (7) – Sze: Pán Péter (du. 3) – Cs: Örökkön él a szerelem (7) – Jövő Szo: Dandin György (7)

Radnóti Színház: Szo, H, jövő Szo: Hajmeresztő (7) – V, Sze: A jó tündér (7) – K: Háztűznéző (7) – Sze: A jó tündér (7) – Cs: Ványa bácsi (7) – P: Nem félünk a farkastól (7)

R.S.9. Stúdiószínház: Szo: Dybuk (8) – V: Micimackó (de. 11) – Cs, P, jövő Szo: A hegyek óriásai (8)

Ruttkai Éva Színház: Szo: Gázláng (7) – V: Hamupipőke (de. 10) – V, H, K: A kaktusz virága (du. 3, H, K: 7) – P, jövő Szo: Hippolyt a lakáj (7)

– Színpad-szín: Cs: A kurvapecér 1–2. rész (este 8 és fél 10)

– Stúdió „K": Szo: Endgame (a Foxy Dils vdj., 7) – V: Grimm-mese (7) – Cs: Zách Klára (7) – P, jövő Szo: Jacques vagy a behódolás (7)

Térszínház: K, Sze: Változat Ödipuszra (7) – Cs, P: Antigoné (7)

Thália Társaság (a Magyar Honvédség Műv. Házában): H, K: Tartuffe (7) – P, jövő Szo: Szerelem a Krímben (7)

– a Fészek Művészklubban: V, H: A székek (7) – Sze, Cs: Redl (7) – Jövő Szo: Szegény Dániel (7)

Új Színház: Szo, K, Cs: Hamlet (7) – Sze: Jó embert keresünk (7) – Jövő Szo: Vérnász (7)

– a kamarateremben: Jövő Szo: A világjobbító (du. fél 5)

Újpest Színház: Szo, jövő Szo: Enyhítő körülmény (du. 4)

Újpesti Kamaraszínház: Jövő Szo: Paudits Béla előadóestje (du. 4)

Vidám Színpad: Szo, V: Bécsi gyors (7) – Sze: Család ellen nincs orvosság (7) – Cs: Második nekifutás (7) – P, jövő Szo: Pénz áll a házhoz (7, P: bemutató)

– a Kis Színházban: Jövő Szo: Ravasz asszony (fél 8)

Vígszínház: Szo: Mágnás Miska (7) – V, K: Svejk (Ruttkai bérl. 1. ea., K: Bródy bérl. 3. ea., 7) – Sze: A padlás (7) – Cs: Össztánc (7) – P: Háború és béke (7) – Jövő Szo: West Side Story (7)

– a Házi Színpadon: Szo: Búcsúszimfónia (fél 8) – H: Faust (fél 8)

Pesti Színház: Szo: A legyező (7) – V, P: A dzsungel könyve (de. 11, P: 7) – V, K: Colombe (VII. bérl. 2. ea., K: II. bérl. 3. ea., 7) – H: Trisztán és Izolda (7) – Sze: Dühöngő ifjúság (7) – Cs: Mesterkurzus (XII. bérl. 3. ea., 7) – Jövő Szo: Dandin György (XIV. bérl. 2. ea., 7)

Budapest Bábszínház: Szo: A dzsungel könyve (de. fél 11 és du. 4) – V, Cs, P: Misi mókus vándorúton (de. fél 11, Cs, P: de. 10) – H, K: Második nekifutás (7, K: 8) – K, Sze: Minden egér szereti a sajtot (de. 10) – Jövő Szo: Hamupipőke (de. fél 11)

– a Játszó-téren: V, K: A varázsfuvola (du. fél 3, K: du. 3) – Cs, P, jövő Szo: Szent Sebestyén vértanúsága (7)

Budapesti Gyermekszínház (a Marczibányi téri Műv. Központban): K, Cs: Az ördög három aranyhajszála (du. 3)

Józsefvárosi Klub: V: Méta tánchác (7)

Józsefvárosi Pódium: H: Május (a Pódium Színkör ea., fél 8) – Cs: Étellift (az Új Reneszánsz Színház ea., fél 8)

Óbudai Társaskör: Szo: Zeneóra; Körmendi Klára és a Festetics vonósnégyes hangversenye (du. 6) – H: Line Ildikó és Baranyay László estje (7) – P: A Budapest Ragtime Band koncertje (7)

Zeneakadémia: Szo: Forrás estek; Horgas Eszter, Vigh Andrea és Gulyás Dénes hangversenye (fél 8) – Sze: Hangverseny a magyar kultúra napján – km. Lantos István, a Magyar Állami Énekkar és a Honvéd együttes férfikara (fél 8)

Egyenlő esélyek?

Szegény Mihail *Botvinnik* azért is fejezte be csalódottan földi pályáját, mert nem tudta megvalósítani több évtizedig dédelgetett elképzelését, hogy létrehozza a legjobb királyos játékosok észjárása szerint működő számítógépes sakkprogramot. Ha a műszaki tudományokban nagydoktor exvilágbajnok nem is érhette meg, hogy tervei nyomán elkészül az eszményi elektronikus sakkozó, tanúja lehetett, hogy hazájában – kísérleti jelleggel – gyakorlati célra – villamos erőművek karbantartásának ütemezésére – alkalmazzák azt a feladatmegoldó módszert, amelyet *Pionyer-5* sakkprogramjához dolgozott ki. Míg néhány esztendeje más országokból is érkeztek hírek arról, hogy a sakkalgoritmus felhasználása a mesterséges intelligencia fejlesztésének kitüntetett terepe, a tudományos haladás egyik rejtett tartaléka, az utóbbi időben meglehetősen egyhangú kép tárul elénk. A gyártó cégek és a kutatóintézetek abban versengenek egymással, hogy melyikük képes erősebben sakkozó szerkezetekkel a nagyközönség elé állni. Miközben százezer számra kerülnek forgalomba ilyen masinák, és szorongatják a mesteri szintű sakkozókat is, az előállítók látványos rendezvényekkel, olykor szponzori tevékenységgel reklámozzák portékáikat. Néhány évig a nagy teljesítményű Pentium processzorokat piacra dobó Intel cég támogatta a hivatásos sakkozók szervezetét, a PCA-t, tavaly a vetélytárs multinacionális társaság, az IBM nyerte meg partnerül Garri *Kaszparov* profi világbajnokot (vagy Kaszparov az IBM-et). Noha a csúcsteljesítményű sakkprogram és a világelső szellemi tornász első hagyományos gondolkodási idejű páros mérkőzésén az ember diadalmaskodott 4:2 arányban, a New York közelében lévő Watson kutatóközpontban bőszen készülnek a visszavágóra. Az idei májusra, a Broadwayre kitűzött revans szervezői az előző összecsapás félmillió dolláros díjalapja helyett egymillió egyszázezer dollárt szándékoznak felosztani a párharc győztese és vesztese között. Más cégek vagy személyek is beruháznak, igaz, jóval szerényebben – hasonló célokra. Nem lehet olcsó mulatság az a népes találkozó, amelynek folyton növekvő költségeit egy jó évtizede állja a hollandiai AEGON biztosítótársaság, és nyilván nem ült le ingyen az Alekszandr *Beljavszkij* vezette szlovén válogatott sem a közelmúltban Bledben, hogy kétfordulós rapid mérkőzésen akasszon tengelyt a Fritz4 programmal. Mellesleg mindkét találkozót fölényesen nyerte az elektronikai ágazat.

Vajon hogy végződnének azok az öszecsapások, amelyek számlálját olyan valakik állnák, akik szívügyüknek tartják, hogy a „fehérje alapú" játékos ne maradjon szégyenben a dobozolt áramkörökkel szemben, s akik ennek megfelelően választanák ki a játékosokat, egyeznének meg a játékszabályokban, sőt, netalán külön felkészüléshez a feltételeket is biztosítanának védenceiknek?

*

Hágában a 11. alkalommal mérték össze erejüket az AEGON biztosítótársaság rendezésében sakkozók és sakkszámítógépek. Az 50 táblán folyó találkozón, amelyen minden páros 6 játszmát váltott, a komputerek 137,5:62,5 arányú győzelmet arattak. A viadalon részt vevő 9 nagymester közül egyedül Hans *Ree* maradt alul szilíciumagyú ellenfelével szemben, a többek (Yasser *Seirawan*, John *van der Wiel*, Rafael *Vaganjan*, Jonathan *Speelman*, Roberto *Cifuentes*, Larry *Christiansen*, David *Bronstejn* és Yona *Kosashvili* több pontot gyűjtöttek, mint elektronikus partnereik. Míg ők a lehetséges egységek 77 százalékát megszerezték, a 8 nemzetközi mester 55 százalékos mérleggel zárt, a 33 amatőr játékos viszont megsemmisítő arányban alulmaradt: 198 játszmából csupán 60 pontot ért el. A *Die Schachwoche* beszámolójából kiderül, hogy a partikra mind az emberek, mind a gépek másfél-másfél óra gondolkodási időt kaptak, és a Fischer-féle óra lépésenként 20 másodperccel toldotta meg a küzdőfelek időkészletét.

VAGANJAN–CENTAUR

1. Hf3 d5 2. g3 c6 3. Fg2 Hf6 4. 0-0 Ff5 5. d3 h6 6. Hbd2 e6 7. Ve1 Fh7 8. e4 Fe7 9. He5 Hbd7 10. Hd7 Hd7 11. f4 0-0 12. Kh1 a5 13. g4 a4 14. a3 Fh4 15. Ve2 de4 16. de4 Hc5 17. Hc4 b5 18. He5 Vc7 19. g5! (az örmény nagymester mély pozíciós gyalogáldozattal nyit teret futóinak) **Fg5** (19-, hg5 20. Hf3 f5 20. Hh4 gh4 21. e5 He4 22. Fe3, majd Bg1 – Fe4 és bástyakettőzés a g-vonalon) **20. fg5 Ve5 21. Ff4 Vb2 22. Fd6 Vc3 23. gh6** (a minőségnyerésél többre becsüli a támadást) **Bfd8 24. Bad1 Fg6 25. hg7 Kg7 26. e5 Kh6 27. Vf2 He4 28. Vh4+ Kg7 29. Fe4 Kg8** (úgy látszik, nem mindegyik gép tudja, hogy mikor kell feladni a játszmát) **30. Fg6 fg6 31. Vf6 Vc2 32. Ve6+ Kh8 33. Bd4 sötét feladta (1:0).**

BRONSTEJN–MEPHISTO GENIUS

1. d4 d5 2. Fg5 c6 3. e3 Vb6 4. Vc1 Ff5 5. Hf3 Hd7 6. Hbd2 Hgf6 7. c4 e6 8. c5 Vc7 9. b4 Fe7 10. Hb3 0-0 11. Ff4 Vd8 12. h3 Hh5 13. Fh2 Fg6 14. Fe2 Hhf6 15. 0-0 He4 16. Ha5 Vc8 17. b5 Fd8 18. bc6 bc6 19. Va3 Fh5 20. g4 Fg6 21. Bab1 Hg5 22. Bb2!? (egy kis lélektan) **Hh3+ 23. Kg2 Hg5 24. Hg5 Fg5 25. Fd6 Be8 26. Va4 Hb8 27. Fb8 Bb8 28. Bb8 Vb8 29. Hc6 Vc7 30. f4 Bc8 31. He5 Fe4+ 32. Ff3 Ff3+ 33. Kf3 Ff6 34. Hd3 g5 35. Bb1 gf4 36. Hf4 Fg5 37. Vb5 Bd8 38. Vb7 Bc8 39. Vc7 Bc7 40. Bb8+ Kg7 41. Hh5+ Kh6 42. a4 f5 43. Be8 Bc6 44. Hf4!** (gyalogáldozattal nyerő bástyavégjátékra bonyolít le) **Ff4 45. Kf4 fg4 46. Bg8! Ba6 47. Bg4 Ba4 48. Ke5 Ba6 49. Kf6 Kh5 50. Bg1 h6 51. Bc1 Bc6 52. Ke7 sötét feladta (1:0).**

CHRISTIANSEN–CHESSICA

1. d4 e6 2. Hf3 Hf6 3. g3 b6 4. Fg2 Fb7 5. 0-0 c5 6. c4 cd4 7. Vd4 d5 8. cd5 Vd5 9. Hc3 Vd4 10. Hd4 Fg2 11. Kg2 a6 12. Bd1 Hbd7 13. Fg5 h6 14. Ff6 Hf6 15. Bac1 Fe7 16. Ha4 Fd8 17. Hc6 Fc7 18. Hb8! Hd5 (18-, 0-0 19. Hd7! Hd7 20. Bc7) **19. e4 Bb8 20. ed5 Fe5 21. de6 fe6 22. Be1 Fd4 23. Be6+ Kf7 24. Bd6 Bhd8 25. Bc7+ Kf8 26. Bcd7 Ke8 27. Bd8+ Bd8 28. Bd8+ Kd8 29. f4 Kd7 30. Kf3 Kc6 31. Ke4 Ff6 32. g4 b5 33. Hc3 a5 34. Kd3 a4 35. b3 a3 36. He4 Fd8 37. f5 Kd5 38. Hg3 Fc7 39. Hh5 Fe5 40. h4 Fb2 41. Ke3 Kd6 42. Ke4 Fe5 43. g5 Fb2 44. Hg7 Fg7 45. f6 Ff6** (45-, Fh8 46. Kf5) **46. gf6 Ke6 47. Kd4 Kf6 48. Kc5 Kf5 49. Kb5 h5 50. b4 Kg4 51. Kc5 sötét feladta (1:0).**

Szilágyi Péter

Galériák, jégvirággal

Az a fránya magyar nyelv! – parafrazeálhatnánk a német nyelv útvesztőiben bolyongó Mark *Twain* elbeszélésének címét, ha a folytatást is bírnánk olyan szellemes szócsavarásokkal, mint az író. Az azonban, hogy a budapesti művészeti életet ösztöndíjjal tanulmányozó amerikai szobrász, Barry *Parker* úgy írt beszámolót a magyar galériák életéről, hogy az *Óbudai Társaskör Galériát* Tulajdonos Galériának keresztelte át (mert hát ez a szövegsor is szerepel a *Budapesti Galériák* című kétnyelvű kiadványban) inkább tragikomikus, mintsem szellemes fordulatnak nevezhető. Azt is mondhatnánk persze, ez legyen a legnagyobb baj: ha sikeres évet zártak volna a *kortárs* művészettel foglalkozó magyar galériák, ám legyen! A külföldiek számára fránya, beugrató ugyan a magyar nyelv, a lényeg az, hogy a művek elfogadtatják magukat. Márpedig, ahogyan a nagy galériás, Henry *Kahnweiler* mondta: a mű iránti elkötelezettség a vásárlással kezdődik. A vásárlással, amely, ha megfelelő gyakorisággal ismétlődik, az egyik oldalon virágzó kortárs műkereskedelmet, a másikon szépen formálódó magángyűjteményeket jelent, e fentiekből következően intenzíven dolgozó művésztársadalmat, s persze a jövőben szépen gyarapodó múzeumokat is, hiszen a múltban is szinte minden fontos gyűjtemény előbb-utóbb a múzeum megszentelt falai közé került.

A néhány hete megnyílt *Kortárs Művészeti Múzeum* anyagában azonban csak három olyan művet találunk, amelyeket kortárs művészettel foglalkozó budapesti galéria – a *Galéria 56*, s a *Várfok* – adományozott a múzeumnak. S hogy van-e virágzás? Legfeljebb jégből, az ablaküvegen. Hiába közölt például szép összeállítást a tavaly kiadott kis kötet a budapesti galériákról, a legtöbb közülük önkormányzati vagy éppen nonprofit intézmény, s ha rendez is színvonalas kiállításokat, műkereskedelmi szerepe elhanyagolható. Ráadásul éppen a színvonalas programot vállalók közül zárt be több is a kiadvány megjelenése óta (*No. 5., Roczkov*), változtatott helyet (*Éri, Körmendi*), azt pedig, hogy az itthon színvonalasnak nevezhető program nemzetközi összehasonlításban mit ér, egyrészt az érzékelteti, hogy a *kölni Kunstmessére* jelentkező magyar kortárs galériák nagyobb része (az *Erdészt* és a *Pandorát* kivéve) könnyűnek találtatott, másrészt az, hogy az egyéb európai jelentős műkereskedelmi vásárokon (Bázel, Párizs, Bécs) egyetlen magyar intézménnyel sem találkoztunk 1996-ban.

Elképzelhető természetesen, hogy vannak olyan információk, amelyek rejtve maradnak a sajtó előtt. A rejtettség annál inkább sajnálatos lenne, mert titkos műkereskedelemnek presztízse aligha lehet. Márpedig, ha van kulcskérdés a kortárs magyar galériák számára az az, hogy hogyan teremthetnék meg a mű és ezzel persze önmaguk széles körű társadalmi presztízsét. Az igaz, hogy az elviselhetetlen adórendszer mindenkit arra szorít, hogy hírverés és persze a vételár megjelenése nélkül adja-vegye a műveket, az viszont kevéssé érthető, hogy miért nem használták ki például a kortárs magyar galériák azt a sajtónyilvánosságot, amelyet az Európai Galériások Szövetsége vezetőinek budapesti látogatása jelentett volna a Kortárs Múzeum megnyitásakor – ha egyáltalán lehetővé teszik, hogy a sajtó a vendégekkel találkozzék.

Ami pedig a kortárs művészet budapesti seregszemléjét illeti, úgy tűnik, véglegessé vált a szakadás a két rendező, az *Art Expo Alapítvány* és az utóbbi években a rendezvénynek helyszínt biztosító *Hungexpo* között. A vásár mindazonáltal nem marad el, sőt kettő is lesz belőle: az elsőt az alapítvány tavasszal rendezi a Műcsarnokban, a másik a vásárvárosban lesz ősszel. Utóbbiról bővebbet nem tudunk, az előbbiről is csak annyit, hogy „kísérletképpen" csak magyar résztvevőkkel rendezik meg. Ehhez csak annyit, hogy a számottevőbb magyar galériások már a tavalyi, „nemzetközi" expo hatókörét is túl kicsinek tartották, s éppen ezért értelmetlennek a következő évi részvételt. Arról, hogy kik jelentkeztek a műcsarnoki expóra, a rendezvény előtt két hónappal még semmi hír, noha ilyenkor már azt is pontosan illene tudni, hogy a verniszázson mi lesz a pontos napirend.

P. Szabó Ernő

A rovatot szerkeszti: Hajdú Éva

A Műcsarnok meghívja Önt

URBÁN TAMÁS

fotókiállítására

A RÁCSON TÚL

riport a magyarországi börtönökről

A kiállítást megnyitja:
dr. **Tari Ferenc** ezredes
a Büntetésvégrehajtás
Országos Parancsnokának
általános helyettese
1989. január 27-én, 17 órakor

ERNST MÚZEUM
Budapest, Nagymező utca 8.

A kiállítás megtekinthető 1989. február 19-ig,
hétfő kivételével 10—18 óra között.

Urbán Tamás fotós

Urbán Tamás 1

Az Első kiállitás képei c. tárlaton szerepelt a Munkásmozgalmi Muzeumban.

Magyar Hirlap 1978-214-8

Urbán Tamás 2

Csak tisztelettel szólhatunk *Urbán Tamásnak*, az *Üzenet* című sorozatáról, amely a veszélyeztetett környezetben élő, a bűnözéshez sodródó fiatalok világáról szólt — nem „sopánkodva", hanem felelősséggel és emberséggel.

Magyar Hirlap 1978-214-8

Hegyi:Az Első kiállitás képei

Urbán Tamás

A Sportcsarnokban az Omega egyiettes koncertet adott, a bevételt új iskolai könyvtárak alapítását szolgálja.

– : Ifjúság
Tiltár, 1976. ~~[illegible]~~ febr. 24 – 7 oldal.

U rbán Tamás

az aszódi fiunevelő otthonban állitott ki

Népmüvelés 1976/2/42

Urbán Tamás

A Fényes Adolf Teremben 1983. aug. 21. - ig látható a Szociofotó V. Gyász c. kiállítás, melynek rendezői: Gera Mihály, Tímár Péter és Urbán Tamás.

Műcsarnok és Kamaratermei, 1983. augusztus.

Urbán Tamás

SZOT ösztöndíj 85-86

Magyar Nemzet 1985. VII. 5.

Urbán Tamás

fotóművész

SZOT ösztöndíj 1985-86

Ujpesten 1985. VII. 5.

URBÁN László (fotó)

Fotómüvészet, 1985/3.sz cimlap

Szülés (részlet a sorozatból)

kívül álló körülmények, amelyek felett, sajnos, nincsen hatalmunk, összeesküdtek volna e fényképek ellen, s azt kívánnák gonoszságukban, hogy azok mielőbb vesszenek a feledés homályába. E tiszavirág életű fényképek sorsa ugyanis csupán annyi, hogy megszületnek, majd miután a képeslapok nem kíváncsiak rájuk, a legjobb esetben egy vagy több kiállításon szerepelnek, amely kiállítások, valószínűleg a sors kiszámíthatatlan akaratából, általában a megszokottnál rövidebb ideig látogathatók, aztán a fényképeket leszedik a falról, és máris eltűntek a szem elől. E perctől kezdve emlékkép válik belőlük, s úgy élnek tovább, egészen addig, amíg akad valaki is, aki még emlékszik rájuk.

Méltatlan sorsuk képtelenségére hadd világítsak rá egy hasonlattal. Képzeljék csak el, hogy az író legszebb versét, novelláját, vagy éppen regényét, csupán egyszer, egyetlenegy alkalommal olvasnák fel. Igaz, akkor a legkitűnőbb színész olvasná fel, nagyszerű körülmények között, hatalmas közönség előtt, óriási sikerrel. Azzal azután kész is lenne a dolog. Azt a művet, legyen az vers, novella, vagy éppen regény, legyen az író legszebb alkotása, soha többé, sehol nem hallhatná, nem olvashatná senki sem. Esetünkben ugyanis hozzávetőlegesen erről a képtelen helyzetről van szó. Ha valaki most azt hiszi, hogy sohasem hallott, vadonatúj megállapításokat fogalmaztam meg, ki kell őt ábrándítanom: hányszor és hányan írtuk már meg a sajtófotó érdemtelenül mostoha sorsát! Hány és hány magyar fotóriporterrel megtörtént már az, ami most a szemünk láttára történik Urbán Tamással. Hányan voltak akik tették a dolgukat: készítették megszállottan a jelentős fotóriportokat, amelyekre lapjuk nem tartott igényt, amelyekre egyetlen képeslap sem tartott igényt, s amelyek jó, ha kiállításokon szerepelhettek, évekkel születésük után, majd gyorsan eltűntek az archívumok süllyesztőjében. Hány fotóriporter panaszolta már fel, hogy mindenre kíváncsiak vele kapcsolatban, csupán arra nem, amiért él: a műveire, a fotóriportjaira, amelyekben valami jelentős dologról mondta el a véleményét.

Ha annyiszor szóba került már ez az áldatlan

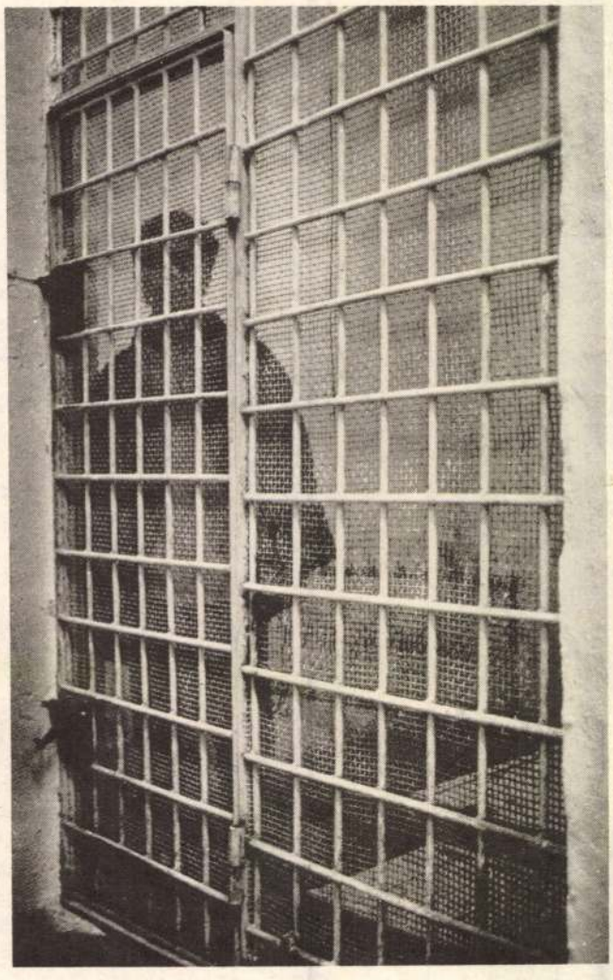

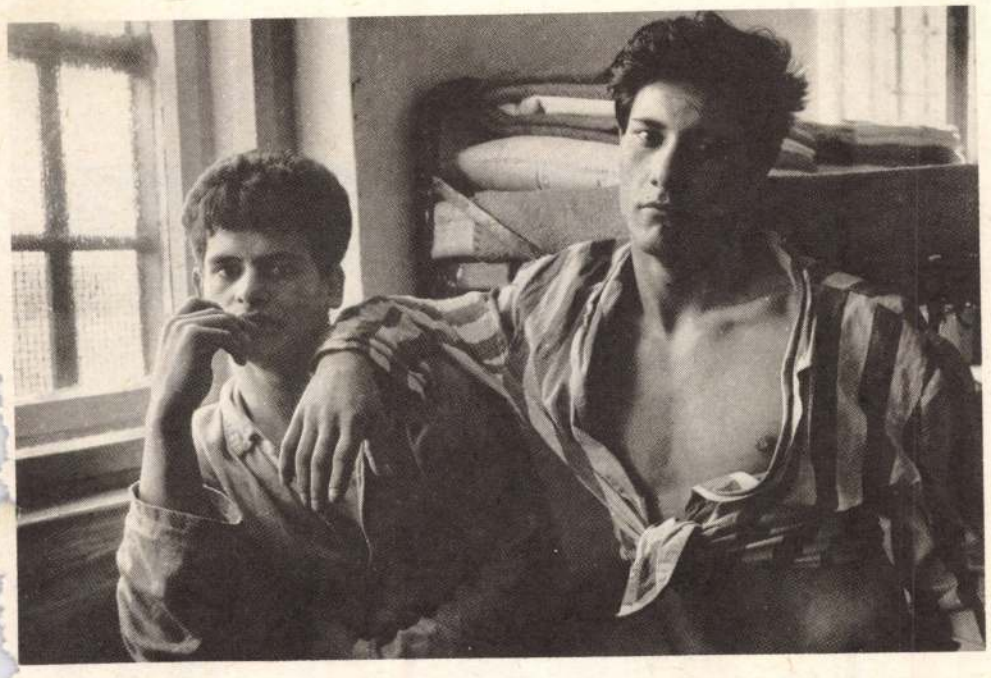

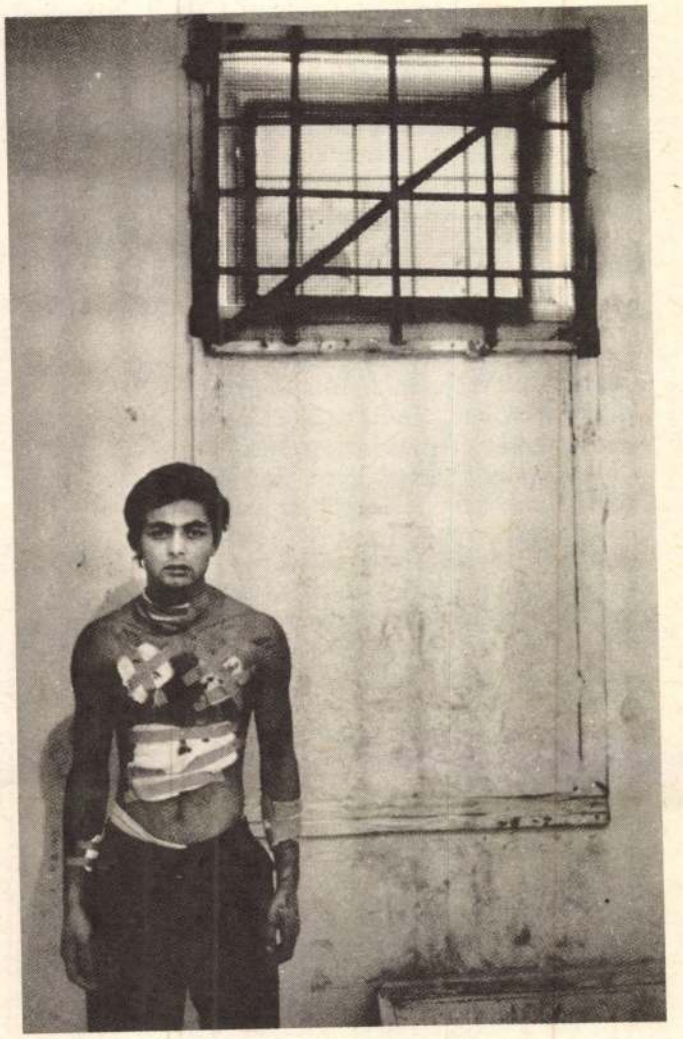

Börtön (részlet a sorozatból)

állapot, akkor talán el sem kellene mondani
még egyszer, gondolhatják.
Így igaz. Csakhogy
most nem a múltról van szó, hanem a jelenről,
itt még nem dőlt el semmi, nem késett
el a segítség. Ezért tartom Urbán esetét
példaértékűnek. Ezért is érdemes
részletesebben fölmérni, mit végzett eddig,
elemezni az arra érdemes műveit, megrajzolni
pályája ívét.

Elöljáróban, az egyszerűség kedvéért,
válasszuk két csoportra Urbán eddig nap-
világot látott munkáit. Az egyik csoportba
sorolva azokat a fényképeit, amelyek
a lapokban megjelentek; rögtön hozzáfűzve:
bármily meglepően is hangzik, az a szomorú
valóság, hogy ezek a gyengébbek. Döntő
többségük ugyanis a lapok napi igényeit
kiszolgálva született. Így azután nem időálló
fényképek, csupán kérészéletű érdekességek
voltak, némelyik pedig még az sem. Apró
munkákról van szó: hírképekről, könnyed
riportokról, illusztrációkról, amelyekből
tizenkettő egy tucat. Azon túl, hogy
megemlítjük, nem is kell velük tovább
törődnünk, hiszen a szerző sem tartja
számon őket, sőt, ha lehetne, legszívesebben
örökre elfeledkezne róluk, a kényszer szülte
valamennyit.

Ám, ha már szóba kerültek, akkor nem
mehetek el megjegyzés nélkül egy szembetűnő
furcsaság mellett. Ugyanis éppen e fényképek
kapcsán merült fel bennem a kérdés: vajon
miért van az, hogy a magyar képeslapoknál
nagyon gyakran a legjobb fotóriporterekre
bízzák ezeket a jelentéktelen feladatokat,
amelyek nagyon jó alkalmat kínálnának
a fiatalabbaknak ahhoz, hogy gyakorlatot
szerezzenek? S ami ezzel szorosan összefügg:
miért nem kaphatnak a vezető fotóriporterek
tudásuknak megfelelő feladatot? Mondjuk,
olyan feladatot, amilyent egy újságíró kap?
Ők is dolgoznának rajta egy-két hetet, s talán
még érdekesebb is lenne a munkájuk, mint
némely írott riport. Még senki sem gondolt
arra, hogy André Kertész, Capa, Munkácsi,
Balogh Rudolf, Escher, Reismann János méltó
utódaival dolgozik egy szerkesztőségben?
Olyan emberekkel, akik már számtalanszor

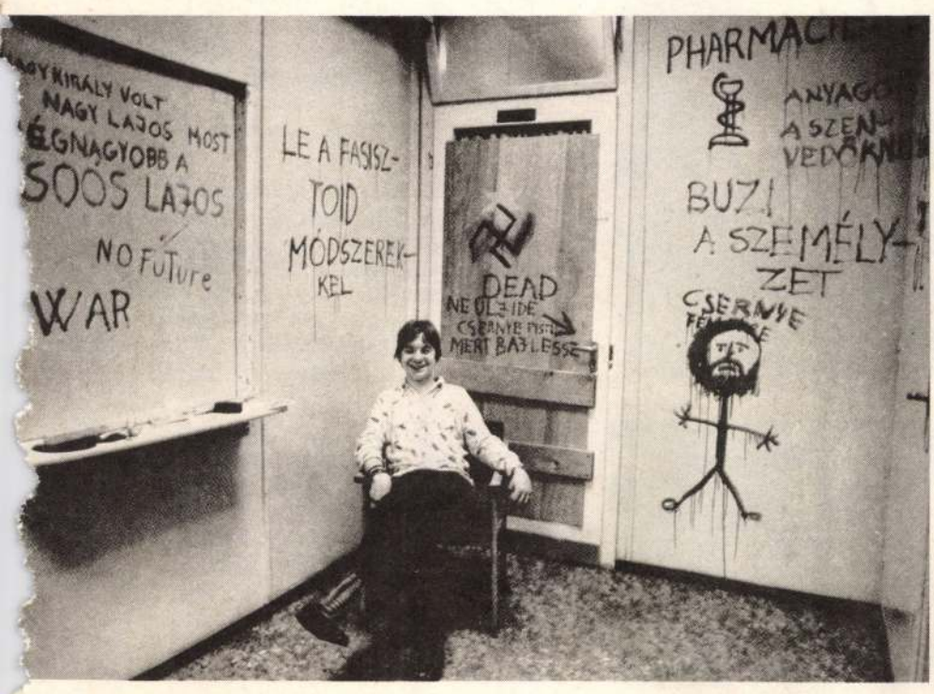

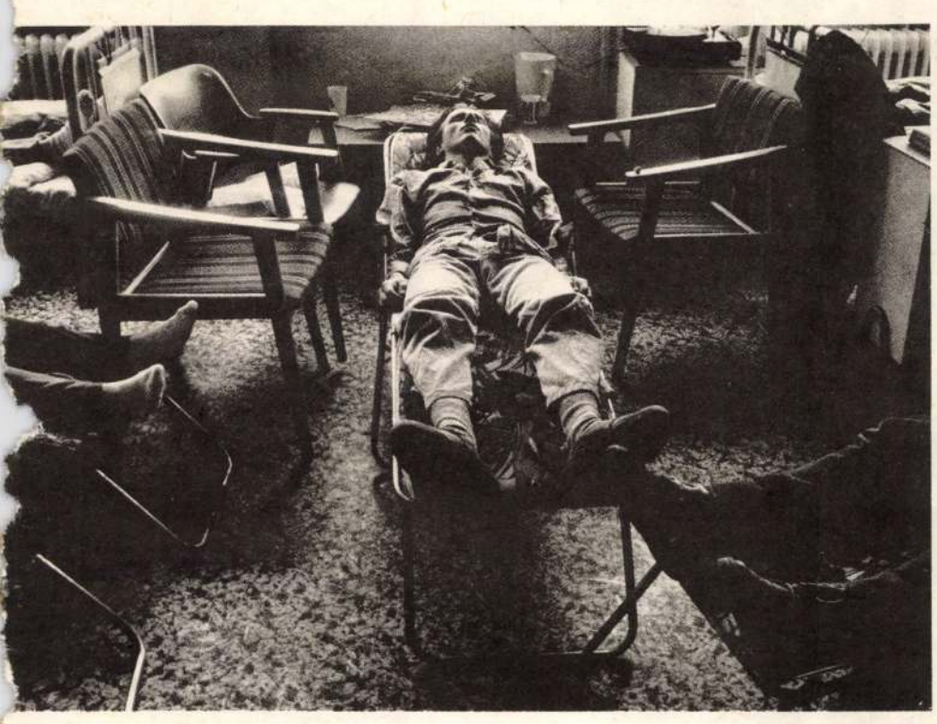

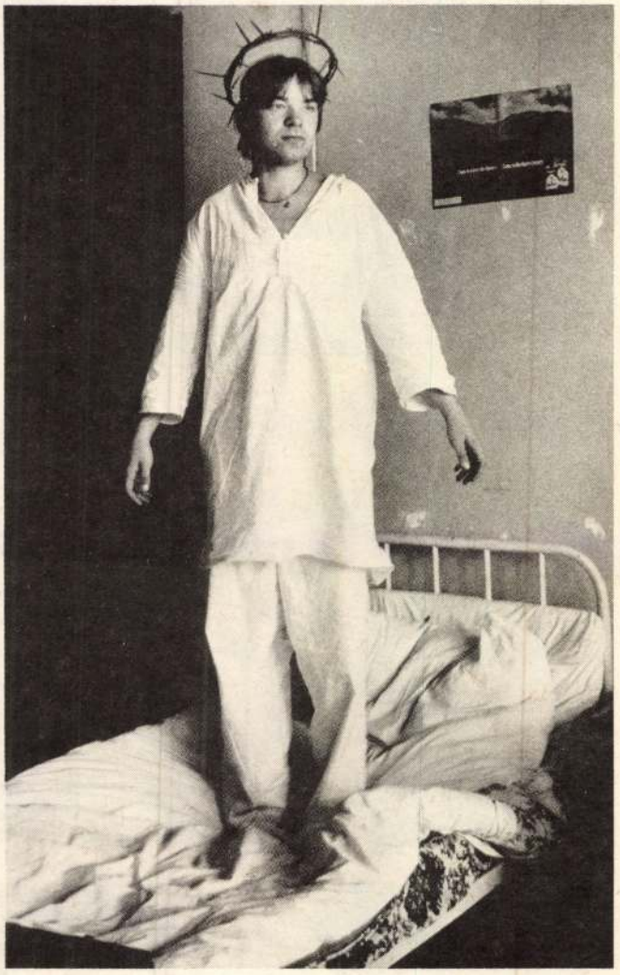

Kábítószeresek (részlet a sorozatból)

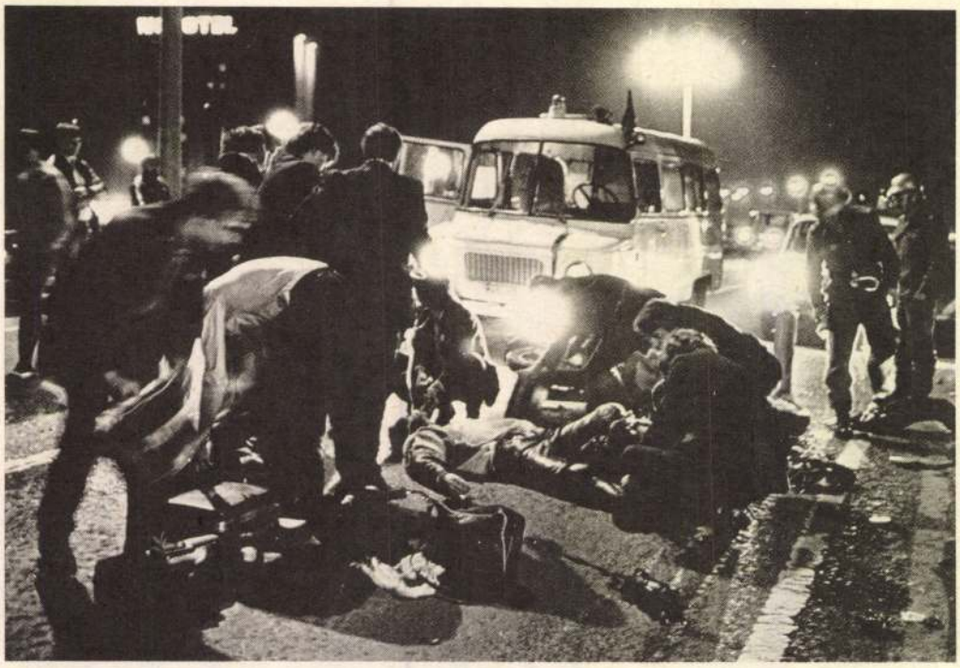

Baleset (részlet a sorozatból)

bizonyították tudásukat, akiknek nem is egy kiállítását csodálhattuk már meg; s az ott látott fényképek mindenkit meggyőzhetnek arról: van önálló véleményük, s így hozzá tudnának szólni annál jelentősebb kérdésekhez is, mint az, hogy „mi újság a strandokon?", vagy az, hogy „ki lett a bálkirálynő Füreden?" Muszáj velük faragtatnunk a széklábakat? Valóban nincsen más megoldás? Vajon elképzelhető-e, hogy a Stern, az Epoca, a Geo vagy bármely más képes magazin elismert fotóriportert bízna meg azzal, például, hogy fényképezze le a kerületi rajzverseny győztesét? Esetleg a csőtörést a szomszéd utcában? Attól tartok, nem is értenék, miről is beszélek.

Mielőtt még messzebb kalandoznánk, térjünk vissza Urbán Tamáshoz, akinek, szerencsénkre, volt és még van energiája ahhoz, hogy a napi szék láb-faragás mellett fölfedezésszámba menő fotóriportokat készítsen, izgalmas, időszerű kérdéseket feszegetve, azokra megoldást keresve. Műveinek második csoportjába ezeket sorolom, s róluk érdemes részletesebben is szólni.

Aki ismeri Urbán Tamást, tudhatja, szerencsés riporteri alkat. Elsőrangú szakmai képzettsége mellett higgadt, kitartó, megbízható ember; jó kapcsolatteremtő, ami nélkül az általa választott helyszíneken meg sem tudna mozdulni; s ami talán a legfontosabb: addig nem nyugszik, amíg a lényegig nem jut el. Ehhez persze azt is tudni kell, hogy adott esetben mi a lényeg. Ezt pedig csak lelkiismeretes felkészüléssel tudhatta meg. Urbán a leckét jól megtanulta: az alapos felkészüléshez mind a mai napig ragaszkodik. Ám akkor még, midőn az első fotóriportjait készítette az őt érdeklő kérdésekről, az ifjonti lelkesedés odáig vitte a felkészülésben, hogy egy-egy riportja esetében nemcsak a helyszínnel, az ottani körülményekkel, a szereplőkkel ismerkedett meg, hanem azt is tudta jó előre, hogy mi lesz, minek kell lennie majd a fényképen. Ezek a riportjai (például a *Motorosok;* a *Rekviem;* az *Angyalcsinálás*) kissé szenvedtek is ettől az alaposságtól.

Bármilyen feszes szerkezetű, lényegbevágó munkák, bármennyire eredeti is a megfogalmazásuk, azt nem tudják feledtetni, hogy hiányzik belőlük a felfedezés pillanatának fényképen átsütő izgalma. Ugyanakkor az vitathatatlan, hogy e képsorok többségükben szép — helyenként talán már túl szép —, hibátlan szerkezetű, világosan tagolt fényképekből állnak. Csupán az a kérdés, vajon jót tett e a fényképeknek a tulságos kiegyensúlyozottság? Figyelemre méltó tulajdonságuk e kezdeti riportoknak az is, hogy tömörségükben, összefogottságukban főleg közlésre alkalmasak, elemzésre nem; éppen ezért az esetek többségében kijelentenek és nem mérlegelnek. Az pedig, hogy állandóan érződik rajtuk a kicsit erőszakos oktató, nevelő, jobbító szándék, úgy hiszem, Urbán jellegzetes vonása, mivel szinte valamennyi művében felfedezhető; ha sikerülne levetkőznie vagy legalább tompítania, akkor bizony felesleges tehertől szabadulna meg.

Az igazi sikert Urbán számára az időrendben ezután következő két hosszabb riportja (a *Bekerített karácsony* és főleg az *Üzenet*)

hozta meg. Szakmai sikerről beszélek természetesen, hiszen ezt a két képsort teljes egészében akkor (és talán azóta is) vajmi kevesen láthatták az egyszerű, tárlatlátogató halandók közül, lévén, hogy az egyik egy női börtönben eltöltött karácsonyi ünnapségről számol be, a másik pedig egy javító-nevelő intézet hétköznapjaiba enged bepillantást. Egyik esetben sem titkolva el, hogy büntetésben, a világtól elzártan élni bizony nem könnyű dolog. Hogy az életnek ezt a valóságos szeletét, amely sajnos a kelleténél több embert érint, vajon miért szeretnénk elrejteni a kíváncsi tekintetek elől, azt csak az ég tudja, pedig ha jól belegondolunk, talán még visszatartó ereje is lenne egy őszinte, valósághű beszámolónak. Urbán e két riportjában már szakít a végletes tömörítéssel, sokkal jobban rábízza magát a helyzínen kapott benyomásaira, jobban hisz a szemének, mint az előzetesen megszerzett ismereteinek.

Így mind a két sorozat elemez, részletez, egy-egy emberi arcot, mozdulatot ragad meg, egy-egy helyszínre, helyzetre irányítja a figyelmünket, s így, apró részletekből összerakva mutatja be az egészet. Ennek köszönhető, hogy e két munka mindmáig eleven maradt; a legtöbbet elmondó híradás a börtönök, nevelő intézetek zárt világáról.
Négy évvel ezelőtt, 1981-ben kapta Urbán az első megbízást az Értelmiségi Fiatalok Tanácsától, hogy az Egészségügyi Világnap alkalmából készítsen egy kiállítást a dohányzás ellen. Ez a feladat kétségtelenül nagy erőpróba volt a számára, s ha részeredményeket — néhány kitűnően sikerült felvételt — hozott is, egészében nem sikerült megvalósítania. Nem az eszünkre és az érzelmeinkre egyaránt ható, mozgósító erejű riportsorozat született, hanem egy oktató célzatú felhívás a dohányzás ártalmasságára. Valljuk be őszintén: ez a felhívás bizony kicsit unalmasra sikerült. Ám azt, hogy nem volt hiábavaló munka, hogy Urbán okult az elkövetett hibákból, a következő két évben már bizonyította. Újabb kiállításain, amelyeket ismét az Egészségügyi Világnap alkalmából, annak jelmondatához kapcsolódva készített el, s amelyeket ennek megfelelően ismét a felnövekvő nemzedéket sújtó bajoknak, betegségeknek szentelt, már hamisítatlan riportokat láthattunk; szívszorító, kegyetlenül őszinte fényképekkel, a valóság olyan pillanataival, amelyekről addig csak olvashattunk, ami korántsem egyenértékű a látvány felkavaró erejével. Az öngyilkos kisfiú, az ő és a hozzá hasonlók életéért küzdő orvosok munkája, a szipózó sihederek, az alkoholtól magatehetetlen kamaszok látványa remélhetőleg nemcsak a felnőttek körében értel el a célját: az elrettentést. Ugyanakkor azonban az erőszakosan oktató, nevelő szokásától Urbán nem tudott még teljesen megszabadulni. Még ezeket a remekül sikerült riportfényképeket is igyekezett valamiféle tankönyvszerű rendbe állítani. Néhány helyre pedig közéjük szorított egy-egy gyengébben sikerült képet, mondván: csak azokkal teljes, érthető az ábrázolt folyamat. Mintha sohasem hallott volna a beleérző és képzettársító képességről. S mivel állandóan a teljességet hajszolta, csak arra ügyelt, hogy az ábrázolt jelenség, folyamat, esemény minden részlete meglegyen, közben gyakran megfeledkezett arról, hogy időálló, érvényes fényképeket készítsen.
Ezért sokszor előfordul, hogy fényképeinek agitatív ereje és képi értéke nincs összhangban egymással, az előbbi érvényesül erőteljesebben; a képek pedig csak együtt állják meg a helyüket, önállóan nem.
Az ez év tavaszán megrendezett, újabb kiállításán, amely e témában immáron a negyedik volt, meghökkentő fejlődést tapasztalhatott a néző.
Minőségi változást hozott, hogy csökkent a közvetlen oktatási szándék, és ezzel egyidőben növekedett a remek, emlékezetes élményt jelentő fényképek száma. Emellett bizonyára sokat jelentett az évek folyamán megszerzett gyakorlat is. No meg a témában való, több mint négy éves elmélyülés. És még ki tudja, hogy mi minden. Egy azonban bizonyos: ezzel a kiállítással Urbán Tamás eddigi pályájának csúcsára jutott.
Anélkül, hogy fölsorolnám a kiállítás több mint száz fényképét (mellesleg szólva: valamennyi egy éven belül készült, ami már önmagában is tiszteletet parancsoló tény) vagy ismertetném mindazt, ami látható volt, csupán ki szeretném emelni a munkásszálláson, a börtönben és a kábítószeresek között készült riportokat, valamint a közúti baleset képsorát. Valamennyiről állíthatom, hogy napjaink fotóriporteri teljesítményeinek csúcspontjai; s talán még akkor sem túlzok, ha hozzáteszem: nem csupán Magyarországon jelentenek kimagasló színvonalat.
Azt hiszem, most érkezett el a kellő pillanat, amikor vissza kell kanyarodnom a címbeli kérdéshez, amely a Hamletből származik (II. felvonás, 2. szín).
A színész, aki a dán királyfi kívánságára egy darab részletét adta elő, mély átéléssel, már elvonult. Hamlet pedig, megrendülve a könnyezve ágáló színész látványától, az átélés rejtelmein töpreng s ezenközben mondja e szavakat: „*Mi néki Hecuba, s ő Hecubának, Hogy megsirassa?*"
Megismerkedhettek egy fotóriporterrel, aki évtizede tartó, szívós munkával halad előre, készít egyre jobb riportokat, miközben tudja, hogy munkája, amiért dicsérik, amiért kitüntetik, éppen a képeslapoknak nem kell. Ő persze már azt is tudja, holott még meg sem próbálta, hogy valószínűleg a könyvkiadóknak sem kell a munkája, ami pedig elsősorban azért született, hogy sokszorosítsák, s úgy terjedjen az emberek között. S ha fotóriporterünk körülnéz, azt látja, hogy pályatársai ugyanúgy pórul jártak már régebben vagy éppen most járnak pórul. Azt is tudja, hogy kaphat ő bármilyen magas kitüntetést, elismerhetik munkájának magas színvonalát bárhol és bárkik, nincs ebben az országban egyetlenegy képeslapszerkesztő sem, aki azt mondaná neki: „Nézd, most az egyszer itt van neked hat oldal a lapban, hadd lássuk, mivel töltöd meg? Egy hetet talán kibírunk tárcanovella, ételrecept vagy színészportré nélkül." Ilyen szerkesztő ebben az országban nem él.
Úgy gondolom, okkal teszem fel tehát a kérdést: valóban mi néki Hecuba? Miért csinálja? S ha erre még tudom is a választ (hogy elkötelezettségből), ott van már a kegyetlenebb kérdés: no és meddig? Vajon meddig Hecuba néki Hecuba?

A NAKI-KULTÚRA EMLÉKEI

P. SZABÓ ERNŐ

Sokféle fotót lehet készíteni úgy, hogy mindegyikre azt mondja valaki: „jó" az a kép, s persze, ezen belül a portréfotó is számos megközelítési lehetőséget kínál alkotójának, hogy modelljéről hiteles információkat adjon a nézőnek. De ki is a néző? A portré „milyensége" szempontjából ez az egyszerű kérdés sem mellékes, a megközelítés módját nem kis mértékben meghatározza. Lehet például az elképzelt néző maga a modell, ekkor sem mindegy azonban, hogy fizető megrendelőként kapja meg a képet vagy baráti gesztus eredményeként, hiszen az utóbbi esetleg már magának a fotózás tényének is örül, az előbbi pedig a „pénzéért" eleve vár valamit a képtől. Lehet a néző a kiállítás-látogató, lehet a „szakma", a fotóstársadalom, s persze lehet, hogy a kép majdani nézőjeként, „használójaként" eleve önmagára gondol a fotográfus.

Néhány lehetőséget említettem, de már ezek is igencsak eltérő kapcsolatrendszert feltételeznek a modell-fotográfus-fénykép-közönség viszonylatrendszerében. A modell úgy viselkedik, ahogyan a különböző szempontoktól motivált fotós akarja, s ez akkor is így van, ha a modell látszólag a legtermészetesebb módon lép elénk, fejtartása, mozdulata, ezen túl a képre kerülő tárgyak összessége, a megvilágítás, a képkivágás egyaránt a fotós szándékának megfelelően alakul. Legfeljebb az fordulhat elő, hogy a fényképező a modell természetes környezetét, az adott mozgásrendszert, fényviszonyokat tartja a legtermészetesebbnek, s azokon mit sem változtat. Beállított modell vagy a spontaneitás illúziója — ez a dilemma valószínűleg a kezdetektől máig jellemzi a portréfotózás történetét, s időről időre, valamint az alkotó személyiségétől függően egymást váltogatva került előtérbe valamelyik szempont. Végső soron persze ez a kérdés is eldönthetetlen, hiszen a legművibb környezet sem nélkülözheti a véletlenszerűséget, s a legspontánabbnak tűnő felvételt is manipulálja a fényképész. A világ nem olyan, amilyennek a fénykép mutatja, bár a fotó kétségtelenül igen fontos dolgokat tud elmondani róla, ha...

Ha — „jó". Diane Arbus ugyan azt mondja, hogy a fotográfusnak rossz képeket is kell csinálnia, hiszen „a rossz felvételektől veszel észre valamit, amit még úgy soha nem láttál, s ha még egyszer látod, azonnal ráismersz". A „rossz" kép is lehet tehát „jó", tartogathat olyan mozzanatokat, amelyek érdekesebbé tehetik jól megkomponált képek ezreinél, azt hiszem azonban, az ilyen „jó-rossz" képek csak töredékét jelentik a végképp elrontott, érdektelen felvételeknek. Mindenesetre úgy vélem, hogy Lugo Lászlónak, aki a Liget Galériában *A naki-kultúra emlékei* címmel rendezett kiállítást ez év tavaszán, elsősorban ezek a „jó-rossz" képek jelentik a fotográfiai eszményt. A Dokumentum No. 4-ben (1982-ben) V. C. Buckley: Good Times című könyvéről közölt ismertetésében — közvetett módon — így fogalmazta meg ezt: „...Képei amolyan naplónak is tekinthetők. Többségük nem különösen izgalmas esztétikailag (bár mint Susan Sontag írja, minden fénykép esztétikai értéke az idő múlásával csak növekedni látszik), de annál több bennük az információ, természetesen attól függetlenül is, hogy a képeket magyarázó szövegek kísérik. De egy fénykép mindig is ettől válik izgalmassá, esztétikai minőségétől függetlenül. Tárggyá, amelyen olyan részletek is megfigyelhetők, amelyek az életben nem: egy bemozdult vagy félresodródott figura, a képen látható alakok gesztusai, egymáshoz való viszonyuk: kulturális, emberi kapcsolatok... Képei végső soron amatőr naplóképek..."

Amikor ez az album megjelent (1979-ben), Lugo László körülbelül már egy éve vezette saját naplóját, a könyv legfeljebb saját munkája folytatására ösztönözhette, ahogyan az ugyancsak 1979-ben megjelent Andy Warhol's Exposures című könyv is, amely egyébként más szempontból is kínálja az összehasonlítás lehetőségét: a portréfotókkal megrajzolt világ természetrajzát illetően.

Mindenesetre — visszatérve a „jó-rossz" képek kérdéséhez — Lugó László azok közé a fiatal fotósok közé tartozik, akiket az úgynevezett „új hullám", képviselői közé sorolnak. Az „új hullám" képviselőire „az eszköz, a fotókamera félelem nélküli, gátlástalan használata jellemző" — fogalmazta meg Bán András az FF '80 kapcsán — ezen belül Lugo Lászlóra az, hogy igen sokat bíz a véletlenre, az előre kiszámíthatatlan mozzanatok érdeklik. Nem baj, ha a háttér elmosódott, ha kettévágja az egyik figurát a fotó széle, ha belóg a képbe egy kéz, ha szatyor lóg az ablakkilincsen, hiszen a modellhez, a modell világához ezek az esetlegességek is hozzátartoznak — mintha ezt vallaná. 1978-tól a legutóbbi időszakig körülbelül négyezer képet készített, a fotónaplóját kezdetben szöveges dokumentációval is ellátta. A kiállításon harminc olyan felvételt mutatott be az 1981—83 közötti képek közül, amelyek a fenti elvek szerint készültek. Lugo László „ott volt" mindenütt Budapesten, ahol ott kellett lennie, ahogyan Andy Warhol is ott volt mindenütt New York-ban, ahonnan a Társasági Kór betegeként nem hiányozhatott. Koncerteken, kiállítás-megnyitókon, happeningeken, bulikon, s akár Warhol, mindenütt mindig fényképezett — s nyugodtan fényképezhetett, hiszen nem volt idegen. Mindenkit ismer, s mindenki ismeri őt, nem kérdezik meg, az ő leleményes kifejezését használva: „naki" ez? Aki pedig mégsem ismeri (vagy ha éppen ő nem ismer valakit), hallgat róla, hiszen úgy tudja, ismernie kellene. Ez is a Warhol leírta Társasági Kór szimptómái közé tartozik, ahogyan a betegségben szenvedőkre ugyancsak jellemző a „mindenhol ott lenni" szándéka, s az, hogy ebből következően a Társasági Kór betegei számára minden játék megfeszített munkává válik. Ezzel azonban szinte vége is a New York-i Társaság és a pesti nakik s ebből következően a két fényképező közötti hasonlóságnak.

„A fő az, hogy bekerülj a Stúdió 54-be. A Társaságba mindenki bekerülhet, ha gazdag, hatalmas, gyönyörű vagy híres. Ha ilyesmiből egy-kettőt a magadénak mondasz, igazán elérhetsz a csúcsra" — mondja Warhol. Képein olyan sztárok tűnnek fel, mint Ursula Andress, Fellini, Mick Jagger, Barbara Streisand, Lisa Minelli, Dali, olyan fajsúlyú írók, mint Truman Capote, olyan politikusok, mint Henry Kissinger, Ford elnök, Jimmy Carter. És persze mindenütt maga Warhol. Warhol Kuwaitban, az amerikai elnök farmján vagy

A három fiatal kiállító a Magyar Iparművészeti Főiskola Typo-grafikai tanszékének könyvkötészeti szakán végezte tanulmányait.

URBÁN LÁSZLÓ – noha a könyv egészének kompozíciójában is értő készségét tanúsítja – elsősorban az irodalmi mű tartalmi-érzelmi mélységeihez vonzódik s itt szerzett élményeit rajzban, illusztrációban fejezi ki a legszívesebben. Az írót és a művet maradéktalanul érteni akaró, vele azonosulni tudó, s mégis a saját mondanivalójával gazdagítani képes, tehát, társművészi készséggel rendelkező alkat. Megvalósult illusztrációi mellett rajzi meditációit mutatja be. Ezeket nem műnek: inkább feljegyzésnek, emlékeztetőnek szánja. A néző pedig betekinthet rajtuk keresztül a műhelybe, ahol ezek az eszmei, kifejezési, formai ötletek a holnap illusztrációinak alkotóelemévé válnak.

VIDA GYŐZŐ a Kisdobos művészeti szerkesztőjeként tevékenykedik. Nem véletlenül került a gyermekvilág közelébe: munkájának egyik vezérlő motívuma a játék. Nem a felnőttek néha könnyelmű játéka, hanem a végletesen komoly, mint a gyermekeké. Vida nem tűr semmilyen pongyolaságot vagy félmegoldást. Játékainak lényege a mives, a mérnöki megoldás, az értelmi-érzelmi kifejezés pontosságot-szépséget ötvöző megvalósítása. Játékaihoz tartoznak ornamensei is. Díszítményei, cikornyái hol új ötleteket adnak, hol iróníkusan idézik a régi ornamensek hagyományos világát, unalmas sablonokká azonban sehol sem válnak.

VIRÁGVÖLGYI PÉTER a könyvművészeti szakon tanársegéd. Érdeklődésének fő iránya a betű és az írás. Törekvése, hogy az írás elszemélytelenedésének korában hozzájáruljon a betűnek, e legősibb grafikai kifejezőeszköznek újbóli megszerettetéséhez.
Ezt szolgálják kísérletei, melyek a betű és írás hagyományának modern alkalmazását keresik: azt a gondolatközlést, amely a kalligráfia formáival a mai ember számára érthetően szól a társadalomhoz. Ide tartozik az iskolai írás reformjára vonatkozó javaslata is, ami diplomamunkája volt s ma már, mint kísérlet, része közoktatásunk reformprogramjának is.

Haiman György

955 FNYV I

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS
A MAGYAR HELIKON
MEGHÍVJA ÖNT

URBÁN LÁSZLÓ VIDA GYŐZŐ ÉS VIRÁGVÖLGYI PÉTER TIPOGRAFIKAI KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITÓ 1977. JÚNIUS 2-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DU. 5 ÓRAKOR
MEGNYITJA:
HAIMAN GYÖRGY
EGYETEMI TANÁR

HELIKON GALÉRIA
BUDAPEST V. EÖTVÖS LORÁND U. 8.
1977. JÚNIUS 2 — JÚNIUS 26.
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10—18 ÓRÁIG.
BELÉPÉS DÍJTALAN

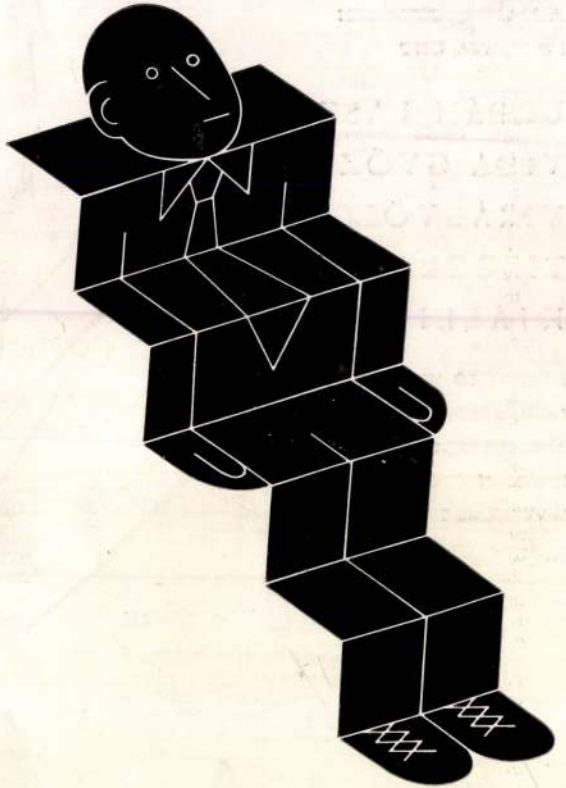

URBÁN LÁSZLÓ

VIDA GYÖZÖ

VIRÁGVÖLGYI PÉTER

Urbán László, grafikusművész

Az idei könyünnepre frissiben megjelent kiadvány a „Szegedi Grafika" c. mappa mintegy fél évszát zad képzőművészetét fogja át a grafika tükrében és szegedi vonzáskörben. – Szerepel a kiadványban Urbán László „Mindenki másképcsinálja" című ceruzarajza (említve).

T. L.: Ünnepi könyvhét Szeged 1980.
Dél-Magyarország, 1980. jún. 1.

Urbán László, iparművész, grafikus

Megemlítve.

(morvay): Szendvics, mint bölcső

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jan. 12.

Urbán László

műveiről emlékezve

Magyar Nemzet 1974 január 23 4.old.

Urbán László

Thomas Mann illusztrációi
emlétve

Magyar Nemzet 1974 január 23 4.old.

Urbán László, grafikusművész

A művész az Iparművészeti Főiskola alkalmazott grafikai szakán végzett 1943-ban. Pályája kezdetén főleg könyvillusztrációval foglalkozott, linómetszetei számos Európa kiadványt díszítettek. Az utóbbi időben a reklámgrafika területe vonzotta.
Kiállítását a Helikon Galériában 1981. szept. 24-én nyitják meg.

Műcsarnok és kamaratermei.
1981. szeptember.

Urbán László, [ ]

L. Kokas J.

Tandi L. Kiállítási jegyzetek 108-112.

Tiszatáj, Szeged, 1980. nov. XXXIV/11

Urbán László, grafikus

7.

Urbán László: Rajz

Élet és Irodalom Bp. 1983. március XXVII/9

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖNYVTÁROS
Budapest

1971 AUG

EX LIBRIS

1021

Ur bán László

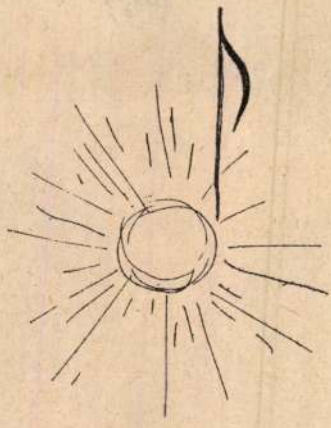

KOVÁCS DÉNE

Urbán László ex librise

barátok Pannonhalmán

Urbán László, grafikus

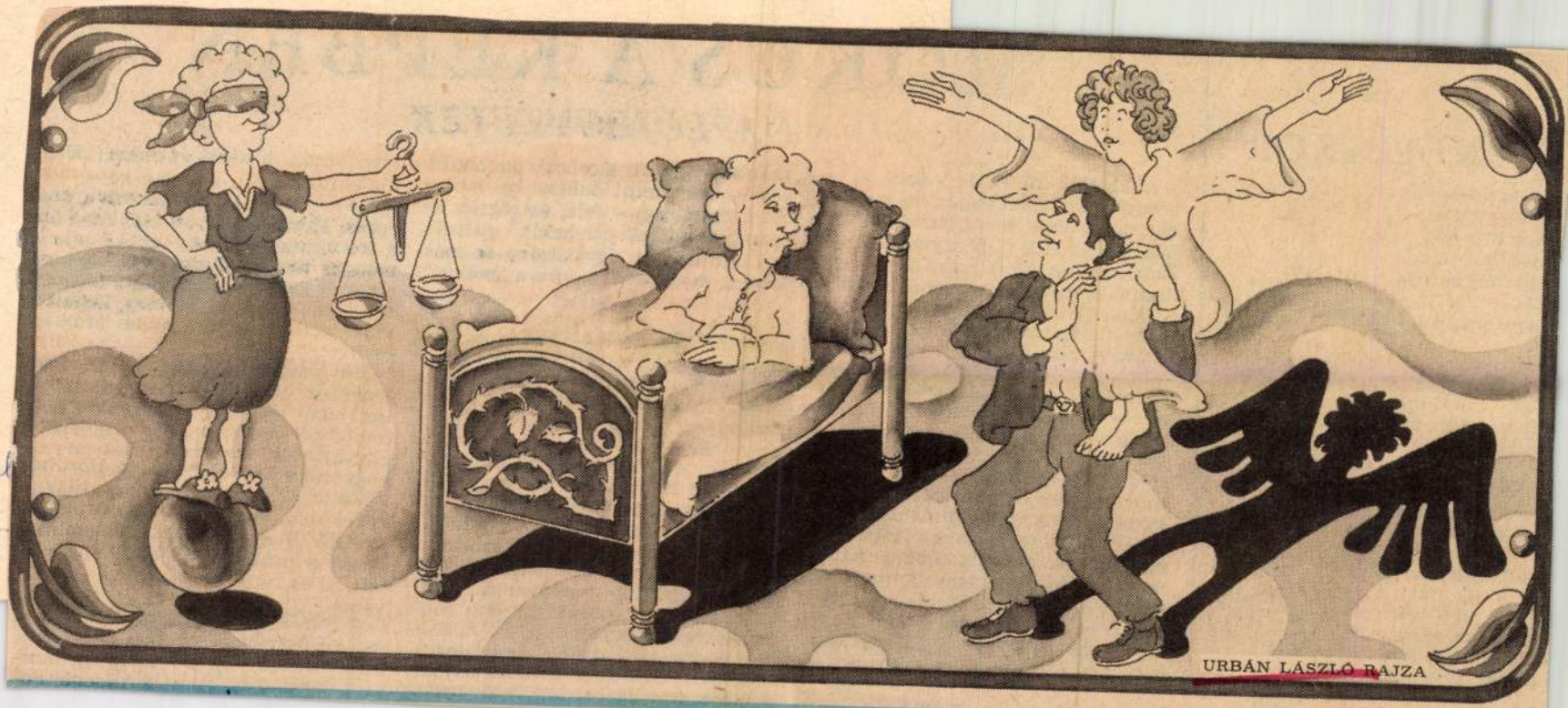

ZÜRKÜLETKOR

k és szívtelenek
ınyű gondolat
ölünk arcukat
mezőink, hová?
ányokká válnak
szik
megmozdult a föld.

ıgod kevés, ó ember
s hiszünk vagy nem hiszünk
ınak mellettünk
hűséget nem értünk
ha becsülünk.

zörnyek vágtatnak
ten bámulnak
llognak kezünkben
a lengő végtelen
letünk igéjét.

s, nem segít vélt erő
lre, hiába vársz
ıű karoknak izma?
társra, jó harcra.

fajta nappalok

M

ÉKSZERÉSZETEK.
hiszem, már nem kamas
is negyvenéves — líra
hagyó módon írt az úg
zépnemzedék költőiről.
akik még megvannak a
dékből, jól teszik, hog
nak. Hiszen szükség le
másként nem — és it
költőt idéz —, mint „
re a könnynek". Miv
vel — az előző nemze
költői nem remekeltek
nyek kezelésében. Val
tagadták, „előszikézté
amellyel nem az életük
annak utolsó harmadá
gadja vándorait a dan
Éljenek és munkálkoc
ötvenkörüliek, mutass
tudnak kezdeni azzal,
bevallásuk szerint sem
az elmúlás előérzetével. Éljenek, működjenek csak, mint nagyszerű elsiratók, és persze úgy, hogy közben temetnek magukba, magukból annyi

és színdarabszerepekben, a hősiekben éppen úgy, mint a nem hősiekben, mint álpátosz, álhumor, álfenség, álegyszerűség, álkomplikáltság

A romantika csakugyan táplálta a giccset, de hát mi az, ami nem táplálta? Láthatunk klasszicizáló gicscset éppen úgy, mint rokokógiccset,

Urbán László grafikus

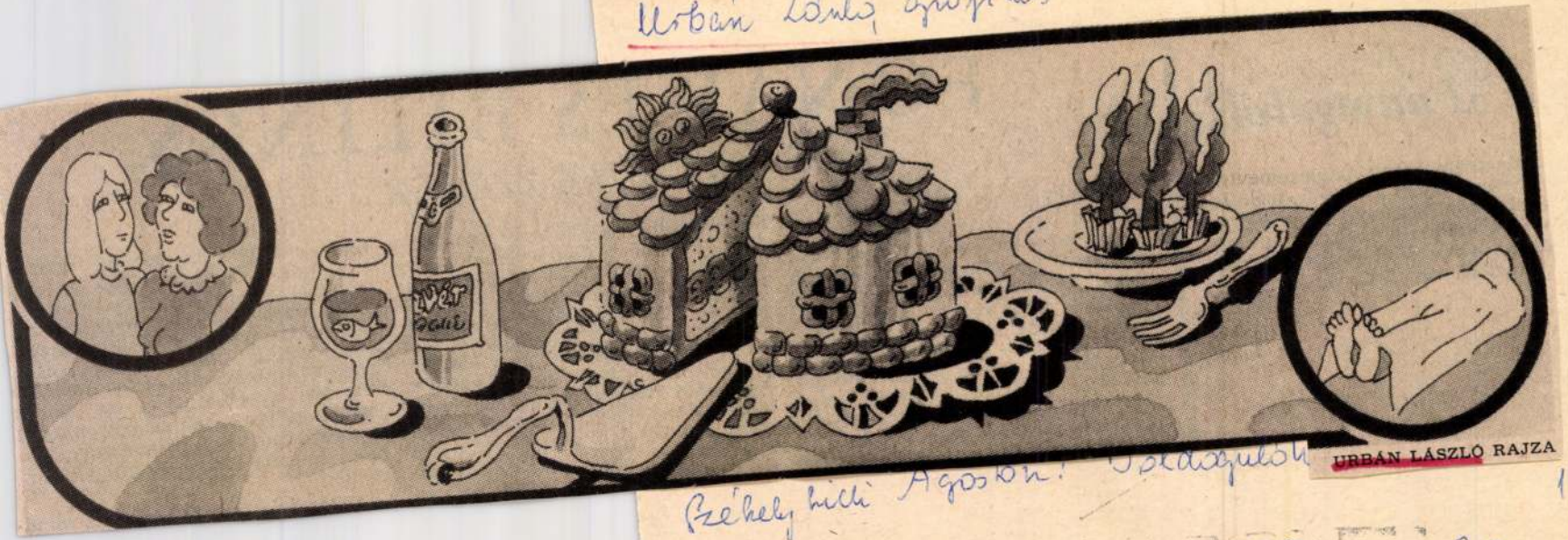

URBÁN LÁSZLÓ RAJZA

Székely kicki Agostón! Szeldogulók 14.

Nepszabadság, Bp. 1981 dec 20

S BILINCS

EGYZETEK

collage). Ha már egy-
előttünk láthatóan —
, a külföldet járt mű-
sönkérhető folyóira-
usokból megismerhe-
k-art (szupergiccsezés
natást kiváltó terében,
riogatására), vagy a
hány térelemre redu-
ztés, az elemek kemé-
lasztásával), és a sok
és *„no-art"*, nem vol-
övetés helyett a belő-

kodni, mozogni és beszélni, mintha az ország első színházának az első színésze volna. Bármilyen meggyőzően, téma-, illetve anyagszerűen: *színészien* írná is le az így szerzett élményeit az illető, akkor is csak írásbeli ügyességét, esetleg írásművészetét dicsérhetnénk; az ország legelső színészét, annak egyéniségét és teljesítményét nem méltányolhatnánk benne a lehető legjobb akarattal sem.

„Gilbert és George írásai ... mind

Urbán László grafikus

Több metszete szerepel a halbaski
Biennálén
kegedenél

N.N.: kegedi képrőmüvészek
nemzetközi sikere

Délmagyarország 1969 VI. 28

Urbán László grafikus

Szepeden él. Több metszete szerepel a lengyelországi Malborki Biennálén

N. N.: Képzőművészek külföldön

Esti Hirlap 1969 VII. 7

Urbán László

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 SF

KÖNYVTÁROS

Budapest

1021

Ez Bereczkyéké!

nicht vergeßen!

Urbán László ex librise

562

módszer
tása m
+ 490

rként

Urbán László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖNYVTÁROS
Budapest

1070 NOV

1021

Urbán László

rajza

Urbán László, grafikus MDK

Szerepel a szegedi nyári

tárlaton.

Rózsa Gyula: Háry János nyomában 8.

NÉPSZABADSÁG

Dp. 1966. júl. 31.

MDK.

Urbán László

Kiállitási kritika

Népszabadság 1966 juli.31.lap 8.

M.D.K.

Urbán Károly
grafikus

Linómetszeit mutatta be
a tárlaton.

Szeleri Koltai: A VII. Szegedi Tárlat
Művészet, 1967. március - 41 lap

MDK.

Urbán László

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 dec. 13.

MDK

Nobán László, grafikus

Szegedi művész. Több metszetét a lengyelországi Malborki Biennálén mutatták be.

— : Képzőművészek külföldön 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. júl. 7

Urbán László

grafikus

Részt vett a tárlaton.

Galambos Ferenc: Ex libris kiállítások . . .
Művészet, 1971. mármis - 34 lap.

Urbán László

Nívódíjat kapott a Szegedi Tanárképző Főiskola plakát-pályázata

H. H.: Plakátpályázat

Délmagyarország 1969 III. 7

MDK.

Urbán László

Gyulán diákrajzkiállitáson dijat nyert

Délmagyarország 1965 máj.18.lap -

HELIKON GALÉRIA

V., EÖTVÖS LORÁND UTCA 8.

Urbán László, grafikusművész

URBÁN LÁSZLÓ

grafikusművész kiállítása

1981. október 18-ig

Műcsarnok és kamaratermei,
1981. október hó

FÉNYES ADOLF TEREM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30.

BÚTORHUZAT KIÁLLÍTÁS

1981. október 18-ig

SZŐNYEG-KIÁLLÍTÁS

1981. október 23 –november 15.

Lakástextil-sorozatunk tárgya – a függönyök és a bútorhuzatok után – most a szőnyeg. A következő két hónapban rendezzük meg a falitextil kiállítást, s a ciklust a terítékbemutatóval fejezzük be.

Megnyílik: 1981. október 23-án, pénteken délelőtt 10 órakor

Urbán László

Az ujpalotai Lila iskolában Szabó János festőművész kiállitása julius 2.-ig
a Helikon Galériában Urbán László, Vida Győző és Virágvölgyi Péter tipografikai kiállitása junius 26.-ig,
a kecskeméti Városi Mozi előcsarnokában Kálmánchey Zoltán kiállitása junius 26.-ig,
a kiskunfélegyházai Kiskun Muzeumban Németh József festőművész kiállitása junius 19.-től,
Gábor István keramikus muzeuma a siklósi várban junius 17.-től,
a Fényes Adolf teremben Farkas György festőművész kiállitása julius 3.-ig tekinthető meg,
közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.
Élet és Irodalom, Bp. 1977. juni. 18.
XXI. évf. 25. sz. 8. lap.

Urbán László

Az „Idegen vitorlák" c. Konstantin Baginyimak műve a XVIII. sz.-i Oroszországot ~~is~~ írja le, melyet Urbán László illusztrált. (említve)

-i-s: A gyerekek konyvespolcára.
[illegible]ausok Lapja, 1976. okt. 8.

Urbán László

grafikusművész.

Alkalmazott grafika – harmadnov.
Piktogramjai a bélésesabai bicnnálén.

Sass Gyula
ciffe

Szocialista Művészetért
1982 okt.

Urbán László grafikus
(Békéscsaba, 1947-

Az Iparművészeti Főiskolán végzett. Könyv és reklámgrafikával foglalkozik.

Békéscsabai Alkalmazottgrafikai Biennálé. . . .
Plakátkiállitás 78. Munkácsy Muzeum, 1978.IV.2-V.28.
-Katalógus a könyvtárban-

Urbán Lánló, grafikus

L: Papp Gábor

Rózsa Gy.: Csikós, jón onlaplábakon 13.

Nérszabadság, Bp. 1978 ápr. 16.

Urbán László

Urbán László a tipográfiai tan-
széken tanult Haiman György
vezetése mellett.

Horváth György: Tipográfiai tárlat.
Tükör, 1974 június 19 - 3 lap.

Urbán László, Tipográfus

□ URBÁN LÁSZLÓ, VIDA GYÖZÖ és VIRÁGVÖLGYI PÉTER tipográfikai kiállítása ma délután 5 van. Megnyitja: Haiman György egyetemi tanár.

□ –: Urbán László ...

Esti Hírlap, Bp. 1977. jún. 2.

2

Urbán László

Urbán László a kiállításon karikatúrában kiálló rajztöprengéseivel jeleskedett.

Horváth György: Tipográfikai tárlat.
Tükör, 1977. június 19 - 3 lap.

Urbán László

Urbán Lászlónak, Világvölgyé
Péternek és Vida Gyözőnek közös
kiállításuk volt „Tipográfikai
tárlat" címmel a Stúdió Galéri-
ában.

Horváth György: Tipográfikai tárlat.
Fáklya, 1977. június 19-3 lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 — 4
KÖNYVTÁROS
Urbán László

autonómiáját, és társadalmi szerepét és jelentőségét politikai funkciójában határozza meg.

Könczöl Csaba

1021

Urbán László ex libris-tervei

tit, sőt viszonylag korán kialakultak a kifejezet
(metszetek) is, és ezzel szertefoszlott a műtárgy k
a tényleges befogadás szempontjából a technikai
mind lényegtelenebb lett valódisága. Megváltozott a
„Azáltal, hogy a művészet technikai sokszorosíthatós
szetet kultikus alapjától, *örökre kialudt autonómiáj*
gére a filmművészet fellépése tett pontot: a technika
már nemcsak az auratikus értéket számolta fel töké
gyományos módozatait is, hiszen a futó képsoroknál
mélyedt szemléletéről, az áhítatos koncentrációról s
más, a mozgalmasság, a pillanat alatt felfogható jell
Benjamin szerint a közönség teljesen új viszonyba
alkotás mint esztétikailag autonóm tárgy mindig felt
ráló befogadót, aki a művel bensőséges *individuális* kapcsolatban van, a film min-

Urbán László

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 MÁJ -3

KÖNYVTÁROS
Budapest

1021

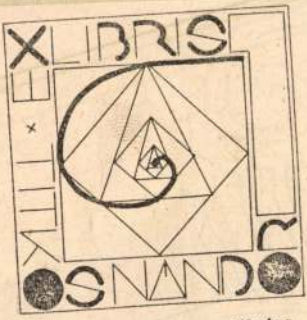

Urbán László ex librise

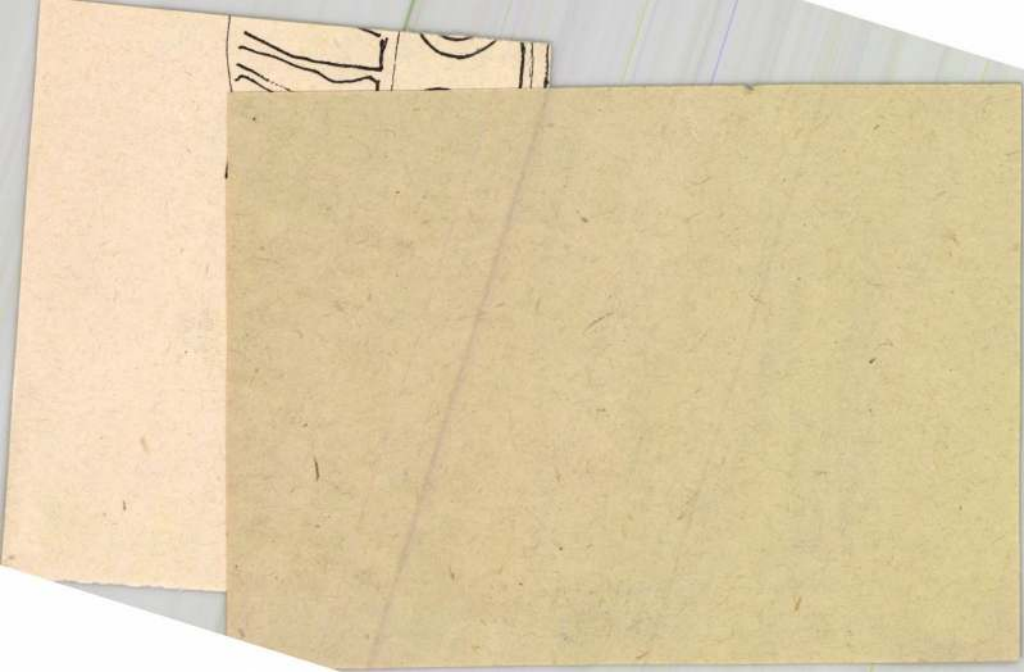

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-766
Urbán László
grafikus
ÉLET ÉS IRODALOM
1982 JAN 7
1021

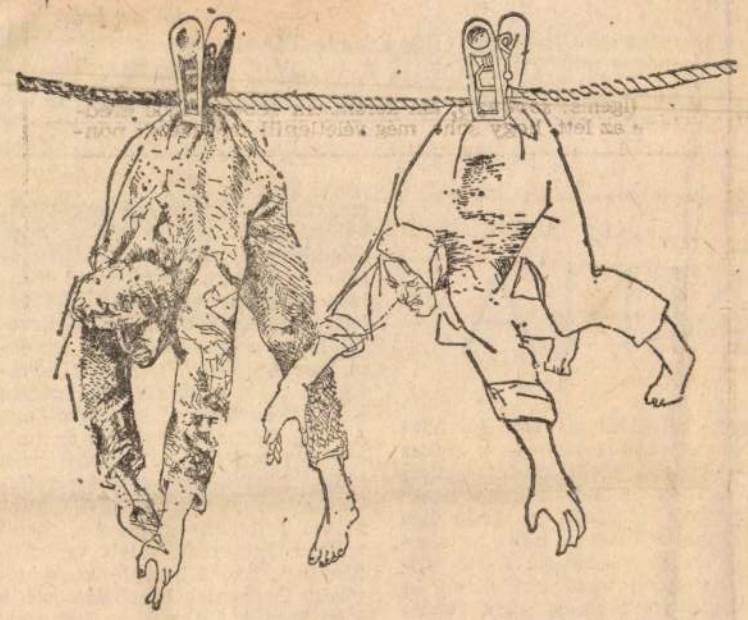

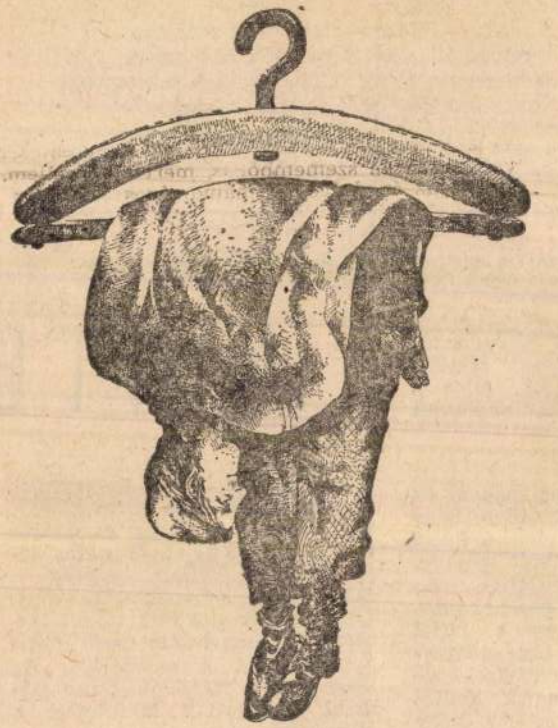

Urbán László: Veled is megtörténhet

történetek,
Sacher-Masoch után elbeszélve. Húsz szép képpel."
„A gyermekrabló. Népismei és természetrajzi elbeszélés Szumatrából.
Francziából Berthet Illés után sok-sok képpel Elpis Melena."
Valamint — hogy példáinkat végre befejezzük, térvén tárgyra —

[illegible] a tisztes csizmadiák
további kérelmét, figyelmező koroknak.

A vitéz — Zádor — termetén arányos
kerek fő áll, sötét hajfürtöktől övezve.
Szép arczán élénk fekete szemek csillognak,
Nemes hajlású orra alatt a legszebb
növésű bajusz díszlik s az egészet
összehangzóvá teszi az orczát göndördeden

tiszta s csinos nyelvv[illegible]

Azóta szálltak évek, j[illegible]
s ma már nem könyv[illegible]

mint azon Belsazár falá[illegible]
VISELJÜK ÓVATOSAN, A VÍZTŐL KÍMÉLJÜK,
különben Ufárszin — vagyis: szétmállik, darabokra.

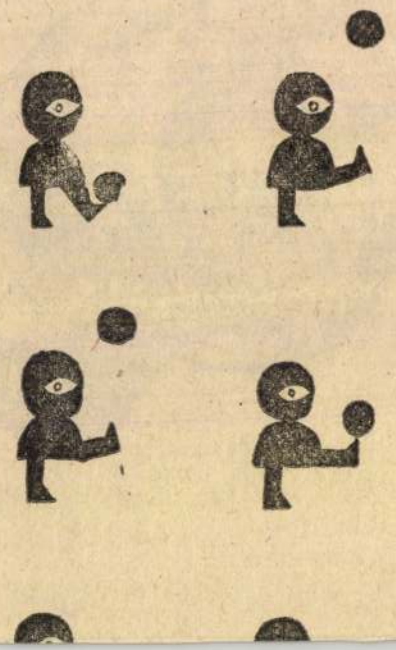

FELEKI LÁSZLÓ:

ANTENNA

Saját háztáji antennám segítségével néha figyelemre méltó foszlányok jutnak el hozzám.

Nem igaz, hogy az ember a tévé rabszolgája. Ugyan! Minden hétfőn szabad vagyok, mint a madár. Hacsak nincs rendkívüli adásnap.

★

Hálásan köszönöm magam és dolgozó népünk nevében, hogy *Szegvári Katalin* újra feltette szemüvegét. Furcsa volt nélküle. Szégyenlősen félrefordultam. Az ilyesmi persze egyéniség kérdése. Elképzelhető, hogy a milói Vénusz, vagy Mona Lisa előnytelenül festene szemüveggel, de Kati szépségének egyik fontos kelléke a szemüveg. Az, hogy esetleg nélküle alszik, magánügy. De ha a tévében szerepel, tekintettel kell lennie a nézők elemi természetjogaira.

★

Jancsó csak egy van. Hogy ez

lenni), s most harcos kommunistát játszik, kezében vörös zászlóval, hát... az ember legalábbis megvakarja a fejét. Markáns arcú jellemszínészünk nemrég a televízióban homoszexuális hajlamú férfiút alakított, holott legalább két leányiskola tanúsíthatja a szereposztás képtelenségét. Az igazi színész mindent el tud játszani, de legyünk tekintettel a köztudatra is.

Állításom alátámasztásául elmesélek egy kis történetet. A Renaissance Színházban régesrég egy francia vígjátékot játszottak, nem jut eszembe sem a szerző neve, sem a mű címe. Csak arra emlékszem, hogy a női főszerepet

lenge bébidollban, sőt félvállas blúzban tündököltek, s az ember már látta a jövőt, amint topless öltözetben mondják a szöveget: „Riadban összeült az arab liga végrehajtó tanácsa, hogy az olajárakkal kapcsolatos..." stb. Ezzel szemben most lerí róluk az energiatakarékosság. Így védekeznek a feltehetően hideg stúdiókban a meghűlés ellen? Mi lesz ebből? Csador?

★

Nem lenne haszontalan fáradság megkeresni annak az okát, hogy napjainkban miért nem csinálnak burleszket. A mozi ős-

magammal hoztam egy angol futballszakértőt azzal a céllal, hogy előadásokat tartson labdarúgásukról. Arthur Rowe, a Tottenham Hotspur válogatott középhátvédje, később sikeres szakvezetője (menedzsere), igazi londoni bennszülött volt, a brit fővárost is csak mérkőzésekre hagyta el, a „kontinensen" sohasem járt. A náci Németországról már hallott, olvasott, de elképzelni nem tudta. Amikor német földön haladt a vonatunk, az egyik állomáson felszállt egy 80 év körüli anyóka. Ismerőst talált a fülkénkben, hozzá hasonló korú nénikét. Örömmel lendítette fel a jobb karját: „Ach, Frau Schütze! Heil Hitler!" A másik néni hasonlóképp emelte fel a jobb karját, s reszketeg hangon üdvözölte barátnőjét: „Ach, Frau Hopke! Heil Hitler!" Arthur rám nézett, aztán tágranyílt szemekkel suttogta: „Laci, ez nem lehet igaz!" Igaz volt. Majd véres folytatás után ez a „köszöntés" elfoglalta

Urbán László

YVSZE

1021

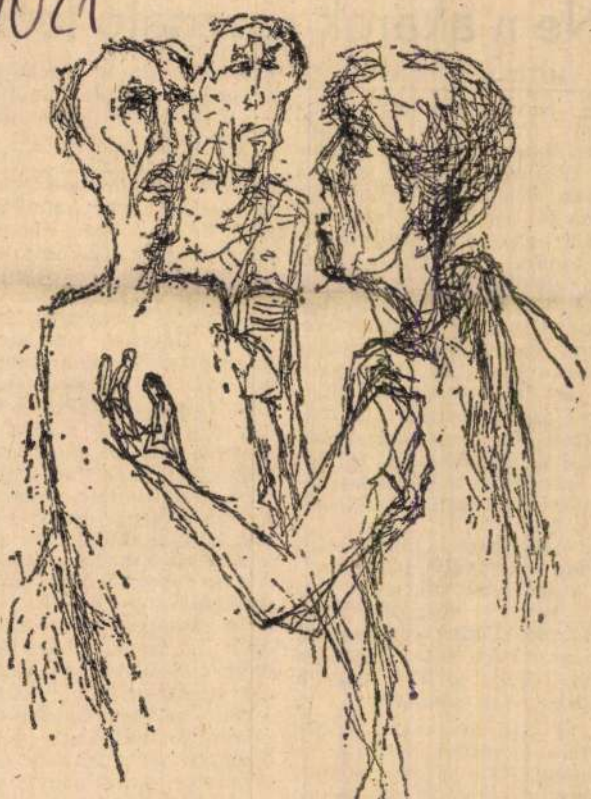

Urbán László illusztrációja Leonhard Frank Jézus tanítványai című regényéhez, amelyet az Európa Könyvkiadó jelentetett meg

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5.
Telefon: 138-968, 387-748, 340-726
1976 JUN 27

MAGYAR NEMZET

Magyar Nemzet

zet vitafóruma

Nem akarok igazgató lenni

A HŰTLEN PEDAGÓGUSOK című, korábban megjelent írásukban olvastam: „Nem lehet mindenki igazgató". Első gondolatom: nem is lennék. Számomra, s azt hiszem, jó néhányunk számára nem az igazgatói állás jelentené tanári munkánk, ambícióink tetőpontját.

Nem szeretnék igazgató lenni, de még szakfelügyelő sem. Viszont szeretném még egyszer elolvasni azokat a szakkönyveket és feldolgozásokat, amelyeket az egyetemen tanulmányoztam, és amelyekről néhányat diákjaimnak ajánlok. Aztán, szeretném megírni a disszertációmat, esetleg publikálni... Mikor?

Az egyetemen, szinte mindennap anyanyelvi tanár segített a szakként választott idegen nyelv elsajátításában, most viszont meg kell elégednem az iskolai tanszalaggal, s ha van időm, az ITV vagy a rádió egy-egy adásával.

A nyugati nyelv szakos középiskolai tanárok külföldi továbbképzését szolgáló ösztöndíjkeret évente 1 hónap és országos viszonylatban 30 fő, egy-egy országba. A keretszám és az idő is érthető lenne, ha program, amely szorosabba érintené az iskolai tanulmány — és munkafegyelmi proble mákat.

AZ OKTATÁSI REFORM néhány intézkedése komol idegfeszítő tanári munkát igé nyel. Például, középiskolásain nagy része az átlag eltörléséve harmadik osztálytól kezdve, j néhányan már korábban, négy esetleg öt tantárgyat „tanul nak". Ugyanis az érettség megszerzéséhez négy tantárgy ból való elfogadható felelet i elég. A négy tantárgy összérté két és a négyévi munka ered ményét sehol se kérik számon Még az érettségi tantárgyait i lehet ezek alapján rangsorolni mert a felvételi esetén a felvé teli tárgyak minősítése döntő a többiből elég az „átcsúszás" A nem felvételizőknél az igény még alacsonyabb — És itt jön ne a rádió és a tévé szerepe Nem a tanári munka kikap csolásáról lenne szó, csak an nak eredményesebbé tételéről A rádió és a tévé sajátos eszkö zeikkel fel tudnának dolgozn bizonyos anyagrészeket olyar ismeretet és élményt nyújtó módon, hogy még a minimum mal megelégedő diák is felkap ná a fejét. A tévé jóvoltából a szülőknek és a pedagógiával

Urbán László, grafikus

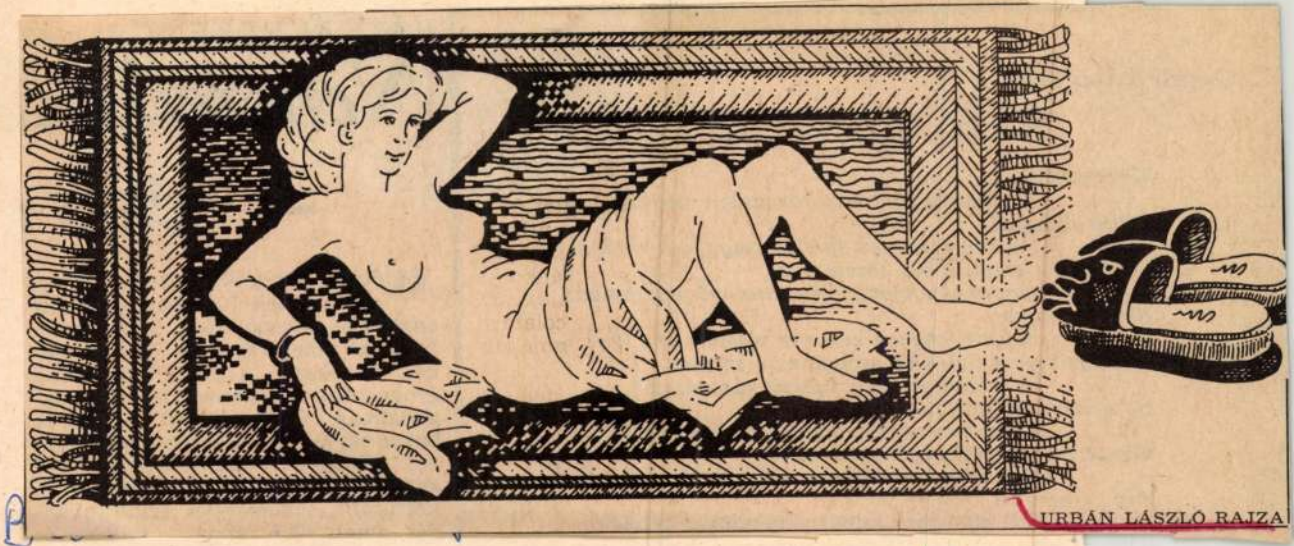

URBÁN LÁSZLÓ RAJZA

Népszabadság, Bp. 1982 jan. 30

Csepeli Szab

Keser

a kasz

hókazl

Nem t

de hog

Nem,

míg ti

míg en

M. D. K.

URBÁN Jenő építész

Husalos támasz szőlőtermelés céljára

51. IV. 30.

Most katalógusa 1958. 144. l.

MDK

Urbán József

Szabadságos katona, of.

Magyar katona a szabadságért. Föv. Képt. 1951. szept.

4 l.

M.D.K.

Urban, Josef, építész

tervezte gr. Esterházy Károly szentábrahámi kastélyát (Pozsony m.), melynek belső berendezésében az ugancsai bécsi Heinrich Lefler is részt vett. A kastély belsejéről készült képes felvételek a bécsi Secessió-nak 1900 januárjában, a Künstler-haus-ban rendezett kiállításán nagy feltűnést keltettek.

Hevesi, Ludwig: Acht Jahre Sezession. Wien, 1906.
213. old.

Josef Urban, építész

A magyar századfordulós építészet emlékei

IV. Rész (Szovjetunió és Csehszlovákia)

Magyar Építőművészet, 1986. 5.

1/.

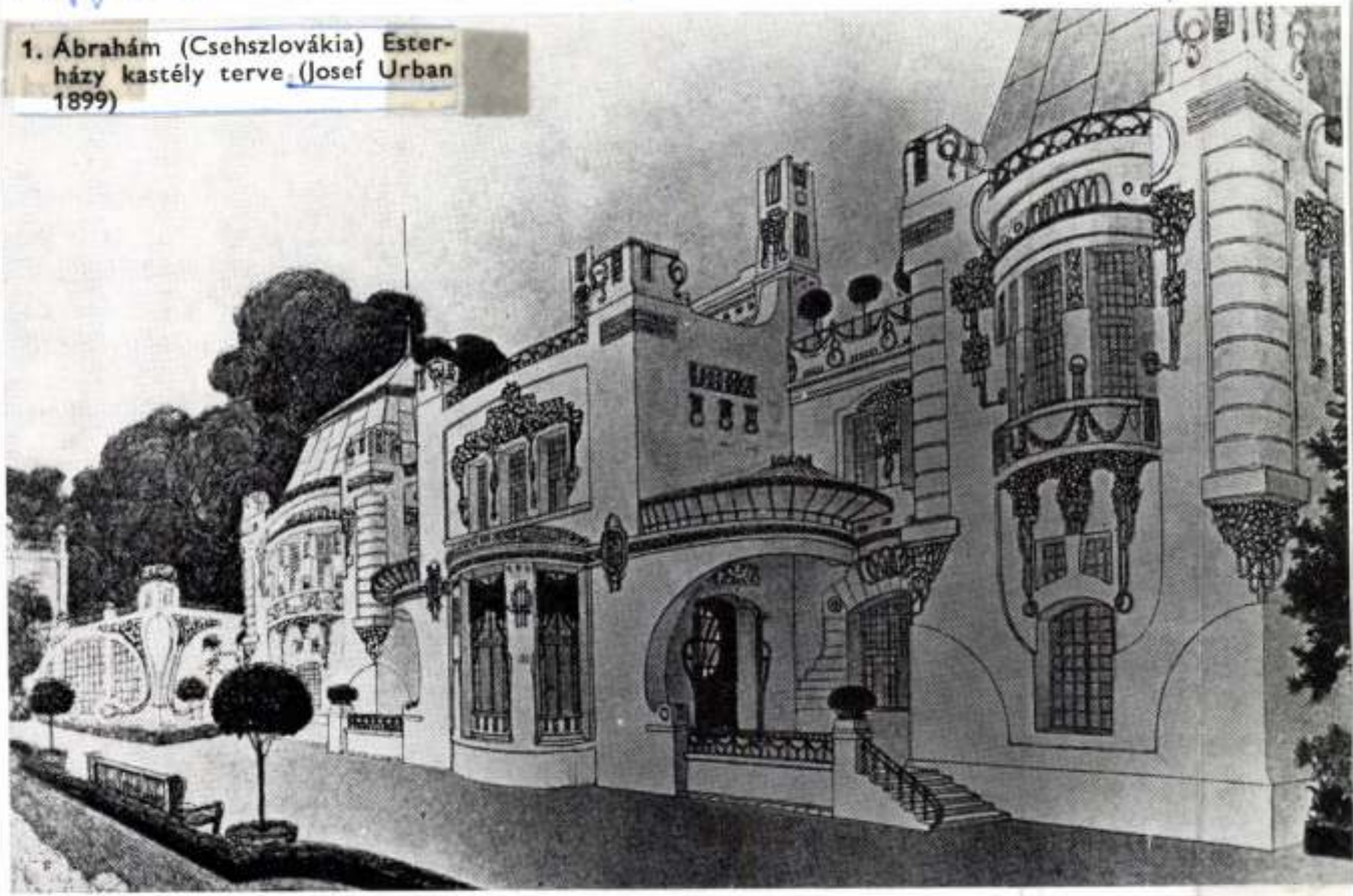

1. Ábrahám (Csehszlovákia) Esterházy kastély terve (Josef Urban 1899)

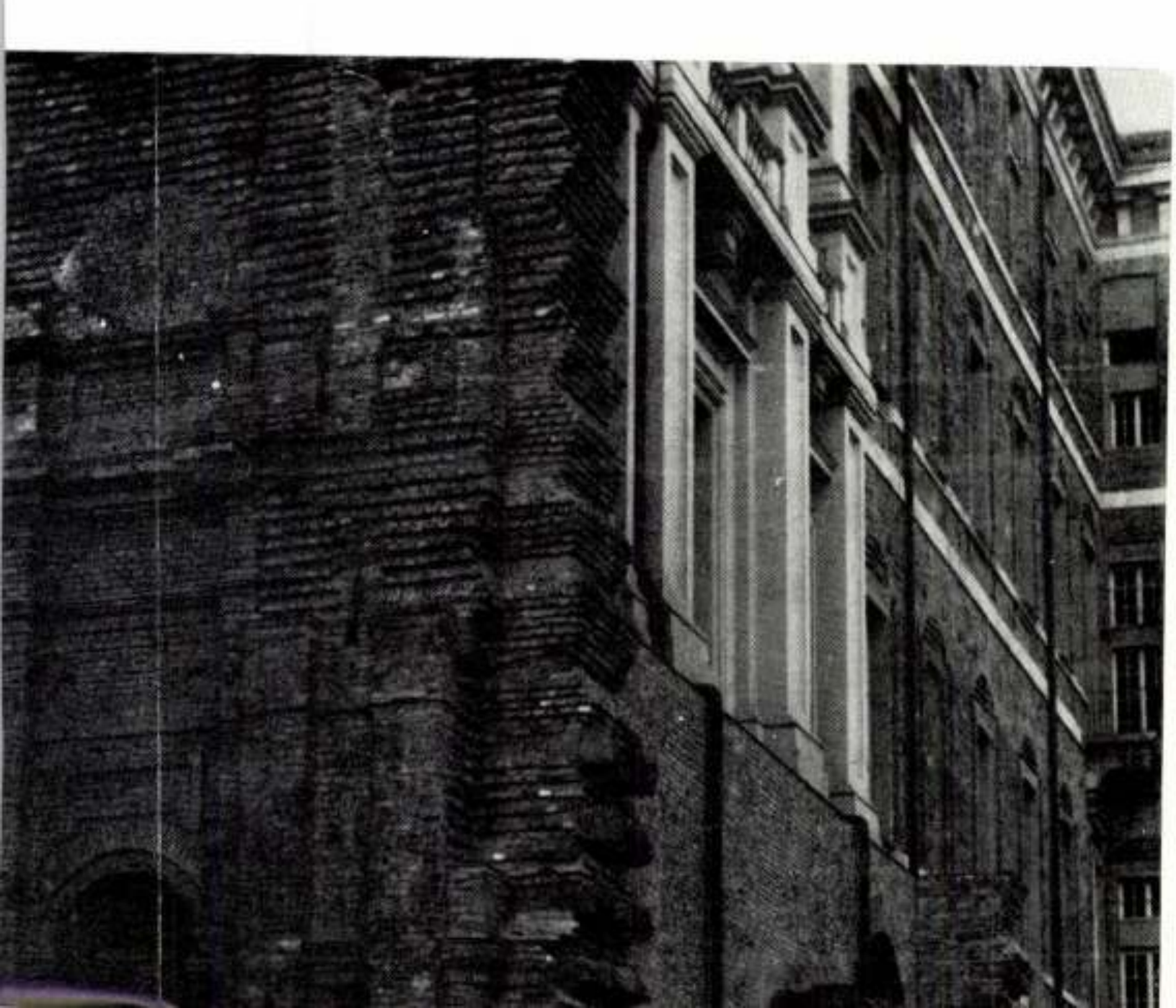

akkor domb
hez, épület
a magáét, h
hagyja. Ez
len van.

Az első i
a palermoi
rendezése é
het észrever
egy finom
inkább a be
rűsége utal
annyi, hogy
élvezhető le
Canova gips
klasszikus m
kes megoldá
álló szűk te
lyezi el a tö
kait megnyi
a megfelelő
Nagy merés
fehér szobro
A híres vele
földszinti rés

1910-909-1
1896-909-1
A pinczében a 8 sz. alatt

62. Vaskályha. (Vaskályha)

1 darab vasbádoglemez kályha, öntött vasbetéttel, két mintázott vasajtóval, áttört diszitésű peremmel, ez alatt rosetta diszszel és fedőlapján három karikával.

Magassága 144 cm., átmérője 41 cm.

Értéke.....27.20 K

x Csövek nélkül.

Szállitották a Ringeisen Testvérek az 1903: XII. 1-én kötött és 1904: I. 14-én 103150 sz. alatt jóváhagyott alkuegyezmény alapján (766-903). -- Kifizettetett 1904: IV. 2-án a 24124 sz. leirat alapján (272-904).

Urbán Lajos

Urbán Lajos, festő, szül. 1865 okt. 16-án Budán, 1880—81 mint vendég az ált. fest. szakosztályban Griepenkerl hallgatója volt.

Fleischer Béla

92. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Urban Konrad

Dr

Evang. Templ

195. l.

S Ferenc Ferdinánd - u 21

517

Urbán Károly

Vas. Ujs.
1870. 474.

** (*Greguss Gyula siremlékét*) a napokban állitották fel a kerepesi temetőben. Sarkophag fehér homokkőből, melynek alsó végén granit tábla van, következő felirással: „Greguss Gyula 1829—1866. A természet barátja, ismerője; igaznak, szépnek tollal tettel hirdetője.“ — A sirkő Urbán Károly műhelyéből került ki.

1903 VI. 12.

~~Késmárk~~

~~Generalis Tiszadarnak~~ A késmárki „Népkönyvtár" felügyelő bizottságának (egyesítés) a könyvtár felszerelése iránt benyujtott folyamodványának az orsz. tanácshoz ~~tétetett ál.~~ (kérőbe) (285/903)

Urban Károly

Kőfaragó mester

1867 - Pesten

Pkc. 217 l.

~~Fáklyadarató ifjú szobra II. 95~~

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Urbán László

Szerepel az alábbi tárlaton

Galambos Ferenc: Magyarok a IV. Malboski Ex libris Biennálén

Szocialista Művészetért 1969 VIII. s. 5 old.

1021

Janos Urban

Quelques travaux de Janos Urban

Cet artiste, né à Szeged, en Hongrie, en 1934, vit à Lausanne depuis une quinzaine d'années. Le cours qu'il a conçu, et qu'il donne à l'Ecole cantonale des beaux-arts, est particulièrement destiné aux futurs professeurs de dessin. En prolongement de cet enseignement et de son activité artistique, J. Urban collabore à l'Institut d'étude et de recherche en information visuelle, dont le fondateur et administrateur est M. Jacques Monnier, directeur de l'Ecole cantonale des beaux-arts et d'art appliqué.

Si le premier dossier de cet institut, intitulé *Art, Technologie et Communication* reproduisait les conférences qui ont eu lieu lors d'un colloque international organisé à Lausanne, le deuxième cahier est en relation avec les préoccupations plastiques de Janos Urban. Titre de ce dossier (publié dans le format A4 et largement illustré): *Le Bateau de 13 h. 15.* Il s'agit de deux études théoriques et trois séries de travaux réalisés tant avec la photographie qu'avec la télévision en circuit fermé (vidéo), par des professeurs et des étudiants. Le thème choisi – le départ du bateau CGN de 13 h. 15 de Lausanne-Ouchy pour Evian – fournit l'occasion d'une réflexion et d'exercices pratiques sur «la formation des stéréotypes, la genèse des procédés narratifs et la possibilité d'inaugurer de nouveaux modes de perception».

Relation entre le texte et l'image

Depuis 1960, Janos Urban a participé à une centaine d'expositions. Aussi bien dans notre pays qu'à l'étranger (Amsterdam, Paris, Stockholm, Venise, Montevideo, Buenos Aires, Santiago...). Ses recherches sont en prise directe sur notre époque. Après avoir étudié les propriétés des matières (le phosphore, par exemple), il cerne aujourd'hui les problèmes majeurs de la création artistique d'avant-garde. Ce qui l'amène à l'utilisation de vecteurs et supports fort éloignés du tableau traditionnel.

Est-ce encore de l'art? Des critiques fusent. Certains répondent par la négative. Ou on hausse les épaules. Une meilleure approche permettra-t-elle de mieux comprendre? Une chose est certaine: toute *exploration* exige des recherches, des expériences, des détours, des essais.

P.-H. Liardon, à qui nous empruntons plus d'un renseignement, s'est entretenu il y a peu avec M. René Berger, auteur de la *Mutation des Signes* (Denoël). A la question «Quel est le rôle des artistes, quelles parts prennent-ils à ces changements?» celui-ci a répondu: «... il est des artistes qui tentent de travailler, au besoin en les pervertissant, avec les nouveaux moyens de la technologie. Sans aller bien loin, on pourrait citer Otth, Minkoff ou Urban qui usent du vidéo à des fins extrêmement originales...»

Actuellement, J. Urban met au point une somme de cinq dossiers au format A3, où il se penche sur les relations entre le texte et l'image, mettant en évidence certains phénomènes de complémentarité, d'englobement, de parallélisme entre le mot, la phrase, l'objet visuel et son environnement.

«Pratique»

Ces cinq ouvrages sont groupés sous le titre *Praxis.* Ce terme, courant en allemand mais qui ne s'emploie en français que depuis peu, se rapporte d'abord, comme le mot *pratique,* à toute activité humaine et s'oppose donc à la théorie, considérée comme abstraite. C'est dans le contexte d'une théorie globale, qui unit (tout en les opposant) la dialectique de l'action et de la théorie, qu'on use, surtout dans les écoles marxistes, du terme *praxis.*

Le premier volume dessine un ensemble de références en rassemblant les résultats d'une enquête menée auprès d'une centaine d'artistes de diverses parties du globe sur la direction de leur réflexion. Des lettres manuscrites, d'autres dactylographiées se succèdent... La pluralité des papiers, des écritures, des langues (qui fait penser à une quelconque Tour de Babel) offre en outre un éventail graphique d'un haut intérêt.

Le deuxième volume est celui dont nous avons tiré plusieurs illustrations. Une autre séquence m'a frappé. C'est une église, perdue dans la campagne italienne.

Une première vue nous montre le bâtiment, entouré de bosquets. Un escalier va en s'élargissant et conduit à l'entrée principale. La photo pourrait être l'œuvre d'un touriste à la chasse aux souvenirs. Mais pour les clichés suivants, on a usé du «zoom». Progressivement ressort une entrée annexe, le montant de la porte, se détache le dessin d'une main. Formes noires sur la pierre blanche. Et l'empreinte grossit. Jusqu'à l'obsession! Quel est l'être qui, inconsciemment peut-être, laissa là sa signature? Ce graphisme aux lignes pures?

Dans *Approche des Iles,* il s'agissait, avec l'aide d'étudiants, de «radiographier» des îles de l'archipel de Lipari et leurs habitants. Une enquête permettait à ces derniers de s'exprimer sur des questions aussi diverses qu'importantes: «Quand, à votre avis, la vie s'arrêtera-t-elle sur votre île?», «Que faites-vous quand vous n'avez rien à faire?»... Mais cette espèce de reportage, ce fut aussi l'occasion de fixer sur la pellicule la lumière changeante du jour, les reflets de l'eau, le soir qui vient... De disserter sur la permanence des souvenirs, la présence réelle et imaginaire.

Les quatrième et cinquième dossiers sont centrés sur des images télévisuelles. Dans *Espaces transitoires,* il est présenté des personnages dans des lieux de déplacement (corridor, escalier), alors que le texte superposé se réfère à des situations postérieures ou antérieures à l'image. Celle-ci perd ainsi son rôle d'illustration au profit d'une complémentarité particulière. Enfin, dans le dernier travail, des images télévisées, extraites de films divers, donc sorties de leur contexte, ont été données à «légender» à des enfants âgés de onze ans. Expérience pédagogique étonnante, qui montre que les enfants s'expriment toujours par rapport à leur milieu, à leur propre vie. «C'est là de la poésie vraie», m'a dit Janos Urban.

L'homme et sa destinée

Pour s'exprimer, l'artiste use surtout de la photographie – avec différents artifices – mais aussi de la machine à écrire IBM, de l'imprimerie, de la photocopie, des lettres transfert... On se rend compte que ce qu'il désire transmettre va beaucoup plus loin que le simple façonnage d'une forme, aussi esthétique soit-elle. Les prolongements philosophiques ne manquent pas.

Ainsi, une fois, il acquiert une carte postale montrant un édifice religieux. La photo, jaunie, date de plusieurs décennies. A gauche de l'édifice, on voit un âne qui déambule, transportant un personnage. J. Urban, cette reproduction en poche, visite le bâtiment. Au moment de quitter les lieux, une clochette retentit. Et sur le petit chemin, à gauche du sanctuaire, un âne s'avance, monté par un indigène. La scène d'autrefois se renouvelle. La similitude est troublante. Réincarnation? Phénomène cyclique? L'artiste pose les éléments. Il ne fournit nulle solution. Et ne veut pas le faire. Il se contente de clicher l'instant privilégié, puis de mettre l'ancienne et la nouvelle image en parallèle. De les amalgamer.

«Que pensez-vous de l'art abstrait?» Pour J. Urban, il s'agit d'un langage plastique un peu simpliste. Nous vivons une ère de transformations, nous sommes assaillis d'images, environnés de signes. L'artiste ne peut qu'être sensible à ces phénomènes! Et tenter de les transcrire, de les maîtriser.

Il est bon de converser avec un découvreur qui, tout préoccupé qu'il est par la formulation de moyens originaux et l'exploration «des territoires encore mal étudiés par d'autres disciplines, de la linguistique à la sociologie», n'en garde pas moins à l'esprit une dimension essentielle: l'homme et sa destinée.

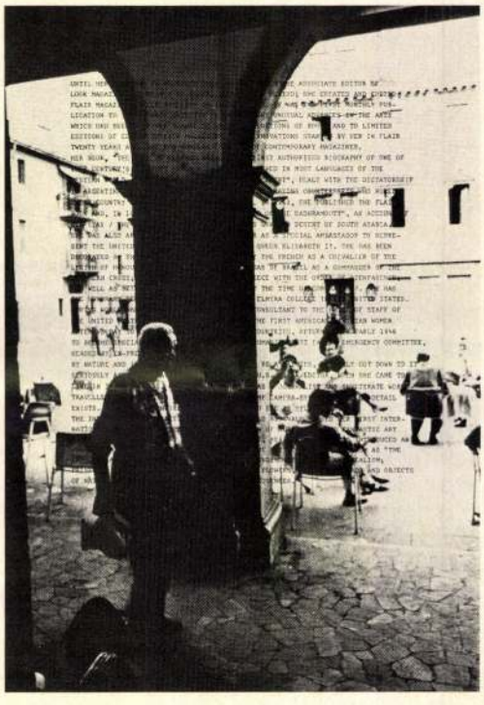

Parallèles

Positif et négatif. Blanc et noir. Janos Urban, professeur à l'Ecole cantonale des beaux-arts, nous propose des images que transpercent des caractères. Le texte? La biographie d'une artiste. Mais pour lire les lignes dans leur intégrité, il faut aller du positif au négatif et vice versa.

Il n'existe pas de vérité globale, définitive! La lumière surgit-elle, fulgurante, sur une surface, l'ombre correspondante s'étale, telle une flaque visqueuse. C'est cela que veut faire ressortir la dualité des photographies. On sait bien, en politique par exemple, que ce qui est vrai de ce côté-ci de la montagne est considéré comme erroné au-delà.

Mais les contradictions parallèles aboutissent finalement à une complémentarité qui est l'essence même de la vie.

De nos vies.

Enigme

Quelque part, à la montagne. Une maison abandonnée. L'artiste l'approche, en fait le tour. Il fouille les abords. Un parapluie gît dans l'herbe haute. Nouvelle découverte: une paire de lunettes. Un taillis. De la terre retournée. Un tas de bois. Les vieux murs. Une inscription. Un chat qui hume, puis bondit. Des fenêtres aux rideaux défraîchis. Une chaise.

L'atmosphère, tout enrobée de mystère, est rendue. Comme dans un film de la série noire, l'énigme tisse ses fils. Que cachent les murs? Ou les pierres? Ou les broussailles?

Dans l'esprit de l'«enquêteur», les images tendent à se mélanger. Elles se complètent, se superposent, s'imbriquent. Des relations s'établissent, qui permettent de rassembler le puzzle, d'échafauder des explications. Insoupçonnées jusque-là.

Il faut tracer un plan des lieux, repérer les distances, examiner l'environnement, imaginer le cheminement des protagonistes. En quelques mots: reconstituer le drame.

Quel drame?

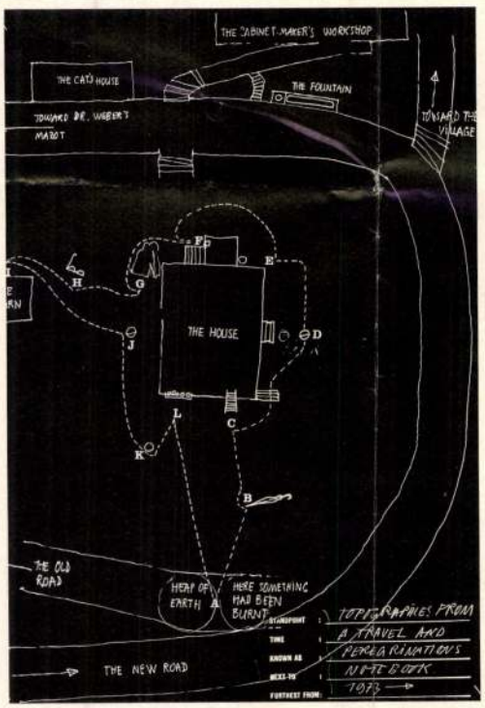

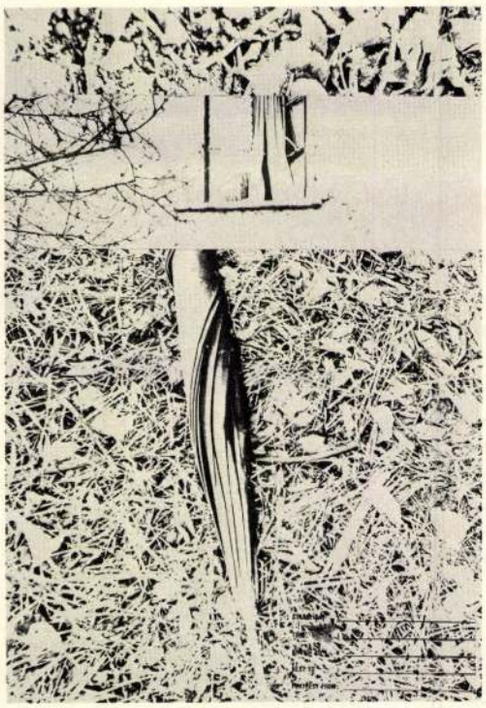

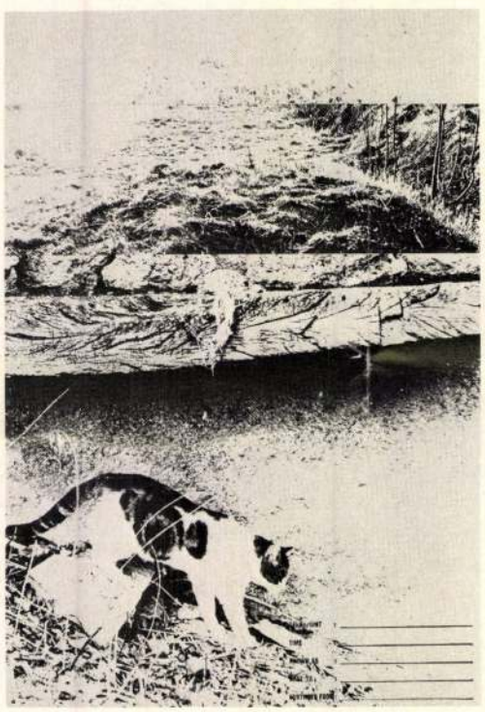

Texte de Roger Chatelain

STANDPOINT :
TIME :
KNOWN AS :
NEXT TO :
FURTHEST FROM :

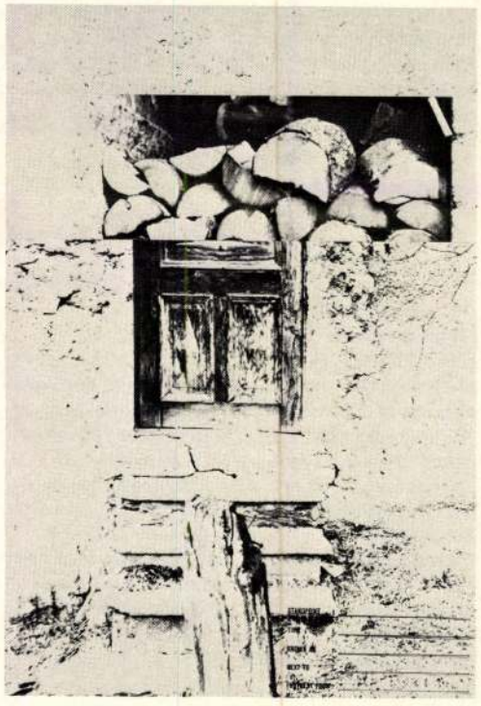

Ecrans de correction et de rédaction

La Maison Graphicart a bien voulu nous communiquer les résultats d'une étude faite par *Harris Intertype* au sujet de la «rentabilité et des gains de temps obtenus par la correction et la rédaction au moyen d'un terminal Harris 1100 dans les imprimeries américaines».

Cependant, avant d'utiliser ces renseignements, il est peut-être utile de rappeler en quoi consiste un tel appareil.

Le terminal «Harris 1100»

Il y a deux ans, nous présentions dans cette revue le premier écran de correction électronique, le terminal «Harris 1100», construit par la société Harris Intertype (voir *RSI* N° 5, mai 1971). Depuis, plusieurs constructeurs ont mis au point des appareils similaires. Il s'agit d'instruments prévus pour entreprendre la lecture, la correction et, éventuellement une nouvelle rédaction des textes. Le fonctionnement en est le suivant. Un texte, introduit dans l'appareil au moyen d'une bande perforée, apparaît sur l'écran, qui est un tube à rayons cathodiques. Placé devant cet écran, un rédacteur, un journaliste ou un correcteur prend connaissance de ce texte et, par un clavier de machine à écrire incorporé, il y apporte toutes les corrections désirables: modifications, suppressions, adjonctions, etc.

Lorsque le texte est corrigé, épuré, mis au net, c'est-à-dire lorsqu'il donne satisfaction, la pression sur une touche enclenche un mécanisme de perforation, puis le texte est mis en code sur une nouvelle bande perforée, laquelle, corrigée, peut être prise en charge par un ordinateur qui la justifie. La bande est alors prête à faire fonctionner une machine à composer à plomb ou photographique.

Le texte est introduit dans le terminal à 120 signes/seconde. Il est enregistré dans une mémoire dont la capacité est d'environ 2000 signes. Il est toutefois possible d'augmenter la capacité de la mémoire. Lorsque cette dernière est pleine, le décodage de la bande d'entrée s'arrête. En même temps qu'il est mis en mémoire, le texte est projeté sur l'écran cathodique par paquets d'une cinquantaine de lignes, sur une ou deux colonnes.

Le terminal «Harris 1100».

Placé devant l'écran cathodique, le clavier machine à écrire incorporé permet de communiquer avec l'appareil. Ce clavier est pourvu d'un certain nombre de touches de fonction dont quatre provoquent le déplacement d'un «spot» ou curseur lumineux dans tous les sens: à gauche, à droite, en haut, en bas, si bien qu'il est possible de faire parcourir l'écran entier à ce curseur et de le placer à n'importe quel endroit dans le texte.

D'autres touches de fonction donnent accès à toute une série de manipulations à l'intérieur du texte. Une touche permet de remplacer la lettre indiquée par le curseur lumineux par la lettre tapée au clavier de la machine. Une autre touche fait agir le système différemment: la lettre indiquée par le curseur n'est pas effacée, mais se déplace; elle fait ainsi la place permettant l'introduction d'une nouvelle lettre, d'un mot, voire de phrases entières. Ces adjonctions provoquant un remaniement automatique du texte jusqu'à la fin de l'alinéa.

Dès que le texte corrigé est mis en code sur la nouvelle bande, il disparaît simultanément de la mémoire, qui devient libre pour enregistrer une nouvelle tranche de deux mille lettres. Connecté directement à un ordinateur de composition, ce système élimine la bande perforée intermédiaire de correction.

Harris Intertype qui, le premier, présentait un tel appareil terminal, avait prévu d'en vendre une centaine pendant la première année.

Une étude Harris Intertype

Travaillant en étroite collaboration avec ceux de ses clients ayant introduit ce terminal Harris 1100, Intertype a pu rassembler des informations au sujet de la rentabilité de ces appareils.

Ce terminal Harris 1100 est utilisé dans les domaines les plus divers de l'industrie graphique. On le trouve aussi bien pour confectionner la composition courante dans les imprimeries de journaux et de labeurs que pour entreprendre la composition des textes d'annonces.

Ce compte rendu apporte plus spécialement des renseignements au sujet des coûts concernant la lecture de correction, la correction et la rédaction de textes dans les ateliers de composition photographique. Les résultats suivants ont pu être constatés:

1 Entreprendre une première lecture et les corrections de textes au moyen d'un terminal 1100 a eu pour résultat un gain net annuel de $ 11 728.–.

2 Si des corrections ou des modifications rédactionnelles sont incluses à la première lecture et aux corrections, ce gain net annuel représente $ 16 044.–.

Le gain ainsi réalisé réside principalement dans l'énorme réduction de temps découlant de l'introduction du terminal 1100 dans les domaines d'utilisation mentionnés ci-dessus. Ce gain de temps, ainsi que l'économie de personnel, sont dus au regroupement des différents processus de travail par le procédé Harris 1100 ainsi qu'à la mise à l'écart de différentes méthodes de travail conventionnelles.

L'exemple suivant montre que le temps de correction par le procédé Harris 1100 est réduit de 35 %, ce qui représente 11 728 dollars par année:

Par la méthode conventionnelle de correction et de rédaction, la lecture de correction représente 25 % du temps total, la frappe des corrections également 25 %, la manutention 25 %, le découpage et le stripping encore une fois 25 %. Total = 100 %.

En comparaison, par l'introduction du terminal Harris 1100, la lecture de correction et la correction représentent ensemble 65 %. La manutention, le découpage et le stripping sont éliminés. L'économie faite par l'utilisation du terminal 1100 est donc de 35 %

Economies

Le terminal Harris 1100 peut être introduit dans les domaines de la composition où il est susceptible d'accomplir différentes tâches. Comparé aux méthodes conventionnelles, il offre la possibilité de réaliser de réelles économies qui peuvent atteindre des degrés variables selon la manière d'utiliser l'appareil.

1 *Correction*

Quelquefois, le terminal sert uniquement à faire de la correction. La lecture du texte est faite par un correcteur qui, par exemple, lit les épreuves fournies par une imprimante d'ordinateur.

2 *Lecture et correction*

D'autres entreprises utilisent le terminal 1100 pour la lecture et les corrections. Deux processus de travail sont alors entrepris sur le terminal. Les erreurs sont détectées puis corrigées au moyen du clavier. Dans ce cas, la production est naturellement moindre si on la compare à celle du premier cas où seules les corrections sont faites sur l'appareil. Cependant, la production ne peut pas être exprimée en chiffres absolus parce qu'elle dépend du nombre de corrections qui doivent être faites.

3 *Rédaction, lecture et correction*

Dans la plupart des autres entreprises, le terminal est utilisé tout à la fois pour la rédaction, la lecture et les corrections. Le texte d'un article est déjà tapé à l'atelier de composition. Entre-temps, la rédaction y apporte certaines modifications.

MDK

Urbán János, 16 éves tanuló
Debrecen

"Épitömunkások" c. olajfestménye a legjobbak közül való.

A kiáll. megrendezésének célja, h. a rejtett tehetségek elötörjenek és képzömüvészetünk fejlödését biztositsuk.

Végvári Lajos: Ifjuságí képzö- és iparmüv. kiáll. Nemz. Szalon. A népmüv. miniszt.által rend.kiáll. Magyar Nemzet. 1950 jun.1o.

MDA

Urbán Jánosne,

gobelinje az eltöltött evek emlekét örzi.

Magyar Mártirok emlékei között.

A volt magyar felvidéki politikai foglyok kiállitás
Baross Szövetség Székházának termeiben. 1938.dec.1-3

Urbán János

- magyar származásu - Svájcban elő művész - rendszeresen küld újabb szerigráfiáiból a Modern Magyar Képtárnak.

Romvány Ferenc: A Modern Magyar Képtár története

Jan. Pan. Múz. Évk. 1974 XIX.

Urbán János

„Égtorlet" – 1973

– grafika" –

Jan. Pan. Múz. Győr. 1974 (XIX)

Urbán János esztergályos

A miskolci művészek tevékenysége sajátos arcot nyert. Varga Miklós szobrász és Urbán János esztergályos közösen dolgoznak. Egyik alkotás Miskolcon, a Győri-hapen lakótelepen, másik Bpesten, Újpalotán áll.

Művészeti Magazin

1975. XII. 27.

JOHANN U R B A N , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 484.- Herr JOHANN U R B A N
Felvétel ideje: 1851. 14. Obr.
Hová vették fel: Felegyház,/Félegyháza/. 163.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

Urbán János

Szegeden született 1934-ben. 1957 óta el Szápban 1960-tól állít ki rendszeresen. Alkotásaiban technikai és társadalmi folyamatokat láttat meg.

„Grafika 1972 papír szerigrafia 680 x 430 mm
S:1 Ea 15/50 Urban SPM 73.157

modern grafika, pécs 1976

Urbán János, grafikus

A Pécsi Modern Magyar Képtár anyagából az e cikkben közölt képek jegyzéke:-Grafikák,-rekete repr.
91.sz.kép.-Urbán János:"Égbolt".cimü müve.-1973.-p. órszet.-540+350 mm.-Ltsz:74.50. 347.old
XIX. tabla

Romváry Ferenc: A Modern Magy.Képtár története
Uj szerzemények IV. 333.old

A Jan.Pan .Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

Urban Janos, grafikus

A Pécsre latogató, Parizsban élo idos mester Kosozs-
Vary három rézkarcot, -Urban Janos egy a svajci kortárs
muvészetet reprezentáló 12 lapos albumot ajandéko
zott a Modern Magyar Képtarnak. 334.old.12.jegyz

Romvári Ferenc: A Modern Magy. Képtár története
Uj Szerzemények IV. 333.old

A Jan. Pann. Múz. Evk. XI. 1974. Pécs

Janos Urban, grafikus

A Pécsi Modern Magyar Képtár Svajci mappajaban van Janos urban egy képe.
10.-Janos Urban: Grafika,-1971.-p.szerigrafia.597+597 mm
Ltsz:XX.73.92 342.old

Romváry Ferenc: A Modern Magy.Képtár története
Uj szerzemények IV. 333.old

A Jan.Pann.Múz.Évk. XIX. 1974. Pécs

POUR L'ART

Lausanne - Paris - *Mai - Juin 1961* **78** *Revue bimestrielle* - *Fondée en 1948*
Suisse : Fr. 2.— *France : NF. 2.50*

GALERIE BONNIER

7, avenue du Théâtre - Lausanne - (021) 23 33 47

LÉGER

Jusqu'au 24 juin

Juillet - Août :

MAUSSION
MIOTTE
MITCHELL
MUBIN
RIOPELLE
SAURA
TUMARKIN

Le 15 septembre :

GILIOLI

URBÁN JÁNOS

Une toile d'Urban

PAR ERIC GENEVAY

... Plaçons-nous en face de cette toile rose. L'impression est ambiguë. Nous avons sous les yeux quelque chose qui rappelle la réalité (un lointain feu d'artifice, un reflet de soleil dans un miroir, un oiseau dans une cage, une grande fleur), mais qui n'en représente rien véritablement. La couleur de son côté, jusque dans ses dissonances, dénie aussi toute intention naturaliste.

Le jeu des roses, disposé en échelle doucement ascendante répond donc à une autre nécessité. La réalité, d'où l'objet a disparu, nous apparaît dans le seul éclairage mental.

Suivons maintenant la forme qui nous est proposée. Le dessin accentue notre impression d'ambiguïté, tantôt effacé, tantôt affirmé.

Une tige légère s'élève sur la droite jusqu'à crépiter dans une floraison intense, paradoxalement enfermée dans un cercle et un carré. L'ascension s'interrompt, semble-t-il ; une mince issue vert clair, une croisée toute proche, s'offre, mais le mouvement se poursuit loin d'elle, sur la gauche ; on sort carrément du tableau par une reprise des tons inférieurs donnés cette fois en gamme pure. Ce n'est que la rencontre avec cette surface plus sombre et tranquille (je peux l'appeler rivage), qui nous ramène, nous laisse glisser le long d'un fil à peine visible. Tel est le mouvement du tableau. Sa signification est liée intimément à ce mouvement intérieur, avec lequel nous pouvons nous identifier. C'est le mouvement même de notre conscience, l'effort de notre pensée contre ses cadres, son éclatement, et l'activité affaiblie de la mémoire, comme d'une sonde.

Cette explication contredit-elle la vision de l'oiseau en cage, du miroir ? Non, le monde extérieur est présent dans la peinture d'Urban. Superpositions de couleurs, affirmations et ambiguïtés ne visent qu'à serrer de plus près son image, une image en nous d'avant les choses.

L'Epreuve

PAR HERBERT MALECHA

(Traduction Marie-Rose Knecht.)

Redluff, les oreilles pleines encore du crissement des freins, vit le visage du conducteur se crisper de colère, et, titubant, regagna le trottoir. « Il vous a atteint ? » Il sentit qu'on le prenait par le coude. D'un geste brusque, il se libéra : « Non non, ça va bien. » Et il ajouta : « Merci », parce que, s'étant retourné, il avait vu que le vieux le suivait des yeux, ébahi.

Une vague de faiblesse partit de ses genoux, monta en lui, s'accrut jusqu'à la nausée. Il n'aurait plus manqué que cela ! Aller se faire renverser par une voiture, pour qu'une foule curieuse se rassemble autour de lui, pour que les flics arrivent... Surtout ne pas se trouver mal, maintenant, mais continuer de marcher sans se faire remarquer parmi tous ceux qui marchaient dans la rue claire. Peu à peu, le battement des artères dans sa gorge diminua. Depuis trois mois, c'était la première fois qu'il se trouvait ainsi en ville, au milieu de tant de gens. Mais quoi ! Il ne pouvait pas se terrer indéfiniment dans son trou ; une belle fois, il avait tout de même fallu en sortir, et renouer avec la vie, et tourner le dos à tout cela. Il s'agirait maintenant de trouver un navire où s'embarquer, si possible avant l'hiver. Sa main palpa rapidement le côté gauche de son veston : le passeport était bien là, dans la poche intérieure. Travail impeccable, ce passeport ; à vrai dire, il ne l'avait pas eu pour rien.

Sur la chaussée, il y avait un embouteillage. Les voitures n'avançaient que par à-coups. Des gens le dépassaient, d'autres le

Urban : *Werther*. 1960. 97 × 130 cm.
Photo Jacques Rouiller, Lausanne.

Louba Buenzod : *Composition*, Musée cantonal des Beaux-Arts, Lausanne.

GÉULA DAGAN. — Née à Jérusalem. Comme son père, participe à la création mouvementée de l'Etat d'Israël. Ecole d'Art de Bezalel. Divers métiers : traductrice, professeur d'anglais, etc. Voyages en Allemagne et en Autriche. En 1949, études à Paris dans l'atelier de Zadkine. Se consacre entièrement à la peinture dès 1952.

Première exposition personnelle à Lausanne, en 1952. Participe aux Salons de Mai, des Réalités Nouvelles, etc.

EUGÈNE DODEIGNE. — Français, né le 27 juillet 1923, à Rouvreux (Province de Liège). Habite dans le Nord. 1936 : Apprentissage de tailleur de pierre avec son père.

Salon de Mai, Biennale d'Anvers, Documenta Kassel. *Expositions personnelles :* Galerie Evrard, Lille ; Palais des Beaux-Arts, Bruxelles ; Galerie Claude-Bernard, Paris ; Galerie Renar, Roubaix.

JANOS URBAN. — Né en Hongrie en 1934. Etudes d'art, d'histoire et de philosophie à l'Université de Budapest. Elève des Beaux-Arts de Lausanne 1957-60. Voyages en France, en Italie, en Espagne, au Portugal, en Afrique du Nord, en Sicile, aux Pays-Bas.

Expositions : Salon des Jeunes, Lausanne, 1960 ; Prix du Jury. Quinze Jeunes peintres suisses, Château de la Sarraz, 1960. Galerie l'Entracte, Lausanne, 1961.

LOUBA BUENZOD. — Née à Moscou (1899). Ecoles à Zurich et à Paris. Etudes d'art appliqué à Paris, reliure d'art. Nombreux livres chez des bibliophiles et achetés par le Fonds des Arts Plastiques, le Musée d'Art Décoratif. Venue à la peinture en 1942 : participe à toutes les expositions du groupe de l'OEV et de la Société des Femmes Peintres, Sculpteurs et Décorateurs, dont elle préside la section vaudoise depuis 1956.

Exposition particulière à Lausanne en 1959 : peinture, papiers collés, reliure. Achats officiels : Confédération, Département Fédéral de l'Intérieur, Fonds Cantonal des Arts et des Lettres.

WILFRID MOSER. — Né le 10 juin 1914 à Zurich. Entre 1935 et 1940, séjours au Maroc, en Espagne, à Paris, définitivement établi à Paris depuis 1945.

A partir de 1952, expose à la Galerie Jeanne Bucher (1952/54/58/61), Galerie Louis Carré 1957, et participe à de nombreuses expositions à Paris, en Europe et en Amérique (Zurich, Bâle, Berne, Lausanne, Cologne, New-York, Pittsburgh, Biennales de Venise et de Sao-Paulo, Tokio, etc.). Participe régulièrement au Salon de Mai et au Salon des Réalités Nouvelles. Tableaux dans de nombreuses collections privées et publiques : Musée d'Art Moderne, Paris ; Kunsthaus, Zurich ; Musée de St-Gall, etc.

CORNEILLE. — (Corneille Guillaume Beverloo) naît à Liège en 1922. Parents néerlandais. Se fixe à Paris en 1950. Voyages en Amérique du Nord et du Sud, aux Antilles, en Afrique.

Expositions dans les grandes villes d'Europe, d'Amérique, au Japon. 1955 : mention au Carnegie International (Pittsburgh). Prix Salomon Guggenheim pour les Pays-Bas, en 1956.

Urbán János

makói városi
főkertész

Élet. arch.

l.

Vermes Csanád

115-l

MOB Kit. 3709

Ráth György V 297.

URBÁN JÁNOS

du 24 octobre au 13 novembre 1963
l'Entracte galerie d'art moderne
rue du Lion-d'Or 4 Lausanne
présente les peintures de Janos Urban
Invitation au vernissage
jeudi 24 octobre de 16 à 20 h.

JANOS URBAN

J A N O S U R B A N

Janos Urban nous fut révélé brusquement par le Salon des Jeunes de Lausanne en 1961. Il n'est pas exagéré d'affirmer que cette découverte fut l'évènement marquant de cette manifestation consacrée à une génération d'artistes qui compte beaucoup de talents - ce que confirme l'attribution qui lui fut faite du Prix du Jury. Cette surprise n'en fut pas une pour tout le monde, car ceux qui avaient eu l'occasion de suivre ses travaux à l'Ecole de dessin de la Riponne ou il était élève depuis 1957 - il y enseigne aujourd'hui - pouvaient aisément prévoir ce succès.

Urban qui a dû, comme beaucoup de ses compatriotes, quitter son pays après la dernière guerre, est né en Hongrie en 1934. Il a poursuivi des études universitaires dans différentes villes d'Europe avant de venir se fixer à Lausanne en 1956. L'histoire de l'art, et surtout la philosophie qui trouva en lui un esprit remarquablement disposé l'incitèrent, par les voies les plus logiques, à se tourner vers la peinture. Depuis, sa carrière s'est rapidement dessinée : Exposition à l'Entracte et envoi à la collective du Château de la Sarraz en 1961, Bourse Alice Bailly et entrée aux PSAS en 1962 à l'exposition desquels on a pu voir ses toiles à Lucerne la même année, et à Zurich en 1963.

Nous avions conservé de 1961 le souvenir de compositions lyriques d'inspiration en dépit de la discrétion de la couleur dominée par une gamme claire allant du blanc au gris. Les oeuvres présentées dans l'actuelle exposition et qui sont datées des deux années suivantes nous donnent un aspect fort intéressant de l'évolution des recherches qui ont suivi. La plus ancienne, traitée en hautes pâtes, porte des traces du style assez fougueux de la peinture gestuelle. La palette est assez sombre, usant largement de tons neutres. Par la suite, la composition s'assagit et joue surtout de l'action d'une tache très lumineuse rayonnant sur la toile partagée en plusieurs zones calmes d'inégales grandeurs. Les tons sont plus chauds, plus vibrants : c'est l'apparition des rouges dont Urban usera beaucoup par la suite. Surviennent encore quelques toiles dans les gris sombres, d'une écriture plus nerveuse, traitées dans des pâtes fluides. Nous avons ainsi assisté à une constante dualité entre le dessin et la couleur, le lyrisme de l'inspiration se manifestant tantôt dans l'un, tantôt dans l'autre, jamais dans les deux simultanément. Nous y voyons le souci de l'artiste de dominer son tempérament et de parvenir, par la discipline, à une plus grande puissance d'expression. C'est la recherche du point d'équilibre entre deux exigences également importantes. Aussi applaudissons-nous avec joie lorsque nous le voyons, dans les grandes toiles qui marquent ses plus récents travaux, parvenu à une synthèse aussi équilibrée du sentiment et de la raison. Il n'y a plus aucune dualité ici, mais une parfaite cohésion de caractère entre les deux éléments essentiels de la peinture. Le style d'Urban prend à partir de là une certaine ampleur, dégage une impression de plénitude dont l'emprise sur le spectateur est indéniable. Nous saisissons alors plus facilement l'esprit qui commande et motive cette peinture dont le rôle est bel et bien de nous mettre en communication avec une certaine attitude philosophique. A travers le climat fortement teinté de mysticisme qu'il parvient à créer, nous prenons conscience des vraies dimensions de l'art d'Urban dont la vertu essentielle, au delà du talent qui chez lui est indiscutable, tient à sa haute spiritualité.

Georges Peillex

L'ENTRACTE - EXPOSITION JANOS URBAN - DU 24 OCTOBRE AU 13 NOVEMBRE 1963

1.	Dessin	Fr.	220.--
2.	Dessin	Fr.	220.--
3.	Dessin	Fr.	220.--
4.	Analogies VI, 1963, 97 × 130	Fr.	1150.--
5.	Dessin	Fr.	220.--
6.	Dessin	Fr.	220.--
7.	Les deux tempéraments, 1963, 89 × 116	Fr.	900.--
8.	Analogies III, 1963, 97 × 130	Fr.	1000.--
9.	Osiris I, 1962, 92 × 73	Fr.	700.--
10.	Cathédrale, 1963, 114 × 140	Fr.	1200.--
11.	Verticales, 1963, 38 × 61	Fr.	400.--
12.	Herculanum II, 1962, 114 × 116	Fr.	900.--
13.	Maspalomas, 1963, 89 × 130	Fr.	950.--
14.	Analogies V, 1963, 97 × 130	Fr.	1200.--
15.	Dessin	Fr.	220.--
16.	Passage, 1962, 53 × 70	Fr.	400.--
17.	Rencontre, 1963, 38 × 60	Fr.	400.--
18.	Dessin	Fr.	220.--
19.	Dessin	Fr.	220.--
20.	Adam, 1963, 73 × 116	Fr.	750.--
21.	Teide, 1963, 81 × 100	Fr.	750.--
22.	Ténériffe, 1963, 64 × 70	Fr.	500.--
23.	Intérieur rouge, 1963, 60 × 80	Fr.	600.--
24.	Dessin	Fr.	220.--
25.	Osiris II, 1963, 54 × 63	Fr.	500.--
26.	Intérieur bleu, 1962, 60 × 60	Fr.	500.--

URBA'N SA'NOS

MDK

Urbán János 16 é.tanuló

Debrecen

Építőmunkás, of.

Ifjúsági Képzőm. és Iparm.kiáll. N.Szal.1950. jun.

12.1.

Szabó Pál:

Szomszédok.

(Kisregény Turul kiadás)

A Turul könyvkiadóvállalat új könyvsorozatot indított útnak. A sorozat címe „Magvető könyvtár". Célkitűzése: vezető magyar íróink, főleg a néppel foglalkozó műveinek izléses kiállításban, olcsó áron a széles rétegekhez való eljuttatása. A sorozat első könyveként Szabó Pál; **„Szomszédok"** című parasztregényét adták ki. A kisregény hűen tükrözi a kiváló író minden tulajdonságát, eszmei beállítottságát. A célt kitűnően szolgálja ez a könyv: jó regény, olcsón a széles rétegeknek.

(Sz. N. L.)

— o —

Erdélyi József:

Toldi Kéz.

(Versek, Turul kiadás)

A „Magvető Könyvtár" második könyveként Erdélyi József verseiből válogattak össze egy kötetre valót. A nagy lirikus életére, sorsára és életszemléletére legjellemzőbb versek sorakoznak fel. Látjuk a gyermek Erdélyi Jóskát, megtudjuk milyen érzelmek dúltak már a gyermek szívében, amelyek döntően befolyásolták a költő egész életpályáját, majd a férfi komoly életproblémái, a néppel való sorsközössége csendűlnek fel remekbekészült versekben. A sorozat, ha tovább is így folytatódik, igazán komoly értéke lesz irdalmunknak.

(Sz. N. L.)

MAJD FELESZMÉLHETSZ.

Ereim tágak. Bőven öntözi
a vér tagjaimat.
Bőröm már sárgul. Keserűbb barna
szememben az öntudat.

Elnézlek hosszan. Annyira fáj most,
hogy az idő veled is játszik,
mert elmult már az, ami mulóba van,
elevennek is hiába látszik.

Majd feleszmélhetsz, s ijedten nézed,
mi hát, ami megmaradt,
már árnyékunk is görbül, s eleven
csak egy régi szó, a szavad.

Hogy veled vagyok és több vagyok így,
ennyi csupán a kapcsolat.
Bőröm már sárgul s keserűbb barna
szememben az öntudat.

Hegedüs Zoltán.

ŐRHELY.

† HARSÁNYI ZSOLT

A magyar irodalmi élet megtorpant egy pillanatra; az alkotás lázában röpke szünet állt be; a halál megérintette a szíveket, mert írótárs tette le örökre a tollat, meghalt **Harsányi Zsolt.** Hirtelen, korán, a teremtés delén ragadta el íróasztala melől a kérlelhetetlen halál a kiváló írót. Regényei, színművei hatalmas olvasótáborban örvendtek népszerűségnek. Az iskolázott középosztály írója volt. Társadalmi és történelmi regényei, színművei, novellái egyaránt komoly maradandó értékei a magyar irodalomnak. Mint a Vigszinház igazgatója hivatott vezetője volt színházi életünknek is.

Harsányi Zsolt korai halálával kiváló tollú, termékeny író, nagyszerű kultúrpolitikus hallgatott el örökre. Halála az ország egész művelt közönségében részvétet keltett.

— o —

FOLYÓIRATSZEMLE.

Néhány folyóirat legutólsó számát végiglapozva, készültek a következő jegyzetek:

A Petőfi Társaság folyóiratában **a Koszoruban** dr. Lázár Béla élesen birálja a „Szeptember végén" című filmet. Nem filmkritika ez a kis tanulmány, hanem Petőfi emlékének védelme. Rámutat a tanulmány arra, hogy ez a film mennyire ellentétben áll a helyes Petőfi kultusszal. Sorra kimutatja azokat a tévedéseket, melyek egészen hamis képet adtak a közönség számára Petőfiről. Ennek a filmnek — írja — semmi köze a költő hasonló című híres költeményéhez. A film többet ártott a Petőfi hagyományok ápolásának, mint amennyit használt. — **A Cél-ban** Büky Béla foglalkozik a képzőművészeti kamara kérdésével. Országosan érdeklődésre tarthat számot ez az értekezés. Szombathelyi viszonylatban azonban különösen időszerű, hiszen a Szent Márton Céhben tömörült vasi festők nem rég határozták el egyhangulag, hogy kérik a kultuszkormánytól a kamara felállítását. Büky cikke rámutat arra, hogy a festők között elég tekintélyes ellenzéke is van a kamara felállításának. A művészek táborának nagyobb fele azonban szükségesnek tartja a kamarát, amely nem is ánnyira anyagi, mint inkább erkölcsi téren hozna nagy haladást. Jobban lehetne biztosítani az új tehetségek sorsát is. Végeredményben lándzsát tör a kamara felállítása mellett.

OLVASSA AZ
ÍRÓTT
SZÓ
IRODALMI FOLYÓIRATOT
EGYES SZÁM ÁRA 60 FILLÉR.

— Az **Erdélyi Helikonban** Szőllősy András tollából olvashatunk érdekes cikket Kodály és a mai zene címmel. — A **Hajnalodik** néhány számmal ezelőtt megkezdte azoknak az íróknak az ismertetését, akik az Alföldről indultak el. A sorozat címe: „Akiket az Alföld adott a magyarságnak." Ezek a tanulmányok nemcsak életrajz közlések, hanem rámutatnak az illető író kortörténeti, magyarságtörténelmi jelentőségére. Igen helyes módja ez a cikksorozat az egyes tájegységek irodalmi multja maradéktalan feltárásának, az emlékek, hagyományok ápolásának. — A **Vigiliában** Makkay Gusztáv „Kelet és Nyugat irodalmi pöre" című cikkében mégegyszer tollhegyre veszi a népi és urbánus, keleti magyaros, és nyugati európaias irodalmi irányok közt fennálló viszálykodást, pereskedést. Kimutatja, hogy milyen politikai és eszmei történések visszahatásaként keletkezett az úgynevezett népi irányzat. Kibogozza azokat a társadalmi okokat, melyek elősegítették a két táborraszakadást, melyek „időszerüvé" tették a néppel való behatóbb foglalkozást irodalmi sikon is. Tanulmányának végső eredményeképpen rámutat arra, hogy mindkét irány egyformán értékes a magyarság számára. Éppenezért felesleges erőpazarlás és káros tekintélyrombolás a most folyó pereskedés. Mindkét iránynak megvan a maga helye, egymás mellett és ne egymás ellen dolgozzanak az egyetemes magyar irodalom tényezőiként, az egyetemes magyar sors érdekében.

(Sz. N. L.)

HIRADÓ.

URBAN J. SZOMBATHELYI KÉPKIÁLLITÁSA. Szombathely művészi vendégjárásaban új név jelentkezett Urban J. személyében, amikor egy kollekcióra való képpel mutatkozott be. Arcképfestő, de erős oldala a városkép és csendélet is. Egyénisége szimpatíkus, tudása komoly és így minden elismerést megérdemel a művész, aki több városban is járt már kiállításával. Lembergben tanúlt, több képe szerepel komoly gyüjteményekben is. Szombathelyi szereplése nyereség mindazok számára, akik szeretik és értik is a szépet. Kiállításának megnyitásán jelen voltak a város vezető személyiségei is és ez egymagában is fémjelzi Urban jelentőségét.

*

A VASVÁRI CASINO irodalmi esten hódolt Herczeg Ferenc előtt. **Kolbay** Ödön elnök, a Faludi Társaság tagja, méltatta Herczeg Ferenc irói nagyságát. Ugyanekkor Kovács Zoltán előadásában Zrinyi Ilonáról emlékezett. A Casino elnöksége tavaszi irodalmi programmjaként meghívta vendégszereplésre a Faludi Társaságot.

*

SZÉKELY LÁSZLÓ DR. kőszegi esperesplébános, a Faludi Társaság tagja a Szent István Akadémia legutóbbi ülésén most készült műforditásából olvasott fel nagy sikerrel.

*

A KÖZMÜVELŐDÉSI EGYESÜLET zenei szakosztályának meghívására Ádám Jenő a zeneművészeti főiskola kíváló tanára vendégszerepelt december 4-én a Közművelődési Házban. Nagyszerű zenetudományi előadást tartott. Utána a zeneiskola művésztanárai szerepeltek.

*

A SZENT MÁRTON CÉH, az egyesület képzőművészeti szakosztálya december 8-án nyitotta meg téli tárlatát, melyen egyuttal bemutatásra kerültek a vármegye által kiírt festménypályázatra beérkezett képek is.

*

GÉFIN GYULA DR: Szombathelyi székesegyház című könyvéről a Szépművészet novemberi számában K. J. jelzéssel aláírt birálat jelent meg. A kiváló folyóirat igen elismerő hangon emlékezik meg Géfin dr. könyvéről.

Szombathelyi Magyar Pamutipar

Részvénytársaság

SZOMBATHELY. **TELEFON: 61.**

Divatkalap

Varga Györgynél

gr. Széchenyi-utca.

Ivott Kö. 1943. dec. 7. 16. l

Fájdalommal tudatjuk, hogy

Dr. Urbán István

okl.mérnök mûemléki statikus
a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje
kitüntetés tulajdonosa életének 88. évében
1998. augusztus 14 - én rövid szenvedés után elhunyt.
Drága halottunktól 1998. szeptember 4-én 17.15 perckor
búcsúzunk a Belvárosi Szent Anna Templomban.
(Bp. V. Martinelli tér 6.)
Gyászolják fiai, szeretõ felesége, menyei,
unokái és imádott dédunokái :
Dórici, Istvánka, rokonai, ismerõsei
valamint sok tisztelõ barátja.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.
Virágot csak egy-egy szálat, koszorút, csokrot
nem lehet a templomban elhelyezni.

Cím : Dr. Urbánné Bara Erika1118 Bp. Sasadi út 51-53 I.5.
Cím : Dr. Urbán István 1025 Bp. Szilágyi Erzsébet fasor 1.

URBÁN György

Gömbkép 6.

Szombathelyi Képtárba került
Muzeumi Hirlevél, 1990.6. 20.p.

URBÁN György

MENYHÁRT László: Az ür misztériuma : Beszélgetés Urbán Györggyel. = Művészet, XXV.évf.11.sz. 1984 20 - 23.p.ill.

URBÁN György

Potoczky Julia

Új látásmódra invitál

[Urbán György]

Új Tükör 1984. ápr. 15. XXI. évf. 16. a. 27.

sz tulajdonságoru
néltóztatik igazat

Fülep Lajos

Urbán Imre MDK

Udvardy E.: Gyermekrajz kiállitás. Ernst Muz.
Magyar Nemzet 1956. jun. 21.

Urbán István

VÁROSTERV, Müemlék o. M.D.K.

Szeged, Oskola u. páratlan oldalának helyreállítása.
Társtervező: Cser Károlyné, Muszik Lászlóné
Sándy Péterné

VÁROSTERV Müemlék osztályának hírei

Müemlékvédelem, 1965/3. 178. l.

M.D.K.

Urbán István

Sopron, Színház u. 32. sz. ház felujitásának terve.

Tájékoztató, Rövid hirek

Müemlévédelem, 1965/1. sz. 62. l.

Dr. Urbán István
statikus

a Bp. I. Tárnok utcai Arany Kordé
Vendéglő statikusa

Magyar Építőművészet 1974/4

50. old.

Urbán István

cikke

Urbán István: Szerkezettervezési /statikus/ munka a műemlékek helyreállitásánál.
Műemlékvédelem, 1974.1.sz. 29-36.l.

URBÁN István építész

Magyar Köztársasági Érdemrend
Tisztikeresztje Polgári Tagozat
1993

Molnár István

cikke: Szerkezeterősítő (statikus) munka
a műemlékek helyreállításával

Műemlékvédelem, 1974.2.sz. 99–103.l.

Urbán Istvánné statikus

részt vett a mátraszőllősi rk.templom helyreállitásában.

Valter Ilona:A mátraszőllősi rk.templom kutatása.
Dragonits Tamás: " " " helyreállitása.

Műemlékvédelem, 1974.3.sz.151-164.l.

Tisztelettel meghívjuk Önt

URBÁN GYÖRGY

festőművész

kiállításának megnyitójára a
VIGADÓ GALÉRIÁBA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)

1995 március 17-én (pénteken) 17 órára

Urbán: A ZENE ÉS FÉNYEK című
performance-klippjében közreműködik
LESKÓ GABRIELLA

A kiállítást rendezte:
GYÉMÁNT LÁSZLÓ
festőművész

Megtekinthető: március 17-től április 2-ig
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

VIGADÓ GALÉRIA
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány

MT REKLÁMIRODA

URBÁN

Urbán György, grafikus

csak par szazan

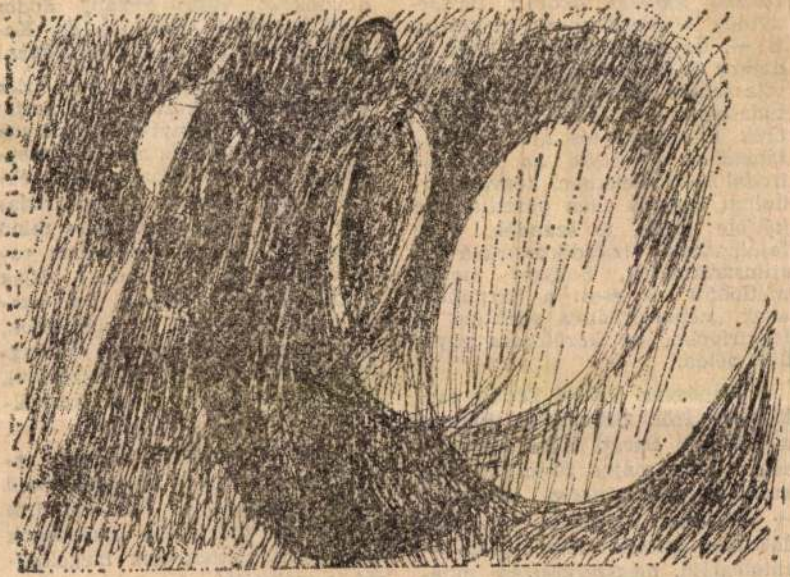

Urbán Gy

Élet é

6.

XXX/16

Urbán György kiállításáról

URBÁN György

Wagner István

Az ür krónikása

Urbán György tárlata az Ernstben

Magyar Szichep. 1986. máj. 8. 4.

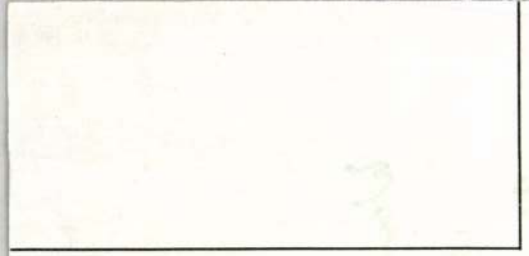

gánylány, olaj, vászon, 69,5×46,5 cm

sgálta, hogy a kép összhatásához hogyan járulnak zzá a színek, hogyan építik azt a színfoltok és a rész-ek. Az ekkor festett képeken megszűnik az a fajta rész-gazdagság, ami a korábbi festményeket jellemezte, ir alig látható a háttér részletezettsége. Az *Álló cigány-ny* képen enteriőr már egyáltalán nincs is, a műtermi ágítás félhomályából bontakozik ki az alak, ruhája is sztelen, annak színei is nemlegesek.

A festmény a magyar művészettörténeti kutatás szemszögéjére az aukción egy rangos külföldi magyar mű-űjteménybe került, s azóta is ott látható.

□

A Műcsarnok meghívja Önt

URBÁN GYÖRGY

festőművész

kiállításának megnyitására

1986. április 19-én szombaton de. 11 órakor

Megnyitja:

Drecin József

a Művelődési Minisztérium államtitkára

Közreműködik:

Csengery Adrienne

Érdemes művész

Ernst Múzeum

Budapest VI., Nagymező utca 8.

A kiállítás megtekinthető:

1986. április 19 — május 11.

86-459 GENERALART Nyomda — Dorog

URBÁN György

Lőrincz András

Földi Galaktikák

Urbán György képei az Ernst Múzeumban

Népszabadság, 1986. máj. 4. 7

A romantikus generáció kritikájához: I-p [Irmey Ferenc–Pulszky Károly]: Myskovszky: Bártfa középkori műemlékei. I. AÉ XIV(1880) 250; Pulszky K.: (recenzió) AÉ XIV(1880) 270. skk; Tagányi K.: (recenzió) AÉ Ú. F. V(1885) 240. skk.

Schulek és Steindl restaurátori módszereinek kritikájához: H. J. [Hampel József]: Baróti Lajos: Budavári régiségek. AÉ Ú. F. XI(1891) 363. skk; Möller I.: A vajdahunyadi vár építési korai. MMe III(1913) 29; Riegl, A.: Der moderne Denkmalskultus . . . (Wien 1903) c. művének recenziója: Hampel J.: AÉ Ú. F. XXIII(1903) 419. – A 19. század végének műemlékvédelmi tevékenységéről áttekintések: Kabdebó Gy.: Magyarországi restaurálások 1876-tól 1902-ig. MMÉE Heti Értesítője XXVI(1907) 137. skk és MMe I(1905).

Topográfiai irodalom a századfordulón: Pasteiner Gy.: Építészeti emlékek a Dunántúlon. Az Osztrák–Magyar Monarchia Írásban és Képben. XIII. Bp. 1896. 107. skk; uő: Építészeti emlékek Felső-Magyarországon. Uo. XV. Bp. 1899. 115. skk. – Az emlékanyag topográfiája szempontjából jelentősek a Magyarország

URBÁN GYÖRGY

1936-ban Sátoraljaújhelyen született.
A Képzőművészeti Főiskolát 1961-ben végezte el.
Mesterei Fónyi Géza és Pór Bertalan voltak.
Festői fejlődése a természeti motívumokból való elindulástól egészen az önelvű formatervezésig követhető nyomon. Képein a mozgás, ritmus, a fény lüktetése és a dinamika a meghatározó.

Hazai kiállításai:

Budapest Műcsarnok,
Kulturális Kapcsolatos Intézete,
Fészek Klub, Óbuda,
Szeged,
Zalaegerszeg,
Ózd és Sárospatak.
Külföldi kiállításai:
Párizs (1963, 1974)
Frankfurt (1972)
München (1975)
Lyon (1980)

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

URBÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. MÁJUS 10-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
BÉRES FERENC
LISZT-DÍJAS, ÉRDEMES MŰVÉSZ

MEGTEKINTHETŐ
1984. MÁJUS 10–19.

KÉP CSAR NOK

BENCZÚR GYULA TEREM
NYÍREGYHÁZA, DÓZSA GYÖRGY ÚT 3.

F. k.: Köteles István – 84-695 GENERALART Dorogi Ny

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

URBÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

A MEGNYITÓN

BRÁDY ZOLTÁN
ÍRÁSÁT
KOLTAI JÁNOS
ADJA ELŐ

1978 MÁRCIUS 30-ÁN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
BUDAPEST, V. DOROTTYA UTCA 8.

78 3668 – FNYV 1

MEGHÍVÓ

URBÁN György

ld. Müvészet,1990.3sz14.p.ill.

9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					

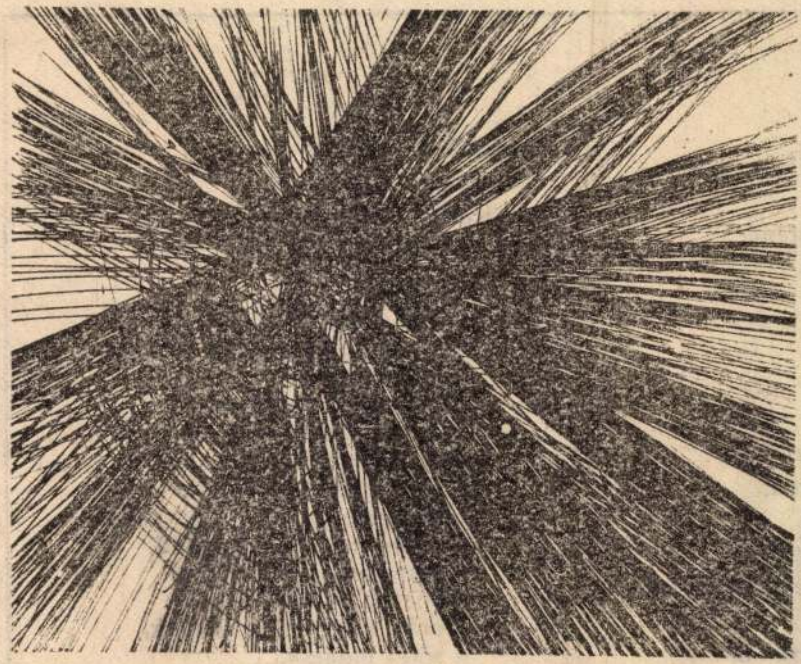

Urbán György rajza

ni

m volna!

ő!
árda!
paszon,
an,
öhet,
sszekapaszkodott,
—
adarakkal.

Ahol

Térjetek be kapuin
hálaadással,
tornácaiba dicséretekkel.
Mert jó az úr örökké való
kegyelme —
Olyan fény, és olyan színek,
amiben egyszer lehet olvasni
a lelkem ott —
Elringanak a virágok,
ebben a szikra szeles nyárban.
Lehajló öröm-zokogásban én is —
Ovális tükörben voltam
fehér gyöngy,
voltam, keretben a csönd,
voltam fényben az él —
Térjetek be kapuin!
Mert elringanak a lányok,
a sötét oldalán.

Unel Zsuzsa

Említve

-hekeli- Gjortas a „Viktória" falisiónyag
Népújság, Eger 1970. sep. 16.

MDK

Uremcz Pál épitész

A párkányi községi nagyvendéglő tervpályázatán...
Vállalkozók Közl. 1909. márc. 24. 5 l.

Ures Zsuzsa, divattervező

tervei
repr.

Divat
Magyar Ifjúság, 1971. júl. 2. 16. l.

MDK

Urbáry Biri

Női munkakiállitás. Müvészi Ipar 19o6, 1o9 l.

Urbány Bíríke

festő

lásd

Művészi Ipar

1906. 92. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Urbány Biri

lásd

Művészi Ipar

1906. 109. l.

neme	Egységár		Összesen	
	kor.	fill.	kor.	fill.

Tétel szám	Méretek és mennyiség	A munka n
		Áthozat
		ábra VI 2x/1.01x0.76
		2
		" VII 5.28x6.00
		2
		" VIII 3.00
		2
		" IX 6.40x6.00
		2
		" X 5.12x4.28
		2
		összes

MDK

Urbeogeor /Vebeogeor/

Jakab Elek: Oklevéltár Kolozsvár története II. és III. kötetéhez. II.k. Bp. 1888. 730.o.

Urberger (Urberger)

Fellten

brassai ötvös

1641 – 1657

lásd

Korrespondenzblatt

1915. 11. l.

Keppel

(Urbinus, Theophilus)

Könyve

(-) Türk. Städte-
büchlein Nürn-
berg 1664

Iró es nem grafikus

tvösség.

IV.sz.

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS
Király koronája Zsigmond elmával, az ötvöjen

EGYÉB ADAT

:

...rály sírjában találták. A koroná
...a is.

Urbiger Bálint

brassói ötvös

XVII. sz

l. Irod.

Urbiger Bálint

ötv.

Kőmagyötvj. 211. 7

Urbiger Bálint

ötvös Brassó

Kőmagyötvj. 36 cl

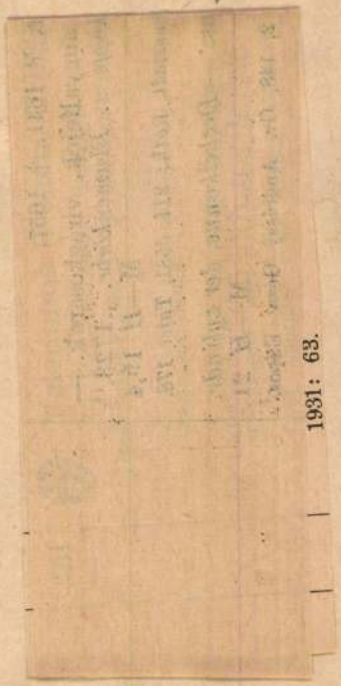

1931: 63.

Urbiger Bálint

ötvös.

rassöi ötvös czéh irataiban:
no 1586 Am 14 Augusti. Haben dy
mmen meiszter einen Jungen
dingtt den M. Jeremia Greph.
tt heiszt mitt Namen Welten
ijger, greger Wrbijgersche son, von
nsemburgh."

ben: Urbiger Bálint 1597-ben
svári ötvösmester. Lásd a kolozsvári
czéh jegyzőkönyvét az erdélyi muzeumban.

i Aladár: Kecskeméti W. Péter ötvöskönyve.
Bpest. 1884. 5. l.

A b
„Au
Ersa
eing.
Wnd
Wrb
Clai
Jegyze
Koloz
otvór
Ballag

Valentinus

Urbeger Bahnt

Ötvös

beäll. 1641. nov. 6

+ 1657. jan. 16.

erod

Gy. Brassó. Erd. Muz

386.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

lyezem:

.....

agy helyettesének
rása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Vrberger Felten

ötvös 1641-57

lásd

Gyárfás Brassó 318

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

agy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Urbeger Valentinus

ötvös 1641

laid.

Gyárfás Brassó 109

URBINO, Alessandro da a XVI.sz.derekán magyarországi várakon dolgozott. Azonos lehet CAVALIN Alessandro-val. /Iványi/.

Maggiörotti 429.

Urbino Alessandro da

XVI. st.

l.

Hadsöst. Kösl

1933. 320 l.
321 l.

P (Cavolini)

Vallás- és Közokt. minisztér VII. 75, 76,

77

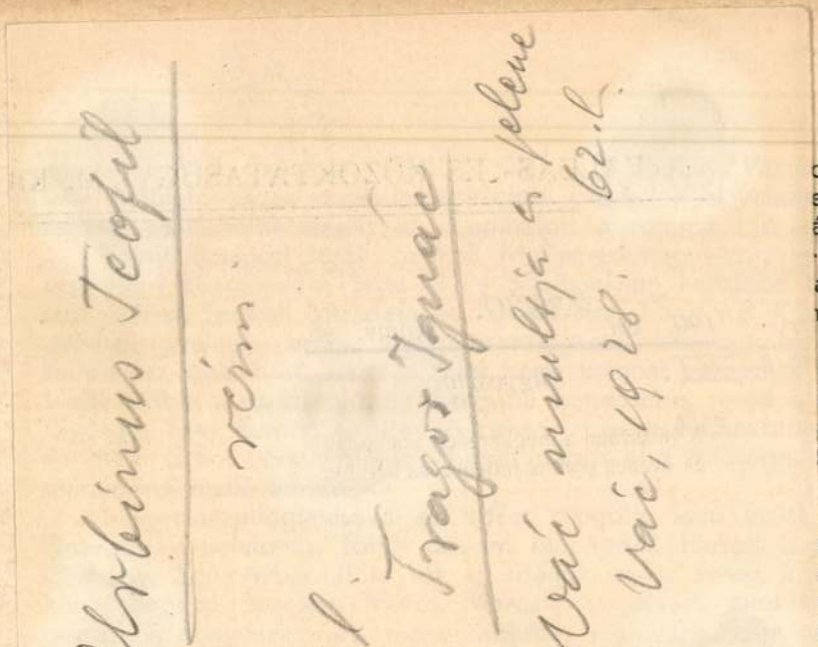

okban ömlött a
ennyien. Az el-
árba.
miután előbb
akarva elküldte
náromba, Salm
megbecsülvén
Győrbe vitette
hős fia: Zrinyi
yára szállították
Frangepán Ka-

Kanizsáig s a
pócsa, Csurgó,
ebb erőd: Zá-
ntos hadászati
éget tette pa-
ob olyan gyak-

é lett. Őrsége
50 janicsárnak
janicsárjának

kamazon aga-, az ulufedzsiknek (lovasságnak) Ali és Ilasz aga volt a

tette ugyan végvár jellegét, de azért még mindig féltve őrzött pontja maradt az ozmán hatalomnak. Ebben az időben Hasszán aga a vár parancsnoka. Helyettese Ibrahim kiája. Őrsége 426 ember, köztük 103 ulufedzsi, kiknek vezetője Mohamed és Piri aga. A fegyvercsinálók főnöke Ali aga, a raktárosoké Szulejmán aga. A város élén Musztafa aga állott. A 207 főből álló azabok (gyalogosok) 3 csapata fölött Mohamed, Piri és Hasszán agák parancsnokoltak. Tüzérségének feje a hadviselésben kiváló Muharrem Hasszán volt.

A Mezőgazdasági Kiállításról. Fent : A Községi Élelmiszerüzem kiállítási helye. Tervezte ifj. Richter Aladár. Lent : Az O. M. Iparművészeti Társulat kiállítási helye. Tervezte Urbányi Vilmos. — Von der Landwirtschaftlichen Ausstellung. Oben : Ausstellungspavillon des Städtischen Nährungsmittelbetriebs. Entwurf A. Richter jun. Unten : Ausstellungspavillon der Landesgesellschaft für Kunstgewerbe. Entwurf von W. Urbányi. — From the Agricultural-Exhibition. Above : The place of exhibition of the Municipal Food-Management. Designed by A. Richter jun. Below : The place of exhibition of the Hungarian Society for Applied Art. Designed by W. Urbányi.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1934

A Mezőgazdasági Kiállításról. Fent : A M. O. Tejszövetkezeti Központ kiállítási helye. Lent : A M. O. Tejszövetkezeti Központ és a „Butryl" Magyar Vajexport kiállítási helye. Urbányi Vilmos tervei. — Von der Landwirtschaftlichen Ausstellung. Oben : Ausstellungspavillon der Ungarischen Landesgenossenschaft für Milchprodukte. Unten : Ausstellungspavillon der Ungarischen Landesgenossenschaft für Milchprodukte und des Ungarischen Butterexportes : „Butryl". Entwürfe von W. Urbányi. — From the Agricultural-Exhibition. Above: The place of exhibition of the Centre of Hungarian Dairy Association. Left : The place of exhibition of the „Butryl" Hungarian Butter-Export. W. Urbányi's designs.

Interieurök. Rákos Pál tervei. — Interieurs. Entwürfe von P. Rákos. — Interiors. Designs by P. Rákos.

Interieurök. Urbányi Vilmos tervei. — Interieurs. Entwürfe von V. Urbányi. — Interiors. Designs by V. Urbányi.

Magyar Iparművészet
1937

Interieurök. Urbányi Vilmos tervei. — Interieurs. Entwürfe von V. Urbányi. — Interiors. Designs by V. Urbányi.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937.

Urbányi Vilmos

Interieurök. Rákos Pál tervei. — Interieurs. Entwürfe von P. Rákos. — Interiors. Designs by P. Rákos.

képek különösen különleges kör, félkör, háromszög stb. alakuknál fogva keltettek feltűnést. A Hivatal külföldi kiállításain kitűnően beváltak azok — ezen a kiállításon is bemutatott — a díszes bőrkötésű fényképalbumok, amelyek Magyarország mezőgazdaságát, iparát, néprajzát, népművészetét, Budapestet, a Balatont és a magyar vidéket demonstráló fényképanyagot tartalmaznak. Az albumok bőrdíszmű munkáját Tancsik Mihály grafikus iparművész készítette. Úgy a külföldi kiállításokon, mint a mostani bemutatáson a közönség alig győzte ezeket az albumokat nézni és az albumok körül volt a legnagyobb csoportosulás. Hasonló érdeklődéssel találkoztak a Kiállításon a Hivatal forgatható fényképállványai is. Az iparművészeti állandó mintagyüjtemény hat vitrint töltött meg. Ezt a reprezentatív gyüjteményt, mint arról már beszámoltunk, az Országos Iparművészeti Társulat állította össze a Külkereskedelmi Hivatal részére. A propagandaeszközök sorába kell beiktatnunk azt az elsőrangú grammofon-hangerősítő berendezést, amely a Hivatal tulajdonában a külföldi kiállításokon a magyar dal és zene népszerűsítését segíti elő; ez a grammofonberendezés az Exportpropaganda Kiállítás nagyszámú látogató közönségét is szórakoztatta.

A kisebb kiállítási teremben az idegenforgalmi szervek plakát- és propaganda-nyomtatványanyaga volt ízlésesen kiállítva.

A MAGYAR IPARMŰVÉSZET A VILÁGPIACON. A gazdasági depresszió a nemzeti produkció külföldi értékesítésének módszereit is forradalmian megváltoztatta. A nemzetközi vásárok a legutóbbi időkig száraz, szakszerű árúbemutatók voltak, melyekre özönlött a kereskedő-társadalom, hogy valami újat keressen vásárlóképes vevőkörének. Ma egészen más a helyzet. A nemzetközi vásárokon az árumintabemutatókon kívül koncentrálódik mindama érdek, mely az egyes nemzetek gazdasági haladását igyekszik előmozdítani.

Először az idegenforgalom kapcsolódott bele, amely ma is szerves része a nemzetközi vásároknak, később a nemzeti művészet keresett piacot és propagandát termelésének értékesítésére. A vásárok strukturája is forradalmian megváltozott. Ezeknek a nagyszabású reprezentációknak a finanszírozása kétharmadrészben a látogató közönségre van alapítva, melynek belépti díjai alkotják nagyobb mértékben a vásárok anyagi bázisát.

Fentieket tapasztalva, csak örülhetünk annak a gyors meglátásnak, melynek alapján dr. Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszter megteremtette e hármas érdek kooperációját a külföldi propagandánál és a nemzetközi reprezentációkon. A miniszter úr elhatározása alapján alakult ki a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal, az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat között szerves kooperáció, mely három szerv a Külkereskedelmi Hivatal Propaganda-Bizottságában találkozik, hogy a külföldi propaganda-akciókat közös elhatározással megbeszélje.

Ennek az örvendetes együttműködésnek első szereplése volt az olaszországi Baribanban szeptember 6—

1933

Urbányi Vilmos

21 között lezajlott Levantei Vásár magyar bemutatója. Ezen a bemutatón szerepelt először az Iparművészeti Társulat közreműködésével beszerzett iparművészeti és háziipari kollekciója a Külkereskedelmi Hivatalnak, kiegészítve a magyar népművészet fotografikus és idegenforgalmi vonatkozású propagandájával. E vásár egyik szenzációja volt a magyar pavillon installációja, mely Urbányi Vilmos okl. építő iparművész tervei szerint készült. A dekoratív festmények Haranghy Jenő festőművész tanár sikerült művei voltak. A Külkereskedelmi Hivatal ez alkalommal propagandaalbumokat is készíttetett, Tancsik Mihály grafikus iparművész tervei szerint. A helyszíni rendezésnél Persián Kató iparművésznő segédkezett. Örömmel számolhatunk be róla, hogy ez a közös szereplés teljes mértékben eredményesnek és helyesnek bizonyult. A négyszáz darabból álló mintakollekció módot ad a legkisebb háziiparosnak, vagy iparművésznek is, hogy ennek keretében külföldi propagandához és azon keresztül exportlehetőséghez jusson. Ennek a kollekciónak az összeállításánál három szempont vezetett bennünket: 1. hogy a magyar iparművészek és háziipar legkiválóbbjai jussanak publicitáshoz; 2. hogy az eladhatóság elméleti feltételei biztosíttassanak; 3. hogy a magyar jelleg dominálja a kollekcióba adott darabokat. Hogy sikerült ezen három szempontot teljes mértékben érvényesíteni, azt legjobban igazolja az a körülmény, hogy a kollekció a legteljesebb elismerést váltotta ki úgy az olasz, mint az ott megjelent külföldi közönségnél és annak egy része jó áron vásárlóra is talált. Bár a barii vásár távolról sem nyujt olyan lehetőségeket e téren, mint a középeurópai nagy nemzetközi árubemutatók, mégis ezen első kísérlet teljes sikerrel járt abból a szempontból, hogy az ottani közönség megismerte a magyar ipar- és népművészet kiváló termékeit és megszerette azokat. Legjobban igazolja ezt a tényt az, hogy a vásár végefelé a város utcái magyar blúzoktól, ruháktól, kendőktől és egyéb szövöttesektől tarkállottak. Reméljük, hogy a jövő évben ez a vásár még nagyobb megrendelésekre fog alkalmat adni a magyar iparművészetnek.

Sikerült szerencsésen eltalálnunk azt a miliőt is, amelybe ezeket az értékes darabokat beállítottuk, első ízben mutatva be valóban művészi megoldásban hazánk nemzeti jellegét, a legkülönbözőbb szempontok szerint. Jövő évi propagandánk keretében ezt az akciót tovább fejlesztve, koncentrikusan is kiépíteni szándékozunk és reméljük, hogy a magyar iparművészek és háziiparosok szorgalma és művészi munkája nekik megfelelő anyagi eredményt, hazánknak pedig sok-sok barátot és tisztelőt fog biztosítani.

Tóth B. László.

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR. Társulatunk ezévi karácsonyi kiállítását és vásárát december hó 5-én, kedden délben nyította meg a társulat elnöke, dr. vitéz József Ferenc királyi herceg úr Őfensége a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet (VIII. József körút 6.) kiállítási termeiben.

E kiállításunkról lapunk legközelebbi számában fogjuk tájékoztatni tagjainkat és olvasóinkat.

MAGYAR IPARMUVESZET
1933.

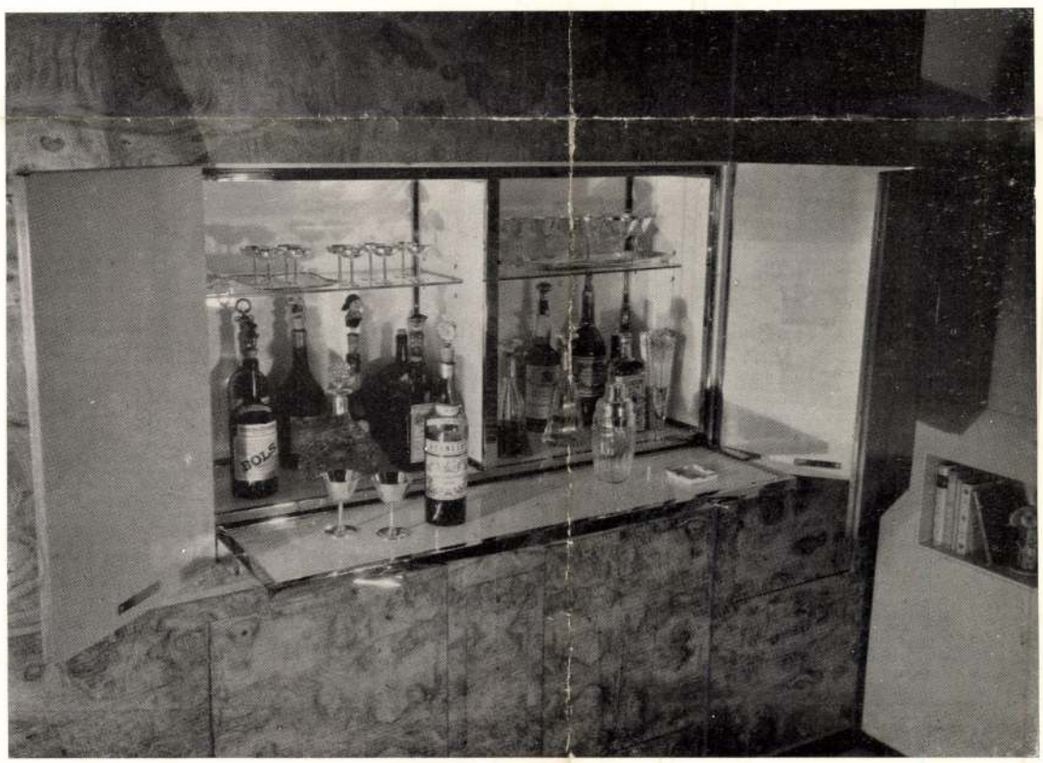

László Pál (Stuttgart) tervei.
Fent: Heverőágy a hálószobában. Lent: Bárszekrény. — Entwürfe von P. László: Oben: Ruhebett im Schlafzimmer. Unten: Barschrank. — Above: Lounge in the bedroom. Below: Bar cupboard. Designed by P. László.

Urbányi Vilmos tervei. F. L. úr lakása. Fent: Hálószoba. Lent: Nappali szoba. Készítették: Szücs József és Béla műbútorasztalosok. — Entwürfe von W. Urbányi. Wohnung des Herrn L. F. Oben: Schlafzimmer. Unten: Wohnzimmer. Ausgeführt von den Kunsttischlern J. und B. Szües. — Above: Bedroom. Below: Sitting-room. Home of Mr. L. F. Designed by W. Urbányi. Manufactured by J. and B. Szües.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1934.

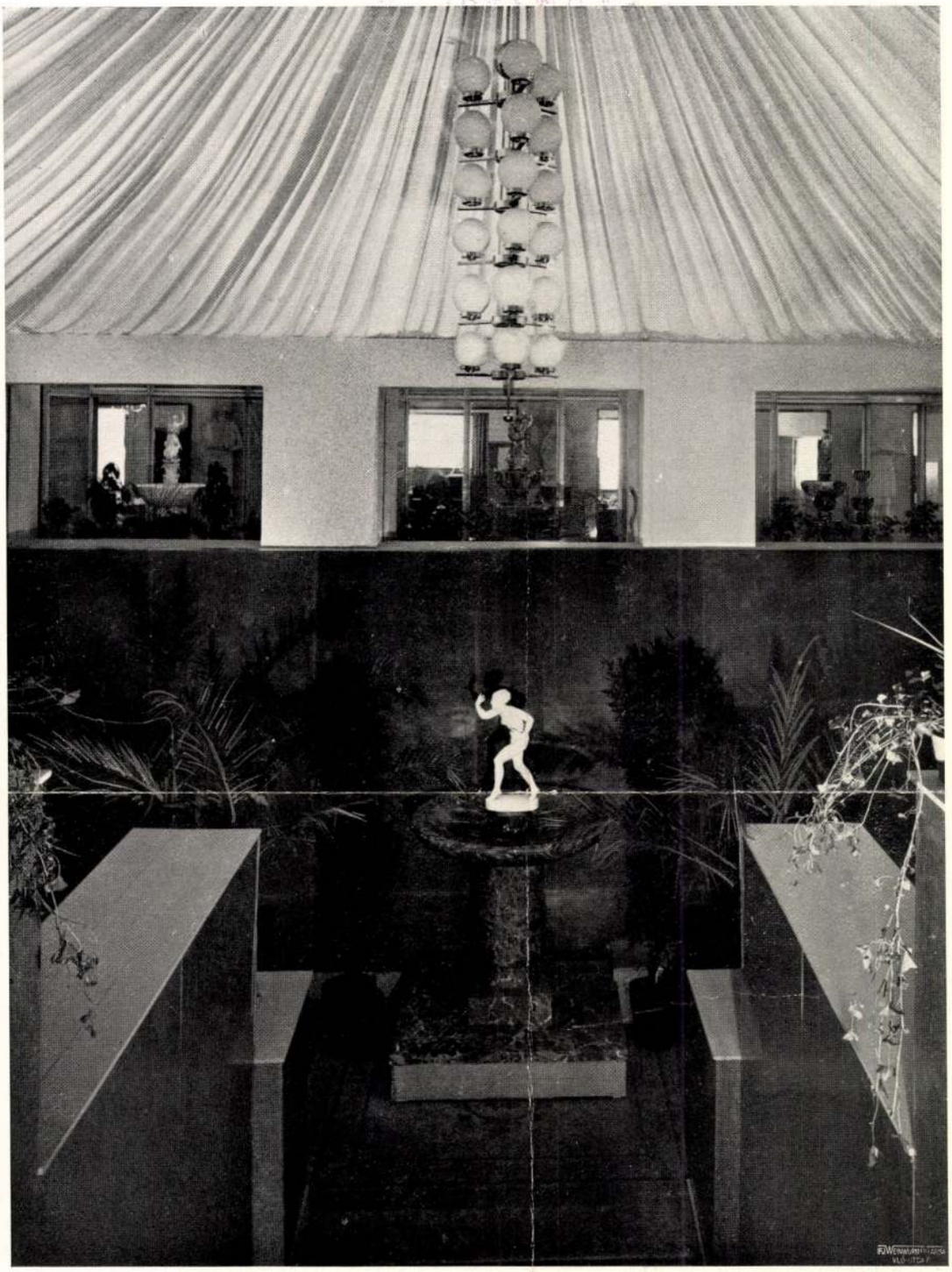

Az O. M. Iparmûvészeti Társulat «Hogyan rendezzük be lakásunkat?»
e. lakásmûvészeti kiállitásáról. Lépesôház. Tervezte Urbányi Vilmos. — Wohnungskunst-Ausstellung des Ung. Landes-Kunstgewerbevereins «Wie richten wir unsere Wohnung ein?» Treppenhaus. Entwurf: Wilhelm Urbányi. — From the Home-Exhibition «How to furnish our home?» of the Society for Applied Art. Staircase. Designed by William Urbányi.

MAGYAR IPARMUVESZET
1933

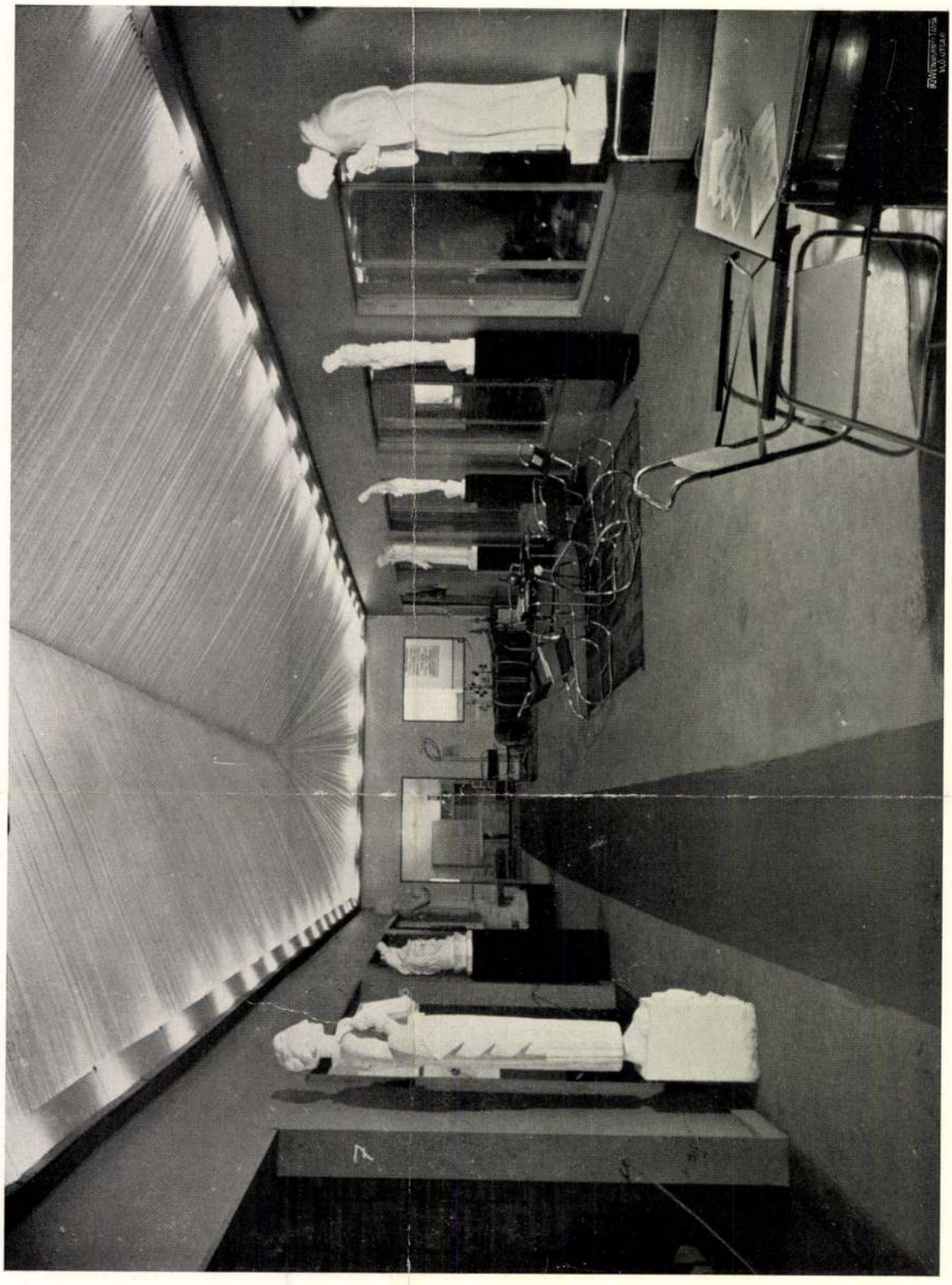

Az O. M. Iparmüvészeti Társulat lakásmüvészeti kiállításáról. Nagy hall.
Tervezte Urbányi Vilmos. — Wohnungskunst-Ausstellung des Ung. Landes-Kunstgewerbevereins. Grosse Halle. Entwurf: Wilhelm Urbányi. — From the Home-Exhibition of the Society for Applied Art. Big hall. Designed by William Urbányi.

Az O. M. Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállításáról. Fent: A körfolyosó részlete. Tervezték Urbányi Vilmos és Zrinszky József. Lent: A lépcsőházi oldalfolyosó részlete. Tervezte Urbányi Vilmos. — Wohnungskunst-Ausstellung des Ung. Landes-Kunstgewerbevereins. Oben: Detail des Rundganges. Entwurf: Wilhelm Urbányi und Josef Zrinszky. Unten: Detail des Seitenkorridors des Treppenhauses. Entwurf: Wilhelm Urbányi. — From the Home-Exhibition of the Society for Applied Art. Above: Part of a circular corridor. Designed by W. Urbányi and J. Zrinszky. Below: Side-corridor of a staircase. Designed by W. Urbányi.

Az O. M. Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállításáról. Fent: A nagy hall fülkefala. Tervezte Urbányi Vilmos. Lent: Kombinált lakószoba. Tervezte Nagy Károly. Készítette Nagy Antal. — Wohnungskunst-Ausstellung des Ung. Landes-Kunstgewerbevereins. Oben: Nischenwand in der grossen Halle. Entwurf: Wilhelm Urbányi. Unten: Kombiniertes Wohnzimmer. Entwurf: Karl Nagy. Ausführung: Anton Nagy. — From the Home-Exhibition of the Society for Applied Art. Above: Part of hall. Designed by W. Urbányi. Below: Combined bed-sittingroom. Designed by Charles Nagy. Executed by Anthony Nagy.

KIÁLLÍTÁSOK. Társulatunk 1933. évi január hó 21-től április hó 2-ig bezárólag a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet kiállítási termeiben rendezte meg sok év óta első nagyszabású lakásművészeti kiállítását, amelynek címe „Hogyan rendezzük be lakásunkat" volt. E kiállítást elnökünk, dr. vitéz József Ferenc királyi herceg nyitotta meg. A szervezési és rendezési munkákat kiállítási bizottságunk elnöke, Lakatos Artúr tanár a bizottság előadójával, Urbányi Vilmossal és Zrinszky Józseffel együtt nagy lelkességgel és eredményesen végezte, Urbányi Vilmos és Zrinszky József tervei alapján készült az installáció. 20.000-nél több látogatója volt e kiállításnak. E szám is mutatja azt a rendkívüli nagy érdeklődést, amelyet kiállításunk keltett. Az anyagi eredmény is kielégítő volt. Nagyon örvendetes, hogy kiállítóink igen sok utólagos megrendelést is kaptak e kiállítás alapján.

Nyári háziipari, iparművészeti és népművészeti kiállításunk, melynek címe „A magyar nép művészete és háziipara" volt, 1933. évi július hó 15-től szeptember hó 25-ig volt nyitva a Technológián. E kiállítás installációját Urbányi Vilmos tervezte. Látogatói között számos külföldi is volt, akik sokat vásároltak. A kiállítást a kereskedelemügyi miniszter nevében Tóry Gergely államtitkár nyitotta meg. A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal a külföldi vándorkiállítására szánt mintakollekcióját szerezte be e kiállításon s egy hollandi exportcég is nagyobb vásárlásokat eszközölt.

Vidéki propagandakiállításunkat ezúttal Kaposvárott tartottuk meg, a város és a környék igen nagy érdeklődése mellett. E kiállítás, melynek installációját Zrinszky József tervezte s amelyet elnökünk, dr. vitéz József Ferenc királyi herceg is meglátogatott, 1933. évi november hó 5-én nyílt meg és 12-én zárult. A Turul nagyszálló nagytermében a látogatók száma kb. 4000 volt. A megnyitás ünnepélyes keretek között folyt le. E kiállítás keretében mutatta be a Somogyvármegyei Múzeum gyüjteménye egy részét, a kaposvári Városi Színház pedig a környékbeli gyöngyös bokrétát mutatta be.

Karácsonyi kiállításunkat és vásárunkat 1933. évi december hó 5-én nyitottuk meg. E kiállításunkon a belépés díjtalan volt s így igen nagy volt a látogatók száma. Az anyagi eredmény is jobb volt a tavalyinál. A Székesfőváros is vásárolt. A nyári kiállításról megmaradt installációt Basilides Barna festőművész artisztikus, dekoratív karácsonyi tárgyú festményeivel újítottuk fel.

Állandó mintakiállításunkat 1933. évi december hó 15-én nyitottuk meg Andrássy-úti kiállítási helyiségeinkben, ünnepélyes keretek között. A kereskedelemügyi miniszter megbízásából Girardi István miniszteri tanácsos, a kultuszminiszter megbízásából dr. Tihamér Lajos miniszteri tanácsos és a Székesfőváros megbízásából dr. Pacher Béla fogalmazó jelentek meg. Az állandó mintakiállítás főleg a nagybani eladást és az exportérdekeket kívánja szolgálni.

PÁLYÁZATOK. Társulatunk a Kir. Magy. Egyetemi Nyomda felkérésére ex libris pályázatot írt ki, amely december hó 1-én járt le. 58 pályázó összesen 348 darab pályamunkával vett részt, amelyek közül a társulat bírálóbizottsága Szücs Pál, Tálos Gyula, Petry Béla, Örkényi István terveit jutalmazta és megvásárolta Szimán Imre, ifj. Makk József és Gombár András terveit.

A társulat a Székesfővárossal karöltve korszerű, olcsó egy- és kétszobás típusberendezésekre pályázatot írt ki, amelyre a Főváros a tervezők részére 8 darab 200 pengős díjat írt ki, a kivitelre került munkákból pedig az iparosok jutalmazására 4 darab 200 pengős díjat adományozott. A pályázaton 58 pályázó vett részt igen nívós tervekkel. A pályázat október 16-án járt le. A Székesfőváros és a társulat kiküldötteiből alakult bírálóbizottság az egyenkint 200 pengős díjakat Bakos István, Fábry Pál, Gábriel Frigyes, Minár Pál, Rákos Pál, ifj. Szabó István, Tálos Gyula, Vass Béla iparművészeknek ítélte oda és dicsérettel tüntette ki Csavlek András, Juhász László, Schaefer Ferenc és Szabó Gyula terveit. E tervek egy része az 1934. évi lakásművészeti kiállításon fog kivitelre és bemutatásra kerülni.

ELŐADÁSOK. Lakásművészeti kiállításunkkal kapcsolatban öt ízben rendeztünk igen érdekes szakmai tárgyú előadásokat, amelyek látogatottsága igen erős volt. Az előadásokat dr. Hekler Antal, dr. Kampis János, dr. Nádai Pál, Urbányi Vilmos és Zrinszky József tartották a Technológia előadótermében.

Kaposvári kiállításunk alkalmával Zrinszky József tartott előadást a kaposvári Városi Színházban, a Gyöngyös Bokréta bemutatása előtt.

Karácsonyi kiállításunk és vásárunk alkalmából Büky Béla festőművész tanár művészi magyaros bábjátékaival tartott két ízben előadást a Technológia előadótermében ének- és zenekísérettel.

PROPAGANDA. Társulatunk a mai igen súlyos viszonyok között is minden alkalmat megragadott, hogy egyrészt a társulat tevékenységét, másrészt folyóiratát, a „Magyar Iparművészet"-et minél szélesebb körben tegye ismertté. A lakásművészeti kiállítás alkalmából 5000 darab katalógust osztottunk szét a látogatók között díjtalanul és a látogatottság fokozására mintegy 50.000 darab ötvenszázalékos kedvezményes jegyutalványt. Ugyancsak e kiállításon a 20.000-ik látogató értékes herendi porcellánt kapott ajándékba.

A nyári iparművészeti, háziipari és népművészeti kiállítás alkalmával plakátjaink a villamosokon és autóbuszokon egy hónapon át voltak láthatók.

Kaposvári kiállításunk alkalmával nemcsak a társulat, hanem az egyetemes magyar iparművészet számára is igen jelentős eredményeket biztosított. Ez alkalommal a megnyitásra társasutazást szerveztünk, amelyen elnökségünk és tagjaink mintegy 40-en vettek részt s a MÁV kérésünkre filléres gyorsot indított a megnyitás napján. A környékből való felutazás megkönnyítésére is kedvezményes utazást engedélyezett a kiállításra jövőknek.

Karácsonyi kiállításunk és vásárunk alkalmával a sajtópropagandán kívül igen sok meghívót is adtunk ki.

MAGYAR IPARMUVESZET
1934. 3–4. 77

ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT.
A VÁLASZTMÁNY JELENTÉSE AZ 1933. ÉVI MŰKÖDÉSRŐL.

Őszinte örömmel jelentjük, hogy társulatunknak régen volt olyan eredményes és mozgalmas éve, mint az 1933-as esztendő.

Ez annál örvendetesebb, mert a politikai, gazdasági és szociális viszonyok talán még sohasem voltak olyan súlyosak, mint 1933-ban.

Azonban most, amidőn e sorok nyomtatásban megjelennek, már megállapíthatjuk, hogy azok az önfeláldozó és heroikus erőfeszítések, amelyeket az elmult esztendőben a magyar kormányzat a nehéz viszonyokkal való megküzdés érdekében fejtett ki, kezdik megteremni a maguk gyümölcsét s így a magyar iparművészet, műipar és háziipar bizakodóbb hangulatban tekinthet a jövőbe.

De ha a jövő jobbnak is ígérkezik már, az elmult esztendő még mindig igen nehéz volt s ha e súlyos viszonyok dacára igen jó eredményekről tudunk beszámolni, akkor azt elsősorban annak a körülménynek köszönhetjük, hogy társulatunknak a legnemesebb szándékoktól áthatott munkája számára sikerült az illetékes tényezők messzemenő érdeklődését és támogatását megnyernünk.

Nagy hálával tartozunk szeretett elnökünknek, dr. vitéz József Ferenc királyi hercegnek, aki rendkívül nagy elfoglaltsága mellett is példaadó lelkességgel támogatott bennünket.

Különösen nagy hálával kell megemlékeznünk arról a melegszívű támogatásról, amelyben dr. Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszternek és minisztériumának illetékes szakosztályai részesítették az elmult esztendőben a magyar iparművészeket és háziparosokat társulatunk útján. Az e téren hozott újítások eddig nem ismert lehetőségeket nyitottak meg az érdekeltek számára és biztató annak a jövőnek a képe, amely az elért eredmények alapján elénk tárul.

Az 1933. évre vonatkozó ezirányú tevékenységünk eredményességének igen érdekes dokumentuma az a leirat, amelyet dr. Fabinyi Tihamér m. kir. kereskedelemügyi miniszter intézett társulatunkhoz a következő tartalommal:

„Országos Magyar Iparművészeti Társulatnak, Budapest. A társulatnak 1933. évi háziipari tevékenységéről szóló beszámoló jelentéséből elismeréssel állapítom meg, hogy a végzett munka eredményes volt és a társulat megfelelt annak a várakozásnak, amelyet megbízatásához fűztem.

A háziipari nyersanyagok beszerzése és a készáruk értékesítése körül elért különböző könnyítések, valamint a termelés megszervezése és egységes irányítása a magyar háziipar gazdasági és szociális jelentőségét nagyban emelték.

Az elért sikerben különös érdemei vannak Szablya János igazgató úrnak, akinek körültekintő és határozott irányú munkásságáért, a háziparosokkal szemben tanúsított megértő és tapintatos eljárásáért teljes elismerésemet fejezem ki. Ugyancsak elismerésemet fejezem ki munkatársának, Deák István mérnök úrnak is.

Felkérem a társulatot, hogy engem a háziipar és iparművészet reorganizálására irányuló törekvésemben továbbra is azzal az agilitással és szeretettel támogasson, amiként eddig is tette.

Budapest, 1934. évi február hó 23-án. Dr. Fabinyi Tihamér s. k."

Őszinte köszönettel adózunk e helyen dr. Hóman Bálint m. kir. kultuszminiszternek is, hogy fontos, közérdekű munkánkhoz szükséges állandó kiállítási és irodahelyiséget díjtalanul a rendelkezésünkre bocsájtja s hogy a vezetése alatt álló minisztérium művészeti ügyosztálya oly szeretettel támogatott bennünket.

Végül hálás köszönetet mondunk dr. Ugron Gábor v. b. t. t.-nak, mint az Országos Képzőművészeti Tanács elnökének és dr. Sipőcz Jenő polgármesternek, azért a ritka megértésért, amellyel társulatunkat munkájában megsegítették. Itt külön említjük meg azt a sikeres pályázatot, amelyet az olcsó lakásberendezések számára iratott ki a Székesfőváros társulatunk útján.

Az elmult esztendőben kifejtett tevékenységünkről külön részletes beszámolót adunk a hagyományos fejezetek alatt. Az elmult esztendő fontosabb eseményeinek ez a bősége tiszta képet nyujt arról, hogy milyen intenzív és produktív munka folyt az egyes működési és szakterületeken, amellyel igen nagy mértékben sikerült ismét a magyar közönség, de sok tekintetben a külföld érdeklődését is a magyar iparművészet és háziipar iránt felkeltenünk.

Ennek az érdeklődésnek az ébrentartása és megfelelő kiegészítése a magyar élet egyik legszebb feladata. És legyen szabad itt rámutatnunk arra, hogy a magyar kormányzat és társulatunk kooperatív munkája némileg megelőzte az angol kormány hasonló irányú munkáját, amely most újabban szintén intézményesen igen nagy súlyt fektet arra, hogy az „Art in industry" („A művészet az iparban") újabb nemesedési folyamatnak legyen a kiindulópontja, amely nemcsak a versenyképes árat nézi, hanem súlyt helyez a szép és harmónikus formákra is, mert ebben saját ipara számára igen jelentékeny versenyelőnyt lát.

Ha a magyar iparművészek, műiparosok és háziparosok szintén ezeket az elveket fogják követni — ami annál könnyebb, mert nemzetünk igazán gazdag tehetségekben, — úgy nem kételkedünk benne, hogy úgy hazánk számára, mint pedig az ő számukra szebb és jobb jövő kapui fognak megnyílni!

Örömmel jelentjük, hogy bevételeinket és kiadásainkat jóformán teljes egyensúlyban tudtuk tartani, mivel zárszámadásunk összesen csak 81 pengő 44 fillér hiányt mutat fel, ami igen jelentékeny javulást mutat az 1932-es esztendővel szemben.

Végül őszinte és hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik munkájukkal, illetőleg anyagi támogatásukkal járultak hozzá ahhoz, hogy társulatunk működését az elmult esztendőben zavartalanul folytathassa.

Az elmult esztendőben kifejtett tevékenységünk részleteit egyébként az alábbiakban adjuk.

Ez a közös munka pedig kettős célt szolgált: a tárgy gondos, művészi és mesterségbeli elkészítését és az azzal járó tanulságok és tapasztalatok szerzését, tehát az oktatást és nevelést is.

A mai idők iparosai nem töltik be a régi mesterek szerepét, még kevésbbé a gyáripar, ahol a segéderők inkább részletmunkát végeznek és a tanuló a készülő tárgy egész munkamenetét nem is láthatja.

A régi mesterek szerepét ma az iparművészeti iskolák vették át, amidőn tanítványaiknak — a művészi kiképzés mellett — a műhelyoktatás keretében alkalmat nyujtanak oly feladatok megoldására, melyeken mindazokat a tapasztalatokat és tanulságokat a gyakorlatban megszerezhetik, amik a mai rendszer mellett sem a kis mestereknél, sem a gyári üzemekben meg nem szerezhetők. S ebben rejlik egyszersmind az iparművészeti oktatás értéke, célja nem az ipari tömegtermelés, hanem a minőségmunka, az a munka, amely kizárólag teheti versenyképessé a műipart.

Ami hajdan a hagyományok lassú menetében fokozatosan fejlődött ki, azt ma az iparművészeti iskolák gyorsított tempóban érik el.

*

A fiatalabb iparművésznemzedék képviselője, ifj. Richter Aladár grafikus-iparművész vázolta ezután lelkes szavakkal, hogy milyen célkitűzések vezetik az új iparművésznemzedéket. Az a háborús generáció, mely a nagy világtörténelmi esemény után indult pályájára, kétszeresen érzi, mennyire mostohagyermeke kultúránk a maga szomorú korának. De az új világperspektíva és benne a magyar jövő fokozott munkásságra készteti őket. Az ifjúság problémája ezen a területen egyrészt az ipar nemes hagyományaihoz való kapcsolat keresése, másrészt a tömegprodukció előmozdítása. Ennek megfelelően a szakmai képzés is reformokra szorul s tervszerű alkotóprogrammra van szükség, hogy az ifjúság kellő energiával szolgálhassa a magyar jövő ügyét. Bízik abban, hogy a személyesen megjelent kereskedelmi miniszter már puszta jelenlétével is serkentő hatással lesz erre a munkáskedvű fiatalságra.

*

„A magyar lakáskultúra hagyományai." Ez volt a kongresszus következő programmpontja. dr. Layer Károly, Iparművészeti Múzeumunk tudós igazgatója foglalta össze tömören és világosan, hogy mi e téren a tennivalónk.

Lakásaink történelmi fejlődésének felvázolása után felveti a kérdést: Mit tanulhatnak, milyen következtetéseket vonhatnak le tervező művészeink, bútoriparosaink és lakberendezőink a magyar lakáskultúra hagyományaiból? Semmi esetre sem azt, hogy a régi bútorokat utánozni, másolni kell. Hiszen látjuk, milyen siralmas eredményeket értek el a tervezők a mult század második felében, mikor a régi mintákra támaszkodva, ezeknek stílusát a kor igényeihez idomítani kívánták. Az akkor keletkezett léleknélküli, értelmetlen alkotásoktól ma irtózattal fordul el minden jóízlésű ember. De ezért nem kell a multtal szakítanunk, sőt inkább megismerve a benne rejlő tanulságokat, ezeket kamatoztatnunk kell.

Ezek a tanulságok nagyjában a következők:

A régi bútor kiváló tulajdonsága, hogy a bútor rendeltetése szabta meg ennek formáját, arányait, nagyságát és esetleges berendezését. Tehát minden bútor céljának megfelelően alakíttassék és minden ízében a gyakorlati igényeknek teljesen megfelelő legyen.

A régi bútoron feltűnik a díszítés finomsága és helyes alkalmazása, mely rendesen a bútor lényeges részeinek hangsúlyozására szolgál. A díszítés tehát ne nyomja agyon a bútor formáját, mert a díszítés halmozása még nem művészet.

Régente a bútorműves gondosan megválogatta a feldolgozandó anyagot, mert az anyag jó kvalitása nemcsak a bútor esztétikai hatását növeli, de tartósságát is biztosítja. A lakásberendezés terén tehát kerülendő a silány és olcsó anyagok feldolgozása, mert az előbb-utóbb megbosszulja magát.

A régi bútoron kellemesen tűnik fel végül a munka gondossága és jórészt ennek köszönhetjük, hogy a régmult idők lakásművészetének annyi emléke még ma is teljesíti hivatását. Kívánatos volna tehát, hogy a gyári, tömeg termelést háttérbe szorítsa a lelkiismeretes, szolíd munka.

*

Nagy tetszés fogadta ezt az előadást is, éppen úgy, mint a következő előadó, dr. Szőnyi Ottó szavait, aki „Magyar egyházi iparművészetünk korszerűségé"-t tárgyalta. Ma — úgymond — senki sem ábrándozik a középkor, vagy még a barokk, sőt még a tizenkilencedik század értelmezése szerint való székesegyházakról sem. Nekünk a lelkipásztorkodás szolgálatában álló, nagy befogadóképességű, jól világított, jó akusztikájú, fűthető templomokra van szükségünk, amelyeknek feltétlenül szükséges hangulati elemeit nem azokkal az eszközökkel teremtjük meg, amelyekkel a régieknek módjukban állt megteremteni. Világszerte megkezdődött az áthangolódás, a megszokott szemléleti módoknak újakkal való felcserélése, a változott viszonyokhoz való alkalmazkodás a templomok építésében és felszerelésében is. Régi templomok kutatásából az előadó többféle megszívlelésre méltó tényt szögezett le korszerű tanulság gyanánt.

A régi jeles templomok építői és berendezői csak a saját koruknak művészeti irányát követték. Sohasem voltak retrospektivek. Sem akkor, mikor egészen új dolgokat alkottak, sem akkor, mikor egy meglévő objektumhoz vagy objektumba helyezték saját dolgaikat.

Második tény, hogy a régi művészek kitűnően ismerték az egyház liturgiáját, tudták minden templomi tárgy rendeltetését, használatának körülményeit is és az Egyház szándékait. De ismerték az ikonografia hagyományait is. Akkor nem fordulhatott elő, hogy valaki marokra fogandó gömböt rakott volna a misekehelyre, mert jó templomlátogatók lévén, ismerték az összes fogásokat, amelyekkel a kelyhet a pap előírásszerűen kezébe veszi.

Harmadszor: a régi egyházművészek jól ismerték művészetük technikai és esztétikai törvényeit. Mint térművészek, utolérhetetlenek. Miért nincsenek a modern templomokban olyan jó arányok és a tagozatok egymásra következésében olyan ritmus, mint a régiekében? Miért tartanak a régi freskók századokig, míg a maiak nem egyszer félév alatt tönkremennek? A régieknek a művészet technikai terén való követése, de nem a formákban való utánzása jelige lehetne minden egyházművészeti műhely és műterem homlokfalán.

Ha ezeket az elveket követnék a mai egyházművészetben, megszűnne a lélektelen szériatermelés és a külföldre menő milliókat a saját hasznunkra lehetne elkönyvelni.

*

Urbányi Vilmos építőiparművész széles vonalakkal vázolta fel a mi iparművészeink és közönségünk elégedetlenségeinek okait. A sok kritika helyett alkotó, pozitív munkát kívánna. A Nemzeti Munkahét programmjába a nemzeti értékek védelme is beletartozik s ennek következménye, hogy fokozottabban kell megbecsülni az „ősforrást", a népek művészetét. Előadása további során utalt e szellem érvényesülésére.

Vajjon a mai leegyszerűsített bútorokból nem lehetne-e kialakítani azt a nemesvonalú eredeti formát, amely minden idegen befolyástól mentesen, egyedül a miénk lehetne? Vagy a bulvártextillapok által irányított ízlés helyett egy kis halasi csipketerítővel, vagy más dekoratív kis párnával nem tudnánk-e művésziesebben kifejezésre juttatni érzéseinket? Vagy miért nem készítünk olyan virágvázákat, amelyekben nemcsak a csenevész kaktuszok, hanem a tüzes színű magyar virágok is megfelelően megtalálják stílusos elhelyezkedésüket s életet visznek a lakásba. Nem utolsó feladataink közé tartozik annak a vitrinnek a megtervezése sem, amelyben a szép nemesvonalú ötvöstárgyak és textiliák méltóan és megérdemelten érvényesülhetnek.

Beszélt arról a sikerről, mellyel a külföldi s az itteni nagyipari körök a közelmultban a magyaros irányt fogadták. A csikágói kiállítás magyar pavillonjának tervezésénél első kívánság volt a magyaros megjelenés. Itthon a Goldberger-gyár magyaros textilminta pályázata s a magyaros divat megjelenése jelzik a sikerek útját.

Kívánatos ezért a népművészet mélyreható tanítása minden számbajövő iskolafajban.

*

Egy percig sem lankadt a közönség érdeklődése a pompásan megrendezett kongresszus előadásai alatt. És mikor a zárszó előadója, Szabolya János, az Iparművészeti Társulat ügyvezető alelnöke emelkedett szólásra, az egész kongresszus éber figyelemmel hallgatta a tárgyalások anyagának szép erkölcsi összefoglalását.

Közvetlenül a világháború befejezése után — kezdte előadását a társulat alelnöke — a walesi herceg meglátogatta az angol birodalom egyik legfontosabb dominiumát, Kanadát. Amidőn visszahajózott Angliába, Sir Robert Borden a kanadai kormány nevében a következő szavakkal búcsúztatta:

„Szükségét érezzük annak, hogy egymással minél többet érintkezzünk. Őszinte kooperáció csak így létesülhet. És kell, hogy igazán megértsük egymást, mert ebből a kölcsönös megértésből fakad legszebb értékeink fenntartása."

Szólott azután az előadó az otthon belső felépítésének szükségéről. Ez a kooperációnak igazi síkja iparművész és közönség számára. Az otthon fogalma jóformán egyidős az ember fogalmával. A magyar otthon valamikor, viszontagságos időkben a külső ellenség dúlásaival küzdött: tatárokkal, törökökkel, de mindig újra s újra életrekapott, ha a vész elmult.

A világháborút megelőző időkben is volt egy szétesési folyamat, mely a fejlődést megakasztotta. Szerencsére jósorsunk ezután is gondoskodott teremtő s alkotó energiákról, a jeles iparművészek hosszú soráról, akik példát adtak a városi s falusi otthonok megteremtésére. A történelmi folyamatosság fenntartása a legszebb példákat a tizennyolcadik századvégi és a mult századeleji alkotóművészet, építők, berendezők, egyházművészek szolgáltatták, mellettük háziiparosaink e névtelen hősei a falusi élet otthon-kultúrájának.

*

Az elnöklő Ugron Gábor köszönte meg a közönség és az iparművészek szeretetteljes érdeklődését ezen a kongresszuson, mely az igazán átérzett nemzeti munkának értékes útirányt adott az ipar és a művészet határmesgyéjén.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1934.

Urbányi Vilmos

Gyulay Dezső: Sashegyi táj
A Műcsarnok Őszi tárlatáról

bök közt sem volt idegen. A XIV. teremben Rainerné Istvánffy Gabriella, Szlávik Dezső csendéletei függenek. Kiss Farkas Imre képe mellett itt feltűnik még Zichyné Yul Erika jó festői megjelenése. A XV. teremben Gaál Imre

követni, csak azt kívánjuk, tegyék meg az illetékesek is, ami az ő feladatuk volna, még pedig egyetemes képzőművészeti szempontok szerint. Olvasóink emlékeznek még a magyar művészetek külföldi értékeléséről szóló

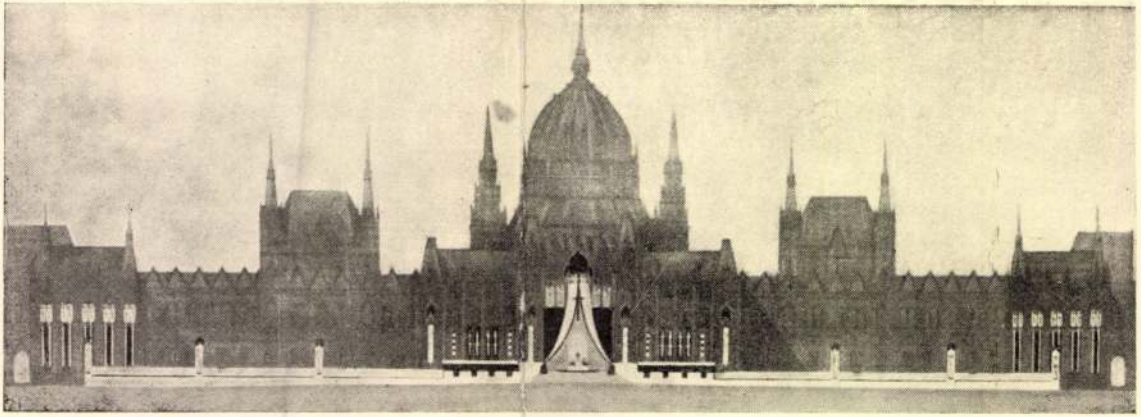

Urbányi Vilmos: A Szent István-ünnepi mise Kossuth Lajos téri díszitése
A Műcsarnok Őszi tárlatáról

lehető tanulmányunkra. E tanulmányunk röviditett szövege az egyik fővárosi napilapban is megjelent. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy ebben a fontos közérdekű művészeti kérdésben éppen a leghivatottabb lapok, de a hivatalos fórumok sem tettek eleget a magyar művészeti propaganda követelményeinek. A közönségről pedig ezuttal ne beszéljünk! Visszatérve T i h a n y i kiállitására, megállapithatjuk, hogy ez az aránylag fiatal festőnk a technikai felkészültségen túl új felfogásbeli szempontokat is érvényesit, különösen forrón szinpompás tájképein. „Cséplés" c. vásznán pld. a tájon és nem a cséplőgépen van a hangsuly. „Borivó örege" a modern festészet ragyogóan megoldott műve, de eb-

dik a banálisan ható átlagosságoktól. Egyébb genereképei is jóval meghaladják az átlagteljesitményt s igazolják, hogy nemcsak jeles irásaival, de képeivel is egyik legjobb propagálója a magyar festészetnek.

MAGYAR MAGÁNGYÜJTEMÉNYEK A TAMÁS GALÉRIÁBAN. Teljes elismeréssel a T á m á s - G a l é r i a művészi programmja iránt, ezuttal csak azt a kifogást kell nyomatékosan kifejezésre juttatni, hogy a C II-vel jelzett kiállitás katalógusa nem ad felvilágositást arról, hogy k i n e k a magángyüjteményéről van szó és nem jelzi a kiállított művek keletkezésének évszámát sem. Eszerint a kritika számára nem marad más hátra, mint hogy felsorolja azokat a kiváló és jólismert festőművészeinket, akik e magángyüjtemény be-

aki valamikor nemes monumentális formákban élte ki magát és most intim és elmés bútorokat konstruál, egy nappali szobájával, Strohmayer Ferenc pedig hálószobájával. Akadt a bútortervezők közt olyan is, aki nem röstelt ágyat, valóságos ágyat, állítani a szobájába. Hozzáteszem, hogy szépet és kényelmes fekvésre invitálót. A tervezők gondolatát váltották valósággá a műiparosok, Kozma Károly, a Magyar Iparművészek Boltja, Nagy Antal, a Bednay Testvérek, Szilágyi Mihály, Kendi Antal, Houba Antal, Vörös Ferenc, Verebes Károly és Bettes Sándor. Ehhez a lelkes munkához pedig méltó keretet teremtettek a kiállítás szervezői, illetőleg tervezői, Lakatos Artúr tanár, Urbányi Vilmos és Zrinszky József építő-iparművészek.

Az emberek szeretik a szobakiállításokat. A fantáziájukat hízlalják bennük. «Jó volna azokban a szobákban lakni, hálni, gondtalanul jó módban élni.» Ezzel a vágyakozással nézik az interieuröket. Ebben a kiállításban nem egy, régi hétköznapiságokban megrögzött ember belebarátkozik, beleszeret a modernségbe. Milyen nagyszerű is a kényelem, mint életszépítés. És milyen szép kieszelés az, hogy otthonunk új berendezésében alkalmazkodjunk a célszerűséghez, az iparművészet pedig alkalmazkodjék a szükségességekhez, ha a célszerűség és a szükségesség olyan bensőséges szobákat, szinte önmaguktól főző konyhákat, olyan lakáslehetőségeket valósít meg, mint ez a kiállítás. Ebben a fényüzéstől való eltávolodásban, puszta célszerűséghez szegődésben igen okos feleletet láthat a közönség arra a kérdésre, hogy hogyan is rendezzük be a lakásunkat. Aristoteles egyik híres tanítványa, Herakleides Ponticus azt tanította, hogy a fényűzés minden emberi erény ösztönzője, most a fényűzést irtó hasznosságban és célszerűségben az emberi erényeknek nem az ösztökélőjét, hanem a kivirágzását akarjuk látni. De vajjon az, hogy a hasznosságnak, a célszerűségnek, a szükségességeknek éljünk, nem ugyanúgy fényűzés-e ebben a mi gazdasági válságoktól megnyomorított új Biedermeier-korunkban?

A célszerűségi problémától messze elhajlik a kiállításnak az a másik része, amely nem az otthon berendezésének van szánva. Megszólal benne az otthon díszítésének kívánsága, szép holmival való díszítésé. A Schmücke dein Heim-nak finom ízlésű kielégítése. Kerámia, ötvösség, bőrmetszés, hímzés, varrás, szőnyegszövés mesterkedik, még remekel is benne. Nemes porcellánok, művészi szobrok, a népművészeten okuló iparművészet, lakkművesek holmija: valamennyi arra való, hogy az otthont régi értelemben díszítsék. Ennek a régi értelemnek pedig megmarad a becsülete, amíg csak a díszítést az igazán szép vállalja. A jól alkalmazott művészet és a jó művesség. Kiállításokon, természetesen csak ezeknek van helyük. Ennek a kiállításnak dícséretére válik, hogy a különben szépszándékú dilettantizmus és nemesindulatú amateurség nem igen jut szóhoz benne. Csak imitt-amott. Ami különben elkerülhetetlen volt, hiszen az iparművészettől egészen nem lehet őket elkülöníteni. Mind a háromban ugyanis része van annak a fényűzésnek, amelyről sok-sok évvel ezelőtt megírták, hogy «Luxus ist auch Übermut». A fényűzés egyúttal elbizakodottság. De van nemes elbizakodottság is.

GERŐ ÖDÖN

Fametszet
Molnár C.
Páltól.

MAGYAR IPARMÜVESZET
1933.

tős kérdés létesítette s a mai új Biedermeiernek is ez a mozgatója. A kultúra formálásában csak annyi részük van, amennyiben összefüggnek a fantáziával. A fényűzés lehetőségének időiben a fantázia bátran, szabadon, még féktelenül is működhetik, de a szükséghez való alkalmazkodás korszakaiban hátraszorul, «használaton kívül» kerül. El is csenevészhetik. Meg-megtörténik, hogy a fantáziatlanság ilyenkor él is, vissza is él a jó alkalommal. A fantázia nem igen érvényesülhet, éljen tehát a fantáziatlanság.

Az iparművészet a korszerűségnek hódolván, jól vigyázzon, hogy azért, miért a fantázia leszorult az érvényesülés teréről, ne hatalmasodjon el rajta, az iparművészeten, a fantáziatlanság. Ne a fegyverletételhez folyamodjon az iparművészet, hanem maga is alkalmazkodjon a szükségességhez. Ugy kell gondolkoznia, hogy ha nem igaz az, hogy minden, ami szép, jó is, legyen minden ami jó, szép. Amikor a művészetnek az idők nyomása alatt racionálisnak kell lennie, gondolja meg, hogy a világ ugyancsak az idők nyomása alatt megtagadta a szélsőséges racionalizmust. A világ gondolkozásában a tiszta intellektualizmus uralma szűnőben van. A túlzó racionalizmus ideje lejárt. Az a művészet, amely azzal a jelszóval, hogy az idő követelményeinek akar és kell hódolnia, a racionalizmust vállalja irányítónak, éppen az idő követelményével száll szembe, amikor teljesen meghódol a rációszerűségnek. A rációszerűség tulajdonképpen az ész, a gondolkodás szuverén érvényesülését jelenti, a célszerűségnek pedig a tapasztalat, az empiria a forrása.

Fantáziát a racionális iparművészetbe és műiparba! A szükséghez alkalmazkodásban részt kell vennie a szépségnek. Ha olyan idők járnak, hogy a lakásban csakis annak lehet helye, ami szükséges, mert többre nem telik és mert minden, amire nem telik, fényűzés, úgy az iparművészetnek az a föladata, több, mint föladata: kötelessége, hogy ezeket a szükséges dolgokat szépekké formálja. Ez is racionalizmus, észszerűség, mert a szépség életstimuláns, az életet stimulálni pedig nagyon is észszerű. A természet arról tanuskodik, hogy még a fajfenntartás és az élethez való kedv, tehát a legigazibb, a legnagyobb hasznosság érvényesüléséhez is a szépséget mozgósítja.

Az Iparművészeti Társulat lakáskiállítása arra a kérdésre, hogy «hogyan rendezzük be lakásunkat», azt feleli, hogy célszerűn és szépen. Az, amit kvalitásos bútornak nevez, azért az, mert nemesak célszerűnek és szépnek tervezték, hanem gazdasági értékűnek is: gazdasági jónak. Nem az olesó, ami kevésbe kerül, hanem az, ami lehetőleg esekély áron beszerzett, lehetőleg jó, hasznos és sokáig nem veszti el értékességét. A kiállított bútor jórésze olyan, hogy meg tud küzdeni a stílusdivatok járásával, múlásával. A régi kvalitásbútorok ma is értékek, az új kvalitásbútoroknak is értékeknek kell maradniok akkor is, amikor majd új időszerűségek kerekednek felül. A kvalitásos bútornak ez az értelme a pusztán divatbútoréval szemben. A bútort nemcsak mára szerzik be a berendezkedők, de ha ma rendezkednek be, a ma stílusa szólaljon meg bútorukban. De legyen értelme és értéke holnap is, mert a bútor gazdasági befektetés is. A kiállítás szobáiban egyes bútoraiban is jobbára ez a követelmény érvényesül. A bútortervezők bizonyára ezzel magyarázzák azt, hogy ülőbútoraikat fából készítették természetesen az anyagnak megfelelő konstrukcióval. Kényelmesek, tehát célszerűek, formában szépek, tehát a bútorzás célirányosságának megfelelők. Párnázásukat nem buján ornamentizált, hanem sávos, vagy nagy színfelületek és foltok játékától tetszetős jó minőségű kelmék borítják. Legtöbbjüknek finoman lefokozott, előkelően tartózkodó a tónusa.

A bútorok ritmusa természetesen az egyenes; a síkfelületet uralja s a szerkezet őszintesége néha a puritánsággal való hivalkodás. Mindenütt a dekorációtól, az ornamentumtól való idegenkedés, amely a célszerűség és hasznosság minden áron való érvényesítéséből adódott. Rész abból a vallomásból, hogy mivel még nem született meg az új ornamentum, nem merünk a dekorációval megpróbálkozni. Ez a bátortalanság nem hiba, hanem erény olyankor, amikor arról van szó, hogy valahogy ne ismételjük meg azt, amit a bécsi szecesszió művelt, amikor nem érte be azzal, hogy kiszabadult a hagyományos ornamentikából, hanem újat szerkesztett. Megfogalmazta a maga cikornyáit. Divatot fogalmazott, amely hamarosan letűnt. Ez a mai ornamentumhíjasság tulajdonképpen böles belátás. A régi dekoráció már nem kell, új pedig még nincs. Még nem alkotta meg egy új energiájú fantázia. Igyekezzék tehát az iparművészet az egyszerűség szépségével hatni a régi ornamentikából és régi ritmusból kiszabadított formákon. A tömegelosztás, a szerkezet éreztetése, a vízszintes és függőleges vonalak ritmusvezetése helyettesíti azt, ami már elmúlt és azt, ami még nem jött el. A divatfölöttiség értékét ennek az új, időszerű bútornak megszerzi kvalitásának jósága, az anyag kiválósága, a megdolgozás szabatossága és a célszerűségnek megvesztegető érvényesítése.

Ezek az íróasztalok, asztalok, állványok, székek, támlás-karos nagy székek, pamlagok, szekrények ilyen értelemben is igen kiváló kvalitásbútorok. Bizony így kell berendezni lakásunkat, ha van miből. A hogyant jól megoldotta Peresztegy József a maga halljával, ebédlőjével és hálószobájával, Vass Béla hálószobájával, Nagy Károly kombinált lakószobájával, Zrinszky József férfi-szobájával, Antal Tibor halljával, Gergely Sándor úri szobájával és ebédlőjével, amelyet Strohmayer Ferenccel együtt tervezett, Vágó Dezső, a szobrász,

HOGYAN RENDEZZÜK BE LAKÁSUNKAT

AZ O. M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT LAKÁSMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA

WIE RICHTEN WIR UNSERE WOHNUNG EIN? Angewandte Kunst oder angewandte Werkarbeit? Gewerbekunst oder Kunstgewerbe? Jene diente dem Aufwand, diese will der Nützlichkeit dienbar sein. Luxus kann auch Wirtschaftswerte erzeugen, während der reine Nützlichkeitsdienst nicht immer wertproduzierend ist. Die neuzeitliche Gewerbekunst ist der Zweckmässigkeit untertan. Sie hat einen Ausgleich zwischen Ration und Phantasie zu finden, eine Verknüpfung von Zielstrebigkeit und Zweckdienlichkeit. Das wäre der Weg zu einer neuen Dekoration und Ornamentik. Die vom Landesverein für Gewerbekunst veranstaltete Wohnungsausstellung hat die Frage zu beantworten, wie wir unsere Wohnungen einrichten sollen. Die Antwort ist auch durch die wirtschaftlichen Umstände bedingt und auch von dem Gesichtspunkt, dass die Einrichtung einer Wohnung auch Investierung bedeutet. Die Einrichtung hat also zweckmässig, billig und dauerhaft zu sein. Sie soll mit ihrer Qualität Stil- und Modeströmungen überdauern können, wie es die Qualitätsmöbel der alten Stilrichtungen tun. In einer Reihe bestgearbeiteter und gut gedachter Interieurs bezeugen die Entwerfer und die Verfertiger der Einrichtungen in dieser Ausstellung, dass sie diese Forderungen vor Augen gehalten haben. Sie präsentieren beste Qualitätsmöbel, zeitgemäss geformte, solid gearbeitete, zweckmässige, schöne und auch die Persönlichkeit zur Geltung bringende Zimmereinrichtungen. Die Holzmöbel demonstrieren das Einfache als Schönheit, die Polsterungen bringen mit ihren modern gemusterten Stoffen wohltuende Buntheit in das moderne Heim. Die Qualität der Arbeit, des Materials und der Form ist es, die diese interessante Ausstellung beherrscht.

HOW TO FURNISH OUR HOME? Applied art or applied art in craftmanship? The one serves expenditure and the other wants to serve utility. Luxury can produce economical values, while mere usefulness is not always producing values. The applied art of to day is subjected to fitness. It has to find the compromise between rationality and phantasy, it has to find the combination of aim and suitableness. This would be the way to a new art of decoration and ornamentation. The Home Exhibition of the Hungarian Society for Applied Arts has to answer the question how we should fit up our homes. The answer depends on the economical circumstances and is conditional upon the investment one must make. The fittings have to be suitable, economical and durable. With their quality they must be able to outlive the currents of style and fashion, like the furniture of quality in old styles. A series of well worked and thought out interiors prove how well these suggestions were kept in view both by the designer and execution in all parts of this exhibition. They bring their furnishings seasonably chaped, suitable, beautiful and with quality; fittings of solid work and with a personal note in them. The wooden furniture demonstrates simplicity as beauty, the fashionable colourful materials of the cushions bring attractive and warm effects into the modern home. It is the quality of work, material and form that distinguishes this interesting exhibition.

Alkalmazott művészet vagy alkalmazott művesség? Két különböző irányból egy cél felé törekvés. Iparművészet vagy műipar: Mit szolgáljanak, a fényűzést-e vagy a célszerűséget? Mind a kettő merő relativitás, mind a kettőt temérdek életkörülmény határozza meg. És sokféle gazdasági megfontolás is. Fényűzés-e olyan dolgok alkotása, beszerzése, használása, amelyek tartós értékeket jelentenek és célszerű-e az olyanok készítése, beszerzése, melyek csak egyidőre, csak kis időre hasznosak vagy használhatók? De meg jobban fedi-e egymást a célszerűség és a szükségesség, mint a fényűzés és a szükségesség? Művészetformáló elem-e a szükségesség? Hol kezdődik és hol végződik? A cinikusok máskép vélekedtek róla, mint az epikureusok. És a fényűzést kárhoztató Rousseau máskép gondolkozott róla, mint a luxust megbecsülő Voltaire.

A fényűzés az iparművészettel sok olyan dolgot alkotott, amelynek nemesak művészeti, hanem anyagi, gazdasági értéke is van. Volt olyan nemzetgazda, aki a fényűzésnek ilyen iparművészeti alkotásairól azt tartotta, hogy egyenesen a takarékosságot szolgálják: gazdasági javakat termelnek, tehát hasznosak. A célszerűség és a fényűzés így találkoznak. És legbeszédesebben nyilvánul relativitásuk.

Ilyenfajta gondolatok támadnak az emberben, ha az új iparművészet vagy műipar termékeit nézi, és ilyenfajta megfontolással jártam be az Országos Magyar Iparművészeti Társulatnak a Technológiai Iparmúzeum palotájában rendezett lakáskiállítását. Ezt a kiállítást is a célszerűség jegyében rendezték. Arra a kérdésre kell felelnie, hogy «hogyan rendezzük be lakásunkat?» A kérdés nemesak a stílusok küzdelmének szempontjából foglalkoztatja a világot, hanem gazdasági megfontolásokéból is. Azzal tisztában vagyunk, hogy a fényűzés csakúgy nem művelődést alakító erő, mint ahogy nem az a szükséghez való alkalmazkodás sem. Csakis eredmények ők, nem erők, még pedig főkép gazdasági eredmények. A fényűzés a nagy prosperitások idejében jut érvényre, a szükséghez való alkalmazkodás pedig olyankor, amikor azt a kérdést, hogy «hogyan», meg kell toldani azzal a másikkal, hogy «miből?» A Biedermeiert is ez a ket-

GRÓF APPONYI ALBERT

Nem hal meg az, ki milliókra költi dús élte kincsét.»

Ezzel az örök igazsággal kell, hogy vigasztalja magát minden magyar ember mérhetetlen fájdalmában és ennek a felemelő, nemes gondolatnak a hitével búcsúznak gróf Apponyi Alberttől az Országos Magyar Iparművészeti Társulat tagjai.

Tőle, a fenkölt lelkű műbaráttól, aki mint a társulat alapító tagja sok-sok évtizeden át maradt őszinte és hűséges pártfogója mindennek, ami az életet széppé, ami az életet nemessé teszi.

Élete az emberiség egyik legérdekesebb és legizgalmasabb korszakára esett. A társadalmi rengések, a világ átalakulásának előszele érezhető volt már akkor, amidőn a magyar közéletben szerepelni kezd. Emberi nagyságának biztos fokmérője, hogy ezekben a rettenetes politikai és társadalmi viharokban sohasem tántorodik meg. Erkölcsi meggyőződésének sziklaszilárd talapzatát az idő, a csalódások nem voltak képesek kikezdeni.

Nagyságának ez a legszebb titka!

Az emberiség története kevés olyan államférfiút ismer, akire oly tökéletesen illett volna Krisztus örök szépségű mondása: «Boldogok, akiknek szívük tiszta, mert ők meglátják az Istent.»

Ez a tisztaszívűség vezette őt mindig és ezért mindenben a harmóniát, az őszinteséget kereste, szerette.

A megérzés és megértés közvetlensége alakította, finomította, csiszolta nemes lelkét. Számára praktikusan csak az létezett, ami szép volt.

Budapest a kis város kereteiből abban az időben kezdett kinőni, amikor gróf Apponyi Albert pályáján az első szárnypróbálgatás kísérleteit végezte. A millenáris emlékünnep ragyogó eredményeinek úttörője volt az a nemzedék, amely a hetvenes években kezdte az ismét felszabadult Magyarországot újjáépíteni és ennek a nemzedéknek egyik legérdekesebb és legértékesebb jelensége az akkor még fiatal gróf.

Legjelentékenyebb kultúrintézményeink alapítása erre az időre esik. Társadalmi kereteket kellett teremteni oly hatalmas ingéniumok számára, mint Munkácsy Mihály, Paál László, Székely Bertalan a festőművészetben, Liszt Ferenc és Erkel Ferenc a magyar zenében, Ybl és Steindl a magyar építészetben. Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, a Nemzeti Zenede, az Országos Magyar Iparművészeti Társulat és sok egyéb intézmény egymással versenyezve kezdi akkor nevelni a magyar közönséget a magasabbrendű művészet megértésére. Ezekben a mozgalmakban gróf Apponyi Albertet mindenütt az avantgardeban látjuk. Ahol csak tehette a magyar szellem érvényesüléséért, a magyar tehetség fejlődési lehetőségeinek a megkönnyítéséért küzdött s erre a nemes célra anyagilag is mindig szívesen áldozott.

Fájdalmas megállapítás, hogy a kilencvenes évek kezdetével folyton jobban erősödött a materialista felfogás. Ez sokszor helyezett olyan lánglelkű idealistákat, mint amilyen gróf Apponyi Albert volt, ferde világításba. Sőt jött még olyan idő is, amikor néki magának is az az érzése kellett, hogy legyen, hogy hiába dolgozott.

De a Mindenható végtelen bölcsessége a háború befejezése és a forradalmi romok eltakarítása után olyan őrhelyre állította és olyan feladatot adott neki, amilyen ritkán jut államférfiúnak. Engesztelhetetlen ellenségeket — akik teleszórták a világot azzal, hogy barbárok vagyunk — kellett felkeresnie és azokból barátokat faragnia.

És a szinte megoldhatatlannak látszó feladatot megoldotta.

Először kevesen, később többen és végül sokan mondták, hogy nem lehet barbár az a nemzet, amelynek olyan fiai vannak, mint gróf Apponyi Albert. S mi itthon büszkeséggel néztük nagy tusáit a messze idegenben. Lelkünket az öröm remegtette meg, ha a külföld nagy lapjai arról adtak hírt, hogy milyen tisztelettel övezték az idegen államférfiak kis országunk nagy fiát.

Puritán jelleme, gondolatainak gazdagsága, érzésvilágának szépsége, a magyar nemzet homloka körül font glóriát idegen országokban.

Ezt a glóriát adta vissza neki a nemzet, amikor holtan hozták haza a genfi csatatérről és ennek a dicsfénynek egyik szerény sugara kíván lenni ez a megemlékezés, hálául mindazért, amit értünk tett.

Urbányi Vilmos

K

A „Magyar Nép Hete“ kiállítása. A Magyar Nép Hete kiállításán a városligeti Iparcsarnokban az Iparművészeti Társulat hatalmas kollekcióval szerepelt. A gondosan megválogatott anyagban képviselve voltak mindazok az iparművészek és iparosok, akik a társulat állandó mintaraktárának kiállítói, azonkívül a társulati mintagyüjtemény és magánbirtokban lévő régi népművészeti darabok is. A kiállítás magyar hangulatu, nemes installációját Urbányi Vilmos építőiparművész tervezte, aki Lakatos Artur tanárral együtt a rendezés munkáját is végezte. A kiállítás nagy tetszést aratott a közönség körében.

n/

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 4. sz.

(O. M. Iparmův. Társ. jelentése 1936. évi munkódéséről.)

Urbányi Vilmos

K

a 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1936. 9-10. 7

7. A Magyar Nép Hete kiállítása. A Magyar Nép Hete kiállításán a városligeti Iparcsarnokban az Iparművészeti Társulat hatalmas kollekcióval szerepelt. A gondosan megválogatott anyagban képviselve voltak mindazok az iparművészek és háziiparosok, akik a társulat állandó mintaraktárának kiállítói, azonkivül a társulati mintagyűjtemény és magánbirtokban lévő régi népművészeti darabok is. A kiállítás installációját Urbányi Vilmos építő-iparművész tervezte, aki Lakatos Artur tanárral együtt a rendezés munkáját is végezte. A kiállítás nagy tetszést aratott a közönség körében. Vitéz leveldi Kozma Miklós m. kir. belügyminiszter és Bornemisza Géza m. kir. kereskedelem- és iparügyi miniszter Szablya János ügyvezető-alelnök, illetve Lakatos Artúr kiállitási elnök, kalauzolása mellett behatóan szemlélték meg a társulati kiállítás anyagát és ismételten megelégedésüknek adtak kifejezést. Bemutatónk a magyar iparművészeknek és háziiparosoknak igen sikerült propagandát jelentett, amelynek üdvös hatása bizonyára nem marad nyom nélkül a jövőben.

....	11.440.— „	13.306.— „
....	5.990.— „	12.850.— „
....	8.216.— „	18.899.— „
....	93.999.— „	19.975.— „
....	75.843.— „	55.890.— „
....	8.925.— „	8.307.— „
	442.052.— P	477.900.— P

egek hivatalos árfolyamon felár nél-
ámolást, míg felárral együtt az addi-
yünk keretében lebonyolított export:
yedében .....707.329.— P
yedében .....788.535.— „

Selyem és műselyemszövet: 831 kg (a m. év megf. időszakában 392 kg).

Nyersanyagakciónk során a hazai műselyem felhasználása érdekében indított akciónk sikerre vezetett. A legutolsó negyedévi jelentésünkben beszámoltunk azokról a tárgyalásokról, amelyeket ebben az ügyben folytattunk és amelyek eredményeképp megállapodást létesítettünk a Szentgotthárd Selyemgyár Rt.-gal. A megállapodás alapján sorozatos kikészítési előjegyzési engedélyt kértünk és kaptunk, amelynek segítségével a gyár kikészítési eljárásban hozza be a műselyemgyártáshoz szükséges műselyemfonalat és azt feldolgozás után átadja a

Urbányi Vilmos

KARITÁSZ-KIÁLLÍTÁS. Az eucharisztikus kongresszusnak, mely bővelkedett művészi mozzanatokban, egyik legszebb hajtása volt a Karitász kiállítás. A korai kereszténység egyik legmagasztosabb eszményének, a közösségi szellemnek kétezeréves evolúcióját kísérte nyomon egészen a mai szociálisan tevékeny mozgalmakig. A Múzeum-utcai gróf Károlyi Gyuláné-féle palota húsz terme talán nem ideális kiállítóhely, de előkelő csendje méltó kísérője volt e nemestartalmú kiállításnak. A művészi irányítással megbízott Urbányi Vilmos építő-iparművésznek nagy érdeme, hogy a nemesvonalú fejlődés menetéről átfogó képet adott. Mindenütt a belső építész logikus és ízléses rendező keze vezette a szemlélőt. A történelmi visszapillantásnak szánt termekben a népközösség eszményei és apostolai jelentek meg hatalmas tablókon. Hit, emberszeretet, munka, betegápolás és lélekgondozás megkapó tömegjelenetekben ábrázolva és mély benyomást keltve vitte szemeink elé a karitász történetét, benne erősen kidomborítva a magyarság beilleszkedését e nagy keresztény feladatba. Öröm volt látni azt az áhítatos munkát, melyet e termékeny évszázadok megéreztetésére festőnk és iparművészeink kifejtettek. Muhits Sándor, e termékeny és sokoldalú művészünk két ablakfestménye, a lovagvilág és Assisi tárgyköréből oly elragadó színeket varázsolt a középkori eszmevilág termeibe, hogy az ember sajnálta átmeneti élettartamukat. Fery és Molnár három gyönyörű portréja Pasteur, Kneipp és Mendel alakjainak megörökítésére, ugyanesak méltó dísze lehetne bármely történelmi múzeumnak. De sorra kellene vennünk valamennyi kiállító festőművész és grafikus munkáját, hogy érdemeiket kellően kifejezhessük.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1938. 179, 180. l.

DVX

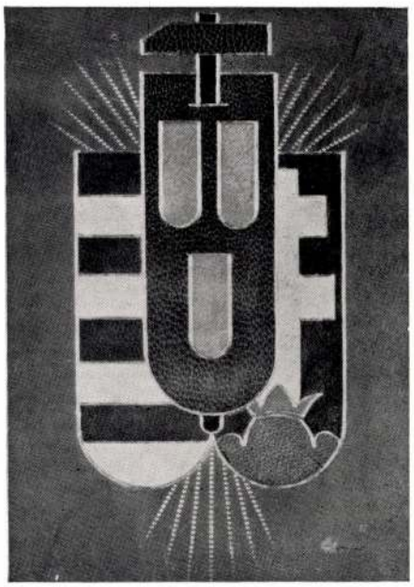

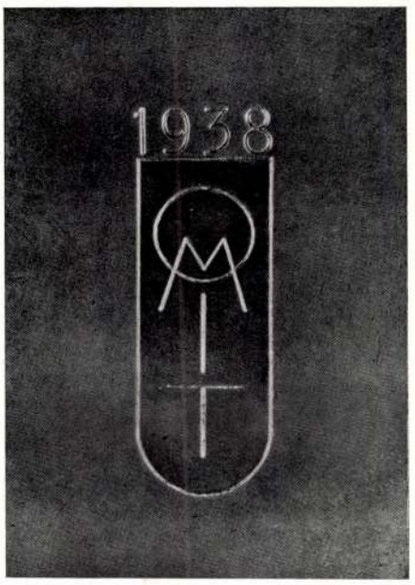

AZ·ORSZÁGOS·MAGYAR
IPARMŰVÉSZETI·TÁRSULAT
A·LEGMÉLYEBB·HÓDOLATTAL·KÖSZÖNTI
VITÉZ·NAGYBÁNYAI
HORTHY·MIKLÓS
ŐR·Ő FŐMÉLTÓSÁGÁT·MAGYARORSZÁG·KOR
MÁNYZÓJÁT·SZÜLETÉSÉNEK·70-IK·ÉVFORDULÓJA
ALKALMÁBÓL.
·FŐMÉLTÓSÁGU·KORMÁNYZÓ·ÚR!·
·LEGKEGYELMESEBB·URUNK!·
AZ·ORSZÁGOS·MAGYAR·IPARMŰVÉSZETI·TÁRSULAT
VEZETŐSÉGE·ÉS·MINDEN·TAGJA·IGAZ·MAGYAR·ÉR
ZÉSSEL·SZIVÉBEN·ÜNNEPELI·A·MAI·NAGY·NAPON·LEG
MÉLYEBB·HÓDOLATUNK·MEGNYILVÁNITÁSÁVAL·KÉR
JÜK·FŐMÉLTÓSÁGOD·KEGYES·ENGEDELMÉT·BOL
DOG·ÖRÖMÜNK·KIFEJEZÉSÉRE·SZERENCSÉNK
NEK·TARTJUK·HOGY·A·MINDENHATÓ·NEKÜNK·IS
MEGENGEDTE·KÁLATLELT·SZIVVEL·ÖRVENDEZNÜNK·A
ZON·HOGY·FŐMÉLTÓSÁGOD·SÚLYOS·NEMZETVEZETŐ
GONDJAI·KÖZEPETTEIS·JÓ·EGÉSZSÉGBEN·ÉRTE·MEG
SZÜLETÉSÉNEK·HETVENEDIK·ÉVFORDULÓJÁT.
FŐMÉLTÓSÁGOD·MINDIG·MELEG·ÉRDEKLŐDÉSÉVEL
TÜNTETTE·KI·TÁRSULATUNKAT·ÉS·A·MAGYAR·IPAR
MŰVÉSZET·ÜGYÉT.·EZ·AZ·ÉRDEKLŐDÉS·BUZDÍTÓ

ERŐ·VOLT·SZAMUNKRA·NEHÉZ·KÜZDELMEINKBEN
ÉS·CÉLJAINK·ELÉRÉSÉRE·KIFEJTETT·MUNKÁNKBAN·FŐ
·SERKENTŐNK·VOLT.
FŐMÉLTÓSÁGODNAK·HETVENEDIK·SZÜLETÉSNAP
JA·ALKALMÁBÓL·MÉLYSÉGES·HÓDOLATTAL·KIVÁ
RUNK·SOK·SZERENCSÉT.·ARRA·KÉRJÜK·A·MA
GYAROK·ISTENÉT·TARTSA·MEG·FŐMÉLTÓSÁGODAT
MÉG·SOK·ÉVEN·ÁT·ERŐBEN·ÉS·EGÉSZSÉGBEN·A
MAGYAR·HAZA·ÉS·A·MAGYAR·NEMZET·FELVI
RÁGOZTATÁSÁRA·ÜDVÉRE·ÉS·MINDANNYI
UNK·IGAZ·ÖRÖMÉRE.·S·ERŐDJE·MEGÉRHE
A·MAGYAR·FELTÁMADÁS·ÜNNEPÉT.
KELT:·BUDAPESTEN·1938.·JUNIUS·HÓ·18·ÁN
A·LEGMÉLYEBB·HÓDOLATTAL:
AZ·ORSZÁGOS·MAGYAR·IPARMŰVÉSZETI·TÁRSULAT
·NEVÉBEN·

Az O. M. Iparművészeti Társulat által a Kormányzónak 70-ik születésnapja alkalmából átnyujtott üdvözlő irat. Ifj. Richter Aladár műve. — Die dem Reichsverweser anlässlich seines 70-sten Geburtstages von der Ungarischen Landesgesellschaft für Kunstgewerbe überreichte Huldigungsschrift. Werk von Aladár Richter junior. — Congratulating address to the National Society for Applied Art. Work of Aladár Richter junior.

A Nemzetközi Caritas Kiállításról. Az installációt tervezte Urbányi Vilmos. Fent: Szent István-terem. Lent balra: Középkori terem. A dekoratív festmény Muhits Sándor műve. Lent jobbra: Átjáró a modern terembe. A dekoratív festmény Pál György, a szobor Szakál Ernő műve. — Von der Internationalen Ausstellung „Caritas". Die Installation wurde von Wilhelm Urbányi entworfen. Oben: Saal des Heiligen Stephan. Unten links: Saal des Mittelalters. Unten rechts: Passage zu dem modernen Saal. — From the International Exhibition „Caritas". The architectural arrangement designed by William Urbányi. Above: The St. Stephen Room. Below to the left: Room of the Middle Age. Below to the right: Passage into the Modern Room.

MAGYAR IPARMŰVESZET 1938. 174. 175. l.

ellenében *kiadja azokat bármely hazai iparosnak*, aki kötelezi magát, hogy minden eladott példány után bizonyos méltányos százalékot juttat a tervezőnek. Valamennyi pályamű 10 napig ki volt állítva az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat állandó kiállításán.

ELDŐLT POSTABÉLYEGPÁLYÁZAT. A kereskedelemügyi miniszter február havában pályázatot hirdetett *rendes* posta- és *légi*-postabélyegek tervrajzaira, mely e hó 6-án járt le. Beérkezett 118 pályázótól mindössze 284 rajz. Ma döntött a két pályázat felett *Demény Károly* h. államtitkár, m. kir. postavezérigazgató elnöklésével a 9 tagú bírálóbizottság, melyben a M. Orsz. Képzőművészeti Tanácsot öt tag, a postavezérigazgatóságot az elnökön kívül két tag és a m. kir. Állami Nyomdát egy tag képviselte. A rendes postabélyegek tervrajzaira hirdetett pályázat négymilliós első díját *Kovács Erzsébet*, a hárommilliós második díjat *Gróf József*, a harmadik kétmilliós pályadíjat *Rauscher Juliska* pályaművének ítélték oda és megvásárlásra ajánlották *Csapó Heim József*, *Jeney Viktor* és *Kovács Erzsébet* egy-egy pályatervét. — A légi-posta bélyegeire hirdetett másik pályázatot a bizottság egyhangúlag meddőnek nyilvánította, ezért ezt megismétlik. — Valamennyi pályamű tíz napig ki volt állítva az Országos Magyar Iparművészeti Társulatnak az Andrássy-út 69. sz. alatt (régi Műcsarnok) levő állandó iparművészeti kiállításán

NEMZETKÖZI ÉREMPÁLYÁZAT. A Párisban székelő Fédération Aéronautique Internationale nemzetközi pályázatot hirdet egy aranyban sokszorosítandó éremre, mely minden évben annak a pilótának lenne adományozva, ki az illető évben a repülés terén a legszebb eredményt érte el. Az érem mintegy 63 mm átmérőjű lehet. A pályadíj 5000 francia frank. A pályázat augusztus 1-én jár le. A pályázat részletes feltételeibe az O. M. Iparművészeti Társulat igazg. irodájában lehet betekinteni.

KIÁLLÍTÁSOK

A FILADELFIAI NEMZETKÖZI KIÁLLÍTÁS MAGYAR OSZTÁLYA. Június hó elsején nyílik meg az Amerikai Egyesült Államok nagy kiállítása, amelyen Magyarországot iparművészete és háziipara fogja képviselni. 1925. év nyarán kapta meg a magyar kormány a kiállításra szóló meghívót és ősszel megindultak a tanácskozások a kiállításon való részvétel kérdéséről. Az első megállapodás szerint Magyarország hivatalosan szerepelt volna a kiállításon. Külön pavillont akartak építeni, amelyben a magyar kultúra fejlettségét mutatták volna be. A pavillon díszhelyét a székesfővárosnak akarták felajánlani, melléje sorakoztak volna a magyar tudományos intézetek, a felsőbb oktatás, a zene- és színművészet, az irodalom, az iparművészet és háziipar csoportjai és külön elsötétített teremben megszakítás nélkül pergő film a fővárost és a vidék szép tájait, a műemlékeket, a népviseleteket ábrázoló felvételeket vetítette volna a látogatók elé. A magyar képzőművészet a kiállítástól elkülönítve szerepelt volna a Filadelfia

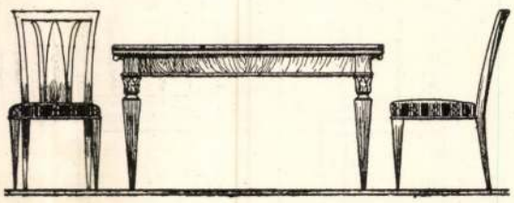

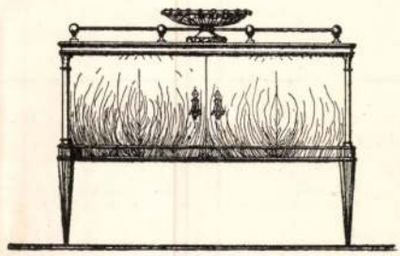

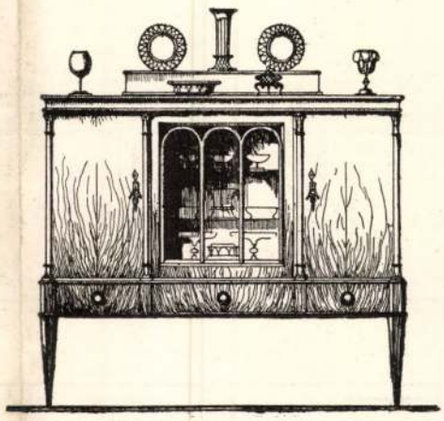

Bodon Károlynak, az olcsó bútorok terveire hirdetett pályázaton díjjal kitüntetett ebédlőbútorterve.

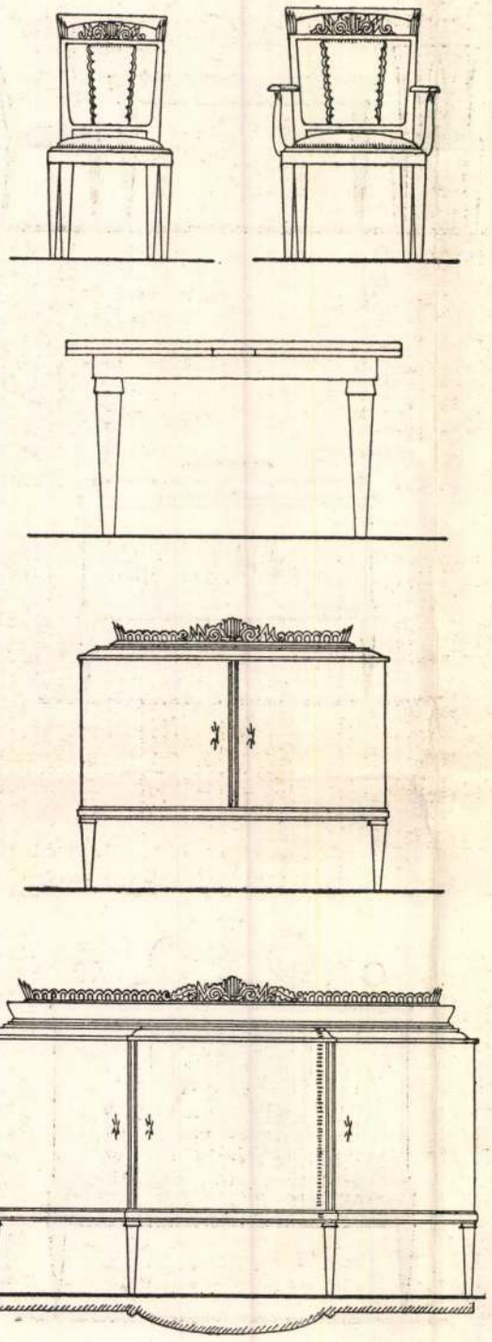

Urbányi Vilmosnak, az olcsó bútorok terveire hirdetett pályázaton díjjal kitüntetett ebédlőbútorterve.

város belső területén levő műcsarnokban a kiállítás alkalmából rendezendő nemzetközi tárlaton. Pályázatot hirdettek a magyar pavillon tervére, el is bírálták a pályaműveket, de a szép terv megvalósulása elmaradt. Nyilván anyagi okok és talán az a körülmény is indíthatta a kormányt Magyarország hivatalos szereplésétől való visszalépésére, mert tudomására jutott, hogy a többi európai állam sem vesz hivatalosan részt a kiállításon, hanem beéri azzal, hogy támogat egyes ipari és gazdasági szervezeteket, melyek üzleti szempontból előnyösnek tartják a kiállításon való részvételt. Február havában néhány iparművészeti vállalat folyamodvánnyal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve támogatását, hogy bemutathassák készítményeiket a kiállításon. A miniszter nem zárkózott el a kérés elől, de kikötötte, hogy csak oly iparművészeti és háziipari készítményeknek a bemutatását támogathatja, melyek úgy művészi, mint mesterségbeli szempontból kifogástalanok. Minthogy pedig ennek a kikötésnek érvényesítését, valamint általában a magyar osztály rendezését csak kellő szakavatottságú, elfogulatlan és tapasztalt intézmény biztosíthatja, az Országos Magyar Iparművészeti Társulatot kérte fel a filadelfiai magyar iparművészeti és háziipari osztály megszervezésére, a kiállításra szánt tárgyak elbírálására és a helyszínén való rendezésére. Ugyancsak a Társulatot bízta meg a kiállítók üzleti érdekeinek képviseletével is. A Társulat elég későn, április hó 17-én kapta az erről szóló miniszteri leiratot, amire haladéktalanul hozzálátott a neki jutott nehéz és nagy felelősséggel járó feladat teljesítéséhez. Két hét alatt 40 iparművészeti és háziipari vállalat és műhely legjava munkáit gyűjtötte össze és már május hó 3-án útnak is indította Filadelfiába a magyar osztály egész anyagát. A magyar osztálynak a helyszínén való elrendezésével és igazgatásával *Faragó Ödönt*, a jeles iparművészt bízta meg, kit a párisi, milanói, liègi és stockholmi magyar kiállítások rendezése közben szerzett dús tapasztalatai, valamint egyéni tulajdonságai hivatottá teszik e sokoldalú szakavatottságot és nagy erélyt kívánó munkakör ellátására. Már most megállapítható, hogy a magyar osztályban — a lakásberendező ipar kivételével, melynek szereplésétől az idő rövidsége és az anyagi eszközök elégtelen volta miatt el kellett tekinteni — hazánk iparművészetének minden ága és hímzőháziiparunk legkiválóbb alkotásaikkal méltón lesznek képviselve.

NAGYSZABÁSÚ EGYHÁZMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS LESZ BUDAPESTEN. Az őszi XVIII. Országos Katolikus Nagygyűléssel kapcsolatban nagyszabású egyházművészeti kiállítás rendezését határozták el. A kiállítást *Zsembery István* dr. ny. főispán kezdésére az Országos Katolikus Szövetség rendezi és pedig intézményes alapon, vagyis minden esztendőben megismétlődően. A kiállítás eszméjét nagy

Magyar Iparművészet
1926. 88. l.

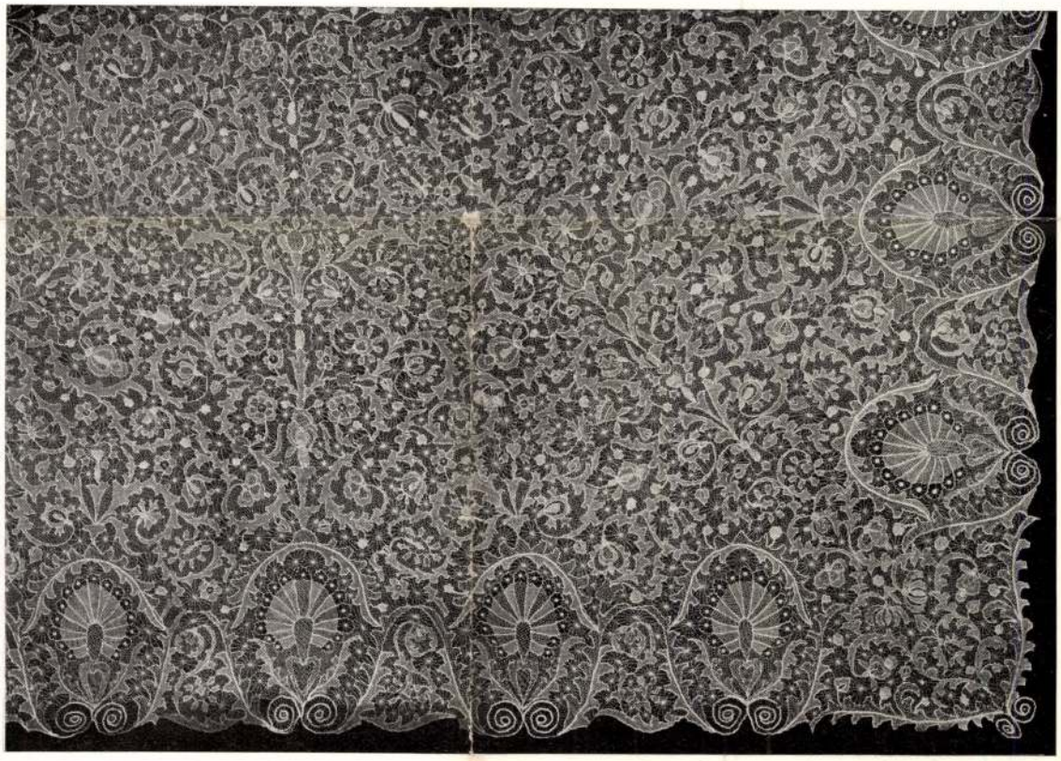

Fent : Homokay József, Iván István és Dömötör László ezüsttárgyai, Rahmer Mária és Endrő Margit kerámiai és L. Deli Anna festett fadoboza. Lent : Györffy Zoltánné Pannonia-csipketerítője. Készült a pittsburgi egyetem magyar szobája részére. — Oben : Silbergegenstände von J. Homokay, St. Iván, F. Dömötör ; Keramiken von M. Rahmer, M. Endrő, bemalte Holzschachtel von A. L. Deli. Unten : Pannonia-Spitzendecke von Frau Z. Györffy. Verfertigt für die ungarische Stube der Universität zu Pittsburg. — Above : Silver objects by J. Homokay, St. Iván, and F. Dömötör. Ceramics by M. Rahmer and M. Endrő. Pointed wooden-box by A. F. Deli. Below: Lace cover of Pannonia by Mrs. Z. Györffy ; made for the Hungarian room of the University of Pittsburg.

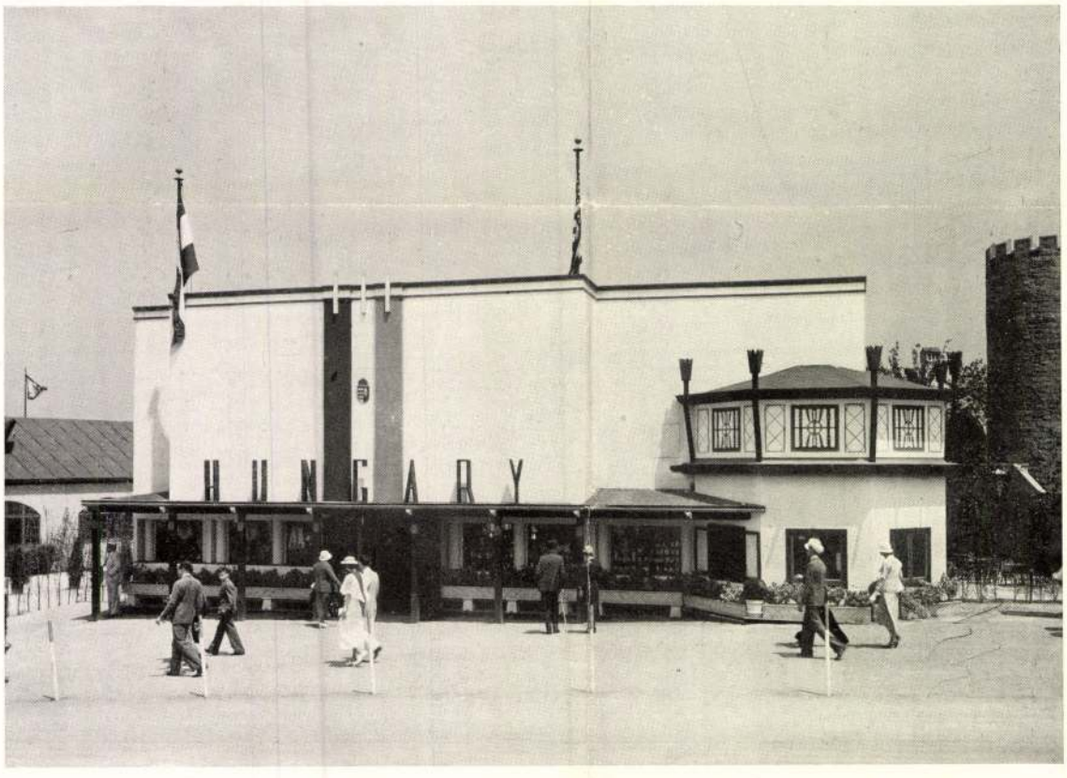

Lent : Pavillonok a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Balra : Molnár József, jobbra : Zanátzky István és Guttmann Imre tervei. Fent : A chicagói világkiállítás magyar pavillonja. Tervezte Urbányi Vilmos. — Oben : Pavillons der Budapester Internationalen Messe. Links : Entwurf von J. Molnár, rechts : von St. Zanátzky und E. Guttmann. Unten : Ungarischer Pavillon der Chicagoer Weltausstellung. Entwurf W. Urbányi. — Below : Pavilions on the International Fair of Budapest. Left — one designed by J. Molnár, right — one by I. Zanátzky and I. Guttmann. Above : The Hungarian pavilion on the World-Fair in Chicago, designed by V. Urbányi.

Magyar Iparművészet
1934.

Lent : Pavillonok a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Balra : Molnár József, jobbra : Zanátzky István és Guttmann Imre tervei. Lent : A chicagói világkiállítás magyar pavillonja. Tervezte Urbányi Vilmos. — Oben : Pavillons der Budapester Internationalen Messe. Links : Entwurf von J. Molnár, rechts : von St. Zanátzky und E. Guttmann. Unten : Ungarischer Pavillon der Chicagoer Weltausstellung. Entwurf W. Urbányi. — Below : Pavilions on the International Fair of Budapest. Left — one designed by J. Molnár, right — one by I. Zanátzky and I. Guttmann. Above : The Hungarian pavilion on the World-Fair in Chicago, designed by V. Urbányi.

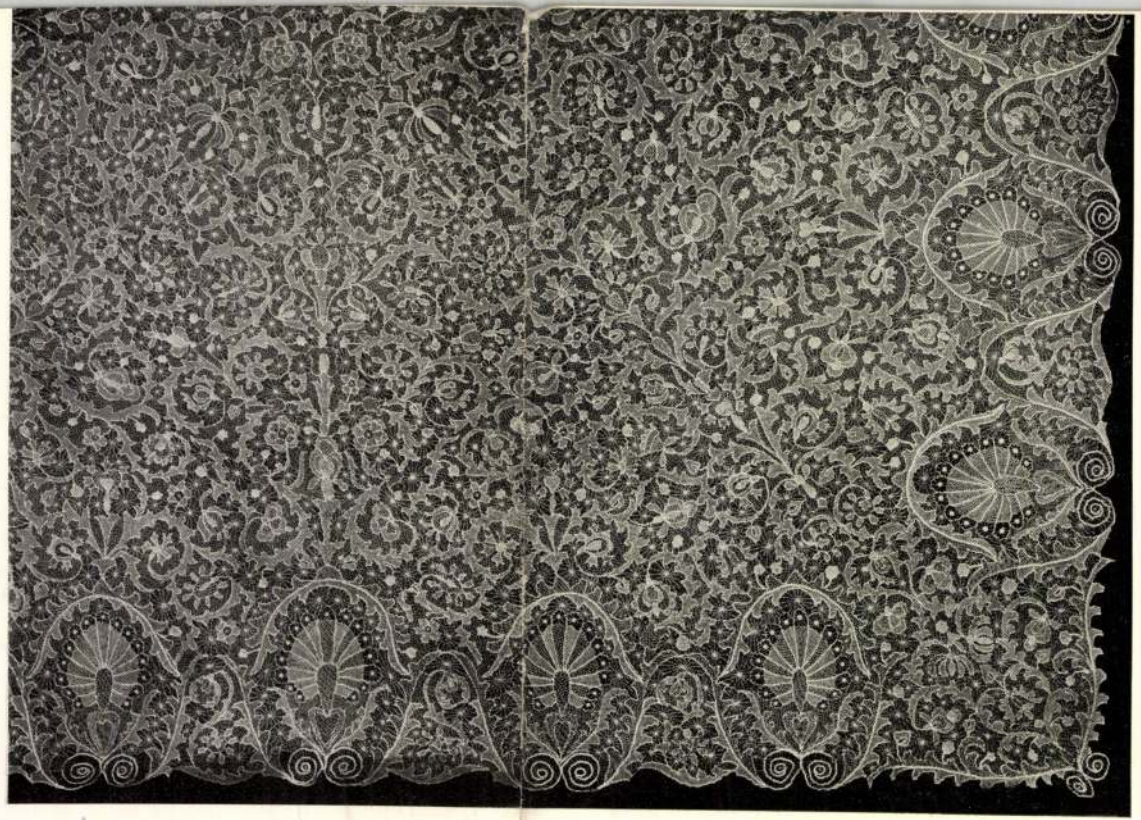

Fent : Homokay József, Iván István és Dömötör László ezüsttárgyai, Rahmer Mária és Endrő Margit kerámiai és L. Deli Anna festett fadoboza. Lent : Györffy Zoltánné Pannonia-csipketerítője. Készült a pittsburgi egyetem magyar szobája részére. — Oben : Silbergegenstände von J. Homokay, St. Iván, F. Dömötör ; Keramiken von M. Rahmer, M. Endrő, bemalte Holzschachtel von A. L. Deli. Unten : Pannonia-Spitzendecke von Frau Z. Györffy. Verfertigt für die ungarische Stube der Universität zu Pittsburg. — Above : Silver objects by J. Homokay, St. Iván, and F. Dömötör. Ceramics by M. Rahmer and M. Endrő. Pointed wooden-box by A. F. Deli. Below: Lace cover of Pannonia by Mrs. Z. Györffy ; made for the Hungarian room of the University of Pittsburg.

Urbányi Vilmos építész

Tér és Forma 1939. 67-68.

Párizhenek a mezőgard. kiál-
lítson

Urbányi Vilmos
építő iparművész

Hóman Bálint dr kultuszminiszter az Országos Magyar Iparművészeti Társulat által rendezett "Hogyan rendezzük be lakásunkat" című lakásművészeti kiállítás alapján elismerő oklevéllel tüntette ki.

Függetlenség
1933.IV.29.

MDK

Urbányi Vilmos

Az O.M. Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállításáról. A körfolyosó részlete. Tervezték: Urbányi Vilmos és Zrinszky József. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 7.1.

MDK

Urbányi Vilmos

Az O.M. Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállitásáról. A lépcsőházi oldalfolyosó részlete. Tervezte: Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 7.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Az O.M.Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállitásáról.Nagy hall.Tervezte: Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 6.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Az O.M.Iparművészeti Társulat "Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. lakásművészeti kiállitásról.Lépcsőház.Tervezte:Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 5.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Az O.M. Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállitásáról. A nagy hall fülkefala. Tervezte: Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 8.1.

MDK

Urbányi Vilmos

Urbányi Vilmos tervei: Hálószoba, nappali szoba. Repr.

Magyar Iparművészet, 1934. 16.l.

MDK

Urbányi Vilmos

A Társulatunk kebelében folytatott munka...
Magyar Iparművészet 1937. 3. sz. 91.l.

MDK

Urbányi Vilmos.

A Nemzetközi Caritas kiállításáról. Az installációt tervezte Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1938. 174, 175.l.

MDK

Urbányi Vilmos

ezüstérmet kapott

A Társadalmi Egyesületek Szövetségének kitüntetései a magyar iparművészeknek. Magyar Iparművészet 1934. 202.l.

Urbányi Vilmos

építész

terverte a pesti köz-
ponti szeminárium
Tóth Tihamér püspök
emlékére állitott kápol-
náját.

Kopp 300 papn

19. l.

A költségvetés 30.870 korona 8
emez összeg levonása után még
viselését a Pénzügyminiszter U
kiutalása iránt nyomban intézk
gástalanul történt befejezésér
A tisztelt Országos
sének mellékletét, t. i. Szedé
plébános úr beadványát, szintén

Budapest, 19

A miniszte

minis

A Műemlékek Országos Bizottság

Urbanyi Vilmos

l.

Magy. Iparm

1939. 96 l.

ignál Király József vállalkozó 447 l.
a kiadása iránt intézkedtem. Ezen
vallás és közoktatásügyi miniszter
egélyből, valamint annak időközi ka-
latlanul marad még 379 kor. 75 fillér
yi miniszter ur hozzájárulása esetén,
ére az utófelülvizsgálat fejében 200

február hó 16-án.

TORDA-ARANYOS VÁRMEGYE FŐISPÁNJA

főispán.

Füssy-nyomda Torda

Urbányi Vilmos

l.

Magy. Iparm

1941. 57. l.

ujabb óriás áremelésről, melyek reá

Mint meggyőződhe

alatt fennállott, melyek dacára Önö

fenn, s az egész terhet mi viseltük.

Az egyre súlyosb

hogy jövőre az évekkel ezelőtti egy

előzékenységünket tanusitsuk, a meg

november 1.-től kezdődőleg csakis 2

Reméljük, hogy

méltóztatnak, s mi ugy mint eddig i

pontosan eszközölni.-

Biztositjuk Önö

a felemelt árakat ismét mérsékelni

Szives pártfogá

Urbányi Vilmos

autoterverő
1913-19
Éimisk 1930
89. l.

köz

t-

16

sz

tésére tudomás és további eljárás
céljából másolatban megküldöm.
Budapest, 1930. évi szeptember hó 10

ktatásügyi miniszternek jelen kelet

zámv. VII. és csekkosztályhoz intézett

számvevőséget, hogy Möller István . .
sági tagja
. . . . . .
. I. Krisztina-krt.159.sz. . . . . :/
és vissza
. . . . . történt hivatalos
ilt utiköltségeiről és napidijairól
em által érvényesitett utiszámlája
azaz Huszonhét
. . . . . P
számu kiadási csekkszámla terhére
0. évi szeptember hó 10. - n.

MDK

Urbányi Vilmos építőművész

A Szfőv.Iparrajziskola tanára elismerő oklevelet kapott.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparmüvészet 1933. 67.o.

MDK

Urbányi Vilmos

Az Orszg.Magy.Iparm.Társ.árusitó bódéjának felépitése a Mezőgazd.kiáll.-on.

Cikk: Egy mintaszerü kiállitás.

Magyar Iparmüvészet 1934. 153.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Nemesen egyszerű terveivel járult hozza a folyosó-kápolna művészi kiképzéséhez a Központi Papnevelő Intézetben.

Sz.I.: Uj egyházművészeti alkotas a Tóth Tihamér emlékére készült Keresztut.

Nemzeti Ujság 1944. jul.2. 10.1.

Urbányi Vilmos

MDK

A főváros olcsó butorokra hirdetett pályázatának nyertesei.

Magyar Iparművészet 1927. 87.o.

Urbányi Vilmos MDK

Jubiláris építészeti kiállitás a Műcsarnokban.
Építőmesterek Lapja. A Munkaadó. 1934. dec. 13.

Urbányi Vilmos MDK

Az O.M. Iparm.Társ.Osloban rendezett kiállitásról,
Az installációt U.V.tervezte. repr.

Magyar Iparművészet 1937. 3.sz. 68-72.o.

Urbányi Vilmos MDK

A Szent István-ünnepi mise Kossuth Lajos téri diszitése. repr.

Művészet 1938. 153.o.

MDK

Urbányi Vilmos és Zrinszky József

Az O.M. Iparm. Társ. lakásmüv. kiáll. A körfolyósó részlete, repr. Tervezték fentiek

Gerő Ö.: Hogyan rendezzük be lakásunkat. Magyar Iparmüvészet 1933. 4.1. 7,9.1.

Urbányi Vilmos

MDK

A Szent István-ünnepi mise Kossuth Lajos-téri diszitése

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

MDK

Urbányi Vilmos épitőművész

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

Urbányi Vilmos

MDK

Építészeti tanulmányok

Műcsarnok 1933. Klebelsberg Kuno emlékkiáll.

MDK

Urbányi Vilmos épitőiparmüvész

Az Iparmüvészeti Társulat karácsonyi kiállitása.
Nemzeti Ujság 1933. dec. 6. 11.1.

MDK

Urbányi Vilmos

Társulati közlemények. Magyar Iparművészet 1934.
75.l.

Urbányi Elmer, ip.müv. MDK

az 1932 év folyamán meghirdetett lakberendezési pályázaton tervével a nyertesek közé került.

Pályázatok. I. pály.: Butorok és ip.müv. tárgyak.
MIP. 1933. 79.1. Ip. müv. Társ.

MDK

Urbányi Vilmos épitész

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Mücs. 39 l.

MDK

Urbányi Vilmos

A Nemzetközi Caritas Kiáll. Az installációt tervezte Urbányi Vilmos. Repr.

Magyar Iparművészet, 1938. 175.l.

MDK

Urbányi Vilmos épitőművész

Az Uj Idők családi villájának tervp.-án a második dij nyertese: Urbányi Vilmos épitőművész.

Cikk: Az Uj Idők családi villájának tervp.

Uj Idők, 1930. XXXVI.45.sz. 567, 568. lap

MDK

Urbányi Vilmos

Az olcsó bútorok terveire hirdetett pályázaton dijjal kitüntetett ebédlőbútorterve. Repr.

Magy. Iparművészet, 1926. 88.l.

Urbányi Vilmos

MDK

épitész
Tanulmányok

Mücsarnok 1934 dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

Urbányi Vilmos MDK

Családi ház

Mücsarnok 1934. dec. 1935. jan.
Jubileumi kiállitás

MDK

Urbányi Vilmos, ép.-terv.

a lakberendezések során látogatva találtuk

"Férfi gut szobaszoba"-ját, melyet Szücs József és Szücs Béla kiviteleztek.

Az Iparm. Társulatnak az Iparm. Muzeumban rendezett 50 éves jub. kiállításának résztvevői.
Magyar Iparművészet. 1935. 265. l.

MDK

Urbányi Vilmos

Magyar Iparművészet 1933. 199.l.

MDK

Urbányi Vilmos, terv.ip.müv.

Férfi garçon szoba. Képpel.

Magyar Iparmüvészet.- 1935. 260.259.l.

MDK

Urbányi Vilmos

A Mezőgazdasági Kiállitásról. Az O.M. Iparművészeti Társulat kiállitási helye. Tervezte : Urbányi Vilmos. Repr.

A M.O. Tejszövetkezeti Központ és a "Butryl" Magyar Vajexport kiállitási helye

A M.O. Tejszövetkezeti Központ kiállitási helye. Urbányi Vilmos tervei. Repr.

Magy. Iparművészet, 1934. 187, 188.lap

MDK

Urbányi Vilmos épitőiparművész

Magyar Iparművészet, 1934. 174.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Interieurök. Urbányi Vilmos tervei. Repr.

Magy. Iparművészet, 1937. 252.l.

MDK

Urbányi Vilmos

A chicagói világkiállitás magyar pavillonja. Terv.: Urbányi Vilmos. Repr.

Magy. Iparművészet, 1934. 147.l.

MDK

Urbányi Vilmos építőművész

alkotta az alábbi siremlék építészeti részét

Ünnepélyesen felavatták Mailáth Gusztáv erdélyi püspök siremlékét. Esti Kurir 1941. márc. 19.

MDK.

Urbányi Vilmos iparművész

Itthon a rigai kiállitás gondos előkészitését végezte.

Cikk: Népművészeti, ...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

M.D.K.

Urbányi Vilmos iparmüvész tanár

Az Országos ~~/~~ Magyar Iparmüvészeti Társulat által -" Az eleven otthon" cimmel- rendezett kiállitáson szerepel.

Simon Blanka: "Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 5-11. XXIII. évf. 7. sz. 89-90. lap.

MDK

Urbányi Vilmos okl. épitő-iparművész

"A nemzeti szellem érvényesitése a modern magyar iparművészetben". c. előadása az iparművészeti és háziipari kongresszuson.

Társadalmi Egyesületek Szövetsége Kulturális Osztályának Iparművészeti Szakosztálya. Meghivó. Bp. 1934. okt. 5.-én.

Uzbányi Vilmos

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegen-
forgalmi emléktárgyak pályázatára benyújtott
pályaműveik elfogadták.

Nemzeti Újság
1929 11. 8.

Webárnyi Vilmos

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegenforgalmi emléktárgyak pályázatára benyújtott pályaműveit elfogadták.

Magyarság
1929 II. 8

Wikányi Vilmos

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegen forgalmi emléktárgyak pályázatán bevonjtak pályaművét elfogadták.

Budapesti Hilan

1929 II 8.

MDK

Urbányi Vilmos

A Mezőgazdasági Kiállitásról. Az O.M. Iparművészeti Társulat kiallitási helye. Tervezte: Urbányi Vilmos.Kép 187.l.

Magyar Iparművészet, 1934. 187.l.

MDK

Urbányi Vilmos

A Mezőgazdasági Kiállitasról. A M.O.Tejszövetkezeti Központ kiállitási helye.

A M.O. Tejszövetkezetei Központ és a "Butryl" Magyar Vajexport kiállitási helye. Urbányi Vilmos tervei. Képek a 188.oldalon.

Magyar Iparművészet, 1934. 188.l.

MDK

Urbányi Vilmos építőiparművész

Az Iparmüv. Társ. karácsonyi kiáll. Nemzeti Ujság, 1934. dec. 5. 11 l.

Urbányi Vilmos épitő-iparmüvész

Magyar Iparmüvészet 1935. 3.sz. 71 l.
/A magyar népmüvészet és iparmüv. ünnepnapjai Bécsben/

Urbányi Vilmos

szerepelt az Iparművészeti Tanács kiállításán.

M. 1933. VII. 16.

Mrbány Vilmos

~~Fenyőkép~~ Oltár tervével vezetel a
Műszaknokban a Képzőművészeti
Társulat ön tárlatán

Nemzeti Lipóg 1938 XI. 9

Urbányi Vilmos

A Technológiai Muzeumban rendezett O. M. iparművészeti Társulat Karácsonyi Kiállitásán mint iparművészeti tervező szerepel.

N. Ü. . 934 . XII . 5.

Urbányi Vilmos épitőiparművész

Az Iparművész Társulat karácsonyi kiállitásának belső berendezését tervezte.

N.U.933.XII.6.

Urbányi Vilmos
iparművész

— **Hogyan rendezzük be lakásunkat.** Az Iparművészeti Társulat háboruelőtti kiállításaira emlékeztet az a tárlat, melyet most ugyancsak a Társulat rendezett a Technológiai Iparmuzeum József-körúti palotájában. A kiállítás célja a modern lakásberendezés lehetőségeit szemléltetően bemutatni. A régi szép időkre emlékeztető áldozókészséggel teremtette meg a Társulat ennek a szép kiállításnak a keretét. Két derék, fiatal iparművész, Urbányi Vilmos [illegible] vászonnal és egyéb lenge anyaggal célszerűen elhelyezett intérieurök épültek bele ötletes módon a muzeum elsőemeleti termeibe. A fülkékben és szobaszerű helyiségekben egy sor belső építészünk számol be róla, hogyan képzeli a modern kor lakását. Jelszó a célszerüség, mely egyben a könnyen megszerezhetőséget, vagyis az olcsóságot jelenti. Az olcsóság feltétele az egyszerüség, a minden felesleges diszről lemondás. Faragás helyett az anyag nemessége és szépsége ád diszt az egyszerüségükben is tetszetős formáknak. A polgári lakás minden helyiségének berendezésére jobb példákat talál az érdeklődő ezen a kiállításon. A tervezők mindenhol a hely mérsékelt voltával számoltak és a butorok megtervezésében és elhelyezésében lehetőleg kompromálásra törekedtek. A két konyha közül az egyik a gázzal, a másik a villannyal való mele-

Nyáry
1933 I. 22

8 fr

MDK

Urbányi Vilmos épitő iparművész

A tallini népmüv., háziipari és iparmüv. kiáll. itthoni elökészitő munkálatait, Lakatos Arthur tanár, Urbányi Vilmos épitő iparművész és Deák István titkár végezte.

Cikk: Népművészeti, háziipari és ...

Magyar Iparművészet, 1936. 29-30.lap

MDK

Urbányi Vilmos,ép.

16-2e. Építészeti tanulmányok.

Klebelsberg emlékkönyv. Tárgymutató.III.2.
1933.

MDK

Urbányi Vilmos

Ács L.: Iparmüvészeti kiáll. a Technológián. Képzőmüvészet 1933. 83-84./sz. 182.1.

MDK

Urbányi Vilmos

A Szent István-ünnepi mise. Kossuth Lajos téri diszitése.

KMTárs, 1938. őszi tárl. 9.lap

Urbányi Vilmos ~~építész~~

Magyar Nemzeti Művészet, 1938. 4.sz. 65 l.

, BUDAPEST, VIII. KÖNYVES K. KRT. 40.

ölcsönadott Végh J.: A hagyományos pa-
Adattárunk fenti címére sürgősen
ben a könyv elveszett volna, kérjük
lunk fenti címére beküldeni.

Dr. Morvay Péter sk.
osztályvezetőhelyettes

Urbányi Vilmos (?) M.D.K.

és Rimanóczy Gyula terveit fogadtak el a dunahidak művészi díszítésére, kiírt szűkebbkörű pályázatok. Urbányit az Erzsébet és a Ferenc József-hiddal, Rimanóczyt a Margit- és a Boráros-téri hiddal bízták meg. A Lánchidra közösen fogunk tervet készíteni.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1936. LVII. évf.

dec. 23. sz. 18. old.

M.D.R.

MDK

Urbányi Vilmos épitő-iparművész

Az O.M. Iparművészeti Társ. Lakásművészeti kiállitását tervezték: Lakatos Artúr tanár, Urbányi Vilmos és Zrinszky József épitő-iparművész.

Gerő Ödön: Hogyan rendezzük be lakásunkat.

Magyar Iparművészet, 1933. 2-4.l.

MDK

Urbányi Vilmos

A Társulat 1933.évi jan.21-től ápr.2-ig "Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. kiállitását Lakatos Artúr tanár Urbányi Vilmossal és Zrinszky Józseffel együtt szervezte és rendezte.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparművészet, 1934. 3-4.sz.

MDK

Urbányi Vilmos ép.ip.műv.

Tervezte a Mariban megtartott vásár magy.pavil
ját.

Magy.Iparművészet,1933. 202.l.

MDK

Urbányi Vilmos épitő-iparművész

A városligeti Iparcsarnokban a Magyar Nép Hete c. kiállitás installációját Urbányi Vilmos épitő-iparművész tervezte, aki Lakatos Artur tánárral együtt a rendezés munkáját is végezte.

Magyar Iparművészet, 1936. 9-10.sz.

MDK

Urbányi Vilmos épitő-iparművész

Az eucharisztikus kongresszus alatt a gróf Károlyi Gyuláné-féle palotában rend. Karitász kiállitás művészi irányitásával Urbányi Vilmos épitő-iparművészt bizták meg.

Magy. Iparművészet, 1938. 179, 180.l.

MDK

Urbányi Vilmos épitő-iparművész

A "Magyar Nép Hete" c. kiállitás installációját tervezte Urbányi Vilmos, aki Lakatos Artur tanárral együtt a rendezés munkáját i végezte.

Cikk: O.M.Iparműv.Társ.jelentése 1936.évi működéséről.

Magyar Iparművészet, 1937. 4.sz.

MDK

Urbányi Vilmos

A Társulat 1933.évi jan.21-től ápr.2-ig "Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. kiáll installációja, Urbányi Vilmos és Zrinszky József tervei alapján készült.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparművészet, 1934. 3-4.sz.

MDK

Urbányi Vilmos

"A magyar nép művészete és háziipara" c. kiállitás (1933.jul.15-től szept.25-ig) installációját Urbányi Vilmos tervezte.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparművészet, 1934. 3-4.sz.

MDK

Urbányi Vilmos

Zsindelyné Tüdős Klára előadása. Magyar Iparművészet 1939, 62.l.

MDK

Urbányi Vilmos

Társulatunk iparművészeti, háziipari és népművészeti kiáll. Miskolcon. Magyar Iparművészet 1937. 247-248.l.

Férfi garzon szoba
Tervezte Urbányi Vilmos

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935. 260. l.

Urbányi Vilmos

Urbányi Vilmos

1933-ban ~~szervezte~~ ~~rendezte~~ a bécsi levantei vásár magyar osztályának installációját.

Vádai Pál dr: Társulatunk a népművészet és háziipar fellendítéséért.

u. i.
MAGYAR IPARMUVESZET
1933. 143. l.

JASCHKÓ GÉZA ÉS FIA
KÖNYVESBOLTJA
KASSA FŐ U. 63

. . . könvvespolcainkon képeskönyvek,
ifjúsági iratok,
szépirodalom,
művészeti könyvek nagy választékban találhatók!

H - VIKTÓRIN

WIKO LIT. KASSA.

1927/28.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydijas neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása	Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
129	Tholt Erzsébet	1907, Budapest, r. k., angol-francia szakos, alapv. bölcsészet-tanhallgató	Aberdeen	Az angol nyelvet és irodalmat tanulmányozta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
130	Dr. Tóth Béla	1897, Zólyom, r. k., magyar-francia szakos tanár	Páris	Magyar-francia összehasonlító irodalomtörténeti kutatásokat végzett		1926/27. Páris
131	Dr. Tóth László	1895, Tápiószele, r. k., bölcsészdoktor, egyet. m. tanár, a M. N. Múzeum alkönyvtárnoka	Római Tört. Int.	A bécsi pápai nunciusok jelentéseit gyüjtötte és Bonfini magyarországi kapcsolataival foglalkozott	1928/29-ben is Rómában volt	1926/27-ben is Rómában volt. Az Intézet titkári teendőit látta el.
132	Dr. Tóth Sándor	1898, Mezőlak, (Veszprém m.), ev. ref., orvosdoktor, egy. tanársegéd a pécsi szül. klinikán	Berlin, Coll. Hung.	Serumvizsgálattal és fehérjekémiai vizsgálatokkal foglalkozott	ugyanaz	1926/27. Berlin C. H.
133	Tömöry Miklós	1904, Budapest, r. k., joghallg.	Oxford	Közgazdasági és jogi tanulmányokat végzett		1925/26. és 1926/27. Oxford
134	Török István	1904, Tiszaeszlár, ev. ref., végzett theologus	Berlin Coll. Hung. II. félév	Practica theológiai tanulmányokat folytatott	segéd-lelkész	1926/27. Berlin C. H.
135	Treml Lajos	1904, Temesvár, r. k., német-francia szakos, végzett bölcsészettanhallgató, tanárjelölt	Berlin, Coll. Hung.	Oláh és szláv nyelvészettel foglalkozott	1928/29-re belföldi kutató ösztöndíjat kapott	1824/25. Bécs 1926/27. Páris
136	Ujvári Pál	1903. Balassagyarmat, r, k.. magyar-francia szakos, III. éves bölcsészettanhallgató	Páris	Magyar és francia összehasonlító stílustörténeti tanulmányokkal foglalkozott		A francia kormány ösztöndíjasa volt

1927/28.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása	Hol volt ösztöndíjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
137	Urbanek János	1905, Fiume r. k., okl. gépészmérnök, műegyetemi kisegítő tanársegéd	Páris	Csiszolt felületek fénydiffúzióját vizsgálta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
138	Urbányi Vilmos	1898, Budapest, r. k., okl. belső építész	Bécs, Coll. Hung.	A képzőművészeti akadémia mesteriskoláján Prof. Holzmeister mellett a magas építészeti feladatok megoldását tanulmányozta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	A székesfőváros ösztöndíjasa 1926/27-ben is
139	Dr. Váczy Péter	1904, Ruttka (Turóc m.), ág. ev., magyartörténet szakos bölcsészdoktor	Bécs, Tört. Int.	Magyar társadalomtörténeti kérdésekkel foglalkozott	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
140	Vajna Vilmos	1903, Torda, r. k. okl. közgazda	Berlin, Coll. Hung.	A konjunktúrakutatást tanulmányozta		
141	Dr. Várady Imre		Róma, Tört. Int.	Olasz-magyar bibliografián s magyar nyelvtanon dolgozott	Az Intézet titkára lett	Titkári teendőket végzett
142	Dr. Varga Sándor	1902, Szentgerice, ev. ref., sub auspiciis Gubernatoris bölcsészdoktor, egyet. könyvtári gyakornok	Jéna, Heidelberg	Ismeret és értékelméleti, általános filozófiai és paedagogiai tanulmányokat végzett	ugyanaz	Humboldt-ösztöndíjas volt, de a Collegium segélyben részesítette
143	Dr. Vargha László	1903, Berhida (Veszprém m.), ev. ref., kémia-fizika szakos bölcsészdoktor, műegyetemi magántanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	A glukose-származékok gyűrűszerkezetét vizsgálta	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	

A Külföldi 1927/28.

Urbányi Vilmos

Készítette 1933-ban az O. M. Iparművészeti Társulat „A magyar nép művészete és házi-ipara" c. Bpesti kiállításának installációs tervét.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1933. 149. l
150. l.

Urbányi Vilmos
belső építész

Urbányi Vilmos, okl. belső építész, Budapestről. Mint Budapest székesfőváros ösztöndíjasa küldetett ki s itt a képzőművészeti akadémia építészeti mesteriskoláján Clemens Holzmeister professzor vezetése alatt dolgozott. Itt magas építészeti feladatok megoldásával is foglalkozott (megkezdte a kelenföldi pályaudvarnak nagy központi pályaudvarrá való átépítési tervét); résztvett egy akadémiai pályázaton, melyben külön dícséretben részesült. A Collegiumban rendezett kardvívóversenyen az első díjat nyerte.

A Külföldi 1927/28.
16.1

Urbányi Vilmos

1.

A Pesti Városháza

1937. 1. sz. 29 l.

A Műszaki Világ.

38—41. sz. *Lantos Zoltán:* Párizs légoltalma. — *Makó Zoltán:* A magyar rádióipar. — *Gulyás László:* A budapesti gyorsvasút. — A magyar Felvidék cseh megszállás után.

Bányászati és Kohászati Lapok.

BURGMANN tömitéseket használ.
szaki vállalat Budapest, V., Kresz Géza u. 45. T.: 290—870

Explosionsvorgänge als Grundlage für die Bemessung druckfester Kapselungen von elektrischen Geräten und Motoren. (14/11/4) — *K. Blase:* Allgemeine Richtlinien für die Planung elektrischer Anlagen in explosionsgefährdeten Betrieben. (8/8/—) — *W. Schütte:* Elektrische Anlagen in explosionsgefährdeten Betrieben. (4/4/1) — *H. v. Pettersdorf:* Maschinen. Transformatoren und Geräte für explosionsgefährdete Räume. (12/19/—) — *H. Hamann:* Elektrische registrierende Einrichtungen und Instrumente in explosionsgefährdeten Räumen. (2/—/—) — Vorschriften für die Ausführung explosionsgeschützter elektrischer Maschinen, Transformatoren und Geräte. VDE 0171. (23/12/14)

43. sz. *W. Gliwitzky:* Über Staubexplosionen, ihre Grundlagen und Verfahren zu ihrer Untersuchung. (13/4/3) — *A. Rüttenauer:* Technische Lichterzeugung durch Leuchtstoffe. (5/5/1) — *G. W. Meyer:* Die elektrotechnische Industrie und die Elektrizitätswirtschaft im Deutschen Sudetenlande. (5/2/—)

Erdészeti Lapok.

10. sz. *Fekete Zoltán:* A sűrűségi és záródási viszonyszám helyes értelmezése. (9/—/2) — *Dr. Pallay Nándor:* Tájékoztató vizsgálatok a kanadai és robusztanyár műszaki tulajdonságairól. (1. k.) — *Martinkovics Antal:* Adatok a magángazdaságok erdészeti számviteléhez. (1. k.)

Fördertechnik.

20. sz. *H. R. Müller:* Elektrospeicher und Vierjahresplan. (14/5/—) — *W. Heym:* Selbsttätige Ent-

Urbányi Vilmos

Gázmünek óbudai
külső lakótelepé-
nek bővítési
terv. megvetel

MMÉEKözl
1943-63.1

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Urbányi Vilmos
építész

C

Szépmüvészet
1943.248.C

ÁRUSCH LAJOS
„MÁTRA" HÍRLAPIRODA
GYÖNGYÖS
POSTAFIÓK: 175.

Tcr

Europa Film. Könyv és Lapterjesztő
R.T.

Budapest
V Rothermere u 12

Urbányi Vilmos

az „Uj Idők" családi
ház szerepályázatán

II. díj.

MAGYAR. EPITO MUVESZET

1930. 10–11. n. 33 l.

műszaki rajzokkal.

Urbanyi Vilmos
épitész
cród
z
Nemzeti Ujság
1944. jul. 2.
(Sz. J.: Uj egyházmüvészeti alkotás)

Urbányi
György

Forum
1935. 113. l.

~~Felirat XIV. sz.-beli erüstkalyhen~~

VII. 125

— XVI. sz.-beli erüstkalyhen VII. 127

Urbani

épitész

vezetésével renováltak

1900-ban az alábbi

templomot.

Szabópesti terencrendiek

47. l.

Kelet

év hó nap

Szám

Névérték

K f

Boérkezett

Kiadatott

nap	Átvevő	Jegyzet
25.	Kabos György, Pest.	Kifizetve
20.	Németh Károly, Dicske	Kifizetve
25.	Huszár Pál, Szeged	Kifizetve

(12. sz.) Váltó készlet könyv 925 4 DEB

Urbányi Vilmos

Urizsoba

repr.

Nádaílakásb

54. tábla

KOVÁCS NAGYSZÁLLODA R-T
SZOMBATHELY

Szombathely, 193.....

Urbányi Vilmos

iparmúvész

rajzai

A Pesti Városháza

1936. 12. 2. 3. P.

(Budapest feldisítése.)

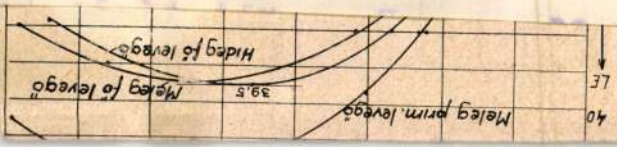

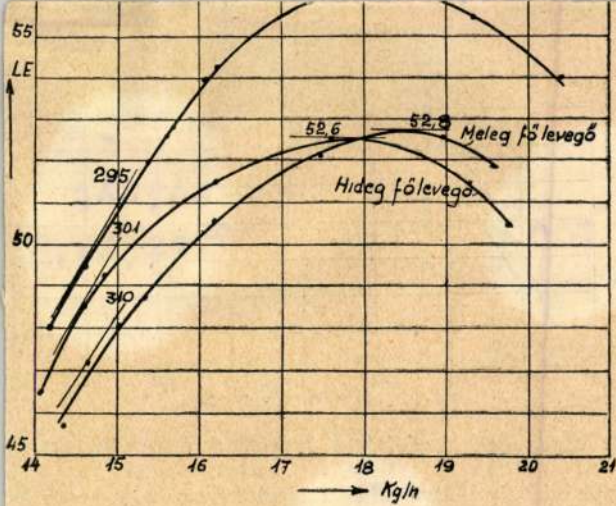

2. ábra. 1500 fordulatnak megfelelő Hubendik-görbék.

a *4* dugattyú elfordításával, vagy a *3* kúpos tű cseréjével, vagy az *5* tüzelőanyagtárcsa magassági helyzetének változtatásával módosítottuk.

Végeztünk először egy kísérletsorozatot teljesen nyitott fojtószeleppel 1500, 1200, 1000 és 800 körüli percenkénti fordulati számoknál, mindenkor az időegységenkénti tüzelőanyagadagok változtatásával.

Ezután kísérleteket végeztünk 1500 közepes fordulatnál a fojtószelepet és a mótorterhelést úgy állítva, hogy a mérlegfék 4,95, 3,3 és 1,65 kg terhelő súlyoknál kerüljön egyensúlyba.

Ugyanilyen kísérleteket végeztünk 1200 fordulatnál, 5,55, 3,7 és 1,85 kg egyensúlyozó súlyokkal, 1000 fordulatnál 5,7, 3,2 és 1,85 kg egyensúlyozó súlyokkal, végül 800 és 500 fordulatnál 5,4, 3,1 és 1,8 kg egyensúlyozó súlyokkal.

Urbanija Vilnius

[illegible]

[illegible]

Ent 1928

37. C.

Varannó, tgl

319

Urbányi Vilmos

Építész

— **A Szent István korabeli bodajki kegyhely korszerűsítése.** A Székesfehérvárhoz közel fekvő bodajki kegyhely korszerűsítését egy évvel ezelőtt határozták el és a munkálatokkal *Urbányi* Vilmos építőművészt bízták meg. A bodajki búcsújáróhely egybeforrott Magyarország ezeréves történelmével, hiszen Szent István első apostoli királyunk Szent Imre herceggel — az egykori írások és feljegyzések szerint — már odazarándokolt. *Shvoy* Lajos székesfehérvári püspök rendelte el a korszerűsítést, amelyet 250.000 pengő költséggel hajtanak végre. Külön bizottság alakult József királyi herceg védnöksége mellett és a bizottság elnöke *Merán* Fülöp gróf és *Szentiványi* Károly prelátus, rátóti prépost. A munkálatok annyira előrehaladtak, hogy valószínűleg ezév őszén azzal el is készülnek.

Esti Ujság

1943. aug. 11.

SZÖLLŐSI ENDRE

110	Tanulmányfej	műkő	300.—

TAMÁSSY S. GYULA

111	A barát	gipsz	150.—

TAUBER VILMOS

112	Kirándulók	olajf.	350.—
113	Barátom	olajf.	300.—

TELEKY-VÁMOSSY ÁRPÁD

114	Nevető cigány		40.—

TIMON ANDOR

115	Szénhordó	figurális	1000.—
115a	Szénrakodók		1000.—

TOBISCH ILONA

116	Kidőlt fák	kréta	150.—

TÓTH B. LÁSZLÓ

Urbányi Vilmos

Tér és Forma

1939. 68. l.

(A Futura kiállítási pavillonja az Orsz. Mező-gazdasági Kiállításon, képpel.)

terverte fenti

(1571-től 1718-ig.)

Urbanyi Vilmos

Végbiz. jő eredm.

Éimisk 1915/16 43. l.

ibbra. Hoßzú hajat, bajuszt és szakált
ve, mely fölött szalagon az arany gyap-
FERDINAND · D · G · Ro · HVNGA · BO ·

: 7.3 c/m.

Urbanyi Vilmos

tervezte az Iparművészeti Társulat az Oslóban rendezett kiállítása installációját.

Magyar Iparművészet

1937. 69. l.

(képekkel)

YAR
VÉSZET

ESZETI MÚZEUM ÉS ISKOLA
ZETI TÁRSULAT KÖZLÖNYE

KTATÁSÜGYI
ISZTER MEG-
RKESZTI
ÁLMÁN

A·BR

Urbányi Vilmos

A chicagói világ-
kiállítás magyar
pavillonja; tervezte
fenti, repr.

u

MAGYAR IPARMUVESZET
1934. 147. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Urbányi Vilmos

Urbányi Vilmos dipl. építőmű-vész, okl. építő iparművész, XII. Böszörményi-út 34/a. 366-712

Bptávb 1940 szept.

Thököli a török basa sátorában,
dombormű régi veresréz vedren

X. 145.

Urbányi Vilmos

okl. épitő iparművész

1.

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 21. l.

Urbányi Vilmos

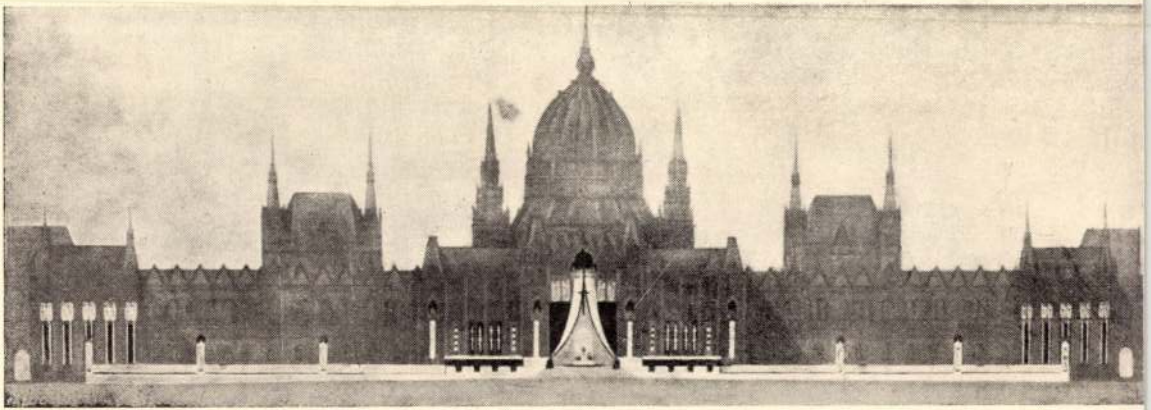

Urbányi Vilmos: A Szent István-ünnepi mise Kossuth Lajos téri díszítése
A Műcsarnok Őszi tárlatáról

Urbanyi Vilmos

építész

1933 febr. márc. kiáll.

IX. 16-20. Építészeti tanulmányok

Klobelsberg emlékkiáll. Műcsarnok

„A vígjáték atyja"

— Kisfaludy Károly halálának századik évfordulójára —

Irta: **Sebestyén Károly**

A magyar vígjáték atyjának nevezték el Kisfaludy Károlyt, a költői testvérpár közül a fiatalabbikat és nagyobb tehetségűt. S ezt a szép rangot és címet azért adományozták neki az irodalomtörténetírók, mert ő indította meg a színszerű magyar komédiát; de főkép azért, mert szebb rang és cím nem jutott eszükbe. Pedig, aki ezen a néven jelöli meg és ismeri Kisfaludy Károlyt, az nem látja tisztán és teljességében ennek a zseniális és éppen ezért tragikus sorsú magyar úttörőnek jelentőségét. Kisfaludy Károly nem a magyar vígjáték atyja, hanem a magyar romantika atyja, a modern magyar irodalom atyja, a politikai és szellemi élet sorsdöntővé lett harmóniájának atyja, Kazinczy után — de csak időrendben, nem érdemben — a legnagyobb hatású mester, példakép és agitátor.

Mindezt pedig a tények pragmatikus egybefüggésének kibogozása, nem az ünnepi alkalom mondatja velünk. Kisfaludy Károly az ifjúkor csapongásai, lázas önkeresése, sok megbocsátható tévelygése után megtalálta önmagát s egyúttal fölfedezte két titok nyitját: az egyik, hogy őt tehetsége, fantáziája, formaérzéke, leleménye, ritmikusan lüktető szíve a költői pályára rendelte; a másik, hogy hánytvetett, ezer válsággal küszködő, a napoleoni háborúkban koldussá lett nemzetének megváltója csak az irodalom, a nemzeti költészet lehet; hogy hanyatlásában, süllyedésében megállítani és a végső veszedelem örvényétől visszarántani nem azok fogják, akik veszedelembe döntötték, nem: uralkodói, hadvezérei, politikusai. Hanem azok, akik eddig csüggedten hallgattak, vagy csak félénken próbálgatták szárnyaikat: költői és íróművészei.

Kisfaludy Károly költő lett, mert hitt önmagában és költő lett, mert hitt nemzete jövőjében. De érezte azt, hogy ő egymagában, elszigetelten, tulajdon erőire hagyva nem felelhet meg küldetésének, még ha egy Dante, Cervantes és Shakespeare zsenijét egyesítené is magában. Hadseregre volt szüksége, amely lelkesen, odaadón kövesse a lobogót. Vezérnek tudta magát, mert zseninek tudta magát. De tisztában volt vele, hogy hadsereg nélkül egy Nagy Sándor, egy Julius Caesar, egy Napoleon sem diadalmaskodhatik.

Előtte már Kazinczy Ferenc is, agyában és szívében a legtisztább lángolással vállalkozott a vezérségre, a széjjelfolyó, iskolákba tagozódott, egymás hatását gyengítő magyar irodalom megszervezésére. De kettejük közt szembeötlő, lényegbevágó különbség van. Kazinczy, szent hevületében, boldog-boldogtalant az *írói mesterség* gyakorlására buzdított és lelkesített s ezzel fölszabadította minden valódi irodalomnak, az *írói művészetnek* legvégzetesebb ellenségét, a dilettantizmust. Kisfaludy Károly az elhívatott költő kényességével és kritikai érzékével rostálta meg híveit és követőit. Hadsereget kívánt maga mögé, de nem falstaffi hadsereget... Az ő égisze alatt indul meg a kiválasztás kívánatos és szükséges folyamata. Az ő kérlelhetetlen bírálatának szemében nem állhatott meg más, csak a valódi tehetség. Vele kezdődik az írói professzió a magyar literaturában. És ez a kezdet ragyogón szerencsés, mint ahogy nem is lehetett más. Nagyszerű talentumok bontakoznak ki körülötte, mesterei a lírának, az epikának, vele együtt útépítői egy új, termékeny és virágzást ígérő iránynak, az Európa-szerte rohamosan fejledező romantikának. És Kisfaludy Károly még boldogan megérte, hogy maga mellett, legszűkebb baráti körében feltünt, megizmosodott, Horatius-szavaival, büszke fejével a csillagokig emelkedett a nálánál is sokkal nagyobb, a fejedelmi Vörösmarty Mihály.

Száz esztendő telt el azóta, hogy Kisfaludy Károly fiatalon, negyvenkét esztendős korában lehúnyta fáradt szemét. A test összeomlott a nem mindennapi küzdelemben, amelyet a sors és tulajdon édesatyjának mostohasága, a zseniális vérmérséklet féktelensége, a kenyértelenség és otthontalanság átka zúdított rá. A test megadta magát az eloszlásnak. S mi lett a halhatatlan lélek osztályrésze? A halhatatlanság! Kisfaludy Károlynak ma sincs szüksége rá, hogy emlékezetének öröktüzét mesterséges kegyelet tartsa ébren. Kisfaludy Károly él ma is. Ha él maga a nemzet, amelynek Széchenyi Istvánnal együtt ő volt tüzes keltegetője. Ha él a megtermékenyítő kölcsönhatás politika és irodalom között. Ha él a Társaság, amely homlokán az ő nevét viseli díszül. S ha élnek mindazok az apostolok, tanítványok és rajongók, akik őt vallották a Mesternek.

De él maga Kisfaludy Károly, a költő is. A „Mohács" elégikusan hömpölygő soraiból ma is épúgy ki tudjuk olvasni a magyar sorsot, mint a rómaiak Vergiliusból a Megváltó eljövetelét és a távoli ködös jövendőt. Soha ez a csodálatos vers el nem halvá-

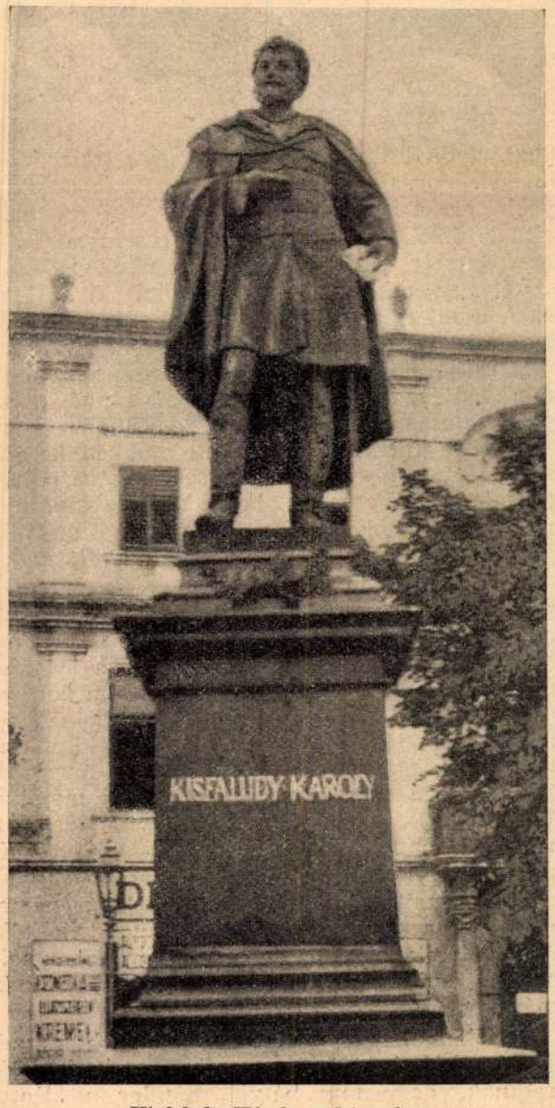

Kisfaludy Károly győri szobra

Uj Idők 1930. XXXVI 46-2.

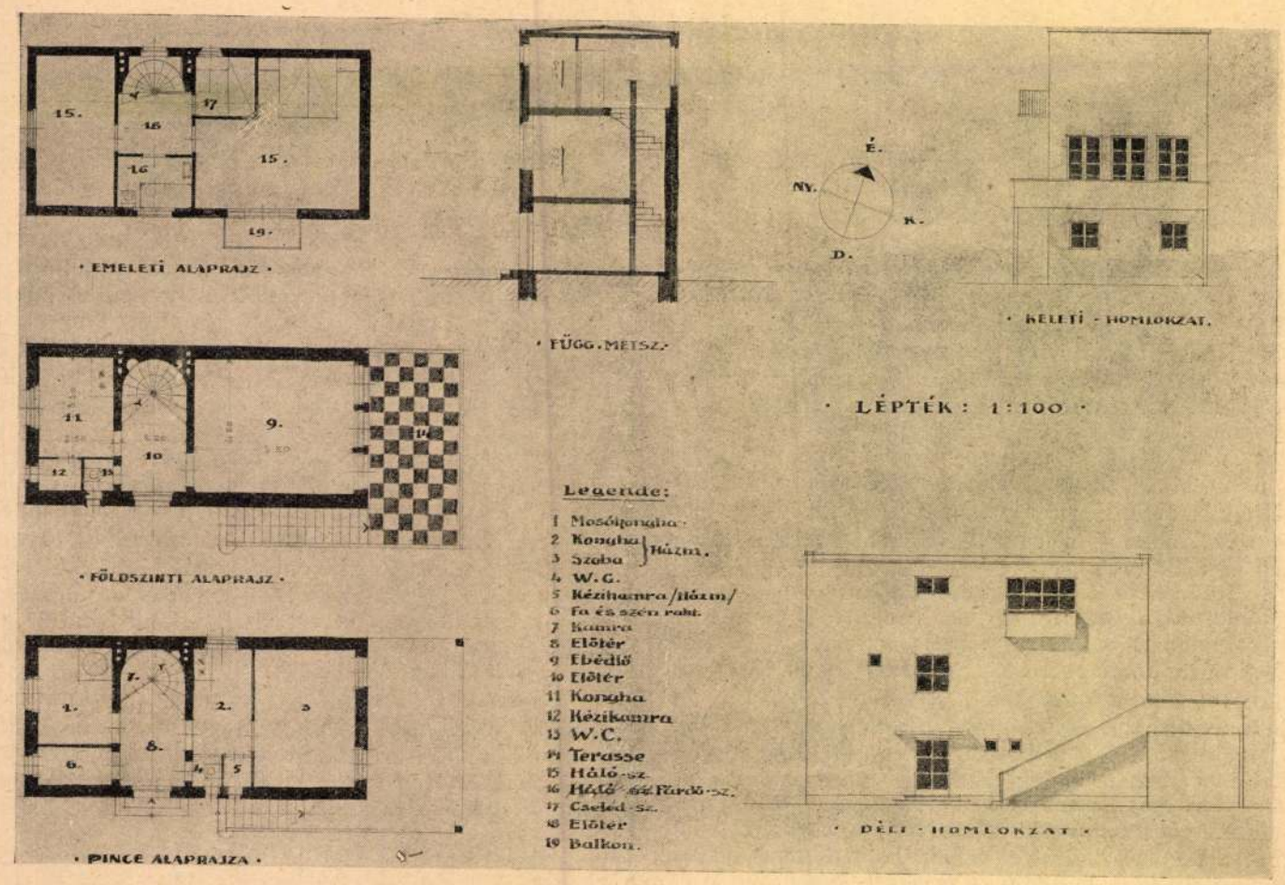

Az Uj Idők rózsadombi villája, amelyet előfizetőink egyike fog ajándékul kapni
A villa tervére hirdetett pályázat második díjának nyertese. Jelige: Arad, sorszám 250. Szerzője Urbányi Vilmos építőművész

nyulhat, gyönyörű virágaiból egyetlen szirom sem hullhat el. Mert distichonjai magukban foglalják legmélyebb elesettségünknek mélabús, könnyfakasztó képeit, de fölemelkedésünk biztos reményeit is. „E csatasíkon mély borulattal ballag az utas, elgondolva, minő kétes az emberi sors." De a költő elűzi a komor képeket, a sötétség fajzatait; a multat csak hatékony példának ismeri el; s mindnyájunk szent kötelességének azt vallja, hogy: „égve honért bizton nézzen előre szemünk". Révedező lelkünk elkíséri a poétát „sötét olajfák illatos hűsébe". És ha szomjuhozva a népi költészet üde forrásaira, a letünt időkben keresünk menekülést, a ma sivár és korcsosult muzsikájából, még mindig fölcsendül bennük a „Szülőföldem szép határa" komoly, egyszerű és megható melódiája.

A legközvetetlenebb hatást Kisfaludy Károly gazdag és sokoldalú tehetsége a színpadról sugározta ki. És a színpadon is a legváltozatosabb, sőt egyenesen ellentétes, szinte egymást kirekesztő stílusban és hangnemben tudott megszólalni. Kezdte a legolcsóbb eszközökkel, amelyek a közönség szemében népszerűvé tették, de a maga kritikai érzékének ítélőszéke előtt megaláztak: ő maga mondotta ki a lesujtó bírálatot a „Tatárok Magyarországon" tapsvadászó álpátoszára. De csodálandó hamarsággal megtisztult és fölemelkedett. Járt a történelem félhomályos mezőin, hogy onnan tépjen tragikus virágot. Kora divatja szerint nem riadt vissza a borzalmakkal benépesített végzettragédiától sem. „Irene"-ben nemesen vegyítette a szerelem és az országos gond inditékait, mintegy folytatva azokat a hagyományokat, amelyek a német Haupt- und Staatsaktion-ból szálltak a drámára.

De sokkal nagyobb volt és maradóbb maradt a vígjátékban. Nem különös szeszélye a mindig játékos Muzsáknak, hogy míg bátyja, Sándor a „Kesergő Szerelem"-ben igaz, mély, megragadó és értékes, a „Boldog Szerelem"-ben mindinkább ellaposodik és egyhangúvá unalmasodik, addig Károly a komoly nemben múló értékeket termel és a vidám költészetben, legyen az akár elbeszélés, akár színmű, örök útitársunkká szegődik? Ismerjük komédiái forrásait: ezek a kútfők idegenek és nem is a legtisztább művészet kristályvizével ékesek. Annál csodálatosabb, hogy a német „Schwank" és „Lokalposse" utánzója gyökeresen magyar. Annál dícsérendőbb, hogy Kisfaludy irodalmi és művészi színvonala elérhetetlen magasságban lebeg Kotzebue fölött.

A mai színpad gyakran és szívesen tér vissza Kisfaludy Károly vígjátékírói géniuszához. S valahányszor fogékony, szeretettel teljes és stilushoz értő rendezés nyúl hozzá, mindig biztos a siker. Csak a rendezés ne tekintse holt anyagnak a „Kérők"-et, „Csalódások"-at, „Pártütők"-et, mai látásához idomítva a százévelőtti embereket és dolgokat; hanem térjen vissza a kor s a költő lelkéhez s alkalmazza hozzájuk színészeit és színpadát: föltétlen győzni fog. Mert ezekben a komédiákban immanens értékek vannak.

De a legnagyobb és legragyogóbb nemzeti kincs maga a költő, az ember, amint lelkünkben él, minden erényével, szépségével, belső, önemésztő tüzével, küzdelmeivel és kudarcaival, amelyeket végül egy nagyszerű győzelem koronáz meg. Így él tudatunkban köznapokon is, valahányszor szellemét idézzük, hatását érezzük, örökségét forgatjuk. Sokszoros fénnyel és intenzitással azon a napon, amelyet ünneppé avat haláláról való bús és kegyeletes megemlékezésünk. Ha az ünnep Hozzá méltó lesz, az csak nemzetének dísz és jutalom, nem neki többé, mert a sír fekete ölébe a legharsányabb himnusz szózata sem hatol alá. Ahogy Arany János zengette Kisfaludy Károly hatalmas és lánglelkű fegyvertársának, Széchenyi Istvánnak emlékezetében: „Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal: van abban élni hit, jog és erő."

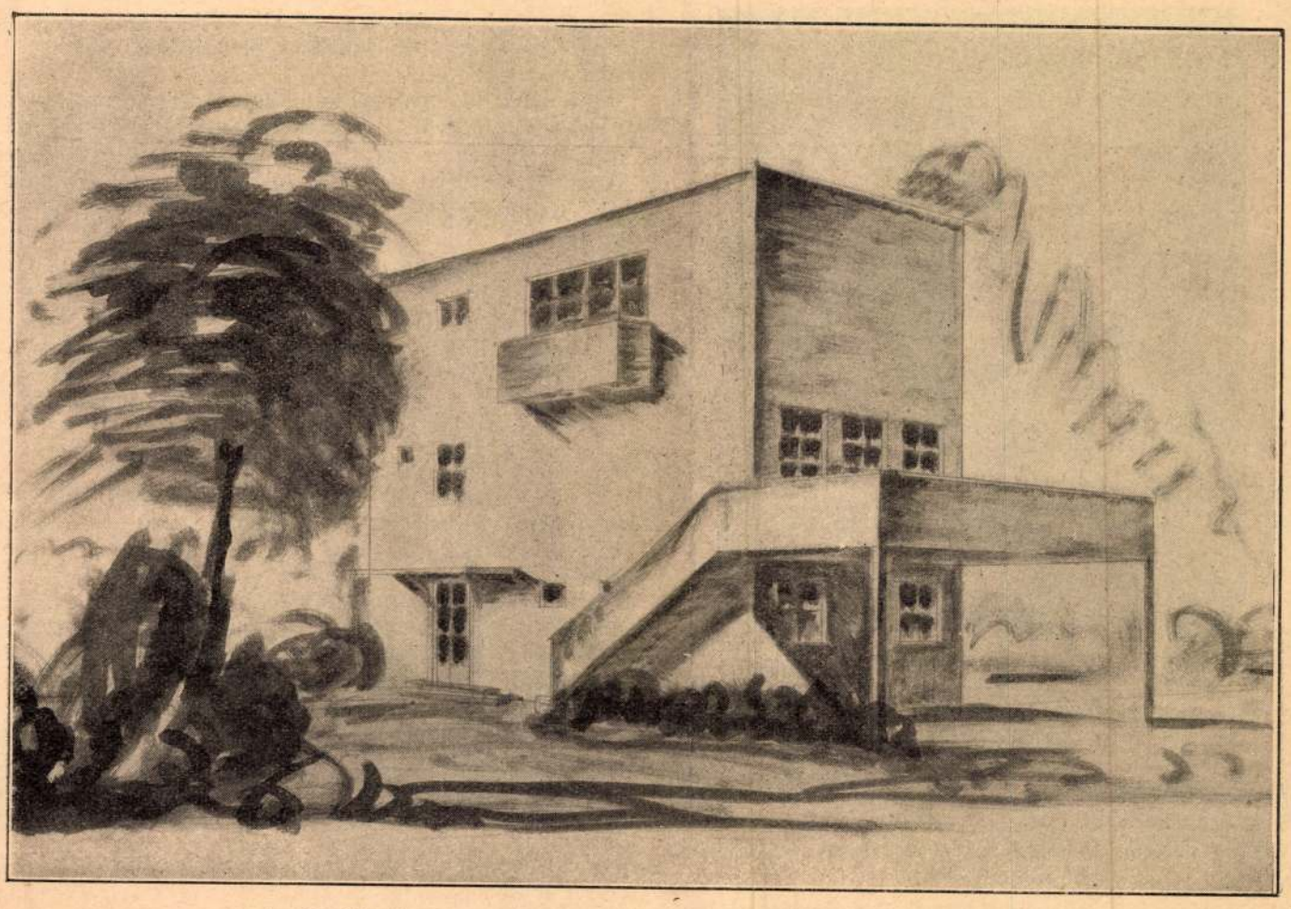

Az Uj Idők rózsadombi villája, amelyet előfizetőink egyike fog ajándékul kapni
A villa tervére hirdetett pályázat második díjának nyertese. Jelige: Arad, sorszám 250. Szerzője Urbányi Vilmos építőművész

Balogh Józsi kalandja

— Elbeszélés —

Írta: **Farkas Imre**

Idősb Balogh Józsi azt mondta ifjabb Balogh Józsinak:

— Jó. Elvégezted a keszthelyi akadémiát. Most mégy világot látni.

— Hová?

— Ahol én is voltam ifjabb koromban. A világ végére. Bécsbe.

Ott volt a kis birtokuk a nyugati határon. Nagyon tiszta éjszakákon halvány fényesség derengett a nyugati égen. Az öreg Balogh megvetően intett arra felé:

— Az Bécs!

Hát ifjabb Balogh elindult világot látni. Amikor elbúcsúzott az apjától jó szürke ruhájában, síma, hátrafésült hajával, azt mondta az apja némi lenézéssel:

— Nem is gazdász. Úgy fest, mint egy pesti jogász.

Az anyja könnyes szemmel búcsúzott a gyerektől.

— Fiam, okvetlenül menj el a császári múzeumba és nézd meg Kaulbach „Hárfás nő"-jét. Ott csókolt meg először az apád.

— Elmegyek, édesanyám!

Az öreg jóindulatúan mondta:

— Aztán vigyázz! Meg ne csókolj ott senkit. Veszedelmes hely az ott fiam, nagyon.

Elment a fiú. Idősb Balogh mégegyszer mondta:

— Láttad? Akár egy jogász.

— Hol van ilyen szélesvállú jogász kerek e világon?

— Monoklija van.

— De olyan barnára sült az a jó, keskeny ábrázata, akár a csokoládé.

— Hát — gondolod — nem nézik jogásznak?

— Ki van zárva.

Az öreg megnyugodott. Nagyon fájt volna neki. Mióta teher volt a kis birtokon és egyre-másra kapta az ügyvédi leveleket, különösen gyűlölte a jogászokat.

*

Ifjabb Balogh Józsi fölvette a parádés ruháját, remekbe kötött egy tarka nyakkendőt és elment, ahogyan édesanyja óhajtotta, a császári múzeumba. Járt-kelt sokáig a kihalt termekben, nézte a képeket, a szobrokat, de nem akadt rá a hárfapengető nőre. Így sóhajtott:

— Csak jönne valaki, aki megmutatná.

Jó fiú volt, az anyja kívánsága parancs volt neki. De egyedül volt a tágas, homályos múzeumban. Egy őr aludt édesdeden az egyik sarokban, viszont ennek olyan gyilkos bajúsza volt, hogy nem merte felkelteni.

Végre jött valaki. Egy ragyogó, ifjú lány!

*

A kis lány, aki Balogh Józsival szembe jött, az

Ha szereti az Uj Időket, kérjük, közölje velünk azoknak az ismerőseinek a címét, akikről feltételezi, hogy előfizetnének az Uj Időkre, ha ismernék. Díjtalan mutatványszámot szeretnénk nekik küldeni.

Lehár Ferenc, a világhírű magyar zeneszerző, akit jubileuma alkalmával Corvin-koszorúval tüntetett ki a kormányzó. Lehár „Friderika“ című daljátékát október 31-én mutatta be a Király-Színház

antik szobrok és a megbarnult, régi vásznak árnyékában, lábujjhegyen lépkedett, óvatosan, szinte félve, aminek viszont az volt az oka, hogy egyszerűen beszökött a múzeumba.

Megérkezett ugyanis a császári múzeum elé egy „a la landaulette“ hintó, sötétkékre lakkozva, minden címer nélkül, de azért a kocsiról, a szerszámról, a borotvált, rózsásarcú kocsisinaspárról, mindenütt vidított „inkognitó“ a címer, meg a korona. Megérkezett a hintó, amelyben egy szigorúarcú, szikár, csontos, búrkalapos öreg hölgy ült balról és az előbb említett ifjú leány ült jobbról. A kocsi megállott, a fiatal lány mélyet és szomorút sóhajtott. Aztán odanézett a szigorú hölgyre.

A csontos arc megenyhült. A búr kalap félrecsúszott, a szigorú hölgy mélyen aludt.

Az ifjú lány a merevpofájú kocsisok felé fordult. A szájára tette a mutatóujját. Az inas arcán valami mosolyféle futott végig. De csak egy pillanatra. Aztán úgy rendbeszedte arcvonásait, mint a jó szabó a vasalt nadrágot.

A lány pedig nekivágott a széles márványlépcsőnek és egy-kettőre fönn volt a múzeumi termekben. Itt találkozott össze ifjabb Balogh Józsival.

Ifjabb Balogh habozás nélkül megszólította a leányt. Szabályszerű, dunántúli tört németséggel.

— Nagyság, kérem!

A lány összerezzent.

— Bocsánat... miért tetszett úgy megijedni?

A lány belenézett Balogh Józsi kedves, barna szemébe. Azután: szívből fölkacagott.

— Mit tetszik nevetni?

A lány kérdéssel válaszolt:

— Kicsoda maga?

— Joseph von Balogh junior.

— Junior?

— Junior.

— Mit akar?

— Ne tessék ilyen szigorú lenni. Csak azt szeretném megtudni, merre van a „Lantpengető nő“.

— Kaulbachtól?

— Valami ilyen nevet mondott az édesanyám. De nem tudom biztosan, tetszik tudni, mert ezek a fránya nevek úgy hasonlítanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz.

A lány odalépett az ablakhoz. Az öreg hölgy még mindig aludt. Az inas odahajtotta a fejét a kocsis vállára és édesdeden aludt. Az egyik nagy, kövér, fehér ló ráfektette fejét a másik ló nyakára. Ők is aludtak. Csipkerózsika álomfogata lehetett csak ehhez hasonló.

A leány mégegyszer végignézte Balogh Juniort.

— Jöjjön velem.

— Megmutatom...

Kibontakozott a képen egy szép női alak a homályos háttérből. Görögös ruhában, magas konttyal, egy édes, szép ifjú nő. Balogh Józsi meghatottan nézte.

— Miért érdekli magát ez a kép?

— Valami kis közöm van hozzá.

Látszott az ifjú hölgyön, hogy sehogyan sem érti meg, mi köze egy dunántúli fiatalembernek a lantpengető nőhöz. A fiú pedig ezalatt a lányt nézte. Egyszerűen, szinte túlegyszerűen volt öltözve, sötétkék ruhában, fehérszegélyes gallérral, fehér nyakkendőcskével. Kalapja: egyszerű, fehér szalmakalap, sötétkék szalaggal. Ékszer, gyűrű, semmi. de a kéz: elefántcsontszínű, finom, olyan, amilyenek körülöttük igen finom, régi képeken világítottak. A cipője: szinte gyerekcipő, vastag talppal, semmi csín... Jóskának eszébe jutott, hogy a keszthelyi grófoknak voltak ilyen vendégei, — csakhogy ez a kislány még azoknál is finomabb, légiesebb. Vajjon ki lehet? Meg is kérdezte:

— Bitte Fräulein, — hogy hívják magát?

A lány kacagott.

— Nincs vezetéknevem. Legalább is: nem szoktuk használni.

Józsi a fejét csóválta:

— És a keresztneve?

— Az annál több van.

— Mondjon egypárat.

— Anna, Mária, Annunziata, Immaculata, Emerencia, Erzsébet.

Jóska elismerően bólintott.

— Bravó. És — hol laknak?

— Itt Bécsben.

— A Belvárosban?

— Igen. Tudja, hol van a Herrengasse?

— Ahol a Deunel-féle cukrászda van?

— Igen. Ott a házunk.

— Jó hely.

— Meg aztán van ott kertünk is.

— Kert? Bécsben? A Belvárosban? És milyen nagy az a kert?

— Van úgy — harminc hold.

Jóska belement a tréfába.

— Az semmi. A mienk a pozsonyi vár. Épp' most alakítjuk át ping-pongteremmé az egészet, mert már annyi várunk van, hogy azt se tudjuk, mit csináljunk vele.

A lány nem mosolygott a tréfán. Józsinak az volt az érzése, mintha valahogyan természetes dolognak venné, hogy a pozsonyi várat át akarja alakíttatni ping-pongteremmé. Figyelmesen nézte a képet.

— Mondja... mégis, miért akarta látni ezt a képet?

— Hát megmondom, kisasszony. Az anyámat nem akarták hozzáadni az apámhoz. Fölhozták Bécsbe felejteni. De azért mégis találkoztak itt a képtárban. És az anyám a lelkemre kötötte, hogy jöjjek el ide, mert én ennek a helynek, ennek a képnek köszönhetem a létezésemet.

Urbányi Vilmos

az olcsó butorok terveire hirdetett pályázaton díjjal kitüntetett ebedlőbutor-terve, repr.

Magyar Iparmuvészet

1926. 88. l.

CROCI ERNESTO. «MÉG EGY LÉPÉS.»

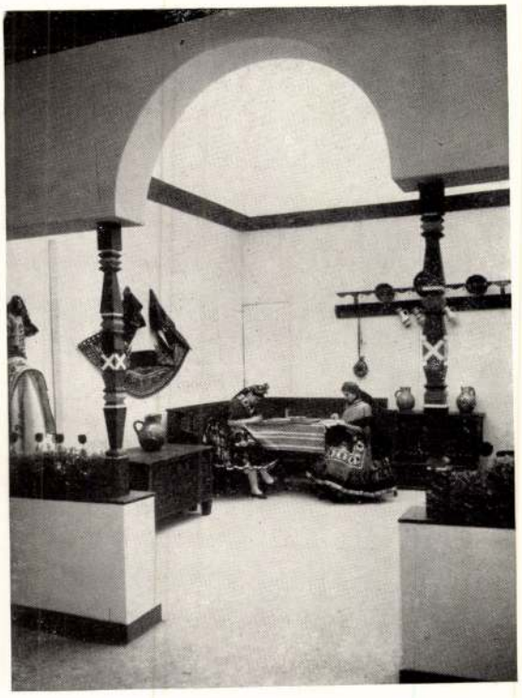

A bécsi magyar népművészeti kiállításról. Fent balra : Részlet az előtérből. Fent jobbra : A sárközi szoba. Lent : Részlet az előtérből. Urbányi Vilmos tervei. — Von der ungarischen Volkskunstausstellung in Wien. Oben links. Teilansicht des Vorraumes. Oben rechts : Zimmer aus dem Sárköz. Unten : Teilansicht des Vorraumes. Entwurf von W. Urbányi. — From the Hungarian National-Art exhibition in Vienna. Left above : Detail of the entrance. Right above : Room out of the Sárköz. Below : Detail of the entrance. Designs of W. Urbányi.

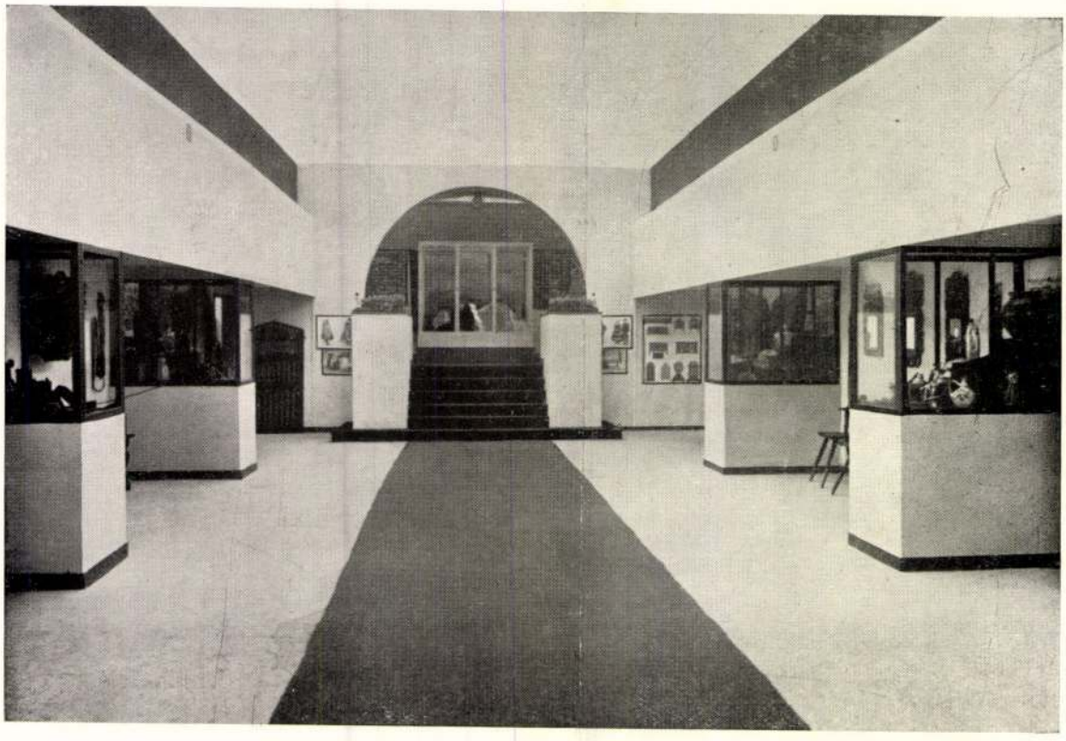

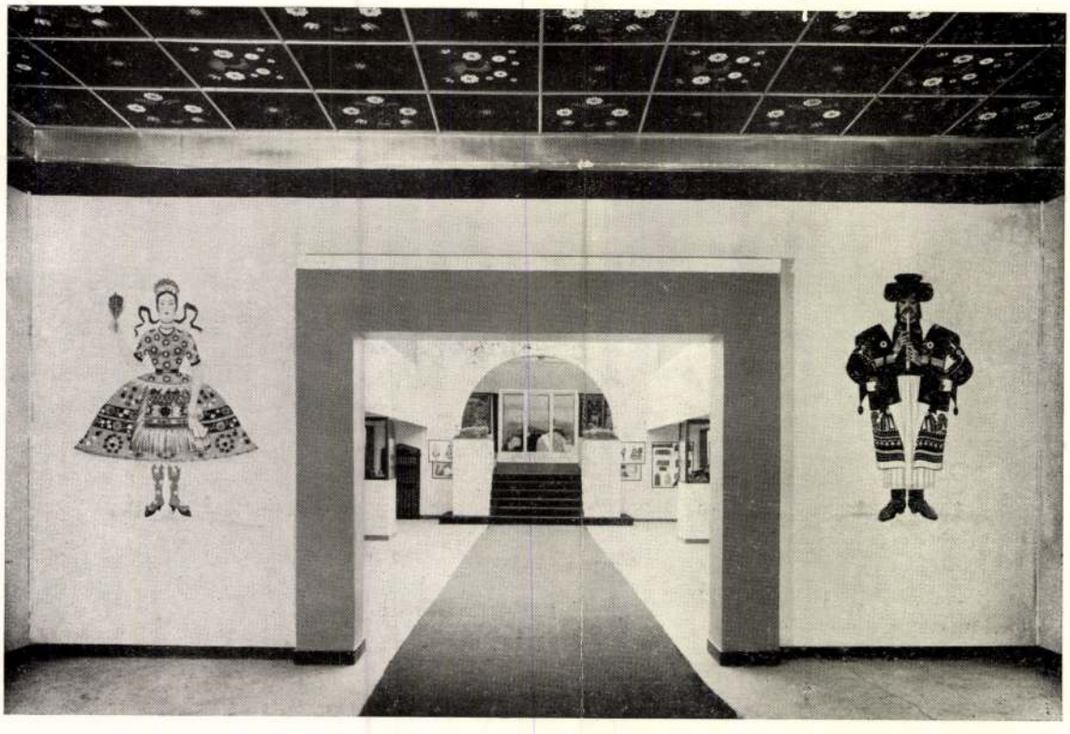

A bécsi magyar népművészeti kiállításról. Fent : A nagyterem. Lent : Bejárat a nagyterembe. Urbányi Vilmos tervei. — Von der ungarischen Volkskunstausstellung in Wien. Oben : Der grosse Saal. Unten : Aufgang zum grossen Saal. Entwurf von W. Urbányi. — From the Hungarian National-Art exhibition in Vienna. Above: The large hall. Below : Entrance to the large hall. Designs of W. Urbányi.

Kassa

Szakolcai Urbányi Mátyá s, 1568

Arch.Közl.1899. XXI. 182

Szakolczai (Urbányi ötvös Mátyás

Kassai ötvös Györgynek 4 évén át tanult s 1568-ban felszabadult. Ezentul csak özvegyének 1587 ben tett végrendeletével találkozunk.

Mihalik József. Kassaváros ötvösségének története. Bpest. 1900. 182. l.

Sárody Gyula

építész.

1935 február 20, sze

SZÁZÉVES KALEVALA ÜNNEPE

Urbányi Vilmos épitész

M.935.II.20.
N.U.935.II.19.
N.U.935.IV.12.

Urbányi Vilmos

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakásművészeti munkáival - szobatervekkel - szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XII.4.

Urbányi Vilmos

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakberendezési tervekkel szerepel. Férfi garzonszoba

Budapesti Hirlap
1935.XII.4.

Urbányi Vilmos épitész

— **A magyar népmüvészet bemutatója Bécsben.** Nagyszabásu kiállitáson kerül bemutatóra Bécsben március hó folyamán a magyar népmüvészet. A Hagenbund lesz a kiállitás szinhelye s ezt a régi bécsi kiállitási helyiséget Urbányi Vilmos épitész, Hauser Carry és Meyer-Marton György festők terve szerint ujjáépitik. A kiállitáson tizenhét magyar muzeum és több magángyüjtemény anyaga kerül bemutatóra, összesen mintegy harmincezer tárgy. A régi népmüvészet mellett a mai népmüvészet alkotásai is kiállitásra kerülnek A kiállitás megnyitására (március 2-án délután öt órakor lesz) *Hóman* Bálint miniszter is Bécsbe utazik.

Ujság, 935. II. 1..

Urbányi Vilmos

építészi iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakberendezési tervekkel szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.VII.6.

MDK

Urbányi Vilmos

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 65.l.

MDK

Urbányi Vilmos, ép.
a chikágói világkiállitás magyar pavillonját tervezte. Repr.

Magy. Iparmüvészet. 1934. 147.l.

MDK

Urbányi Vilmos ipm.

Népműv. háziip. és ipm. kiáll. Rigában. M.Iparművészet 1936. 1.sz. 4.l.

Urbányi Károly -
Horváth László – Stefler Imre levele

megvételben (egyenként 8.000 Ft) részesült.

Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyütteseinek tervpályázata 1967.

Magyar Építőművészet 1968. 5.sz. 2.l.

URBÁNYI KÁROLY

ÉPÍTÉSZ. (GYŐR-SOPRON MEGYEI TANÁCSI TERVEZŐ IRODA.)

CSAPÓ GYÖRGGYEL EGYÜTT TERVEZTE A KPM. KÖZÚTI IGAZGATÓSÁG SZÉKHÁZÁT, GYŐRBEN.

REPR: 1 DB. RAJZ, 5 DB. FOTO. (16-17. LAP)

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1969/4. 16. LAP.

Urbányi Károly

~~terve~~ (Horváth Lánlóval és Stefler Imrével közösen kénített terve

A "Lakókörzetek gyermeknevelési épületegyüttesének tervpályázatán" /1967/ megvételben részesült.

Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 2. 1.

MDK

Urbányi Lőrinc

(XIX n.) Világos vár. tá, Répe

Temesvári Réplár 16.

Urbanyi Lörinc

lárd

Kaldólm 16-l.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Urbány Lajos

zobrázt Bp

Ráth György 1895

148 C.

HAZAI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VATERLÄNDISCHE BANK
ACTIENGESELLSCHAFT

BANQUE DE LA PATRIE
SOCIÉTÉ ANONYME

Sürgönycím: — Telegramm-Adresse:
HAZAIBANK.

Telefon { számok / Nummern
61—01, 61—02, 61—03, 61—04, 61—21, 61—22
Interurban telefon B—41

EM 3

Nagyságos D

Tisztelettel értesitjük, hog
30,000.- koronával, f
tárunknál lefizetett összegér

14

U. B. «Levelezés» 3. sz. 20.000. 1923. VIII. — Hauptmann

Urbánszky Fülöp kolozsvári festő M.D.K.

1911 ben festette ki a csiksomlyói templomot.

Boros Fortunát:A csiksomlyói kegyhely.Kolozsvár 1943
96,

Urbanus Sedl

tetőfedő

M.D.V.

Mint tetőfedő vett részt a fertődi kastély helyreállításán. A Sopron Állami levéltár 1751-52 es összeírásai szerint.

Kotona Imre: A fertődi kastély kialakításának és helyreállításának. – Művészet; 1962 október – 3 lap

Urbanus ligator - könyvkötő

- egy 1506-ból keletkezett oklevél anlíti (Orbán budai könyvkötő).
Ez csak Kaym lehetett.

Fitz József: A magyar nyomdászat, könyvkiadás és könyvkereskedelem története I.k. Bp. 1959.

167. l.

Urbanus Murator - Orbán Rakó

1569 febr. 2. Ambrosius Tomies és Mikola István

Között folyó perben az egyik tanú: „Urbanus murator"

1574 jul. 7. Kvár szkve: A monostori híd Töltsgei

„Orbánnal, rakónal 1 nap den. 25" (II/VII.55)

Balogh Jolán: Késő renaissance kőfaragómühelyek II. közl.

A kolozsvári mühelyek - Ars Hungarica 375. old.

1974/2

Urbány Lajos

szobrász Bp

l.

Művészi Ipar

III. 96-l.

— nem csinálunk titkot belőle,
azok a szép szavak, amelyekkel M
ságod főispáni beiktatása alkalmá
művészet ügyét aposztrofálni kegyes
a magyar művészet jövőjének csud
perspektiváját nyitották meg lelki szen
előtt.

Méltóságod széleskeretű progra
bölcs megfontolással tárta föl a várme
mezőgazdasági, hitelügyi, egészségüg
politikai szükségleteit; rá kellett mut
hogy e szükségletek kielégítése k
legsürgősebb és államfentartási s
pontból legfontosabb föladatát, —
emellett lelkes hévvel, szívének
melegségével ölelte magához a műv
árva géniuszát és jóságosan igérte
neki, hogy: minden gondjaim közt is
leszek! Te is számíthatsz rám!

Volt gondja Méltóságodnak arra is,
szóvá tegye a gymnasiális oktatásnal
ben az országban való fölburjánzásá
hogy figyelmeztessen arra, hogy elég
már a lateinerek gyártásából! Ipar, k

Urbány Lajos

nehrány Bpest.

Tagja az Iparmuvészeti

Tabulatnak

Muvészi Ipar

1889. 55. l.

SAM. URBANY, textilfestőmester

Az eperjesi céhhez 46 helység 88 mestere tartozott, többen Galiciából is, 1801-1848 közt. Mesterjegyzék nem maradt. Levelezés és "Protokol farbiarskeho cechu, 1801-1864" alapján ismerjük őket.
E mesterek egyike volt:
50.- Sam. Urbany, 1817. Nagyvárad. 154.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, Győr, 1974

Urbányi Gyula

ejitén

1907. VIII. Osiás

utca 37

Bpest

Cremonai festő: Madonna (607), 1152 (46).

Urbanija Jenő

cpitést

megh. 31 éves Eötvös

Budapeste 1898

be

Vas. Ny 1898.

825 l.

Kálmán Károly

a miskolci Tiszai pályaudvar 1968-as tervpályázatán II. díjban részesült 32.sz. pályamű egyik tervezője.

Molnár Péter: A miskolci Tiszai pályaudvar tervpályázata, 1968. - Magyar Építőművészet, 1969.2.sz. 3. l.

Salvator, Lipót Salvator és Ferencz Salvator főherczegek kisérték. A sirboltban még egyszer beszentelték a halottat, azután az első főudvarmester átadta a gvardiánnak.

KÖNYVES TÓTH KÁLMÁNNÉ, szül. VASKÓCZI BUDAHÁZY VILMA, a debreczeni ispotályi ref. lelkész és ismert író felesége, elhunyt Debreczenben. Meghatóan tudatja halálát a gyászjelentésben a mélyen sujtott szerető férj: «Nincsen többé az élők között a legjobb feleség, páratlan édes anya, áldozatkész testvér, gyöngéd lelkű rokon. Övéinek legmélyebb fájdalmára, áldásos élete 53-ik, eszményileg boldog házasságának 35-ik évében, lázári szenvedések után f. hó 12-ikén jobb létre szenderült. Feledhetetlen kedvesünk földi hamvai f. hó 14-ikén, házasságunk évfordulati napján, d. e. 10 órakor az ispotályi ref. lelkészi lakástól helyeztetnek el a Kossuth-utczai sirkertbe, egy év előtt elhunyt testvére porsátora mellé. Végtisztességtételére közeli s távoli rokonait s a résztvevő közönséget fájó szivünk enyhítésére meghivjuk». Igy hangzik a bánatos férj fájdalmas értesítése a maga és fia, dr. K. Tóth Mihály, a testvérek és nagyszámú rokonság nevében is. A nemeslelkű, jóságos úri nő elhunyta egész Debreczenben a legnagyobb részvétet ébresztette. A lelkész-laknak igazi ékessége volt, ki férje lelkipásztori hivatásából szeretettel és a jólélek érzésével vette át azt a részt, hogy a panaszkodókat, kesergőket és szűkölködőket vigasztalja. Nagyon sokan ismerték és mindannyian tisztelték ezt a nemes asszonyt, kit a természet is pazarúl fölékesített, s kinek megjelenése oly összhangzásban állt lelkének és szivének kellemével. Mintája volt a magyar asszonynak, családi körében, a vendégszerető otthonban, a társaságban és lelkész férje oldalán. A kik e kedves körben találkoztak vele, soha el nem felejtik. Férje, a tudós lelkész, ki önálló irodalmi működése mellett sok kitünő külföldi munkát fordított magyarra, lapunknak egyik legrégibb dolgozótársa. A mi részvétünk is enyhítse fájdalmát, melyben annyian osztoznak.

Elhunytak a közelebbi napokban: TERRAY BÉLA, süvetei ág. hitv. ev. lelkész, egyházmegyei főjegyző, 50 éves korában, Süvetén, és nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. — NEMES FERENCZ, a sárospataki jogakadémia nyug. tanára, 30 éves tanári működése után 64 éves korában, Sárospatakon. — Rakssai RAKSSÁNYI ANTAL, 48-as honvéd-tüzér főhadnagy, izbugyai földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag, 76 éves korában, Izbugyán. — Szentkirályi VARGHA SÁMUEL, 1848—49-es honvéd főhadnagy, a Szt.-Rókus-kórház hivatalnoka 73 éves korában, Budapesten. — Csik-szentmártoni id. BOCHKOR KÁROLY, negyvennyolczas honvéd élelmezési biztos, nyug. körjegyző, dr. Bochkor Károly egyetemi tanár édes atyja, 77 éves korában, Kézdi-Vásárhelyt. — FEJÉR LÁSZLÓ, földbirtokos, Hevesmegye t. szolgabirája, a csányi nemes közbirtokosság elnöke, 44 éves korában, Csány községben. — FARCZÁDI JÓZSEF, nyug. áll. tanár, 47 éves korában, Maros-Vásárhelyen. — SZARVAS JÁNOS, Pelsőcz nagyközségnek közel három évtizeden át volt főbirája, a ki az egész Sajóvölgy vidékén nagy tiszteletben állott, 77-ik évében, Pelsőczön. — Follimonovi FOLLY JÁNOS, m.-pécskai birtokos, a nyáron Karlsbadban hirtelen meghalt Folly Emil csanádi kanonok és pápai prelátus öcscse, Temesvárott, 56 éves korában. — LAURENTZY ANDRÁS, ratkópolomi tanító, ki nemrég ment 50 éves tanítóskodás után nyugalomba, 75 éves korában. — DAJBUKÁT JÁNOS, ügyvéd, 64 éves korában, Maros-Vásárhelyt. — PISZTORY ALAJOS, az egykori pesti drabantok kapitánya, 84-ik évében, Budapesten. — VEREBES ISTVÁN, nyug. polgári biztos, Kőbányán, 64 éves korában. — URBÁNYI JENŐ, építész, 31 éves korában Budapesten. — TETTEY ALADÁR, gimnáziumi tanuló, Tettey Emil és neje Kovács Magdolna 11 éves fia, Budapesten. — EIGEL NÁNDOR, a budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok sok éven át volt elnöke, 68 éves korában. — NÉMETHY IMRE, a Pálffy herczegi uradalom nyug. tiszttartója, 69-ik évében, Malaczkán. — Kovásznai Kovács GYULA, e hó 9-ikén, Abonyban. — Dr. GRUBY DÁVID, Párisban élt és jól ismert magyar orvos, 90 éves korában Párisban. Kis-Kéren született, Pesten tanult és 1836-ban utazott Párisba, hol azután letelepedett, de 1848-ban hazajött s végig küzdötte a szabadságharczot. Sok előkelő beteget gyógyított s Heine is megemlékezik róla emlékirataiban. Nagy vagyonából jelentékeny összegeket fordított jótékony czélokra. — Id. barsi LEIDENFROST GYULA, nagybirtokos és gyártulajdonos, 66 éves korában, Nagy-Bossány községben.

Idősb kókai KUN BERTALANNÉ, szül. galambosi Heske Johanna, 56 éves korában, Miskolczon. Az elhunytban Kun Bertalan tiszántúli ref. püspök, a főrendiház tagja, nejét gyászolja. — Özv. NÉMETH KATALIN, 80 éves korában, Battonyán. Az elhunytban Németh József temesvári fölszentelt püspök édesanyját gyászolja. — GARZULY ANNA, a pozsonyi Stefánia-árvaház nyug főnöknője, 82 éves korában, Tatán. — Nagytiszteletű özv. HAAN LAJOSNÉ, szül. Wilim Amália, néhai evang. lelkész özvegye, 70 éves korában, B.-Csabán. — GAYLHOFFER ISTVÁNNÉ, özv. *Petőfi* Istvánné testvére, hosszas szenvedés után, 61 éves korában, Budapesten. — SCHÄCHTER FÁNNI, dr. Schächter Jakab budapesti orvos és fővárosi bizottsági tag édes anyja, 83 éves korában, Budapesten.

SAKKJÁTÉK.

2088. számu feladvány. Karstedt M.-től.

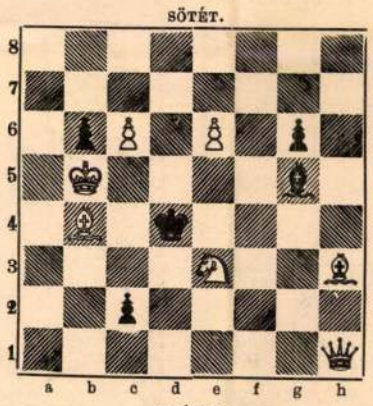

Világos indúl s a negyedik lépésre matot mond.

A 2071. számu feladvány megfejtése. Buchmann G.-től.

(Világos vezér b1-en áll.)

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Vb1—b2	... Ba2—b2 : (a	1. ...	...	... Fa1—b2 : (b)
. He4—f6	... t. sz.	2. He4—f2		... t. sz.
3. e3—e4 v. g3—g4 mat.		3. e3—e4 v. g3—g4 mat.		
	b.		*c.*	
1. ...	... Kf5—e4 : (c)	1. ...	...	... Kf5—g4
2. Vb2—b7 † stb.		2. Hc4—e5 † stb.		

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *A pesti sakk-kör.*

Szerkesztői mondanivalók.

Az árvák. Őszszel. Egyik sem éri el az irodalmi mértéket. Az első helyzet-dal akar lenni a török világból, de annyira nincs meg rajta a kor szinezete, hogyha az utolsó előtti strófában nem említené a török fogságot, az olvasó nem tudná, hogy lókötésért vagy sikkasztásért, vagy tudj' Isten mi bűnért ül rabságban az árvák atyja.

Kimerülten. A mennyire értelme kivehető, sok benne a keserűség, mely az embert elfogulttá teszi.

Tavaszi hangulat. Tavaszszal. Felleg borult. Halottak napján. Nem mernénk minden költői tehetséget megtagadni e kis versek szerzőjétől; de még kevésbbé merjük buzdítani. Eddigi műveiből azt a meggyőződést merítettük, hogy a középszerűségen soha sem fog túlemelkedni.

KÉPTALÁNY.

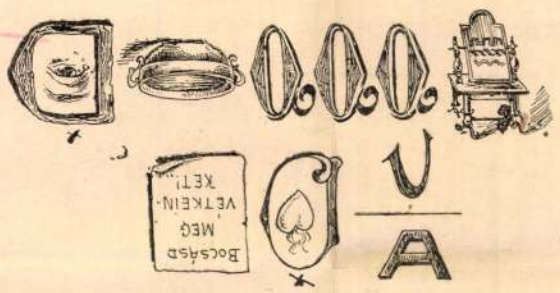

A «Vasárnapi Ujság» 45-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Egészséges embernek ezer a vágya, a betegé csak egy.*

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Kaplony-utcza 9. sz.)

Üllői-út 21. szám.

Ajánlja műtermét mindennemü **fölvételekre** legnagyobb formátumig. **Külön műsokszorositó osztály.**

Heliogravure, Autotypia,
Fototypia, Fénynyomat.

Telefon összeköttetés. 7544

Dr. Krepuska Géza
fülorvos, egyetemi m. tanár, lakását a Ferenczieki-bazárjából a József-utcza 4. szám alá tette át. 7924

Mint kiváló gyógyvizet és óvszert **rheuma, köszvény** és **hurutos** betegségeknél, valamint **hólyag-** és **vesebántalmaknál,** orvosi tekintélyek a **Salvator-Lithion-forrást** ajánlják.

Alapitási ev 1810. **HALTENBERGER BÉLA** *Alapitási ev 1810.*
KELMEFESTŐ ÉS VEGYI TISZTITÓ INTÉZET.
Kassa, Szerecsen-utcza 4. sz.
Az ország legrégibb s kitünően berendezett **kelmefestő és tisztitó intézetében** ruhák s bárminemü kelmék **festetnek és tisztittatnak.** — A főssulyt ezen intézet a **postai** megbizásokra fekteti s naponkint érkező elismerő levelek **szerint a munkálatok kivitele kifogástalan.** Tudakozásokra azonnali válasz. 7519

Részletfizetésre
porczellán-készletek, majolika-, üvegáruk, **chinaezüst,** lámpa, tükör, bambus-butorok, bőrárúk, aczélárúk stb. kaphatók.
Kimeritő képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld a szegedi porczellánfestészeti gyár
Ivánkovits Károly és Fia Szegeden.
Utazó-ügynökök Felsőmagyarország és Erdély részére jó referenczák mellett kerestetnek.

Élixir de Spa
La plus agréable des Liqueurs
Schaltin, Pierry & Cie à Spa
Az előkelő világ likőre
1858 óta.
Főraktár: J. PAUL LIEBE
Tetschen a/Elbe.

Tudakozódások raktár iránt Tetschen a/Elbe kéretnek. 7930

Foulard-selyem

65 krtól – 3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat és szinben –

valamint **fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig** méterenként — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szin és árnyalatban stb).
Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen és házhoz szállitva.
Minták póstafordultával.
Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélybélyeg ragasztandó.
HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállitó).

Bőr- és szépségápolás szakorvosa

med. univ. Dr. Révész Benő

Budapest, Kerepesi-ut 63. sz. I. em.

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján, gyorsan és alaposan gyógyitja az összes 7506

bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat, szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebek; szakszerü tanácsccsal szolgál az arcz és kéz ápolására.

Feltünő eredménynyel gyógyitja a titkos betegségek név alatt ismert összes férfi-, női bajokat s azok következményeit.

Rendel: délelőtt 8—12, d. u. 3—5 és este 7—8 óráig.

Levelekre azonnal válaszol. Kivánatra gyógyszerekről is gondoskodik. Mindenkor mély diskréczió.

CZERNY-féle

OSAN Legjobb a szájnak és fogaknak. Antiseptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes ize jóval túlhaladja az eddig ismert legjobb fogszereket.

OSAN-májvis üvegekben ára 60 kr.

OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-féle Keleti-

RÓZSATEJ A legjobb és legczélszerűbb szépítőszer. 1 üveg 1 frt, hozzávaló Balsamin-szappan 30 kr. (Orientalische Rosenmilch.)

CZERNY-FÉLE **Tanningene** a legjobb HAJFESTŐSZER sötétszőkére, barnára, és feketére. Ára 2 frt 50 kr.

Törvényszéki vizsgálat, tökéletlenül megvizsgálva, tellesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Királyutcza 12. és Egger-féle Nádor-gyógytárban Váci-körut 17., továbbá minden gyógyszertárban, drogueriákban és parfümeriákban. Szétküldés utánvét mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, postai séguek egyidőben, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KIRÁNYTATVA: London, Páris, Bécs, Brüssel, Konstantinápolyban stb.

MINDENÜTT KAPHATÓ

A RÉTHY FÉLE

RÉTHY PEMETEFŰ CZUKORKA

VÉDJEGY

LEGJOBB rekedtség köhögés és hurut ellen.

1 doboz ára 30 kr. 5 doboz bérmentve 1 frt 50 kr.

Szétküldés:

RÉTHY BÉLA gyógyszerész Békés-Csabán.

HIRDETÉS.

New-York és **London** az európai szárazföldet sem kiméltek meg s egy nagy ezüstárugyár irdittatva érezte magát egész készletét — a munkadij csekély megtérítése mellett — elajándékozni. Én vagyok felhatalmazva ezen megbizást eszközölni. **En** tehát minden embernek adom az alant fe'sorolt tárgyakat pusztán **6 frt 60 kr.** megtérítése mellett és pedig:

6	db legfin.	**asztalkést** val. ang. pengével,
6	« amer.	**szabad. ezüstvillát** egy dbból,
6	» «	« « « **evőkanalat,**
12	» «	« « « **kávékanalat,**
1	« «	« « « **levesmerőkanál**
1	« «	« « « **tejmerőkanalat**
2	« «	« « « **tojástartót,**
6	« angol	**Victoriatálczát.**
2	« pompás	**asztali-gyertyatartót,**
1	«	**teaszürőt,**
1	« legfinomabb	**czukorszórót,**

e **44** drb összesen csak **6 frt 60 kr.**

A fenti **44** tárgy ezelőtt 40 frtba került és most ezen minimális árért, **6 forint 60 krajczárért** kapható. Az amerikai szab. ezüst egy teljesen fehér fém, mely ezüst színét 25 éven át megtartja, miért is jótállás vállaltatik. Legjobb bizonyitékául, hogy ezen hirdetés

nem szélhámosság

ezennel nyilvánosan kötelezem magamat arra, hogy ha az áru nem felel meg, kifogás nélkül visszaszármaztatom a pénzt. Senki se mulaszsza el a kedvező alkalmat, ezen remek garniturát megszerezni, a mely különösen ajánlatos

házassági és alkalmi ajándékul és jobb háztartások részére. 7806

Kapható csak HIRSCHBERG A.-nál

az egyesült amerikai szabad ezüstáruk gyár főképviselőségénél,

Bécs, II., Rembrandstrasse 19/7. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvéttel, vagy az összeg előleges beküldése mellett. — **Tisztitó-por hozzá 10 kr. Csupán az itt látható védjegygyel valódi.** (Egeszségi érc.)

Kivonat az elismerő levelekből:

Becses evőeszközküldeményét megkaptam, melylyel nagyon meg vagyok elegedve és kérem még egy olyan garniturát, 14 drb. amerik. szab. ezüstből utánv. küldeni.

Bozovics, Kr.-Szörénym. 18/7. 896. **Keresztes S.** főszolgabiró.

»Az első küldeménynyel nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy garniturat.

Kalocsa. **Majorosy János,** kanonok.

»A küldeményt vettem, nagyon meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért.

Kolozsvár. **Bánffy** báró ő excell.

A küldeményt megkapt m s azzal megvagyok elégedve.

Gaád, 1898 szept. 1. **C. Chotek-Gudenus** grófnő.

AMERIKAN PATENT

Vörös kezek!

vörös **arcz** és **orr** ellen az egyetlen gyógyszer a **Raditz**-féle 7872

Mirtus-fehérítő.

Számtalan elismerőlevél Ártalmatlan. Üveg 2 frt.

Legjobb esti és napi poudre a

Pulcheradin-poudre.

Doboz 50 kr. (fehér, rózsa, vagy crême).

Mirtus-crême

új találmányú **bőrfinomitó** arcz- és kézi crême, eltávolit minden **bőrhibát** Nappal is használható. Tégely 1 frt.

Pulcheradin-szappan.

Bőrfinomitó és remek illatu. 1 darab 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. Készíti és szétküldi az

Apostol gyógyszertár

BUDAPEST,

VIII., József-körút 64/a.

A ki **Epilepsiában** (eskór-, görcsök- és más ideges állapotokban) szenved, kérjen arról szóló füzeteket. Kivánatra ingyen és bérmentve megküldi a *Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.*

Rumot,

finom likőröket

házi használatra hideg úton, minden késztülék nélkül kitünő minőségben bárki előállithat.

Kezelési könyv és árlap ingyen. 7769

WATTERICH A.

BUDAPEST

Dohány-utcza 5. sz.

Alapittatott 1869.

Dugók, gummitömlők borkezelési czikkek.

MINDEN SORSJEGY UTÁNFIZETÉS NÉLKÜL MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA ÉRT.

5 NYEREMÉNY à 20.000 KORONA

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNATRA 20% LEVONÁSSAL A VÁLLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl: A budapesti ujságirók egyesületének sorsjáték-kezelősége. IV. ker., Kossuth Lajos-utcza 1. szám. 7937

Arbenz-féle svájczi beretvák kicserelhető pengékkel, fölülmulhatatlan jóságuk-, finomságuk és megbizhatóságuknál fogva világhirüek. **Teljes jótállás** mellett kapható a gyárosnál és egész Ausztria-Magyarország jobb üzleteiben. — Tessék a védjegyre figyelni. **A. ARBENZ,** Jougne (Lausanne). 7751

Ideg és gerinczbántalmak szakorvosa

Dr. Stern Ignácz

szliácsi fürdőorvos.

Teréz-körut 15. sz. I. em.

Andrássy-ut sarkán.

Rendel: d. u. 2—4-ig.

eddig még más által nem alkalmazott gyógymód szerint gyógyit ideg- és gerinczagybántalmakat (hátgerinczsorvadást). 7932

MATTONI-FÉLE

GIESSHÜBLER

legtisztább égvényes

SAVANYU-KÚT 7694

50 év óta

közkedveltségnek örvendenek **köhöges, rekedtség, torok és lélegzési szervek müködési zavarainál a kitünőnek bizonyult**

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

(1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.) Bérmentesités 20 kr. — A gyomor rendetlen müködésénél radikalis hatásunak bizonyultak

EGGER szódapasztillái

(1 doboz 30 kr). Bérmentesités 20 kr. Mindkét szer kapható minden gyógytárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon. **Nádor gyógysz. Budapest, Váczi-körut 17.**

Alcsuthi udvari, Margitszigeti és Fiumei

főherczegi kertészetek

virágcsarnoka

BUDAPESTEN

IV. ker., Váczi-utcza 2. szám.

Telefon.

PATIKA

Vaspepton-konzerv vérszegény gyermekek és felnőtteknél javitja az étvágyat, megszünteti az idegességet, jó álmot hoz, ára 1 doboz 90 kr. **Cocain-pasztillából** 1 néhány darabka megszünteti a garat- és gégehurutot, köhögést és rekedtséget. ára 75 kr. A **Gaultheria olajtok** biztos szer reumánál, migrénnél és idegzsábánál, hatása még jobb, ha egyidejüleg **Gaultheria-szeszt** is használunk, ára 1—1 frt. **Fluor calcium** kitünő hatásu szer a nyak- és mirigydaganatoknál, ára 1 és 2 frt. Az **áfonya-kivonat** a legmakacsabb, évekig tartó ótvart, ekzemát, régi bőrkiütéseket rövid időn meggyógyitja, ára ecsettel és vattával 1 frt 50 kr. A **Pucus** tengeri növény kivonata klinikailag elismert szer a hizás ellen és a kövér egyéneknél előforduló asztma ellen, ára 1 üv. 2 frt. **Univerzál hintőpor** láb- kéz-, hónaljizzadást, kipálást ujszülött gyermekeknél, lovasoknál, kerékpárosoknál stb. azonnal meggyógyitja, ára 50 kr. — Kaphatók **HAZSLINSZKY KÁROLY** gyógyszerésznél, Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utcza 28. sz. 7877

!! Utánzásoktól óvakodjunk !!

A női szépség

fentartására és emelésére a legkitünőbb szer:

Cornélia-arczkenőcs

(törvény által védve). 7706

mely az arcznak üde, meglepően tiszta fiatalos szint kölcsönöz a mit **semmi más szerrel elérni nem lehet** Kitünő szer: májfoltok, szeplők, pattanasok, pörsenések (mitesser), tulvörös arcz és a bőr minden tisztátlansága ellen, a sárga vagy barna arczbőrt vakitó fehérré teszi. **Egy kis tégely ára 1 korona. Egy nagy tégely ára 2 korona.** — Ezen közkedvelt szer kapható:

LESZKOVÁCZ MILETA

„KORONA“ czimü gyógyszertárában

Ó-Verbászon (Bácska), 150.

Postai megrendeléseknél finom **pouderek, szappanok és illatszerek** hozzácsomagolásra ajánltatnak.

Viszonteladók kerestetnek.

Főraktárak Budapesten: Török József gyógyszertára, Király utcza 12. és dr. Egger Leo gyógyszertárában Váczi-körut 17.

Csak Leszkovácz által készitett kenőcs a valódi!

Ára: 14,— Ft

HOLLÓ ANDRÁS

ISZAPFALVI LEGENDÁK

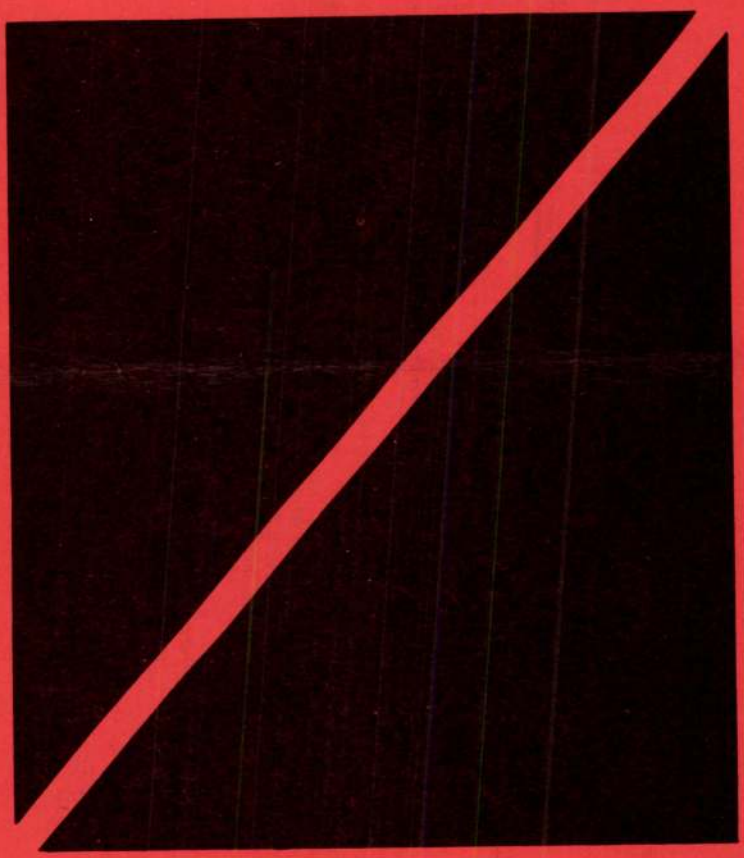

ÚJ FORRÁS FÜZETEK 4

Legújabb kiadványunk a könyvesboltokban kapható

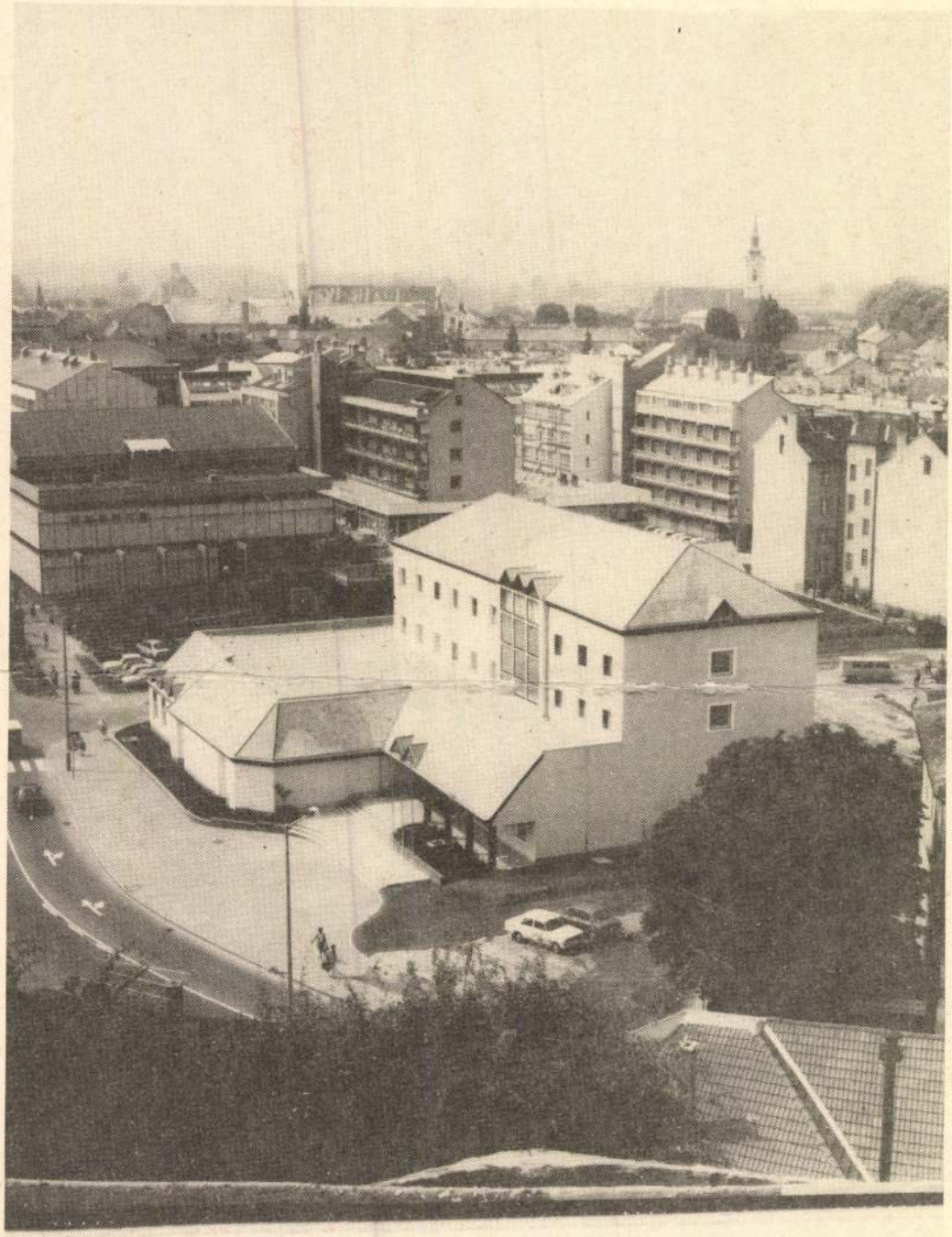

Az esztergomi MSZMP-székház

ciónak nincs önmagán túlmutató jellege: a Trója bevételét követő részeg öröm utáni órák felidézésének nincs különösebb „mondanivalója". Két jó művet lehetne kiemelni a gyakran szokványos képekből építkező versek *(Tél)* közül: a *Küldetés* és a *Merthogy, akárhogy* című.

Körmendi Juditnak a kezdő írók gyakori problémájával kellene szembenéznie: szerkesztésbeli kérdésekkel. Ugyanis az élmények nem megfelelő szelektálása miatt túl sok a felesleges rész. Maga a keretszituáció (főiskolás az órán, ill. az utcán) is funkciótlan — nincs jelentése-jelentősége. Az alapszituáció pedig végső soron kibontatlan marad — s ez szintúgy szerkesztésbeli egyenetlenségnek köszönhető. Emellett a lírai részek is kissé közhelyesre sikerültek (pl. a novella befejezése).

Márton Agnes az antológia egyik legtehetségesebb lírikusa. *Az a vers* című műve, mely az egész „kötet" egyik legjobb darabja, bizonyítja, hogy hagyományos formán belül is lehet „jót s jól" írni. Szintén jónak mondható másik három verse is. Az *Odüsszeusz? Szindbád?* pl. a szerelem ambivalens érzését, a megtartás és szabadság kettősségét fejezi ki sajátos képekkel.

Szabó Zoltán *Átváltozás* című novellája túlírtsága, kisebb szerkesztésbeli hibái, aránytalanságai ellenére is jó írásmű. Néhány, kötettel rendelkező novellista is megirigyelhetné. A szerző sikerrel kísérletezik az időfelbontás és narrátorváltás használatával. Egyszerre két aspektusból képes két dolgot bemutatni: egyrészt a halál egyre nyomasztóbb közeledtét, s ezzel párhuzamosan a halálra készülőben fellobbanó utolsó szerelem tragikusságát; másrészt az „életre ítéltetett" kiszolgáltatottságát s ugyanakkor együttérzését. Véleményem szerint ez a novella az antológia talán legjobb írása.

Havas András, Kormos Attila és Pogonyi Pál esetében inkább csak egy-egy kép sejtet egy esetleg többet ígérő kibontakozást. A szokványos klisékből és fordulatokból történő építkezés miatt különösen Pogonyi Pál áll távolabb egy öntörvényű költői világtól.

Mérai Mária jelképes-allegorikus-szimbolikus novellája sajátos szín az antológiában. Itt is a haldoklás, az élettől való búcsú a szüzsé, de újszerű aspektusból — a haldoklót körülvevő világ (tárgyak, virágok) szemszögéből. Így a halál ténye még tragikusabbnak látszik — az ő viszonylagos öröklétükhöz képest. Szabó Zoltán írása mellett e mű az antológia másik igen jó darabja. (Úgy tűnik, epikában erősebb az alkotókör — legalábbis a jó írások számaránya ezt mutatja.)

Anga Mária a legjelentősebb az alkotókör költői közül. Pontos, találó képalkotás jellemző verseire, s nála nem találkozni azzal a sokszor értelemzavaró, túlasszociált versalkotással, mint a többieknél. (Márton Ágnes kivételével). Költészetéről elmondható, hogy a hagyományos keretek és az újítások megfelelő egyensúlyát alakította ki a szerző. Különösen jónak mondhatók az *Elszámolatlan, Várok, Talpamhoz verődnek,* és a *Post Scriptum* című alkotások.

Mindezek alapján azt mondhatjuk: fontos és hasznos mindenféle helyi kísérlet, próbálkozás támogatása, publikációs lehetőség biztosítása, hiszen ennek révén érlelődhetnek, csiszolódhatnak, tisztulhatnak és nemesedhetnek alkotók és művek egyaránt. Mert a költők közöttünk járnak — „csak" fel kell fedezni őket. *(Eger, 1987.)*

SZENTESI ZSOLT

SZERKESZTŐSÉGÜNK TAGJAI

CS. VARGA ISTVÁN (kritika, tanulmány)
MONOSTORI IMRE (főszerkesztő)
SAMU JÁNOS (tördelőszerkesztő)
SÁNDOR B. GYÖRGY (olvasószerkesztő)
T. SÁRAY SZABÓ ÉVA (helytörténet)
TÓTH LÁSZLÓ (szépirodalom)
WEHNER TIBOR (művészet)

ÁNYI KÁROLY építész 198

Új Forrás 1988.5.sz.

új fOrrás

Épületek a múltnak?

Az esztergomi MSZMP-székház

Miután a Szent Tamás-hegy lábánál a régi városközpont zárt egységbe települt, apró épületeit lebontották, napjainkban alakul ki az Esztergom arculatát meghatározó, az eredeti városkép radikális átalakítását tükröző építészeti együttes végleges képe. A meglehetősen kusza, csak nehezen áttekinthető, lakóépületeket és kereskedelmi objektumokat magába foglaló, léptékben és megformálásban az ősi település jellegétől idegen, zsúfolt negyed egyik utolsó láncszemeként — a Bástya Áruház és a Fürdő Szálló által közrefogott telken — 1987 őszén adták át az Urbányi Károly által tervezett városi MSZMP-székházat. A súlyos épülettömbök rendszertelen rendszerében, a homlokzatok és a tűzfalak véletlenszerű egyvelegében, a szűkre szabott és az üresen hagyott — többnyire kopár autóparkolóként hasznosított — térségekkel váltakozó környezetben a közelmúltban és a korábban emelt épületekhez sem illeszkedik szervesen, önálló szigetként áll az új székház. A nehéz feladatot tehát — a hagyományokhoz való kapcsolódást-kapcsolást, a környezetbe helyezést — a tervezőnek formailag sem sikerült megoldania, de az épület szellemi rokonságot, eszmei közösséget sem vállal régi-új életterével: tartózkodón, szuverén szemléletű egységként emelkedik.

Azonban ha független mivoltát vizsgáljuk, ha környezetétől elszakítottan, önmagában szemléljük, akkor sem fogalmazhatunk meg pozitív ítéletet: az esztergomi új MSZMP-székház jellegtelen, fantáziátlan épület. A masszív, merev falsíkokkal határolt, tagolatlan épülettesten egyhangú sorba rendezett, négyzetes alakú ablakok nyílnak — monoton horizontálisukat csak a lépcsőház függőleges ablakmezője bontja meg a homlokzaton —, a szigorúan szerkesztett összképet sehol sem élénkíti egyetlen kiemelés vagy ív sem, nincsenek fölé- vagy alárendelések, hangsúlyok. A merev hasábtesthez — az utcai homlokzat előtt és az egyik, az áruház felőli oldalon — földszintes szárny kapcsolódik toldalékszerűen, amely féltetővel álcázott lapostetővel zárul. (Itt bukkan fel az egyetlen, a hely szellemére, a középkori Esztergomra utaló motívum, a lőrésszerű ablakkiképzés — de szervetlen, illusztratív elemként.) A „toldalékszerű" kifejezést nem véletlenül használjuk, ugyanis a székház — bár egy épület — két részre, a hasábra és az elé-mellé csatolt bővítményre szakadt, s a két rész egymással ellentétes, arctalan életet él. Félreértés ne essék, az esztergomi új MSZMP-székház futó elemzése kapcsán nem a reprezentációs szándék megnyilvánulását kérjük számon, hanem csupán azt, hogy az épület valamilyen formában tükrözze funkcióját, hogy megjelenítsen, kifejezzen valamit, s nem utolsósorban, hogy hordozzon valamilyen tervezői koncepciót.

A magyarországi pártszékházak ez idáig csak elvétve szerepeltek, szerepelnek az építészettörténeti, építészetkritikai feldolgozásokban, pedig ezen — többnyire új — épületek ott állnak megyeszékhelyeink, városaink központjában. Az elemzést mielőbb el kéne végezni, ez a munka minden bizonnyal értékes tanulságokkal — és nem csak esztétikai tanulságokkal — kamatozna. Ha majd létrejön ez az összefoglalás, az esztergomiról valószínűleg az „Átlagos, semmitmondó székházak" című fejezetben fogunk néhány sort olvasni.

WEHNER TIBOR

WEÖRES SÁNDOR:

Változatok egy Narekaci-témára

Te, aki te vagy
aki művészettel s leleménnyel
egybe növöd nappalt s éjszakát;
aki az első teremtés alakjaiban
dicsőt alkottál,
mint a Szentírás hirdeti
csodálattól áthevülve:
második teremtést, méltót az ünneplésre,
felülmúlva mindent, még az első teremtést is:
megtestesülésed,
Nincs hozzá fogható.

Urbán György rajza

1987. OKTÓBER 16.

ÉS XXXI. évf. 42. sz. 4. p.

URBÁN GYÖRGY

...végig rajta, most szinte elképesnek tetszik legalább há-om észrevétel. Az egyik: gyakori z útjavítás. A nyugati németek em várják meg, hogy a beton ki-yukadjon; amint észlelik a rend-llenességet, azonnal munkásokat s gépeket rendelnek ki, elmés zerkezetekkel térítik el a forgal-nat. És a mercédeszek, béemvék s más autócsodák, amelyek száz-yolcvanas sebességgel suhannak l az én hattyúszínű Skodám mel-ett, ugyanúgy vánszorognak a zűkítésben. *Ha lelassulunk, egyen-ők az esélyeink.* Egyébként, ide-gen területen még a külső sáv-ban is százhúszas tempóra kény-szerül a szocialista illetőségű gép-kocsi. A másik említésre méltó mozzanat: ha a feljárósávból új közlekedő tér rá az autópályára, a külső sávban érkező eggyel bel-jebb húzódik — *megadja az esélyt az érkezőnek.* Tetszik a közlekedés ilyetén kulturáltsága, csakhogy hiába szeretném alkalmazni az NSZK-beli autópályán — ehhez száznegyvenre kéne gyorsítani. A külső sávon araszolom végig a több mint ezer kilométert. Köz-ben van idő gondolkodni. Arról például, hogy Szakály Ferenc tör-ténész, a középkori Magyarország egyik legtehetségesebb és legszor-

...koki látogatás eseményeit. A pro-tokolláris formaságokat bizonyára leírták a hazai újságok, mutatták a televízióban, az elvi összefüggé-seket biztosan kibontották a kül-politikai szakírók. A magamfajta kulturális újságíró számára nem marad más, mint a kulturális hát-tér érzékeltetése.

Beszélgetés egy bonni kor-mányhivatalban. Meghívóm kitű-nően ismeri a magyarországi vi-szonyokat, tárgyilagos. Interjút nem ad, de fölhatalmaz arra, hogy nevének említése nélkül foglal-jam össze a gondolatait. Tudja, hogy a tárgyalásokon elsősorban gazdasági kérdések kerülnek szó-ba, mégsem árt, ha tudatosul ben-nünk, hogy távlatot a kulturális érintkezések adnak: művészeink, gondolkodóink, íróink és tudósaink miként keltenek visszhangot né-met nyelvterületen, hogyan ala-pozzák meg a mindennapi kapcso-latokat. Nem az a fontos tehát, amit kérdezek — hogy melyik nyugatnémet városban lesz a ma-gyar kulturális intézet —, hanem az, hogy minden rendelkezésünk-re álló eszközzel formálni kell a Magyarország-képet. Különben is, lassan a testtel, más az egyezmény aláírása, és más a megvalósítása. Ők természetesen adnának épü-

Az aláírás utáni napon, szinté a Mannheimer Morgenben fény kép jelenik meg a magyar m niszterelnökről és a nyugatném kancellárról, mellette rövid, tén szerű cikk, *Segítség Magyarorsz reformpolitikája számára* címme A szerző — mint a második old lon közölt kommentárból kivilá lik, megint csak Heinzgünter Kle — Grósz Károly látogatását úg értékeli, hogy sikerült tető a hozni a megállapodást, egymilliá márkányi bankhitelről, amelyért szövetségi kormány mintegy k zességet vállal. (Lehetséges, ho most államtitkot árultam el? Fu csa volna, ha így lenne, mert i az NSZK-ban már a helyi lap is a pénzösszeg nagyságáról csir pelnek.) A kommentár lényege p dig ez: felül kéne már vizsgál azt a romantikus-közhelyes kép ami a magyar „Goulasch—Komm nismus"-ról kialakult. A politik realitásokhoz tartozik, hogy a m gyar gazdaság fordulóponthoz é kezett — a cikkíró még csak v letlenül sem használja a válsa kifejezést —; a kátyúból csak ú lehet kilábalni, ha a szövetsé kormányzat támogatja az új m gyar kormányfő korszerűsít programját, amely felöleli a ga

1987. OKTÓBER 16.

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK ÖNT

URBÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

A NÉPSZABADSÁG SZÉKHÁZ SAJTÓKLUBJÁBA

/BUDAPEST VIII., BLAHA LUJZA TÉR 3./,

SZEPTEMBER 23-ÁN DÉLUTÁN 3 ÓRÁRA.

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

BERECZKI LORÁND

A NEMZETI GALÉRIA FŐIGAZGATÓJA

A KIÁLLÍTÁS OKTÓBER 15-IG TEKINTHETŐ MEG,

MINDENNAP 16 ÉS 20 ÓRA KÖZÖTT

HÍRLAPKIADÓ VÁLLALAT

SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGA

A KOZMOSZ MISZTÉRIUMA /olaj/
ÜSTÖKÖS /olaj/
KÉT KÖZPONT /olaj/
SÁRGA HOLD /olaj/
KOMPOZÍCIÓ /olaj/
SUGÁRZÁS /olaj/
KÉT KOZMIKUS RENDSZER /olaj/
KÉT PÓLUS /olaj/
PIROS ECSETEK /olaj/
TEMPLOM /olaj/
CSENDÉLET ABLAKKAL /olaj/
CSENDÉLET /olaj/
DINAMIKUS FORMÁK /olaj/
MISZTIKUS FÉNYEK /olaj/
KÉP /olaj/
KOMPOZÍCIÓ I.
KOMPOZÍCIÓ II.
KOMPOZÍCIÓ III.
KOMPOZÍCIÓ IV.
KOMPOZÍCIÓ V.

MEGHÍVÓ

Örömmel vennén,
ha megnézné a kiállí-
tásomat.

Makai Gyula

Urbán György

festő

■ Urbán György festőművész kiállítását 15-én, csütörtökön fél ötkor ifj. Bartók Béla nyitja meg a Képcsarnok Mednyánszky Termében (Tanács krt. 26.). Közreműködik Bács Ferenc színművész.

Népszabadság, 1988. szept. 13.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Urbán György festő- és grafikusművész

VALÓSÁG

1984 ÁPR

1021

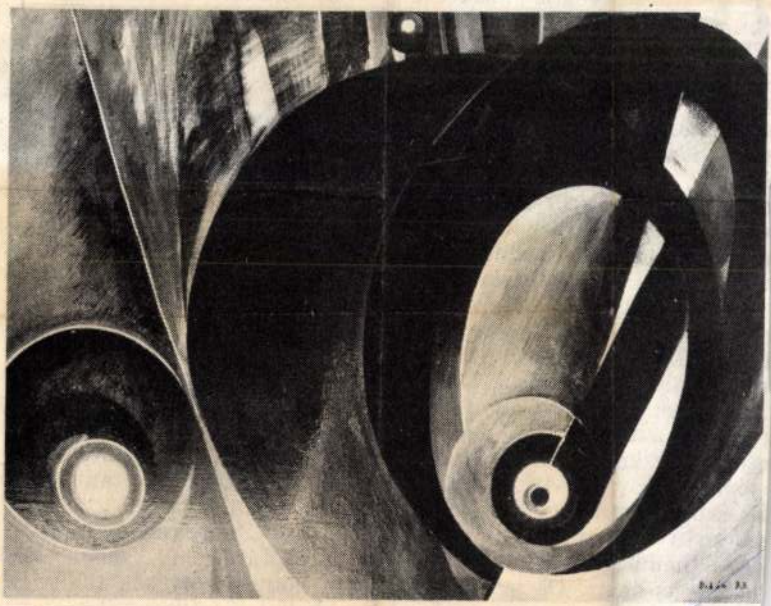

Urbán György festménye

sony Sándorról írni nem könnyű. Nehéz
nehezen hozzáférhetők. A róla szóló kri
bbi időkig inkább „kiátkozó" jellegű v
glalkozni, az kénytelen „mindent elölről
nem akárki, Németh László „mágnese
i. Hiszen ma Karácsony Sándor a mag
vagy legalábbis méltatlanul elfelejtett
edig csak 1952-ben halt meg.
em tűnt el persze nyomtalanul. Írásai
ere — olvashatók, csak éppen alig olvassa valaki. Voltak és még vannak tanit-
i, csak az ő „karácsonyizmusuk" mára inkább visszahúzódott, egyrészt óva-
ból (még az ötvenes években, és főként akkor, ám ez esetben ebbe beleértendő
rákövetkező évek is), másrészt — s ez természetes — át is alakult.
éha azért fel-felbukkan a neve, különösen az utóbbi időben. De ezek a főként
ktív hangvételű visszaemlékezések sokszor homlokegyenest ellenkező véleme-
mutatnak, ami korántsem hibájuk, ám valójában többet árulnak el a vissza-
ezőről, mint magáról Karácsony Sándorról. S valamit mégiscsak sejtetnek
sony Sándor személyiségéből, ha más-más oldalról világítják is meg. De
sony Sándor tudományos és egyéb írásai még ezekben a „portrékban" sem
ek elő.[2]
arácsony Sándorról írni továbbá azért sem könnyű, mert jó egynéhány poli-
abu, érzékenység tapad személyéhez. Ezek az érzékenységek az úgynevezett
es években" keletkeztek, és bár e nevezetes évek a naptár tanúsága szerint
ak — a „lelkekben" mintha tovább élnének. Tanulmányomban ezért ezeket
venes éveket" és — főként — előzményeit rekonstruálom, azokat az éveket,
k Karácsony működésében a „szabadművelődés" korszakát jelentették.
égezetül azért sem könnyű Karácsony Sándorról írni, mert minél mélyebbre
nk írásaiba és az írások keletkezésének korszakaiba, annál inkább világossá
hogy szerzőjük — és a körülötte kialakult hallgatás, bizonytalanság, majd
nkra az „elfelejtés" is — mintegy reprezentálja a sajátos közép-kelet-európai
eti és politikai helyzetet. Márpedig ennek pontos, józan mérlegelése vagy akár
jóval szerényebb diagnosztizálás, leírás — miként ez a tanulmányom mottó-
álasztott Esterházy Péter-idézetből is kitetszik — némileg bonyodalmas.
anulmányomban mégis arra teszek kísérletet, hogy rekonstruáljam — s ennek
gével némileg diagnosztizáljam is — a Karácsony „mágnes-személyisége"
hallgatás okait. De mivel úgy vélem, hogy az olvasók többsége még talán
ony Sándor nevét sem ismeri, mindenekelőtt Karácsony életútját ismertetem.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Urbán György „festő- és grafikusművész

VALÓSÁG

1984 APR

1021

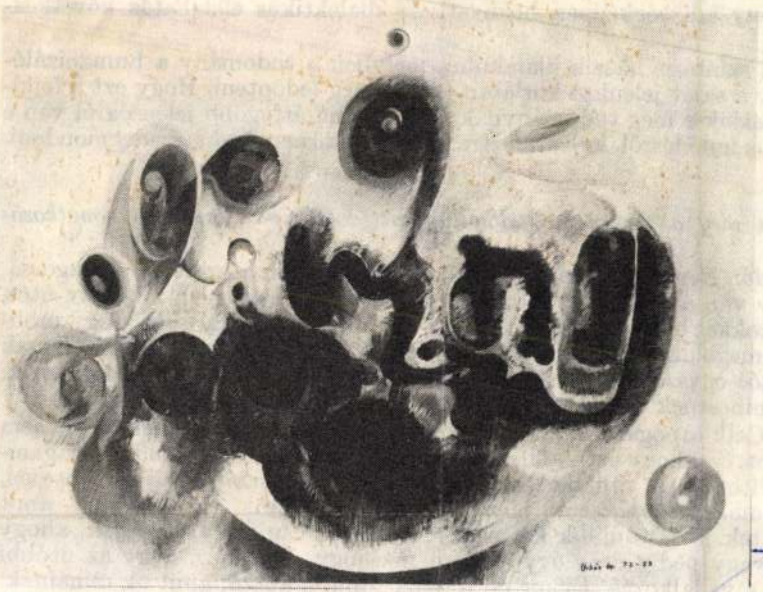

Urbán György festménye

mozonai gondolkodás ma sajnos a mélypont
— itt egy nagy erejű föllendülés várható,
sak a végső elvek vonatkozásában lehetsége
tudomány egészét tekintve pedig bármenn
ltúra problematikája, amennyiben ezt a dich
tartjuk, akkor a másik kultúrától, tehát a hu
Határozottan tapasztalható a humán terüle
lószínűleg egy szükségképpen bekövetkező
alami olyan szintézis látszik kialakulni, me
vén mintegy a saját jelenlegi korlátait kísér
zist nevezhetjük-e még tudománynak, vagy pedig átfogóbb jelenségről van-e
— kulturális fejlődésről, kulturális trendről —, azt nem tudnám megmondani.

n újulhatna meg a társadalomtudomány metodológiai-módszertani vonatkozá-kintve?

Vekerdi László: Nem tehetünk egy-egy tudományos módszert kizárólagossá, ez nem így van a tudományban. A tudós természetesen nem induktív úton zik, hanem sokkal bonyolultabban. Ha valaki intenzíven foglalkozik egy prob-al, akkor a megoldás nem feltétlenül logikai úton érkezik, hanem esetleg csak rik". A tudós egyszerűen észreveszi, hogy így van, rádöbben, rácsodálkozik. ományban nincsenek receptek, a lényeg az alaposság és a tisztesség.

iska Tibor: Csak tapogatózó, kísérletező munkától várhatunk valamit. Én sem az igazságot, csakhogy ezt — ellentétben sok közgazdásszal — tudom magam-mikor elindítottuk a vállalkozáskísérleteinket Igalpusztán, majd Szentesen, tényleg komolyan gondoltuk, hogy: ha rám hallgattok, azt csináltok, amit k, ami nektek jó. Tudniillik két eset lehetséges. Vagy úgy csinálják, ahogy pzeltük el, vagy pedig nem úgy, hanem máshogy. És lehet, hogy az utóbbi n lesz jobb a vállalkozás. Ekkor mi fogunk tanulni abból, amit ők csinálnak.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Urbán György festő-, grafikusművész

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1984 ÁPR 18

1984. április

1021

Urbán György: Párizsi hangulatok.

3., sze

ikk

ltá

se

etongyárban

rendszer működése közben gyakran adódnak üzemzava-rok. A hibákat nagyon gyor-san korrigálniuk kell, ha a kitűzött célt el akarják érni, ami ebben az évben 400 000 köbméter gázbeton előállítá-sára vonatkozik.

— A helyzet bonyolultabb — jegyzi meg *Primász Ferenc*, gyárigazgató. — Arról van szó, hogy a magunk részéről igyekszünk mindent megten-ni a teljesítmény növelése ér-dekében. Éppen ezért ebben az évben nem állítunk le ja-nuárban három hétre, mint

(Folytatás az 1. oldalról)

hektár gyepből évente mind-össze 26—27 ezer kap csak minimális műtrágyát. Jobb gyepgazdálkodással jelentő-sen növelhető lenne az ága-zat jövedelmezősége.

Részletesen foglalkozott a értékelés a melléküzemágak a növekvő hitelek, a nagy kamatterhek gondjaival, s a idei tervek teljesítése érde-kében szükséges legfonto-sabb teendőkkel. A TESZÖV titkára hangsúlyozta, hogy az idei nehéz feladatok vég-rehajtásának egyik garan-ciája a tsz-ekben levő szo-cialista brigádok elkötelezett munkavállalása, a hazán felszabadulásának 40. évfor

...TOFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
...SF., IX., ÜLLŐI ÚT 51.
...fon: 337-748, 340-726
Urbán György festő- és grafikusművész
...LISÁG (HEVES)
1984-12-08

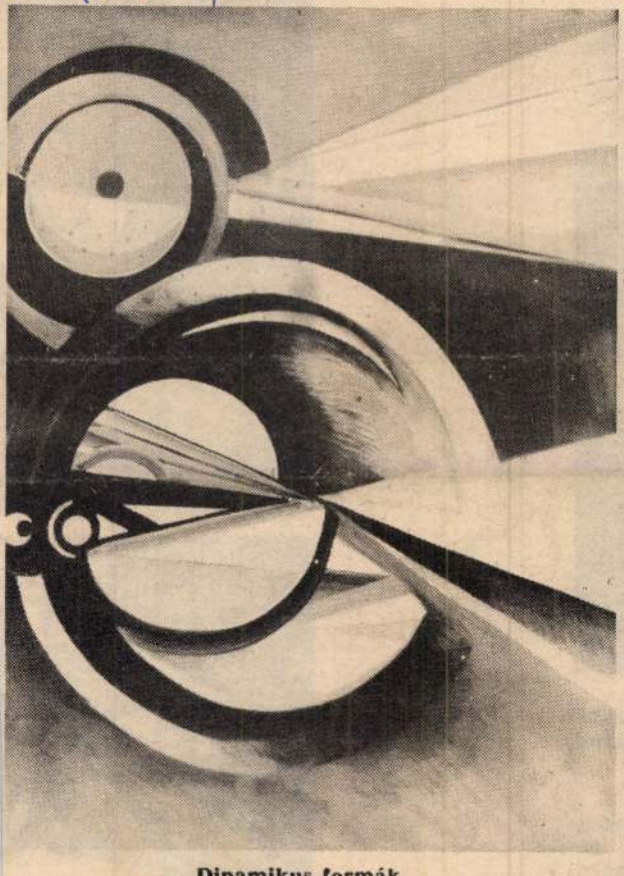

Dinamikus formák

A kozmikus látvány festője

1936-ban Sátoraljaújhelyen született *Urbán György 1961-ben Gyóni Géza, Pór Bertalan* tanítványaként a képzőművészeti főiskolán fejezte be tanulmányait és azóta kiállító művész. Nagyon tudatosan, kitartó szorgalommal — mintegy Csontváry örökségét is vállalva, folytatva — új nézőpontból közelítve ragadta meg a Kolosseum, az athéni Akropolis, a rondai római kori híd, a bajor Alpok, a luxori nagytemplom, a szegedi dóm, az ephesususi Hadrian templom, a gizehi szfinx látványát, formáját. Festészetre alakítva, fokozva. Minden a világ befogadásának mohóságából fakad, ismeretvágy, és széttekintés ösztönzi. Soha nem a kuriózum, hanem annak a célja, vágya, hogy szemléletében és műveiben összegezze azt az élményt, amit földünk tájai nyújtanak önnön szépségükben, s amit az egész emberiség történelme során eddig teremtett. Így képei *nem útinaplók, hanem szenvedélyes kísérletek arra, hogy az építészeti formákat és a különböző időtereket képben regisztrálva szintetizálja.*

Ez a korszak mintegy két évtizedig tartott. Közben szemrevételezte *Sárospatakot*, hazai tájakat, hegyeket, vázás, órás, virágos csendéletet. Ezután következett a váltás. Az űrnajózás kezdeteivel, fellendülésével párhuzamosan a kozmikus látvány nyomába eredt. Különös módon azonban nem a sci-fi és még csak nem is szputnyikok látószögéből vizsgálja ezt a földközeli földöntúliságot, a tér és idő kiterjedését, hanem a képzelet konstrukcióival. Ez olykor a tudományos vizsgálat átköltött leírása, *a Mindenség* színes varázsa.

Az már az 1970-es években eldőlt és igazolódott, hogy Urbán György jó festő, de mindinkább az is bebizonyosodott, hogy korunkra, világunkra érzékeny. Ahogy Németh Lajos írta róla: *„Mozgás, ritmus, a fény lüktetése, dinamika és expresszivitás: ezek Urbán festői problémái."* Hozzátehetjük: megoldásai. Annál is inkább azok, mivel a Tömegvonzás, az Úr misztériuma, Az Androméda köd festői jelenítése egyszerre költői kép és természettudományos megközelítése a festészet eszközeivel annak, amit korunk kozmikus időpontjának és távlatainak nevezhetünk.

Losonczi Miklós

(Hauer Lajos reprodukciói — KS)

Kompozíció

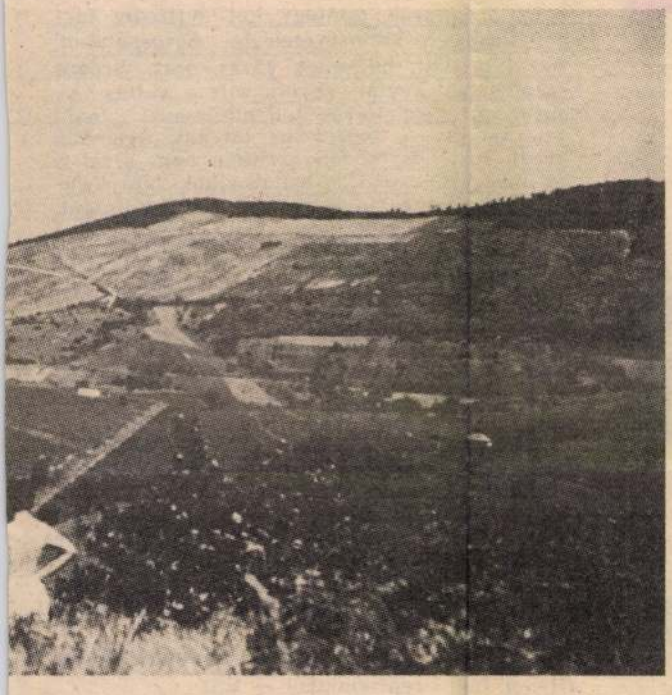

sziklás részre telepített el-

Látkép az 1950-es évekből az Eged-hegyen kialakított telepítésekről

e. A katasztrófát azonban
z sem kerülte el. Annyi bi-
onyos, hogy az 1930-as
vek második felében, ami-
or Egerbe kerültem, az
ged legalsó részén láttam
ól karbantartott szőlőtáb-
ákat. *Ezek felett azonban*
ár csak puszta hegyoldal
ktelenkedett vízmosások-
al, ritkább bokrokkal,
kkal egészen az erdő alá-

ján jelentős anyagi befektetéssel megforgatták a meredek, sziklákkal és fagyökerekkel borított területet. Ezután vörös bort adó szőlőfajtákat telepítettek. Nagy jelentőségű munka volt ez, amelynek nyomán kultúrterületté változtatták az elhanyagolt csupasz hegyoldalt. *Annak idején magam is láttam ezt a munkát és azután egy évtizeden át különböző agrometeorológiai megfigyeléseket végezhettem ott.*

Tapasztaltam, hogy a speciális, klimatikus adottságok ezen a kedvező fekvésű hegyoldalon sokkal jobban mutatkoznak mint más tájak szőlővidékein. Bár a művelési költségek drágábbak, mint a sík vidéki szőlőkben, *a minőség azonban sokkal jobb.* Így van ez a többi kiváló történelmi borvidékeinken is, mint

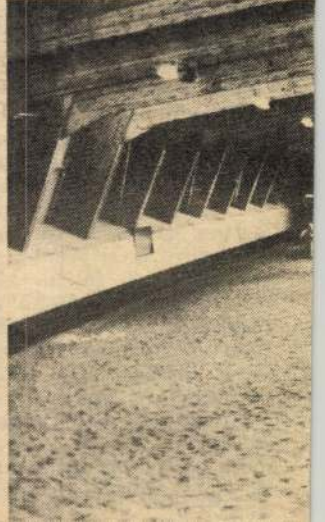

Urbán György

si mód,
ban lét-
z. A 2,5
ehetőség
z átlag-
léka.

neg-sza-
cionáli-
kodásra
ünkben
ámcsök-
szer-ke-
n nagy-
ogy ez
va tar-
körül-
na eszé-
Másrészt
lési le-
vesebb,
ömegre
átlag-
létszám
nálunk
a bér-
. Most
rinttal
g, amit
ölthet-
pedig
a ke-
hát a
esztés-
lna a

Édességbolt Vállalatnál kialakult
[illegible] csak [illegible]
[illegible] a [illegible] előírtakat, de

mint a riportalany. Ez is termé-
szetes. A terjedelmes levélből
próbáltam azokat a részeket köz-

Urbán György rajza

éppen ez jelzi a hivatal jóindu-
latát, segítőkészségét, hogy ez
esetben is a fentiek szerint kí-

lésre előkészíteni, amelyek a
Csomiép üggyel foglalkoznak és
szándékoztam, hogy egy rövid
megjegyzéssel közreadom. A kö-

Csomiép kö
dizsár Sánd
tói tisztéről
a helyzet. N
ni ezt a sz
vállalati ta
meg, hogy
testületi ülé
bejelentését
vállalati te
újságíró rés
vártam, ho
miért hag
irányítói po

MN
1989.
7. 11.

Ötlet

A vállal
ideig tartot
mertették a
kérelmét.
lottam. B
jött el. Sz
és arról c
vagy ne fog
A testület
zül 21 a fe
pedig ellen
kező határo
lati tanács
zös megeg
szony fel
Domján A
előtt műsz
de utána

z ígéret földje, a Kánaán meg az, ami Nyugaton

(Lehoczki István rajza)

tős szerepet tölt be a csehszlovák—magyar kulturális kapcsolatokban.

A prágai kiállítást *Horváth* József, a Magyar Kulturális Központ igazgatója nyitotta meg és az eseményen részt vett *Baríty* Miklós prágai magyar nagykövet, valamint *Duba* Gyula szlovákiai magyar író, a Madách Kiadó főszerkesztője is.

n hétfőn is-
a turisták
rszági Óriás-
rzetét, vala-
aországi Je-
szkidek sík-
nek a sífel-
lovák hegyi
sságra inti a
leszkidekben
kben pedig
ámára nem
kat.

tézkedéseket
ékes osztrák
lés biztonsá-
ámú út bur-
A magyar
konzuli fő-
hivatalos
az intézke-
radarellen-

— **A BUDAPESTI** EÖTVÖS JÓZSEF GIMNÁZIUM BARÁTI EGYESÜLETE 1989. január 23-án, 18 órai kezdettel, a gimnázium dísztermében tartja rendes évi közgyűlését. A valószínűsíthető határozatképtelenség esetén — ha a tagság több mint ötven százaléka hiányzik — A KÖZGYŰLÉSRE 1989. JANUÁR 30-ÁN, HÉTFŐN, 18 ÓRAI KEZDETTEL KERÜL SOR.

— **Cigány népfőiskola** nyílt kedden Pécs legnépesebb új negyedében: Lvov-kertvárosban. Sok cigánycsalád él ebben a városrészben, s műveltségük gyarapítását, életmódjuk formálását, társadalmi beilleszkedésük megkönnyítését kívánja elősegíteni a program.

— **NEGYVENNÉGY HALÁLOS ÁLDOZATA VAN a vasárnapi nagybritanniai légiszerencsétlenségnek. A Boeing—737—400 hajtóműveit gyártó amerikai General Electric cég képviselője szerint a katasztrófát nem**

— **HALÁLOZÁS:** A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság közli, hogy **Frank Tibor** temetése, 1989. január 16-án, 14.00 órakor lesz a X., Kozma utcai izraelita temetőben. ×

— Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy **Ötvös Nándorné, született Lukács Jenny,** szeretett Necikénk, az első magyar női könyvterjesztő január 9-én, 97. évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, 12 órakor lesz a Rákoskeresztúri temetőben. Kozma u. 6. Gyászolják rokonai és barátai. ×

— Szomorú szívvel értesítem barátainkat, ismerőseinket, hogy szeretett férjem, **dr. Éberl András** ny. klinikai adjunktus, 82 éves korában elhunyt. Hamvait 1989. január 13-án, 10 órakor helyezzük örök nyugalomra az óbudai temetőben. ×

— Fájdalommal tudatom, hogy szeretett férjem, **dr. Strausz Pál,** a Magyar Nemzeti Bank nyugdíjasa, 1988. december 30-án, váratlanul elhunyt. Csendben eltemettük. Gyászolja fele-

ni. Ne
ha ezt
költség
fogyas
ezért
mezőg
közvet
irritáló
Mit
MÉM?
viden
rekedn
szerek
csóbb
— tett
neheze

A kl

A F
politik
csa á
tett k
lődési
sáról.
hét
gyűlé
tovább
állás

KRÉTARAJZOK A KEMPINSKIBŐL

Színes zsírkréták és fehér papírabrosz a kocsmaasztalon – a Pub V. söröző-ben ez a módi. Kvaterkázás közben pedig csakis remekművek születhetnek. Krétarajzok a Kempinskiből című sorozatunk vendége: Urbán György.

– Amikor fölkértelek erre a „munkaebédre", azt mondtad, boldogan jössz, mert külön-külön is imádod a kocsmát és a Kempinskit, hát még együtt. Mitől e különös vonzódás?

– Épp egy éve volt a Kempinskiben egy remekül sikerült happeningem, Astro-gastro gömbök címmel. Lenge ruhás széplányok fútták a szappanbuborékokat, egymásba értek a tévé- és filmkamerák, villogtak a vakuk, nagy sikere volt a kiállított hatvan kicsi gömbömnek. Annál is inkább, mert lazac, kaviár és sok egyéb finomság volt bennük. Viszont a tárlat percek alatt „elfogyott", ezért is örülök, hogy most valami maradandót rajzolhatok a Kempinskinek.

– A terep ideális számodra, csak egy kicsit nagyobb zaj és füst hiányzik a pubból.

– Nagy jól látod. A népi–urbánus ellentétben nem csupán a nevem miatt tartozom az utóbbiakhoz, hanem mert ízig-vérig városi ember vagyok. Sőt! Nagyvárosi. Én Párizsban, New Yorkban érzem magam a legjobban, ott, ahol legnagyobb a nyüzsgés. Legszívesebben a Broadway közepén egy kalitkában festenék, ahol körbemászkálhatnának, bámulhatnának. Engem zavar a csend, csak rumliban tudok dolgozni. Drága barátommal, Gyémánt Lacival ezért is improvizálunk oly szívesen lepusztult dzsesszklubokban. Az a felfokozott hangulat hozza ki belőlem ugyanis a maximumot, az inspirál a legjobban az alkotásra.

– Magam is városi – bár inkább elvágyódó – ember lévén szó nélkül elfogadnám ars poeticádat, ha nem tudnám, hogy a madárfüttyös, bárányfelhős Sárospatakról érkeztél az aszfalttengerbe.

– Én Patakot, a gyökereimet nem tagadom meg. Rendszeresen vissza-visszatérek két-három hétre, de nem elvonulni akarok a világtól, hanem a világot akarom magammal vinni Patakra. Például érdekes színfoltja lesz a városnak a régi várral szemközti térplasztikai park, amelyet barátaim munkái népesítenek be. Ráadásul ingyen adják műveiket, csak az anyagot kell kifizetnie a városnak. Úgy érzem, Pataknak ez az új látványossága egy kicsit az én lenyomatom is.

– Már mióta itt ülünk, s mániádról, a gömbökről szinte még szót sem ejtettünk. Minek tudható be e különös vonzalom egy sajátságos térforma iránt? Késői anyakomplexus, a női nem iránti erőteljes vonzalmad manifesztálódása, netán nemes bosszú a gimnáziumi és főiskolai évek kötelező kockológiai stúdiumain?

– Azt hiszem, mélylélektani elemzés nélkül is tudható, hogy a világ legszebb formája egy gusztusos női fenék vagy mell. Az ember önkéntelenül is a harmóniát, a szépséget keresi, épp elég ronda dolog van az életben, azokat nem díjazom. Még az égitestek, a világegyetem is ezt a formát vette fel, ezért is szoktam mondogatni, hogy én tulajdonképp nem kozmo-, hanem kozmoszpolita vagyok. Rendszeresen olvasok tudományos és filozófiai műveket, s eljutottam odáig, hogy hiszek valamilyen irányító lény létezésében. Ez messze nem azonos a biblia által hirdetett istennel, sőt egyetlen valláshoz sem közelít. Tudományos, rendszerező valamiről van szó.

– Mielőtt jobban belebonyolódnánk: a rendszerezés – a látszólagos zűrzavar ellenére – tőled sem áll távol. Ismerem tenyérnyi nagyságú blokkfüzetgyűjteményedet, melyeket mindig külföldön rajzolsz tele, és mindig idehaza valósítasz meg.

– Valóban, havonta úgy kétszáz rajzocska készül útjaim során – repülőn, kávéházban, váróteremben –, közülük három tetszik igazán, de csak egyből készül nagy kép.

– Visszatérve a gömbökhöz, a teniszlabdaméretnél kezdted, most pedig...

– Egy hat méter átmérőjűvel kacérkodom. Ez a nagy álmom: át lehessen járni rajta, csillogjon-villogjon, és esténként az egész városból látni lehessen, ezért is szeretném a Várban fölállítani. Csak nem olcsó mulatság – szponzor kerestetik.

– És addig?

– Április 19-én Münchenben, a városi múzeumban nyílik tárlatom; többek között bemutatok hetvenhárom, üveglapra rögzített színes gömböt, egy síkban a három dimenziót. Ősszel Strasbourgban, az Európa Parlamentben nyílik egy nagyobb, átfogó kiállításom, majd jövőre itthon, a Budapest Galériában.

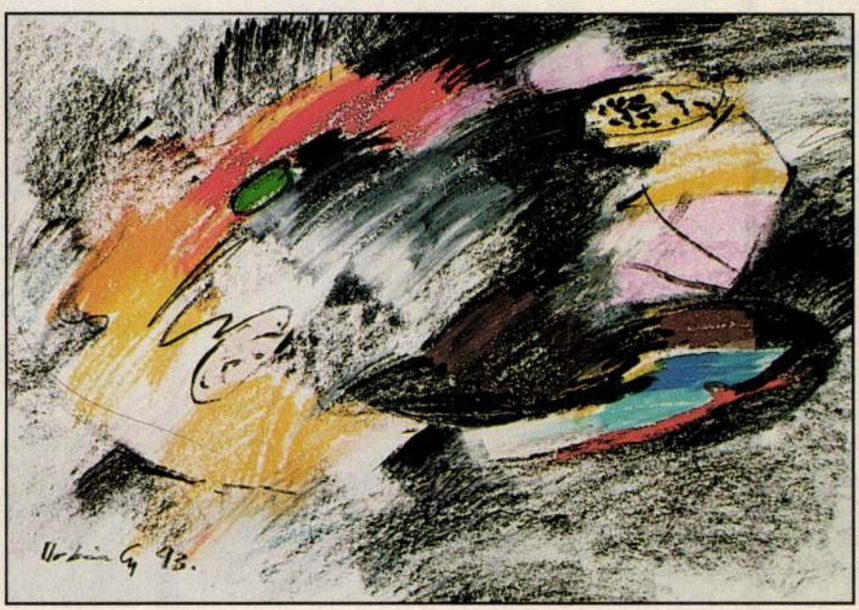

FOTÓ: SÁRKÖZI MARIANN

1994. 7. szám

Endrei Judit, Boruzs Angéla, Szentiványszky Tamás tulajdonosok, Madarász Sarolta a szomszéd divatáruüzletből

Újságírók az üzlet előtt (Bódis Szilvia, Vadas Zsuzsa, Radó Gyula)

Jó a hangulat a Rab Rábyban

Két komoly beszélgető

Az est fénypontja

SZENTENDREI ANZIKSZ

A tavasz jó alkalom volt az újjáépített Angéla Divatcentrum tulajdonosainak, hogy üzletüket megnyissák. Elhívták tehát barátaikat, üzletfeleiket és a sajtó jeles képviselőit Szentendrére. A háziasszony tisztére Endrei Juditot kérték fel. Nemcsak az üzlet nyitásáról esett szó. A tulajdonos házaspár, Boruzs Angéla és Szentiványszky Tamás úgy gondolták, nemcsak szemlélői, hanem segítői is lesznek az idei Szentendrei Tavaszi Napok rendezvényeinek, amelyek szervesen kapcsolódnak a Tavaszi Fesztiválhoz. Nyárra pedig divatbemutató-sorozatot terveznek több butikos bevonásával. Mivel az egybegyűltek a megnagyobbított üzletben alig fértek el, átsétáltak a Rab Ráby étterembe, ahol finom vacsora mellett folytatták a diskurzust. Kis ünnepi szobatűzijáték zárta az estét.

A kirakat tavaszi csokorral

Dr. Sivóné Nagy Judit, a Texért ügyvezető igazgatója

AD CLASSIC
AZ ASTORIÁNÁL

A Texért cég a hölgyeknek kedveskedve olyan üzletet nyitott, ahol jó minőségű női-férfi felsőruházati méterárut lehet vásárolni, és a hozzá való kellékek is megtalálhatók. A vásárlás megkönnyítéséhez a Neue Mode divatlap szabásminta-szolgálatának egységcsomagjai állnak rendelkezésre.

Egy szép öltöny a sok közül

Férfiaknak való, főleg Alain Delon nevével jelzett márkás öltönyökkel, ingekkel, kiegészítőkkel, sőt illattal kedveskednek – szintén a hölgyeknek. Ugyanis tudott dolog: a férfiak szinte sosem mennek egyedül vásárolni, és a nők szeretik látni, mit fog viselni partnerük. (Valljuk be, egy öltönyt megvarrni sem könnyű.) S még néhány ismert márka: Guy Laroche, Gutman, Styl, mind-mind az európai divattrendet képviselik. Az üzlet neve – AD Classic – jelzi, milyen a bent található termékek színvonala, jellege. (AD = Alain Delon monogramja.) Mi is meggyőződhettünk róla egy rövid divatbemutató keretében.

Az üzletet dr. Sivóné Nagy Edit nyitotta meg a sajtó, majd a nagyközönség számára.

FOTÓ: SOLYMOS ELEMÉR

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 APR 30

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Urbán György festő- és grafikusművész

1021

Urbán György: Párizsi hangulat

984. ÁPRILIS 30.

Természetjárás az égbolton

Amatőr csillagászok Szolnokon

Az ország legrégebbi amatőr csillagász szakkörei közé tartozik a szolnoki Tiszamenti Vegyiművek művelődési központjának Konkoly Thege köre. A napokban ünnepelte megalakulásának 20. fordulóját. Megkapta a MCST aranykoszorús emlékplakettjét.

A szakkör megalapítója, kezdettől fogva a munka irányítója dr. Dankó Sándor. Huszonkét éve került

hogy legyen. Különböző életkorú és különböző érdeklődési körű emberek járnak a

illetve csil pezéssel fo több izgam

Urbán György.

Tárlat az Ernst Múzeumban

M. Hirlap
1986. V. 8.

Urbán György

Pataki képek

Sárospatak (ÉM) – Urbán György festőművész alkotásaiból nyílik kiállítás a Herman Ottó Múzeum Sárospataki Képtárában (Sárospatak, Szent Erzsébet út. 14.) augusztus 16-án, pénteken este 6 órától. Köszöntőt mond Bordás István képtárvezető, zongorán közreműködik Vukán György. A tárlat augusztus 16-tól szeptember 30-ig naponta délelőtt 10-től délután 4 óráig látogatható.

Észak-Magyar.
1996 aug. 13.

URBÁN György

FERIHEGYI GALÉRIA

A Légiforgalmi és Repülőtéri Igazgatóság,
valamint a Ferihegyi Galéria
tisztelettel meghívja

Urbán György
festőművész
kiállításának megnyitójára

Megnyitja - **Dr. Bereczky Loránd**
művészettörténész
a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

Helyszín - **Ferihegyi Galéria** *(Budapest-Ferihegy 1 terminál)*

Időpont - 1996. július 24. 15.00 óra

A kiállítás augusztus 6-ig tekinthető meg.

URBÁN GYÖRGY

KENESSEI András: Sirva-vigadva torozzunk. - Magyar Hirlap, 24.évf. 157. sz. 1991. junius 6. - melléklet 13.p.

Urbán György

Magyar Nemzet 2001. II. 3

Urbán György képei

A BUDAPEST Kiállítóteremben (V., Szabadsajtó u. 5.) február 9-én pénteken délután 6 órakor nyílik meg Urbán György festőművész kiállítása. A tárlatot az Operaház magántáncosa, Popova Aleszja nyitja meg. (L. F.)

URBÁN György

MN 1996. aug 18.

URBÁN GYÖRGY festményeinek kiállítása ma délután hat órakor nyílik meg a sárospataki Képtárban (Szent Erzsébet út 14.). A megnyitón köszöntőt mond Bordás István, zongorán közreműködik Vukán György. A tárlat szeptember 30-ig tekinthető meg.

URBÁN György szobrász

kiáll. Grand Hotel Corvinus-Kempinski, 1993

ism. Illés Jenő: Teremtett gömbök. = Vasárnapi Hirek, 1993. március 21. 9. ill

...mlett gömbök

Megkóstoltuk az Urbán-kuglit

Nagy hatású látványosság tanúi lehettünk a hét végén a Hotel Corvinus Kempinski dísztermében *Urbán György* festőművész jóvoltából. Beléptünk a terembe, ahol szólt a zene, *Benkő László* szintetizátoron játszott a tőle megszokott ötletességgel, de nem sejtettük akkor még, hogy ez már a játék, a *performance* kezdete, mert mintegy varázsütésre szétnyílt a függöny, az előtérben két szép lány fújta ránk kedélyesen a buborékokat. Ezek jelezték a festő jelképiségét, hiszen jól tudjuk, hogy Urbán György a *gömböt* mint szerkezeti elemet mesterien használja fel képi világának megteremtésében. Nos, a női szépségek játéka mögött előléptek a *„képek"*, Urbán György gömbkompozíciói, de mintha csak saját műveinek karikatúráit akarta volna megfogalmazni, ezek a kompozíciók *ehető tárgyak* is voltak. A színeket az ízek is közvetítették. Mert a gömbök, és a gömbökben lévő halak, lazacok, rákok, színes finom falatok játékos képiséget hordoztak, s mintegy humoros kellékei lettek annak a produkciónak, amely kifejeződött a játékban, másrészt *Antal Imre* megnyitó szavaiban. Monológját azzal vezette be, hogy a művész csupán arra kérte, ne mondjon mást, csak vicceket, sőt: *marhaságokat*. Antal Imre villogott. Íme egy rövid bizonyság!

Nézegettem kiállításának nagyon nívós katalógusát, ilyen címekre akadtam: gömbkép, avagy Kugelbild — minthogy a művész Münchenben is lakik. Eljátszadoztam a szavakkal. Istenem, Kugel. Ez a szó — némi torzulás után átcsúszott a mi drága és gyönyörű anyanyelvünkbe is — kugli... Elmondhatjuk tehát — nem kevés nemzeti büszkeséggel —, hogy Urbán György életműve egy magasra ívelő kuglipálya.

A képzőművészetek területén én nem vagyok képzett esztéta, vájtszemű kritikus, inkább a zene világa az, ahol börtönéből szabadult a lelkem. Így a mennyei boldogság forró hullámai árasztották el keblemet is, amikor rájöttem, hogy Urbán bevonult a zenetörténet legnagyobbjai közé is a Mozart-Kugel után itt van az Urbán-kugel is!"

A játékos köszöntő után elkezdődött a közönség „szereplése", mert Antal fölszólította a jelenlévőket tanácsolván — ítéljük önmagunkat *egy golyó általi uzsonnára*, azaz *röpítsünk egy golyót a hasunkba*. Így is történt. Megkóstoltuk Urbán művészetét, és hallgattuk a muzsikát...

Óbudán, a Vasarely Múzeumban, a művész legfrissebb, ezúttal komoly alkotásait láthattuk. *Hernádi Gyula* író, bevezető szavainak talán a legszimpatikusabb passzusa így hangzott: **„Urbán gömbjeit nézve tudom, nem a világmindenségtől származik az ember, sokkal inkább igaz az a tétel, amely szerint a világmindenség származik az embertől. Nézzék meg ezeket a furcsa, gyűrött felületű, színessé gyötört gömböket. Igazat fognak adni nekem."**

Valóban, ezek a látomások olyan érzelmi erőket hívnak elő a nézőből, amire csak egy erőteljes filozófiai és képi látásmód képes.

Jó hangulatú volt ez a kiállítás is, ezért hát megkérdeztem a festőt, mit tervez, mi lesz a következő felvonás?

— Egy óriási gömböt fogok felépíteni, amely akkora lesz, hogy több ember elfér benne, belül fények, képek, színek, plasztikai ötletek fogják remélhetően meghökkenteni, talán élménnyel is megajándékozni a látogatót. Ez a meglepő képzőművészeti attrakció Münchenben áll majd. Azt hiszem, a szó szoros értelmében igazi átjárás születik a játék és a látványosság világa között...

Illés Jenő

1993. MÁRCIUS 21.

ötletet. Bepillanthatunk a szép-ségversenyre készülő lányok szalonjába, és megtudhatjuk, hogyan változtatja meg a siker az ember életét. A turmix műsorvezetője *Kaló Flórián*, a kísérleti adásban délután, illet-ve este *Endrei Judit* és *Dombóvá-ri Gábor* lesz.

(f. a.)

...let ...ából

mezőgazdaság privatizációja és a hitelek. ● Folytatódtak a földárverések. ● Zsíros Géza a földről. ● Ön-kormányzatok társadalombiztosításban. ● Hová tüntek a Nagy-vásárcsarnok milliói?

Műsorvezető: *Barcs Endre.*

8.: Abony, Battonya, Jászjákóhalma, Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Pilis, Szabadszállás, Tamási, Tápióbicske, Tokaj, Túrkeve, Terény, Vecsés — **oák,** Pécs — **oá,** Békéscsaba, Csongrád, Csorna, Debrecen, Győr, Hatvan, Hód-mezővásárhely, Kaposvár, Kisújszál-lás, Lenti, Miskolc, Nyíregyháza, Ózd, Pásztó, Pécs, Szeged, Szolnok, Tamási, Tiszaalaszentgrót — **av,** Kistelek — **av+mg. Március 29.:** Martonvásár — **oák. Már-cius 30.:** —.

Több mint egy éve jelentkezik Amerikában — főként a magyarlakta területen — a Magyarországon is egyre ismertebb Welcome to Hungary tévémagazin-adás. A MADER Produkciós Iroda programja kéthetente, vasárnaponként látható a 2. számú közvetítő műhold sugárzásában a 12., 23. csatornán, illetve az USA több államában más-más tv-csatornán.

A program társproducere Joó Géza, akivel a nézők rendszeresen találkozhatnak a képernyőn, mivel a magyar könnyűzenei élet kiemelkedő egyéniségeit szólaltatja meg állandó rovatában.

A Welcome az USA legtöbb középiskolájában, főiskoláján, egyetemén is látható, így nem meglepő, hogy a diákság több hölgytagja már személyes találkozóra is invitálta az ifjú producert.

Kéjkamerák

gy megyek, ek a tokiói ut-nilyen csinos, ló leány, asz-agyok, hipp-yszercsak egy nera előtt talá-am, ruha nél-od- vagy több-nmal, s mire családi körbe réges rég ero-ekben szerep-szno vagyok, esen önhibá-l.

De ez idáig még valahogy rendben is lenne. Ám, másnap is nap van, s ha a Felkelő Nap Országában a felkelő nap eme második napon is azok előtt a bizonyos kéjkamerák előtt talál, az már aligha nevezhető öntudatlan cselekedetnek. Nem bizony, akkor már visszaeső ágynakeső vagyok, aki a könnyű kereset reményében ismét megbotlottam.

Azt is megírta a VH, hogy az egyik ilyen naiv pornóhölgy azt sem tudta, mi történik vele, amikor az történt vele, ott, a felvétel során. Mit lehet erre mondani? Az anyukája nyilván adós maradt annak idején a felvilágosítással, s azt most, megkésve, úgylehet a fővilágosító pótolta, vagy ha nem ő, hát az operatőr, vagy a producer és a rendező meg a statisztikák, a lényeget tekintve szinte mindegy.

Rágondolni is rossz, mi van, ha ilyenkor a telefon-tanácsadó éppen foglalt...

(münz)

Tetthely

elsők... zatosan az öt vi... is átállnak a svéd Ess... mítógépes értékesítési-feldol... zási-értékelési rendszerére.

A gépesítés lényegéről, az új szelvények befizetéséről, a tippelés új lehetőségeiről az elmúlt héten tartott sajtótájékoztatót a Szerencsejáték Rt. Az újságírók kérdéseire Pősze Lajos, a részvénytársaság elnök-vezérigazgatója, Rétfalvi György, dr. Vaszily Béla és dr. Németh József ügyvezető igazgatók válaszoltak.

— Az elgondolás, hogy gépesíteni ke... vények feldolgozását, egyáltalán nem ú... mésfél évtizede minden év elején rendr... emlékezett vissza *dr. Vaszily Béla.* — I... most valósul meg ez a régi álmunk? ... kérdése volt...

Pősze Lajostól tudtuk meg, hogy tíz vi... céget pályáztattak, s ebből a vetélkedőb... került ki győztesen. A számítógépes ren... csejáték Rt.-nek 2 milliárd 593 millió fo... s így az adófizető polgárok egyetlen fill... korszerűsítést. A céghitelt három év ala...

Mi a bevezetendő rendszer lényege? ... lottó- és totószelvények ismertetésével ... Ezekből bemutatunk egyet-egyet, a leg... melyek csak egy játékra érvényesek. Bőv... tot aligha szükséges e szelvényekhez fűz... húzásaira egy, két, három, négy tippv... tünk be egyetlen szelvényen, s ha a Joke... sára is vállalkozunk, ez mindössze plus... tunkba kerül majd. A 262 totó-lottó ... illetve az ötezer bizományosnál díjm... szelvényeket, fizetni csak érvényesítés... az EssNet érvényesítőgépeken végezne... alatt. Ellenőrző szelvényként a lottó-... másodpéldányát kapjuk vissza. A totób... nálkozik majd a gólarányok tippelésére... tunkba kerül. Ha nem érdekel bennünl... nyerési lehetőség, a „nem" kockába iks...

Az előfizetéses szelvényeket fölvált... szelvények, de forgalomba kerülnek ... kombinációs lottócédulák is. Ezekről, ak... nációs totóról, legközelebb számolunk ...

— Megújulnak a hatoslottó-szelvény... kérdésünkre válaszolva dr. Vaszily Bé... szelvény nyolc játékra ad lehetőséget. Le... kombinációs szelvények is. Aminek nyil... nek majd, a hatos lottó húzásait nem két... hetente tartjuk.

Rétfalvi György elmondta, hogy a bu... után, 1994. március 1-jén vezetik be a ... szert Szegeden, majd pedig egy hónap elt...

URBÁN György

VUKÁN György : Bemutatjuk Urbán György grafikáit = Élet és Irodalom, 1989. okt. 27. 12. ill.

XX. 12. 454. / Meskuch

Urbán György

▲ Urbán György festőművész tárlata csütörtök délután fél hatkor nyílik meg a Csók István Galériában.

Népszabadság, 1987. X. 21

M.D.K.

Urbán György
festő

„Ó narchépe" - ét mutatta be
a tárlaton.

Pogány Ó. Gábor: A Sárospataki galéria
Művészet, 1968. julius – 22 lap

Urbán György
festő

M D 4

„Önarchép"-ét mutatta
be a tárlaton

B.L.: Pályázat a Fiatal Képzőművészek Stúdiójában
Művészet, 1968. október - 28 lap.

MDK

Urbán György

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.31.

Urbán György

NDK

Csendélet hangszerrel, o.

II. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

M.D.K.

Urbán György
festő

„Önarckép"-et mutatta be
a tárlaton.

Losonczi Miklós: Tárlat a II. kerület ...
Művészet, 1969 február – 41 kép.

Urbán György

Önarcképével és csendéleteivel szerepel a Radnóti Klub tárlatán

N.N: A II. ker. képzőművészeinek alkotásaiból

Művészet 1969 II. sz.

Urbán György

A sárospataki kamarakiállítása résztvesz

Térplasztikai kiállítás
Északmagyarország, Miskolc, 1964. szept. 6.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

urbán györgy

FESTŐMŰVÉSZ
ÉS

veszprémi imre

SZOBRÁSZMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

SZABÓ IVÁN

ÉRDEMES MŰVÉSZ

1970 FEBRUÁR 14-ÉN, SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAKOR
MŰCSARNOK – HŐSÖK TERE

6477 fnyv I

MDK

Urbán György, díszlettervező-

a Pécsi Balett előadásához a

díszleteket tervezte.

M. Gy. P.: Pokoljárás

Népszabadság, Bp., 1969. okt. 7.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

mdk

Urbán György

Szendergés c. rajza
(kép az erdőberényi kiskitaś anyagából)

D. E. Borsodi Mozaik
Nepmuvelés, 1961, 6. sz. 13. l

Urbán György

A 20 hép tanulsága szerint a művészt erősen foglalkoztatja az ürkutatás.

—: Urbán György képei.
Új Tükör, 1978. április 9 – 43 lap.

Urbán György

„Kit csillag" (repro)

—: Urbán György képei.
Uj Tükör, 1978. ápr. elis 9 - 43 lap.

Urbán György

Az elmult 5 esztendő termését mutatja be a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében Urbán György festő művész.

—: Urbán György képei.
Új Tükör, 1978. április 9 - 43. lap

URBÁN GYÖRGY /

MAGYAR

Kenes

ók

URBÁN GYÖRGY első pillanatra nehezen megfogható művésznek látszik. Két ok miatt. Az egyik: nem figurális festő. A másik: úgy tesz, mintha komolyan festene sci-fi illusztrációkat. Nézzünk utána mindkettőnek. Konstruktivizmusa — számomra — rokon azzal a fejlődéssel, amelyen Mondrian ment át, a természetes formák belső törvényszerűségeit kutatva, s eljutva a legalapvetőbb formákhoz, színekhez, vonalakhoz, felületekhez. Az előszeretettel festett körök és korongok, az egymásba átható színek, formák, viszonylatok világos, kiegyensúlyozott képépítés részeivé válnak. A konstrukció

Urbán György festőművész

PÁRIZSBAN grafikai kiállítás nyílt meg, amelyen részt vesz Urbán György magyar festőművész is. A kiállítás jelentős közönségsikernek örvend.

MEGJELENT MEG: A[illegible]

Népszabadság, 1986. VI. 16

Urbán György festőművész

Urbán György festőművész kiállítását Drecin József, a Művelődési Minisztérium államtitkára nyitja meg április 19-én, délelőtt 11 órakor az Ernst Múzeumban.

Népszabadság, 1986.10.15

Urbán György festőművész

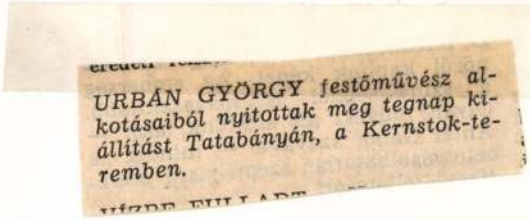

URBÁN GYÖRGY festőművész alkotásaiból nyitottak meg tegnap kiállítást Tatabányán, a Kernstok-teremben.

Népszabadság, 1986. VII. 29

Fk.: Tóth Pál István

URBÁN GYÖRGY

Korunk számtalan, a művészt és a művészetet befolyásoló hatása között az egyik legmaradandóbb vonzerővel a különböző tudományok eredményei bírnak. A makro- és mikrovilág törvényeinek felfedezése, közérthető leírása a képzőművészet számára is olyan új világot teremtett, amely érzelmi, vagy értelmi megközelítéssel feldolgozva az alkotók bővítették eszköztárukat és szélesebb emblematikus jellegű tematikai lehetőségek között válogathattak. Az új élmények új problémákat jelentettek, s ezek alkotói birtokbavétele gazdagította – elsősorban a festészet és a grafika területén – a művészek világképét. Így a véleményalkotás és a kifejezési mód még a hagyományos emberi problémák művészi felvetésében is új módozatokkal bővült.

Urbán György, aki szakmai indulását tekintve a természetlátás és a humán problémák kezelésében egy líraibb megközelítésű és döntően klasszikus hagyományokra építkező volt, szembetalálkozva a tudomány közvetítette vizuális élményekkel, új alapokon bontakoztatta ki művészetét. Elsősorban a makrovilág, vagy köznyelven szólva a világűrről szerzett ismeretek élménye vezette el egy szikáran filozófikus igényű tér és dinamika alkotói kérdéseit boncolgató pikturához. Természetesen nem arról van szó, hogy művészete illusztratív igényű lenne, hanem felhasználja azokat a szinte jelkép értékű formákat, melyek e témakörbe tartoznak, s ezek új rendbe állításával a tér feszültségeinek ábrázolásával lényegében a mai ember problémáinak gyökereihez jut el. Ez a választás és az alkotói út az eszköztárat is átformálta, amely legszembetűnőbben a színhasználat és a kompozíciós rend tekintetében érhető tetten. Egy-egy kép felületén uralkodó monokron színvilágba dinamikus erővel válik centrummá egy-egy színesen megformált és faktúrájában is eleven lüktetésű mértani elem. Éppen e dramatikus feszültség teszi emberléptékűvé ezeket az alkotásokat, s talán nem túlzás azt állítanunk, hogy a művekkel való találkozás primer szintjén a látvány gondolati tartalma válik fontossá. Ugyanakkor azt is felfedezhetjük, hogy a műveken továbbra is elevenen ható erő az alkotó egyéniségéből fakadó lírai megközelítésmód, hiszen ezek a művek nem a diktatúra szigorúságával, hanem éppen a látvány–élmény spontán erejével kíván hatni.

Meggyőződéssel állíthatom, hogy a világ megismerésének folyamatában közismertté és köztudottá váló eredmények művészi feldolgozásában sikert elérő alkotók között a humán tartalmak megőrzésével és következetes kifejezésével vált jelentős festővé Urbán György. Művészete a látvány és a mögöttes tartalom egységéből válik megrendítő erejűvé. Egyéni út ez, amelynek továbbvitele újabb feladatokra sarkalható lehet, ezért is van szükség közönség előtti bemutatkozásra. Őszintén remélem, hogy a mostani tárlat az eddigi munka visszaigazolása, s további lehetőségek kibontakoztatása tekintetében fontos állomás lesz a művész életében.

Bereczky Lóránd
Főigazgató

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

URBÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ

„TISZTELET BARTÓKNAK"
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1988. SZEPTEMBER 15-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN $\frac{1}{2}$6 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

IFJ. BARTÓK BÉLA

KÖZREMŰKÖDIK:

BÁCS FERENC

SZÍNMŰVÉSZ

A TÁRLAT 1988. SZEPTEMBER 24-IG TEKINTHETŐ MEG.

MEDNYÁNSZKY TEREM
BUDAPEST, TANÁCS KRT. 26.

Urbán György

A Rátkai Márton Munkás-Művész Klubban a "Műgyűjtők és műbarátok köre" bemutatja Csiky Tibor, Halmy Miklós, Kovács Béla, Nagy B. István és Urbán György festő- és szobrászművész alkotásait.

Népszava, 1977. január 30.
8. oldal.

— A Rátkai Márton Munkás-Művész Klubban ma délután fél hatkor a „Műgyűjtők és műbarátok köre" bemutatja Csiky Tibor, Halmy Miklós, Kovács Béla, Nagy B. István és Urbán György festő- és szobrászművész alkotásait. Közreműködik: Harsányi István, Szij Rezső, Volly István és a koroncói népi beatzenekar.

Urbán György festő

● URBÁN GYÖRGY festőművész képeiből nyílik ma délután kiállítás Zalaegerszegen.

— :o Urbán György . . . 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. máj. 6.

Urbán György festő

— URBÁN GYÖRGY festőművész kiállítása csütörtökön nyílt meg Zalaegerszegen.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. május 7.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 JUN 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

György Urbán

1021

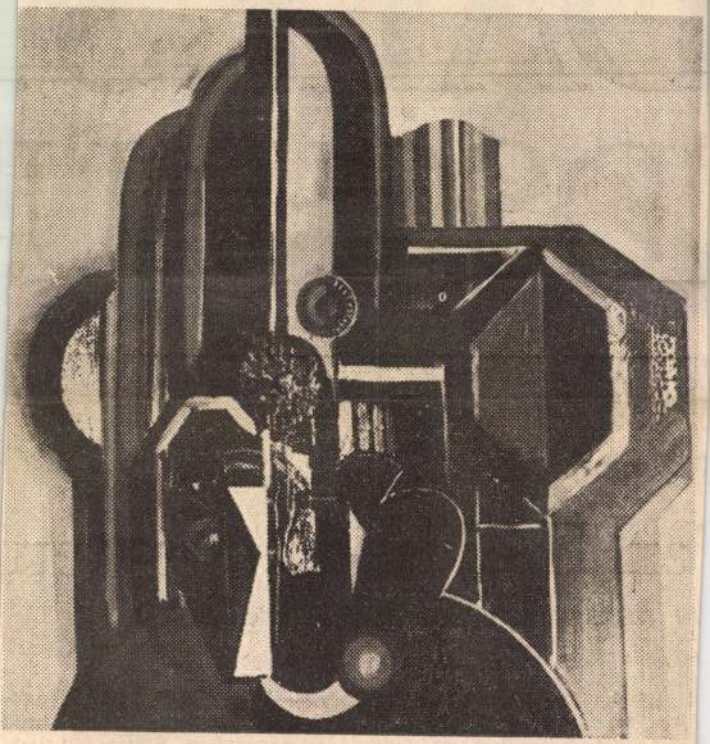

György Urbán: Stilleben, Öl
Aus der Geschenksammlung der Metallarbeiter-Gewerkschaft

DAPEST
NDSCHAU
NG FÜR POLITIK, WIRTSCHAFT UND

Nationalitäten

fen Kádár–Ceausescu

ıe Besprechungen über erweiterten ıdere wichtige Abkommen

„Das Freundschaftstreffen in Debrecen und Oradea, die Besprechungen erfolgten in einer offenen, herzlichen und brüderlichen Atmosphäre, dienten der erweiterdes den Sozialismus aufbauenden ungarischen und rumänischen Volkes zu verstärken", faßt jenes gemeinsame Kommuniqué zusammen, das die beiden Partei-

Urbán György festőművésznek

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

URBÁN GYÖRGY

FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSÁRA

A MEGNYITÓN

BRÁDY ZOLTÁN
ÍRÁSÁT
KOLTAI JÁNOS
ADJA ELŐ

1978 MÁRCIUS 30-ÁN CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR

A KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERMÉBEN
BUDAPEST, V. DOROTTYA UTCA 8.

78 3668 – FNYV 1

URBÁN GYÖRGY 2

biztos, a megjelenés eleganciája lefegyverző. De az egész mintha kissé hűvös lenne. A tüzes színek ellenére is. És hogy sci-fi? Ha ránézek a képre, ez jut eszembe, pedig még a címét sem olvastam, nem is látom három méter távolságból. Közelebb lépve azonban: Andromeda köd, Két csillag, Az űr misztériuma és így tovább. Ettől aztán kételyeim támadnak. Ha ennyire a szájamba rágják — akkor az feltétlenül sci-fi? Vagy valami más?

Kenessei András

MAGYAR HIRLAP 1978-9o

Kenessei:Áprilisi látnivalók

Urbán György, festő

□ URBÁN GYÖRGY festőművész munkáiból nyílik kiállítás március 30-án, csütörtökön délután 5 órakor a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében. A megnyitón Brády Zoltán írását Koltai János adja elő.

– Hallottuk: Urbán György

Esti Hírlap, Bp. 1979 márc. 28.

2.

Urbán György

Reich Károly rajzkiállitása megtekinthető március 31.-től a miskolci Mini Galériában.
Pásztor György festőművész a Fővárosi Művelődési Házban március 31.-től,
Barabás Márton festőművész a Csepel Galériában március 28.-tól,
Urbán György festőművész a Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében március 30.-tól,
Mihaltz Pál festőművész a Csók Galériában március 30.-ig,
Mácsai István festőművész a Műcsarnokban március 31.-től,
Darabont Tamás festőművész a miskolci Szőnyi Teremben április 6.-ig mutatja müveit.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. márc. 25.
XXII. évf. 12. sz. 8. lap.

Molnár György festőművész

A Műcsarnok kamaratermében kiállítása ügyét.

Magyar Hírlap 1970. II. 17. n. p.

Urbán György festőművész

Zalaegerszeg:
Urbán György festőművész
alkotásai várják a látogatókat
a városban.
(kántor)

Kiállításai.

Magyar Konzervlap, 1946. jún. 2.

Urbán György

a X. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításon szerepelnek munkái.

Szerző: X. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás.

Képzőművészet, 1969. febr. 28-29. old.

Urbán György

Szerepel munkája dr. Újszászy Kálmán gyűjtemé-
nyében.

Kurucz Gyula: Századok kincse-gondos kezeken; Műgyűjtő, 1970. I. sz. 18. l.

Urbán György

„Sátor-hegyek" c. rajza

a 11. oldalon

Napjaink 1967 március 1

Urbán György

neve emlékezve, képe

szerepel a IX. Miskolci Országos

Képzőművészeti Kiállításon

Napjaink 1967 február 1

5. old.

Urbán György

„Töprengő" c. tollrajza

a 11. oldalon

Napjaink 1966 ~~[illegible]~~ október 1

Urbán György

Figyelmet érdemlő munkásokkal jelentkezett a kiállításon.

Seres János: X. Miskolci országos ~~kiáll~~ képzőművészeti kiállítás

Népművelés 1969/2 29 old.

Urbán György

Bemutatott műve:

„Csendélet hangszerrel", 80 x 80.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállítás, Budapest, 1968

81

Urbán György

A Budapesten lakó, de sárospataki témákért gyakran hazalátogató Derkovits-díjas Urbán György modern stílusirányzatokat követő képein áttételesen jelennek meg a pataki vártemplom gótikus ívei, vagy a Braque hatására vallo, a tárgyi valóságot darabjaira törő, sűj kompozíciókba összeillesztő csendéletein a hegyaljai népi kerámiák ismerős színei. A csepel galériában hét hegyaljai képzőművész mutatkozik be.

Berecz József: Hegyaljai tárlat Csepelen.

Észak-Magyarország 1974/12 4 old.

Urbán György

testő

~ és Veszprémi Imre szobrának kö-

zös kiállítása volt a Műszarnokban.

/1970/

Képzőmű v. Almanach 5. 63.

Corvina 1972.

Urbán György festő

Veszprémi Imsével közös kiállítása volt a Műcsarnok kamaratermében (1970. 11. 14 – III. 8.).
Művészi világuk még kiforratlan.

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972, 63. l.

Urbán György festő

A Petőfi klubban nyílt
meg tárlata.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 16.

Urbán Gyöngyi

Rajz

Magyar Nemzet 1985. III. 2.

A Budapest Galéria tisztelettel meghívja Önt

URBÁN GYÖRGY

festőművész

kiállításának megnyitójára
a Budapest Kiállítóterembe
(Budapest V., Szabad sajtó út 5.)
2001. február 9-én, pénteken 18 órára

A kiállítást megnyitja:

POPOVA ALESZJA

a Magyar Állami Operaház magántáncosa

A táncot tervezte:

EGERHÁZI ATTILA

a Magyar Állami Operaház koreográfusa

A kiállítás megtekinthető 2001. március 4-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Budapest Galéria

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

György Urbán

DAILY NEWS
1978 APR 11

1021

Ausstellungen:

Historisches Museum: Der mittelalterliche königliche Budaer Burgpalast und seine gotischen Skulpturen.

Nationalgalerie: Gemälde von Oszkár Papp.

Kunstgewerbemuseum: Vorderasiatische Teppiche.

Verkehrsmuseum: Energie und Verkehr.

Kunsthalle: Skulpturen von Branko Ruzic.

Institut für Kult. Auslandsbeziehungen (V., Dorottya u. 8): Gemälde von György Urbán.

Im Budapester **Literaturmuseum „Petőfi"** ist die Ausstellung „Tschechische Buchkunst aus zehn Jahrhunderten", eine Leihgabe des Tschechischen Literaturmuseums, zu sehen, die gemeinsam mit dem Institut für Kulturelle Auslandsbeziehungen veranstaltet wurde. Die „Tschechische Kosmographie" aus dem Jahre 1468 berichtet auch über Ungarn und beschreibt die Geschichte der Errichtung des Budaer Königspalastes durch den ungarischen König Sigismund sowie die sich daran anschließenden Ereignisse. Die Ausstellung umfaßt 300 Bücher sowie Farbdias.

Ausstellungen in der Provinz:

Debrecen – Medgyessy-Saal: Gemälde von József Csáki-Maronyák.

Miskolc – István-Szönyi-Saal: Gemälde von Tamás Darabont.

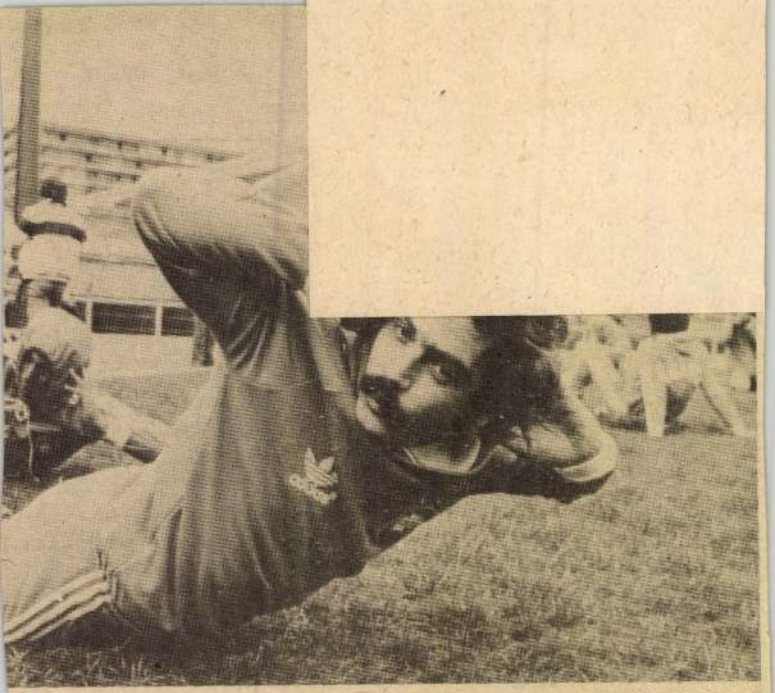

INTERFOTO MTI AP

Training in Bologna, wo sich die brasilianische Fußballauswahl am Samstag vorbereitet

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 MÁJ 9

ZALAI HÍRLAP

Urbán György
1021

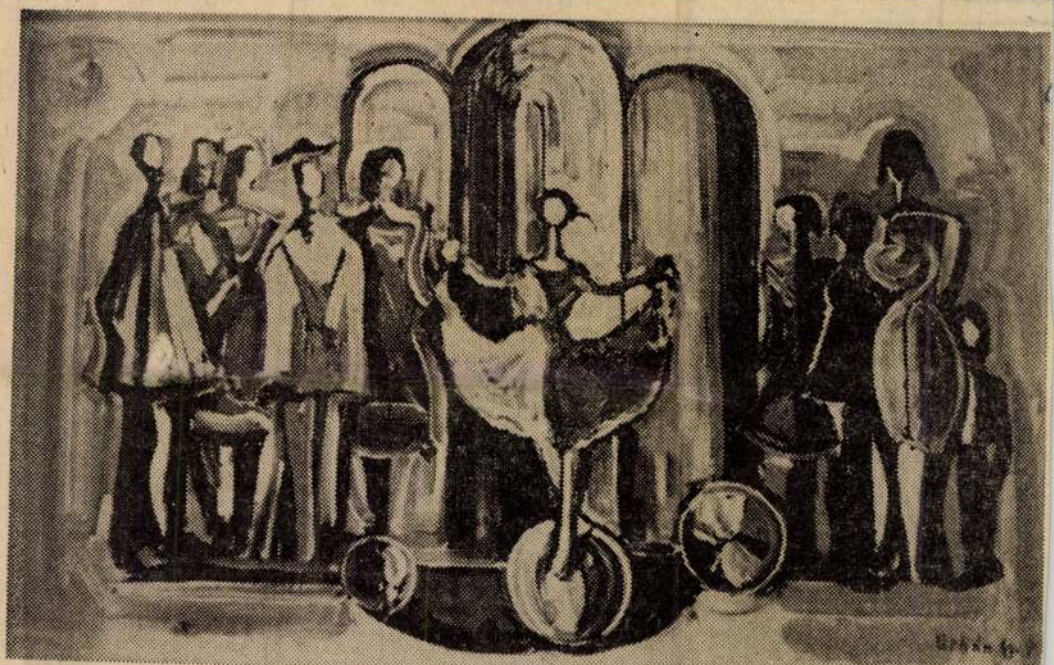

Urbán György: LABDÁN TÁNCOLÓ LÁNY
(A művész zalaegerszegi Képcsarnokban nyílt kiállítása anyagából)

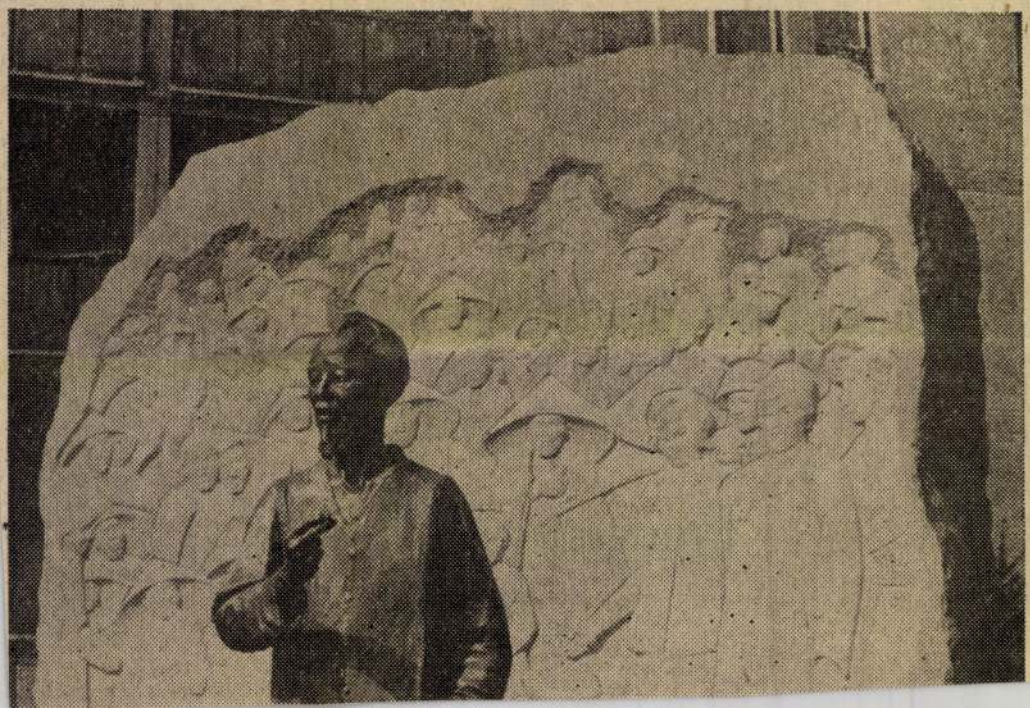

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 DEC 31

SOMOGYI NÉPLAP

Urbán György
festőművész

1021

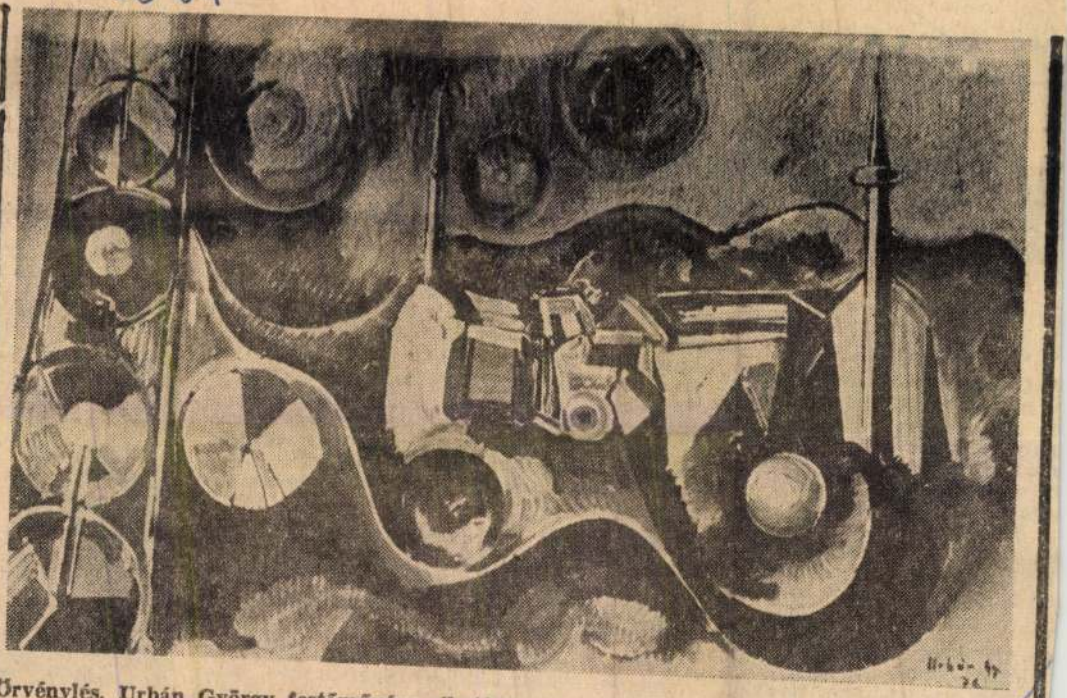

Örvénylés. Urbán György festőművész alkotása.

y szili trónkövetelő

zs mintaszerűen elegáns su-
és a terek, paloták, középüle-
el összehangolt együttese.

élet! Hangversenyek, kiállítá-
ıházi bemutatók követik egy-
nt tűnik föl és süllyed az is-
mélyába egy-egy piktor, ke-
na vagy teltkarcsú szubrett. S
rd-ok fényözöne... „Innen is,
ıaszag sistereg, / színház mo-
ar döng-recseg; / telnek a le-
ılt körülállják, / zsiványok s
lesik a kártyát..." — *Baude-*
ett Párizsáról. (Esti szürkület.)

erület, amely, bár ritkán ver-
ők, nemkevésbé izgalmas volt.
világdiplomáciának is a fővá-
csendes szalonokban, előkelők
politika boszorkánykonyhái-

kozott a magyar kormány is, noha Franciaországgal semmiféle függő vagy vitás ügye nem volt. Sőt, *Tisza Kálmán* még buzgón, minden diplomáciai tapintat mellőzésével meg is magyarázta a bizonyítványt. Egy parlamenti interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a magyar kormány a honi kiállítók vagyonbiztonságát félti, és a nemzeti lobogó megsértésétől tart. Ez bizony az adott helyzetben nemcsak tapintatlanságnak, hanem ostobaságnak is számított.

Lett is nagy felzúdulás. A francia újságok tele voltak magyarellenes kirohanásokkal, s mert sejtették, hogy Berlinből és Bécsből fúj a szél, az orosz—francia szövetség ügye még inkább előre haladt.

De Magyarországon nem volt mindenki németbarát. Politikusok, pénzügyi és ipari szakemberek, írók, újságírók és a szellemi élet
lósága vallották, hogy Magyarország

A Montmartre P

URBÁN GYÖRGY

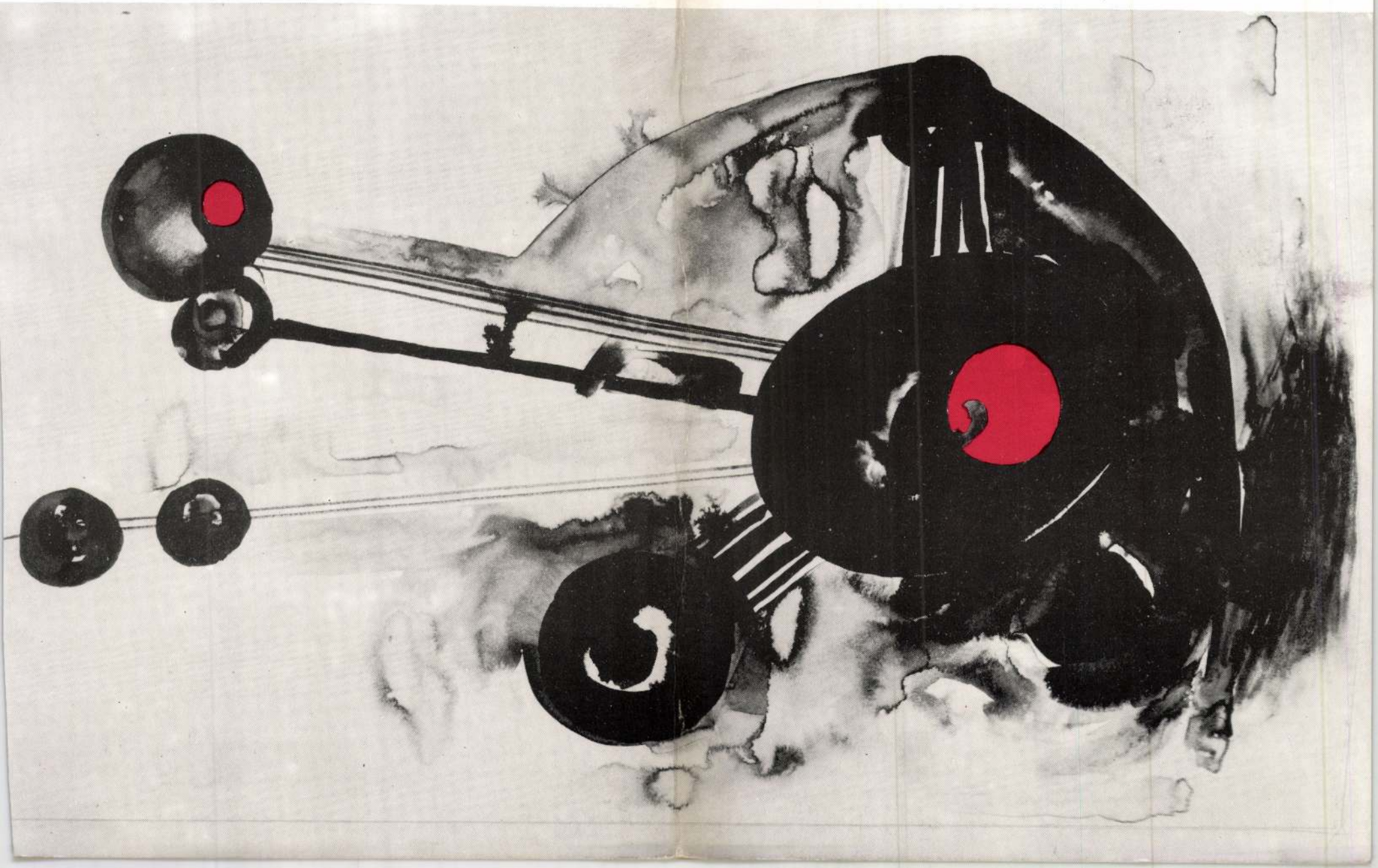

AZ ANDROMÉDA KÖD, 1977

KÉK KARIKA, 1977

ÖRVÉNYLÉS, 1976

Előszó

Az elmúlt öt év termését mutatja be e kiállítás, lassú átrétegződési folyamat figyelemreméltó eredményeit. Urbán György korábbi műveiben általában a természeti motívumokból vagy a tárgyi világ elemeiből indult el, a természeti organizmus ritmusát fogalmazta át. Festményei valamiként a stilizáló ábrázolás és az önelvű formatervezés közötti határmezsgyén helyezkedtek el. Majd mindinkább az utóbbira tolódott át a hangsúlyt és képeinek belső ritmusa mértani formák viszonylataiban realizálódott. De ha megjelentek is a mértani formák, Urbán nem a síkkonstruktivizmus útját választotta, kompozícióiban továbbra is egyensúlyt keresett a konstruktív és a festői elemek között, sőt képein általában a festőiség oldalára billent a mérleg.

Ebből fakadóan műveiben hangsúlyos szerepet kapott a faktúra, az ecsetkezelés, a festékpászma önmaga is dinamikus töltést kapott.

Az újabb képeken kevesebb a mértani elem, ha megjelenik is néha, festőileg erősen transzponált, a dinamikus ritmusnak az összetevője. A dinamikus formák expresszivitása fölébe került a szerkezeti váznak. A formák ütközése, vonzása és taszítása kozmikus ihletésű, a képek címe is jelzi Urbán horizontjának a szó szerinti tágulását. A korábbi képein is sokat bízott a felvillanó fények kompozíciós szerepére, most gyakran a belső fény önmagában válik jelentéshordozóvá, a kép főszereplőjévé.

Mozgás, ritmus, a fény lüktetése, dinamika és expresszivitás: ezek Urbán festői problémái, ezeket akarja megzabolázni egy stílus belső törvényrendje szerint. Nem kis vállalkozás, de érdemes küzdeni érte.

NÉMETH LAJOS

Urbán György

1936 június 12-én született Sátoraljaújhelyen

1954–57 tanulmányai: Iparművészeti Főiskola

1957–61 Képzőművészeti Főiskola tanárai: Fónyi Géza, Pór Bertalan

1961 óta kiállítóművész

Önálló kiállításai:

1962 Fiatal Művészek Klubja
1963 Centre Social, Párizs
1966 Ganz Mávag
1970 Műcsarnok (Veszprémi Imre szobrászművésszel együtt)
1972 Galerie Jacques Davidson, Tours
1972 Fészek Művészklub
1974 Im Nebbienschen Gartenhaus, Frankfurt am Main
1975 Atelier Jean, Párizs
1976 Képcsarnok, Zalaegerszeg
1977 Fészek Művészklub

Díj:

1964 Derkovits ösztöndíj

Katalógus

KÉK ÉG, PIROS ECSETEK, 1972
olaj, 79x79 cm

CSIGA TENGERREL, 1972
olaj, 79x79 cm

KISVÁROS, 1976
tempera, 50x80 cm

FALU NAPSÜTÉSBEN 1976
tempera, 50x80 cm

ÖRVÉNYLÉS, 1976
tempera, 50x80 cm

HIPOTÉZIS 1976
olaj, 90x120 cm
A Magyar Nemzeti Galéria tulajdona

AKT 1976
tempera, 50x80 cm

KÉK KARIKA 1977
tempera, 50x80 cm

TÖMEGVONZÁS 1977
tempera, 50x80 cm

ZENE 1977
tempera, 50x80 cm

TAVASZ 1977
tempera, 60x80 cm

TANULMÁNY 1977
tempera, 50x70 cm

SZERELMESPÁR 1977
tempera, 50x80 cm

ZÖLD KÉP 1977
olaj, 140x140 cm

AZ ANDROMÉDA KÖD 1977
olaj, 90x120 cm

BELSŐ FÉNY 1977
olaj, 90x120 cm

KÉT CSILLAG 1978
olaj, 140x140 cm

EGYENSÚLY 1978
olaj, 90x110 cm

AZ ŰR MISZTÉRIUMA 1978
olaj, 100x130 cm

TÉR ÉS FÉNY 1978
olaj, 150x120 cm

Urbán Gy. 76.

FALU NAPSÜTÉSBEN, 1976

KÉT CSILLAG, 1978

BELSŐ FÉNY, 1977

HIPOTÉZIS, 1976

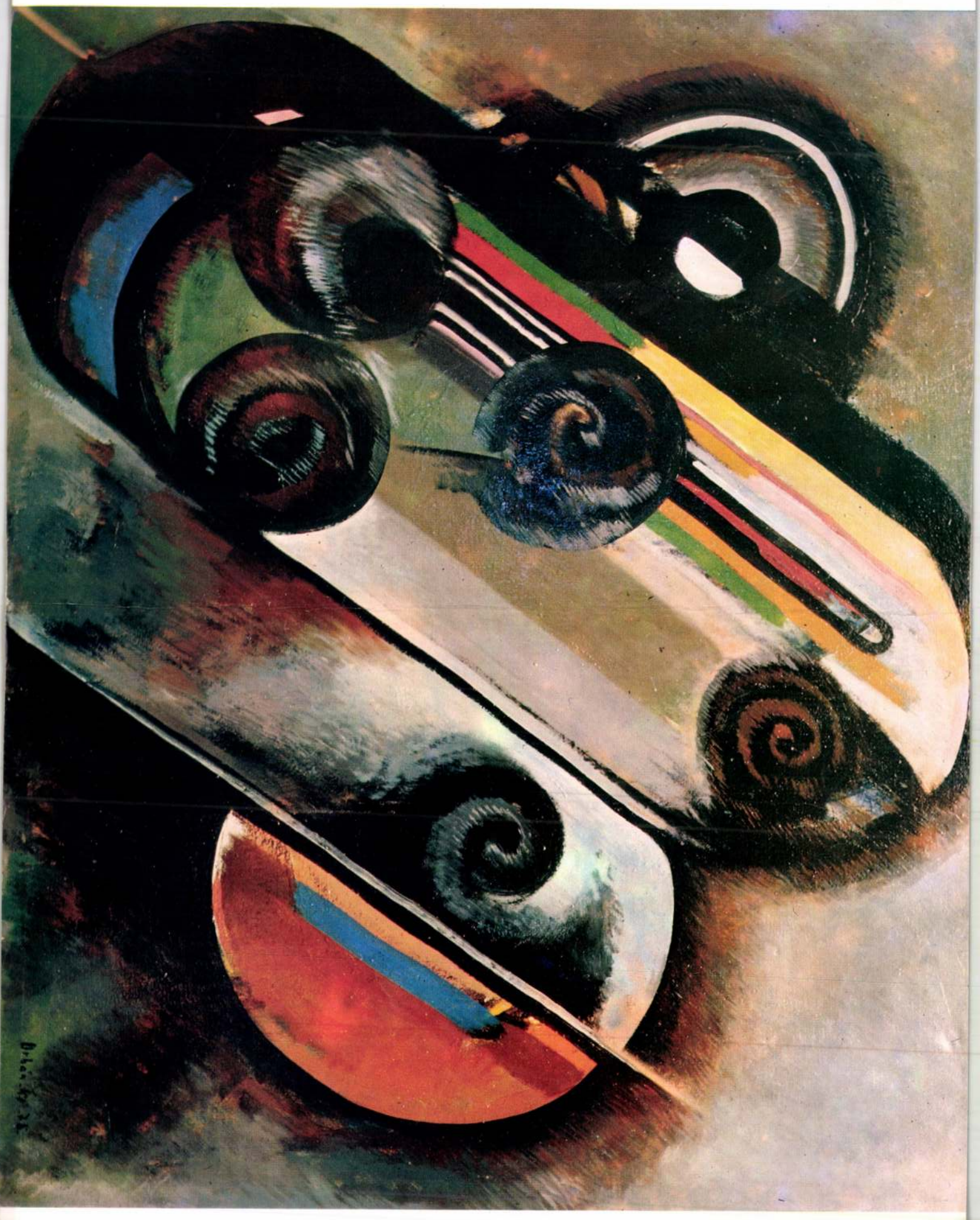

Kulturális Kapcsolatok Intézetének Kiállítóterme Budapest — 1978 március 30-április 23

A kiállítást rendezte: Frank János

A katalógust tervezte: Kemény György

Fotó: Wahr János

Fk: A Kiállítási Intézmények igazgatója

Készült: A Kossuth Könyvkiadó Sokszorosító Üzemében

/1021

A Medikus Tárlaton

✦ KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR ALAKUL ✦

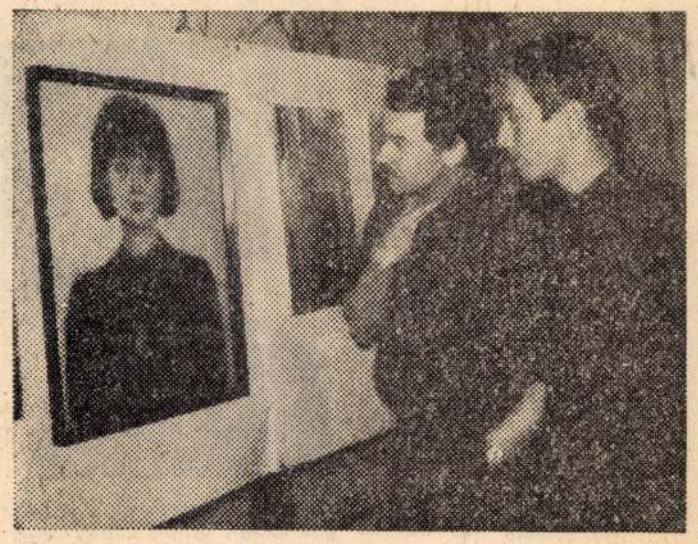

Képzőművészettel foglalkozó hallgatóink a KISZ-klubban kis kiállításon mutatták be munkájukat. Rendkívül nehéz az effajta tárlatról ismertetést, vagy kritikát írni. Mindenekelőtt azért, mert az anyag két egyenlőtlen részre oszlik, iparművészetire és szorosan vett képzőművészetire (s hogy tovább komplikálódjék, fényképösszeállítások is szerepelnek). A képzőművészeti rész tehetségkutató kiállítás jellegű, az iparművészeti több ennél: tehetségek kiállítása. *Honti Gyula az egész tárlat legérettebb, sőt kimagasló tehetsége.* Imponáló mesterségbeli tudásról tanúskodó esztétikus alkotásait bármelyik iparművészeti boltban sikerrel lehetne árusítani. Különösen szép két maszkja és alakos tálai, szépségükön túl, nehéz technikájukkal is kitűnnek hamutartói. *Réthelyi* két, fából faragott maszkja is komoly tehetséget árul el, bár technikailag nem kifogástalanok. Szépek *May Péter* ötvösmunkái, és ígéretes *Prater Iván* egy-két darabja is.

Patyi Olga a képzőművészek közül is túlnő egy tehetségkutató kiállítás keretein, legalább is az első teremben kiállított műveivel. A többi munkája is becsülettel megoldott, de inkább iskolás jellegű kép. De két arcképe és különösen tájképe több ennél. Ez utóbbi valóban megragadó, emlékezetes kis alkotás.

Döbrentey Eszter is egyenletes, megnyugtató színvonalat képvisel, ha képei halványabbak is Patyiénál. Neki elsősorban rajztudását kell fokoznia, alakjai gyakran elrajzoltak. Kis városképei színben és rajzban egyaránt szépek. Mindkettőjüknek jobb lett volna azonban, ha a rendezőség egy-két képüket nem akasztja ki.

A többi festő már csak egy-egy ígéretes képpel szerepel, s vannak olyanok is, akinek a bemutatását talán jobb lett volna későbbre halasztani. *Pulay Istvánnak* remek képi ötletei vannak, de grafikusnak nála jobban kell tudni rajzolnia. Ekének és *Mühlbacher Sylviának* egy-egy városképére érdemes felfigyelni.

A kiállítás április 27-ig megtekinthető.

★

Az egyetemen képzőművészeti szakkört szerveznek. Vezetését *Urbán György* Derkovits ösztöndíjas festő vállalta el. A kör *rajz- és festőtanfolyamot* akar indítani, *találkozásokat szervezni* neves esztétákkal, és *rendszeres kiállításokat tartani* részint az egyetem festőinek, részint a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek munkáiból. A szervezők, az erők felmérése céljából, kérik az érdeklődőket, jelentsék be részvételi szándékukat *dr. Nagy Zoltánnál*, a II. Kórbonctani Intézetben.

E. L.

Kiváló Tanulók közül

harmonikusan

ebben az oklevélben benne van: a jelesrendűség elismerésén túl, a tudományos és a KISZ-ben végzett társadalmi munka dicsérete is.

A szerves kémia az álma. Ezért jelentkezett két évvel ezelőtt TDK munkára. Két év alatt az intézet segítségével, évfolyamtársával elkészítette tudományos dolgozatát, amelyet *Varsóban a Nemzetközi Diákkonferencián* orosz nyelven ismertetett. S ezekben a napokban éppen *Debrecenben* „ülésezik" a X. Országos Diákköri Konferencia küldötteként.

A kiváló tanulóság receptjét is elmondja. Ime:

— *Önfegyelem és nagyon pontos időbeosztás kell ahhoz, hogy mindenre jusson erő: a reakció kinetikára, vagy Modigliani élettörténetének olvasására, koncertekre, és a hallgatótársak problémáinak megoldására. Csak így, ilyen sokoldalúan szép az élet....*

— s. g. —

Egy „izgő-mozgó ember"

Volt középiskolás osztálytársai egyszerűen nem értették *Paulin Ferit*. Felvételi nélkül mehetett volna a Műszaki Egyetemre, hisz zsebében volt a „vízum": az országos matematikai verseny III. helye. Ő

azonban esztergályos tanulónak állt be, majd egy év múlva a felsőfokú állategészségügyi technikum hallgatója lett. És amikor az ott szerzett vörös diplomájával bárhol tárt karokkal fogadták volna a szakmában, megint valami újba kezdett: gólya lett az orvosegyetemen. És a sokféle kézzeti titkár, általános orvoskari szervező, majd kari titkár — betöltése.

— Nem nyomasztó-e a saját maga által magasra állított mércéhez igazodnia? — teszszük fel a kérdést.

— *Bizonyos mértékig igen. De „szerencsére" nincs kilátásom kormánygyűrűre, mert középiskolában csak jeles rendű voltam. Itt az egyetemen is négyes volt a legelső beszámolóm. Csak később jött meg az „étvágyam"...*

A sok-sok bizottsági ülés, reszortértekezlet, laboratóriumi munka, könyvtári búvárkodás és tanulmányi elfoglaltság enged-e időt valami egyéni kedvtelésre?

— *Nagyon szeretem a szépprózát. Leghőbb vágyam egy csendes szobában üldögélve olvasgatni csak a magam mulatságára, anélkül, hogy amit olvastam, jelentéssé, beszámolóvá, előadássá, vagy tudományos dolgozattá „álljon össze". Középiskolában sportoltam. Mostanában már egy-egy kis csendes, öreges kirándulás is jólesne, de mikor...? Utazni is jó lenne, gondtalan turistaként, de...*

— De?

— *Hamarosan Zágrábba megyek és az ottani egyetem egyik jubileumi rendezvényén*

Urbán György
festő

M.D.4

„Templom"-a igenyes szinvo-
„nalú.

B.J.: II. kerületi művészek tárlata a...
Művészet, 1967. november - 47 lap.

MDK

Urbán György

Molnár Györgyi portréja, temp.

Studió 67. Fiatal képzőm. kiáll. Ernst Muz. 1967.

Urbán György

Diszlettekre a pécsi balat új bemutatójához preprój

Jelenkor 1968 III. műmelléklet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Urbán György

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1967 JAN 1.

1021

A sárospataki vár

Urbán György rajza

mekoperáját. A törté
királyról és három
szól. Neves operaéneke
ményi Lili, Maleczky
Várhelyi Endre, Deák
valamint a MRT gyé
rusa szerepelnek a m

A szarvasi Művelő
olvasótermében v
rendeznek *január 6-án Könyvbarát bajvívók* címmel. A szünidőben ismét hallani lehet a Huszas stúdiót, amely ezúttal „felfedező utat" tesz a sport történetében. A *Kíváncsiak klubja* 131. adása éppen *Szilveszter* napján jelentkezik.

Figyelmetekbe ajánlhatjuk a televízió műsorai közül a *Halló fiúk! Halló lányok!* Szilveszter előtti adását. *Január 5-én* délelőtt láthatjátok Móra Ferenc *Csodakalap* című írásából készült egyórás tvjátékot, valamint a *Légy jó mindhalálig* című nagy sikerű magyar játékfilmet.

Folytatják a szünidőben is a *Támadás a király ellen* sakktanfolyamot. Számos rajzfilmet, természettudományi, pályaválasztási segítő kisfilmet is műsorra tűztek a szerkesztők.

(r.)

A hóember

Fekete szén a szemem,
Szép sudár a termetem.
Orrom répa, nagy darab,
A fejemen vaskalap.

Szám is van, fülemig ér,
Hónom alatt seprűnyél,
S hósubámon — még ilyet!
Kilenc apró gomb fityeg.

Ághegyéről csepp veréb
Szállt a vállamra elébb.
Arra volt kíváncsi tán,
Hogyan szelel a pipám?

Urbán György

Olvasó munkás – rajz

/ képr. /

Északmagyarország 1967. jún. 18. 4. l.

Urbán György

Molnár Györgyi portréja /fehér-fekete, háttérben barna/ a IX. Miskolci Kiállításon.

Molnár Vera: A IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállításról
Északmagyarország 1967. jan. 25. 4.l.

MDK.

Urbán György

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1967 jan.25.

MDK.

Urbán György

Kiállitási kritika

Napjaink 1967 febr.h.

MDK.

Urbán György

Kiállitási hiradás

Északmagyarország 1966 okt.30.

MDK.

Urbán György

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 nov.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1966 NOV 10

1021

Képkiállítás a tokaji pártházban

A községi pártbizottság és a múzeum terme egyaránt alkalmas Tokajban képzőművészeti kiállítások rendezésére, s a városka vezetősége élni is kíván ezzel a régóta nélkülözött lehetőséggel. Főképp a hegyaljai származású festők művészetével kívánnak megismerkedni, ezért a községi pártbizottság, tanács, és a szakmaközi bizottság elsőnek *Urbán György* Derkovits-díjas festőművészt hívta meg alkotásainak bemutatására.

A pártházban rendezett képkiállítást *Tömöl Miklós*, a községi tanács vb-elnöke nyitotta meg, hangsúlyozva, hogy Tokaj történelmi hangulata, szép fekvése minden évben sok művészt vonz a városkába. Elhatározta ezért a község vezetősége, hogy rendszeressé teszi a képzőművészeti kiállítások rendezését. Örömmel fogadták Urbán György bemutatkozását, aki legújabb alkotásaiból mintegy harminc olajfestményt, pasztellképet és grafikát mutatott be a 10 napig megtekinthető kamarakiállításán.

A megnyitón nagyszámú közönség vett részt, s a fiatal festőművész maga tartotta az első tárlatvezetést. Ezt követően a községi könyvtár termében magas színvonalú eszmecserét folytattak, amelynek során igen tanulságos vitában kerültek szóba a modern festészet problémái. A művészhez sok kérdést intéztek a vita részvevői bécsi, párizsi, londoni tanulmányútjain szerzett képzőművészeti élményeiről, tapasztalatairól.

már megérkezett a
hamarosan megkezd
relését. Még az idén
ják a másik kettőt
vőre már üzemelő,
gépekkel évente az
ezerötszáz tonnával t
acél hántolását, megi
sát végezhetik el, s
több jó minőségű g
págy-acélt adhatnak majd a
debreceni, a diósdi és egyéb
üzemeknek. Ezzel egy évben
mintegy háromszáznegyven-
ezer dollár értékű import-
anyag behozatalától mentesül
a népgazdaság.

71 ezer óra társadalmi munka

Az Ózdi Kohászati Üzemek
dolgozói az idén fokozottab-
ban kapcsolódtak be a kü-
lönböző társadalmi felada-
tok megvalósításába. Ver-
senyszerződésükben ez évben
hatvanezer órai társadalmi
munkát vállal

mennyiségi tervfelad
tainak hiánytalan teljesíté
mellett, a jóváhagyott ere
ményességi tervhez viszony
va kereken egymillió fori
értékben ad elsősorban min
ségileg jobb terméket a né
gazdaságnak a kilenced
pártkongresszus tiszteletére.
E feladatok teljesítésé
minden erőt mozgósította
Természetesen a maga ter
letén mindenki igyekez
teljesíteni a vállalt kötelezet
ségeket. A fonónők a techn
lógiai fegyelem betartásáv
a hulladékok csökkentésév
a tisztaság fokozásával
minden eddiginél nagyo
gonddal végzett fonással bi
tosították a vállalások telje
tését. Nyilvánvaló, hogy

MDK.

Urbán György

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 nov.12.

MDK.

Urbán György

Kiállitási hir

Északmagyarország 1966 dec.17.

MDK

Urbán György

Molnár Györgyi portréja, temp.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

Urbán György

A sárospataki vár – rajz

/képr./

Északmagyarország 1967. jan. 1. 7. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG 9

Urbán György
1967 ÁPR 1.

1021

Urbán György rajza.

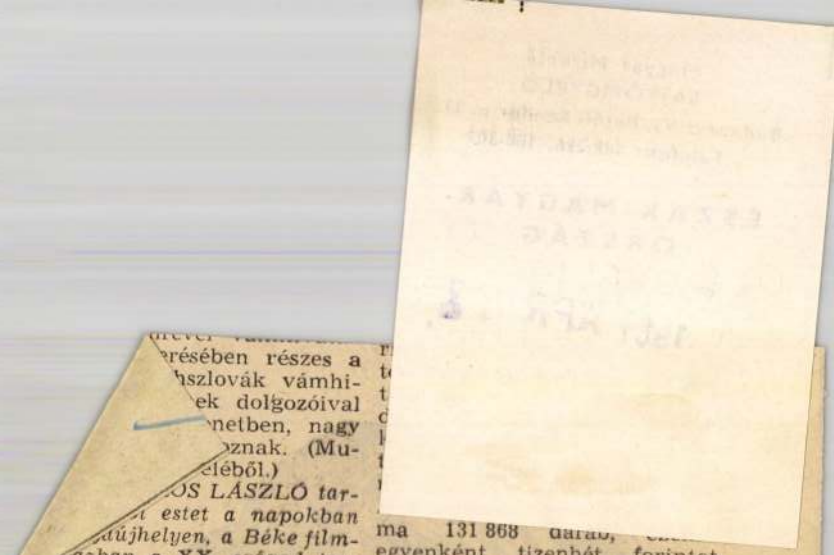

...résében részes a ...hszlovák vámhi... ...ek dolgozóival ...netben, nagy ...znak. (Mu... ...éléből.)

...OS LÁSZLÓ tar... ...estet a napokban ...aújhelyen, a Béke film... ...azban a XX. század iro... ...almából. Az egész estét betöltő műsor mintegy 600 embert vonzott.

— **MEGGYULLADT** az olajos por az ÓKÜ kazánházában. A gyorsan terjedő tűz már az elektromos tápkábelt veszélyeztette, de a kazánházban dolgozó munkásoknak még a tűzoltók megérkezése előtt sikerült eloltaniuk a lángokat.

— **EZ ÉV** augusztusában indul meg az első nyugatnémet színes televízióadás. A nyugatnémet Philips Electric számításai szerint az idén Nyugat-Németországban mintegy százezer darab, színes vételre alkalmas tv-készülék kel el. E készülékek ára kettőezerötszáz márka (625) dollár körül mozog majd.

— **A BALESETI** veszély csökkentéséért. Nagy figyelemmel látja el feladatát az LKM átszervezett munkásvédelmi őrsége, melyhez jelenleg körülbelül 400 aktíva tartozik. Az őrség tavaly körülbelül 1500, baleseti veszélyt rejtő műszaki és egyéb hibára hívta fel a figyelmet.

ma 131 868 darab, ... egyenként tizenhét forintot fizetnek. A nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után értendők. A közölt adatok tájékoztató jellegűek.

SZÍNHÁZ

9. vasárnap. HÁROM TAVASZ. Bérletszünet. Délután 3 órakor.
HÁROM TAVASZ. Bérletszünet. Este fél 8 órakor.
10. hétfő. Nincs előadás.
11. kedd. HÁROM TAVASZ. Ifjúsági előadás. Gárdonyi bérlet. Este fél 6 órakor.
12. szerda. HÁROM TAVASZ. Látványos esték. Lehár bérlet. Este 7 órakor.
13. csütörtök. TISZAESZLÁR. Színházbarátok 7 estje. Schiller bérlet. Este 7 órakor.
14. péntek. HÁROM TAVASZ. Bérletszünet. Este 7 órakor.
15. szombat. TISZAESZLÁR. Ifjúsági előadás. József A. bérlet. Délután 3 órakor.
TISZAESZLÁR. Bérletszünet. Este fél 8 órakor.
16. vasárnap. HÁROM TAVASZ. Bérletszünet. Délután 3 órakor.
HÁROM TAVASZ. Bérletszünet. Este fél 8 órakor.
17. hétfő. Az Állami Hangverseny Zenekar koncertje. Este fél 8 órakor.

1967 MÁR 1.
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

Urbán Ign

1021

Sátor-hegyek

Urbán György rajza

... bové...
... bőség indokolja.

Ide kívánkozik egy kérdés: mit ér akkor a t...
hely?

Lépjünk közelebb évszámunkhoz, 1232-höz, a ...
promontórium kezdetéhez. Milyen koncepció ...
életre és teremti meg a Bükk adottságain azt a szőlő-
vegetációt, mely hazánk legnagyobb történelmi bor-
vidékévé lett, bár már kiejtette rostáján az idő, kivéve
az egri sarkot. S a 22—24 000 katasztrális hold szőlőből
nem maradt csak az az 5—6000 holdnyi. Születése be
van ágyazva népünk történetébe. Árpádházi királyunk,
III. Béla (1172—1196) a francia orientációt választja a
német helyett. Oka ennek az: „biztosítani akarja az
állami önállóságot, nemzeti függetlenséget. A műve-
lődés áldásaiért nem akarta cserébe adni nemzetiségét
és szabadságát a magyar." Meglátta a nagy német
célt: „II. Konrád, III. Henrik, IV. Henrik, III. Konrád,
de különösen Barbarossa Frigyes ama törekvését, hogy
a német korona fénye az erdélyi havasokig elhasson."
„Az intenzív hűbérviszonyra törekvést átlátta."'

„III. Béla feleségül kéri VII. Lajos francia király
leányát, aki özvegyen maradt, férje, II. Henrik angol
király halálával. A házasság az özvegy királynéval,
Margittal 1186-ban köttetett meg." Érdekes megemlí-
teni, hogy ekkor íratott össze először Magyarországon
a királyi birtok, hogy elegendő-e a magyar király
hozománya a francia király leánya elnyeréséhez. Úgy

...esk
...ak
...erül
...borr
...vszá
...terro
„Mitsodás és minemu használ és f...
nak a helységnek?" Válasz: „...h...
ban különös jótétemény a szőlőheg...

Ezt az elsüllyedt „különös jóté...
én kerek 18 esztendő óta, hogy gene...
ajánljam. A beszakadozott bükki pi...
tom, s világhíres szőlőkultúrájáró...
adottság — a talaj minősége és az...
len évszázad alatt nem tűnhet el, ...
Valami más ment tönkre — a szőlő,...
tól, és a társadalmi feltételek, a ...
szerében végbement változásoktól. ...
változásai azzal a reménnyel bizta...
nagyobb érdeklődés nyilvánul ma...
történeti kutatások iránt. Kilencve...
gyűlt vizsgálódásaim anyaga a Dél-...
szőlőkultúrájáról. Amolyan beszakad...
lyába merült „aranybányának" tart...
heverő adottságot, s ha feltárásáho...
saim — munkám nem volt hiábaval...

DÓZSA M...

Macbeth - Texas királya...

Ismeretes az a cikk- és könyv- angol Penguin's sorozat kiadásában

A paródia érd...
jelenik benne ...
lady Mac Bird i...
valóban a „Lady...
li), akit mindenü...
kosság után lár...
szagtalanító szer...
anyjukat kínzó ...
... Earl of ...

Urbán György
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966. SZEP 24.

Urbán György kamarakiállítása

Tavaszi párizsi és londoni tanulmányútjáról hazatérve, a friss művészi benyomások és emlékek hatása alatt igen termékeny alkotó munkásságot fejtett ki a nyári hónapokban Sárospatakon Urbán György Derkovits-díjas festőművész. Ennek eredményeképpen a Tudományos Gyűjtemények és a Rákóczi Múzeum szervezésében kamarakiállítást rendezett legújabb műveiből a nagykönyvtár Gutenberg-termében. Szerdán délután nagyszámú közönség jelenlétében nyitotta meg a kiállítást dr. Szij Béla művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria munkatársa. Mélyenszántó, tartalmas megnyitó beszédében dr. Szij Béla részletes értékelést adott Urbán György művészi pályafutásáról.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után a közönség a késő esti órákig, majd a következő napokban is kellemes műélvezettel gyönyörködött Urbán György festményeiben. A hatalmas olajkompozíciókon és temperákon kívül nagy sikerük van az újszerű olaj-pasztelleknek, amelyek harmonikus vonalaikkal és színgazdagságukkal hívják fel magukra a figyelmet. A képek általában azt tükrözik, hogy a fiatal művész konstruktív alkat: szigorú szerkezet, elmélyült colorit, gazdag érzelmi líra és logikai koncentráció jellemzi alkotásait. A természeti élményeket a képi törvényszerűség keretei közé emeli, ami biztosítja művészetének egységes arculatát.

Ez a kiállítás igen szép állomása Urbán György ígéretes művészi pályájának, aki — értesülésünk szerint — legközelebb, meghívás alapján a fiatal francia művészek kiállításán fog szerepelni a párizsi Modern Múzeumban.

(h. j.)

az előttünk álló négy
pattal még játszunk.
lenük, illetve tőlük n
zett pontok pedig dupl
mítanak.

— Vajon a fiúk kö
ugyanilyen bizakodó a
lat?

— Igen! Nem kell
tatni, mindenki jól tudja, mi
a különbség az NB I. és az
NB I. B között. Nagyon el-
szántak és egészségesen biza-
kodóak.

Kárpáti Béla:

— A miskolci vereség leg-
nagyobb oka, hogy két fedezet-
ünk és a szélső hátvédek
megbeszélésünk ellenére nem
indítottak gyorsan. Lassult a
játék, időt nyertek a védeke-
ző szellemben játszó NB III-
as csapat tagjai a kapu előtti
tömörülésre. A mérkőzés ele-
jén még az elbizakodottság
is megvolt az NB I-esekben, s
amikor múlt az idő, kapkod-
tak, idegeskedtek. Ezzel ma-

Borbély — Katona, Kovács, Frenkó, Temesvári, Budai, Várallyai, Murányi, Nagykaposi, Bozó, Halápi, Szendrei és Zalai közül kerül ki a pályára lépő 11.

•

Ujság még Ózdon, hogy az MTK elleni találkozóra több mint 700 szurkoló kíséri el a csapatot. A különvonatot ezúttal is az Állami Biztosító önsegélyező csoportjának intéző bizottsága indítja tagjai, valamint azok hozzátartozói részére.

Vincze Zoltán

Kapus a levegőb

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1966 OKT - 1.

NAPJAINK

Urbán György

121

Töprengő — Urbán György tollrajza

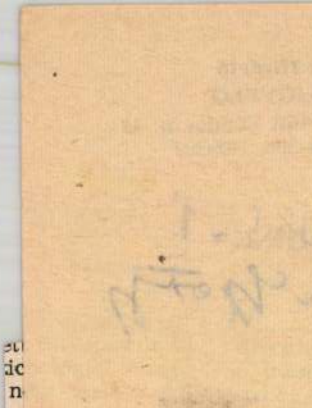

tkezőképpen ala-

1 .történelem (31
matika (29 válasz-
4' szakismeret, 5.
gatív tárgyak: 1.
, 2. történelem (17
i. kémia, 5. ma-
Mindebből az de-
legdinamikusabb
em és a matema-
y érteni és szeretni
eni és nagyon ha-
esetben került ki
ténelem „rangos"
listán főleg a ta-
dított évszámhal-
zható. Soha nem
bbnak Szentgyör-
zornak a Fizikai
us számában kö-
yeneket ír az is-
ız iskola feladata
ogy megtanítson
tanulni, hogy fel-
kat a tudásra

vét, de volt, aki azt mon(
legutóbb „Mikszáthtól ol
Aranyembert", sőt négyen
nélkül bevallották, hogy po
vül soha mást nem olvasta
galmas könyvek első helyez
érthető (és még jó, ha Re
fedi ez a tény), ezzel szemb
zelgős művek hanyagolás
számítottam a válaszok ös
előtt. Ezzel kapcsolatban e
elképzelésem is dugába d
nya, régi előítéletek alap
gondoltam, hogy a nyolc vá
tosan nőktől kaptam. Kor
kellett azonban feltevésem
nyolcból csak két nőt talál
a felvételen részt vevő hú
viszonyítva igazán szép telj

Mi a legrosszabb?

Még egy matrixből végez
szesítést, mert érdekesnek íg
hogy száz embernél hogya

M.D.K.

Urbán György festö

Piros ruhás copfos lány,
Festöasztal c.

művét a Művelödésügyi Minisztérium megvásárolta 1967.

Művelödésügyi Minisztérium vásárlásai 1967. 4.l.

Urbán György

Honzúhajú lány portréja - rajz
/repr./

Északmagyarország 1967. ápr. 3. 7. l.

Urbán György

h.gy: A II. Kerületi Képzőművészek
tárlata a Radnóti Klubban.

(Magyar Nemzet, 1967. IV. 11. 4. o.)

MDK.

Urbán György

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1967 ápr.11.

Urbán György festő M.D.K.

Derkovits-dija s

kiállitása Sárospatakon a nagykönyvtár Gutenberg termében

Napló

Magyar Nemzet 1966. szeptember 20. 4.1.

Urbán György festő M.D..K.

Berkovits-díja s

kiállítása Sárospatakon a nagykönyvtár Gut n-

berg termében

Napló

Magyar Nemzet 1906. szeptember 20. 4.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Urbán György

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1986 AUG 2 8.

1021

Portré

Urbán György rajza

újabb, s főleg könnyen, kevés kormány
pénzből kivitelezhető tervek- formájában
kel foglalkozik. tennivalóka
— Hogy ildomos legyek —

ki ... Ahányszor kézbe vette, ahány
ahányszor óvatosan megcsókolta... mi
volna bennem. ... Folyton arra gond
most, most ragad rá a szörnyű betegség.
féltem. Szerettem az uramat. A félelmet, az írtózást akkor
ismertem csak meg.

— És a szerelem?

— Azt megölte a féltés. A gyerek mindennél fontosabb
lett nekem. Az uramnál is fontosabb.

A konyhaajtón meglibben a légyfogó függöny. Szőke
fiúcska támasztja meg kíváncsian az ajtófélfát.

— Menj játszani most, kisfiam — szólt rá az asszony.

A gyerek elsompolyog.

— Másfél évig bírtam már csak ki mellette. Hazajöttem
a gyerekkel anyámhoz. Innen írtam meg, hogy nem me-
gyek vissza hozzá.

— Azt is megírta, hogy miért?

Jobbik, józanabbik énje hevesen tiltakozik:

— Nem, dehogy, azt nem!

— El még az első?

A testes, elhízott asszony teljesen magába roskadt.

— Igen. Megoperálták... Meggyógyult... Ismét meg-
nősült, két gyerekük van...

Felrázza magát az emlékekből. Nehézkesen feláll, na-
gyított képet hoz ki a szobából. Piros arcú, mosolygó
fiúcska örül rajta egy pettyes labdának.

— Ez a kicsi a második uramtól van. Császárral lett...
Kétszer is műtöttek utána... Azóta folyton betegeskedem...
A fűző véresre törí a derekam, mire a szőlőből megjö-
vök esténként.

Már ismét benne vagyunk a kínos mában.

Elhessenti az erőszakkal felszínre tört emléket. Hiszen ő
nem erről akart beszélni. Arról nem is írt. Csak a részeges
emberről, a gonosz szomszédokról, akik mindig piszkálód-
nak. Csak a mostani ízetlen, kínos valóságról. Iszik az em-
ber, s ezért őt okolja. Azt mondja, miatta. Hogy ő nem
olyan asszony, nem olyan törődő, nem elég kedves, nem
elég vidám. A szomszédok nyelvelnek. Kínozzák ezzel-
azzal, hogy átmegy a csirke, meg miegymás. Itt mindenki
rossz, mindenki...

Két kezébe temeti arcát az elnehezült festő, elrontott
életű szőke asszony.

— ...beleőrülök a fájdalomba! — mondja. Arra azon-
ban képtelen, hogy saját lelkivilágát átvizsgálja, s valahol
ott benn, le tudjon végre számolni azzal, amin már nem
lehet változtatni. Tudatosan kellene begyógyítania egy se-
bet, hogy felderüljön körülötte az ég.

Adamovics Ilona

MDK

Urbán György, VII.o.tan.

Sárospataki állami angoltagozatu ált.isk.

73. Vasuti munkások.
84. Falusi táj. VI.o./?/ 2
85. Mosás. " Sár.p.sz.ált.isk.
86. Közös munka. "
87. Közös munka. "

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949.aug.16.-szept.lo. Kat.

Urbán György

„Könyöklő" c. képe a VII. miskolci Országos Tárlaton.

említve.

Napjaink, 1962 9. szám, 8. lap.

Urbán György (Sárospatak)

Önarckép

Képzőművészek Országos Kiállitása a Nemzeti Szalonban (Péter Imre) Müvelt Nép, 1952 dec.

Mrbán György
/Sárospatak/

Csendélet c. műve kiállítva 1953-
ban a megyei kiállításon.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállitása
Északmagyarország 1953. okt. 29.

Urbán György

MDK

Szerepelt a sárospataki Rákóczi Múzeum kiállítási termeiben megnyílt tárlaton.

Fekéshásy Géza: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek.
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, 1957. márc. 14.

MDK

Urbán György, jestő

Tárlata a Műcsarnokban látható.

– : A vasárnapi kulturális programbág

8.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 15.

MDK

Urbán György, festő

„nonfigurativ műveket állít ki a Műcsarnok két termében."

„Kiállít figurativ táblákat is, portrékat, szendéleteket, tájképeket, önarcképeket."

Rózsa Gyula: Kinek szabad? 7.

Népszabadság, Bp. 1970 febr. 27.

MDK

Urbán György festő

Kiállítása nyílik meg

febr. 14-én a Műcsarnokban

— : Kulturális hírek 7.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 12.

Urbán György

Kezdet a IX. nagy. Kép. mint.

kiállításon

Nagyar Hjusóg 1962 IV. 28

Urbán György

Műrei Sárospatakon, a „Hegyaljai tájak – hegyaljai emberek" c. kiállításon.

Emlétve.

Napjaink, 1962 4. szám, 2. hep.

Urbán György MDK

1962.jun.3-án megnyilt kiállitáson szerepelt./Sárospatak. Rákóczi Muzeum/.

Cézanne-i hagyományok utján előrelépő képei.

"Hegyaljai Tájak é - Hegyaljai Emberek"

ÉSZAKMAGYARORSZÁG. 1962. jun. 10.

Urbán György

Cézanni hagyományok útján előrelépő hegyaljai művész szerepelt a sárospataki Rákóczi Múzeum képzőművészeti kiállításán.

Hegyaljai tájak - hegyaljai emberek"
Észak-Magyarország 1962. jún. 16. 4. l.

Urbán György.

Képei a sátoraljaújhelyi képzőműv. kiállításon. „Tájkép"; „Krumplinámozók".

említve.

Napjaink, 1962. 7. szám, 4. lap.

Urbán György

Sóvospataki művén, képe szerepelt a sóvospataki várban rendezett III. kiállításon.

Képzőművészeti kiállítás Sóvospatakon a Nemzeti Galéria anyagából. Északmagyarország 1962. szept. 4. 4.l.

Urbán György MDK

Szerepelt a német művészszövetség berlini pavillonjában /Unter den Linden/ rendezett magyar művészeti kiállításon.

"Önarckép"

Uhlitzsch Joachim: Entwiklungsprobleme ungarischer Kunst.
NEUES DEUTSCHLAND 1962. szept. 14.

Urbán György

MNK

Szerepelt a Kiállításon.

"Tájkép"

"Krumplihámozók"

Komáromi József: Néhány szó a sátoraljaujhelyi képzőművészeti kiállításról.

NAPJAINK 1962. okt. 1.

Urbán György
festő

A modern művészeti irányzatok
propagálása jelentkenk Urbán
György kiállított művein

Ugvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre . . .
Művészet, 1971. január – 37 lap.

Molnár György

Derkovits-díjat kapott festménye Gyuricza Dezső (Sárospatak) tulajdonában.

Vincze Gy.: Százados kincse; „Művelődés", 1970. 1. sz. 18. p.

Urbán Gyögy, grafikus

Schospatak

1 kpr. (2 db)

Magyar Hírlap, 1967. VII. 8. 8. l.

Urbán György
festő

Urbán György és Veszprémi Imre
közös kiállításon mutatták be
műveiket a Műcsarnokban.

Ujvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre....
Művészet, 1971. január - 37. lap

Urbán György
festő

Urbán György 1957-ben hemlt a főiskolára és 1961-ben végrett. Mintegy 30 kiállított képe hemlt bemutatásra, er hűen tükrözi eddigi munkásságát.

Ujvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre....
Művészet, 1971. január - 37. lap

Urbán György
festő.

1962-ben festette a „Templom" című képet ezen az expresszionizmus jegyei jelentkeznek. Ugyancsak 1962-ben készült a bensőséges hangulatú „Csendélet függöny előtt".

Ujvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre....
Művészet, 1971. január - 37. lap

Urbán György és Vonyprémi Imre
festő szobrász

Kiállításuk nyílt a
Műcsarnok kamaratermében

Népszava 1970 február 27
2. old.

Urbán György
festő

1965-ből való mű a „Kék portré" és
ebben az évben készült a „Dombok"
című kép is.

Ujvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre....
Művészet,1971.január - 37.lap

Urbán György
festő

1967-ben festette „Molnár Györgyi
arckép"-ét és a konstruktivizmus
jegyeit viselő „Csendélet kék asztal-
lal" című képét.

Ujvári Béla: Urbán György és Veszprémi Imre....
Művészet, 1971. január - 37. lap

Urbán György festőművész 1

Viállítása nyílt a

Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1970 február 24.

4. old

Urbán György

2

„Göthe sorozat"
„Csendélet"
„Bombol"
„Hegyek" c. műveit említve

Magyar Nemzet 1970 február 24
4. old.

Urbán György

Szerepel a Radnóti Ünb

Viállításám

Magyar Nemzet 1970 február 24.
4. old.

MDK

Urbán György

Leány csendélettel, of.

Csendélet gipsz fejjel, of.

Utcarészlet, of.

7. miskolci o.képzőm. kiáll. 1962. nov.

Herman O.Muz.

Urbán György

Rajza Rétor

Énakmagyarország 1967 jál. 2. 6. old.

Urbán György

~~[illegible]~~

„Bonakok" Repr.

Északmagyarország 1968. ápr. 7-7.

Urbán György

„Tkál a Rákóczi-vával" repr.

„Bodrog-part temp. mma" Repr.

Ernakuzi Vorsiag 1967 nov. 12. 7. stol.
nov. 19. 4. stol.

Urbán György

festőművész kiállitása. Sárospatak, Rákóczi Muzeum. - Ism: Észak-Magyarország, 1967.szept.14.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört.Ért. 1970. 1.sz. 68-107. l./

94. l.

Urbán György

Művei a Műcsarnok komaratermében kerültek bemutatásra: „Csendélet kék asztallal", „Csendélet 3 asztallal", „Csendélet kárpit-függöny előtt."

„Cozáky" – Bilder von György Urbán, Skulpturen von Imre Veszprémi. Neueste Nachrichten, Bpest, 1970. febr. 26.

21

Urbán György

További műve: „Csendélet kék ecsettel."

-bozóky-: Bilder von György Urbán, Skulpturen von Imre Veszprémi. Neueste Nachrichten, Budapest, 1970. febr. 26.

21.

Urbán György

1

1965-ben egy nagyüzemben kamara-kiállítása volt, itt szerepelt a „Dombok" c. képe is.
Pályafutása mindössze 7 éves; ez a kiállítása gyűjteményk Főiskolás művei Cézanne-osak; ezután konstruktivitása erősebb, képeinek tárgya általában gotikus katedrális. Harmadik korszaka színesebb.

Kiállított művei:

Házak 1962 olaj 50x60cm Művészeti Alap tul.
Csendélet függöny előtt 1962 olaj 40x75cm Pullai Árpádé
Kis templom 1962. olaj 25x40cm Árva Péter tul.
Templom 1962. olaj 60x80cm (reprodukált)

Urbán György festőművész és Veszprémi Imre szobrászművész kiállítása. Műcsarnok Bp. Bev.: Frank János, Csoóri Sándor
Bp. 1969.

Urbán György

Üzem	1963	olaj	25 x 50 cm	Hamara S. tul.
Pihenő I.	-"-	"	40 x 50 cm	Melocco M. tul.
Tájkép	-"-	"	25 x 50 cm	
Koporsóhegy	"	"	82 x 82 "	állami tul.
Pihenő II.	1964.	"	80 x 82 cm	Stúdió tul.
Önarckép	"	"	70 x 100 cm	Műv. Alap. tul.
Kék portré	1965	olaj	40 x 25 cm	(repr.)
Önarckép	"	tempera	180 x 210 cm	(repr.)
Dombok	"	"	80 x 80 cm	
Alkony	1967	olaj	25 x 45 cm	

Urbán György festőművész és Verpréni Imre szobrászművész kiállítása. Műcsarnok Kamaraterem Bp. 1969. Bev: Frank János és Csoóri Sándor.

Urbán György

Molnár Györgyi 1967 tempera. 60 x 80 cm
Csendélet két antallal 1967 olaj 90 x 100 cm
Gitika 1967 tempera 30 x 70 cm Esztergályos-Cecília tul. (repr.)
Pirosruhás lány 1967 tempera 60 x 80 cm Műv. Min. tul.
Csendélet 1968 olaj 70 x 65 cm Gyenei Judit tul.
Önarchép 1968 " 50 x 80 cm Stúdió tul. (repr.)
Hegyek " " 70 x 90 cm —"— —"—
Apám " " 75 x 140 cm Műv. Alap tul.
Önarchép " " 80 x 100 cm Stúdió tul.
Csendélet " " 40 x 90 cm —"— (repr.)

Urbán György festőművész és Verpréni Imre szobrászművész kiállítása. Műcsarnok Kamaraterem Bp. 1969. Bev.: Frank János, Csoóri Sándor.

Urbán György

4

Karácsony 1969. olaj 80 x 80 cm
Csendélet lepkékkel 1969. olaj 40 x 90 cm
Csendélet három antallal 1969. olaj 65 x 115 cm (repr.)
Nagy templom 1969. olaj 60 x 105 cm Brády-Dobozi tul.
~~(repr.~~

Urbán György festőművész és Veszprémi Imre szobrászművész kiállítása - Műcsarnok Kamaratesem - 1969. Bev.: Frank János és Csoóri Sándor.

Urbán György

Vörös templom olaj 123 × 56 cm

Stúdió '70. Ernst Múzeum Bp. 1970. Kiáll.
kat. Fer.: Bereczky Loránd

Urbán György
festő

Részt vett a tárlaton.

Ujvári Béla: Studio 70.
MŰVÉSZET, 1970. július - 32. lap

Urbán György
nobrán

Lenin fej"-e szerepel a
"tarlatos

Vidos Zoltán A Radnóti Klubban vendeszett
Mirvonet, 1970. julius - 38 lap.

Urbán György

„Tájkép" repr.

Énekmagyarország 1968 ~~márc.~~ még. 19. 7

Urbán György
tető

Sárospataki múzeum.

Szerepelt a XI. magyar kiprómúzeneti kiállításon.

Benedek Miklós: Figyelhet-e Miskolcza ...?
Énekmagyarország 1968 máj 19. 5.

MDK

Urbán György

festm.:

Leány csendélettel	olaj	80x100
Csendélet gipsz fejjel	"	100x70
Utcarészlet	"	25x50

Hetedik Miskolci Országos Képzőművészeti Kiáll.Herman Ottó Múzeum.1962.Nov. Kat.

MDK

Urbán György

Önarckép, of.

Pihenő asszonyok, of.

IX. Magyar Képzőm.Kiáll.kat. Mücs. 1962. 17.l.

Urbán György MDK

Önarckép, olf.

Pihenő asszonyok, olf.

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Urbán György
leányfeje , csendélete
szerepelt a kiállitáson.

Hegyi József: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek.
Képzőművészeti kiállitás Sárospatakon.

Borsodi Szemle 1963. 5.sz. 88-89. l.

Weber György

Festményeivel szerepel a
Fiatalok Stúdiója kiállításán
az Ernst Múzeumban

Magyar Hírlap 1963 VI. 1

MDK

Urbán György

Tájkép, of.
Leány csendélettel, of.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

MDK

Urbán György

Tájkép	olaj	50x60
Leány csendélettel	"	80x100

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.kiallitasa
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 25.1.

Urbán György

„Pihenő" - vaj2

/kézirat/

Északmagyarország 1964. febr. 23. 7. l.

Urbán György

Rajz (repr.)

Magvető-almanach. 1964/2. 110. l.

Urbán György

Festőművész. Bemutatója
nemsokára megnyílik.

emlitve.

Népszava. 1964 március 10. 2. old.

Urbán György
festő

M.D.K.

Gendéleteit mutatta be a
Fiatal Művészek Tárlatán.

Bolgár Kálmán: Studio 64
Művészet, 1964. március - 38 kep

Urbán György

Házak.

Rajz, reprodukció.

Valóság, 1964. 3. sz. 95. l.

Urbán György, festő MDK

Három évig ösztöndíjban részesül.

–: Odaitélték az 1964. évi Derkovits ösztöndíjakat 5.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. ápr. 14.

„rbán György festő M.D.K.

Az 1964. évi Derkovits-ösztöndíjban részesül

Odaítélték az idei Derkovits-ösztöndíjakat

Magyar Hírlap 1964. április 14. 4.l.

Urbán György festő

Derkovits öszténdíjat kapott

Négmaros, 1964. ápr. 14. Koldal

Urbán György, festő MDK

Öntöndíjat nyert.

– : Derkovits-öntöndíjasok 2

ESTI HIRLAP, bp. 1964. ápr. 16.

Urbán György

Cikk

Pernaczky Géza: A mostárkő
Élet és Irodalom, Bp. 1970. Feb. 21.

Urbán György festő

A sárospatak. pártbizottság
tanácstermét bemelítása nyílt

Északmagyarország 1969 X. 30

Urbán György festő

Kiállítása nyílt a sárospataki

Pártbizottság tanácstermében

Eszak magyarország 1969 XI. 1

Urbán György festő

Kiáhítása nyílt a sárospataki

Pártbizottság tanácstermében

Esza) magyarország 1969 X. 31

Urbán György

Emlétre /Studio 70/

Szabadiskő

Magyar Hírszeg, Bp. 1970. ápr. 3.

Urbán György festőművész

Veszprémi Imre szobrászmüvésszel együtt rendezett kiállitást a Mücsarnokban.
Perneczky Géza: "A Madárkő" cimmel ir a kiállitásról, s a müvész képeiről, melyeken "..mintha megjelenne valami a mai világ eleven és szines életéből".

Élet és Irodalom, Bp. 197o. febr. 21
XIV. évf. 8. sz. 12. lap

Urbán György

Berthe Grandval és Urbán György kiállitása. - Bp. Danuvia kulturház. - Ism. Frank János, Müvészet, 1966. 7. évf. 5.sz. 37-38.l.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

27o. l.

Urhéngyány

Emlékre

Two young artists' works on show
Daily News, Tp. 1970. feb 15.

Urbán György

Említve

Sárvári Márta. A felszabadulás emlékei a Rakóti Ulukban
Magyar Nemzet, Bp. 1970. feb. 24.

MDK

Urbán György

Táj, o.

Mosónő, o.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964. máj.

altaischen Völker auf beson
te.

d.) Die Geschichte vom Sohn
ne Thompson) überzeugt den
des weissen Pferdes" als Be
sein des ungarischen Volkes
griff "lófő"(Pferdehaupt) i
die Bezeichnung für einen m
ehedem einen Rang innerhalb
deutet haben mag. Die Bedeu
der Autor aus dem Wort "lof
Pferdes) ab. Diese Vorausse
die Arbeit von László Rásony

Urbán György
festő

M.D.K.

1964-ben, a Dechants díjat kapta.

—: Hírek
Művészet, 1964. junius - 44 kep

M.D.K

Urbán György
festő

„Itpám", „Táj", c. festményei
a Sölvi között szerepelt a tárlaton.

Somos Miklós: Fiatalok a Mennoszban
Művészet, 1964. szeptember – 46 lap.

DEMECZKYNÉ VOLF IRMA, URBÁN GÉZA
SÁRKÁNY JOLÁN
FESTŐMŰVÉSZEK

GYÜJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

Urbán Géza K

„MŰTEREM"

KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK K. F. T.

BUDAPEST
IV., KOSSUTH LAJOS UTCA 12, FÉLEM.

TELEFON: 189-554

1937

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: DECEMBER HÓ 19-TŐL
DECEMBER 30-IG, NAPONTA 9—6-IG
VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAP 10—2-IG

KATALÓGUS ÁRA 30 FILLÉR

DEMECZKYNÉ VOLF IRMA

		Pengő
1. Májusi virágok	vizfestmény	140.—
2. Domboldal	„	70.—
3. Virágos almafa	„	60.—
4. Erdőszéle	„	80.—
5. Áprilisi virágzás	„	85.—
6. Ciniák	„	150.—
7. Bimbó-utcából	„	120.—
8. Szines virágok	„	180.—
9. Cineráriák	„	200.—
10. Szent Jakab	„	120.—
11. Rózsadombról	„	80.—
12. Enyhe tél	„	110.—
13. Zuzmara	„	110.—
14. Olvadás	„	100.—
15. Orgonák	„	100.—
16. Fehér és lila orgona	„	110.—
17. Klotildliget	„	80.—
18. Vadrepcés	„	90.—
19. Klotildligeti villák	„	80.—
20. Cseresznyevirágzás	„	120.—
21. Dáliák	„	150.—
22. Őszi virágok	„	140.—
23. Fehér krizantémok	„	200.—
24. Kökényvirág	„	130.—
25. Napraforgók	„	300.—
26. Pipacsos rét	„	100.—
27. Körtefa	„	100.—
28. Őszi kertrész	„	70.—
29. Őszi táj	„	70.—
30. Friss hó	„	120.—
31. Karlsbad	„	80.—
32. Mandulafák	„	90.—
33. Zárda-utca	„	100.—
34. Bimbó-út	„	110.—
35. Áldásutcai villa	„	80.—
36. Tavasz	„	90.—
37. Rózsák	„	60.—
38. Budai háztetők	„	100.—
39. Téli hangulat	„	150.—
40. Virágzó almafa	„	75.—

DEMECZKYNÉ VOLF IRMA

		Pengő
41. Hajók a Dunán	vizfestmény	50.—
42. Téli nap	„	50.—
43. Kökénybokrok	„	50.—
44. Gyümölcsös	„	55.—
45. Ceglédi szőllő	„	45.—
46. Egri-utca	„	60.—
47. Őszi szinek	„	50.—
48. Virágzó baracкfák	„	60.—
49. Eger	„	50.—
50. Ceglédi tanya	„	50.—

URBÁN GÉZA

51. Cséplés	olajfestmény	350.—
52. Anyóka	„	150.—
53. Magyar Duna	„	180.—
54. Zebegényi Dunapart	„	160.—
55. Csendélet	„	100.—
56. Csendélet	„	80.—
57. Csendélet	„	80.—
58. Csendélet	„	90.—
59. Csendélet	„	100.—
60. Csendélet	„	80.—
61. Csendélet	„	70.—
62. Csendélet	„	60.—
63. Zebegényi strand	pasztell	150.—
64. Erdőszéle	„	170.—
65. Szobarészlet	„	140.—
66. Vihar után	„	150.—
67. Nyirfák	„	140.—
68. Dunai táj	„	160.—
69. Feleségem	„	m. t.
70. Önarckép	„	m. t.
71. Dunai táj	„	130.—
72. Dunai táj	„	80.—
73. Menekülés Egyiptomba	„	160.—
74. Erdei forrás	„	150.—
75. Dömösi faluvége	„	160.—

URBÁN GÉZA

		Pengő
76. Patak	pasztell	140.—
77. Erdei tó	„	150.—
78. Dömösi utca	„	160.—
79. Dömösi Dunapart	„	150.—
80. Erdő	„	140.—
81. Mélyút	„	160.—
82. Lágymányos	„	80.—
83. Domboldal	„	60.—
84. Szülőházam	„	170.—

SÁRKÁNY JOLÁN

85. Vorocsovi részlet ruszinszkóból	vizfestmény	100.—
86. Szalmakazal ruszinszkóból	„	80.—
87. Ung folyó	„	80.—
88. Szalmafedeles ház ruszinszkóból	„	80.—
89. Domonya, Ungvár mellett	„	60.—
90. Görbe fák, Nevickén	„	80.—
91. Nevicke külső széle	„	100.—
92. Gémeskut ruszinszkóban	„	80.—
93. Nyár Domonyán	„	100.—
94. Ruszin házak	„	80.—
95. Parkrészlet	„	300.—
96. Park	„	180.—
97. Kalapos hölgy	„	300.—

A kiállítást rendezte:

KATÓ KÁLMÁN

a „MŰTEREM“ művészeti vezetője.

Merkur IV., Prohászka Ottokár u. 6

Urbán György

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1965 FEB 26.

Fiatal borsodi festőművész kiállítása Párizsban és Bécsben

1021

HOSSZABB párizsi tanulmányútjáról hazaérkezett Sárospatakra Urbán György, a fiatal Derkovits-díjas festőművész, akinek alkotásaival a sárospataki, a sátoraljaújhelyi és a miskolci kiállításokon gyakran találkozhatnak a borsodi tárlatlátogatók.

Párizsban műtermet is kapott, s az ott készített festményeiből a Centre Social termében kiállítást rendezett, amelyet szépszámú közönség tekintett meg. Abban a kivételes alkalomban is része volt, hogy találkozhatott a világ egyik leghíresebb festőművészével, a 25 éve Párizsban élő, görög származású Mayo-val, akinek szinte minden világvárosban volt már kiállítása, s most éppen egy amerikai tárlatát készíti elő. A mester fogadta a tehetséges, fiatal magyar művészt, és egy életre szóló szép művészi indítékokkal látta el. Hasonlóképpen megragadó élményt jelentett számára az 1926 óta Párizsban dolgozó magyar festőművésszel, Kolos-Váry Imrével való találkozása, aki budapesti kiállításának képanyagát rendezgeti.

URBÁN GYÖRGY egyébként Párizs előtt Bécsben is szép sikert ért el az Európaházban rendezett nemzetközi kiállításon. Ezen meghívás alapján vett részt 14 belga, cseh, német, francia, olasz, spanyol, osztrák művésszel együtt. Az osztrák kritikusok a fiatal borsodi festőművész képeit a legjobb alkotások közé sorolták.

Idehaza mint a Fiatal Képzőművészek Studiójának tagja, a budapesti Mednyánszky Teremben nagyszabású önálló kiállításra készül. Sárospataki műtermében most dolgozza ki a párizsi élmények alapján készített vázlatokat. Uj műveire a több alakos kompozíciók, a dinamika és a felfokozott szinek jellemzőek.

(h. j.)

Miskolci Nap

Rudolftelep — M. Postás, Hódoscsépány — Varbó, Szirmabesenyő — Bánszállás, Borsodnádasd — Királd, Sajószentpéter — Sajókaza, Sajóbábony — Herbolya.

XIII. forduló, június 6: Járdánháza — Szendrő, Csokvaomány — Rudolftelep, Herbolya — Sajószentpéter, Sajókaza — Borsodnádasd, Királd — Szirmabesenyő, Bánszállás — Hódoscsépány, Varbó — Sajónémeti, M. Postás — Sajóbábony.

XIV. forduló, június 13: Rudolftelep — Járdánháza, Csokvaomány — M. Postás, Szendrő — Varbó, Sajónémeti — Bánszállás, Hódoscsépány — Királd, Szirmabesenyő — Sajókaza, Borsodnádasd — Herbolya, Sajószent-

A máktermesztés kettős jövedelem

Kössön szerződést mákra

A mák gubóját is magas áron értékesítheti

Felvilágosítás, szerződéskötés a MÉK kirendeltségeken

MDK

Urbán Géza

Akadály, paszt.

Ólomkatonák, paszt.

Lovagok, "

M. Képirók kiáll. N. Szal. 1933. jan.

13-14 l.

Urbán Géza

Árvaház, pecsét.

Diósmatuzsák, pecsét.

Levegők.

MDK

Urbán Géza

patak, paszt.

Esteledik, "

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

48 l.

Táblakép „Este a faluban"

Urbán Géza

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 9-10. sz. 416-419 o.

Sebestyén György: kiállítási beszámoló. a Budai Művészek XV. képzőművészeti csoportkiállítása.

Urbán Géza K

A MŰTEREMBEN *Urbán* Géza állitotta ki elmélyedő, lirai hangulatu tájképeit, friss szinekben pompázó pasztelljeit és szingazdag olaj festményeit. A gyüjteményes kiállitás a művész fejlődésének ujabb termékeny korszakáról számol be. *Demeczkyné Volf* Janka bájos aquarellekkel, *Sárkány* Jolán rapszodikus szinkompozicióju festményekkel szerepel.

Uj Nemzedék

1937. dec. 21.

PESTI FUTÁR

Jubileumi nagy album

Aktuális szenzáció:

A szegedi Wedekind dráma

152 oldal 1 pengő

Urbán Géza

festő Művarnok

1933. nemz. képzőm. kiáll.

627, 628.

Urbán Géza

festő

Műcs. kiáll. 1933 tól 1

Pipics — 122 l.

Urbán Géza

Urbán Géza hosszabb fejlődésének utjáról való képeket mutat be. Pasztelljei mellett csak ő szerepel olajképekkel, de néhány olajképe is pasztell természetü. Gyöngéd, elködösödő körvonalu, elmélyedett hangulatu tájképei vannak, bugó gordonkahangu férfilirája, a mély misztikumig, például *Erdei tó, Menekülés Egyiptomba. Erdő* cimü képe is például egyetlen hurnak, a sárgászöldnek egész szinszimfóniáját játssza végig. — Meg kell még jegyeznünk, hogy a kiállitott képeknek feltünően alacsony az áruk, amelyek mellett forgalmas karácsonyi vásáruk igérkezhet.

B. A.

Magyarság, 1937 dec. 19. (A Műtermek uj csoportkiállitása.)

Urbán Géza
Nemzeti Újság képes mell.
1938. január 9.

Urbán Géza festőművész családjával a Müterem kiállitásán

*(1

ZAJIC
ALFR
FÜSZER
BUDAPE

Urbán Géza
festő
XI. Krisztina u. 5/7

MKSz 1947

MDK

Urbán Géza

Csillogó lampak kréta r.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatának katalogusa. 1920. Majus. 22. l.

MDK

Urbán Géza festőművész

Cséplés, olajfm.
Anyóka, "
Magyar Duna, "
Zebegényi Dunapart, olajfm.
Csendélet, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Bpest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

doc.15-pt - pt doc.30-pe.

Cuidemos.Mundo. Mundo. Leer.

Cuaderno.

"

Reflexionemos, "

Analicemos "

Observa, analiza.

Unos de los textos

MDK

Urbán Géza festőművész

Patak, pasztell
Erdei tó, "
Dömösi utca,"
Dömösi Dunapart, pasztell
Erdő, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Bpest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán Géza festőművész

Dunai táj, pasztell
Dunai táj, "
Menekülés Egyiptomba, pasztell
Erdei forrás, "
Dömösi faluvége, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Pest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán Géza festőművész

Vihar után, pasztell
Nyirfák, "
Dunai táj, "
Feleségem, "
Önarckép, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Budapest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán Géza festőművész

Csendélet, olajfm.
Csendélet, "
Zebegényi strand, pasztell
Erdőszéle, "
Szobarészlet, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Bpest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán Géza festőművész

Csendélet, olajfm.
Csendélet, "
Csendélet, "
Csendélet, "
Csendélet, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Bpest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán G.

Zebegényi ucca, paszt.

Grafikai kiáll. Müterem, 1937. aug. 4 l.

MDK

Urbán Géza

Erdőben

Budai képzőművészek centrkiáll. 1948. márc.

MDK

Urbán Géza

Szabadság

Budai képzőművészek cent. kiáll. 1948. márc.

MDK

Urbán Géza

Dömösi este, paszt.

Vasárnap, "

Magyar Duna, of.

Vatai templom, paszt.

Müterem 4.csop. kiáll. 1937. ápr.

MDK

Urbán Géza, festö

Erdei ut.
Kápolna. Pasztell.
Felhök gyülnek.

Nemzeti Szalon. Őszi Tárlat. 1931. szept. Kat.

MDK

Urbán Géza, festö

Gratweini ut. Pasztell.
Kiderült. "

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1933.junius. Kat.

MDK

Urbán Géza, festö

66. Hüvösvölgy. Olaj.

A Budai Képzömüvészek Karácsonyi Kiállitása. 1947, Kat.

Urbán Géza festő

kerepesi a „Műterem" 1937

dec 19-én megnyíló kiállításán

meghívó

Urbán Géza festő

Szerepel a műterem csoportkiállításán

Mg. Magyarság 1937 XII. 21.

Urbán Géza

Tavaszi Tárlat - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Magyarország 1931.VI.21.

Urbán Géza

Nemzeti Szalonban - Tavaszi Szalon kiállításon képével szerepelt.

Budapesti Hirlap 1931.VI.21.

Urbán Géza festőművész

Nemzeti Szalon Őszi Tárlatán képével vett részt / Lirai hangulatu pasztelljei a kiállitás felsőbb szinvonalát jelentik./

Nemzeti Ujság 1931.IX.20.

Urbán Sára

festőművész

Magyar Képirók kiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

8 Órai Ujság
1933.I.15.

Urbán Géza

festőművész

Magyar Képirók Társasága csoportkiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel. Nagyon érdekesek foltritmusra épitett parztelljei s jó illusztrációi. -

Nemzeti Ujság
1933.I.15.

Webán Géza

festőművész

Magyar Képirók Társasága csoportkiállítása - Nemzeti Szalónban -, képével szerepel.

Magyarság
1933.I.15.

Urbán Séra

festőművész

Magyar Képirók kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1933.I.15.

Urbán Géza MDK

Magyar Duha, olf.
Cséplés, olf.

Munkácsy Céh IX. kiáll.
Nemzeti Szalon 1936. máj.

Urbán Géza.

a "Magyar Képirók " egysületének tagja. Részt vett a társaság által rendezett első kiállitáson a Nemzeti Szalonban 1933.

Bende J:
a Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Urbán Géza

A Műteremben gyüjtm.kiáll.-án pasztelljei és olajfestményei.

Uj Nemzedék, 1937.dec.21.

MDK

Urbán Géza festőművész

Mélyút, pasztell
Lágymányos, "
Domboldal, "
Szülőházam, "

Gyüjtm.Kiáll.Kat. Műterem. Bpest. 1937.
dec.19-től dec.30-ig.

MDK

Urbán Géza

A képzőművészet 1937-ben. Ujság 1938. jan. 1.

MDK

Urbán Géza

Tussrajz, meseillusztr.

Erdei tó, paszt.

Sárkány, "

M. Képirók kiáll. M. Szal. 1933. jan.

13-14 l.

Urbán Géza

Tuberája, mosolinaszir.

Erdei tó, pazar.

Sárkány. "

13-14 l.

MDK

Urbán Géza, festö

Vihar után. Pasztell.

Nemz.Szalon.-Téli tárlat. 1938 jan.-febr. Kat.

MDK

Urbán Géza, festö

Patak. Pasztel.
Estelédik. "

Bp.Mücs.-OMKT Nemzeti Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25..Kép.tm. 48.l.

MDK

Urbán Géza

Önarckép, pászt.

Vihar után, "

Akv. és paszt. kiáll. N. Szal. 1932. máj. 13 l.

Urbán Géza festőművész

Ősz. pastell

Felsőmagyarországi festők képkiállitása Kassa.
1918. február 17.

MAGYAR

1. (Mss. II. *3.*) EXPOSITIONES IN CANTIC
CANTICORUM

Latin. Quart. XII. század

Hártya. 240×165 mm. 81 levél. Szabályos mi
nuszkulákkal 1—31 lapig 27 sorba, 32. laptó
30 sorba írva. Vörös, majuszkulákkal írt fejezet
címek, vörös kezdőbetűk. 6 *iniciálé. Kötés*
XIV. századi barna bőr, fatáblákon, vaknyomás
vonalakkal díszítve. A felső tábla előzéklapj
XIV. századi, cursivírású pergamen, peres oklevél
töredék, amelyben többször meg van említve a
esztergomi káptalan és perbeli határidőként
1375. év fordul elő. A hátsó tábla borítékl
XIV. századi íráspróba: „Lodovicus dei
rex Hungarie memorie commendamus.

Urbán Géza

szül. Felsőmérken 1892
jun. 22. Rk. államtud. állam-
vonga
1920/21. II. elsőéves művész-
nő. Réti István

Lelet, söjtöri VI. 125.

Urbán Géza

BLASKÓ MÁRIA: **Vörös Princi a mesterdetektív.** Palladis kiadás. 46 lap. (Ára kötve 3.20 P.)

Eredeti ötletű, kedves, érdekes mesekönyv. Hőse Vörös Princi, „a valamikor híres kandúr-detektív," aki az állatvilág egy érdekes detektívhistóriáját bonyolítja le. A könyv gyermekek számára írt detektívregény, amelynek szereplői egytől-egyig állatok. A groteszk és humoros helyzetek, vídám jelenetek egymást követik, de az érdekes meséből sok hasznos tanulság is születik: ebben van a könyv nevelő értéke. A történetből sok tanulság vonható le. A szépkiállítású könyv gazdag színes képekben, ezeket *Urbán Géza* készítette művészi kézzel.

Magyar Kultúrszemle

1940. 12. 7. 303. l.

MDK

Urbán György

Önarckép, o.

Asszony, o.

X. Magy. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1965.

Urbán György MDK

Önarckép, olf.

Asszony, olf.

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Urbán György
festő

M.D.K

A X. kiállitáson két képével
vett részt, 1965. novemberében
a Danuvia kulturházban ál-
litotta ki képeit.

Frank János: Berthe Grandval és Urbán György kiállitási
Művészet, 1966. május – 37 lap

Urbán Gyögy

Női portré - tus rajz

/ képr. /

Északmagyarország 1966. aug 28. 6.1.

Urbán György

2 tusrajza - tájképek

/tepr./

Északmagyarország 1966. szept. 11. 6.1.

Urbán György

Leány portré.

Akvarell, reprodukció.

Valóság, 1959. 6. sz. 75. l.

Urbán György

Sárospatakon dolgozó festőművész

Északmagyarország 1959. aug. 22. 6.1

MDK

Urbán György, Sárospatak

Táj, akv.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O. Muz.
1960.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULATNAK a Műemlékek Országos Bizottsága (IX. ker., Hőgyes Endre-u. 10.) tanácstermében június hó 10-én délután 6 órakor tartandó

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztárosi jelentés és a költségvetés előterjesztése.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A tisztikar és a választmány megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Budapest, 1937. május hó 26-án.

Gerevich Tibor
elnök

URBÁN GÉZA
117. Vihar után, pasztell

200.—

Nemzeti Szalon
téli tárl. 1938 jan. febr.

Urbán Géza

218	Önarckép	pasztell	600.—
219	Vihar után	pasztell	300.—

Nemzeti Szalon
[Akv past kiáll. 1932 máj-jun]

V.

1908.

sima kerámiai plaquetten

ordultan, = arczélben van ábrázolva.
Kontyba tüzött hajat kendővel kö-
elirata fölül két sorban:

L
.
E
EUREN MUTTER
ANDENKEN,
DIGST GEWIDMET
EM SOHNE
18 és
8.,
.

, méretei 10.8:8.2 cm.--
. január 27-én 30 K-án (83-908).--
április 26-án (716-908).

297

1768

Urbán Géza

A MŰTEREM kiállitásán három művész munkáját mutatták be, -közli a lap és felsorolja a neveket:
Volf Irma, Urbán Géza, Sárkány Jolán.

A tárlat egy részletét bemutatja a lap, de a képen látható művek alkotóinak nevét nem közli.

Délibáb, Bp. 1938. január 1. XII. évf. 1. sz. 37. lap.

Urbán Gitta

a Kender-Juta és Textilipari Váll. gyárának tervezője az új poliprapilén fonálból kézimunkaterveket készített.

Terv, (repr)

Kovács Margit: Új fonal, PP

Magyar Ifjúság, 1972. júl. 7.

M.D.K.

Urbán György

Derkovits-dijas festőművész/és/Berthe Grandval francia művész fényképét bemutatja a lap abból az alkalomból, hogy Budapesten a Danuvia kulturházban közös kiá litást rendeztek.

Potoczky Julia: "Filmsztár vagy festőművész? c. Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. dec. 1o. IX. évf. 5o. sz. 14. lap

Urbán György
festő

M.D.K.

„Önarchép" (repro)

Művészet, 1965. december - 37 kep

Urbán Géza

1920/21 II

1922/23 I

Ferkèpzomfoisk vk

143. l.

Kath. Gál ap.
Prot. Gál

CSŰTÖRT.

17

Kath Alac. sz. Margit
Prot. Hedvig

PÉNTEK

18

Kath. Lukács ev.
Prot. Lukács

Izr. 21. Hos rabbak.

SZOMBAT

19

Kath. Alk. sz. Péter
Prot. Lucius

Izr. 22 Semini azer.

Urbán Géza

1920. május

kiill. Nemzeti Szalonban

Csillogó lámpák,
kretárap 500.

Hiffel, Tobias s. Hüffel T.

Urbán György

Önarckép

szerepel a X. magy. Kép. műv.
kiállításon (emlékére)

Kortárs 1965 XII n. 2006 old.

Urbán László

heged

Ex Tibrinek, lino, 6db.

Országos diák képzőművészeti kiállítás. Hódmezővásárhely. 1965.
Kat. bev. Orosz László 14

M.D.K.

Urbán, demjéni kőfaragó

1776-ban az egri ferences templom homlokzatának kövcit faragja.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 414. old.

URBÁN demjéni kőfaragó. 1776-ban az egri ferencesek templomának homlokzati küveit vágja.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Urbán Béla

l.

Szabad Művészet

1948. 336. l.

Többször

Sz.-Benedek-R. Főapátság ..... Levéltára Pannonhalmán.

A műemlékek Országos Bizottsága Tekintetes Elnökségének.

Budapest.

6/1921. sz. nagybecsű megkeresésére van szerencsém tisztelettel értesítem, hogy Schoen Arnold műrészeti író úrnak a rendi elöljáró-ság a budai-vízivárosi Szent Anna-templom történetével összefüggő

Urbán Béla festő

Tiszavasvárkon a Vasvári Pál
Múzeumban kiállítása nyílt

Szocialista Művészetért 1969 okt.

Urbán Béla (Takaj.)

Miskolcon, a Borsodi Képzőművészek megyei kiállításán alájportréjával szerepelt.

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Aug. 29.

Urbán Béla

festő

l.

Szabad Művészet

1949. 352 l.

40 VIII 21 -8
Ke
POSTA

Urbán Béla

Szabad Művészet 1949. 2-3.sz. 127.l.

Urbán Béla MDK

Sátoraljaujhelyen a szüreti hét alkalmából kiállitást rendztek.
Szabad Müvészet 1948. 399.o.

MDK

Urban Béla

A tokaji csop.kiáll. Szabad Művészet, 1949. 351 l.

KASSA. Dóm - 17

der ungarischen

Urbán Béla
grafikus

M. D. V.

Női fej

Élet és Irodalom, 1965. jun 19 – 7 kap

Urbán Béla

rajza

Könyöklő

Írások Magyarországról 1973/53 4old.

URBAN Ötvös

EISLER János: Forráskritika, stíluskritika : Adatok és megfigyelések az 1490 és 1520 közötti évtizedekből a besztercebányai művészettörténet vázlatához. = MMG Évkönyve1991 (1991) 113.p.

1482-1493 említés

Urban, paller

1940

l.

Hoffmann Posen 39.l

Hoffmann Südost

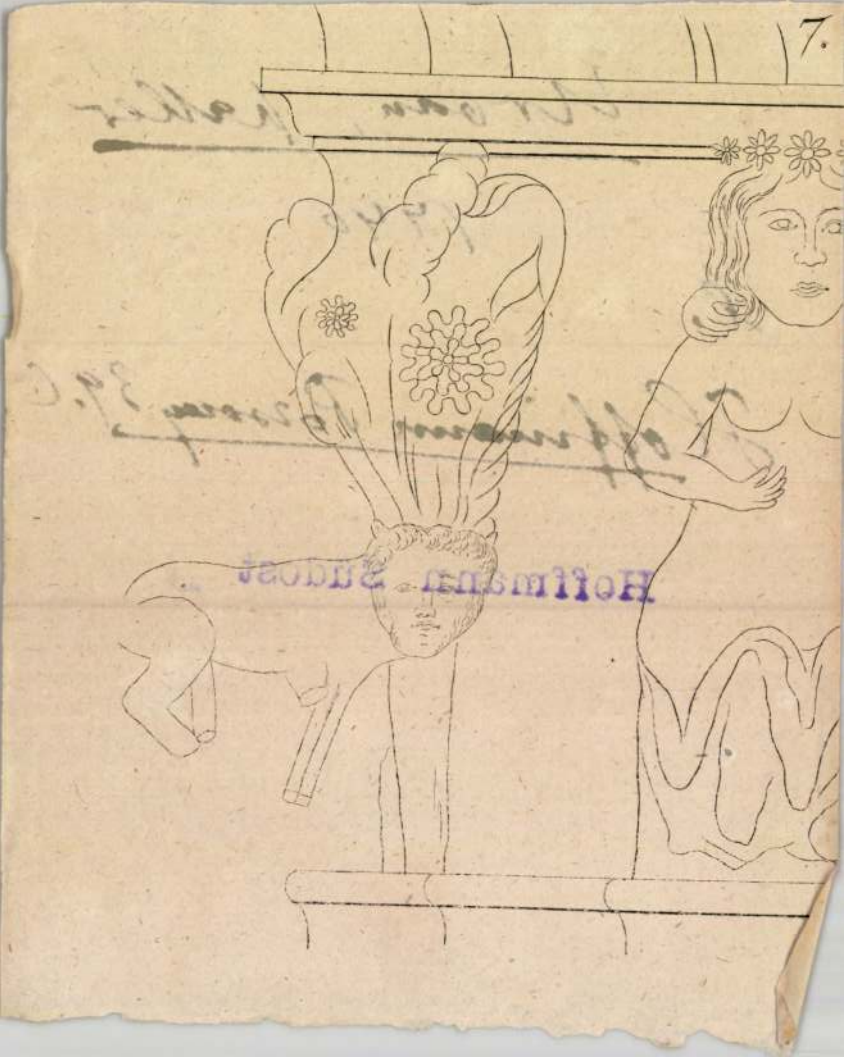

Urbán

szobrász

A Tisza István gróf szoborpályázatra beküldötte pályamuvát.-

Nemzeti Ujság
1929.VI.5.

Urbán

szobrász

A Tisza István gróf szoborpályázatára beküldötte pályamuvét.-

Nagyvárad
1909. VI.3.

M.D.K.

URBÁN tarelemesta

Rozsnyó

Csányi 1954. 60., 107., 117. l.

Urbán szász ágyuöntö, Erdély.

Arch. Sieb. 1889. 22. köt. 59. l.

Urbain

A szentendrei Ferenczy Károly Múzeum
Mostani kiállítása a Múzeum 1969 évi új
szerzeményeit mutatja be. A szép számmal
itt élő fiatalok képei, szobrai, érmei és kerá-
miái meggyőzően bizonyítják, hogy a
szentendrei Művészet további fejlődésével
számolhat.

T. Gy szerzemények Szentendrén

Népművelés 1970/2 45 old.

Urbán, Jolomüvész

Márciusi napozás
repr.

Magyar Ifjúság, 1970. III. 13. 2. l.

Urbán Ágoston

— **Páratlan gyűjteménnyel** gazdagodott a szolnoki Damjanich János Múzeum: megvásárolta néhai Urbán Ágoston helyi aranyozómester műhelyének teljes berendezését. A gyűjtemény darabjait most leltározzák, tartósítják, majd kiállításon mutatják be.

Magyar Nemzet 1984. 1. 28.

MDK

Urbán András

Miskolci iparm. kiáll. kat. Bp. 1904.
26.1.

MDK

Urbán András rozsnyói fazekas

Divald K: A szegedi kiáll. Magyar Iparművészet 1901 207-13. l.

MDK

Urbán András rozsnyói fazekas

Szegedi ipm. kiáll. Vas. Ujs. 19o1. 38.sz.
614 lap

MDK

Urbán András rozsnyói fazekas

Mázas agyagedények. Tervezte:Gróh István. Készitette: Urbán András, rozsnyói fazekas. Repr. (Szegedi Iparművészeti kiáll.)

Magyar Iparművészet, 1901. 201.l.

MDK

Urbán András, rozsnyói fazekas

Mázas agyagedények. Tervezte:Gróh István.
Készitette Urbán András, rozsnyói fazekas.
(Szegedi Iparművészeti Kiáll.) Repr.

Magyar Iparművészet, 1901. 204.l.

MDK

Gróh István ,ip.műv. Urbán András.

Magyar mázas edények. /4 db./ Kép. 472.l.
Tervezte Gróh István, elkészítette Urbán András.

Magyar Iparművészet.

Uj Iskr.1961.VII.48.sz. 472.l.

AZ ESZTERGOMI KERESZTÉNY MÚZEUM
MEGHÍVJA ÖNT

Urbán Annamária

festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1985. AUGUSZTUS 25-ÉN DÉLUTÁN 4 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
DÁVID KATALIN MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: NAPONTA 10–18 ÓRÁIG

85.9179 Kontakta Cs. üz., Esztergom – F. k.: Cséfalvay Pál

Meghívó

URBÁN Annamária festő

Uj Ember 1989.dec.24.6.p.

Urbán Annamária festményei az Adalbertinumban

„A katedrális" —, *Rodin* híres szobra jut eszembe, az egymás felé közelítő, egymásba kulcsolódni kész emberi kéz mása —, Urbán Annamária képei közt. Mintha a „Teremtő kéz" adná számára is a teremtő ihletet, művein így vagy úgy, de sokféle módon megjelenítve parafrazeálják az isteni teremtést, annak utánzatául vagy még inkább követéséül. KÉZ-„imitáció-Christi" sorozat maga a passió ábrázolása is... Bizonyítva, hogy minden művészi alkotás, az Alkotó örökegy-tevékenységének emberi „utánzásából" fakad, s különösen a hívő ember számára —, aki teremtő készségét Isten adományának tekinti.

Urbán fő műve, nem csupán „nagy" méretében, hanem valóban gondolatkörét kifejező alkotás, „Egyetlen lehetőség", s amire vonatkozik, szimbolizálja, egyetlen esélyünket és lehetőségünket a teremtődés után a megváltódásra. A kezek tartotta emberi lét, mintegy az isteni tenyérben való nyugvás, vagy az Úr keze malomkövei közt való őrletés transzcendens aktusát őrzi — érezteti velünk parányságunk.

Urbán Annamária témái keresztény ikonológiához kapcsolódnak — elvonatkoztatott jelzések is, ahogy a *Stációk* sorozatában látnivaló, a kezek (és a keresztkontúrok) összefüggés rendszerében ezek a művek; JEL-képek is. Emberi sors és isteni sorsküldetések fonódnak itt össze, a hivatás emberi kálváriája és némelykor a feltámadás, vagy legalábbis a feltámadni-akarás vágya ömlik el a képek színein.

Kelényi István

6320. sz. jegyzék

1950/1951: tom. 1. 1950/1951: tom. 1. fasc. 1. F. tom. 1. fasc. 1. 1951/1952: tom. 2. 1952: tom. 3. tom. 4. tom. 5. 1953: tom. 6. tom. 7. 1954: tom. 8. tom. 9. 1954/1955: tom. 10. 1955: tom. 11. tom. 11. fasc. 3-4. F. tom. 13. fasc. 3-4. F. 1956: tom. 14. tom. 15. 1957: tom. 16. tom. 17. tom. 18. 1957/1958: tom. 19. 1958: tom. 20. tom. 21. tom. 22. 1959: tom. 23. tom. 24. tom. 25. tom. 26. tom. 27. 1960: tom. 28. tom. 29. tom. 30. tom. 31. 1961: tom. 32. tom. 33. tom. 34. tom.

osan Moszkvaba

URBAN ANNAMÁRIA (festő)

Az esztergomo Keresztény Muzeumban Urbán Annamária festőművész meglehetősen ingadozó szinvonalu képei vendégeskedtek.

WEHNER Tibor: Művészeti krónika: Komárom megye. Uj Forrás, 1986. 1.sz. 62.p.

Urbán Annamária

— **Urbán Annamária festőművész** munkáiból rendezett kiállítás nyílt meg vasárnap az esztergomi Keresztény Múzeumban. A Budapesten élő művész hatvankét alkotásával mutatkozott be a városban.

Magyar Nemzet 1985. VIII. 26.

Urbán Arnold

MDK

Tanulmányfej I-II

Podolini Volkmann Artur tanitványainak kiáll.
1926. ápr. Váci ut 15.

Urbán Arnold MDK

Aktvázlat I-III. Pasztellek és grafikák

Podolini Volkmann Artur tanitványainak kiáll.
1926. Váci ut 15.

Urbán Arnold

Aktvázlat

Aktvázlat

Aktvázlat

Szabad képzőművészeti rajz- és festőiskola kiállítása. 1926. 5 l.

Urbán Arnold

Tanulmányfej

Tanulmányfej

Szabad képzőművészeti rajz- és festőiskola kiállításán. 1926.

Rossz ... nom.
elkerülni, ... elyet nem tud
... ig azt hitte, ha a két
gyerek elkerül a háztól, bármennyire fáj majd ez nekik, s
bármennyire támogatniok kell őket, föllélegeznek: megújul
az életük, s talán a házasságuk is, hiszen még fiatalok: ő
ötvenhárom, Melánia negyvennégy. Amíg a gyerekek idehaza voltak, későn csöndesült el a ház, Beatles-zenétől, házibuliktól zengett; még tanulni is üvöltő zene mellett tanultak, s ő és az asszony, mire behúzódhattak volna a maguk csendjébe, már elnyűtték magukat és egymást: kölcsönös vádak hangzottak el a ház felborult rendjéért, a ricsajért, kapkodásért az önkényes táplálkozásért, az alkalmilag fölcsapott lacikonyháért, ha Szilvinek vagy Hubának évfolyamtársai jöttek.

Aztán a fiút kihelyezték Szigetre, és következett a kétévi fuvarozás a Gutinon át s onnan vissza, amíg a fél lakást ki nem ürítették, most pedig a másik felét hordják el a másik fiatal párnak, s már fölcipeltek annyi bútort, amennyit csak be lehetett zsúfolni a barakklakásba; vittek ágyneműt, négy személyre valót is váltással, vittek evőeszközöket és laskaszűrőt, diódarálót, és rézmozsárt, derelyemetszőt és laskanyújtót, mosófazekat és műanyag teknőt, függönyt és szőnyeget, hatalmas tasak cseresznyeszárt veseteának, avas

megvetéss
— Ha
tálypalota
teni kezdt
— Jó
gyással az
Rosszí
— Mi
mint mat
szony.
— Ne
tőtöket m
Huba
tett-vett
rakott az
részt venn
ő előtte s
könnyeze
— H
szépet m
hösen.
Az a
férjéhez
— H

Urbán Beatrice: Piroska és a farkas

Urbán Béla

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya
1981 DEC 7

1021

Unicornis

A város címerében látható mondabeli egyszarvú állat latin nevéről — Unicornis — nevezték el az Egerben épült új szállodát.

A szálloda éttermének falát díszíti Urbán Béla festőművész fenti alkotása.
(MTI foto — Kunkovács László felvétele)

ja.

A kiállítás Rudnay jellegzetes korszakain vezet végig. A Münchenben, Rómában, Párizsban tanuló fiatal művész pályakezdetén a nagybányai művésztelepen dolgozik, majd 1905-ben Hódmezővásárhelyre költözik, hogy eleven kapcsolatba kerüljön az alföldi néppel és tájjal. Ez az élmény új színnel, mélyen átélt tartalommal gazdagítja művészetét.

Az első világháború döntő volt Rudnay mondanivalójának és festői eszközeinek érlelése szempontjából. Ekkoriban Losoncon dolgozik. Mélyen megrendíti a háború okozta nyomorúság, „Menekülői" hontalanságukkal és hajszoltságukkal számos változatban állandóan foglalkoztatják képzeletét és képein kegyetlenül valóságos emléket állít szenvedéseiknek.

A megrázó, közvetlen élményekhez kapcsolódó alkotásokat a háború után olyan művek váltják fel, amelyek a magyar múltból merítik témájukat. Történelmi képei csakúgy, mint az ódon házak, pincék és kifeszített kárpitok előtt üldögélő, mulatozó magyarok hangulatképei Rudnay jellegzetes témáivá váltak.

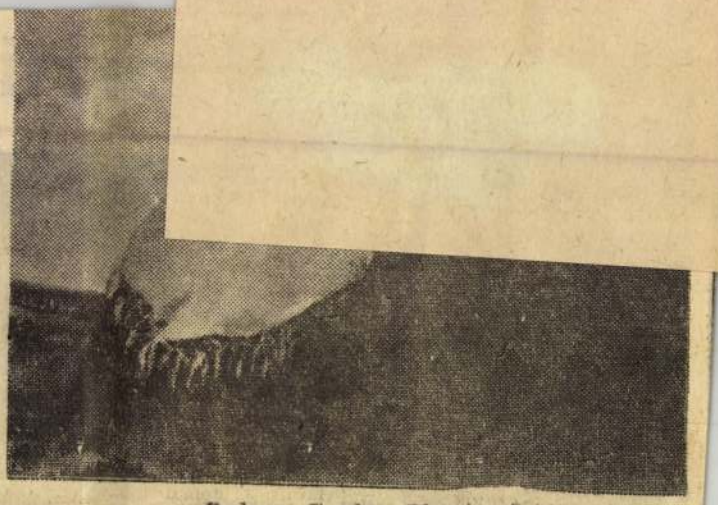

Rudnay Gyula: Olvasó nő

Gazdag életművéből nemcsak hazai festészetünk, de korunk egyetemes művészete számára is kiemelkedő jelentőségűek arcképei. Különösen megragadó gyöngédségűek a feleségéről készült arcmások, amelyek végigkísérik Rudnay Gyula pályáját. Az eddig kevéssé ismert Kék-ruhás lány és a Hímző nő méltán sorolható Rudnay Gyula feleségéről készült egyik legszebb magyar arckép, a Csipkekendős nő mellé.

nay Gyula megtalálta azt a területet, ahol leginkább szolgálhatja új szocialista kultúránk építését: 1947-ben művésztelepet szervezett Baján, „népi festőakadémiát", ahol a város gyári munkásságának, a környező falvak parasztságának tehetséges ifjait képezte.

„Meggyőződésem — vallotta Rudnay —, hogy a nép széles rétegeibe kell szétvinni a művészetet. Azért jöttem Bajára,

Urbán Beatrice, gropius

Urbán Beatrice: Piroska és a harkás 13.

Élet és Irodalom Bp. 1986. aug. 22. XXX/34

URBÁN ÁDÁM

Fotókiállítás a Nyugati-aluljáróban

Az idén Budapesten tizenhatan haltak meg kábítószer-túladagolásban

FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

MUNKATÁRSUNKTÓL

Tizenhat koporsó, valamint *Urbán Tamás* és fia, *Urbán Ádám* fotóriporterek kiállítása emlékeztette a járókelőket vasárnap délután Budapesten a Nyugati téri aluljáró Katona József utca felőli lejárójában a kábítószerek áldozataira. Az idén a fővárosban 16 huszonéves fiatal halt meg kábítószer-túladagolás következtében. A BRFK becsült adatai szerint Budapesten naponta 26-27 ezer adag kábítószert értékesítenek a dílerek, összesen mintegy 67 millió forint értékben. *Kökényesi Antal* dandártábornok, Budapest főkapitánya a kiállítás megnyitásakor hangsúlyozta: a kábítószer-fogyasztás terjedésének megfékezése össztársadalmi feladat, a „koporsós kiállítással" a BRFK arra kívánta felhívni a járókelők figyelmét, hogy a drogok évről évre több fiatal életet vesznek el.

NÉPSZABADSÁG, 2000. 06. 26. 19. o.

URBÁN Anna Mária

Kiáll. Esztergom, Keresztény Múzeum, 1985. szept.

ism. Ury Hedvig: Urbán Anna Mária kiállítása.
= Új Ember, 1985. okt. 13. 6.

URBÁN ANNAMÁRIA

Urbán Annamária bajai kiállí

Üzenet

A Katedrális, Rodin híres szobra jut eszünkbe — az egymásba kulcsolódó emberi kéz mása —, ha Urbán Annamária képeit szemléljük. Mintha a Teremtő kéz adná számára a teremtő ihletet, alkotásain sokféle módon jelenik meg a teremtés, bizonyítva, hogy minden művészi alkotás, főként a hívő ember számára az Alkotó örökegy-tevékenységének emberi utánzásából fakad — mondta dr. Kelényi István művészettörténész, a bajai József Attila Művelődési Központban, Urbán Annamária tárlatának megnyitóján.

[illegible]mmi kétség, hogy a mű[illegible]valója mélységes [illegible]ál ered.

A jelen tárlat egyébként Urbán Annamária harmadik bajai kiállítása. Az elsőt Prokop Péternek köszönhetjük, aki az akkor még — éppen vallásos hite miatt — háttérbe szorított festőt melegen ajánlotta, miután művészetét nagyra becsüli. Azóta Urbán Annamária nevét számos nemzetközi siker fémjelzi. A most látható képek egy része a tárlat bezárása után azonnal külföldre kerül.

A Ladányi Johanna szakavatott rendezésében kiállított alkotások szeptember 9-éig tekinthetők meg.

G. Z.

URBÁN Anna művészettörténész

91 11. 77

Új Művészet

Urbán Anna,

Losonci Miklós: Kiállítóterem-ekben.

Pest Megyei Hírlap, 1980. febr. 9.

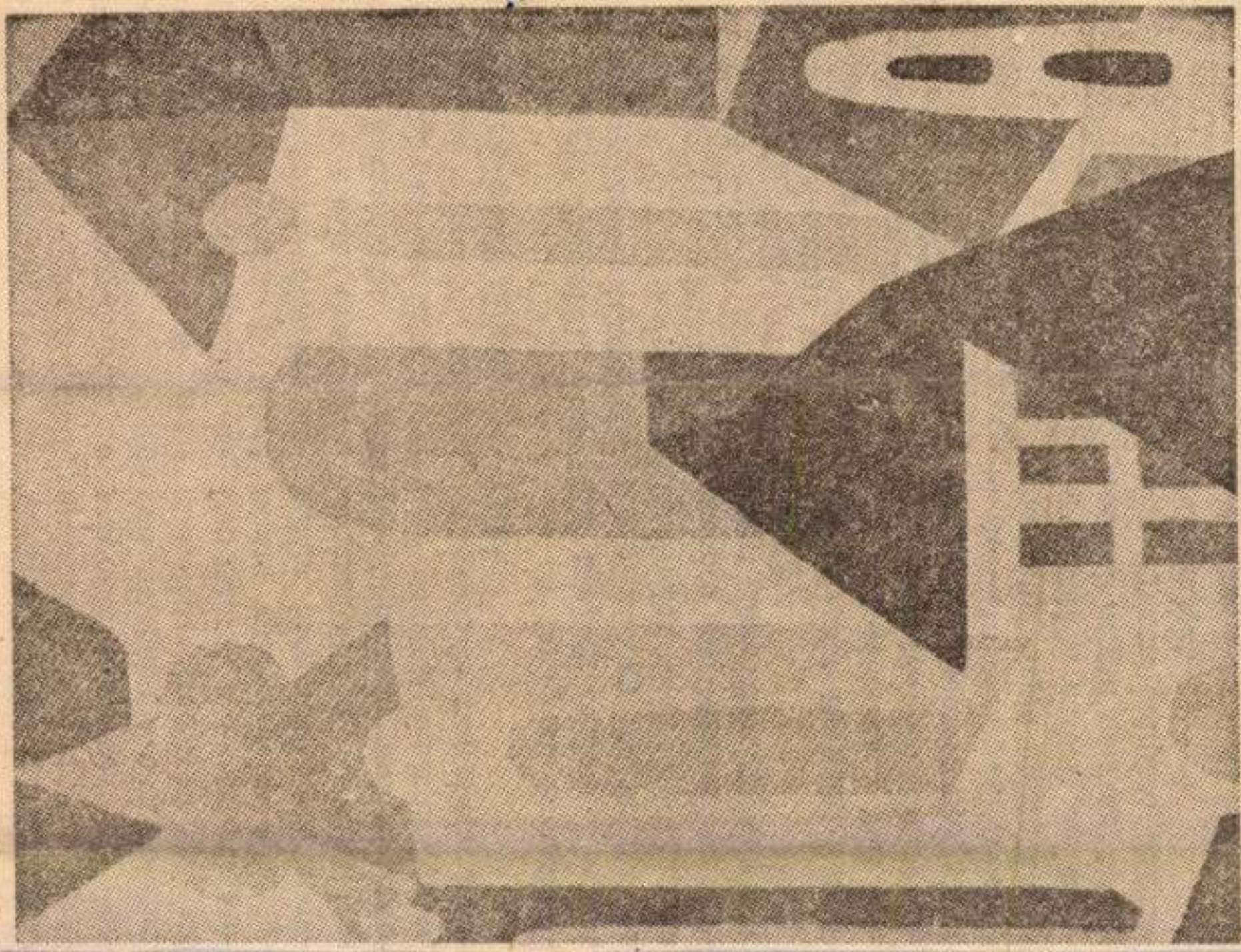

Urbán Anna: Városrészlet

politikai és kulturális élet képviselői kísérték utolsó útjára pénteken *Gyáros László*, nyugalmazott nagykövetet, a Magyar Partizán Szövetség tagját, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom ismert személyiségét. A Mező Imre úti temető díszravatalozójában a vörös drapériával bevont, koszorúkkal övezett ravatalnál párt- és állami életünk jeles képviselői, az egykori harcostársak álltak díszőrséget.

A Magyar Szocialista Munkáspárt Budapesti Bizottsága, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és a család nevében *Kelen Béla*, a Budapesti Pártbizottság tagja, az Esti Hírlap főszerkesztője vett búcsút az elhunyttól.

— Gyáros László kiállta az osztályharc ezernyi próbáját — mondotta. — A munkásotthonokban közösségteremtő erejével, az illegális pártmunkában konspiráló képességével, a forradalmi háborúkban önfeláldozó bátorságával tűnt ki. A szocializmus építésének időszakában a munkáskollektívákra támaszkodó, [illegible] munkásosztály szervezeteinek építésében, a párt és a szakszervezet küzdelmeiben. Harcolt két háború tűzvonalában. Sok évtizeden át az írott szó fegyverével, s — ha oda szólította küldetése — a diplomácia bonyolult eszköztárával szolgálta a szocializmus ügyét. Rangját minden harcban politikai elkötelezettsége a forradalmi mozgalom jelölte ki.

— A budapesti kommunisták büszkék Gyáros Lászlóra, s emlékükben megtartják a történelmi sorsfordulókon és a csendes építőkorszakban egyaránt helytálló forradalmár alakját.

A Magyar Partizán Szövetség, a barátok és a volt harcostársak nevében *Vincze József*, nyugalmazott nagykövet, a partizán szövetség választmányának tagja idézte a spanyol földön harcolt 13. nemzetközi brigád magyar zászlóalja egykori politikai biztosának alakját.

A Gyáros László hamvait tartalmazó urnát a Munkás-

Urbán Beatrix, grafikus

Urbán Beatrix Rajz 10.

Élet és Irodalom Bp. 1986. aug. 29. XXX/35

Urbán Beatrice, grafikus

K: Molnár C. Pál

– : Kibaigazítás

10

Élet és Irodalom 1986. máj. 16. XXX/20

Urbán Béla

Jelző

Szabad Művészet

1957. 42. l.

A m.kir. vall. és közokt. m
alatt a keb. szám. VII. o

Utasitom, h
egyet. nyilv. r. tanár rés
lékek Orsz. Bizottsága:/ f
pestről Bélaapátfalvára tö
felmerült utiköltségeiről

Urbán Béla: Női fej

végrehajtóit is zavarba ejthe- hogy kimondta azt a gondola-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Urbán Béla

ÉLET ÉS IRODALOM

1965 JUN 19.

1021

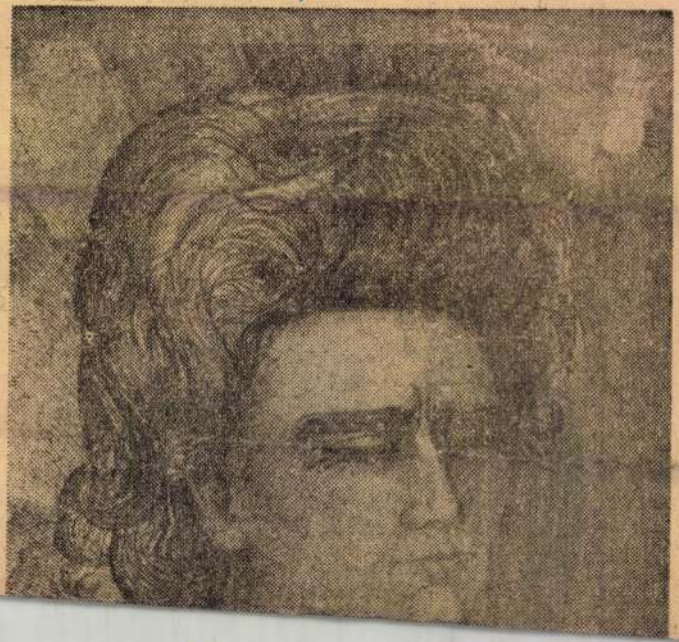

Urbán Béla
Tokaj

Olaj portréval szerepelt a borsodi művészek 1952-es kiállitásán.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállitása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

MDK

Urbán Béla, festő

Kiállítása nyílt meg
Tiszavasváriban.

— : Hír

8

Népszabadság, B[illegible].1969.szept.6.

Urbán Béla

Tokaji művész.

Részt vett a Képző és Iparművészek Szövetsége borsodmegyei csoportjának kiállitásán, amely 1951 okt. 14-én zárult.

Északmagyarország 1951 okt. 3

Urbán Ernő
író

M.D.V

Rap a Szaharáról

Urbán Ernő: Ismerkedés a Szaharával
Élet és Irodalom, 1967 nov. 18 - 6 lap

Urbán Ernő
írró

M.D.Y.

Nosztalgia, avagy Egy értelmezlet margójára.

Írók és költők kiránduláson IV.
Élet és Irodalom, 1963. november 8 - 11 lap

Urbán Ferdinánd épitész

M.D.K.

IPARTERV 6 Iroda

Gázszilikátgyár, Berente

repr.

Épitás éve: 1963.

Magyar Épitömüvészet 1964/ 2. 56-57.l.

Urbán Ferenc

Üvegtárgyai a kiállítás (Miskolc, 1970 nov.) kiemelkedő darabjai.

Kocsogh Ákos hozzászólása; Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 11. l.

Urbán Ferenc

az Edénykultúra c. kiállításon
üvegedényei szerepeltek.

Rónai Gyula: Edénykultúra kiállítás a
Műcsarnokban.

Népszabadság, 1942. márc. 22.

Urbán Ferenc

művei szerepelnek az "Edénykultura"
c. kiállitáson a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1972 március 25 4. old.

Urbán Ferenc

A budapesti Semmelweis Orvostudo-
mányi Egyetem rejelmeleti tömb dis-
terrüben elhelyezendő ügyfel lesopályá-
zatán vesz részt.

— : Képzőmű vészeti pályázatok.
Művészet, 1974. március - 48 oldal.

Urbán Ferenc, üvegművész

● *KIÁLLÍTÁSOK. Milan Konjovics jugoszláv festőművész alkotásaiból nyílik ma délután bemutató Mohácson, a Kossuth Filmszínházban. Urbán Ferenc üvegművész, és Gyurkovits Lajos festőművész alkotásai láthatók szintén ma délutántól, a dunaújvárosi Munkás Művelődési Központban.*

8

—.0 Kiállítások

Esti Hírlap, Bp. 1980. aug. 18.

Urbán Ferenc üvegtervező művész

a Vigadó Galériában „Üvegek" c. reprezentatív kiállítás üvegművészeink legújabb törekvéseit, elért eredményeit mutatja be. Urbán Ferenc legjellemzőbb, tiszta formaképzésű táljait látjuk a kiállításon. /említve/.

cs.m.: Üvegek.
Pesti Műsor, 1982. máj. 26. 6. old.

Urbán Ferenc, üvegfestő

– részlet az Iparművészeti ajándékboltban

Karácsonyi előA
Magyar Ifjúság, 1967. XII. 1. 17.l.

MDK

Molnár Ferenc, ipari művész,
üveg tervező

II. díjat nyert.

–: Iparművészeti alkotások bemutatója 8.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 23.

M.D.L.

Urbán Ferenc
iparművész

Az Iparművészeti és Képzőművészeti Gimnáziumban tanult üvegolvasztást és üvegfúvást a művész.

Hegedüs Éva: Üvegművészképzésünk jelene és holnapja
Művészet, 1964. január - 16 lap

Urbán ferenc, [iparmüvész:]

Szerepel az „edénykultúra kiállításon."

Rózsa Gyula: Szavazólap helyett 7.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 22.

Urbán Ferenc

Üvegeivel szerepelt az 1970 nov.-i kiállításon (Miskolc).

T. Manik Klára: Mai magyar üvegművészet, Ipari Művészet, 1971. 1-es. 6. l.

MDK

Urbán Ferenc

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

Északmagyarország

1973 MÁR 4

Urbán Béla

/ 1021

1973. március 4., vasárnap

Könyöklő

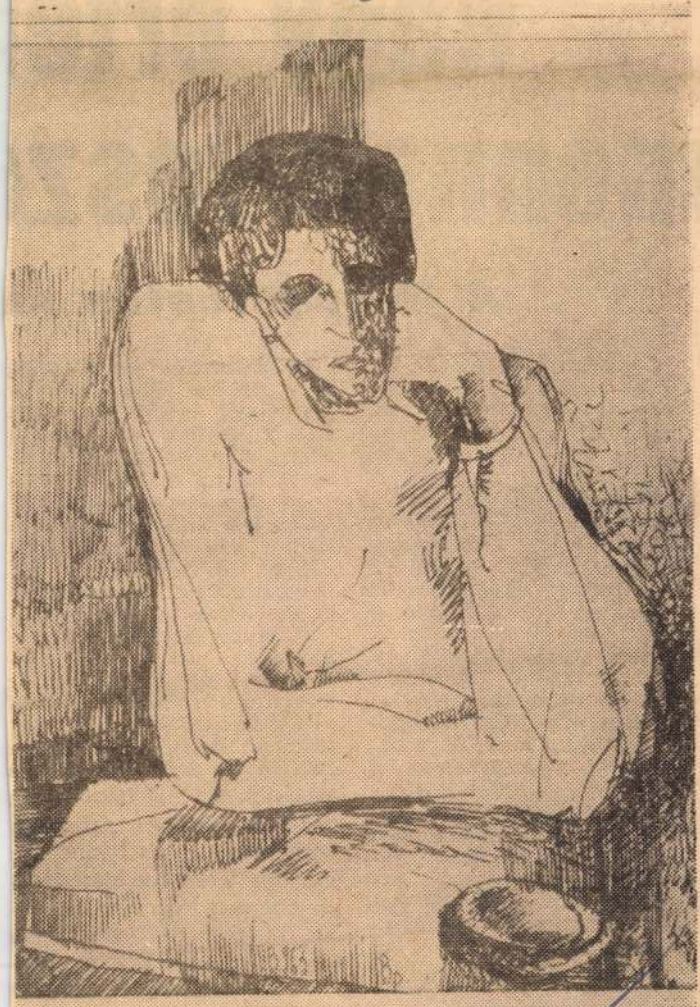

Urbán Béla rajza

1973. március 4., vasárnap

Küzdelem a korrózió ellen

Nagy érté
mennek vesz

A jó védőfestés sz

A gyors ütemű ipartelepítés és lakásépítés, a mezőgazdaság fejlődése, s az esztétikai igények növekedése következtében egyre inkább előtérbe kerül a korrózió elleni védekezés. Másrészt, a légköri szennyeződés is mindjobban sürgeti az agresszív anyagok káros hatásának csökkentését. Erről beszélgettünk Doktor Károllyal, a TVK lakkfesték- és műgyantagyárának vezetőjével.

— Az eddigi felmérések arról tanúskodnak, hogy hazánkban is milliárdos nagyságrendűek a korrózió okozta károk — mondotta a gyárvezető. — Például 1968-ban meghaladta a 4,5 milliárd forintot. A kőolajiparban csaknem 500 millió forintra tehető egy-egy esztendőben az elhasználódás mértéke. A mezőgazdaságban ugyancsak jelentős károk keletkeznek annak következtében, hogy nem védekeznek kellően a korrózió ellen: évenként közel egymilliárd forintra rúg a veszteség. A legfrissebb adatok szerint az

dőbe a korrózió következtében. Például Angliában, a két évvel ezelőtt közzétett adatok szerint a korrózió okozta kár évenként meghaladja az 1,3 millió fontot.

— Riasztó számok ezek. Sajnálatos, hogy országszerte látunk nap mint nap rozsdásodó távvezetékeket, villanyoszlopokat, mezőgazdasági gépeket és berendezéseket, tönkrement kerítéseket, szét-hasadozó ajtó- és ablakkereteket. Egyszóval, mindannyiunk szeme láttára megy veszendőbe a nemzeti vagyon, illetve a személyi tulajdonban levő értékek nem lebecsülendő hányada. Ezzel kapcsolatban nem árt megemlíteni, hogy az NSZK-ban egy év leforgása alatt, túlnyomórészt rozsdásodás miatt mintegy 350 ezer tonna acélveszteséggel számolnak.

— *Mi lehet ennek az oka?*

— Megemlíthetjük a közömbösséget, de rosszul értelmezett takarékosság is

Urai Erika

Zuzana Bartosova Pinterova: B/B' 81.
Illusztrációs Buználé

Művészet, 1982. junius

URAI Erika

Mészöly Miklós: Urai Erika művenete: Kőjutervel és illusztrációk.
= Diakónia, 7, 1985, 1. 44.

Urai Erika: Indulásom és nyugtásságom. =
vo. 45. + ill

Ukrai Erika

Illusztráció

Ukrai Erika: Mágia tánccal.
Tükör, 1976. május 25 - 46 oldal.

Nagy Erzka

Illusztráció

—: Szóról, szóra.

Tükör, 1976. majus 4-46 oldal.

Urai Erika, grafikus

— Nyílvános pályázatot hirdettünk a tankönyv megírására, az illusztrálásra pedig régi munkatársaink közül kértük fel *Urai Erikát*, *Sóti Klárát* és *Görög Juliát*. A szöveg szerzői: *Romankovics András* és a felesége; mindketten pedagógusok és *Meixner Ildikó* gyermekpszichológus. Az írásszakértő: *Varga Imre* grafikusművész.

Pálfty Judit: Gubánc kutya az ábécéskönyvben 2.
Esti Hírlap, Bp. 1977 szept. 30

Mray Erika

Könyvborítóval szerepelt.

Székely Artúr: Magyar plakát '66; Magyar Grafika, 1967. 1. sz. 19. l.

Urai Erika, grafikus

A Számándobok, szóljatok c. kötet rajzait alkotta.

F. R.: Könyvszemle

M.

Nérszabadság, Bp 1973. nov. 30.

Urqi Erika

könyvboritó diszitése

Magyar Hirlap 1969/312/6

Urai Erika rajzai

Kortárs 1973/9 1378, 1379, 1382 old.

Magyar Nemzet

Urai Erika

1021

Urai Erika illusztrációja a Sámándobok, szóljatok című szibériai népköltészeti antológiához, amely az Európa Könyvkiadónál jelenik meg a közeljövőben

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1973 JÚN 12

„Vár

VÉZÉRCIKK

koznak Granasz
pest folyóirat
hozzászólására a
ta tárgyában. A
vitás", hogy eg
városban néhán
toronynak ezt
dern formában átveheti — jól
átgondolt telepítés esetén. De
hogy általában „a magasház
zaknak *varázsuk van*", nem le
het elfogadni. Az igaz, hogy
szuggesztívek, de rossz érte
lemben. A sűrűn épített ma
gasházak pszichikai hatása a
legrosszabb, egyeszerűen félel
met keltenek, ilyen értelem
ben valóban szuggesztívek. Te
hát a lényeg, ismétlem, az,
hogy egy magasház lehet szép,
impozáns, lehet a címbeli fel
kiáltójel (Wahrzeichen) is, de
sok toronyház börtönudvarrá
változtatja a települést. E rész
ben tehát a vita rossz irányt
vesz, mert nemcsak arról van
szó, hogy toronyház vagy nem
(ezért az abszolút *nem* is ki
jönet), hanem arról, hogy egy
néhány vagy sok legyen.

Idetartozik az, hogy ha már
szubjektív indítékok vannak
arra, hogy „nagy" alkotások lé-

országban, velünk határosban
is, azt látjuk, hogy a gazda
sságos építési módszerek alkal
mazása esetén is lehet a szem
nek kellemes, derűs külsejű
egyszerű díszítő elemekke
(amelyeknek persze még vala
milyen funkciója van, esetleg
éppen statikai) ellátott épü
letet emelni. Ha már kény
szerből nem tudjuk mindenüt
a Le Corbusier-i elveket —
vagyis azt, hogy a természe
tet be kell hozni a szobába —
megvalósítani, legalább az e
szegény lakó, aki csak egy fa
lat lát az ablakából, lásson
csinos, derűs falat. A színhá
tások a fővárosi levegő rom
boló hatása miatt (lemosható
falak, ón!) nem valósíthatók
meg, így a formákkal lehet és
kell operálni.

Kertész Andor
okl. gépészmérnök

A parkok

növény- és madárvédelme

Uvai Erika, grafikus

„Néprajzi ihletésű vajzai" dimitik Szibéria őslakosságának népköltéseit bemutató kötetet.

Márk Tamás: Sámándobok, szóljatok!

574–575.

JELENKOR, Pécs, 1974. június

XVII
6.

V. Urai Erika

Solohov: A hazáért harcoltak c. könyv kötésterve (szepró)

A még magyar könyv, 1960, 67 old.

Urai Erika, grafikus

A Könyv címlapját
tervezte

Szemle
Dalos György: Jevgenyij ~~[illegible]~~ Vinokurov:
Hétköznapok gyönyöre 144

A KONYV, Bp. 1965. április V/4

MDK

Urai Erika

Kolozs Pál könyvét a Magvető adta ki, köntöse Urai Erika izléses munkája.

Lázár István: Rendhagyó nyomorások.

Új Irás VII. évf. 2. sz. 1967. febr., 128. l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Uray Erika

Áprily Lajos: Ábel fűstje c. könyve kötését és burkolóját tervezte (eml.)

„A még magyar könyv" pályázatot díszeretet kapott.

N. N: A még magyar könyv 1965

Magyar Grafika 1966 III. mell.

V. Ukaz Eriko

E. Triolet: Az avignoni szerelmesek c. könyv kötéstervét, írásait, cinciólét tervezte.

I. díjat nyert

A szép magyar könyv, 1960, 27 old.

V. Urai Erika

Shakespeare: Szentiváné-ji álom c. könyv kötésterve (vegyes)

A szép magyar könyv, 1960, 82 old.

V. Urai Erika

Tvidet: A avignoni nézetmesek
c. könyv kötésterve (szepró)

A szép magyar könyv, 1960, 87 old

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Urai Erika

A KÖNYVTÁROS

1964 SZEP

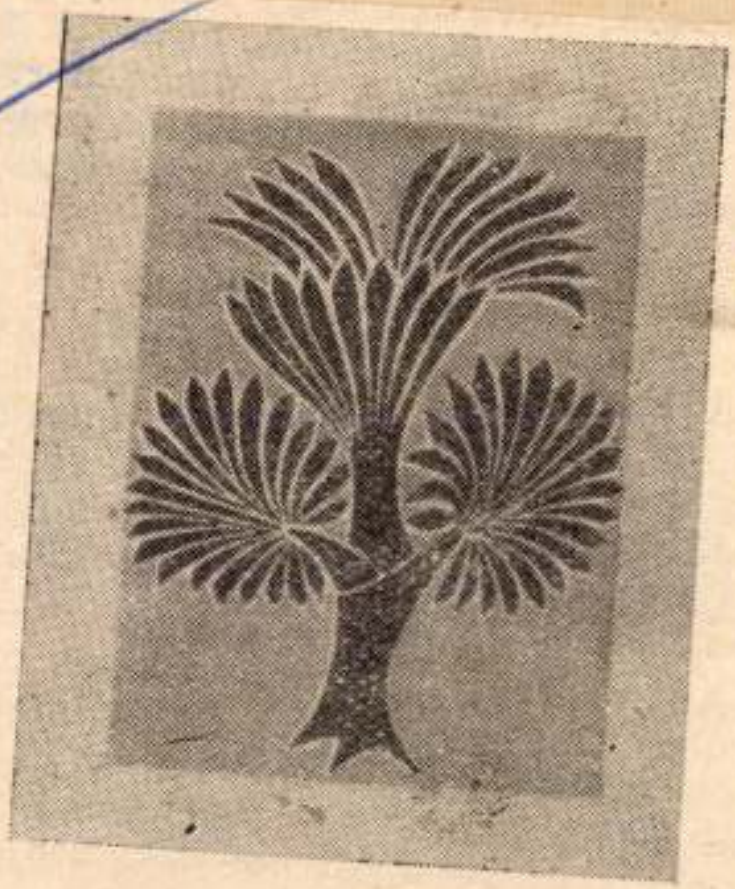

1021

Urai Erika rajza

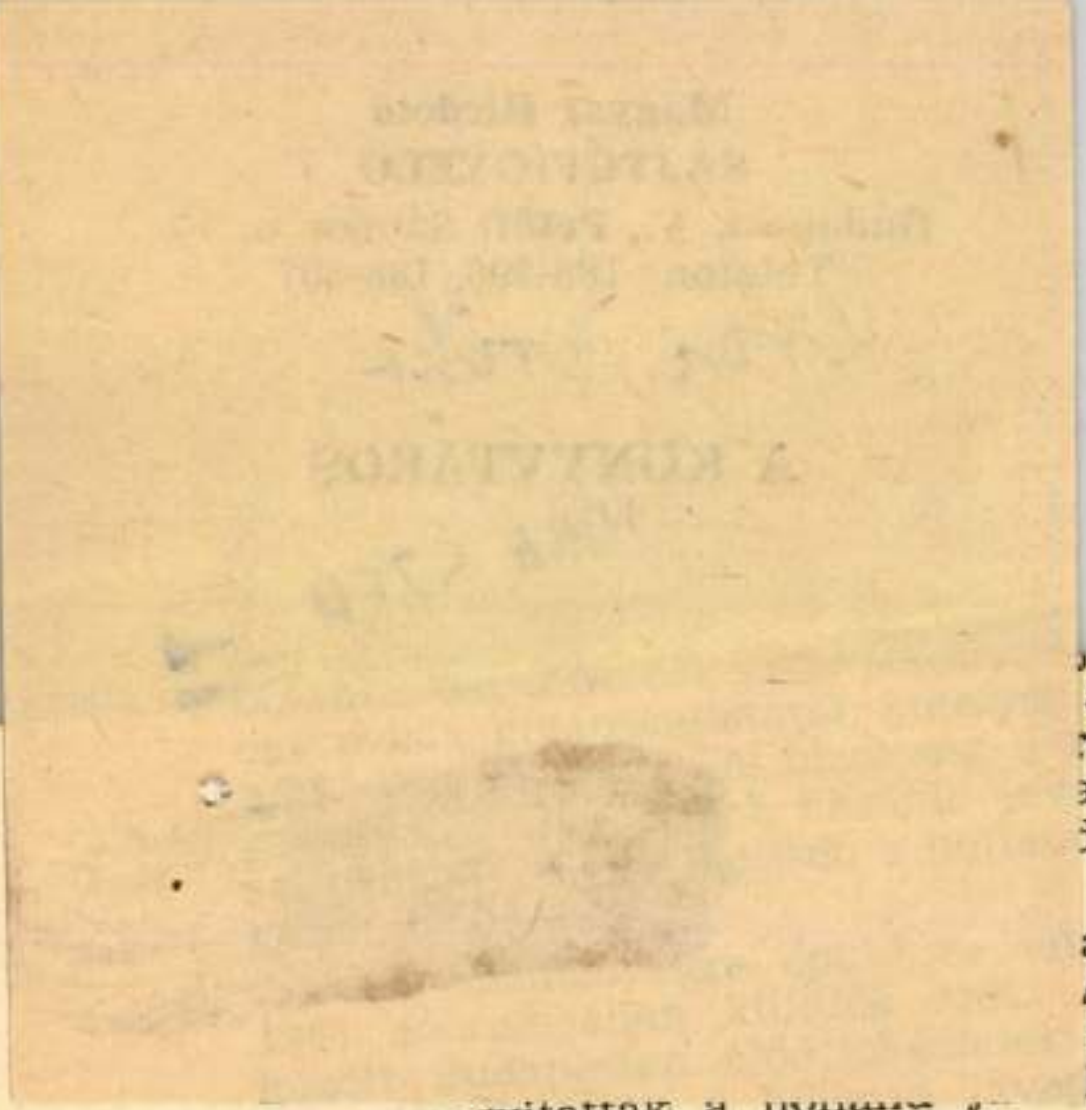

Ezen megvitattak a holland
javaslatok között szerepelt egy csehszl
szírozásának és hatásfokának kérdése
részletes jegyzéke, amelyet dr. Zibole
terjesztett elő.

Az előértekezlet jó munkáját bizo
beszélés (márc. 23—25.) vezérfonaláu
W. F. de Regt elkészíthette a FID/C
(máj. 4—9.) számára a részletes javasl
sítások után végleges formát ölthetett,
hetett meg.

V. Ulai Erika

Solohov: A hazáért harcoltak

c. könyv kötéstervét kérítette

I. díjat kapott

A szép magyar könyv, 1960, 19old.

Vrai Erikre

Illusztráció a Suka szaptati
c. könyvhöz.

Cruditve.

A népmagyar könyv, 1962 15. l.

M.D.K.

V. Uray Erika, grafikus

munkája az Europa könyvkiadónál 1961-ben megjelent Phaedrus-mesek c. kötet „borítólapja és a kötés terve."
Szerző ezt azzal kapcsolatban említi meg, hogy viszont az illusztrátor neve nincs feltüntetve a könyvben.

Kádár Zoltán: Antik élet a mai magyar grafikusok szemében.

ALFÖLD, Debrecen, 1968.XIX.évf. 6. az. 75. old.

MDK

Urai Erika

Magyar plakát 66. 5. magyar plakát kiáll.
Nice. 1966. dec.

Urai Erika grafikus

Kerylel a X. hapy. Kéj. Mis.

Hallitason

Kostaris 1965 XII .. 2004 ld.

Urai Erika
grafikus

M.D.V.

Majzon foraminiferiakhoz
készitett pontozott tusrajzot.

Bauer Jenő: 5. Magyar Plakátkiállítás.
Művészet, 1967. március - 38 lap.

M .D.K.

Urai Erika

Bíráló Pethő Tibor: A háboruk ára c. könyvéhez / Közgazdasági K. /

Ünnepi Könyvhét

Magyar Nemzet 1966. május 29. 11. 1.

Urai Erika

B orító Pethő Tibor: A háboruk ára c. könyvéhez / Közgazgdasági K. /

Unnepi Könyvhét

Magyar Hemmet 1966. május 29. 11. 1.

Vrai Erika

Kalevala - kötéstev.

említve.

A szép magyar könyv, 1962, 17. l.

Urai Erika

Dr. Tarnóczy Tamás: Akusztika.
kötéstervi, védőborító.

Gulítva.

A szép magyar könyv: 1963 29. l.

Vrai Erika

Umberto Saba: Sóvárgás.
Védőborító és kötéstervek.

Ceruzával.

A szép magyar könyv
1963 17. l.

Vrai Erika

Várkonyi Nagy Bella:
„Ének az óceánól".
kötéstesv, védőborító.

emlitve.

A szép magyar könyv, 1963.
19. l.

Urai Erika

Imre - Bojcsuk: Mairelandi
veszedelem c. könyv
borítóját tervezte

I. díjat kapot

A nép magyar könyv. 1961, 19 old

Arai Erika

Frekeres: Szerves kémiai könyv kötése (szepró)

A négy magyar könyv, 1963

Uzai Erika

A kultura világa i sorozat
kötését tervezte
Dijazot

A szép magyar könyv, 1963

34 old.

Urai Erika

Szekeres: Szerves kémia c. könyv
kötését terverte
Dijaroll

A szép magyar könyv, 1963 33 old.

Mrai Erika

A kultúra világa s. könyv bacitálapja (kapkó)

A nép magyar könyv 1963

mdk

Urai Erika

Kötésterve a Kalevalához
Dieseretes ill. könyv

Magyar Grafika 1963. 2. sz 17. l

mdk

Mai Erika

Sukaszaptati könyvek
illusztrálta
(a papagáj katona meséje a csalfa asszonyokról)
dicséretes mű

Magyar Grafika, 1963, 2. sz. 15. l.

Urai Erika

Shakespeare Összes Művei kötés-
terve.

Reprodukció.

A szép magyar könyv, 1961

Mai Gritka

Shakespeare Ósgos Mürei Krités-
terre

Reprodukció

A szép magyar könyv, 1961

Urai Erika

Neve említve Szántó Tibor: „Az új magyar tipográfia" c. tanulmányban.

Említve.

Magyar Grafika, 1964. szám, 232. l.

Urai Erika

Új termés sorozat védőborítója.

reprodukció.

A szép magyar könyv, 1961.

Uzai Erika

Shakespeare összes művei
IV. kötetének kötését tervezte
Divszeteł kapott

A még magyar könyv, 1961, 20 old

Uzai Erika

A kultura világa kötésterét
Kémiteste

Magyar Grafika, 1964, II.

Urai Erika, grafikus

Racine: Berénice – jéhez s az Új Termés sorozathoz kénített nem eléggé eredeti borítót.

–: Jegyzetek

–: Fogytán az ötletek? 18.

A KÖNYV, bn. 1962. július

II/7

Urai Erika grafikus M.D.K.

Védőboriték és kötésterv Miroszláv Krlezsa: A horvát hadisten c. müvéhez. /Európa/

Könyvespolc

Magyar Nemzet 1963. szeptember 7. 4.1.

Urai Erika grafikus M.D.K.

Borító Hajnal Gábor: Farsang-temetés c. verkötetéhez

K.K.: Farsang-temetés....

Magyar Nemzet 1963. október 18. 4.1.

Urai Erika, grafikus MDK

A Párnakönyv c. japán szemelvény-gyűjteményt illusztrálta.

Falus Róbert: Könyvszemle 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. ápr. 29.

Urai Erika

Fedéltervét díjazták. Védőborítóját, és kötéstervét diszéretben részesítettek

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és diszéretben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz.

15. l.
17. l.

Ihre Ente

Urai Erika

Burkolóját díjazták

—"— és kötéstervét díjazták

2 —"— fd —"— ve díszérebben részesült

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és díszé-
rebben részesített kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 sz. 21. l.
23. l.
24. l.

Mrs. Ennis

Tuesday July 2nd

Mr. Ennis

Mrs. Ennis

Mr. Ennis

Mr. Ennis

Mr

Urai Erika

Védőbori tója díszérebben részesült

A könyvkiadók 1964. évi díjazott és díszé-
rebben részesül kiadványainak értékelése

Magyar Grafika 1965 5 m. 26. l.

Nr. 1. Entw.

Wohlan! die Arbeiten nehmen ihren

A Lieferung Kiloh. der Lieferung zu ordnen-
den Nr. 1 Nebenumfang Stellung

Mappe Grafik Nr. 1 Z. 25 1.

Urai Erika

Karl Stamitz: Concerto per clarinetto No 4.
Kötéstervi Repr.

Magyar Grafika 1969 mek.

Kray Erika

Réntvett a „Magyar plakát 66" c.
kiállításon a Műcsarnokban

Székely Artur: Magyar plakát 66
Magyar grafika 1967. 1. n. 13.

Urai Eriko

„Nem félünk a farkastól" c. antológia kötésterve. Repő.

Díjazott könyv / szép magyar könyv 66/

Magyar grafika 1967.

Urai Erika

Lénítette Dr. Halmosy Dénes: Nem-
zetközi szerződések gyűjteménye c. mű-
ve burkolóját. Repr.

Díjazott / hép magyar könyv 66 /

Magyar Grafika 1967.

Urai Erika, grafikus

MDK

Rajz:

Képr.

—: Urai Erika rajza

525.

A KÖNYVTÁROS, Dp. 1964. szeptember XIV/9.

Ursai Erika

Lemmetette a Vállalatgazdasági lexikon I–II borkoló és kötéstervét

Díjanott / Szép magyar könyv 66. /

Magyar grafika 1967.

Kvai Erika

A „Parnaszkönyv" -et illusztrálta, farkoló és kötéstervét kérnétette

Magyar grafika 1967 III. n.

Ihr Urai Erika

Virginia Woolf: „Orlando" c. mű-ve
farkoló és kötésterét kénítette

Magyar gratka 1967. III. n

Urai Erika

Kémitette Prof. Dr. N. Ratkóczy:
Pathologie und Therapie der Lympho-
granulomatose c. könyve burkoló és
kötéstervét.

Díjazott. (a kép magyar könyv 68-a)

Magyar Grafika 1968 mell.

Urai Erika

Lénítette Sándor F: Zenei nevelés Magyarországon c. könyve borkoló és kötéstervét

Díjazott /a kép magyar könyv 69 a/

Magyar Grafika 1969 nek.

Urai Erika

Kémitette Karl Stamitz: Concerto per clarinetto No 4 stb. műveiben kottájának kötéstervét.

Díjazott lehép magyar könyv 69 ''/

Magyar Grafika 1969 mell.

Ukai Erika
grafikus

A borkolót és kötéstervet készítette el
Sándor F. Lenni nevelés Magyar-
országon című kiadványhoz

P. Brestyánszky Ilona: Könyvművészetünk...
Műveszet, 1970. augusztus – 15 lap

Krai Erika

hérnitette A. Viraldi: Concerto in Do Maggiore c. műre kötésterét Dijavott /a kép magyar könyv 68"/

Magyar Grafika 1968. mell.

Urai Erika

hirdette az „Albrechtsberger-szólam sorozat" kötéstervét.

Díjazott („Kép magyar könyv 68")

Magyar Grafika 1968 mell.

Urai Erika

Kérítette A. Vivaldi: Concerto in La Minore c. műre Rötéstervét. Díjazott Indiep magyar könyv 68"/

Magyar Grafika 1968 mell.

Urai Erika

Lemítette Xenophón: Anabasin
a műve barkoló és kötéstervét.
Díjavott Inkép magyar könyv 68"/

Magyar Grafika 1968. mell.

Kiai Erika

Lénítette S. Drobni – F. Lucze: Surgery of rectal Cancer c. műve barkoló és köfestervét.

Disszertben vénesült (a hégo magyar könyv ~~[illegible]~~ 69-ul)

Magyar grafika 1969 nek.

mák

Uray Erika

munkája a Szakszaptati e mű illusztrálása. 4 oldal melléklet a könyvből. Nyomás és kötés a Gyomai (Kner) Nyomda munkája (M. Heukon Könyvkiadó)

Magyar Grafika 1962. 6. sz 440 l utáu

MDK.

Uray Erika

Könyvillusztrációiról

A Szép Magyar Könyv 1966

MDK.

MDK

Urai Erika

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

Uray Erika M.D.K.

" A szép otthon" c. kiadvány /Szerk. Molnár László Kossuth Kiadó/ illus trátora

-cs -t: A szép otthon

Magyar Nemzet 1963. október 17. 4.l.

Urai Erika MDK

Illusztráció a Mahabharatahoz I-II. tus

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MK.

Urai Erika

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.39.

MDK

Urai Erika, grafikus

Selye: Életünk és a stress című kötet védőborítékát szellemes grafikai díszé tervezte.

Révész Zsuzsa: „Szép magyar könyv, 1964"
126 – 127. l.

A KÖNYV, Bp. 1965. július

MDK

Urai Erika, grafikus

Az orosz kötet illusztrációihoz
eredeti népi motívumokat
használt fel.

Nagy István: Romániai magyar népköltészete
35-36.

A KÖNYVTÁROS, BP. 1963. január [XIII/1.

Uhrai Erika

illusztrálta Szalatnai Rezső:
Magyar írók nyomában c.
könyvét.

R. P.: Magyar írók nyomában.
Szalatnai Rezső emlékezései.
Magyar Nemzet, 1967, XI. 3. 4. o.

Urai Erika

Illustráció

Kiss Anna: Mi van tőrvényben véve?
Új Tükör, 1978. október 15 - 39. lap.

Urai Erika
grafikus

Jelenszbrácio

Vargha Balárs: Szónól - szóra.
Ug Tuhor, 1976. junius 1 - 46 oldal.

Urai Erika, grafikus

A Kossuth Nyomdában készült albumszerű, jubileumi kiadványhoz méltó alakban és kivitelben megjelent könyv műszaki szerkesztője *Török Károlyné*. A borító és fedélterv *Urai Erika* munkája. A kötetet díszítő huszonnyolc kitűnő grafika — szerencsés válogatás a kor legkiválóbb művészeinek alkotásaiból.

BÉKÉS SÁNDOR

Békés Sándor: Szocreál tatok 1147-1148.

JELENKOR, Pécs, 1975. december XVIII/12

URAI ERIKA

említve ld.Mednyánszky László

Székely András:Könyv,művészet,könyvművészet

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.25.sz.20.o.

5. A feladat irányitója:

6. A szerződéshez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

A kifizetésre kerülő dijból progressziv jöv.adó és községfejl. levonásra.

Budapest, 197.....

....

megbizott megi

Urai
építész

v – Puskás: Galyatetői szálló

Radó: Magyar építészettört. 336.
Műszaki Kiadó 1971.

Uray György

Fischer Tibor, Uray és Puskás, valamint Mátrai-Gottwald Gyula irodájában dolgozott a felszabadulás előtt Székely László.

Kéri Gyula: Székely László /1912-1971/ - Magyar Építőművészet, 1971.4.sz.64.l.

VRAI György építész

Galyatető szálloda (1936-39) rezr.

Tarstervező: Puskás Károly

325,

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 326.

MDK

Uray

Puskás és Uray Bpesten a Baross-téri ref. templom tervp.dicséret.

MMÉEKözl. 1940. 117.1.

MDK

Uray

Bemutatták a Gallyatetőn elkészült állami alkalmazottak szállodáját. Tervezték Puskás és Uray.

Cikk: Bemutatták a "Mátra királynőjét".

8 Orai Ujság, 1939.jun.15. 6.l.

Uray Zp

építész

Zsolnay épületkerámiai munkálatai:

Pécs, Rákóczy út 39. lapburkolat, erkélyrácsok 1936-37 /Hoffmann L./; Kiser-féle bérház, plutonit, 1940 /Kőszeghy/. Bp. Erzsébetvárosi templom /Steindl/ kőpárkányzata/1939/; a Bazilika /Ybl/ külső oszlopfejei 1938; és a nagykupola alatti dobtest domborművei kicserélve pyrogranitra 1941; A Calvatetői üdülő kerámiái 1939 / Puskás és Uray/

51.o.

A kivitelezést Nikelszky Géza Végezte.
NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

M.D.K.

Uray és Puskás, építészek (?)

az öt egyenként 1200 p-ös díjak egyikét nyerték el a galyatetői gyógszálló tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1936. LVII. évf.

dec. 17. sz. 4. old.

MDK

Uray és Puskás épitészek
Galya szálló

Kotsis Endre dr: Müvészet és mesterség... Technika. 1943, 75-79 l, képekkel

Uray György építészmérnök

Halász Közért 1941.

Uray György
épitett

l.

Szendy K. Bpest
szécsf. közig. cok.
1942. Bp. 1943. 373. l.

111400-1911. szám.

NAGYMÉLTÓSÁG

Kapcsolatban m. é
kelt jelentésével, felkére
koronázó-templom helyreáll
cég által végzett munkák u
iratoknak a székesfővárosi
ismételten szorgalmazni mé

Fogadja Nagymélt
vánitását.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 JAN 19
Déli Hírlap

Urbán Béla,

1021

* *Villon-illusztráció*

Urbán Béla rajza

vezett K
citáshiány
megvalósí
millió for
kezett. U
Kazincbar
elemekből
kezések szükségessé tették az előközművesítés meggyorsítását, amire azonban a városi tanácsnak nem volt pénzügyi fedezete. Szikszó kamatmentesen kölcsönadta a pénzt Kazincbarcikának, ahol tovább épült a Tardona-völgyi új városrész. Időközben Kazincbarcika visszafizette a kölcsönt, amelyből az idén Szikszón befejezik a közművesítést.

Az idén Sajószentpéter és Sajóbábony, valamint Szerencs és Tokaj tanácsai között jött létre pénzügyi együttműködés. A lehetőségeket figyelembe véve Sajószentpéter mintegy száz lakás megépítéséhez adott kölcsönt Sajóbábonynak, amelyet az 1975-ig fizet vissza. A szerencsi tanács a tokaji lakásépítést segítette félmillió forinttal, s azt az idén kapja vissza.

* *Épül a tapolcai szabadtéri kat is megragadta. A szépségr szerű pénztárhelyiségeket, egés szezonra átadják az épületet.*

A berendezések

Sz

a diós

Fel kell frissíteni a fürdőhöz kapcsolódó ismereteinket. Azaz nem felfrissíteni, hanem újat kell tanulni. Tavasszal ugyanis szauna nyílik Miskolcon.

Amikor a városi tanács vezetői Finnországban jártak, kedves és különleges ajándékokat kaptak északi rokonainktól. Az ajándék nem volt más, mint a finnek speciális

Uray

részt vett az alábbi kiállításon magyar csoportjában

Philadelphiában

Fourth 1971.

Conrad Gyula
tud róla
felvilágosítást
adni.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Úprka Jóža

festő

l.

Šourek

34. l

Tárg	Hivatkozás könyvi számla tételére	Kelt	aplócikk

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
623/1914 szám
Érk.: 914 év aug. hó 11. n.

y	Bevétel		Kiadás
	korona	fill.	korona
Áttétel			

[illegible] a [illegible]
[illegible]lékelt számláját, azon kivelem-
[illegible]hoz tisztelettel benyújtani,
[illegible]n vezetett napló szerint kimutatott
[illegible] korona 48 fillért kiutalni

Tetehlo Ottó

Úprka Tóža

l.

Wagner Profil

32. l.

Rhetorik". Die von Anbeginn sic
gisch-ungarischen Kunst gegen ä
fühlsseligkeit und ihre Sympath
tektonischen-lakonischen Forme
keiten oder künstlerischer Ansp
ner Stilanforderung, welches aus
Zur teilweisen Ungarisch-
kleinem Kreis verbreiteten sieh
fluss bei, den die ungarischen
sich gestalteten Typen und Stil
teste Beispiel der kirchlichen
erbaute Kolozsvárer /Klausenbu
konorkirche, welche mit ihren
pfeilern ihrer Fassade, ihrem

Urbán Béla

Urbán Béla és Koncz Zoltán kiállitása nyilt a tiszavasvári Vasvári Pincemuzeumban.

Magyar Hirlap 1969.2évf.246/9

URBÁN FERENC

emlitve ld.Bohus Zoltán

+ repr.

Balog János: Az üveg csillogása

UJ TÜKÖR 1982.XXX.évf.23.sz.24-25.o.

ZŐDÉS
véb jogviszony létesitéséhez

zettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

sorolás

Urbán Ferenc

Üvegnáza (reprò).

Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 8. l.

Urbán Ferenc

Üvegfestészeti Vallomása

1975. november 28- december 21.

Fényes Adolf Terem. Bp.

– Katalógus a Tárlatban –

Urbán Ferenc

A képző és iparművészeti szakközépiskolában 1955 óta szaktanár, a művész, aki munkáival számos kollektív kiállításon szerepelt.

-: Kiállítási naptár
Művészet, 1975.december - 46.oldal

Urbán Ferenc

Urbán Ferenc 1937 óta foglalkozik az üveggel. Előbb üvegcsiszoló tanonc lett, majd az ipariskolán folytatta tanulmányait.

-: Kiállítási naptár
Művészet, 1975.december - 46.oldal

Urbán Ferenc

Urbán Ferenc üveglemező iparművész kiállítása a Fényes Adolf Teremben november 28-án nyílt meg.

-: Kiállitási naptár
Müvészet, 1975.december - 46.oldal

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

Urbán Ferenc, iparművész

DUNAÚJVÁROSI KIÁLLÍTÁS. Urbán Ferenc színes vázáiból, poharaiból és üvegplasztikáiból, valamint Gyurkovits Lajos festményeiből, linómetszeteiből nyílt meg kiállítás hétfőn a dunaújvárosi Művelődési Központban. A két autodidakta munkásművész tárlatát augusztus végéig lehet megtekinteni.

– Hl

8.

Népszabadság, Bp. 1980 aug. 19.

Urbán Ferenc
üvegtervező

A Ferenczy Károly Teremben november
28-án nyílt meg Urbán Ferenc
üvegtervező - ipar-művészeti kiállítása

------:Kiállitási naptár.
Művészet, 1975. november - 45.oldal

Urbán Ferenc üvegtervező iparművész

A szépségnek és hatásának együttes vonulatát érzékelhettük a művész tárlatán, melyet a Fényes Adolf-teremben dec. 21.-ig láthatják a látogatók.

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.
Pest Megyei Hírlap, 1975. dec. 6.

Urbán Ferenc, újságíró

L: Tassy Béla

– Közművelődés, Klubkiadó – – –

Új Tükör, Bp. 1986 dec. 14.

46.

XXIII/50

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1979 MÁR

Könyvvilág

Urai Erika, grafikus

1021

Urai Erika rajza Kresz Mária Szabad-e locsolni? c. leporellójából (Móra)

s 910/91
Guy de
és pály
62
s 8—2
szaktar
— Völg
askönyv
gy 8—3
8—3
— Moso
62
— Szvl
mir 8—3
et, munkaerőhiány a
lemben 33
munkásmozgalom, hazafiság
706
08
1 61
munkásmozgalom 32
lgozatok 39
technológiák 1979—1980
1/76
Adolf 636/639
33
ltemény 8—1
t—Zsoldos Vera 8—93/a
80
ztés 632/633

Szerkeszti Kürti György.
A tartalomból:
100 kiadás
Az ember
Szemelvén
25 év „Sz
Illés Lászl
Az akadén
Varga Bál
Pernye A
Várnai Pé

Kapható a nagyobb bud
könyvesboltokban.
Ára 12,— Ft

URBÁN FERENC

I. Tihanyi Üvegtriennálé, Tihanyi Muzeum,
1990.juni,2-okt.31.

URBÁN Ferenc

Cím/Adress:
1133 Budapest, Vág u. 13.

Szül. év, hely/Date and place of born:
1922. Ságvár

Egyéni kiállítások/One man exhibitions:
Budapest, Fényes Adolf terem 1975

Dunaújváros 1980
Budapest, Fáklya Művelődési Központ 1982

Csoportos kiállítások/Group exhibitions:
Kollektív üvegkiállítások 1975–1989

Kiállított művei:
Kehely váza/Chalice–Vase
fúvott opalin üveg m: 32 cm
Tál/Dish
fúvott opalin tál ϕ 23 cm

Urbán Ferenc, újszerűvén

L. Vida Zsuzsa

– Közművelődés, klubkirodó ... –

46

Új Tükör Br. 1986. dec. 21.

XXIII/51

Urbán Ferenc üvegtervezőmüvész

A tamási Gőgös Ignác Müvelődési Központban Würtz Ádám, a Fényes Adolf-teremben Urbán Ferenc kiállitását nyitják meg november 23.-án.
Eifert János kiállitása november 3o.-ig, A. Tórh Sándor kiállitása december 7.-ig tart nyitva a veszprémi Georgi Dimitrov Megyei Müvelődési Központban.
Xantus Gyula a debreceni Medgyessy Teremben rendezett kiállitását dec. 3.-ig, Kárpáti Éva kiállitását a győri Képcsarnokban lehet megtekinteni dec. 4.-ig. A kulturális eseményeket ismertető rovat közleménye.
Élet és Irodalom, Bp. 1975. nov. 22. XIX.éf 47. sz. 8. lap.

Urbach Zsuzsa

művészettörténész (Budapest, 1993. november 9.)

Hatvankilenc éve – talán most már leírhatom – jómódú budapesti zsidó családban születtem. Édesapám self-made man-ként húszas évekbeli motorversenyzői sikerei után az utolsó békeévekben megtervezte a Mátra motorkerékpárt, melyet saját kis gyárában gyártott. Nem kell részleteznem, kétszer államosították, először a nyilas, majd a kommunista rendszer. Családomat mindkét diktatúra megtépázta.

Szellemi és művészettörténész indíttatásom a Baár-Madas Református Leánygimnáziumhoz fűződik, ahol Boriska néni, azaz Bibó Istvánné indított el a művészettörténet felé. Nagyszüleim és szüleim művészetszerető emberek voltak.

Az egyetemre mint „három ikszes" késve juthattam be. Az 1953–1957-es évek az ELTE épületében nem a szellemi szabadság évei voltak. A művészettörténeti tanszék mint sokat támadott elit tanszék üdítő kivétel volt. Mivel tisztában voltunk azzal, hogy a mi életünkben nem következhet be az, hogy a katedrálisokat, nagy múzeumokat, azaz stúdiumunk tárgyát eredetiben is megláthatjuk, generációm több tagja fordult az ikonográfia felé. Ez a tudományág vagy módszer elsősorban a műalkotások tartalmi elemzésével és jelentésével foglalkozik. Többen közülünk – szerény ellenállás gyanánt – a keresztény ikonográfiát választottuk szakdolgozati témaként. Tanáraink szeme meg sem rebbent. Ez a menekülési útvonalként indult témaválasztás meghatározta későbbi munkáimat is.

1957 után két esztendőt a megálmodott és valósággá vált Európában tölthettem, először a Müncheni Egyetem, majd a híres londoni Courtauld Institute of Art hallgatójaként.

Hazatérésem után állás hiányában a legkülönfélébb munkahelyeken vonszoltam át magam. Ebben üdítő periódus volt a Corvina Kiadó művészeti szerkesztősége. A kiadó akkori atmoszféráját a refugiumként ott dolgozó, börtönből kikerült nagyságok határozták meg.

1966-ban értem el gyerekkori vágyaim netovábbját, bekerülhettem álmaim palotájába, a Szépművészeti Múzeumba. Itt pedig a Régi Képtárba. Hamarosan szembekerültem a zord valósággal, de mindvégig boldogság volt a remekművek közelsége, az anyaggal való közvetlen foglalkozás öröme. Muzeológusi pályámat a képtár anyaga határozta meg és határozza meg ma, a tudományos pályán szokatlan és érthetetlen korai nyugdíjazásom után is.

Szakterületem elsősorban a németalföldi, német, osztrák és magyar festészet XV–XVI. századi emlékeinek vizsgálata és ikonográfiai kérdéseinek megoldása. Ezenkívül korán felismertem az itthon még akkor nem alkalmazott technikai vizsgálatok által adott módszer lehetőségeit, és elsőként publikáltam nemzetközi fórumokon a hazai eredményeket.

A múzeumi évek alatt, az ország történelmi fejlődésének megfelelően egyre gyarapodott a külföldi utazás lehetősége. Nemzetközi ösztöndíjak, „kurírutak", azaz műtárgy- és kiállításkísérések, kongresszusi meghívások révén sikerült eljutnom Európa csaknem minden jelentős gyűjteményébe, és az Egyesült Államokban is tölthettem több hónapot.

Hivatalos állami elismerést egyik érában sem kaptam. Szakmai elismeréseim közül azonban kiemelkedik a Soros Alapítvány által adományozott Fülep Lajos-díj 1999-ben. Az amerikai Historians of Netherlandish Art szervezet tiszteletbeli tagja vagyok mint az egyetlen európai és az egyetlen nő.

Hitvallásom? Nagyképű lenne egy kutató szájából, illetve mechanikus írógépéből ilyent megfogalmazni. Tudományunk az elmúlt fél évszázadban hihetetlenül kiterebélyesedett, külföldön is és itthon is. Itthon sem szégyenkezhetnénk, ha a hazai társadalom bármily csekély mértékben is ismerné, elismerné munkánkat... Ha nem venne körül hétköznapjaink világában mindenütt ízléstelen, kulturálatlan környezet és a művészeti és tudományos közélet hihetetlen bezártsága.

Miközben nagyképűen „Őszikéimnek" nevezett tanulmányaimat írom, kivételes lehetőségként a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán kaptam meg a lehetőséget az ország második művészettörténeti intézetének a létrehozására, tanszékvezetőként. Ez a „gründolás" nem könnyű játszma, de a legnagyobb öröm fiatal kollégáim szakmai és emberi segítsége.

Hiszem azt, hogy a tudományban mindannyian egy-egy téglát helyezünk el, melyre a későbbi kutatás építhet, korrigálva vagy annullálva azt. Enélkül nincs tudományos élet. Ez ma is öröm számomra.

Item: írtam ezeket a sorokat 2002. október 23-án. A hetvenesek nemzedékének életét és magatartását meghatározó élménye volt a forradalom.

Emberi életutam és szakmai eredményeimet pedig Jan van Eyck mottójával definiálhatom csak: Als Ich Can (flamandul). Magyarul itt és most „ahogy tudtam".

Urbach Zsuzsa

A harminchármasok köszöntése

Hatodszor gyűjtjük egybe a jeles magyar – leendő – hetvenesek vallomásait év végi számunkban a következő esztendő jubilánsainak köszöntésére. Aki belelapoz kiadványunkba, most is, mint mindannyiszor, azt tapasztalhatja majd, micsoda nemzeti, országos és emberi vagy világnyereség az a bő négy és fél ezer esztendő, amelyet megéltek, és amelynek jó-rossz tapasztalataival megajándékozhatnak bennünket. Mert bár párhuzamos 69 éveik egyszerre futottak, mindnek külön-külön akad olyan tanulsága, ami segíthet mindannyiunknak a hetvenediket megérni. Tisztességben, józanul, békében, jobban megélni, mint nem egy hetvenedik életévébe lépő kortársunknak adatott.

Író, költő, újságíró, irodalom- és művészet-, sőt csillagászattörténész, műfordító, szerkesztő, festő, szobrász, ötvös, nyelvész, építész, növénynemesítő, gépész- és villamosmérnök, zeneszerző, restaurátor, pszichológus, pedagógus, sakkszerző, operaénekes, színész, filmrendező, fotóművész, koreográfus, diplomata, politikus, történész, közgazdász, keramikus, textilművész, jogász vált azokból az itt, a Napút Zoltán utcai műhelyénél „akkreditált" csecsemőkből, akik 1933 januárja és decembere között sírtak fel. Jövőre lesznek hetvenévesek. Hányattatásaikról és sikereikről beszámolva elmondják itt, hogy mi az ember, megmutatják, milyen értékeket teremthet egy korosztály, megértetik, miért érdemes élni akkor is, ha más emberek azt esetleg megnehezítik – mert megint mások máskor meg megkönnyítik.

A harminchármasok nyakukba kaptak egy világkataklizmát az eséllyel együtt, hogy talán végigélhetik, túlélhetik a szépen indult, magát rosszra adó, de talán jót is ígérő századot. Akiknek ez sikerült, azok közül hazánk és a magyarság sok jelese itt van közöttünk. Túl azon a koron, amelyben még tétje lehet sérelemnek, haragnak, bosszúságnak. Maguk is így vélik ezt sugallja a vallomásaikból sugárzó bölcsesség és derű. Ha egy kicsit már érdektelenek, annál hamarabb veszik észre éppen ők, ha valami romlásnak indul, annál jobban tudják, miképpen lenne helyrehozható. Tiszta nyereség, hogy közöttünk vannak!

Miközben a veszteséglistának is legalább az elejét feltétlenül fel kell sorolnunk, hiszen e korosztályából nem lehet közöttünk Fehér Ferenc, Kenyeres Kovács Márta, Páskándi Géza, Sükösd Mihály, Végh Antal, Vujicsics D. Sztoján...

„Korunk a tömegek és a fiatalság mítoszát hozta el, és persze a tudását, de ezt sem a régiek mintájára, a hagyományőrzés jegyében. Ma talán nemhogy ókori, de megmosolyogtatóan ósdi lenne olyan intézmény, mint a vének tanácsa. De azért jó, ha a korosodókra és a korosodóra hull egy pászmája a figyelemnek, elvégre ki-ki miközülünk is saját életidejében, egyedül vénül majd meg.

Akik a magyar korfán a hetvenedik év küszöbét átlépik, vegyük most úgy, hogy egy virtuális közösség részei lesznek. Nevezhetnénk teszem azt Hetvendnek. Vendégeink, miközben „Hetvend" szabadjegyes újoncai, egyúttal hetvendi díszpolgárok. Bízzunk benne, hogy ezt a virtuális magyar falut – a rossz irányt megfordítva, életlehetőségeink javulása folytán – idővel egyre többen lakhatják mifelénk, és sosem néptelenedik el. Sem ez a falu, sem ez az ország, sem a bárka, melyen együtt utazunk, emberek: ez a szép föld.

Bognár Antal

2002. DECEMBER

NAPÚT

Irodalom, művészet, környezet

IV. évfolyam 10. szám

Alapította: **Masszi Péter**
Főszerkesztő: **Szondi György**

...ente tízszer.
...i Tamás (szerkesztő)
...ács Ildikó
... Balázs Ilma
...os. Lászlóffy Aladár
...y. Konrad Sutarski
...onzulensek).
...2.
...v.masszikiado.hu/naput
...t. és az NH Rt.

TARTALOM

Január

Erki Edit 3
Somos Miklós 5
Kopcsányi Ottó 7

Február

Gulya János 10
Gy. Molnár István 12
Keszthelyi Rezső 13
Makay Ida 14
Vadász György 16
Balla László 17
Kiss János 20
Kovács Győző 22

Március

Láng István 25
Bojár Ivánné Sztankay Ágnes 25
Tóth Sándor 27
Kesztyüs Tibor 29
Sarkady Mária 30
Lázár Sándor 32
Fehérvári Sándor 34

Április

Guarmathy György 36
Csala Zsuzsa 63
Komlóssy Erzsébet 65
Tokár György 67

Nap
o

Nekrológjaimkor – addig ... –
Sajna egy nem túl nagyra-
kész jóbolokai lap lesz-e
az örökösöm ... –
Tőle.
Remé

URBACH Zsuzsa művészettörténés
életrajza